ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ

شری سُکھمنی صاحب

SHRI SUKHMANI SAHIB

Guru Arjun Dev Ji

(1563-1606 A.D)

Translation in Urdu, Hindi & English

ترجمہ کار

الحاج فاضل کاشمیریؒ

Alhaj Fazil Kashmiri

شری سُکھمنی صاحب

گورو ارجن دیو جی

(۱۵۶۳ـ۱۶۰۴)

اے ڈی

ترجمہ:

(اُردو، ہندی و انگریزی)

ترجمہ کار

الحاج فاضل کاشمیریؒ

فاضل میموریل، گلشن نگر بائی پاس، سرینگر 190019

نام		**شری سکھمنی صاحب**
کلام		گورو ارجن دیو جی
ترجمہ کار		الحاج فاضل کاشمیریؒ
پہلا چھاپ	:	1987ء
دوسرا چھاپ	:	جولائی 2018ء
نگران	:	ایس ایس بجرال
پبلشر	:	الحاج ذی شان فاضل
پرنٹر	:	**الحیات** پرنٹو گرافرس سرینگر
قیمت	:	1500 روپے

ੴ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

Panth Parkash — GURU GOBIND SINGH

Those who approach the Word with devotion shall find Him there. By making it a daily routine one gets peace

It is the visible embodiment of all the Gurus. Holy Granth as the Guru. accept henceforth the Hear Ye my good Sikhs.

Brass Shield

For his BOOK "Shri SUKHMANI Sahib" and its renderings into Kashmiri Verse and simple Urdu Prose Shri Fazil Kashmiri has been honoured with the Award of Brass Shield and cash regards by GURMAT CHARITABLE Trust Amritsar at the Senate Hall of GURU NANAK University, Amritsar, on December 30, 1986.

For the books Entitled "Shri Jap Ji Sahib" "Sloke Mahla Nawwan" and their translations Siropas containing Swords etc. were presented to him since 1972 by the Panthic Managements of :—

1. Gurdwara Sis Ganj Sahib Delhi.
2. Gurdwara East Patel Nagar Delhi.

and Robes of honour, garlands, books and cash regards were presented to him by the Prabandhak Committees of :—

1. Gurdwara Bangla Sahib Delhi.
2. Gurdwara Rikabganj Delhi.
3. Gurdwara Dashmesh Nagar Moga Punjab.
4. Gurdwara Shahid Bunga Srinagar, Kashmir.

All the above mentioned books have been accounted for by the Gianis, Pandits, Molvees and the scholars of Christiain Mission, and the dignitaries of high standing.

Giani Kartar Singh Komal

Editor "Karam Veer" Srinagar Kashmir.
Teacher-in-Gurbani of Fazil Kashmiri.

As ordained by the Immortal Lord I brought about the Panth Khalsa.

SRI SUKHMANI SAHIB

1. SRI SUKHMANI SAHIB is the fountain-head of GOD's name
2. GOD helps those who are helpless.
3. GOD is always with you; always remember Him.
4. No religious book, whatsoever, can be equated to the name of God.
5. He who forgets God, is forgotten for ever.
6. O' God save me from evils.
7. God is beyond human beings' conception.
8. Only the recitor of His Name becomes one with Him.
9. He who recites His Name himself becomes the saviour.
10. Millions recite His Name whose virtues are limitless.
11. God is all pervading in water, land & ether. He is the master of all.
12. Humility begets tranquility while self-esteem leads to self destruction
13. He who speaks ill of his Benefactor, is subjected to the pains of rebirth.
14. He who shuns off evils saves himself from pains & agony.
15. By reciting the name of GOD, all evils vanish.
16. God is formless, Only those understand Him on whom His blessings are showered.
17. God is above the limits of time and space.
18. He who has the gift of divinity, recites His Name and saves himself from evils.
19. The recitation of His Name will alone be your companion.
20. O' God please own me and save me from going from door to door.
21. God is the source of all virtues. Recite His Name alone.
22. God alone is omnipresent and none else.
23. Realisation of God enlightens the soul.
24. The recitor of His Name realises Him.

Brief History

The Sikh religion was **founded** by Guru Nanak, who was born in 1469 AD. in the village Talwandi, now called 'Nankana Sahib' near Lahore (Pakistan).

Right from his childhood his keen mind would not accept all the groundless rituals, superstitions and dogmas which passed for religion in those days.

Guru Nanak and the nine Gurus who succeeded him, set a wonderful example of living spiritually, while yet taking an active and secular part in the world.

The Tenth and the last Guru, Guru Gobind Singh (1666-1708AD) initiated the Sikh Baptism ceremony in 1699 AD; and thus gave a distinctive identity to the Sikhs. The first Five Baptised Sikhs were named *Panj Pyare* (Five Beloved Ones), who in turn baptised the Guru on his request – an event hither to unknown in the history of

Shortly before passing away the Guru ordained that *Guru Granth Sahib*, the Sikh Holy Scripture would be the ultimate spiritual authority for the Sikhs and the temporal authority would vest in the *Khalsa Panth* – The Sikh Commonwealth. *Guru Granth Sahib*, the Sikh Holy Scripture was compiled and edited by the Fifth Guru, Guru Arjan in 1604 AD. This is the only scripture in the world which has been compiled by the founders of a faith during their own life time.

Guru Arjan also built the world famous Gurdwara – *Darbar Sahib*, at Amritsar which is the nucleus of Sikhism.

During the eighteenth century the Sikhs were subjected to various suppressions and persecutions by the authorities of the time motivated by communal fanaticism. They had to make supreme sacrifices to protect and preserve their faith and separate entity.

The Mughal Empire was on the verge of disintegration. The Afghans had started invading the country under Ahmed Shah Abdali. The Sikhs availed of this opportunity to establish their own kingdom which they ultimately achieved under Maharaja Ranjit Singh (1780-1839 AD). The Sikh Empire lasted for half a century and was annexed by the English in 1849 AD.

During the freedom struggle of India a large number of Sikhs kissed the hangman's noose, faced all the brutalities and braved the bullets and suffered long term imprisonments in order to liberate the country.

Although the Sikhs constitute only 1.7 percent of India's population, yet they have made a name for themselves in almost all walks of life such as armed forces, agriculture, sports, industry, education, medicine and engineering etc., through sheer dint of hard work and with a missionary dedication. Their adventurist and enterprising nature has taken them to almost all countries of the world.

May Sri Satguru Baba Nanak Dev Ji Bless the writer !

Fazil Kashmiri

The word *'Sikh'* means a *'disciple'*, A Sikh is a person who believes in One God and teachings of the Ten Gurus, enshrined in the *Guru Granth Sahib*, the Sikh Holy Book.

سُکھمنی صاحب شری

ترجمہ کار

الحاج فاضل کاشمیریؒ

सुखमनी साहिब

੧

ਸਲੋਕੁ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਦਿ[83] ਗੁਰਏ[84] ਨਮਹ[85] ॥
[87]ਜੁਗਾਦਿ[87] ਗੁਰਏ ਨਮਹ ॥
ਸਤਿਗੁਰਏ ਨਮਹ ॥
ਸ੍ਰੀ[88] ਗੁਰਦੇਵਏ[89] ਨਮਹ ॥੧॥

There is but One God. By True Guru's grace He is obtained.
I bow[85] unto[84] the Primordial[83] Guru.
I bow[85] unto the Guru of the primal[87] age[86].
I make obeisance unto the True Guru.
I pay homage unto the venerable[88] Divine[89] Guru.

१ ओं सतिगुर प्रसादि ॥
ब्रहमण्ड के मालक का स्मरण
युगों आदिकों के हरि को नमस्कार है।
सच्चे गुरू को नमस्कार है।
सब से बड़े गुरदेव को नमस्कार है।

اُستادِ ازل گورو کو نمسکار۔ چاروں زمانوں کے مرشدِ حقیقی کو نمسکار
ست سروپ پرماتما کو نمسکار گیان سروپ ایشور کو نمسکار

१. नमशकार ।

[91]ਅਸਟਪਦੀ[92] ॥

ਸਿਮਰਉ[93] ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖ[94] ਪਾਵਉ ॥ ਕਲਿ[95] ਕਲੇਸ[96] ਤਨ[97] ਮਾਹਿ[98] ਮਿਟਾਵਉ[99] ॥
ਸਿਮਰਉ ਜਾਸੁ[100] [2]ਬਿਸੁੰਭਰ[3] ਏਕੈ[4] ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ[5] ਅਗਨਤ[6] ਅਨੇਕੈ[7] ॥
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ [8]ਸੁਧਾਖੵਰ[9] ॥ ਕੀਨੇ[10] ਰਾਮ ਨਾਮ[12] ਇਕ[13] ਆਖੵਰ[14] ॥
ਕਿਨਕਾ[15] ਏਕ ਜਿਸੁ ਜੀਅ[16] ਬਸਾਵੈ[17] ॥ ਤਾਕੀ[18] ਮਹਿਮਾ[19] ਗਨੀ[20] ਨ ਆਵੈ ॥
ਕਾਂਖੀ[21] ਏਕੈ[24] ਦਰਸ[22] ਤੁਹਾਰੋ ॥ ਨਾਨਕ ਉਨ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਉਧਾਰੋ[23] ॥੧॥

[91]Ashtpadi[92]

Remember[93], remember God. By remembering thou shalt attain peace[94] and efface[99] from within[98] thy body[97] strife[95] and anguish[96].
Remember the praise[100] of the Filler[3] of the world[2] alone[4].
Numberless[6] persons utter[5] Lord's various[7] Names.
The Veds, Purans and Simirtis of pure[8] words[9] are the creation[10] of the one[13] word[14] of Lord's Name[12].
His[19] praises[19] cannot be recounted[20], who treasures up[17] even a particle[15] of God's Name in his heart[16].
O Lord, save[23] Nanak, with those, who are desirous[21] of Thine sight[22] alone[24].

1/1

١ - سمرؤ سمر سمر سکھ پاوؤ — کل کلیس تن ماہ مٹاوؤ
٢ - سمرؤ جاس بسنبھر ایکے — نام جپت اگنت انیکے
٣ - بید پران سمرت سدھاکھر — کینے رام نام اک آکھر
٤ - کنکا ایک جس جیء بساوے — تاکی مہما گنی نہ آوے
٥ - کانکھی ایکے درس تہارو
نانک ان سنگ موہ اودھارو ۔١۔

असटपदी

۱۔ اے اللہ! میں تمہارے نام کا سمرن کروں، تاکہ سکھ پاؤں اور تمام قسم کے
دکھوں سے نجات حاصل کروں۔ ط

۲۔ میں صرف وحدہٗ لاشریک کا نام جپوں۔ وہی ایک پالنے والا ہے۔
اسی کا نام سب چرند و پرند اور حیوانات جپتے رہتے ہیں۔

۳۔ ویدوں، پرانوں اور سمرتیوں نے اسی حیّ القیوم رب کے نام کو
سب سے پاک اور پوتر قرار دیا ہے۔

۴۔ جس جاندار کے دل میں اس پربھ کے نام کی ایک جھلک بھی جائے
اس کی عظمت بیان کرنے سے زبان قاصر ہے۔

۵۔ نانک فرماتے ہیں کہ اے پربھو! مجھے اپنے طلبگاروں میں شامل کر!

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى (القرآن)

ترجمہ:- اپنے پروردگار کے نام کا سمرن کرو۔ سمرن = ورد جپنا۔ (1/8)

अपने सर्व श्रेष्ठ प्रभु के नाम का जप करो

1- रब२ की याद कीए जा बंदे, याद कीए सुख पाएगा ।
याद कीए जा तन मन के, सभ झगड़े रोग मिटाएगा ।

2- रब वाहिद१ को याद कीए जा, सभ का जो रखवाला है ।
जपते हैं अनगिनत२ उसे अनगिनती२ नामों वाला है ।

3- वेदों, पुरानों, सिमृतीओं को, पढ़ कर खूब बिचारा है ।
सभ का अंत इकहरफ३ मिला, जोनामखुदा का पिआरा है

4- पल भर भी जो अपने मन में, प्यारे रब का नाम बसाए ।
ऐसा रुतबा४ पाएगा वुह, जिस की शान कही न जाए ।

5- जो तेरे दीदार के आशक, शौक है जिन को दरशन का ।
दाता उन की संगत में, 'नानक' का बेड़ा पार लगा ।।१।।

God I remembe and remembe time and
again for bliss by quiting all my inner
strife and pain. (Justice Teja Singh)

१. इक ईशवर । २, बेअंत । ३. इक अलफ़, ओम । ४, पदवी ।

ਸੁਖਮਨੀ ਸੁਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ॥
ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੇ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥ਰਹਾਉ॥

سُکھمنی سُکھ انمرت پربھ نامُ
بھگت جنا کے من بسرامُ
(رہاو)
(رہاوُ)

In this Sukhmar.i, is the joy[26] raining nectarean[25] Name of the Lord.
There is peace[28] within the mind of Lord's slaves[27]. Pause.

"سُکھمنی کی بانی میں پربھ (رب) کے اوصاف کی عکاسی ہے۔ اسکے تذکرہ سے من کو سکون و شانتی حاصل ہوتی ہے کیونکہ پربھ ہی تمام سُکھوں کا سرچشمہ ہے۔ یہ بھگتوں کے رگ و ریشہ میں سرایت کر گئی ہے۔ اس لئے ان کے دل کو تسکین حاصل ہے۔

सुखमनी

सुखमनी सुख अंम्रित प्रभ नामु ॥
भगत जना कै मनि बिसराम ॥ रहाउ ॥

प्रभ का नाम ही सुखों की मणि अंमृत है।
जिसका निवास भक्तों के मन में है।
प्रभु के स्मरण से दुःख और संताप नहीं होता

श्रुतिविप्रतिपन्ना ते यदा स्थास्यति निश्चला।
समाधावचला बुद्धिस्तदा योगमवाप्स्यसि ॥५३॥

When your mind, confused by hearing conflicting statements, will remain steadfast and firm in meditation (on God), you will then attain union with God. 53

شری گیتا جی

The Nectar of the Lord the Harbinger of minds' peace is Enshrined, yea in the minds of the Devotees.

Come near to God
and he will come
near to you.
(James 4:8)

فَاذْکُرُوْنِیْ اَذْکُرْکُمْ (تم میرا سمرن کرو میں تم میں سما جاؤنگا۔ -

तुम मेरा स्मरण करो में तुम में विलीन हो जाऊँगा।

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ[29] ਗਰਭਿ[30] ਨ ਬਸੈ[31] ॥	By Lord's meditation[29], man enters[31] not the womb[30]
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੂਖੁ[32] ਜਮੁ[33] ਨਸੈ[34] ॥	By Lord's meditation, the torture[32] of death[33] flees[34].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਾਲੁ[35] ਪਰਹਰੈ[36] ॥	By Lord's meditation, death[35] is removed[36].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਸਮਨੁ[37] ਟਰੈ[38] ॥	By Lord's meditation, the enemy[37] keeps away[38].
ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਕਛੁ ਬਿਘਨੁ[39] ਨ ਲਾਗੈ[40] ॥	By remembering the Lord no obstacle[39] is met[40].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਦਿਨੁ[41] ਜਾਗੈ[42] ॥	By Lord's meditation, man remains watchful[42] night & day[41].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਭਉ[43] ਨ ਬਿਆਪੈ[44] ॥	By Lord's meditation, fear[43] overtakes[44] not.
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ[45] ਨ ਸੰਤਾਪੈ[46] ॥	By Lord's meditation, sorrow[45] troubles[46] not.
ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸਾਧ ਕੈ[47] ਸੰਗਿ ॥	Lord's meditation is attained in the Saints' society[47].
ਸਰਬ[48] ਨਿਧਾਨ[49] ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ[50] ॥੨॥	All[48] the wealths[49], O Nanak, are in God's love[50].

۱۔ پربھ کے سمرن گربھ نہ بسے — پربھ کے سمرن دوکھ جم نسے ۱/۲

۲۔ پربھ کے سمرن کال پرہرے — پربھ کے سمرن دشمن ٹرے

۳۔ پربھ کے سمرت کچھ بگھن نہ لاگے — پربھ کے سمرن اندن جاگے

۴۔ پربھ کے سمرن بھؤ نہ بیاپے — پربھ کے سمرن دکھ نہ سنتاپے

پربھ کا سمرن سادھ کے سنگ

سرب ندھان نانک ہر رنگ ۔۲۔

۱- پربھ کا نام سمرنے سے انسان مرنے کے بعد پھر شکم مادر کی اذیّتوں کے چکر میں نہیں پڑتا ہے اور وہ خوفِ ممات کے دائرہ سے نکل جاتا ہے۔

۲- پربھ کا نام سمرنے سے موت کا ڈر دُور ہو جاتا ہے۔ اور دُشمن (یہاں تک کہ اپنے بُرے خیالات اور مکرُوہ جذبات) کو بھی اپنے پاس آنے نہیں دیتا ہے۔

۳- پربھ کا نام لینے سے زندگی کے معمُول کے کام میں کوئی فرق نہیں آتا ہے۔ انسان ہر وقت نفسانی خواہشات کے ضرر سے باخبر رہتا ہے۔ اور اُن سے دُور رہتا ہے۔

۴- پربھ کا نام جپنے سے انسان نڈر ہو جاتا ہے اور اسے کوئی دُکھ پریشان نہیں کر سکتا ہے۔

۵- پربھ کا نام سمرنا اَولیائے اللہ کرام کی سنگت میں ملتا ہے۔ ایسے وظیفہ خواں کے لئے یہ دُنیا راحتوں کا خزانہ ہے۔

یادِ حق ہے صحبتِ عابد کا پھل - یادِ حق ہے خدمتِ زاہد کا پھل (بسمل)

1/2

1- रब की याद कीए जा बंदे, फिर न जनम का चकर१ खाए।
रब की याद कीए जा बदे, मौत का सारा दुख मिट जाए।

Remembring God cuts off the chains of birth (Peace)

2- रब की याद कीए जा बंदे, मरने की हो उलझन दूर।
रब की याद कीए जा बदे, रद बलाऐं, दुशमन दूर।

The spelling of His Name drives off the enemy. (Teja Singh)

3- रब की याद कीए जा बंदे, गाइब हर दुशवारी२ हो।
रब की याद कीए जा बदे, रात और दिन बेदारी३ हो।

4- रब की याद कीए जा बंदे, खौफ न तुझ पर छाएगा।
रब की याद कीए जा बंदे, दुख सारा मिट जाएग।

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸਿਮਰਨਿ ਕਰਨ ਨਾਲ ਡਰ ਦਬਾਉ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਤੇ ਦੁੱਖ ਵਿਆਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

5- रब की याद जबी हो 'नानक', जब साधों का संग४ मिले।
सचा हो जब प्रेम खुदा से, फिर दौलत हर रंग मिले ॥ २

---

१. आवागवन। २. मुशकल। ३. जागरती। ४. संगत, साथ।

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਰਿਧਿ[51] ਸਿਧਿ[52] ਨਉ ਨਿਧਿ[53] ॥	In Lord's meditation are wealth[51], mythical powers[52] and nine treasures[53].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਗਿਆਨੁ[54] ਧਿਆਨੁ[55] ਤਤੁ[56] ਬੁਧਿ[57] ॥	By Lord's meditation, man obtains Divine knowledge[54], contemplation[55] and essence[56] of wisdom[57].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਜਪ[58] ਤਪ[59] ਪੂਜਾ[60] ॥	By Lord's meditation, man obtains devotion[58], penance[59] and worship[60].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਬਿਨਸੈ[61] ਦੂਜਾ[62] ॥	By remembering the Lord, duality[62] is removed[61].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਤੀਰਥ[63] ਇਸਨਾਨੀ[64] ॥	By remembering the Lord, the merit of bathing[64] at places of pilgrimage[63] is obtained.
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦਰਗਹ[65] ਮਾਨੀ[66] ॥	By remembering the Lord, the mortal receives honour[66] in His court[65].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਹੋਇ[67] ਸੁਭਲਾ[68] ॥	By remembering the Lord, the mortal accepts His will[67] to be sweet[68].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ[67] ਸੁਫਲ[68] ਫਲਾ[69] ॥	By remembering[67] the Lord, man flowers[68] and fruitions[69] well.
ਸੇ[70] ਸਿਮਰਹਿ ਜਿਨ[71] ਆਪਿ ਸਿਮਰਾਏ ॥	They[70] alone remember Him, whom He Himself[71] causes to remember.
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ[72] ਲਾਗਉ[73] ਪਾਏ[74] ॥੩॥	Nanak, touches[73] the feet[74] of those[72] persons.

١ ۔ پربھ کے سمرن ردھ سدھ نو ندھ ــ پربھ کے سمرن گیان دھیان تت بدھ

٢ ۔ پربھ کے سمرن جپ تپ پوجا ــ پربھ کے سمرن بنسے دوجا

٣ ۔ پربھ کے سمرن تیرتھ اسنان ــ پربھ کے سمرن درگہ مانی

٤ ۔ پربھ کے سمرن ہوء سہ بھلا ــ پربھ کے سمرن سپھل پھلا

٥ ۔ سے سمرہ جن آپ سمرائے

نانک تا کے لاگو پائے ۳۔

۱۔ رَب کا نام وِرد کرنے سے قوتِ کمالات آتی ہے جس سے معرفتِ الٰہی حاصل ہوتی ہے۔ اسی بنا پر ایک انسان تمام خوبیوں سے لیس ہو جاتا ہے۔

۲۔ رَب کا نام جپنا ہی گویا تپ اور پوجا ہے۔ اس سے دل سے دوئی کا احساس مِٹ جاتا ہے۔

۳۔ رَب کا نام سِمرنے سے انسان کو پاک ہونے کے لیے تیرتھ گاہوں میں نہانے کی ضرورت نہیں پڑتی ہے۔ کیونکہ وہ تیرتھ اَسنان کا ہم پلہ ہو جاتا ہے اور مقبولِ خدا بھی۔

۴۔ رَب کا نام سِمرنے والا راضی بہ رضا رہتا ہے۔ اس سے اُس کو نیک صِلہ مِلتا ہے۔

۵۔ رَب جسے چاہے، اپنا نام جپواتا ہے۔ نانک! ایسے ہی نیک بختوں کے پاؤں پڑنا چاہیئے۔

نوٹ:۔ رب کا نام بار بار دُہرانا، جپنا، وِرد کرنا، سِمرنا، پے در پے یادِ حق کرنا اور اَوراد و اَذکار کرنا ہم معنی الفاظ ہیں۔

1/3

1- रब की याद कीए जा बंदे, माल कमाल१ खजाने पाए।
रबकीयादकीएजाबंदे,दानिश२ गिम्रानम्रौरधिम्रानभी म्राए।
2- रब की याद कीए जा बंदे, जप तप पूजा पाठ है येह।
रब की याद कोए जा बंदे, खास दूई३ को काट है येह।
3- रब की याद कोए जा बंदे, तीरथ का इशनान है येह।
रब की याद कीए जा बंदे, रब के घर में मान४ है येह।
4- रब की याद कीए जा बंदे, शाकर५ तू हो जाएगा।
रब की याद कीए जा बंदे, जीने का फल पाएगा।
5- रब को याद करेंगे वुह, तौफीक६ जो रब से पाते हैं।
. 'नानक' रब के प्यारों के हम,कदमों से लग जाते हैं ॥३॥

They alone think of Him who are induced to do so
by him.
I wish to attach myself to the feet of them.

(Teja Singh)

१. सिधी। २. बुधी। ३. दवैत भाव। ४. इजत।
५. संतोखी। ६. समरथा।

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ[75] ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ[76] ॥	Lord's meditation[75] is the most exalted[76] of all.
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਉਧਰੇ[77] ਮੂਚਾ[78] ॥	Through Master's meditation many[78] have been saved[77].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ[79] ॥	Through Lord's meditation, thirst[78] is quenched[79].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸਭੁ[80] ਕਿਛੁ[81] ਸੁਝੈ ॥	Through Lord's meditation, man comes to know[81] everything[80].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਾਹੀ ਜਮ[82] ਤ੍ਰਾਸਾ[83] ॥	By remembering the Lord, the fear[83] of Death[82] is removed.
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਪੂਰਨ[84] ਆਸਾ[85] ॥	By remembering the Lord, the desire[85] is fulfilled[84].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਮਨ ਕੀ ਮਲੁ[86] ਜਾਇ[87] ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ[88] ਨਾਮੁ ਰਿਦ[89] ਮਾਹਿ[91] ਸਮਾਇ[90] ॥	By remembering the Lord, mind's filth[86] is removed[87] and the ambrosial[88] Name is absorbed[90] in[91] the heart[89].
ਪ੍ਰਭੁ[92] ਜੀ ਬਸਹਿ[93] ਸਾਧ ਕੀ ਰਸਨਾ[94] ॥	The honourable Lord[92] abides[93] on the tongue[94] of His Saint.
ਨਾਨਕ ਜਨ[95] ਕਾ ਦਾਸਨਿ[96] ਦਸਨਾ[97] ॥੪॥	Nanak is said[97] to be the slave[96] of Lord's slaves[95].

۱/۴

۱ - پربھ کا سمرن سبھ تے اُوچا — پربھ کے سمرن اُدھرے مُوچا

۲ - پربھ کے سمرن ترسنا بُجھے — پربھ کے سمرن سبھ کچھ سُجھے

۳ - پربھ کے سمرن ناہی جم تراسا — پربھ کے سمرن پورن آسا

۴ - پربھ کے سمرن من کی مَل جائے — انمرت نام رد ماہ سمائے

۵ - پربھ جی بسہہ سادھ کی رسنا

نانک جن کا داسن دسنا -۴-

۱- رب کا سمرن کرنا سب کاموں سے برتر اور افضل ہے۔ اس سے بیشمار سمرنے والوں کا بیڑا پار ہو گیا ہے۔

۲- رب کا نام سمرنے سے انسان کو نہ تو ہوس رہتی ہے اور نہ طمع۔ وہ اسی کی بدولت باریک سے باریک مسائل سمجھنے لگتا ہے۔

۳- رب کے نام کا سمرن کرنے والا اجل کے خوف سے بے نیاز ہو جاتا ہے۔ اس کے دل کی سب امیدیں پوری ہو جاتی ہیں۔

۴- رب کا نام سمرنے سے من کی کدورت دور ہو جاتی ہے۔ نام کا امرت سمرنے والے کے دل میں جذب ہو جاتا ہے۔

۵- نام سادھوؤں کی زبان پر ہوتا ہے۔ نانکؔ ایسے سادھوؤں کے غلاموں کا غلام ہوں۔

1/4

1/۴

१. रब की याद कीए जा बंदे, कार है ऊंचा कार येहो।
२. रब की याद कीए जा बंदे, कर दे बेड़ा पार येहो।

Meditation on the Lord is the highest of deeds.
Meditation on the Lord, yea, myraids are saved (G. Singh)

2- रब की याद कीए जा बंदे, दूर हो मन की पिआस सभी।
रब की याद कीए जा बंदे, सूझे दूर और पास सभी।
3- रब की याद कीए जा बंदे, मौत का डर मिट जाएगा।
रब की याद कीए जा बंदे, ख़ूब मुरादें१ पाएगा।
4- रब की याद कीए जा बंदे, मैल हो मन का दूर तमाम।
रब का नाम है अमृत, जिस से सोना हो भरपूर तमाम।
5- जिन संतों को पाक जबां२ पर, नाम ख़ुदा का रहिता है।
पदना३ चाकर४ उनकेदरका, 'नानक' ख़ुद कोकहिताहै।४।

Upon the lips of Saints, His name doth lie,
Such people's slave of slaves fain would be I. (M.L. Peace)

१. मनइछत मंगां। २. पवित्र रसना। ३. साधारन। ४. सत्रादार।

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ[98] ਧਨਵੰਤੇ[99] ॥	They[98], who remember the Master are wealthy[99].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪਤਿਵੰਤੇ[100] ॥	They, who remember the Master are honourable[100].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ[2] ਸੇ ਜਨ[3] ਪਰਵਾਨ[1] ॥	Acceptable[1] are the[2] persons[3], who meditate on the Master.
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪੁਰਖ[5] ਪ੍ਰਧਾਨ[6] ॥	The most distinguished[6] are the men[5], who meditate on the Master.
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਬੇਮੁਹਤਾਜੇ[7] ॥	They, who meditate on the Lord, are without want[7].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਸਰਬ[8] ਕੇ ਰਾਜੇ[9] ॥	They, who meditate on the Lord, are the monarchs[9] of all[8].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ [10]ਸੁਖਵਾਸੀ[12] ॥	They, who meditate on the Lord, dwell[12] in peace[10].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਦਾ[13] ਅਬਿਨਾਸੀ[14] ॥	They, who meditate on the Lord, become immortal[14] for ever[13].
ਸਿਮਰਨ ਤੇ[15] ਲਾਗੇ[16] ਜਿਨ ਆਪਿ[17] ਦਇਆਲਾ[18] ॥	They[15] alone take to[16] Lord's meditation, unto whom He Himself[17]
ਨਾਨਕ ਜਨ[19] ਕੀ ਮੰਗੈ[20] ਰਵਾਲਾ[21] ॥੫॥	Nanak prays[20] for the dust[21] of the feet of God's servants[19] is merciful[18].

۱/۵

۱۔ پربھ کؤ سمرہِ سے دھنونتے ___ پربھ کؤ سمرہِ سے پت ونتے

۲۔ پربھ کؤ سمرہِ سے جن پروان ___ پربھ کؤ سمرہِ سے پرکھ پردھان

۳۔ پربھ کؤ سمرہِ سے بے محتاجے ___ پربھ کؤ سمرہِ سے سرب کے راجے

۴۔ پربھ کؤ سمرہِ سے سکھواسی ___ پربھ کؤ سمرہِ سدا ابناسی

سمرن تے لاگے جن آپ دئیالا

نانک جن کی منگے رووالا ۔۵۔

۱۔ جو لوگ رب کو یاد کرتے ہیں، وہ عزّت و آبرو پاتے ہیں۔ وہی لوگ حقیقی دولت سے مالامال ہو جاتے ہیں۔

۲۔ جو لوگ رب کو یاد کرتے ہیں، وہ کسی غیر کے محتاج نہیں رہتے ہیں دُنیا کے لوگ اُن کے فرمانوں پر چلتے ہیں۔

۳۔ جو لوگ رب کا نام سمرتے ہیں، وہ خُدا کی بارگاہ میں منظور اور مقبول ہو جاتے ہیں۔

۴۔ رب کا نام ورد کرنے والے لوگ دُنیا میں سُکھی رہتے ہیں۔ اُن کا نام رہتی دُنیا تک زندہ اور پایندہ رہتا ہے۔

۵۔ رب کا نام سمرن کرنے والے وہی لوگ ہیں جن پر خدا کی مہر ہے۔ نانکؒ فرماتے ہیں کہ ایسے لوگوں کے پاؤں کی مٹی پر قربان ہونا چاہیے۔

وَاذکُرِاسمَ رَبِّکَ ترجمہ:- اور پربھو کا نام سمرن کرو۔ (القرآن)

1/5

अतः अपने प्रभु का नाम स्मरण करो

1– रब की याद करें जो बंदे, माल ख़जाने वाले हैं।
रब की याद करें जो बंदे, इजत शानों वाले हैं।

ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਿਮਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਧਨਵੰਤ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਇੱਜ਼ਤ ਵਾਲੇ ਹਨ॥
(ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

2 – रब की याद करें जो बंदे, दुनीआं में प्रवान हैं वुह।
रब की याद करें जो बंदे, पत वाले प्रधान हैं वुह।

3 – रब की याद करें जो बंदे, वुह फिर कब मुहताज१ रहें।
रब की याद करें जो बंदे, सभ पर उन के राज रहें।

4 – रब की याद करें जो बंदे, सुख में दाइम२ रहिते हैं।
रब की याद करें जो बंदे, दाइम काइम रहिते हैं।

5 – वुह करते हैं याद खुदा की, जिन पर उस को रहिमत३ है।
खाक४ उन के कदमों की मांगे, 'नानक' को येह निअमत है ॥५॥

१. मुथाज। २. हमेशां। ३. क्रिपा। ४. चरन धूड़ी। ५. उतम पदारथ

1-6

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ[22] ॥	They, who contemplate over the Master, are philanthropical[22].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਸਦ[23] ਬਲਿਹਾਰੀ[24] ॥	I am ever[23] a sacrifice[24] unto those, who contemplate over the Master.
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ[25] ਮੁਖ[26] ਸੁਹਾਵੇ[27] ॥	Beauteous[27] are the faces[26] of those[25], who contemplate over the Master.
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਸੂਖਿ ਬਿਹਾਵੈ[28] ॥	They who contemplate over the Master, pass[28] their life in peace.
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਆਤਮੁ[29] ਜੀਤਾ[30] ॥	They who contemplate over the Master conquer[30] their mind[29].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਨਿਰਮਲ[31] ਰੀਤਾ[32] ॥	They, who contemplate over the Master, have the pious[31] way of life[32].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਅਨਦ[33] ਘਨੇਰੇ[34] ॥	They who contemplate over the Master, have manifold[34] joys[33].
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਬਸਹਿ[35] ਹਰਿ ਨੇਰੇ[36] ॥	They, who contemplate over the Master, abide[35] near[36] God.
ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਨਦਿਨੁ[37] ਜਾਗਿ[38] ॥	By the favour of Saints remain thou watchful[38] night[37] and day.
ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਨੁ ਪੂਰੈ[39] ਭਾਗਿ[40] ॥੬॥	Nanak, Lord's meditation is obtained by perfect[39] good luck[40].

۱۔ پربھ کوءُ سمرہِ سے پر اُپکاری ــــ پربھ کوءُ سمرہِ تن سد بلہاری 1/4

۲۔ پربھ کوءُ سمرہِ سے مُکھ سہاوے ــــ پربھ کوءُ سمرہِ تن سُوکھ بہاوے

۳۔ پربھ کوءُ سمرہِ تن آتم جیتا ــــ پربھ کوءُ سمرہِ تن نرمل ریتا

۴۔ پربھ کوءُ سمرہِ تن انند گھنیرے ــــ پربھ کوءُ بسہہ ہرِ نیرے

۵۔ سنت کرپا تے اندِنُ جاگ

نانک سمرنُ پورے بھاگ ۔۶۔

۱- رب کا سمرن کرنے والے ہمیشہ دوسروں کا بھلا چاہتے ہیں- وہ دوسروں کی خیر خواہی کو سمرن کا ایک حصّہ سمجھتے ہیں۔ ایسے لوگوں پر قربان ہونا چاہئے۔

۲- رب کا سمرن کرنے والوں کے چہرے نورانی ہو جاتے ہیں۔ اُن کی ساری عُمر سُکھ اور راحت میں بسر ہوتی ہے۔

۳- جو لوگ رب کا سمرن کرتے ہیں، وہ اپنے نفس پر قابو پاتے ہیں۔ رب کے پاک نام سے اُن کے مَن میں اور ہر کام میں پاکیزگی آتی ہے۔

۴- جو لوگ رب کا سمرن کرتے ہیں، اُنہیں غیر معمولی خوشیاں حاصل ہوتی ہیں اور اُنہیں قُربِ الٰہی نصیب ہوتا ہے۔

۵- نانکؒ فرماتے ہیں کہ سمرن کرنے کی نعمت نیک بختی سے ہی ملتی ہے۔ اور سمرن کرنے والوں کو پیرِ کامل کی برکت سے ہی دائمی خوشی نصیب ہوتی ہے۔

(1/6)

1- रब की याद करें जो बंदे, काम उन का गमखवारी१ है।
रब की याद करें जो बंदे, जान उन के बलिहारी है।

2- रब की याद करें जो बंदे, रुख२ उन का पुरनूर३ रहे।
रब की याद करें जो बंदे, चैन से मन भरपूर रहे।

3- रब की याद करें जो बंदे मन पर उन की जीत रहे।
रब की याद करें जो बंदे, पाक४ उन की हर रीत५ रहे।

4- रब की याद करें जो बंदे, सुख पाएँ, आनंद पाएँ।
रब की याद करें जो बंदे, वुह रब से नजदीकी पाएँ।

5- संतों की किरपा से उन में, रात और दिन बेदारी६ है।
खुशकिसमत हैं 'नानक' जिन को, यादखुदा की प्यारी है ॥६॥

Gods constant fellowship is their precious treasure
Their happiness on earth is past all measure
(Peace & Teja Singh)

संतों को किरपा से उन में, रात और दिन बंदारी६ है।
ख़ुशक़िसमत हैं 'नानक' जिन को, यादखुदा की प्यारी है ॥६॥

१. सभ नाल हमदरदी रखणा। २. मूह। ३, उजल।
४. पवित्र। ५, मरयादा। ६, जागरती।

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਾਰਜ[41] ਪੂਰੇ[42] ॥	Through Lord's meditation, the tasks[41] are accomplished[42].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਬਹੁ ਨ ਝੂਰੇ[43] ॥	Through Lord's meditation, the mortal never grieves[43].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਹਰਿ ਗੁਨ[44] ਬਾਨੀ[45] ॥	Through Lord's meditation, man utters[45] God's praises[44].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸਹਜਿ[46] ਸਮਾਨੀ[47] ॥	Through Lord's meditation, man is absorbed[47] in God[46].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਿਹਚਲ[48] ਆਸਨੁ[49] ॥	Through Lord's meditation, he finds an immovable[48] seat[49].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਮਲ[50] ਬਿਗਾਸਨੁ[51] ॥	Through Lord's meditation, man's heart lotus[50] blooms[51].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਹਦ[52] ਝੁਨਕਾਰ[53] ॥	Through Lord's meditation, celestial strain[52] resounds[53].
ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਅੰਤੁ[54] ਨ ਪਾਰ[55] ॥	There is no end[54] or limit[55] to the peace, which ensues by remembering the Lord.
ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ[56] ਜਨ[57] ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ[58] ॥	Those[56] persons[57], on whom is Lord's grace[58], ponder over Him.
ਨਾਨਕ ਤਿਨ[59] ਜਨ ਸਰਨੀ[60] ਪਇਆ[61] ॥੮॥	Nanak has sought[61] the asylum[60] of such[59] persons.

1/7

۱۔ پربھ کے سمرن کارج پورے — پربھ کے سمرن کبہو نہ جھورے

۲۔ پربھ کے سمرن ہر گن بانی — پربھ کے سمرن سہج سمانی

۳۔ پربھ کے سمرن نہچل آسن — پربھ کے سمرن کمل بگاسن

۴۔ پربھ کے سمرن انحد جھنکار — سکھ پربھ سمرن کا انت نہ پار

۵۔ سمرہ سے جن جن کو پربھ مئیا

نانک تن جن سرنی پئیا

۔۷۔

۱۔ پربھ کا سمرن کرنے سے ہی انسان کے سب کام انجام پاتے ہیں۔ اس سے
اُس کے دل سے پریشانی دُور ہو جاتی ہے۔

۲۔ رب کا سمرن کرنے والے کا ہر لفظ خدا کی عظمت کا آئینہ ہوتا ہے۔
اُس کے مَن کو قرار ہوتا ہے جس سے وہ شانت سُبھاو اور حلیم ہو جاتا ہے۔

۳۔ رب کا سمرن انسان کے مَن میں سکُون پیدا کرتا ہے جس سے وہ ایک
فطری خوشی محسُوس کرتا ہے اور ایک جگہ پر قایم رہنے لگتا ہے۔

۴۔ رب کا سمرن کرنے والے کے باطن سے (لاشعور سے) ایک رسیلا اور میٹھا سنگیت
بجتا رہتا ہے۔ اس سے حاصل شُدہ کیف و سرور کبھی ختم نہیں ہوتا ہے۔ یہ انحد ہوتا ہے۔

۵۔ رب کا سمرن ایسے ہی عظیم لوگ کرتے ہیں جن کو رب خود نوازتا ہے۔
نانک فرماتے ہیں کہ ایسے ہی اقبالمندوں کی تعظیم کرنا واجب ہے۔

1/7

1- रब की याद कीए जा बंदे, पूरे हों सभ काम तेरे।
रब की याद कीए जा बंदे, चिंता से आराम मिले।

2- रब की याद कीए जा बंदे, दाता के गुन गाए तू।
रब की याद कीए जा बंदे, रब में सहिज१ समाए तू।

3- रब की याद कीए जा बंदे, पका आसन२ पाएगा।
रब की याद कीए जा बंदे, दिल का कंवल खिल जाएगा।

4- रब की याद कीए जा बंदे, गैब३ से तू झकार सुने।
रब की याद काए जा बंदे, तुझ को सुख बेअंत मिले।

5- रब की याद करें वुह बंदे, जिन पर रब की रहिमत है।
'नानक' मांगे उनका साया४, उनका साया निअमत है।।७।।

Remembering God brings man success,
No worries can e'er oppress. (Teja Singh)

---

१ सुत सिध । २. टिकाणा, सथान । ३. अद्रिशट । ४. शरन ।

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿ ਭਗਤ ਪ੍ਰਗਟਾਏ[62] ॥
By remembering God the Saints become distinguished[62].

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਲਗਿ ਬੇਦ ਉਪਾਏ[63] ॥
By remembering God, the Veds are composed[63].

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਭਏ ਸਿਧ[64] ਜਤੀ[65] ਦਾਤੇ[66] ॥
By remembering God, men become adepts[64], celibates[65] and donors[66].

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਨੀਚ[67] ਚਹੁ[68] ਕੁੰਟ[69] ਜਾਤੇ[70] ॥
By remembering God, the low-born[67] are renowned[70] in four[68] directions[69].

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਧਾਰੀ[71] ਸਭ ਧਰਨਾ[72] ॥
By remembering God, the entire[73] earth[72] is installed[71].

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਕਾਰਨ[74] ਕਰਨਾ ॥
Remember, remember God, who is the cause of causes[74]

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਕੀਓ[75] ਸਗਲ[76] ਅਕਾਰਾ[77] ॥
For His meditation, God did make[75] the whole[76] creation[77].

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਮਹਿ[80] ਆਪਿ[78] ਨਿਰੰਕਾਰਾ[79] ॥
The Formless Lord[79] Himself[78], is in[80] the place, where God is remembered.

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ[81] ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਇਆ[82] ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ[83] ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ[84] ॥੮॥੧॥
Nanak, the Guru-ward[83], whom by His grace[81] He imparts understanding[82], obtains[84] the boon of God's meditation. Nanak.

۸/۱ ۱۔ ہر سمرن کر بھگت پرگٹائے — ہر سمرن لگ بید اپائے
۲۔ ہر سمرن بھئے سدھ جتی داتے — ہر سمرن نیچ چہو کنٹ جاتے
۳۔ ہر سمرن دھاری سبھ دھرنا — سمر سمر ہر کارن کرنا
۴۔ ہر سمرن کیؤ سگل اکارا — ہر سمرن مہہ آپ نرنکارا
۵۔ کر کرپا جس آپ بجھائیا
نانک گورمکھ ہر سمرن تن پائیا
-۸-

अर्थः अपने प्रभु का नाम सिमरन करो।

۱۔ رب کا سمرن کرنے سے بھگت لوگ دنیا میں مشہور ہوئے۔ اُسی سے وابستہ ہو کر رشیوں نے ویدوں اور دھرم پُستکوں کو رچا ہے۔

۲۔ رب کا نام سمرن کرنے والے لوگ عابد ہو گئے۔ وہ اپنے حیوانی جذبات پر غالب ہو گئے، اور داتا لوگوں میں شمار ہو گئے، یہاں تک نیچ لوگ بھی عالم میں مشہور ہو گئے۔

۳۔ رب کے سمرن نے ساری دھرتی کو آسرا دیا ہے۔ اس لئے اے بھائی تو خالقِ کائنات کو ہمیشہ یاد کر۔

۴۔ رب نے سمرن کرنے کے لئے سارے جگ کو بنایا ہے۔ جہاں جہاں اُسکے نام کو سمرا جاتا ہے وہاں وہ نرنکار (بے جسم ذات) خود موجود ہے۔

۵۔ رب نے جس شخص کو سمرن کرنے کی نعمت بخش کر اپنی یاد کی سمجھ عطا کی اے نانک! اُس شخص نے گورو کے وسیلہ سے سمرن کرنے کی دولت پائی۔

(1/8)

وَذْكُرِاسْمَ رَبِّهٖ (القرآن)

(اور اپنے رب کا نام لیتا رہ۔ (نام جپو)

۱۔ रब की याद कीए से कुल, संतों का नूर१ जहूर२ हुआ।
रब की याद कीए से जाहिर, सभ वेदों का नूर३ हुआ।
2- रब की याद कीए से बंदे, दाता, सिध, जती कहिलाएं।
रब की यादकीएस हरसू४, नीच भी जग में शुहरत ५पाएं।
3- रब की याद कीए से धरती, काइम दाइम रहिती है।
याद कर उस को जिस को दुनीआं, सभ का कारन कहितीहै।
4- नाम खुदा का लेने से येह, सारी मखलूकात६ हुई।
याद में रब की हाज़िर नाजिर, आप खुदा की ज़ात७ हुई।
5- जिनपरलुतफ़८ खुदाका 'नानक', जिनपरउसकीरहिमत है।
गुर से पाएं नाम खुदा का, नाम खुदा का निअमत है।८॥१॥

بہر یادِ حق ہے بھگتوں کا ظہور
بہرِ ذکرِ حق ہے ویدوں کا ظہور
(بسمل دہلوی)

१. प्रकाश। २. प्रगट। ३. प्रकाश।, ४. हर पासे। ५.

੨

ਸਲੋਕੁ ॥

ਦੀਨ[85] ਦਰਦ[88] ਦੁਖ[89] ਭੰਜਨਾ
ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਾਥ[92] ਅਨਾਥ ॥
ਸਰਣਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ[86] ਆਇਓ
ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਥ[87] ॥੧॥

سلوک

دین[85] درد[88] دکھ[89] بھنجناں گھٹ گھٹ ناتھ[92] اناتھ
سرن تُماری[86] آیہ او نانک کے پربھ ساتھ[87]

Slok.

O Thou Destroyer[90] of pain[88] and grief[89] of the poor[85], Lord[92] of every heart[91] and Thyself without a Master[93]. I have come under thy protection[86]. O Lord be with[87]

सलोकु

ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੂਖ ਭੰਜਨਾ ਘਟਿ ਘਟਿ
ਨਾਥ ਅਨਾਥ ॥ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਇਓ ਨਾਨਕ

اے مجبوروں کے دُکھ درد ہٹانے والے پربھو! تُو
ہر دل اور ہر شے میں سمایا ہُوا ہے۔ تُو ہی بے سہاروں
کا سہارا اور یتیموں کا والی ہے۔ نانک تمہاری پناہ
چاہتا ہے۔ تُو ہی میرا دمساز اور ساتھی ہے۔

तू आजिज[१] मसकीन[२] का,
सभ दुख दरद मिटाए।
2- तू हर दिल में खुद बसे,
सभ में आप समाए।
3- सभ नाथों का नाथ[३] तू,
तेरा कोई न नाथ।
4- या रब तेरा आसरा,
दे 'नानक' का साथ ॥ १॥

१. बेसहारा। २. दीन दुखी। ३. मालक।

2-1

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਜਹ[94] ਮਾਤ[95] ਪਿਤਾ[96] ਸੁਤ[97] ਮੀਤ[98] ਨ ਭਾਈ[99] ॥ ਮਨ[100] ਊਹਾ[2] ਨਾਮੁ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ[3] ਸਹਾਈ[4] ॥	Where[94] there are no mother[95], father[96], son[97], friend[98] and brother[99], there[2], O my soul[100], God's Name shall be with[3] thee as thy helper[4].
ਜਹ[5] ਮਹਾ[6] ਭਇਆਨ[7] ਦੂਤ[8] ਜਮ[9] ਦਲੈ[10] ॥ਤਹ[12] ਕੇਵਲ[13] ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ[14] ਤੇਰੈ ਚਲੈ[15] ॥	Where[5] the very[6] terrible[7] myrmidon[8] of Death[9], shall crush[10] thee, there[12] the Name alone[13] shall go[15] with[14] thee.
ਜਹ ਮੁਸਕਲ[16] ਹੋਵੈ ਅਤਿ[17] ਭਾਰੀ[18] ॥ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਖਿਨ[19] ਮਾਹਿ[20] ਉਧਾਰੀ[21] ॥	Where there will be very[17] great[18] obstacle[16], God's Name shall emancipate[21] thee in[20] a moment[19], there.
ਅਨਿਕ[22] ਪੁਨਹ ਚਰਨ[23] ਕਰਤ[24] ਨਹੀ ਤਰੈ[25] ॥	The mortal is not saved[25] by performing[24] many[22] expiation acts[23].
ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ[26] ਪਾਪ[27] ਪਰਹਰੈ[28] ॥	The Name of God washes off[28] millions[26] of sins[27].
ਗੁਰਮੁਖਿ[29] ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ[30] ਮਨ[31] ਮੇਰੇ ॥	O my soul[31], through the Guru[29], utter[30] the Name of God.
ਨਾਨਕ ਪਾਵਹੁ ਸੂਖ[32] ਘਨੇਰੇ[33] ॥੧॥	O Nanak, thus shalt thou have many [33] comforts[32].

۲/۱

۱ - جہہ مات پتا سُت میت نہ بھائی — مَن اُوہاں نام تیرے سنگ سہائی

۲ - جہہ مہاں بھیان دُوت جم دلے — تہہ کیول نام سنگ تیرے چلے

۳ - جہہ مُسکل ہووے اَت بھاری — ہر کو نام کھن ماہ اُدھاری

۴ - انک پنہہ چرن کرت نہیں ترے — ہر کو نام کوٹ پاپ پرہرے

۵ - گورمکھ نام جپہو مَن میرے
نانک پاوہ سوکھ گھنیرے

-۱-

۱۔ جہاں ماں باپ بیٹا، دوست اور بھائی ساتھی نہیں بنتے ہیں۔ اے میرے من! وہاں پربھ کا نام تمہاری مدد کرنے والا ہے۔ ص

۲۔ جہاں بڑے مہیب اور ڈراؤنے اموات کا انبوہ گھیرتے ہیں، وہاں تیرے ساتھ پربھو کا نام جاتا ہے۔

۳۔ جہاں تمہیں ایک بڑی مشکل کا سامنا ہوگا، وہاں صرف اس کا نام آنکھ کی جھپک میں بچا لیتا ہے۔

۴۔ جہاں کفارۂ گناہ کے سلسلہ میں دھرمی رسومات کارگر نہیں ہوتے ہیں، وہاں صرف رب کا نام ہی کروڑوں گناہ دور کرتا ہے۔

۵ اے میرے من! گورو کی پناہ میں آ کر رب کا نام جپ۔ اے نانک!

۱۔ ص رب کے نام کا سمرن کرنے سے سکھ میسّر ہوتا ہے۔

حَسْبُنَا اللّٰہُ وَنِعْمَ الْوَکِیْلُ وَنِعْمَ الْمَوْلٰی وَنِعْمَ النَّصِیْرُ (پربھ کافی ہے، وہی مددگار ہے)۔ ۲/۱

1- जब मां बाप न बेटा भाई, संगी यार न नाती१ हो।
काम का उस दिन साथी हो तो, नाम ख़ुदा का साथी हो।
2- मौत का जब ख़ूंखार फ़रिशता२, तेरे तन को दलता है।
साथ तेरे फिर चलता है, तो 'नाम' ख़ुदा का चलता है।

جس جگہ جمؔ دوت ہیں ہیبت کناں جس جگہ جنّات ہیں آفت رساں
مثلِ دانہ پیس دیتے ہیں جہاں۔ یادِ خالق ہی معاون ہے وہاں (البسمل)

3- भारी कोई मुशकिल आ कर, जब तुझ को हैरान करे।
पल में नाम ख़ुदा का तेरी, हर मुशकिल आसान३ करे।
4- लाख करे तू मूरती पूजा, कौन तुझे मनज़ूर करे।
पल में नाम ख़ुदा का तेरे, पाप करोड़ों दूर करे।
5- ऐ दिल गुर के मूंह से सुन कर, नाम ख़ुदा का लेता जा।
नाम ख़ुदाकालेकर 'नानक', राहत४ दिलकोदेता जा॥१॥

My soul, recite His Name as the Gurus tell
Thy bliss shall multiply; all be well . (Peace)

१. रिशतेदार। २. भिआनक जम। ३. सौखी। ४. शांती।

2-2

ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ[34] ਕੋ ਰਾਜਾ ਦੁਖੀਆ[35] ॥	The King of the whole world[34] is unhappy[35].
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ[36] ਹੋਇ[37] ਸੁਖੀਆ[38] ॥	But he, who repeats[36] God's Name becomes[37] happy[38].
ਲਾਖ ਕਰੋਰੀ[39] ਬੰਧਨ[40] ਪਰੈ[41] ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਨਿਸਤਰੈ[42] ॥	Though man be entangled[41] in lacs, and millions[39] of bonds[40], by uttering God's Name he is freed[42].
ਅਨਿਕ[43] ਮਾਇਆ[44] ਰੰਗ[45] ਤਿਖ[46] ਨ ਬੁਝਾਵੈ[47] ॥	The manifold[43] p'ersu es[45] of riches[44] allay[47] not man's thirst[46].
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ[48] ਆਘਾਵੈ[49] ॥	By meditation[48] on God's Name, he is satiated[49].
ਜਿਹ[50] ਮਾਰਗਿ[51] ਇਹੁ ਜਾਤ ਇਕੇਲਾ[52] ॥ ਤਹ[53] ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਹੋਤ ਸੁਹੇਲਾ[54] ॥	On the way[51], on which[50] this man goes all alone[52], there[53] the Name of God is with him as a comforter[54].
ਐਸਾ[56*] ਨਾਮੁ ਮਨ[55] ਸਦਾ[56] ਧਿਆਈਐ[57] ॥	Ever[56] meditate[57] on such[56*] a Name, O my soul[55].
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ[58] ਪਰਮ[59] ਗਤਿ[60] ਪਾਈਐ ॥੨॥	Nanak, through the Guru[58], the Supreme[59] dignity[60] is obtained.

۲/۲

۱ ـ سگل سرسٹ کو راجا دکھیا ـــ ہر کا نام جپت ہوئے سکھیا

۲ ـ لاکھ کروری بندھن پرے ـــ ہر کا نام جپت نسترے

۳ ـ انک مایا رنگ تکھ نہ بجھاوے ـــ ہر کا نام جپت آگھاوے

۴ ـ جہہ مارگ اہ جات اکیلا ـــ تہہ ہر نام سنگ ہوت سہیلا

۵ ایسا نام من سدا دھیائیے

نانک گورمکھ پرم گت پائیے ـ ۲ ـ

۱- انسان تمام دُنیا کا راجہ بن کے بھی سُکھی نہیں رہتا ہے۔ لیکن رب کا
نام جپتے ہی اُس کے سارے دُکھ دُور ہو جاتے ہیں۔
۲- انسان لاکھوں اور کروڑوں روپے کمانے کے باوجود روپے پیسے کی ہوس
میں کمی نہیں پاتا ہے۔ مگر رب کا نام لینے سے اس کا من سیر ہو جاتا ہے۔
۳- مایا کی بیشمار لذتیں انسان کی ہوس کو کمی نہیں کر سکتی ہے۔ لیکن رب
کا نام جپنے سے وہ خاطر جمعی حاصل کرتا ہے۔
۴- جس راستے سے انسان اکیلا جاتا ہے، اس میں کوئی بھی اس کے ساتھ
نہیں ہوتا ہے۔ پس رب کا نام اس کا ہمراہ ہو کر سُکھ پہنچاتا ہے۔ مال تا لبِ گور بعد ازیں اعمال } سعدی
۵- اے نانک! گُورو کی وساطت سے تمہیں اُونچا مقام حاصل ہوگا۔ تو اُس
عظمت والے رب کا نام جپ!

(2/2)

1- दुनीआं भर का राजा भी, दुख पाता है, दुख सहिता है।
नाम ख़ुदा का लेने वाला, सुख के अन्दर रहिता है।
2- लाखों और करोड़ों बंधन, जकड़े और फसाएंगे।
नाम ख़ुदा का लेने से वुह, सभ के सभ खुल जाएंगे।
3- इस माइआ के रंगा रंगी१, ऐश२ बुझाएं पिआस कहां।
नाम ख़ुदा का लेने से रहिती है पिआस, तरास३ कहां।
※ 4- जिस रसते पर आख़र को तू, आप इकेला जाता है।
नाम ख़ुदा का साथ चले, जो मन तेरा बहिलाता है।
5- नाम ख़ुदा का ऐसा है, तू उस पर धिआन जमाए जा।
△ सुन कर बात गुरु की 'नानक', आला-मंज़िल४ पाएजा ॥२॥

ص :- رنج کب مٹتا ہے طاعت کے بغیر (بسمل دہلوی)
※ :- مال تا لبِ گور، بعد ازیں اعمال (سعدی شیرازی)
△ :- "ਹੇ ਮਨ! ਅਜਿਹਾ (ਮਹਾਨ) ਨਾਮ ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਦੇ, ਹੇ ਨਾਨਕ! ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ (ਨਾਮ ਜਪਿਆਂ) ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।"

१. रंग-बरंग, लुभावणे। २. सुख दे सामान। ३. दुख, डर। ४उची अवसथा।

ਛੂਟਤ[61] ਨਾਹੀ ਕੋਟਿ[62] ਲਖ ਬਾਹੀ[63] ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ[66] ਤਹ[64] ਪਾਰਿ ਪਰਾਹੀ[65] ॥

Where man cannot be saved[61] by lacs and millions[62] of helping arms[63], there[64], by remembering[66] the Name, he is saved[65] immediately.

ਅਨਿਕ[67] ਬਿਘਨ[68] ਜਹ ਆਇ[69] ਸੰਘਾਰੈ[70] ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਤਕਾਲ[71] ਉਧਾਰੈ[72] ॥

Where many[67] misfortunes[68] befall[69] and ruin[70] the man, there the Name of God. rescues[72] him instantly.

ਅਨਿਕ[73] ਜੋਨਿ[74] ਜਨਮੈ[75] ਮਰਜਾਮ[76] ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ[77] ਪਾਵੈ ਬਿਸ੍ਰਾਮ[78] ॥

Man dies[76] and is born[75] in many[73] existences[74], but he obtains rest[78] by uttering[77] God's name.

ਹਉ[79] ਮੈਲਾ[80] ਮਲੁ[81] ਕਬਹੁ ਨ ਧੋਵੈ[82] ॥

The mortal is defiled[80] by self-conceit[79]. The filth[81] which is never washed[82] away.

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ[83] ਪਾਪ[84] ਖੋਵੈ[85] ॥

But the Name of God, purges[85] him of myriads[83] of sins[84].

ਐਸਾ[86] ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ[87] ਮਨ[88] ਰੰਗਿ[88] ॥

Such[86] Name, O my soul[88], repeat[87] thou with love[89].

ਨਾਨਕ ਪਾਈਐ ਸਾਧ ਕੈ[90] ਸੰਗਿ ॥੩॥

Nanak, it is obtained in the saints[90] society.

۱۔ چھوٹت ناہی کوٹ لکھ باہی — نام جپت تہہ پار پراہی ۲/۳

۲۔ انک بگھن جہہ آئے سنگھارے — ہر کا نام تتکال ادھارے

۳۔ انک جون جنمے مرجام — نام جپت پاوے بسرام

۴۔ ہئہ میلا مل کبہہ نہ دھووے — ہر کا نام کوٹ پاپ کھووے

۵۔ ایسا نام جپہو من رنگ

نانک پائیے سادھ کے سنگ

۔۳۔

۱- لاکھوں اور کروڑوں بھائی بند والا انسان اپنے آپ کو دُکھوں سے دُور
نہیں رکھ سکتا ہے۔ ہاں! اگر وہ رب کے نام کا سہارا لے کر اسے جپے، تو اسکا بیڑا پار ہوگا۔

۲- جہاں بیشمار مشکلات انسان کو دبا لیتی ہیں۔ وہاں صرف رب کا نام ہی
اسے بچا لیتا ہے۔

۳- ایک جاندار بےشمار جنموں سے گزرتا ہے ___ مرتا ہے اور پھر جنم لیتا ہے۔
وہ آواگون کے چکر میں پھنستا رہتا ہے۔ اگر وہ رب کا نام جپے تو اسے مکتی ملے گی۔

۴- انسان خود بینی کی آلودگیوں سے پاک نہیں رہتا ہے۔ یہ جنموں تک اس کے ساتھ
لگی رہتی ہیں۔ ہاں! اگر وہ رب کے نام کا سمرن کرے تو آلودگیاں دُور ہو جائیں گی۔

۵ اے من! تو رب کے اوصاف بھرے نام کو دھیان اور پیار سے جپ۔ اے
نانک! رب کا نام سادھ سنگت میں ملتا ہے۔

2/3

1 - लाखों बाजू१ होने पर भी, कब तेरा छुटकारा है।
नाम लीए जा, नाम लीए जा, इस से पार उतारा है।
2 - सौ सौ मुशकिल भारी भी, गर२ तेरी राह में आएगी।
याद खुदा की फौरन तेरा, बेड़ा पार लगाएगी।

Where myraids of Crosses assemble to destroy thee
There the Name saves thee in an instant. (Gopal Singh)

3- सौ सौ जूनें भोगे बंदा, जाता है, फिर आता है।
जपता है जब नाम खुदा का, चैन सकूं३ फिर पाता है।
4- मैल खुदी४ का दूर हो किउं कर मलमल कर तन५ धोने से।
पाप करोड़ों दूर हो तेरे, याद खुदा की६ होने से।
5- ऐसा नाम जपे जा ऐ दिल, रब से प्रेम लगाए जा।
संतों की संगत में 'नानक', नाम खुदा का पाए जा।।३।।

---

१. बाहां। २. जेकर। ३. सुख शांती। ४. अहंकार।
५. सरीर। ६. प्रमातमा दी याद।

2-4

ਜਿਹ ਮਾਰਗ[91] ਕੇ[92] ਗਨੇ ਜਾਹਿ ਨ ਕੋਸਾ[93] ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਊਹਾ[94] ਸੰਗਿ[95] ਤੋਸਾ[96] ॥

On the road[91] whose miles[92] cannot be counted[92], God's Name shall there[94] be the viaticum[96] with[95] thee.

ਜਿਹ[97] ਪੈਡੈ ਮਹਾ[98] ਅੰਧ[99] ਗੁਬਾਰਾ[100] ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ[2] ਉਜੀਆਰਾ[3] ॥

The journey[97], where there is arch[98] pitch[100] darkness[99], there, the light[3] of God's Name shall be with[2] thee.

ਜਹਾ ਪੰਥਿ[4] ਤੇਰਾ ਕੋ ਨ ਸਿਞਾਨੂ[5] ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਹ[6] ਨਾਲਿ[7] ਪਛਾਨੂ[8] ॥

On the path[4], where there is no acquaintance[5] of thine, there[6] God's Name shall be thy recoginser[4] with[7] thee.

ਜਹ ਮਹਾ[9] ਭਇਆਨ[10] ਤਪਤਿ[12] ਬਹੁ[13] ਘਾਮ[14] ॥ ਤਹ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤੁਮ

Where there is very[9] terrible[10] heat[12] and great[13] sunshine[14], there the Name of God shall be a shade[15] over thee.

ਜਹਾ ਤ੍ਰਿਖਾ[16] ਮਨ[17] ਤੁਝੁ ਆਕਰਖੈ[18] ॥ ਤਹ ਨਾਨਕ ਹਰਿ[19] ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ[20] ਬਰਖੈ[21] ॥੪॥

Where, O man[17], thirst[16] sucks out[18] thy breath, there, Nanak, God's[19] Name's Nectar[20] shall rain[21] on thee.

ਭਗਤ ਜਨਾ[22] ਕੀ ਬਰਤਨਿ[23] ਨਾਮੁ ॥

With the devotees[22] God's Name is an article[23] of every day use.

ਸੰਤ ਜਨਾ[24] ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ[25] ॥

It gives peace[25] to the hearts of holy persons[24].

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦਾਸ[26] ਕੀ ਓਟ[27] ॥

God's Name is support[27] of His slave[26].

۲/۴

۱۔ جہہ مارگ کے گنے جاہ کوسا — ہر کا نام اُہا سنگ توسا

۲۔ جہہ پیڑے مہا اندھ غبارا — ہر کا نام سنگ اجیارا

۳۔ جہاں پنتھ تیرا کو نہ سجھانو — ہر کا نام تہہ نال پچھانو

۴۔ جہہ مہا بھئیان تپت بہہ گھام — تہہ ہر کے نام کی تم اوپر چھام

۵۔ جہاں ترکھا من تجھ آکرکھے

تہہ نانک ہر ہر امرت برکھے

۔۴۔

۱۔ جس زندگی کے راستے میں مُہیب کوس گِنے نہیں جاتے ہیں۔ اُس کے طویل سفر میں رب کا نام ہی
زادِ راہ ہے۔

۲۔ جس زندگی کے سفر میں تاریک آندھی اور گرد و غُبار ہے۔ اُس میں رب کا نام ہی روشنی ہے۔
تیجا سنگھ لکھتے ہیں

۳۔ جس سفر میں تیرا کوئی حقیقی واقف نہیں، اُس میں رب کا نام ہی ایک آشنا ہے۔
صاحب سنگھ کا ترجمہ ملاحظہ ہو:۔

۴۔ جس زندگی کے سفر میں بدلیوں کی بھیانک گرمی اور تپش ہے۔ اُس میں رب کا نام تیرے
سر پر سایہ ہے۔

۵۔ اے میرے من! جس راستے میں تجھے پیاس کی شدّت ستاتی ہے۔ اس میں رب کا نام ہی تمہارے اوپر
امرت چھڑکتا ہے۔

2/4

रसता, दूर का रसता,जिस पर,कोस नहीं और मील नहीं।
रब का नाम हो तोसह१ उस में,जाती साथ इक खील नहीं।

2- **रसता, दूर का रसता, जिस पर, धुंद, गुबार, अंधेरा है।**
हाथ में हो गर नाम की मशअल२, रोशन रसता तेरा है।

Although the path is wrapt in darkness deep
yet there His Nane a Constant light doth Keep (Teja Singh)

रसता, दूर का रसता,जिस पर, कोई ना तुझ को जानेगा।
जानेगा तो नाम ख़ुदा का, जानेगा पहिचानेगा।

ਜਿਸੁ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਮਹਿਰਮ ਨਾਹੀਂ ਹੈ
ਉਥੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਥੀ ਹੈ ॥ (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ)

4- **रसता, दूर का रसता, जिस पर, तेज तपश दुख देती है।**
छाउं ख़ुदा के नाम की तुझ को, साए३ में अपने लेती है।

رُوحِ تنہا جائے جس راہ پر۔ اور مصیبت آئے گی جس راہ پر
یادِ حق مشکل کُشا ہوگی وہاں (بسمل)

5- **रसता, दूर का रसता;जिस पर'नानक' पिआस सताती है।**
एक ख़ुदा के नाम की बदली, वी४ अंमृत बरसाती है। ४॥

ਭਗਤ ਜਨਾ[22] ਕੀ ਬਰਤਨਿ[23] ਨਾਮੁ ॥	With the devotees[22] God's Name is an article[23] of every day use.
ਸੰਤ ਜਨਾ[24] ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ[25] ॥	It gives peace[25] to the hearts of holy persons[24].
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦਾਸ[26] ਕੀ ਓਟ[27] ॥	God's Name is support[27] of His slave[26].
ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਉਧਰੇ[28] ਜਨ[29] ਕੋਟਿ[30] ॥	By God's Name, millions[30] of men[29] have been saved[28].
ਹਰਿ ਜਸੁ[31] ਕਰਤ[32] ਸੰਤ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥	The Saints utter[32] God's praise[31] day and night.
ਹਰਿ ਹਰਿ[33] ਅਉਖਧੁ[34] ਸਾਧ ਕਮਾਤਿ[35] ॥	The Saints use[35] God's Name as their medicine[34].
ਹਰਿ ਜਨ[37] ਕੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ[36] ॥	Of God's servant[37], God's Name is the treasure[36].
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ[38] ਜਨ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ[39] ॥	The Supreme Lord[38] gave it as gift[39] to him.
ਮਨ[40] ਤਨ[41] ਰੰਗਿ[42] ਰਤੇ[43] ਰੰਗ[44] ਏਕੈ[45] ॥	The Saint's mind[40] and body[41] are imbued[43] with the bliss[42] of one Lord's[45] love[44].
ਨਾਨਕ ਜਨ[46] ਕੈ[47] ਬਿਰਤਿ[48] ਬਿਬੇਕੈ[49] ॥੫॥	Nanak, Divine knowledge[49] is the livelihood[48] of[47] God's slave[46].

۱۔ بھگت جنا کی برتن نام ـــ سنت جنا کے من بسرام ۲/۵
۲۔ ہر کا نام داس کی اوٹ ـــ ہر کے نام اُدھرے جن کوٹ
۳۔ ہر جس کرت سنت دن رات ـــ ہر ہر اَئُکھد سادھ کمات
۴۔ ہر جن کے ہر نام ندھان ـــ پاربرہم جن کیِو دان
۵۔ من تن رنگ رتے رنگ ایکے
نانک جن کے برت ببیکے ۳۔۵

۱۔ رَب کا نام بھگتوں کے استعمال کی چیز ہے۔ نام سَنتوں اور سادھوؤں کے
دل میں گھر کر لیتا ہے۔ ؎ یہ وہ نغمہ ہے جو ہر ساز پہ گایا نہیں جاتا (مخمور دہلوی)

۲۔ رَب کا نام بھگتوں کا آسرا ہے۔ رب کے نام سے کروڑوں بندے
برائیوں سے بچ جاتے ہیں۔ ؎ ہے پئے عارف سہارا نامِ حق۔ بحرِ غم کا ہے کنارا نامِ حق

۳۔ بھگت لوگ دِن رات رب کی حمد کرتے ہیں۔ اُس کے نام سے وہ تمام
بیماریوں کا علاج کرتے ہیں اور مَن کا غرور دُور کرتے ہیں۔

۴۔ بھگت لوگ رَب کے نام کو ایک خزانہ مانتے ہیں۔ اُنہیں یہ گُن اپنے
رب ہی نے بخشا ہے۔ ؎ عابداں را نامِ حق گنجینۂ ہے۔ بخشش یزداں زحق اخزینہ ہے

۵۔ بھگت لوگ تَن مَن سے رب کے پیار میں رنگے رہتے ہیں۔ اے نانک!
اُن کے اندر اچھے اور بُرے کی تمیز کرنے کا شعور ہے۔

2/5

1- भगत वही हैं नाम ख़ुदा का, जपने से है काम जिन्हें।
संत वही हैं नाम ख़ुदा का, देता है आराम जिन्हें।
2- रब के जितने दास हैं उन को, रब का नाम सहारा है।
नाम ने लाखों बंदों को, दुनोआं से पार उतारा है।
3- रात हो, दिन हो संत हमेशां, दाता के गुन गाते हैं।
नाम का दारू१ दे कर साधू, सारे रोग गंवाते हैं।
4- रब वालों को नाम ही रब का, दौलत है, गंजीना२ है।
पाक ख़ुदा ने उन को बख़्शा, अपना ख़ास ख़ज़ीना२ है।
5- जिस के तन मन वहदत३ के, इक रंग में रंगे जाते हैं।
बुहरुहानी-इलम४ की 'नानक', हक५ से निअमत पाते हैं।।५।।

نامِ خدا شادی دِہ سامع است۔ نامِ خدا سیر کناں طامع است
(ماخوذ از کتاب "دیوانِ نانک شاہ" مطبوعہ قومی کتب خانۂ فرانس)

२. खजाना। ३. इक प्रमातमा। ४. आतम गिआन। ५. प्रभू।

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ[50] ਕਉ ਮੁਕਤਿ[51] ਜੁਗਤਿ[52] ॥	God's Name is the way[52] of salvation[51] to His slave[50].
ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਜਨ ਕਉ ਤ੍ਰਿਪਤਿ[53] ਭੁਗਤਿ[54] ॥	God's servant is satisfied[53] with the food[54] of His Name.
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕਾ ਰੂਪ[55] ਰੰਗੁ[56] ॥	God's Name is his serf's beauty[55] and delight[56].
ਹਰਿਨਾਮੁ ਜਪਤ[57] ਕਬ ਪਰੈ[58] ਨ ਭੰਗੁ[59] ॥	By uttering[57] God's Name, obstacle[59] never befalls[58] the man.
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ[60] ॥	God's Name is his serf's glory[60].
ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਜਨ ਸੋਭਾ[61] ਪਾਈ ॥	Through God's Name his servant obtains honour[61].
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕਉ ਭੋਗੁ[62] ਜੋਗ[63] ॥	God's Name is the enjoyment[62] of yog method[63] for his serf.
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ[64] ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਬਿਓਗੁ[65] ॥	By uttering[64] God's Name, there is no separation[65] from Him.
ਜਨੁ ਰਾਤਾ[66] ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਸੇਵਾ[67] ॥	God's slave is imbued[66] with His Name's service[67].
ਨਾਨਕ ਪੂਜੈ[68] ਹਰਿ ਹਰਿ[69] ਦੇਵਾ[70] ॥੬॥	Nanak worships[68] the Bright[70] Lord[69] God.

2/6

۱- ہَرِ کا نامُ جَن کَوُ مُکتِ جُگتِ — ہَرِ کے نامِ جَن کَوُ تِرپَتِ بھُگتِ

۲- ہَرِ کا نامُ جَن کا رُوپ رَنگُ — ہَرِ نامُ جَپَت کَب پَرے نہ بھَنگ

۳- ہَرِ کا نامُ جَن کی وَڈِیائی — ہَرِ کے نامِ جَن سوبھا پائی

۴- ہَرِ کا نامُ جَن کَوُ بھوگ جوگ — ہَرِ نامُ جَپَت کچھُ ناہِ بیوگ

۵- جَنُ راتا ہَرِ نام کی سیوا

نانک پُوجے ہَرِ ہَرِ دیوا -۶-

۱۔ بھگت کے لیے صرف رب کا نام مکتی پانے کا ایک وسیلہ ہے۔ کیونکہ رب کا نام ہی اُن کے لیئے سیریِ الذات، سکون اور اطمینان کا باعث ہے۔

۲۔ رب کا نام بھگت کے چہرے کا رنگ روپ ہے۔ نام سمرنے سے کبھی بھی ان کے رنگ میں بھنگ نہیں پڑتی ہے۔

۳۔ رب کا نام ہی بھگت کی عظمت اور عزت کا باعث ہے، کیونکہ رب کے نام سے ہی بھگتوں نے جگ میں شہرت پائی ہے۔

۴۔ رب کے نام کا سمرن کرنے سے بھگت کو گرہستیوں کے بھوگ اور جوگیوں کے مزے ملتے ہیں۔ رب کا نام جپنے سے اُسے کوئی دکھ یا درد غالب نہیں آتا ہے۔

۵۔ رب کا بھگت اپنے رب کے نام کے سمرن میں ہمیشہ مست رہتا ہے۔ اے نانک! وہ بھگت سدا اپنے رب کا پرستار ہوتا ہے۔ اُسے اور کوئی لگن نہیں ہوتی ہے۔

2/6

1– नाम ख़ुदा का बंदों को, मुकती की राह दिखाता है।
नाम ख़ुदा का लेने से ही, सबर-सकू१ मिल जाता है।
2– रब वालों का नाम से बेहतर२, रूप नही और रंग नहीं।
नाम ख़ुदा का जपने से फिर, रंग में होती भंग नहीं३।
3– नाम ख़ुदा का जपने से साधों की शान बड़ाई है।
नाम ख़ुदा का जपने से, संतों ने शोभा पाई है।
۴ 4– नाम ख़ुदा का भोग भी है औरनाम ख़ुदा का योग भी है।
नाम ख़ुदा का जपने से सभ, जाता रोग बियोग४ भी है।
5– रंगे हैं जो नाम में रब के, नाम की सेवा करते हैं।
रब के बंदे एक ख़ुदा की, 'नानक' पूजा करते हैं ॥६॥

۴:– हरि का नाम भक्त के लिये योग और भोग है
हरि का स्मरण करने से कोईबिछोह नहीं रहता।

१. सतोख, शांती। २. चगा। ३. ख़ुशीआं विच विघन नहीं पैंदा। ४. विछोड़ा

ਹਰਿ ਹਰਿ[71] ਜਨ ਕੈ ਮਾਲੁ[72] ਖਜੀਨਾ[73] ॥
God's Name[71] is the treasure[73] of wealth[72] to His slave.

ਹਰਿ ਧਨੁ[74] ਜਨ ਕਉ ਆਪਿ[75] ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਨਾ[76] ॥
The wealth[74] of God's Name, the Lord H mself[75] has given[76] to His serf.

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਕੈ ਓਟ[77] ਸਤਾਣੀ[78] ॥
Cod's Name is the powerful[78] protection[77] of His servant.

ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਾਪਿ[78*] ਜਨ ਅਵਰ ਨ ਜਾਣੀ[79] ॥
God's servant knows[79] naught but God's glory[78*].

ਓਤਿ[80] ਪੋਤਿ[81] ਜਨ ਹਰਿ ਰਸਿ[82] ਰਾਤੇ[83] ॥
Like warp[80] and woof[81], God's slave is imbued[83] with God's love[82].

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ[84] ਨਾਮ ਰਸ[85] ਮਾਤੇ[86] ॥
In profound medidation[84], he is intoxicated[86] with Name's essence[85].

ਆਠ[87] ਪਹਰ ਜਨੁ ਹਰਿ[88] ਹਰਿ ਜਪੈ[89] ॥
During the eight watches[87] of the day, the man of God repeats[89] God's name[88].

ਹਰਿ ਕਾ ਭਗਤੁ[90] ਪ੍ਰਗਟ[91] ਨਹੀ ਛਪੈ[92] ॥
The saint[90] of God is distinguished[91], and remains not obscure[92].

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ[93] ਮੁਕਤਿ[94] ਬਹੁ[95] ਕਰੇ[96] ॥
God's devotional[93] service confers[96] salvation[94] on many[95].

ਨਾਨਕ ਜਨ[99] ਸੰਗਿ[97] ਕੇਤੇ[98] ਤਰੇ[100] ॥੭॥
Nanak, with[97] God's slave[99] several[98] are saved[100].

۲/۷

۱۔ ہر ہر جن کے مالُ خزینہ — ہر دھن جن کو آپ پربھ دینا
۲۔ ہر ہر جن کے اوٹ ستانی — ہر پرتاپ جن اور نہ جانی
۳۔ اوت پوت جن ہر رس راتے — سُن سمادھ نام رس ماتے
۴۔ آٹھ پہر جن ہر ہر جپے — ہر کا بھگت پرگٹ نہیں چھپے
۵۔ ہر کی بھگت مکت بہو کرے
نانک جن سنگ کیتے ترے ۔۷۔

۱- رب کا نام بھگت کے لئے مال اور دھن ہے - یہ دولت بھگت کو اپنے رب کا عطیہ ہے

۲- رب کا نام ہی بھگت کے لئے ایک لافانی آسرا ہے - وہ بھی تو ماسوا اللہ (خدا کے بغیر) کسی کو اپنے دل میں نہیں لاتا ہے -

۳- بھگت کی ذات کا تانا بانا اور رگ و ریشہ رب کے رنگ میں رنگے رہتے ہیں - وہ اپنے رب کے نام کے رس کی محویت میں یکسو ہو جاتا ہے -

۴- رب کا بھگت آٹھ پہر اُس کا نام جپتا ہے - وہ پوشیدہ نہیں رہتا ہے، بلکہ روزِ روشن کی طرح نمودار ہو جاتا ہے -

۵- رب کی بھگتی نے بے شمار لوگوں کے گناہ دھو ڈالے ہیں - اے نانک! بھگت کی صحبت میں کئی اور پار اتر گئے ہیں اور مکت ہو لئے ہیں -

1- नाम ख़ुदा का रब वालों को, दौलत मान ख़जीना१ है ।
आप ख़ुदा ने बख़शा उन को, नाम का येह गंजीना१ है ।

"God's men regard His Name as wealth and gold." (Peace)

2- नामही वह गड़ कोट२ है जिस में, रब वाले सभ रहिते हैं ।
शान न हो जो शान ख़ुदा की, शान उसे कब कहिते हैं ।

3- रब के प्यारे बंदों के, रंगीले ताने बाने हैं ।
धिआन के माते नाम के रस को, पी पी कर मसताने हैं ।

4- रब के बंदे आठ पहिर बस, नाम उसी का लेते हैं ।
भगतों के गुन रौशन३ हैं, कब उन को छिपने देते हैं ।

5- रब की भगती मुकती कर दे लाखों और हजारों की ।
'नानक' कितने पार लगाए, संगत हक़४ के प्यारों को ।।७।।

" Servants in return to many more "Mukti" accord "

१. ख़ज़ाना । २. किला । ३. प्रगट । ४. प्रमातमा दे प्यारिआं दी ।

2-8

ਪਾਰਜਾਤੁ[2] ਇਹੁ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥	This Name of God is the elysian[2] tree.
ਕਾਮ ਧੇਨ[3] ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ[4] ਗਾਮ[5] ॥	The singing[5] of Lord God's praise[4] is the milch-cow[3] of Gods.
ਸਭ ਤੇ ਊਤਮ[6] ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ[7] ॥	God's discourse[7] is the best of all[6].
ਨਾਮੁ ਸੁਨਤ[8] ਦਰਦ[9] ਦੁਖ[10] ਲਥਾ[12] ॥	By hearing[8] the Name, pain[9] and sorrow[10] are removed[12].
ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ[13] ਸੰਤ ਰਿਦ[14] ਵਸੈ[15] ॥	The praise[13] of the Name, abides[15] within the mind[14] of the saint.
ਸੰਤ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ਦੁਰਤੁ[16] ਸਭੁ ਨਸੈ[17] ॥	By saint's influence, all the sin[16] flees[17].
ਸੰਤ ਕਾ ਸੰਗੁ[18] ਵਡਭਾਗੀ[19] ਪਾਈਐ[20] ॥	The society[18] of saints is obtained through the greatest[19] good luck[20].
ਸੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ[21] ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ[22] ॥	By saints' service[21], the Name is meditated[22] upon.
ਨਾਮ ਤੁਲਿ[23] ਕਛੁ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਇ ॥	There is nothing equal[23] to God's Name.
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ[24] ਨਾਮੁ ਪਾਵੈ ਜਨੁ[25] ਕੋਇ[26] ॥੮॥ ॥੨॥	Nanak, some rare[26] person[25], receives the Name, through the Guru[24].

۲/۸

۱۔ پارجات اِہہ ہَر کو نامُ — کامدین ہَر ہَر گُن کامُ

۲۔ سَبھ تے اُوتم ہَر کی کَتھا — نام سُنت درد دُکھ لتھا

۳۔ نام کی مہمان سَنت رِد وسے — سَنت پرتاپ دُرت سبھ نسے

۴۔ سَنت کا سنگ وڈبھاگی پائیے — سَنت کی سیوا نام دِھیائیے

۵۔ نام تُل کچھ اَوَر نہ ہوئے

نانک گورمُکھ نام پاوے جَن کوئے

-۸-

١- رَب کا نام ہی میوہ دینے والا درخت اور اَمرِت جیسا دُودھ دینے والی گائے ہے۔

٢- اپنے رَب کی صِفت بیان کرنا سب سے افضل ذِکر ہے، کیونکہ اُس کا نام سُنتے ہی سارے دُکھ دَرد کافُور ہو جاتے ہیں۔

٣- رَب کے نام کی عظمت سَنتوں کے مَن میں بَسی ہے، اور اُن کے جَلال سے پاپ دُور ہو جاتے ہیں۔

٤- سَنتوں کی صحبت تو خوش قسمتی سے ہی مِلتی ہے، اور اُن کی سیوا میں رہ کر ہی رَب کے نام کا سِمرن ہوتا ہے۔

٥- رَب کے پیارے نام کے برابر اور کوئی چیز نہیں۔ اے نانک! خاص ہی کوئی شخص نام کی دولت کو حاصِل کرتا ہے۔

2/8

१. पेड़-बहिशतो१ पाइआ है, गर नाम खुदा का पाइआ है।
२. कामधेन२ की निअमत है, गर नाम खुदा का गाइआ है।

Name is like the tree of life in paradise
Or the cow celestial that all food supplies (T.Singh)

1- पेड़-बहिशतो१ पाइआ है, गर नाम खुदा का पाइआ है।
कामधेन२ की निअमत है, गर नाम ख़ुदा का गाइआ है।
2- करते जाओ बात ख़ुदा की, इस से अछी बात कहां।
नाम खुदा का सुनने से, दुख दरद कहां, आफात३ कहां।
3- नाम की इजत नाम की शौकत, संत के मन में बसती है।
जलवा हो जब संतों का, फिर पापों की किआ हसती है।
4- संगत जिस को संतों की, ख़ुश किसमत वुह इनसान रहे।
सेवा जब हो संतों की, तब नाम में हरदम धिआन रहे।
5- तोल४ ख़ुदा के नाम की जग में, कौन सी निअमत मिलती है।
किसी किसी को गुर से 'नानक', नाम की दौलत मिलती है।।८।।२।।

———— - ————

१. पारजात जां कलपतरु (ब्रिछ)। २. कामधेन गऊ।
३. दुख, तकलीफ। ४. बराबर।

੩

ਸਲੋਕੁ ॥

ਬਹੁ[27] ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀ
ਪੇਖੇ ਸਰਬ ਢਢੋਲਿ[30] ॥
ਪੂਜਸਿ[31] ਨਾਹੀ ਹਰਿ[32] ਹਰੇ
ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਮੋਲ[33] ॥੧॥

سلوکُ

بہُہ[27] شاشتر بہُہ سمرتی[28] پیکھے[29] سرب ڈھنڈول[30]
پوجسِ[31] ناہی ہر ہرے[32] نانک نام امول[33]

Slok.

Many[27] Shashtras and many Simirtis, have I seen[28] and searched[30] them all[29].

Nanak, they equal[31] not Lord God's[32] invaluable[33] Name.

असटपदी

3

سلوکُ

بہت شاستروں اور سمرتیوں کو کھوج کے دیکھا۔
لیکن یہ سب دھرمی کتابیں وحدہٗ لاشریک رب
کے نام کی ہمسری نہیں کرسکتی ہیں۔ اے نانک! رب
کے نام کا مول نہیں پایا جاسکتا ہے ۔

سب سمرتیاں شاستر نانک! لئے ٹٹول
تول نہ اس کے آسکیں نام اُس کا انمول

सभ सिमृतीआं१ शासत्र२
नानक लीए टटोल।
तोल३ न उस के आ सकें
नाम उस का अनमोल ॥४॥१॥

Dr. Gopal Singh expresses as:-

Many Shastras I searched through and Smritis too
Thy equal not the Name of the Lord, for invaluable is His Name.

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਜਾਪ[34] ਤਾਪ[35] ਗਿਆਨ[36] ਸਭਿ ਧਿਆਨ[37] ॥	Recitation of religious books[34], penance[35], religious discussions and all meditation[37].
ਖਟ[38] ਸਾਸਤ੍ਰ[39] ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ[40] ਵਖਿਆਨ[41] ॥	The exposition[41] of six[38] schools of philosophy[39] and Hindu ceremonial books[40].
ਜਗ ਅਭਿਆਸ[42] ਕਰਮ[43] ਧ੍ਰਮ[44] ਕਿਰਿਆ[45] ॥	The practice[42] of yog and the performance[45] of religious[44] rituals[43].
ਸਗਲ ਤਿਆਗ[47] ਬਨ[48] ਮਧੇ[49] ਫਿਰਿਆ[50] ॥	The abandonment[47] of every thing and wandering[50] in[49] forest[48].
ਅਨਿਕ[51] ਪ੍ਰਕਾਰ[52] ਕੀਏ[53] ਬਹੁ ਜਤਨਾ[54] ॥	The performance[53] of many efforts[54] of various[51] types[52].
ਪੁੰਨ[55] ਦਾਨ[56] ਹੋਮੇ[57] ਬਹੁ ਰਤਨਾ[58] ॥	Alms[55] giving[56], oblation to fire[57] and bestowal of many jewels[58].
ਸਰੀਰੁ[59] ਕਟਾਇ[60] ਹੋਮੈ[61] ਕਰਿ[63] ਰਾਤੀ[62] ॥	Cutting[60] off the body[59] into small pieces[62] and making[63] them a burnt offering[61].
ਵਰਤ[64] ਨੇਮ[65] ਕਰੈ[66] ਬਹੁ ਭਾਤੀ[67] ॥	The performance[6 vows[65] of many y
ਨਹੀ ਤੁਲਿ[68] ਰਾਮਨਾਮ[69] ਬੀਚਾਰ[70] ॥	All these are not equal[68] to the contemplation[70] of Lord's[69] Name.
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ[71] ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ[72] ਇਕ ਬਾਰ[73] ॥੧॥	Nanak, even though the Name be repeated[72] only once[73], under Guru's[71] instruction.

۳/۱

۱ - جاپ تاپ گیان سبھ دھیان — کھٹ ساستر سمرت وکھیان

۲ - جوگ ابھیاس کرم دھرم کریا — سگل تیاگ بن مدھے پھریا

۳ - انک پرکار کیئے بہہ جتنا — پن دان ہومے بہہ رتنا

۴ - سریر کٹائے ہومے کر راتی — ورت نیم کرے بہہ بھاتی

۵ - نہیں تل رام نام بیچار

۱۰ - نانک گورمکھ نام جپیئے اک بار

۱۔ کوئی شخص خواہ وید منتروں کا پاٹھ کرے، خواہ اپنے شریر کو دھونی سے تپا کر دُکھ پہنچائے۔ عرفان کی طرح طرح کی باتیں کرے۔ دیوتیوں کے دھیان دھرے اور چھ شاستروں کا اُپدیش کرے۔

۲۔ خواہ کوئی جوگ کے سادھن کرے اور اپنے جسم کو بھگتی کے لئے طرح طرح کی تکلیفیں پہنچائے۔ خواہ گھر گرہستی چھوڑ کے جنگلوں میں مارا مارا پھرے۔

۳۔ چاہے وہ طرح طرح کے جتن کرے اور بہت سارا گھی ہون میں جلائے۔

۴۔ چاہے وہ اپنے جسم کے ٹکڑے کرا کے ہون کنڈ میں جلا کے راکھ کرائے یا فاقے پر فاقہ کرے۔

۵۔ مگر یہ ریاضتیں اسم اعظم کا ورد کرنے کی برابری نہیں کرسکتی ہیں۔ چاہے اے نانک! یہ ورد کیوں نہ ایک ہی بار سادھ سنگت میں کیا جائے۔

3/1

1- जप भीकर ले, तप भी करले, गिम्रान म्रौर धिम्रान कमाएजा।
सिमृतीउं छे शासत्रों की, बानी खोल सुनाए जा।
2- योग करम म्रौर किरिम्रा कर ले, धरम भी पूरा तेरा हो।
तिम्राग बे सभ कुछ दुनीम्रां का, जंगल में तेरा फेरा हो।
3 रंगा रंगी ढंग कीए जा, करता जा दिन रात जतन।
काम भी कर पुंन दान हवन के, देता जा खैरात१ रतन।
4- काट के म्रपने तन के टुकड़े, दान हवन भी करता जा।
बरत कीए जा, नेम कीए जा, भरने सारे भरता जा।
5- तोल२ ख़ुदा के नाम न होगा, फिर भी तेरा कार कभी।
गुरके मूंहसे सुनकर 'नानक', जप ले नाम३ इकबारकभी।।१।।

رام نام کا سمرن گورو کی اجازت سے اگر صرف ایک بار کیا جائے تو اُس کی برابری کوئی ریاضت مثلاً تپسیا، صحرانوردی مقدس کتابوں کا مطالعہ کرنا وغیرہ) نہیں کرسکتی۔ دُوسری جگہ گوربانی میں ہے ؎

کرم کانڈ بہہ کرے اچار ۔ بِن ناوے دِھرگ دِھرگ اہنکار

All those do not compare with the mind to Name applied,
Eve though 'tis done once, through words of a True Guide.

१. दान। २. बराबर। ३. वाहिगुरु दा नाम शिमरन।

ਨਉ ਖੰਡ[74] ਪ੍ਰਿਥਮੀ[75] ਫਿਰੈ ਚਿਰੁ[76] ਜੀਵੈ ॥	One may roam about the nine regions[74] of the earth[75], and live a long life[76].
ਮਹਾ[77] ਉਦਾਸੁ[78] ਤਪੀਸਰੁ[79] ਥੀਵੈ[80] ॥ ਅਗਨਿ[81] ਮਾਹਿ ਹੋਮਤ[82] ਪਰਾਨ[83] ॥	He may become[80] a great[77] anchoret[78] and a p. itent[79] and may burn[82] himself[83] in fire[81].
ਕਨਿਕ[84] ਅਸ੍ਵ[85] [86]ਹੈਵਰ[87] ਭੂਮਿ[88] ਦਾਨ[89] ॥	He may make gifts[89] of gold[84], horses[85], known as excel'en:[87] steeds[86] and lands[88].
ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ[90] ਕਰੈ[92] ਬਹੁ[93] ਆਸਨ[91] ॥	He may practise[92] inner washing[90] and many[93] meditative[91] postures.
ਜੈਨ ਮਾਰਗ[94] ਸੰਜਮ[95] ਅਤਿ[96] ਸਾਧਨ[97] ॥	He may adopt Jain mortifying[95] methods[94] and great[96] spiritual efforts[97]
ਨਿਮਖ[98] ਨਿਮਖ ਕਰਿ ਸਰੀਰੁ[99] ਕਟਾਵੈ[100] ॥	He may have his body[99] cut[100] into small[98] pieces.
ਤਉ ਭੀ ਹਉਮੈ[3] ਮੈਲੁ[4] ਨ ਜਾਵੈ[5] ॥	Even[2] then the filth of pride[3] departs[5] not.
ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਸਮਸਰਿ[6] ਕਛੁ ਨਾਹਿ ॥	There is nothing equal[6] to God's Name.
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ[7] ਨਾਮੁ ਜਪਤ[8] ਗਤਿ[9] ਪਾਹਿ ॥੨॥	Nanak, by uttering[8] the Name, through the Guru[7], the man obtains salvation[9].

٣/٢

١- نؤ کھنڈ پرتھمی پھرے چِر جیوے ___ مہا اُداس تپیسر تھیوے

٢- اگن ماہِ ہومت پران ___ کنک اسو ہَیور بھوم دان

٣- نیولی کرم کرے بہہ آسن ___ جین مارگ سنجم اَت سادھن

٤- نمکھ نمکھ کر سریر کٹاوے ___ تو بھی ہومے میل نہ جاوے

٥- ہر کے نام سمسر کچھ ناہہ

نانک گورمکھ نام جپت گت پاہ

-٢-

۱۔ اِنسان ساری دُنیا میں پھرے۔ ایک لمبی عُمر پائے۔ تیاگی بنے اور تپسیا کرے۔

۲۔ اپنے آپ کو ہَوَن کی آگ میں بٹھائے۔ سونا، گھوڑے اور ہاتھی خیرات کرے۔ اور بھُومی دان کرے۔

۳۔ اپنے شکم کو صاف کرنے کے لئے بہت سے آسَن کرے۔ جینیوں کے طور و طرز پر چلے۔ مختلف طریقوں سے اپنے جسم کو تکلیفیں پہنچائے۔

۴۔ اپنے جسم کی بوٹیاں کٹوائے۔ تو بھی اہنکار کا میل اُس کے جسم سے دُور نہیں ہوگا۔

۵۔ مذکورۂ صدر جسمانی اذیتیں رب کے نام کا سمرن کرنے کی برابری نہیں کرسکتی ہیں۔ اے نانک! جو شخص گورو کی نصیحت اور رہبری میں نام جپے وہ خلاصی پائے گا۔

3/2

1- फिर ले नौं अकलीमों१ में, उमर भी लंबी पाए जा ।
आली तारक२ और तपसवी, बन कर जुहद३ कमाए जा ।
2- जीते जी तू आग में जल जा, जान अपनी कुरबान भी कर।
सोना दे दे, घोड़ा दे दे, भूमी धन का दान भी कर।
3- नेवली करम४ भी हासिल कर ले, आसन लाख बदलता जा।
साधन संजम करता जा और, जैनी मारग चलता जा।
4- तन के टुकड़े टुकड़े कर के, जोड़ पे जोड़ कटाए जा।
फिर भी मन का मैल न उतरे, मान गुमान५ न जाए जा ।
5- इस के तुल६ की चीज़ नहीं कुछ, नाम खुदा का प्यारा है।
गुर से सुन कर नाम लीए जा, 'नानक' तब छुटकारा है॥२॥

Translation of Teja Singh and peace :-

The Name Sung as the Gurus enjoin fulfils one's highest aim.

१. नौं खंड प्रिथवी, सारी दुनीआ । २. तिआगी ३. तप । ४. निउली करम नेती धोती आदि योग दीआं क्रिआं । ५. अहंकार । ६. बराबर ।

ਮਨ[9*] ਕਾਮਨਾ[10] ਤੀਰਥ[12] ਦੇਹ[13] ਛੁਟੈ[14] ॥ ਗਰਬੁ[15] ਗੁਮਾਨੁ[16] ਨ ਮਨ[17] ਤੇ ਹੁਟੈ[18] ॥

By leaving[14] the body[13] at a place of pilgrimage[12], man's[9*] mind's[17] desire,[10] ego[15] and self-conceit[16], are not removed[18].

ਸੋਚ[19] ਕਰੈ ਦਿਨਸੁ ਅਰੁ ਰਾਤਿ[20] ॥ ਮਨ ਕੀ ਮੈਲੁ[21] ਨ ਤਨ[23] ਤੇ[22] ਜਾਤਿ[24] ॥

Though man may practise purification[19] day and night[20], but filth[21] of the heart departs[24] not from[22] his body[23].

ਇਸੁ ਦੇਹੀ[25] ਕਉ ਬਹੁ[26] ਸਾਧਨਾ[27] ਕਰੈ ॥ ਮਨ[30] ਤੇ ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਖਿਆ[28] ਟਰੈ[29] ॥

Though man may subject his body[25] to much[26] mortification[27], yet evil passions[28] never abandon[29] his soul[30].

ਜਲਿ[31] ਧੋਵੈ[32] ਬਹੁ ਦੇਹ ਅਨੀਤਿ[33] ॥ ਸੁਧ[34] ਕਹਾ[35] ਹੋਇ ਕਾਚੀ[36] ਭੀਤਿ[37] ॥

Even though man may wash[32] this transitory[33] body with much water[31], how[35] can the frail[36] wall[37] be cleansed[34]?

ਮਨ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ[38] ਊਚ[39] ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਉਧਰੇ[40] ਪਤਿਤ[41] ਬਹੁ ਮੂਚ[42] ॥੩॥

O my soul, lofty[39] is the praise[38] of God's Name.
Nanak, the very great[42] sinners[41], have been saved[40] by the Name.

۳/۳

مَن کامنا تیرتھ دیہہ چھُٹے — گربُ گمانُ نہ مَن تے ہُٹے
سوچ کرے دِنس اَر رات — مَن کی میلُ نہ تن تے جات
اِسُ دیہی کوُ بہُ سادھنا کرے — مَن تے کبہوں نہ بکھیا ٹرے
جَل دھووے بہُ دیہہ انیت — سُدھ کہاں ہوءِ کاچی بھیت
مَن ہر کے نام کی مہماں اوُچ
نانک نام اُدھرے پتت بہُ موچ

۱- کئی لوگ خیال کرتے ہیں کہ تیرتھ گاہ پر جا کر اپنی جان قربان کرنے سے مُکتی ملتی ہے۔ ایسا سوچنے اور کرنے سے بھی اہنکار کی بو اُن سے کم نہیں ہوتی ہے۔

۲- کئی انسانوں کا خیال ہوتا ہے کہ تیرتھ گاہوں پر جا کر دن رات اشنان کرنے سے مَن کی عفونت دُور ہوتی ہے۔ ایسا کرنا بے فائدہ ہے۔

۳- ایسے بھی انسان ہیں جو اپنے شریر کی صفائی کے لئے طرح طرح کے سادھن کرتے ہیں۔ پھر بھی ان کے مَن سے بُری خواہشات کا زہر دُور نہیں ہوتا ہے۔

۴- کئی انسان اپنے فانی جسم کو بار بار پانی سے دھوتے ہیں۔ تو بھی اُن کے جسم کی دیوار پاک و صاف نہیں ہوتی ہے۔

۵- اے میرے مَن! رَب کے نام کی عظمت بہت بڑی ہے۔ اے نانکؒ! اُس کی برکت سے بیشمار خطاکار معاف ہو جاتی ہیں۔

(3/3)

1- तीरथ में भी जान जो निकले, मन की खाहिश दूर न हो।
तेरे मान गुमान न छूटें, मन से दूर गरुर१ न हो।
2- करके तू दिन रात सफाई, नेकी लाख कमाए जा।
लाख जतन कर तन से तेरे, मन का मैल न जाएगा।
3- अपने तन को कशट दीए जा, लाखों साधन करता जा।
गंदे जजबे२ दुर न होंगे, मन के भरने भरता जा।
4- फ़ानी३ तनको मल कर धोले, पाक४ मगर येह खाक न हो।
धोने से दीवार५ येह कची, उजली साफ और पाक न हो।
5- ऊंचा नाम ख़ुदा का अै दिल, जिस की महिमां गाते हैं।
नाम ख़ुदा का ले कर 'नानक', पापी मकती पाते हैं ॥३॥

بابا نانک صاحب ایک جگہ فرماتے ہیں۔ "مَن شُدھ ہوگا صرف ہری سمرن سے" اور حضرت خواجہ معین الدین چشتی فرماتے ہیں:- ربود جان و دلم را جمال نامِ خدا۔ نواخت تشنہ لباں را زُلال نامِ خدا

Great is the glory of the Lords Name
It hath saved many a sinners. (Teja Singh)

१, अहकार। २, भावनावां। ३. नाशवान। ४. पवित्र, . कंध।

ਬਹੁਤੁ[47] ਸਿਆਣਪ[43] ਜਮ[44] ਕਾ ਭਉ[45] ਬਿਆਪੈ[46] ||

Through excessive[47] cleverness[43], death's[44] fear[45] clings[46] to the man.

ਅਨਿਕ[48] ਜਤਨ[49] ਕਰਿ[50] ਤ੍ਰਿਸਨ[51] ਨਾ ਧ੍ਰਾਪੈ[52] ||

By resorting[50] to various[48] efforts[49], desire[51] is not satiated[52].

ਭੇਖ[53] ਅਨੇਕ ਅਗਨਿ[54] ਨਹੀ ਬੁਝੈ[55] ||

By adopting various religious[53] garbs, the fire[54] is not quenched[55].

ਕੋਟਿ[56] ਉਪਾਵ[57] ਦਰਗਹ[58] ਨਹੀ ਸਿਝੈ[59] ||

By millions[56] of effor.s[57], the mortal becomes not acceptable[59] in Lord's Court[58].

ਛੂਟਸਿ[60] ਨਾਹੀ ਊਭ[61] ਪਇਆਲਿ[62] || ਮੋਹਿ[63] ਬਿਆਪਹਿ[64] ਮਾਇਆ[65] ਜਾਲਿ[66] ||

He, who is entangled[64] in the net[66] of mammon[65] and worldly[63] love, is not released[60] by repairing to the sky[61] or the nether region[62].

ਅਵਰ[67] ਕਰਤੂਤਿ[68] ਸਗਲੀ ਜਮੁ[69] ਡਾਨੈ[70] ||

Death[69] penalises[70] all other[67] works[68] of man.

[71]ਗੋਵਿੰਦ[72] ਭਜਨ[73] ਬਿਨੁ[76] ਤਿਲੁ[74] ਨਹੀ ਮਾਨੈ[75] ||

Save[76] the meditation[73] of the World[71] Lord[72], the death heeds[75] not anything even in the least[74].

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ[77] ਦੁਖੁ[78] ਜਾਇ[79] ||

By repeating[77] God's Name, sorrow[78] is dispelled[79].

۳/۴

۱ - بہت سیانپ جم کا بھؤ بیاپے ___ انک جتن کر ترسن نہ دھراپے

۲ - بھیکھ انیک اگن نہیں بجھے ___ کوٹ اپاو درگہ نہیں سجھے

۳ - چھوٹس ناہی اوبھ پئیال ___ موہ بیاپہہ مایا جال

۴ - اور کرتوت سگلی جم ڈانے ___ گووند بھجن بن تل نہیں مانے

۵ - ہر کا نام جپت دکھ جاۓ

نانک بولے سہج سبھاۓ -۴-

۱۔ بہت زیادہ چترائی سے انسان کو موت کا خوف دباتا ہے۔ کیونکہ چترائی کے جتن کرنے سے مایا کی پیاس بجھ نہیں سکتی ہے۔

۲۔ طرح طرح کے بھیس بدلنے سے بھی ہوس کی آگ بجھتی نہیں ہے اور کروڑوں طریقے اختیار کرنے سے رب کی بارگاہ میں سرخروئی نہیں ملتی ہے۔

۳۔ انسان بہت جتن کر کے کیوں نہ آسمان پر چڑھ جائے، یا پاتال میں چھپ جائے مگر اس کا من مایا اور لالچ کے جال میں پھنسا رہتا ہے۔

۴۔ رب کے نام کے سوا تمام تر کرتوت کرنے والے سزا پاتے ہیں۔ اس کے سوا اس کے سامنے کسی اور کرتوت کا رتی بھر بھی پروان نہیں چڑھتا ہے۔

۵۔ رب کا سندر نام جپنے سے دکھ دور ہو جاتا ہے۔ اے نانک! رب کا نام جپنا بہت آسان لگتا ہے۔

3/4

1.१. जितना सिआना१ बंदा होगा, उतना मौत डराएगी ।।
२. करता जाए लाख जतन कब कोशिश पिआस बुझाएगी ।

"Cleverer the man
The more of death he is afraid"

2- मन की आग न ठंढी होगी, भेस अनेक बदलता जा ।
दरगह में मकबूल२ न होगा, लाखों चालें चलता जा ।
3- जंनत३ हो या दोजख४ हो, फिर कब मिलता छुटकारा है ।
जाल विछा कर माइआ ने, जब मोह का छापा मारा है ।
4 मौत तेरी करतूत से तुझ को, कल मुजरिम५ गरदानेगी६ ।
मौत अगर कुछ मांगेगी वो, नाम ख़ुदा का मांगेगी ।
5-नाम ख़ुदा का लेने से, सुख आता है, दुख जाता है ।
'नानक' किस आसानी से, येह नाम ज़बां७ पर आता है ।।४।।

---

१. चतुर । २. प्रवान, मनज़ूर । ३, सवरग । ४, नरक । ५. अपराधी । ६. बणाएगी । ७. जीभ, रसना ।

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ[82] ਜੇ ਕੋ ਮਾਗੈ[83] ॥ ਸਾਧ ਜਨਾ[84] ਕੀ ਸੇਵਾ[85] ਲਾਗੈ[86] ॥

He, who prays[83] for four cardinal boons[82], should apply[86] himself to the service[85] of the holymen[84].

ਜੇ ਕੋ ਅਪੁਨਾ ਦੂਖੁ[87] ਮਿਟਾਵੈ[88] ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ[89] ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ[90] ਸਦ[91] ਗਾਵੈ[92] ॥

If one wishes to efface[88] one's agonies[87], he should ever[91] sing[92] in his mind[90] the Name of Lord[89] God.

ਜੇ ਕੋ ਅਪੁਨੀ ਸੋਭਾ[93] ਲੋਰੈ[94] ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ[95] ਇਹ ਹਉਮੈ[96] ਛੋਰੈ[97] ॥

If man desires[94] honour[93] for himself, he should renounce[97] this self-conceit[96] by associating[95] with the saints.

ਜੇ ਕੋ ਜਨਮ[98] ਮਰਣ[99] ਤੇ ਡਰੈ ॥ ਸਾਧ ਜਨਾ[3] ਕੀ ਸਰਨੀ[100] ਪਰੈ[2] ॥

If some one fears coming[98] and going[99], he ought to seek[2] the protection[100] of the holy persons[3].

ਜਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ[4] ਪਿਆਸਾ[5] ॥ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ[6] ਜਾਸਾ ॥੫॥

The person who has thirst[5] for Lord's sight[4]; Nanak is a sacrifice and devoted[6] unto him.

۳/۵

١- چار پدارتھ جے کو مانگے — سادھ جناں کی سیوا لاگے

٢- جے کو اپنا دوکھ مٹاوے — ہر ہر نام ردے سد گاوے

٣- جے کو اپنی سوبھا لوڑے — سادھ سنگ اہ ہومے چھوڑے

٤- جے کو جنم مرن تے ڈرے — سادھ جناں کی سرنی پڑے

٥- جس جن کو پربھ درس پیاسا

نانک تا کے بل بل جاسا -٣-

۱۔ اگر کوئی شخص چار نعمتوں (یعنی نیک چلن، دھن، دنیوی خوشی اور نجات) کا طلبگار ہو۔ اُس کو چاہیئے کہ نیک آدمیوں کی سیوا کرے۔
۲۔ جو انسان اپنے دُکھ کو ہٹانا چاہے، وہ اپنے من میں رب کا نام ہمیشہ جپے۔
۳۔ جو اِنسان اپنی شہرت و عزت کا طلبگار ہو۔ اُسے لازم ہے کہ وہ سادھ کی سنگت میں رہ کے اہنکار چھوڑ دے۔
۴۔ جو انسان جنم جنم کے چکر سے ڈرتا ہو۔ وہ سادھ کی پناہ میں رہے۔
۵۔ اے نانک! جس اِنسان کو رب کے دیدار کی تمنا ہو، میں اُس پر قربان ہوں۔

Whoso would go in for the gifts Four :-
(Faith, Wealth, Enjoyment and Salavation)
Must bow his head at Saints' door. (Teja Singh)

3/5

1- चार मुराबे१ असली हैं वुह, चारों हों मतलूब२ जिसे ।
उस बंदे पर वाजिब३ है, साधों की सेवा खूब करे ।
2- जिस के मन में ख्वाहिश हो, सभ अपने रोग मिटाने की ।
चाहीए उस को फिकर हमेशां, नाम खुदा का गाने की ।
3- दुनीआं में बा-इज़त४ रहिणा, जो बंदा मनज़ूर करे ।
साधों की संगत में रहि कर, मान खुदी५ का दूर करे ।
4- चिंता जीने मरने को, गर६ मन को रोज सताती है ।
साधों के साए७ में आ कर, सभ चिंता मिट जाती है ।
5- रब के दरशन के मतवाले, पिआसे जो दीदार८ के हैं ।
'नानक' असे बंदों पर, कुरबान हूं मैं, कुरबान हूं मैं ॥५॥

"Purchase the right thing from the right place".

—— - ——

ਸਗਲ ਪੁਰਖ ਮਹਿ[12] ਪੁਰਖੁ[7] ਪ੍ਰਧਾਨੁ[8] ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਾ ਕਾ ਮਿਟੈ[9] ਅਭਿਮਾਨੁ[10] ॥

Amongst[12] all the men, he is the supreme[8] man[7], whose egotism[10] goes[9] in the society of saints.

ਆਪਸ ਕਉ ਜੋ ਜਾਣੈ[13] ਨੀਚਾ[14] ॥ ਸੋਊ ਗਨੀਐ[15] ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ[16] ॥

He, who deems[13] himself low[14] is counted[15] the highest[16] of all.

ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ[17] ਹੋਇ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ[18] ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ[19] ਤਿਨਿ ਘਟਿ ਘਟਿ[20] ਚੀਨਾ[21] ॥

He[19], whoes mind[17] becomes the dust[18] of all, beholds[21] Lord God's Name in every heart[20].

ਮਨ ਅਪੁਨੇ ਤੇ ਬੁਰਾ[22] ਮਿਟਾਨਾ ॥ ਪੇਖੈ[23] ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜਨਾ[24] ॥

He, who effaces malice[22] from his heart, beholds[23] the whole world as his friend[24].

ਸੂਖ[25] ਦੂਖ[26] ਜਨ[27] ਸਮ[28] ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ[29] ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਪ[30] ਪੁੰਨ[31] ਨਹੀ ਲੇਪਾ[32] ॥੬॥

The man[27], who looks[29] upon weal[25] and woe[26] alike[28], is not affected[32] by evil[30] and good[31], O Nanak.

٣/٦

١۔ سگل پرکھ مہہ پرکھ پردھان — سادھ سنگ جا کا مٹے ابھمان

٢۔ آپس کو جو جانے نیچا — سو اُو گنیئے سبھ تے اوچا

٣۔ جا کا من ہوئے سگل کی رینا — ہر ہر نام تن گھٹ گھٹ چینا

٤۔ من اپنے تے برا مٹانا — پیکھے سگل سرسٹ ساجنا

٥۔ سوکھ دوکھ جن سم درسٹیتا

٦۔ نانک پاپ پن نہیں لیپا

۱۔ افضل ترین انسان وہ ہے جس کا غرور مرشد کی سنگت میں رہ کر دور ہو جاتا ہے۔
۔ اشرف المخلوق وہ انسان ہے ۔عارفوں کا درس جس کی جان ہے (بسمل)

۲۔ جو انسان اپنے آپ کو کمتر خیال کرے، اسے سب سے افضل خیال کرنا چاہیے۔

۳۔ جو انسان اپنے آپ کو کمتر جانتا ہے ۔ اُسے سب سے اُونچا گننا چاہیے ۔ ہر فرد میں ذاتِ الٰہی جلوہ گر ہے ۔

۴۔ جو انسان اپنے دل سے بُرائی ہٹاتا ہے ۔ وہ تمام مخلوقات کو اپنا دوست سمجھتا ہے ۔

۵۔ اے نانک! جب انسان سُکھ اور دُکھ کو ایک نظر سے دیکھتا ہے نہ پُن اور پاپ سے اُثر پذیر ہوتا ہے ۔ تو نیکی کرنا اُس کا شیوہ بن جاتا ہے ۔

3/6

1- सभ लोगों में पत वाला१, प्रधान२ वुही कहिलाता है।
जो साधों की संगत पा कर, मान गुमान३ मिटाता है।

اشرف المخلوق وہ انسان ہے ۔عارفوں کا درس جس کی جان ہے (بسمل)

2- जो बंदा हर इक से ख़ुद को, नीचा गिनने वाला है।
उस को सभ से ऊंचा समझो, आली४ है, वुह वाला५ है।

جو پُرش اپنے آپ کو کمتر سمجھے، اُسے ہی سب سے برتر جاننا چاہیے۔ (الفت ایمن آبادی)

3- जो बंदा ख़ुद अपने मन को, सभ की ख़ाक बनाता है।
नाम ख़ुदा का अपने मन के, अन्दर रौशन पाता है।

4- जो बंदा ख़ुद अपने मन से, कर ले दूर बुराई को।
सभ दुनीआं को साजन६ माने, समझे यार ख़ुदाई को।

Purify yourself and the world will be pure. (Ram Terath)

5- सुख से जो ख़ुरसंद७ न हो, और गम स जे गमनाक८ न हो।
पापऔरपंनकोग्राला

ਨਿਰਧਨ[33] ਕਉ[34] ਧਨੁ[35] ਤੇਰੋ ਨਾਉ ॥	For[34] the poor[33], thy name is the wealth[35].
ਨਿਥਾਵੇ ਕਉ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਥਾਉ[36] ॥	For the shelterless Thy Name is the shelter[36].
ਨਿਮਾਨੇ[38] ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਮਾਨੁ[37] ॥	Of the dishonoured[38], Thou O Lord art the honour[37].
ਸਗਲ ਘਟਾ[39] ਕਉ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ[40] ॥	To all the mortats[39] Thou givest gifts[40].
ਕਰਨ[41] ਕਰਾਵਨਹਾਰ[42] ਸੁਆਮੀ ॥	The Lord is the Doer[41] and Prompter[42] of actions.
ਸਗਲ[43] ਘਟਾ[44] ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ[45] ॥	He is the searcher[45] of all[43] the hearts[44].
ਅਪਨੀ ਗਤਿ[46] ਮਿਤਿ[47] ਜਾਨਹੁ ਆਪੇ[48] ॥	Thine condition[46] and estimation[47] Thou Thyself[48] knowest.
ਆਪਨ ਸੰਗਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭ ਰਾਤੇ[49] ॥	Thou Thyself art imbued[49] with Thyself, O Lord.
ਤੁਮਰੀ ਉਸਤਤਿ[50] ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ[51] ॥	Thy praise[50] can only be celebrated[51] by Thee.
ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਸਿ[52] ਕੋਇ ॥੭॥	None else, O Nanak, knows[52] Thy praise.

١۔ نِردھن کوءُ دھنُ تیرو ناؤں ___ نِتھاوے کوءُ ناؤُ تیرا تھاؤں ٣/٧

٢۔ نِمانے کوءُ پربھ تیرو مانُ ___ سَگل گھٹا کوءُ دیوہُ دانُ

٣۔ کرن کراونہار سُوامی ___ سَگل گھٹا کے انتَرجامی

٤۔ اپنی گتِ متِ جانہُ آپے ___ آپن سنگِ آپ پربھ راتے

٥۔ تُمری اُستتِ تُم تے ہوءِ

نانک اَورُ نہ جانس کوءِ

۔٧۔

۱۔ اے میرے رب! تیرا نام ایک مفلس کے لیۓ دھن اور دولت ہے، تو ہی بے سہاروں کا سہارا ہے ـــ ایک سوزِ غمِ عشق دے کر۔ دینے والے نے سب کچھ دیا ہے (الفتؔ)

۲۔ اے رب! تیرے نام کا سمرن بے وقار انسان کو باوقار بنا دیتا ہے، دھن، دولت، مقام اور عزت تیری ہی بخشش سے نصیب ہوتی ہیں۔

۳۔ اے مالک! تو ہر بشر کے دل کی حالت کو جانتا ہے۔ تو خود ہی سب کچھ کرتا ہے۔ اور خود ہی سب کچھ کراتا ہے۔

۴۔ اے رب! تو اپنی حالت اور اپنی عظمت کو خود جانتا ہے۔ تو اپنے آپ میں خود مگن ہے۔

اے پربھو! تمہاری عظمت تم ہی سے بیان ہو سکتی ہے۔ کوئی دوسرا اس کا اندازہ نہیں کر سکتا ہے۔

3/7

1- ज़र१ से जो बेज़र२ है उस का, माल ख़ज़ाना नाम तेरा ।
घर से जो बेघर है उस का, ठौर ठिकाना नाम तेरा ।
2- जिस का कोई मान नहीं, उस बेमाइग्रा३ का मान है तू ।
सभ दुनीआं लेती है तुझ से, सभ को देता दान है तू ।
3- हर कारज का कारन है तू, सभ का आप सवामी४ हैं ।
सभ के दिल के हाल से वाक़िफ़५, तू ही अंतरजामी हैं ।
4- अपने हाल और अपनी हद को, मालक जाने ख़ूब तू ही ।
अपना है मरग़ूब६ तू ही, और अपना है महिबूब७ तू ही ।
5- तेरी हमद८ तुझी से होगी, बंदे का इमकान९ नहीं ।
'नानक' और न जाने कोई औरों को पहिचान नहीं ।। ७ ।।

اے ز خیال ما بروں در تو خیال کے رسد
با صفتِ تو آدمی لافِ کمال کے رسد (امیر خسروؔ)

---

१. धन । २. धनहीण । ३. निमाणे । ४. मालक । ५. जाणकार । ६. मनपसंद । ७. प्यारा । ८. उसतत । ९. समरथा ।

ਸਰਬ[53] ਧਰਮ[54] ਮਹਿ ਸ੍ਰੇਸਟ[55] ਧਰਮੁ ॥ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪਿ[57] ਨਿਰਮਲ[56] ਕਰਮੁ[57] ॥

Of all[53] the religions[54], the best[55] religion is to repeat[57] God's Name and to do pious[56] deeds[58].

ਸਗਲ ਕ੍ਰਿਆ[59] ਮਹਿ ਊਤਮ[60] ਕਿਰਿਆ ॥ ਸਾਧਸੰਗਿ[61] ਦੁਰਮਤਿ[62] ਮਲ[63] ਹਿਰਿਆ[64] ॥

Of all the religious[59] rites, the best[60] rite is to remove[64] the filth[63] of evil[61] intellect[62] by association with the saints.

ਸਗਲ ਉਦਮ[65] ਮਹਿ ਉਦਮੁ ਭਲਾ ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਜ਼ੀਆ[66] ਸਦਾ[67] ॥

Of all the efforts[65], the best effort is to, ever[67], heartily[66] utter the Name of God.

ਸਗਲ ਬਾਨੀ[68] ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ[69] ਬਾਨੀ ॥ ਹਰਿ ਕੋ ਜਸੁ[70] ਸੁਨਿ ਰਸਨ[71] ਬਖਾਨੀ[72] ॥

Of all the speeches[68], the ambrosial[69] speech is to hear God's praise[70] and to repeat[72] it with the tongue[71]

ਸਗਲ ਥਾਨ ਤੇ ਓਹੁ ਊਤਮ[73] ਥਾਨੁ[74] ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਹ ਘਟਿ[75] ਵਸੈ[76] ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੮॥੩॥

Of all the places, that heart[75] is the best[73] place[74], wherein dwells[76] the Name of God, O Nanak.

۳/۸

۱۔ سَرَب دھرم مَہہ سریشٹ دھرم — ہر کو نام جپ نِرمل کرم

۲۔ سَگل کِریا مَہہ اُوتم کِریا — سادھ سنگ دُرمت مل ہریا

۳۔ سَگل اُدم ماہ اُدم بھلا — ہر کا نام جپہو جی سدا

۴۔ سَگل بانی مَہہ انمرت بانی — ہر کو جس سُن رسن بکھانی

۵۔ سَگل تھان تے اوہ اُوتم تھان

نانک جہہ گھٹ وسے ہر نام ۔۸۔

۱۔ اے میرے مَن! تو رب کا نام جَپ اور خود کو نیک اعمال سے پوتّر بنا۔ اِن اصولوں کو اپنا دھرم مان۔ یہ دھرم سب دھرموں سے افضل ہے۔

۲۔ اے میرے مَن! تو سادھ سنگت میں رہ کر اپنی ذہنی برائیوں: کدورت، نفرت، انتقام اور نخوت کو ترک کر۔ یہ کام تمام دھارمک رسموں میں سب سے افضل ہے۔

۳۔ اے میرے مَن! تو ہمیشہ رب کا نام جَپ! یہ تمام کوششوں اور جتنوں سے زیادہ نیک قدم ہے۔

۴۔ رب کا نام کان سے سُن اور زبان سے بول! یہ حیات آفریں ربّانی بانی اور کلامِ الٰہی حسین اور سُندر ہے۔

۵۔ اے نانک! جس کے مَن میں رب کا نام بستا ہے۔ وہ سارے تیرتھوں اور استھانوں سے زیادہ پاک اور پوتّر ہے

(3/8)

1- नाम ख़ुदा का जपते रहिना, धरम है आली१ धरमों में ।
नाम ख़ुदा का जपते रहिना, करम है आली१ करमों में ।

2- काम येही है सभ से आली१, खूब अमल में लाता जा ।
साधो की संगत में रहि कर, मन की मैल हटाता जा ।

3- उदम है येह अच्छा उदम, नाम ख़ुदा का जपता जा ।
नाम ख़ुदा का जप ले हरदम, नाम ख़ुदा का जपता जा ।

4- हर बानी से अमृत बानी, मालक के गुन गाना है ।
गुर से हमद२ ख़ुदा की सुन कर, नाम ज़बां पर लाना है ।

5- दुनीआं के असथानों में, जो शान३ वुही असथान४ रहे ।
जिस में जा कर 'नानक' दिल में, हरदम रब का धिआन रहे ॥
८ ॥३॥

"Of all the places which one is the holiest place ?
It is where dwells the Name supreme with all its grace."

१. उतम, श्रेशट । २. जस । ३. शान वाला । ४. टिकाणा ।

੪

ਸਲੋਕੁ ॥
ਨਿਰਗੁਨੀਆਰ[78] ਇਆਨਿਆ[77]
ਸੋ[79] ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ[80] ਸਮਾਲਿ ॥
ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਸੁ ਚੀਤਿ ਰਖੁ
ਨਾਨਕ ਨਿਬਹੀ ਨਾਲਿ ॥੧॥

سلوک

نرگنیار انیا سو[79] پربھ سدا سمال[81]
جن کیا تس چیت[82] رکھ[83] نانک نبہی[84] نال

Slok.

O meritless[78] and ignorant[77] mortal
That[79] Lord do thou, ever[80], meditate[81] upon.
Place[83] Him in thy heart[82] who made thee. O Nanak, Lord alone shall bear[84] thee company.

असटपदी

4

सलोकु

اے بے وصف انسان! اپنے مالک کو یاد کر
اے نانک! جس نے تجھے پیدا کیا ہے، اُس کو
ہمیشہ یاد رکھ۔ وہی تیرے ساتھ ہے، اور
ہمیشہ تیرا ساتھی رہے گا۔

हे गुणहीन अन्जान इनसान !
सदा उस प्रभु को याद रख ।
जिसने रचना की है, उसे मन में रख,
हे नानक ! वह साथ जाता है ।

"Oh ignorant and worthless man, always to Him apply thy mind, Forget Him not who gave thee life, All times from Him help thou shalt find".

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਰਮਈਆ[85] ਕੇ ਗੁਨ[86] ਚੇਤਿ[87] ਪਰਾਨੀ[88] ॥	O mortal[88], think[87] of the excellences[86] of the All-pervading Lord[85].
ਕਵਨ[89] ਮੂਲ[90] ਤੇ[91] ਕਵਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਨੀ[92] ॥	What[89] the origin[90] is and[91] what thou lookest[92] like.
ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸਾਜਿ[93] ਸਵਾਰਿ[94] ਸੀਗਾਰਿਆ[95] ॥ ਗਰਭ[96] ਅਗਨਿ[97] ਮਹਿ[98] ਜਿਨਹਿ[99] ਉਬਾਰਿਆ[100] ॥	Who made[93], adorned[94] and bedecked[95] thee, who[99] preserved[100] thee in[98] the fire[97] of the womb[96].
ਬਾਰ ਬਿਵਸਥਾ[2] ਤੁਝਹਿ ਪਿਆਰੈ[3] ਦੂਧ[4] ॥	Who in thy childhood[2] gave the milk[4] to drink[3].
ਭਰਿ[5] ਜੋਬਨ ਭੋਜਨ[6] ਸੁਖ[7] ਸੂਧ[8] ॥ ਬਿਰਧਿ[9] ਭਇਆ ਊਪਰਿ[10] ਸਾਕ[12] ਸੈਨ[13] ॥ ਮੁਖਿ[14] ਅਪਿਆਉ[15] ਬੈਠ[16] ਕਉ ਦੈਨ[17] ॥	Who in thy prime[5] of life gave thee food[6], comfort[7] and understanding[8], and who, when thou grew old[9], settled relations[12] and friends[13] on[10] thee, to put[17] food[15], into thy mouth[14], when thou wast seated[16].
ਇਹੁ ਨਿਰਗੁਨੁ[17] ਗੁਨੁ[18] ਕਛੂ[19] ਨ ਬੂਝੈ[20] ॥	This meritless[17] man appreciated[20] not in the least[19], the goodness[18] done to him.
ਬਖਸਿ[21] ਲੇਹੁ ਤਉ[23] ਨਾਨਕ ਸੀਝੈ[22] ॥੧॥	O Lord, if thou pardon[21] him, then[23] alone, O Nanak, he can be emancipated.

۴/۱

۱۔ رمیا کے گن چیت پرانی — کون مول تے کون درسٹانی

۲۔ جن توں ساج سوار سیگاریا — گربھ اگن مہہ جنہہ اُباریا

۳۔ بار بوستھا تجھہہ پیارے دودھ — بھر جوبن بھوجن سکھ سودھ

۴۔ بردھ بھئیا اوپر ساک سین — مکھ اپیاءُ بیٹھ کو دین

۵۔ ایہہ نرگن گن کچھو نہ بوجھے

بخش لیہہ تو نانک سیجھے

-۱-

۱۔ اے انسان! تو اس پیارے رب کے اوصاف بیان کر جس نے تمہیں ناچیز ہوا سے اتنا سندر بنایا ہے۔ لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم ۔ ۴

۲۔ جس رب نے تجھے بنا سنوار کے خوبصورت بنایا ہے۔ جس نے تجھے ماں کے پیٹ کی آگ میں بھی بچایا ہے۔ اس کی یاد سے کبھی غافل نہ رہ۔

۳۔ جس نے تجھے بچپن میں دودھ پلوایا ہے۔ جوانی میں طرح طرح کے کھانے میسر کئے اور آرام کا احساس بخشا۔ اس کو یاد کر۔

۴۔ تو جب بوڑھا ہو جاتا ہے۔ تمہارا پریم تمہارے آرام کے لئے تیرے اقرباء اور دوست تیار کرتا ہے۔ جو لذیذ کھانوں سے تمہیں خوش رکھتے ہیں۔ رب کو یاد کر۔

۵۔ لیکن اے نانک! کہہ دے کہ اے رب! یہ انسان تیرے احسان کو بھول جاتا ہے۔ اس پر رحم کر۔ انّ الانسان لربہ لکنود (بیشک انسان ناشکر گزار ہے)

۴ ترجمہ:- بیشک ہم نے انسان کو حسن تقویم سے پیدا کیا ہے۔ (القرآن) (Right proportion)

4/1

1- फानी१ बंदे सोच जरा, तौफीक़२ तू अपणे खालक की।
देख तू किआ बन बैठा हैं, और पहिले किआ थी असल तेरी।

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا ۝ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا۔

انسان پر ایک زمانہ ایسا بھی گذرا جب وہ کوئی قابل ذکر چیز نہ تھا۔ ہم نے اسے مخلوط نطفہ سے پیدا کیا، تاکہ وہ مکلف بن کر سننے والا اور دیکھنے والا انسان ہو جائے (القرآن)

किस ने तुझ को पाला पोसा, रूप अनूप सजाइआ है।
पेट में मां की गरमी में, तन तेरा आप बचाइआ है।
किस ने तुझ को बालकपन में, मीठा मीठा दूध दीआ।
जोबन भरकर भोजन बख़शा, चैन३ दीआ बाहोश४ कीआ।

ਬਾਲ ਉਮਰ ਵਿਚ ਤਨੂ ਦੁੱਧ ਪਿਆਲਦਾ ਹੈ, ਤਰ-ਜੁਆਨੀ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਤੇ ਮਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਝ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ॥

रिशतादार बनाए जो, पीरी५ में देखें भालेंगे।
घर में बैठे तेरे मूंह में, लुकमा६ ला कर डालेंगे।
ओ निरगन७ अहिसास नहीं कुछ, तुझ को उन अहिसानों का।
'नानक' आप वुह बखशे तो हो, बेड़ा पार इनसानों का ॥१॥

انّ الانسان لربہ لکنود (القرآن) ترجمہ:- بیشک انسان اپنے رب کا ناشکر گزار ہے۔

हे मानव! तू कुछ नहीं था, परमेश्वर ने तुम्हे पानी की इक बूंद से उत्पन्न किया और दृष्टा और श्रोता बनाया।

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[24] ਧਰ[25]
ਊਪਰਿ ਸੁਖਿ ਬਸਹਿ[26] ॥
ਸੁਤ[27] ਭ੍ਰਾਤ[28] ਮੀਤ[31]
ਬਨਿਤਾ[29] ਸੰਗਿ ਹਸਹਿ[30] ॥

By whose grace[24], thou residest[26] in comfort on the earth[25] and laughest[30] with thine sons[27], brothers[28], friend[31] and wife[29].

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੀਵਹਿ
ਸੀਤਲ[32] ਜਲਾ[33] ॥
ਸੁਖਦਾਈ[34] ਪਵਨੁ[35]
ਪਾਵਕੁ[36] ਅਮੁਲਾ[37] ॥

By whose favour thou drinkest cool[32] water[33] and havest soothing[34] wind[35] and priceless[37] fire[36].

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭੋਗਹਿ[38] ਸਭਿ
ਰਸਾ[39] ॥ ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ[40]
ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ[41] ਬਸਾ[42] ॥

By whose favour, thou enjoyest[38] all pleasures[39] and livest[42] with[41] all the necessaries[40].

ਦੀਨੇ[43] ਹਸਤ[44] ਪਾਵ[45]
ਕਰਨ[46] ਨੇਤ੍ਰ[47] ਰਸਨਾ[48] ॥

Who gave[43] thee hands[44], feet[45], ears[46], eyes[47] and tongue[48].

ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ[49] ਅਵਰ[50]
ਸੰਗਿ ਰਚਨਾ[51] ॥

Thou forsaketh[49] Him and attachest[51] thyself to others[50].

ਐਸੇ[52] ਦੋਖ[53] ਮੂੜ[54] ਅੰਧ[55]
ਬਿਆਪੇ[56] ॥

Such[52] sins[53] are clung[56] to the blind[55] foolishman[54].

ਨਾਨਕ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ[57] ਪ੍ਰਭ
ਆਪੇ[58] ॥੨॥

Nanak, Thou Thyself[58] save[57] him, O Lord.

۲/۲

١ - جِہہ پرسادِ دھر اوپر سُکھ بسہہ — ست بھرات میت بنتا سنگ ہسہہ
٢ - جِہہ پرسادِ پیوہ سیتل جلا — سُکھدائی پَوَن پاوک اَملا
٣ - جِہہ پرسادِ بھوگہہ سبھ رسا — سگل سمگری سنگ ساتھ بسا
٤ - دینے ہست پاو کرن نیتر رسنا — تِسہہ تیاگ اور سنگ رچنا
٥ ایسے دوکھ موڑھ اندھ بیاپے
نانک کاڈھ لیہہ پربھ آپے ۔٢۔

۱۔ اے انسان! تو جس رب کی مہربانی سے زمین پر آرام سے اپنے بیٹے
بھائی، دوست اور بیوی کے ساتھ خوش ہو ہو کر اپنی زندگی بسر کرتا ہے اسے یاد رکھ۔

۲۔ جس رب کی بخشش سے تو تمام نعمتوں یعنی ٹھنڈا پانی اور سکھ دینے والی
ہوا اور آگ کا لطف اٹھاتے ہو۔ اسے یاد کر۔

۳۔ جس رب کی بخشش سے گونا گوں عنایت بھری لذتوں سے تم زندگی کا حظ
اٹھاتے ہو، اسے ہر وقت یاد کر۔

۴۔ جب رب نے تجھے ہاتھ، پاؤں کان، آنکھیں اور زبان سے نوازا ہے
اسے چھوڑ کر تو غیروں کی طرف کیوں اپنی توجہ مبذول کرتا ہے۔

۵۔ اے نادان اندھے انسان! تو عیبوں کے جال میں پھنسا ہے۔ اے نانک!
ان ناشکروں کے حق میں دعا کر کہ پربھو انہیں عیبوں سے بچائے۔

4/2

1- जिस दाता की रहिमत१ से, धरती पर सुख से रहिता है।
यार बरादर२ बीबी३ बचे, उन में हसता बसता है।
2- जिस दाता को रहिमत से तू, ठंढे पानी पीता है।
तापै आग अनमोल यहां, मनमसत हवा में जीता है।
3- जिस दाता की रहिमत से, सुख ऐश मिले, आराम मिले।
जिसकी रहिमतसे,हरहाजत४,सुबह मिले, और शाममिले।
4- हाथ दीए हैं पाउ दीए हैं, आंखे कान जबान भी दी।
छोड़ के उस को किउं भाई है, तुझको उलफत५ गैरों की।
5- मूरख और अंधा हो ख़ुद को, इन ऐबों६ में डालेगा।
'नानक' रहिमत वाला मालक, उस को आ निकालेगा ॥२।

"In vices dark the blind
and stupid man is caught
Throug thee, pray Nanak,
may his safety be wrought."

१. क्रिपा। २. भाई। ३. इसत्री। ४. जरुरत।
५. प्यार, मुहबत। ६. गुनाहां।

ਆਦਿ[59] ਅੰਤਿ[60] ਜੋ
ਰਾਖਨਹਾਰੁ[61] ॥ ਤਿਸ[62] ਸਿਉ
ਪ੍ਰੀਤਿ[63] ਨ ਕਰੈ ਗਵਾਰੁ[64] ॥
ਜਾਕੀ ਸੇਵਾ[66] ਨਵ ਨਿਧਿ[65]
ਪਾਵੈ ॥ ਤਾ[67] ਸਿਉ ਮੂੜਾ[68]
ਮਨੁ[69] ਨਹੀ ਲਾਵੈ[70] ॥
ਜੋ ਠਾਕੁਰੁ ਸਦ ਸਦਾ[71]
ਹਜੂਰੇ[72] ॥ ਤਾਕਉ[73] ਅੰਧਾ[74]
ਜਾਨਤ ਦੂਰੇ[75] ॥
ਜਾਕੀ ਟਹਲ[76] ਪਾਵੈ
ਦਰਗਹ[77] ਮਾਨੁ[78] ॥ ਤਿਸਹਿ[79]
ਬਿਸਾਰੈ[80] ਮੁਗਧੁ[81] ਅਜਾਨੁ[82] ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਇਹੁ
ਭੂਲਨਹਾਰੁ[83] ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਖਨੁਹਾਰੁ[84]
ਅਪਾਰੁ[85] ॥੩॥

He, who is Protector[61] of all from beginning[59] to end[60];– Him[62] the ignorant[64] man loves[63] not.

From whose service[66], he obtains the nine treasures[65]; With Him[67], the fool[68] attaches[70] not his mind[69].

The Lord who is, ever and ever[71], just present[72]; Him[73] the blind[74] thinks to be far away[75].

The ignorant[82] fool[81] forgets[80] Him[79], by whose service[76] he is to attain honour[78] in Lord's Court[77].

Ever and ever, this man errs[83].

Nanak, the Infinite[85] Lord is the only Preserver[84].

۴/۳

۱۔ آد انت جو راکھنہار — تِس سئے پریت نہ کرے گوار
۲۔ جا کی سیوا نو ندھ پاوے — تا سئے مُوڑھا من نہی لاوے
۳۔ جو ٹھاکر سد سدا حضورے — تا کوء اندھا جانت دورے
۴۔ جا کی ٹہل پاوے درگہ مان — تِسہہ بِسارے مُگدھ اجان
۵۔ سدا سدا اِہ بھولنہار
نانک راکھنہار اپار ۔۳۔

۱- اے نادان انسان! تُو اپنے پربھو کے ساتھ پیار نہیں کرتا ہے! وہ تمہارے وقت پیدائش سے لیکر تمہارے وقت نزع تک تمہاری حفاظت کرتا ہے۔

۲- مُورکھ بندے! تمہیں اپنے رب کی کُل نہیں پڑتی ہے۔ مگر اُسی نے تمہیں نعمتوں کے نو خزانے بخشش کے طور پر عطا کیے ہیں۔

۳ نادان انسان اپنے رب کو دُور خیال کرتا ہے۔ مگر وہ ہر وقت اُس بالکُل قریب ہے۔

۴- مُورکھ اور انجان لوگ اُس رب کو بھلا دیتے ہیں۔ جس کی خدمت گُذاری سے انہیں بارگاہ الٰہی میں عزت اور آبرو ملتی ہے۔

۵- انسان عُمر بھر اپنے رب کے احسانات بھُولتا رہتا ہے۔ اے نانک! وہ بخشا کرنے والا رب جس کے احسانات بیشمار ہیں۔ اس کی کوتاہیوں کو درگذر کرتا رہتا ہے۔

۴/۲

4/3

1- वाली१ है वुह अव्वल भी, वुह आखिर में भी वाली१ है।
जिस को उस से प्रीत नहीं, वुह सोच समझ से खाली है।
2- जिस सेवा करने से, हम नौं गंजीने२ पाते हैं।
मूरख और नादान, नहीं मन उस के साथ लगाते हैं।
3- मालिक हाजिर नाजिर है वुह, हरदम पास हजूरी है३।
अंधा दूर जो समझे उस को, हक से उस की दूरी है४।

اِنّی اَقرَبُ اِلَیہِ مِن حَبلِ الوَرِید۔ مَیں اُسے اپنی شہرگ سے بھی نزدیک ہُوں

4- जिस को सेवा करने से, दरगह में रब की मान मिले।
मूरख उस को भूलेंगे, कब जानेंगे अनजान उसे।
5- भूल में है इनसान हमेशा, गफलत करने वाला है।
'नानक' वह बेअंत खुदा ही, हर इक का रखवाला है ॥३॥

१. राखणहार मालक । २. नौं निधा, नौं खजाने।

[illegible]

समझना वाला सच : निरसमझः प्रभु मनुष्य के अपनी शाहरग से भी निकट है।

ਰਤਨੁ[86] ਤਿਆਗਿ[87] ਕਉਡੀ[88] ਸੰਗਿ ਰਚੈ[89] ॥	Abandoning[87] a jewel[86], man is engrossed[89] with a shell[88].
ਸਾਚੁ ਛੋਡਿ ਝੂਠ ਸੰਗਿ ਮਚੈ[90] ॥	He renounces truth and is pleased[90] with falsehood.
ਜੋ ਛਡਨਾ ਸੁ[91] ਅਸਥਿਰੁ[92] ਕਰਿ ਮਾਨੈ[93] ॥	What he is to leave, he deems[93] that[91] everlasting[92].
ਜੋ ਹੋਵਨੁ ਸੋ ਦੂਰਿ[94] ਪਰਾਨੈ[95] ॥	What is to be, he recognises[95] that to be distant[94].
ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਤਿਸ ਕਾ[96] ਸ੍ਰਮੁ[97] ਕਰੈ ॥	What he has to part with, he toils[97] after that[96].
ਸੰਗਿ[97]* ਸਹਾਈ[98] ਤਿਸੁ[99] ਪਰਹਰੈ[100] ॥	He spurns[100] the[99] Succourer[98] who is ever with[97] him.
ਚੰਦਨ[2] ਲੇਪੁ[3] ਉਤਾਰੈ[4] ਧੋਇ[5] ॥	He washes[5] away and removes[4] the sandal[2]-paste[3].
ਗਰਧਬ[6] ਪ੍ਰੀਤਿ[7] ਭਸਮ[8] ਸੰਗਿ ਹੋਇ ॥	The donkey[6] professes love[7] for ashes[8] alone.
ਅੰਧ[9] ਕੂਪ[10] ਮਹਿ[12] ਪਤਿਤ[13] ਬਿਕਰਾਲ[14] ॥	The man has fallen[13] into[12] the terribly[14] blind[9] well[10].
ਨਾਨਕ ਕਾਢਿ[15] ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ[16] ॥੪॥	Nanak, O Merciful[16] Master, do Thou extricate[15] him.

۴/۴

۱- رتن تیاگ کوڈی سنگ رچے ۔ ساچ چھوڑ جھوٹ سنگ مچے

۲- جو چھڑنا سو استھر کر مانے ۔ جو ہوون سو دور پرانے

۳- چھوڑ جائے تس کا سرم کرے ۔ سنگ سہائی تس پرہرے

۴- چندن لیپ اتارے دھوئے ۔ گردھب پریت بھسم سنگ ہوئے

۵- اندھ کوپ مہہ پتت بکرال

نانک کاڈھ لیہو پربھ دئیال

-۴-

انسان رب کی یاد کے انمول ہیرے اور جواہرات چھوڑ کر مایا کی کوڑیوں
سے خوش ہوتا ہے۔ اسیطرح وہ ابدی حقیقت کو چھوڑ کر ناپائیدار مایا پر دھیان دیتا ہے۔
وہ بے ثبات مایا کو پائیدار سمجھتا ہے، اور موت کو، جو ایک دن
ضرور آئے گی، دور خیال کرتا ہے۔
وہ اس دھن کی خاطر جستجو کرتا پھرتا ہے جسے وہ آخر چھوڑ چلا جاتا
ہے مگر اُس رب سے تغافل کرتا ہے جو ہمیشہ اس کا سنگی اور ساتھی ہے۔
گدھا اپنے جسم کو راکھ سے ہی لت پت کرتا ہے۔ اُسے چندن کا لیپ
کیجیئے، وہ اُسے دھو ڈالیگا۔ اسیطرح بے دین آدمی اچھے اصول چھوڑ برائیاں کرتا ہے۔
نادان انسان بدی کے اندھیرے کنوئیں میں ڈبکیاں مارتا ہے
اے نانک! رب سے دعا کر کہ اے کرم کرنے والے رب! اسے اس حماقت سے بچا۔

4/4

1- फैंक के लालों हीरों को कौड़ी पर जान गवाता है।
हक१ से भागे, सच को तिआगे, खुश खुश झूठ कमाता है।
2. छोड़ के जिस को जाना है, वुह दाइम२ उस को कहिता है।
उस को भूले जाता है, जो आखिर हो कर रहिता है।
3. कशट उठाए उस की खातिर छोड़ के जिस को जाना है।
उस संगी को दूर हटाए, जो आखिर काम आना है।
4. चंदन लेप को मल मल कर धो धो कर दूर हटाता है।
खरमसती३ में मिटी और, कीचड़ से प्रीत लगाता है।
5. 'नानक' एक तारीक कूंए४ में, उस ने खुद को डाला है।
बाहर तू ही निकाले उस को, तू रब रहिमत वाला है ॥४॥

In Maya's blind well, cast the mortals squirm and cry,
Be pleased to lift them up, O Gracious Lord, Most High.

१. हकीकत, असलीअत। २. सदीवी। ३. खोते दी मौज, मसती। ४. अंना खूह। अगिआन अंधेरे विच।

ਕਰਤੂਤਿ[17] ਪਸੂ[18] ਕੀ ਮਾਨਸ[19] ਜਾਤਿ[20] ॥	He belongs to the human[19] species[20], but his acts[17] are those of beasts[18].
ਲੋਕ ਪਚਾਰਾ[21] ਕਰੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥	He humbugs[21] people day and night.
ਬਾਹਰਿ[22] ਭੇਖ[23] ਅੰਤਰਿ[24] ਮਲੁ[25] ਮਾਇਆ[26] ॥	Outwardly[22] he goes about wearing religious garbs[23], but in his heart[24] is the filth[25] of worldliness[26].
ਛਪਸਿ ਨਾਹਿ ਕਛੁ[28] ਕਰੈ ਛਪਾਇਆ[29] ॥	However[28] much he may conceal[29], he cannot conceal his real self
ਬਾਹਰਿ[30] ਗਿਆਨੁ[31] ਧਿਆਨੁ[32] ਇਸਨਾਨੁ[33] ॥	He makes a show[30] of Divine knowledge[31], contemplation[32] and ablution[33].
ਅੰਤਰਿ[34] ਬਿਆਪੈ[35] ਲੋਭੁ[36] ਸੁਆਨੁ[37] ॥	But to his mind[34] is clung[35] the dog[37] of greed[36].
ਅੰਤਰਿ[38] ਅਗਨਿ[39] ਬਾਹਰਿ[40] ਤਨੁ[41] ਸੁਆਹ[42] ॥	He has fire[39] within[38] and ashes[42] without[40] his body[41].
ਗਲਿ[43] ਪਾਥਰ[44] ਕੈਸੇ[45] ਤਰੈ[46] ਅਥਾਹ[47] ॥	With the stone[44] around his neck[43], how[45] can he cross[46] the unfathomable[47] ocean?
ਜਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਬਸੈ[48] ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ[49] ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ[50] ਜਨ[51] ਸਹਜਿ[52] ਸਮਾਤਿ[53] ॥ ॥੫॥	He, within whose heart the Lord Himself[49] abides[48]; Nanak, that[50] man[51] merges[53] with the Master[52].

۴/۵

۱ ۔ کرتُوتِ پسُو کی مانس جاتِ ۔ لوک پچارا کرے دِن راتِ

۲ ۔ باہرِ بھیکھ اَنترِ مَلُ مایا ۔ چھپسِ نا کچھُ کرے چھپایا

۳ ۔ باہرِ گیان دھیان اِسنان ۔ اَنترِ بیاپے لوبھ سُوآن

۴ ۔ اَنترِ اَگنِ باہرِ تَن سُواہ ۔ گلِ پاتھر کیسے ترے اتھاہ

۵ ۔ جا کے اَنترِ بسے پربھ آپ

نانک تے جن سہجِ سمات ۔۵۔

۱۔ آدمی کی ذات انسانی ہے۔ لیکن وہ حیوانی کردار اپناتا ہے۔ اس کے ساتھ وہ دن رات اپنے آپ کو مہذّب اور شائستہ ہونے کا دکھاوا کرتا ہے۔

۲۔ باہر سے اس کا لباس دھرمی ہے۔ پر اندر سے مَن زنگ خوردہ ہے۔ یہ سب اصلیت کو چھپانے کے جتن ہیں۔ لیکن آخر میں قلعی کھل کر رہتی ہے۔

۳۔ وہ ظاہری طور اشنان اور گیان کی باتیں کرتا ہے۔ لیکن اندر سے میلا کی ہوس کا کُتّا لالچ میں پھنسا ہوتا ہے۔

۴۔ مَن میں ہوس کی آگ بھڑکتی ہے لیکن باہر سے جسم پر راکھ ملی ہے۔ وہ اپنے گلے میں پتھر باندھ کر اتھاہ سمندر کیسے پار کر سکے۔

۵۔ جس انسان کے مَن میں رب بستا ہے۔ اے نانکؒ! وہی انسان واصل بہ تسکین ہوتا ہے۔

(4/5)

सवांग भरे इनसानों के, करतूत मगर हैवानों१ के।
छलता है दिन रात जहां को काम करे शैतानों के।

"ہست آدم زاد کردارش زدام۔ می دہد بر مردماں شہرت مدام"

1- सवांग भरे इनसानों के, करतूत मगर हैवानों१ के।
छलता है दिन रात जहां को काम करे शैतानों के।

2- भेस बनाए उजला उजला, मन में मैली माइग्रा है।
छिपते हैं करतूत कहां, गो उस ने लाख छिपाइग्रा है।

3- गिग्रान कमाए, धिग्रान लगाए, तीरथ का इशनान करे।
लोभ का कुता मन में बैठा, भौंके ग्रौर हलकान करे।

4- हिरस२ के शोग्रले दिल में भड़कें, ग्रंग बिभूत रमाई है।
गहिरा सागर पार हो कब, गरदन में सिल३ लटकाई है।

5- जिस के मन में रब ने ग्रा कर, डेरा ग्राप जमाइग्रा है।
चैन है उस बंदे के मन में, 'नानक' सहजि४ समाइग्रा है॥५॥

---

१. पशूग्रा। २. लोभ, हवस। ३. पथर । ४. सहजि अवसथा, उची अवसथा।

ਸੁਨਿ[54] ਅੰਧਾ[55] ਕੈਸੇ[56] ਮਾਰਗੁ[57] ਪਾਵੈ[58] ॥	By hearing[54] alone, how[56] can the blind[55] man find[58] the road[57]?
ਕਰੁ[59] ਗਹਿ[60] ਲੇਹੁ ਓੜਿ ਨਿਬਹਾਵੈ[61] ॥	Take[60] his hand[59] and he shall reach the destination[61].
ਕਹਾ[62] ਬੁਝਾਰਤਿ[63] ਬੂਝੈ[64] ਡੋਰਾ[65] ॥	How[62] can a deaf man[65] understand[64] the riddle[63]?
ਨਿਸਿ[66] ਕਹੀਐ[67] ਤਉ[68] ਸਮਝੈ ਭੋਰਾ[69] ॥	When we say[67] night[66], then[68], he understands day[69].
ਕਹਾ[70] ਬਿਸਨਪਦ[71] ਗਾਵੈ ਗੁੰਗ[72] ॥	How[70] can a dumb man[72] sing Lord's[71] staves?
ਜਤਨ[73] ਕਰੈ ਤਉ[74] ਭੀ ਸੁਰ[75] ਭੰਗ[76] ॥	Though he may make an effort[73], even then[24], his voice[75] breaks[76].
ਕਹ ਪਿੰਗੁਲ[77] ਪਰਬਤ[78] ਪਰ[79] ਭਵਨ[80] ॥	How can a cripple[47] roam[80] on[79] a mountain[78]?
ਨਹੀ ਹੋਤ ਊਹਾ[81] ਉਸੁ ਗਵਨ[82] ॥	His going[82] there[81] is not possible.
ਕਰਤਾਰ[83] ਕਰੁਣਾਮੈ[84] ਦੀਨੁ[85] ਬੇਨਤੀ[86] ਕਰੈ ॥ ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ[87] ਤਰੈ[88] ॥੬॥	O Creator[83], embodiment of compassion[84], humble[85] Nanak makes a supplication[86], that he can be saved[88] through Thine favour[87] alone.

۱۔ سُن اندھا کیسے مارگ پاوے — کرُ گہہ لیہہ اوڑ نبھاوے ۴/۶

۲۔ کہا بُجھارت بُوجھے ڈورا — نِس کہئے تو سمجھے بھورا

۳۔ کہا بِسنپد گاوے گُنگ — جتن کرے تو بھی سُر بھنگ

۴۔ کہہ پِنگل پربت پر بھون — نہیں ہوت اوہا اُس گَون

۵۔ کرتار کرنا میں دین بینتی کرے

نانک تمری کرپا ترے ۔۶۔

۱۔ ایک اندھا صرف سُنی سُنائی باتوں سے کِس طرح صحیح راستے پر قدم رکھ سکتا ہے۔ اے رب تو ہی اُس کی دستگیری کر اور منزل پر پہنچا۔

۲۔ ایک بہرا انسان پہیلی نہیں سمجھ سکتا ہے۔ اگر اسے "رات" کہیں گے، وہ شاید اندازہ کرے کہ آپ لفظ "دن" کہہ رہے ہیں۔

۳۔ ایک گونگا انسان ایشوری گیت کیسے گا سکتا ہے۔ اگر وہ ایسا کرنے کی کوشش کرے، تو بھی اس کا سُر ٹوٹ جائے گا۔

۴۔ ایک لولا آدمی کِس طرح پہاڑ پر چل پھر سکتا ہے۔ یہاں تک کہ وہ پہاڑ تک پہنچ بھی نہیں سکتا ہے۔

۵۔ اے نانک! اِن حالات میں رب سے اَرداس کر کہ اے کرتار! تو ہی اپنے کرم سے ہمارا بیڑا پار کرے گا۔

(4/6)

1- अंधा हो तो किउं कर वुह, सुन सुन कर रसता पाएगा ।
हाथ पकड़ कर ले जा उस को, तब मंनजिल१ को आएगा ।

२- बहिरा हो तो कानों से, किस तौर पहेली२ बूझेगा ।
रात की उस से बात कहो, तो दिन ही उस को सूझेगा ।

3- गूंगा हो तो कब वुह मूंह से, राग तराने गाएगा ।
कोशिश भी वुह लाख करे, बेसुर का शोर मचाएगा ।

On hymns his tongue a dumb man cannot ply
Even though he strains, his voice is but a cry.

4. लुंजे३ में तौफीक४ नहीं, परबत पर सैर मनाने की ।
हिमत उस में आए कहां से, टीलों पर चढ़ जाने की ।

پا بریدہ کے تواں رفتہ بکُہ ۔ نے تواں رفتہ بپالیش بک کردہ (نہال سنگھ عفیف)

5- रहिमत वालेमालक! येह आजिज५, इक अरज६, सुनाता है ।
'नानक' पर हो रहिमत७ तेरी, पार तभी येह जाता है ॥६॥

عرضِ مسکین در حضورِ عظمتت بموجبِ وارستگی ہم زِ رحمتت
(گیانی نہال سنگھ عفیف دہلوی)

१. टिकाणा । २, बुझारत । ३, लगड़ा, पिंगला । ४. समरथा । ५. निआसरा, तीन । ६. बेनती । ७. किरपा, बख्शश ।

ਸੰਗਿ[89] ਸਹਾਈ[90] ਸੁ ਆਵੈ ਨ ਚੀਤਿ[91] ॥	The mortal thinks[91] not of his Succourer[90], who is with[89] him.
ਜੋ ਬੈਰਾਈ[92] ਤਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ[93] ॥	He bear love[93] to the one who is his enemy[92].
ਬਲੂਆ[94] ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ[95] ਭੀਤਰਿ[96] ਬਸੈ[97] ॥	He abides[97] in[96] the house[95] of sand[94].
ਅਨਦ[98] ਕੇਲ[99] ਮਾਇਆ[100] ਰੰਗਿ[2] ਰਸੈ[3] ॥	He enjoys[3] joyous[98] sports[99] and pleasures[2] of wealth[100].
ਦ੍ਰਿੜੁ[4] ਕਰਿ ਮਾਨੈ[5] ਮਨਹਿ[6] ਪ੍ਰਤੀਤਿ[7] ॥	He deems these revelments permanent[4]. This is mind's[6] faith[7].
ਕਾਲੁ[8] ਨ ਆਵੈ ਮੂੜੇ[9] ਚੀਤਿ[10] ॥	In his heart[10], the fool[9] thinks not of death[8].
ਬੈਰ[12] ਬਿਰੋਧ[13] ਕਾਮ[14] ਕ੍ਰੋਧ[15] ਮੋਹ[16] ॥ ਝੂਠ[17] ਬਿਕਾਰ[18] ਮਹਾ[19] ਲੋਭ[20] ਧ੍ਰੋਹ[21] ॥	Enmity[12], strife[13], lust[14], wrath[15], worldly[16] love, falsehood[17], sin[18], excessive[19] greed[20] and deceit[21].
ਇਆਹੂ[22] ਜੁਗਤਿ[23] ਬਿਹਾਨੇ[24] ਕਈ[25] ਜਨਮ[26] ॥	In their[22] ways[23] man has passed[24] away man,[2] lives[26].
ਨਾਨਕ ਰਾਖਿ[27] ਲੇਹੁ ਆਪਨ[30] ਕਰਿ[29] ਕਰਮ[28] ॥ ॥੭॥	O Lord, redeem[27] Nanak, by showing[29] Thine[30] mercy[28].

۱۔ سنگ سہائی سُہ آوے نہ چیت — جو بیرائی تا سیئو پریت

۲۔ بلوآ کے گرہ بھیتر بسے — انند کیل مایا رنگ رسے

۳۔ درڑ کر مانے منہہ پرتیت — کال نہ آوے موڑھے چیت

۴۔ بیر برودھ کام کرودھ موہ — کال نہ آوے موڑھے چیت

۵۔ ایاہو جگت بہانے کئی جنم
نانک راکھ لیہو آپن کر کرم

۔۷۔

۱۔ ایک بُورکھ انسان اپنے سنگی ساتھی رب کو یاد نہیں کرتا ہے۔ بلکہ وہ مخالفت، دشمنی، خواہش نفسانی، غصہ، حرص، جھوٹ، بدکرداری، لالچ، دغا اور فریب کے ساتھ پیار کرتا ہے۔ وہ انہیں کے چکر میں کئی جنموں سے گذرتا ہے۔

۲۔ انسان ریت کے گھر میں بستا ہے۔ وہ اس میں مایا کے شوق سے رنگ رلیاں مناتا ہے۔ مگر یہ ریت کا مکان آخر گر جاتا ہے۔

۳۔ انسان اپنے آپ کو امر سمجھتا ہے۔ یہ نادان موت کا خیال نہیں کرتا ہے، جو اسے ضرور آئے گی۔

۴۔ دشمنی، جھگڑا، خواہش، شرارت، جہالت اور جھوٹ.. سب برے افعال ہیں۔ اُن کے ساتھ لالچ اور دغابازی کے کئی دور گذرے ہیں۔

۵۔ اے نانکؔ! رب سے ارداس کر کہ اے مالک! تو ہی اپنے کرم سے انسان کو بچا!

(4/7)

1- याद नहीं अफसोस उसे, वुह साथी जो इमदाद१ करे।
उस से प्रीत लगाता है, जो दुशमन हो बेदाद२ करे।

جو ترا ہمدرد ہے غم خوار ہے۔ بے خبر! اُسے ہی تو بیزار ہے
اور اپنے برسرپیکار سے۔ پیش آتا ہے ہمیشہ پیار سے (بسمل)

2- रेत से जो तामीर३ हूग्रा, उस घर में उसकी बसती है।
माइग्रा में ग्रानंद करे, रस रंग की उस को मसती है।
3- फानी४ को येह बाकी५ समझे फानी की पहिचान नहीं।
मसत है मन की मौजों में, कुछ मौत का उसको धिम्रान नहीं।

4- वैर, ग्रदावत, शहिवत६ गुसा, इस दुनीग्रा से प्यार भी है।
भारी लोभ ग्रौर झूठ दगा, इन चीजों से बिउहार भी है।
5- इस सूरत से पापों ही में, उस ने भोगे लाख जनम।
'नानक' की है ग्ररज बचा ले या रब करके मिहरकरम७॥७'

Nanak prays: "O Lord! Save him by thy grace (Gopal Singh)"

१. सहाइता। २. ग्रतिग्राचार। ३. बणिग्रा। ४. नाशवान।
५. सदीवी, पक्का। ६. इंद्रिआं दा वेग। ७. क्रिपा।

ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਤੁਮ ਪਹਿ[29]* ਅਰਦਾਸਿ[30] ॥	Thou art the Lord, I make this supplication[30] unto[29] Thee.
ਜੀਉ[31] ਪਿੰਡੁ[32] ਸਭੁ ਤੇਰੀ ਰਾਸਿ[33] ॥	My soul[31] and body[32] are all Thine capital[33].
ਤੁਮ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਮ ਬਾਰਿਕ[24] ਤੇਰੇ ॥	Thou art mother and father and we are Thine children[1].
ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ[35] ਮਹਿ[36] ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ[37] ॥	In[35] Thine grace[35] lie many[37] comforts.
ਕੋਇ ਨ ਜਾਨੈ ਤੁਮਰਾ ਅੰਤੁ[38] ॥	No one knows Thy limit[38].
ਊਚੇ[40] ਤੇ ਊਚਾ ਭਗਵੰਤ[39] ॥	Thou, O wealthy[39] Lord, art the highest of the high[40]
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ[41] ਤੁਮਰੈ ਸੂਤ੍ਰਿ[42] ਧਾਰੀ[43] ॥	The entire creation[41] is string[43] on Thy thread[42].
ਤੁਮ[44] ਤੇ[45] ਹੋਇ[46] ਸੁ[47] ਆਗਿਆਕਾਰੀ[48] ॥	What has sprung[46] from[45] Thee[44], that is in Thy command[48]
ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ[49] ਮਿਤਿ[50] ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ॥	Thine condition[49] and extent[50], Thou alone knowest.
ਨਾਨਕ ਦਾਸ[51] ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੀ[52] ॥੮॥੪ ।	Nanak, a slave[51] of Thine is ever a sacrifice[52] unto Thee.

۱۔ تُو ٹھاکُرُ تُم پہہ اَرداسِ — جی٘ءُ پِنڈُ سبھُ تیری راسِ ۸/۴

۲۔ تُم مات پِتا ہم بارِک تیرے — تُمری کِرپا مہہ سُوکھ گھنیرے

۳۔ کوئی نہ جانے تُمرا انت — اُوچے تے اُوچا بھگونت

۴۔ سگل سمگری تُمرے سُوتر دھاری — تُم تے ہوءِ سہ آگیاکاری

۵۔ تُمری گت مت تُم ہی جانی
نانک داس سدا قربانی ۔۸۔

۱۔ اے پربھو! تم ہی مالکِ کُل ہو۔ ہم تمہارے حضور میں عرض کرتے ہیں، کہ ہمارا جسم اور ہمارا مَن آپ ہی کی بخشش ہے۔

۲۔ اے پربھو! تم ہی ہمارے ماں باپ ہو۔ ہم تمہارے بچے ہیں۔

۲۔ تمہارے کرم سے ہمیں بے حد سُکھ ملتا ہے۔

۳۔ اے پربھو! کوئی انسان تیرا انت نہیں پا سکتا ہے، کیونکہ تُو

۳۔ سب سے اونچا بھگوان ہے۔

۴۔ اے پربھو! موجودات کی تمام قسمیں تمہارے ہی دھاگے میں پروئی ہوئی ہیں۔ تمام مخلوقات تمہارے حکم کی تابع ہیں۔

۵۔ اے پربھو! تم کیا ہو، کیسے ہو اور کس قدر عظیم ہو۔ یہ سب کیفیت تم ہی خود جانتے ہو۔ انسان کی عقل محدود ہے۔ وہ اس کا اندازہ کیسے کر سکتا ہے۔ نانک تم پر قربان ہے۔

4/8

1- तू मालिक तू खालिक मेरा, तुझ पर मैं अरदास१ करूं।
तन मन सब कुछ तेरी माइआ, पेश२ मैं सारी रास३ करूं।

2- तू मां बाप हमारा है, हम बच्चे बाले तेरे हैं।
हासिल तेरी रहिमत से, सुख चैन हमें बहुतेरे हैं।

3- तेरा अंत न कोई जाने, रुतबा४ तेरा निआरा है।
ऊंचा है तू हर ऊंचे से, तू भगवान हमारा है।

4- ताग में अपने आप परोई, तू ने जग की माला है।
हुकम जो तुझ से मिलता है, वुह हो कर रहिने वाला है।

5- अपनी हद और अपनी हालत, तुझ पर रौशन सारी है।
'नानक' तेरा दास है या रब, तुझपरयेहबलिहारी५ है।८४॥

شری گیتا جی کا فرمان ہے :-

4 मत्तः परतरं नान्यत्किंचिदस्ति धनंजय। मयिसर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा इव ॥

5 (مَتّہ پرترم نانیت کنچد استی دھننجیہ۔ مئی سروم ایدم پروتم سُوترے منی گنا ایو۔)

ترجمہ:- کائنات کی کوئی چیز مجھ سے برتر نہیں۔ میرے تار میں موجودات پروئے ہوئے ہیں۔

---

१. बेनती २ हाज़र ३. धन दौलत। ४. दरजा। ५. कुरबान।

੫

ਸਲੋਕੁ ॥

ਦੇਨਹਾਰੁ[53] ਪ੍ਰਭ ਛੋਡਿ ਕੈ[54]
ਲਾਗਹਿ[55] ਆਨ[56] ਸੁਆਇ[57] ॥
ਨਾਨਕ ਕਹੂ[59] ਨ ਸੀਝਈ[59]
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ[60] ਜਾਇ[61] ॥ ੧ ॥

سلوکُ

دینہارُ پربھ چھوڑ کے لاگہہ آن سُآءِ
نانک کہُو نہ سیجھی بن ناوے پت جاءِ

Slok.

He, who abandons[54] God, the Giver[53] and attaches[55] himself to other[56] pleasures[57], shall no where[58] succeed[59] and without the Name, O Nanak shall lose[61] his honour[60].

असटपदी

5

سلوکُ

سب نعمتیں بخشنے والے رب کو چھوڑ کر انسان اور لذّتوں میں لگ جاتے ہیں۔ لیکن اے نانکؒ! ایسے لوگ دنیا میں کامیاب نہیں ہوتے ہیں۔ کیونکہ رب کے نام سے غافل ہو کر اُن کی عزّت جاتی

اور وہ بے عزت ہو جاتے ہیں۔

لَاتَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ (تم اپنے پربھ کے برابر کوئی دوسرا قائم نہ کرو۔)

तुम अपने प्रभ के साथ कोई दूसरा शरीक न जान।

जीव देन वाले मालिक को त्याग कर
और स्वादों में रचते हैं।
उनको कहीं भी सुख नहीं
उनकी नाम बिना इज्जत जाती है।

Forsaking God, the gracious Lord
Man cleaves to other things,
And fails and loses all esteem,
which Master's worship brings. (S. Teja S.)

ਅਸ਼ਟਪਦੀ ॥

ਦਸ ਬਸਤੂ[62] ਲੇ[65] ਪਾਛੈ[63] ਪਾਵੈ[64] ॥
ਏਕ ਬਸਤੁ ਕਾਰਨਿ[66] ਬਿਖੋਟਿ[67] ਗਵਾਵੈ[68] ॥
ਏਕ ਭੀ ਨ ਦੇਇ ਦਸ ਭੀ ਹਿਰਿ[69] ਲੇਇ ॥ ਤਉ[70] ਮੂੜਾ[71] ਕਹੁ[72] ਕਹਾ[73] ਕਰੇਇ[74] ॥

ਜਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਨਾਹੀ ਚਾਰਾ[75] ॥ ਤਾਕਉ[76] ਕੀਜੈ ਸਦ ਨਮਸਕਾਰਾ[77] ॥
ਜਾਕੈ ਮਨਿ[78] ਲਾਗਾ[79] ਪ੍ਰਭੁ ਮੀਠਾ[80] ॥ ਸਰਬ ਸੂਖ[81] ਤਾਹੂ[82] ਮਨਿ[83] ਵੂਠਾ[84] ॥
ਜਿਸੁ ਜਨ[85] ਅਪਨਾ ਹੁਕਮੁ[86] ਮਨਾਇਆ[87] ॥ ਸਰਬ ਥੋਕ[88] ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ[89] ਪਾਇਆ ॥
॥੧॥

Ashtpadi.

The mortal obtains[65] ten things[62] and puts[64] them behind[63].
For the sake[66] of one thing, he forfeits[68] his confidence[67].
If the Lord give not even one thing, and take away[69] the ten, then[70], say[72] what[73] can this fool[71] do[74] ?

The Lord with whom force[75] is of no avail; —Unto Him[76] ever make an obeisance[77].
All the comforts[81] abide[84] within the heart[13] of him[82], to whose mind[78] the Master is[79] sweet[80].
The person[85], whom God has caused to obey[87] His order[86]. O Nanak, he[91] obtains all the things[88].

١ دس بستو لے پاچھے پاوے ـــ ایک بست کارن بکھوٹ گواوے ۵/١
٢ ایک بھی نہ دےء دس بھی ہر لےء ـــ تئہ موڑھا کہہ کہا کرےء
٣ جس ٹھاکر سئہ ناہی چارا ـــ تا کئہ کیجے سد نمسکارا
۴ جاکے من لاگا پربھ میٹھا ـــ سرب سوکھ تاہو من وٗٹھا
۵ جس جن اپنا حکم منایا
سرب تھوک نانک تن پایا
-١-

۱۔ انسان عام طور دس نعمتیں پاکر انہیں نظر انداز کرتا ہے۔ لیکن وہ جب ایک نعمت سے محروم ہو جاتا ہے۔ وہ اس کی خاطر رب کا وشواس گنوا دیتا ہے۔

۲۔ اگر رب ایک نعمت بھی نہ دے اور دی ہوئی دس نعمتیں بھی چھین لے۔ تو بتا کہ یہ غافل انسان کیا کر سکتا ہے۔

۳۔ جس رب کے آگے زور نہیں چل سکتا ہے۔ اُس کے پاس ہمیشہ سرِ تسلیم خم کر کے رہنا چاہیئے۔

۴۔ جس انسان کے من میں رب کا پیار محسوس ہونے لگتا ہے، جانو کہ تمام سُکھ اُس کے من میں آ بسے ہیں۔

۵۔ اے نانک! جس انسان سے رب اپنا حکم تعمیل کراتا ہے، جانو کہ اسے ساری نعمتیں حاصل ہو گئیں۔

5/1

1- दस दस चीजें रब से ले कर, उन के ढेर लगाता है।
एकसे जब इनकार हुआ, फिर किउं ईमान१ गंवाता है।

2- दस चीजें भी छीने२ तुझ से, एक से भी इनकारी हो।
मूरख बोल करे किआ तू, जोर नहीं तू जारी३ हो।

"ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਭੀ ਨ ਦੇਵੇ, ਤੇ ਦਸ ਦਿਤੀਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਭੀ ਖੋਹ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਦਸੋ, ਇਹ ਮੂਰਖ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?"

3 जिस मालिक पर जोर नहीं तसलीम४ उसे, तसलीम४ उसे।
वुह मरजी का मालिक है, ताजीम५ उसे, ताजीम५ उसे।

4- मीठा जिस को नाम खुदा का, मन उस का मसरूर६ रहे।
मन उस का मसरूर६ रहे, वुह खुशीओं से भरपूर रहे।

جو ہمیشہ محوِ یادِ یار ہے۔ اُس کو تکلیف کیا آزار ہے (بسمل)

5- उस मालिक ने जिस बंदे से, हुकम अपना मनवाइआ है।
'नानक' उसको घाटा किआ है, जो मांगा सो पाइआ है ॥१॥

And whom He makes obey His hest, with all the gifts he shall be blest.

تو باید یہ پروردگار غلبہ ناپدیر خود سجدہ کنی (ماخوذ از گنج آسائش مطبوعہ ایران)

१. निमचा, धरवा । २. खोह लवे । ३. लाचार । ४. प्रवान करना । ५. आदर, सतिकार । ६. खुश, प्रसंन ।

ਅਗਨਤ[91] ਸਾਹੁ[92] ਅਪਨੀ ਦੇ[93] ਰਾਸਿ[94] ॥	The Banker[92] gives[93] His countless[91] captial[94] to the mortal.
ਖਾਤ[95] ਪੀਤ[96] ਬਰਤੈ[97] ਅਨਦ[98] ਉਲਾਸਿ[99] ॥	He eats[95], drinks[96] and expends[97] it with joy [98] and pleasure[99].
ਅਪੁਨੀ ਅਮਾਨ[100] ਕਛੁ[2] ਬਹੁਰਿ[3] ਸਾਹੁ[4] ਲੇਇ[5] ॥	If the Banker[4], afterwards[3], takes[5] back some[2] of his entrusted capital[100], the ignorant man becomes
ਅਗਿਆਨੀ[6] ਮਨਿ ਰੋਸੁ[7] ਕਰੇਇ ॥	angry[7] in his mind.
ਅਪਨੀ ਪਰਤੀਤਿ[8] ਆਪ[9] ਹੀ ਖੋਵੈ[10] ॥	By his own[9] act, he forfeits[10] his credit[8].
ਬਹੁਰਿ[12]ਉਸ ਕਾ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ[13] ਨ ਹੋਵੈ ॥	The Lord, again[12], trusts[13] him not.
ਜਿਸ ਕੀ ਬਸਤੁ[14] ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਰਾਖੈ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੈ[15] ਮਾਥੈ[16] ॥	He should place the thing[14] before Him, to whom it belongs, and should most willingly[16] obey[15] his Lord's order.
ਉਸ ਤੇ ਚਉਗੁਨ[17] ਕਰੈ ਨਿਹਾਲੁ[18] ॥	There-at, the Lord will make him four fold[17] happy[18].
ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ[19] ਦਇਆਲੁ[20] ॥੨॥	Nanak, the Lord is ever[19] merciful[20].

۵/۲

۱ ـ اَگنت ساہُ اپنی دے راسِ ــــ کھات پیت برتے انند اُلاسِ

۲ ـ اپنی اَمان کچھ بہُرِ ساہُ لےء ــــ اَگیانی مَنِ روسُ کرےء

۳ ـ اپنی پریت آپ ہی کھووے ــــ بہُرِ اُس کا بِسواس نہ ہووے

۴ ـ جِس کی بَستُ تِس آگے راکھے ــــ پربھ کی آگیا مانے ماتھے

۵ ـ اُس تے چَوگُن کرے نہالُ

نانک صاحب سدا دئیالُ ـ۲ـ

۱۔ وہ شاہوں کا شاہ رَب اپنی اَن گنت بخششوں کی پونجی آدمی کو دیتا ہے، جس کی وجہ سے وہ کھاتا پیتا اور خوشیاں مناتا ہے۔

۲۔ وہ شاہ کبھی کوئی ایک امانت واپس نہیں لیتا ہے۔ اس پر ایک نادان اِنسان اپنے مَن میں غصّہ کرتا ہے۔

۳۔ مگر غصّہ کرنے سے یہ ناشکرگُزار انسان اپنا ہی وشواس کھو بیٹھتا ہے۔ ظاہر ہے کہ پھر اس کا اعتبار نہیں رہتا ہے۔

۴۔ جس مالک (رب) کی عطا کی ہوئی چیز ہو، اُسے خوشی سے خُود اس کے آگے رکھنا چاہیئے، اور اُس کا حُکم بہ سرو چشم مان لینا چاہئے۔

۵۔ اس جذبۂ اطاعت سے رَب اپنے بندہ کو چار گُنا زیادہ نہال کر دیتا ہے۔ اے نانک! وہ مالک ہمیشہ مہر کرنے والا رحیم ہے۔

5/2

1- शाह से बंदा माल और दौलत, बेगिनती के पाता है।
खाता है कुछ पीता है, कुछ बरते१ ऐश मनाता है।
2- शाह अमानत अपनी से, कुछ वापस जब ले जाता है।
मन जाहिल२ फिर रुठ३ के उस से, गुसे में किउं आता है।
"چُوں بگیرد برنج مایہ پیش ازاں۔ جاہلِ مطلق بگردد پر فغاں" (عفیف)
3- अपनी करतूतों से मूरख, अपनी साख४ गंवाता है।
शाह को सभ उठ जाए भरोसा, भेद भरम खुल जाता है।
4- जिस मालिक की दौलत है, रख उस मालिक के आगे तू।
मान कहा सर आंखों पर५, किउं हुकम से उसके भागे तू।
5- राजी हो कर मालिक तुझ को, चार गुनां६ खुशहाल करे।
रहिमत वाला साहिब हरदम, 'नानक' माला माल करे ॥२।

---

१. बरतदा है। २. मूरख, अगिआनी। ३. रुस के, गुसे हो कें।
४. इतबार, भरोसा। ५. सिर मथे पर। ६. चौगुणा।

ਅਨਿਕ[21] ਭਾਤਿ[22] ਮਾਇਆ[23] ਕੇ ਹੇਤ[24] ॥ ਸਰਪਰ[25] ਹੋਵਤ[26] ਜਾਨੁ[27] ਅਨੇਤ[28] ॥

Know[37] that, the various[21] forms[22] of worldly[23] attachments[24] are temporary[28] and that they shall, assuredly[25], pass away[26].

ਬਿਰਖ[29] ਕੀ ਛਾਇਆ[30] ਸਿਉ ਰੰਗੁ[31] ਲਾਵੈ ॥ ਓਹ ਬਿਨਸੈ[32] ਉਹੁ ਮਨਿ ਪਛੁਤਾਵੈ[33] ॥

If man falls in love[31] with the shade[30] of the tree[29], when that vanishes[32], he mourns[33] in his mind.

ਜੋ[37] ਦੀਸੈ[34] ਸੋ[35] ਚਾਲਨਹਾਰੁ[36] ॥ ਲਪਟਿ[38] ਰਹਿਓ ਤਹ[39] ਅੰਧ ਅੰਧਾਰੁ[40] ॥

Whatever[37] comes to view[34], that[35] is transitory[36] yet man, the blindest of the blind[40] as he is, is clinging[38] to that[39].

ਬਟਾਊ[41] ਸਿਉ ਜੋ ਲਾਵੈ ਨੇਹ[42] ॥ ਤਾਕਉ ਹਾਥਿ[43] ਨ ਆਵੈ ਕੇਹ ॥

He, who gives his love[42] to a passing traveller[41], shall have nothing to hand[43] thereby.

ਮਨ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ[44] ਸੁਖਦਾਈ[45] ॥

O my soul, peace-bestowing[45] is the love[44] of God's Name.

ਕਰਿ[46] ਕਿਰਪਾ[47] ਨਾਨਕ ਆਪਿ[48] ਲਏ ਲਾਈ[49] ॥੩॥

Nanak, God attaches[49] to Himself[48] those, unto whom He shows[46] mercy[47].

انک بھانت مایا کے ہیت سرپر ہووت جان انیت ۵/۳
برکھ کی چھائیاں سیوں رنگ لاوے اوہ بنسے اوہ من پچھتاوے
جو دیسے سو چالنہار لپٹ رہیو تہہ اندھ اندھار
بٹاؤ سیؤ جو لاوے نیہہ تا کو ہاتھ نہ آوے کیہہ
من ہر کے نام کی پریت سکھدائی
کر کرپا نانک آپ لئے لائی

۱۔ مایا کے پیار کی بیشمار قسمیں ہیں۔ مایا کی دلکش صورتیں انسان کے من کو موہ لیتی
ہیں۔ لیکن آخرکار یہ تمام حسین روپ فانی سمجھنے چاہیں۔
۲۔ انسان درخت کی چھاؤں سے پیار کر بیٹھتا اور اسے رہنے والا سمجھتا ہے۔ مگر چھاؤں
سایہ ہے۔ ڈھلتا رہتا ہے۔ اس پہ وہ انسان پچھتاتا رہتا ہے۔
۳۔ یہ سارا جگت جو ہماری آنکھوں کے سامنے ہے فنا ہونے والا ہے۔ مگر نادان
اور اندھوں کا اندھا انسان ہی اس کے ساتھ چمٹ جاتا ہے۔
۴۔ انسان کسی راہگیر سے پیار کرتا ہے مگر اسے جان لینا چاہیئے کہ راہگیر چلا جاتا ہے۔
اور اس کے ساتھ پیار کرنے سے کچھ بھی ہاتھ نہیں لگتا ہے۔
۵۔ اے میرے من! رب کے نام کا پیار ہی سکھ دینے والا ہے۔ اے نانک! یہ پیار
اس انسان کے نصیب میں آتا ہے، جس پہ رب کی مہر ہو۔

5/3

माइआ१ रंगा रंगी निआरी, जी तेरा परचाती है।
पकी बात समझ ले बंदे, आती है येह जाती है।

1- The various kinds of worldly joy
Must pass away sooner or latter: this you must know.

2- पेड़२ का साइआ३ भाइआ है, तू उस से प्रीत लगाता है।
जब वुह साइआ३ जाता है, तो पीछे फिर पछताता है।

3- जो कुछ देख रहा है तू येह सभ कुछ जाने वाला है।
मन का अंधा लिपटे उनसे वुह उन का मतवाला४ है।

4- राही५ से जो प्रीत लगाए वुह आखर को रोता है।
खाक न उस के हाथ लगे दिल देता है सो खोता६ है।

5- प्रीत करे जो नाम से रब के मन मेरे सुख पाता है।
'नानक' अपनी किरपा से वुह अपने साथ मिलाता है ॥३॥

---

१. दुनिआवी पदारथ । २. बिछ दरखत । ३. छां । ४. परेमी होइआ हैं, मोहत हो गिआ । ५. मुसाफर । ६. गुआदा है ।

ਮਿਥਿਆ[50] ਤਨੁ[51] ਧਨੁ[52] ਕੁਟੰਬੁ[53] ਸਬਾਇਆ[54] ॥	Perishable[50] are the body[51], wealth[52] and all[54] the relations[53].
ਮਿਥਿਆ ਹਉਮੈ[55] ਮਮਤਾ[56] ਮਾਇਆ[57] ॥	Perishable are egotism[55], egoism[56] and worldly valuables[57].
ਮਿਥਿਆ ਰਾਜ[58] ਜੋਬਨ[59] ਧਨ[60] ਮਾਲ[61] ॥	Perishable are dominion[58], youth[59], riches[60], and property[61].
ਮਿਥਿਆ ਕਾਮ[62] ਕ੍ਰੋਧ[64] ਬਿਕਰਾਲ[63] ॥	Perishable are lust[62] and dreadful[63] wrath[64].
ਮਿਥਿਆ ਰਥ[65] ਹਸਤੀ[66] ਅਸ੍ਵ[67] ਬਸਤ੍ਰਾ[68] ॥	Perishable are chariots[65], elephants[66], horses[67] and raiments[68].
ਮਿਥਿਆ[74] ਰੰਗ[69] ਸੰਗਿ[70] ਮਾਇਆ[71] ਪੇਖਿ[72]ਹਸਤਾ[73]॥	False[74] is the love[69] of accumulation[70] of wealth[71], beholding[72] which man laughs[73].
ਮਿਥਿਆ ਧ੍ਰੋਹ[75] ਮੋਹ[76] ਅਭਿਮਾਨੁ[77] ॥	False is the deceit[75], worldly love[76], and ego[77].
ਮਿਥਿਆ ਆਪਸ[78] ਊਪਰਿ[79] ਕਰਤ ਗੁਮਾਨੁ[80] ॥	False is to take pride[80] on[79] one's ownself[78].
ਅਸਥਿਰੁ[81] ਭਗਤਿ[82] ਸਾਧ[83] ਕੀ ਸਰਨ[84] ॥	Imperishable[81] is the devotional service[82] of God and saintly[83] Guru's protection[84].
ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਜਪਿ[85] ਜੀਵੈ[86] ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ[87] ॥੪॥	Nanak lives[86] by continually meditating[85] on God's feet[87].

۵/۴

۱ - متھیا تن دھن کٹمب سبائیا — متھیا ہومے ممتا مائیا

۲ - متھیا راج جوبن دھن مال — متھیا کام کرودھ بکرال

۳ - متھیا رتھ ہستی اسو بسترا — متھیا رنگ سنگ مائیا پیکھ ہستا

۴ - متھیا دھروہ موہ ابھمان — متھیا آپس اوپر کرت گمان

۵ - استھر بھگت سادھ کی سرن

نانک جپ جپ جیوے ہر کے چرن

-۴-

۱۔ انسان کا شریر، دھن اور سارا پریوار ناپائیدا ہیں۔ مایا کی ملکیت اور اہنکار بھی اسی قسم کی بے ثبات چیزیں ہیں۔ ۴

۲۔ حکومت، جوانی اور مال و متاع سب فانی ہیں۔ ان کی وجہ سے ہوس اور بھیانک غصّہ بھی بے معنیٰ ہیں۔

False are the possessions of beauty, riches, goods,
False are the Lust and Anger wild"

۳۔ رتھ۔ ہاتھی۔ گھوڑے اور سُندر کپڑے ہمیشہ رہنے والے نہیں ہیں۔ ان سے انسان خوش ہوتا ہے اور مُسکراتا ہے۔ مگر یہ مُسکراہٹ بھی دیر پا نہیں۔

۴۔ دغا، پیار اور غرور جو من میں پیدا ہوتے ہیں۔ سب جھوٹے نشے ہیں۔ اپنی ذات پہ ناز کرنا بھی سراسر بے بنیاد ہے۔

False are Guile, Attachment, Ego,
yea, false is the pride of self.

۵۔ رب کی وہ بھگتی ہی سدا قائم رہنے والی ہے جو گورو کی صحبت میں کی جائے۔ اے نانک! پربھ کے پیروں میں نام جپ کے حقیقی زندگی بسر کرتا ہے۔

5/4

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (القرآن)

जपले माला सर्वमहान प्रभु के नाम की ।

1- तन और धन और बच्चे वाले, फानी१ हैं सभ फानी हैं।
४ माइआ खुदी२ तकब्बर३ वाले, फानी हैं सभ फानी हैं।
2- जोबन राज जवानी दौलत, फानी हैं सभ फ़ानी हैं।
काम करोध और बुरा ख़्वाहिशत४, फ़ानी हैं सभ फानी हैं।
3- रथ पुशाकें घोड़े हाथी, फानी हैं सभ फानी हैं।
जर५ का प्रेम और हसते साथी, फानी हैं सभ फानी हैं।
4- मोह फरेब तकब्बर निखवत६ फानी हैं सभ फानी है।
तेरे मान गुमान और शौकत, फानी हैं सभ फानी हैं।
5- साधों के साए में भगती, काइम७ है पाविदहृ८ है।
मालिक के चरनों में 'नानक', नाम को जप कर जिंदा है।।४।।

"False is the love of the body, wealth, family all ४
False are Ego, Maya, Attachment.
False are the possessions of beauty, riches and goods."

१. नाशवान। २. अहकारी। ३. घुमंड। ४. कामवाशना।

५. धन। ६. हुजूम। ७. सदीवी। ८. सदा रहिण वाला।

ਮਿਥਿਆ[91] ਸ੍ਰਵਨ[88] ਪਰ[89] ਨਿੰਦਾ[90] ਸੁਨਹਿ ॥	Vain[91] are the ears[88], which listen to slander[90] of others[89].
ਮਿਥਿਆ ਹਸਤ[92] ਪਰ-ਦਰਬ[93] ਕਉ ਹਿਰਹਿ[94] ॥	Vain are the hands[92] which steal[94] the wealth[93] of others.
ਮਿਥਿਆ ਨੇਤ੍ਰ[95] ਪੇਖਤ[96] ਪਰਤ੍ਰਿਅ[97] ਰੂਪਾਦ[98] ॥	Vain are the eyes[95] which behold[96] the beauty[98] of another's wife[97].
ਮਿਥਿਆ ਰਸਨਾ[99] ਭੋਜਨ[100] ਅਨ[2] ਸ੍ਵਾਦ[3] ॥	Vain is the tongue[99] which tastes dainties[100] and other[2] savours[3].
ਮਿਥਿਆ ਚਰਨ[4] ਪਰ ਬਿਕਾਰ[5] ਕਉ ਧਾਵਹਿ[6] ॥	Vain are the feet[4], which run[6] to do evil[5] to others.
ਮਿਥਿਆ ਮਨ ਪਰਲੋਭ[7] ਲੁਭਾਵਹਿ[8] ॥	Vain is the mind which hankers[8] after the wealth[7] of others.
ਮਿਥਿਆ ਤਨ[9] ਨਹੀ ਪਰਉਪਕਾਰਾ[10] ॥	False is the body[9] which does not do good to others[10].
ਮਿਥਿਆ ਬਾਸੁ[12] ਲੇਤ[13] ਬਿਕਾਰਾ[14] ॥	False is the nose which inhales[13] the smell[12] of evil[14].
ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ[15] ਮਿਥਿਆ ਸਭ[16] ਭਏ[17] ॥	Without understanding[15] God every thing[16] is[17] perishable.
ਸਫਲ[18] ਦੇਹ[19] ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲਏ[20] ॥੫॥	Fruitful[18] is the body[19], O Nanak, which takes[20] the Name of Lord God.

5/5

۱۔ مِتھیا سروَن پَر نِندا سُنہہ — مِتھیا ہست پَر درب کو ہِرہہ

۲۔ مِتھیا نیتر پیکھت پَر تِریا رُوپاد — مِتھیا رسنا بھوجن اَن سواد

۳۔ مِتھیا چرن پَر بِکار کو دھاوہہ — مِتھیا مَن پَر لوبھ لُبھاوہہ

۴۔ مِتھیا تَن نہیں پَر اُپکارا — مِتھیا باس لیت بِکارا

۵۔ بِن بُوجھے مِتھیا سبھ بھئے

سپھل دیہہ نانک ہر ہر نام لئے ۔۵۔

۱- انسان کے کان بیکار ہیں اگر وہ پرائے کی غیبت سُنتے ہیں۔ بیکار ہیں وہ ہاتھ جو دُوسرے کا مال چُراتے ہیں۔

۲- اکارت ہیں وہ آنکھیں جو پرائی عورت کو تکتی ہیں۔ جھوٹی ہے وہ زبان جو چسکوں میں لگی رہتی ہے۔

۳- بے فائدہ ہیں وہ پاؤں جو کسی دُوسرے کو نقصان پہنچانے کے لئے دوڑ دھوپ کرتے ہیں۔ جھوٹا ہے وہ جو دُوسروں کے دھن پر للچائے۔

۴- نکمّا ہے وہ جسم جس سے دوسرے کا بھلا نہیں ہوتا ہے۔ فضول ہے وہ ناک جو پاپوں کو سونگھتی ہے۔

۵- انسانی جسم کے سب اعضاء بے فائدہ ہیں اگر وہ بُرے بھلے کی تمیز نہ کریں۔ مگر اے نانکؔ! وہ شریر مُبارک ہے جس کا انگ انگ پربھو کے نام میں محو ہے۔

5/5

1- कान सुने जो गैर की गैबत१, फानी२ है वुह फ़ानी है ।
हाथ जो छीने३ गैर की दौलत, फ़ानी है वुह फ़ानी है ।
2- आंख जो घूरे गैर की औरत, फ़ानी है वुह फ़ानी है ।
जीभ जो ले भोजन की लज़्ज़त४; फ़ानी है वुह फ़ानी है ।
3. पांउं जो शर५ को भागा जाए, फ़ानी है वुह फ़ानी है ।
मन जो गैर के धन पेर आए, फ़ानी है वुह फ़ानी है ।
4. कोई न हो जिस तन से नेकी, फ़ानी है वुह फ़ानी है ।
नाक जो सूंघे बास६ बदी७ की, फ़ानी है वुह फ़ानी है ।
5. जब तक मनमें गिआन न हो, हर चीज़ जहां८ की फ़ानी है ।
'नानक' रब का नाम लोए, फल देता तन इनसानी है ॥५॥

لुटका। ४. सुआद। ५. बुरिआई बल।

७. बुराई। ८. दुनीआं। ९.

غیرِ عرفاں ہست باطل ہم تمام
زندگی مُضمر فقط در وردِ نام
(عفیف)

5-6

ਬਿਰਥੀ[21] ਸਾਕਤ[22] ਕੀ ਆਰਜਾ[23] ॥	Unfruitful[21] is the life[23] of the mammon worshipper[22].
ਸਾਚ ਬਿਨਾ ਕਹ ਹੋਵਤ ਸੂਚਾ[24] ॥	Without truth how can he be pure[24]?
ਬਿਰਥਾ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਤਨੁ[25] ਅੰਧ[26] ॥	Unfruitful is the ignorant[26] man's body[25] without the Name.
ਮੁਖਿ[30] ਆਵਤ ਤਾਕੈ[27] [28]ਦੁਰਗੰਧ[29] ॥	From his[27] mouth[30], foul[28] smell[29] issues forth.
ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ[31] ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਬ੍ਰਿਥਾ[32] ਬਿਹਾਇ[33] ॥ ਮੇਘ[34] ਬਿਨਾ ਜਿਉ[37] ਖੇਤੀ[35] [36]ਜਾਇ[36] ॥	Without Lord's meditation[31] day and night pass away[33] in vain[32], as[37] the crop[35] is ruined[36] without rain[34]
[39]ਗੋਬਿੰਦ[39] ਭਜਨ ਬਿਨੁ[43] ਬ੍ਰਿਥੇ[44] ਸਭ ਕਾਮ ॥ ਜਿਉ ਕਿਰਪਨ[40] ਕੇ ਨਿਰਾਰਥ[41] ਦਾਮ[42] ॥	Sans[43] World[38] Lord's[39] meditation all the works are vain[44] as the money[42] of the miserly person[40] is useless[41].
ਧੰਨਿ[45] ਧੰਨਿ ਤੇ[46] ਜਨ[47] ਜਿਹ ਘਟਿ[48] ਬਸਿਓ[49] ਹਰਿ ਨਾਉ ॥	Blest[45]; blest are those[46] persons[47], within whose heart[48] God's Name abides[49].
ਨਾਨਕ ਤਾਕੈ[50] ਬਲਿ ਬਲਿ[51] ਜਾਉ ॥੬॥	Nanak is a sacrifice and devoted[51] unto[50] them.

۵/۶

۱۔ برتھی ساکت کی آرجا ـــ ساچ بنا کہہ ہووت سُوچا

۲۔ برتھا نام بنا تنُ اندھ ـــ مُکھ آوت تا کے دُرگندھ

۳۔ بن سمرن دن رین برتھا بہائے ـــ میگھ بنا جیؤ کھیتی جائے

۴۔ گوبند بھجن بن برتھے سبھ کام ـــ جیؤ کرپن کے نرارتھ دام

۵۔ دھن دھن تے جن جہہ گھٹ بسیو ہر ناؤ

نانک تا کے بل بل جاؤ ۔۶۔

۱۔ رَب سے مُنہ پھیرے انسان کی ساری عمر اکارت ہے ۔کیونکہ وہ اس سچی ذات کے نام سے اپنے آپ کو پاک نہیں کرتا ہے ۔

۲۔ نام جپے بنا انسانی شریر مٹی کا ایک تاریک تودہ ہے جو بالکل بے کار ہے ۔ ایسے شریر والے انسان کے مُنہ سے بُرائی کی بدبُو آتی ہے ۔

۳۔ جس طرح بادل اور بارش کے بغیر ایک کھیتی برباد ہو جاتی ہے ۔اسی طرح رَب کا نام جپے بغیر انسان کا سارا وقت ناس ہو جاتا ہے ۔

۴۔ رَب کا بھجن کیے بغیر سب کام بیہودہ ہیں ۔ جیسے ایک کنجوس کا دھن اُس کے اپنے کسی فائدہ کا نہیں ہوتا ہے ۔

۵۔ مُبارک ہیں وہ انسان جن کے مَن میں رَب کا نام بَستا ہے ۔ اے نانک ! مَیں اُن خُدا پرست اِنسانوں پر فدا ہوں ۔

5/6

1- जाएँ अकारथ१रब से मुनकिर२,काफर३कुफर४ कमाएँगे ।
सच से जब तक काम न लेंगे, पाक५ कहां हो जाएँगे ।

2. जाएँ अकारथ१ नाम से जो, खाली हैं दिल के अंधे हैं ।
उन के मूंह से आए अफूनत६, बंदे गंदे मंदे हैं ।

3- जाए अकारथ१जीना,जिस में नाम कहीं दिन रात न हो ।
सूख के जल जाएगी खेती, जब उस पर बरसात न हो ।

4- भाड़७ में जाएँ काम जहां के, जिन में रब का नाम नहीं ।
भाड़ में जाए सूम की दौलत, जिस से कुछ आराम नहीं ।

5- मन में जिनके नाम ख़ुदा का, उनकी किसमत निआरी है ।
'नानक' दिल कुरबानहैउन पर,जान मेरी बलिहारी है ॥६॥

"نامِ حق دارد بدل کس مرحبا ۔ بر ہماں کس جانِ من باشد فدا"

---

१. निसफल, बिअरथ । २. नासतक । ३. अधरमी । ४. अधरम। ५. पवितर, धरमी । ६. दुरगंध । ७. भठ विच पैण ।

ਰਹਤ[52] ਅਵਰ[53] ਕਛੁ[54] ਅਵਰ ਕਮਾਵਤ[55] ॥	Man professes[52] one thing[53] and practises[55] quite another[54].
ਮਨਿ[56] ਨਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ[57] ਮੁਖਹੁ[58] ਗੰਢ ਲਾਵਤ[59] ॥	In his heart[56] there is no love[57], but with his mouth[58] he talks tall[59].
ਜਾਨਨਹਾਰ[60] ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਬੀਨ[61] ॥ ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ[62] ਨ ਕਾਹੂ[64] ਭੀਨ[63] ॥	The wise[61] Lord, who is the Inner-Knower[60], is not pleased[63] with the outward garment[62] of any[64].
ਅਵਰ[64]*ਉਪਦੇਸੈ[65] ਆਪਿ ਨ ਕਰੈ[68] ॥ ਆਵਤ[66] ਜਾਵਤ ਜਨਮੈ ਮਰੈ[67] ॥	He who practises[68] not what he preaches[65] to others[64], shall come and go[66] and be subject to birth and death[67].
ਜਿਸ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਬਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ[69] ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਸੀਖ[70] ਤਰੈ[71] ਸੰਸਾਰੁ ॥	He, in whose heart abides the Formless Lord[69], with his instruction[70] the world is saved[71].
ਜੋ ਤੁਮ ਭਾਨੇ[72] ਤਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ[73] ॥	Only they, who are pleasing[72] to Thee, O Lord, can know[73] Thee.
ਨਾਨਕ ਉਨ[74] ਜਨ[75] ਚਰਨ[76] ਪਰਾਤਾ[77] ॥੭॥	Nanak is prostrate[77] at the feet[76] of those[74] persons[75].

۵/۷

١۔ رہت اور کچھ اور کماوت ـــ من نہی پریت مکھہو گنڈ لاوت

٢۔ جانہنار پربھو پربین ـــ باہر بھیکھ نہ کاہو بھین

٣۔ اور اپدیسے آپ نہ کرے ـــ آوت جاوت جنمے مرے

٤۔ جس کے انتر بسے نرنکار ـــ تس کی سیکھ ترے سنسار

٥۔ جو تم بھانے تن پربھ جاتا

نانک ان جن چرن پراتا ۔٧۔

۱۔ ایسے بھی انسان ہیں جن کے کرتُوت اور وضع قطع میں تضاد ہوتا ہے۔ وہ باطن سے شیطان خصلت ہیں، مگر باہر سے فرشتہ نما دکھائی دیتے ہیں۔

۲۔ رب ہمارے دل کی گہرائیوں سے واقف ہے۔ وہ عَلّامُ الغیُوب ہے۔ وہ ہمارے ظاہری نمُود سے واقف ہے، اور اس پر خُوش بھی نہیں۔

۳۔ جو شخص دُوسروں کو نصیحت کرتا ہے مگر اس پر عمل نہیں کرتا ہے وہ جنم مرن کے چکّر میں پڑتا ہے۔

۴۔ جس انسان کے مَن میں نرنکار بَستا ہے، اُس کے عرفان سے سارے سنسار کا بیڑا پار ہو جاتا ہے۔

۵۔ اے پربھو! جو بھگت تمہیں پیارے لگتے ہیں۔ اُنہوں نے تجھے پہچان لیا ہے۔ اے نانک! مَیں ایسے بھگت صفت انسان کے پاؤں پڑتا ہوں۔

5/7

1- फरजहोउसका और, मगर वुह काम सभ उलटेकरता जाए।
दिल में उसके प्रेम, नहीं गो, उलफत१ के दम भरता जाए।

آنکہ چوں پستہ دیدمش ہمہ مغز۔ پوست بر پوست بود ہمچو پیاز
پارسایان روئے در مخلوق۔ پست بر قبلہ می کنند نماز (سعدی)

میں جس کو معرفت کا پستہ سمجھا۔ وہ اصل میں چھلکے دار پیاز نکلا۔ (دکھاوے کی نماز پڑھنے والے کا رُخ لوگوں کی طرف ہوتا ہے، پیٹھ قبلہ کی طرف۔)

2- जाननहार खुदा के आगे, जो वाकिफ है भेवों२ का।
भेस न उस का काम आएगा, भेद खुलेगा भेवों का।

3- और को जो उपदेश करे, खुद काम न वैसे करता है।
आता है वुह जाता है, वुह जीता है, वुह मरता है।

4- जिस के मन में बसने वाला, आप वुह निरंकार हूआ।
उस के पाक३ उपदेशों से, दुनीआं का बेड़ा पार हूआ।

5- बंदे जो मकबूल४ तेरे हैं, दाता तुझ को जानेंगे।
पाउं पै उन के सीस झुका कर, 'नानक' उनको मानेंगे ॥७॥

ظلِ ربّانی ہے جس انسان پر
شیفتہ ہے نانک اسکی شان پر (بسمل دہلوی)

१. प्रेम, पिआर। २. कुकरमों दा। ३. पवित्र। ४. प्रवान।

5-8

ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ[78] ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[79] ਸਭੁ ਜਾਨੈ ॥	Make supplication[78] before the Supreme Being[79], who knows all things.
ਅਪਨਾ ਕੀਆ[80] ਆਪਹਿ ਮਾਨੈ[81] ॥	His creatures[80], He Himself honours[81].
ਆਪਹਿ ਆਪ ਆਪਿ[82] ਕਰਤ ਨਿਬੇਰਾ[83] ॥	He Himself and by Himself[82] decides[83].
ਕਿਸੈ ਦੂਰਿ[84] ਜਨਾਵਤ[85] ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਵਤ[86] ਨੇਰਾ[87] ॥	To one He shows[86] Himself afar[84] and to another He shows[86] Himself near[87].
ਉਪਾਵ[88] ਸਿਆਨਪ[89] ਸਗਲ[90] ਤੇ ਰਹਤ[91] ॥	He is beyond[91] all[90] effort[88] and cleverness[89].
ਸਭੁ ਕਛੁ[92] ਜਾਨੈ ਆਤਮ[93] ਕੀ ਰਹਤ[94] ॥	He fully[92] knows the way[94] of the human soul[93].
ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ[95] ਤਿਸੁ[96] ਲਏ ਲੜਿ[97] ਲਾਇ[98] ॥	He attaches[98] to His skirt[97] him[96] whom he likes[95].
ਥਾਨ[99] ਥਨੰਤਰਿ[100] ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ[2] ॥	The Lord is contained[2] in all the places[99] and inter-spaces[100].
ਸੋ[3] ਸੇਵਕੁ[4] ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ[5] ਕਰੀ[6] ॥	He[3], to whom God shows[6] favour[5] is His slave[4].
ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ[7] ਜਪਿ[8] ਨਾਨਕ ਹਰੀ ॥੮॥੫॥	Every moment[7], O Nanak meditate[8] upon the Lord.

۵/۸

۱۔ کرؤ بینتی پار برہم سبھ جانے ___ اپنا کیا آپہہ مانے

۲۔ آپہہ آپ آپ کرت نبیرا ___ کِسے دُور جناوت کِسے بُجھاوت نیرا

۳۔ اُپاؤ سیانپ سگل تے رہت ___ سبھ کچھ جانے آتم کی رہت

۴۔ جِس بھاوے تِس لئے لڑ لاءِ ___ تھان تھننتر رہیا سمائے

۵ سو سیوک جِس کرپا کری

نمک نمک جپ نانک ہری

-۸-

۱۔ مَیں جو کچھ اَرداس کرتا ہوں، پربھو اُس سے بخوبی واقف ہے۔ وہ خود ہی اپنی مخلوق کی التماس سُن کر اسے شرفِ قبولیت بخش کر عزّت دیتا ہے۔

۲۔ پربھو اعمال کے مطابق شعور بخشتا ہے۔ کسی کو دانش عطا کرتا ہے کہ رب اُسے اپنی شہ رَگ سے بھی محسوس ہوتا ہے، اور کسی کو دُور لگتا ہے۔

۳۔ پربھو تدبیروں اور حیلہ سازیوں سے بالاتر ہے۔ وہ انسان کے دل کی کیفیتوں سے باخبر ہے۔

۴۔ جس انسان سے پربھو خوش ہوتا ہے، اُسے اپنی پناہ میں لیتا ہے۔ وہ خود دو جہات میں موجود ہے، وہی انسان کو اپنا سیوک بناتا ہے۔

۵ وہی انسان اُس کا سیوک بنتا ہے جسمیں وہ اپنا نور ڈالتا ہے۔ نانک کا فرمان ہے۔ اُس مہر کرنے والے کا نام لحظہ بہ لحظہ یاد کرو۔

(5/8) 1. अरज गुजारुं रब आली से, आप ही सभ कुछ जाने वुह।
सभ का पैदा करने वाला, मान हमारा माने वुह।
2.– ۴ जो चाहे ख़ुद आप निबेड़े गैरों१ से वुह काम न ले।
एक को दूर सुझाई दे और एक को पास दिखाई दे।

۲۔ اپنی اپنی استعداد کے مطابق کسی کو ایشور دُور اور کسی کو نزدیک تر محسوس ہوتا ہے، ہر گروہ شہ رگ سے قریب ہے۔

3. जात बड़ी और पाक है उस की सभ तरकीबों चालों से।
वाकिफ हैं वुह दिल क मखफी२ हालों और खिआलों से।

From subtle schemes and sharp devices free
The working of our mind His eyes do see.

4- अपने साथ मिला ले उस को जो उस के मन भाइआ है।
हाज़र है वुह नाज़र है वुह जग में आप समाइआ है।
5- उसका सेवक हो जाता है जिस पर उसकी रहिमत३ है।
पलपल नामलोए जा'नानक'नामही उसकी निअमत४ है ८।५

فَاذکُرُونِی اَذکُرکُم وَاشکُرُولِی وَلاَتَکفُرُون۔ تم مجھے یاد کرو، میں تمہیں یاد کروں گا، میرا شکر کرو

१. किसे होर कोलों। २. गुपत। ३. बखशिश। ४. उतम वसतू।

प्रभु का नाम वर्णन कर और उस के अस्तित्व से नकार न 10.

੬

ਸਲੋਕੁ ॥
ਕਾਮ[9] ਕ੍ਰੋਧ[10] ਅਰੁ[12] ਲੋਭ[13] ਮੋਹ[14]
ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ[15] ਅਹੰਮੇਵ[16] ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ[17]
ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦੁ[18] ਗੁਰਦੇਵ[19] ॥੧॥

سلوکُ

کام کرودھ اُر لوبھ موہ بِنس جاءِ اہنگمو
نانک پربھ سرناگتی کر پرساد گور دیو

Slok.

May my lust[9], wrath[10], avarice[13], worldly love[14] and[12] egotism[16] depart[15].

Nanak has sought Thy protection[17], O Lord. My Divine Guru[19] show mercy[18] unto me.

असटपदा

6

سلوکُ

اے نانک اپنے پربھ سے مانگ۔ اے گورُدیو، اے پربھو! مَیں
تُمہاری پناہ میں آیا ہوں۔ مجھ پر مہر کر تاکہ مجھ سے میری قلبی کیفیات
یعنی شہوانی خواہشات: غصّہ، لالچ، لگاؤ اور غرور دُور ہوں۔
ایرانی عالموں نے اس کا ترجمہ فارسی زبان میں اس طرح کیا ہے
نانکؒ گوید اے پروردگار کریم مَن در پناہِ تو آمدہ ام مرا
ایں پنج مظہرِ نفسِ امارہ (شہوت، خشم، آز، عشقِ مادی
وغرور) نجات دہ۔

[1] काम, क्रोध और लोभ, मोह,
अहंकार आदि सब नाश हो जायें।
नानक प्रभ की शरण आया है।
हे गुरुदेव! अपनी कृपा करो।

Oh Lord,
Purge me from passion, self-conceit,
Anger, attachment false and greed.

(Peace and Teja Singh)

---

१. अहंकार। २. किरपा।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ[20] ਖਾਹਿ ॥ ਤਿਸੁ[21] ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਰਖੁ[22] ਮਨ ਮਾਹਿ[23] ॥	Bear[22] that[21] Lord in[23] thy mind, by whose grace thou eatest the thirty six delicacies[20].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਗੰਧਤ[24] ਤਨਿ[25] ਲਾਵਹਿ[26] ॥ ਤਿਸ ਕਉ ਸਿਮਰਤ[27] ਪਰਮ[28] ਗਤਿ[29] ਪਾਵਹਿ ॥	Thou shalt obtain the supreme[28] dignity[29] by rememtering[27] Him, by whose favour, thou appliest[26] perfume[24] to thy body[25].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਸਹਿ[32] ਸੁਖ[30] ਮੰਦਰਿ[31] ॥ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਇ[33] ਸਦਾ[34] ਮਨ ਅੰਦਰਿ ॥	Ever[34] meditate[33] within thy mind on Him, by whose kindness thou dwellest[32] comfortably[30] in thy palace[31].
ਜਿਹ ਪਸਾਦਿ ਗ੍ਰਿਹ[35] ਸੰਗਿ[36] ਸੁਖ ਬਸਨਾ[37] ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰਹੁ[38] ਤਿਸੁ ਰਸਨਾ[39] ॥	By whose kindness, thou abidest[37] in comfort with[36] the family[35], repeat[38] thou His Name with thy tongue[39] for the eight watches.
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਰੰਗ[40] ਰਸ[41] ਭੋਗ[42] ॥ ਨਾਨਕ ਸਦਾ[45] ਧਿਆਈਐ[43] ਧਿਆਵਨ ਜੋਗ[44] ॥੧॥	Nanak, constantly[45] meditate[43] on Him, who is worthy[44] of meditation and by whose favour thou enjoyest[42] love[40] and pleasures[41].

٦/١

۱- جہہ پرسادِ چھتیہہ انمرت کھاہِ — تِس ٹھاکُر کو رکھُ من ماہِ

۲- جہہ پرسادِ سگندھت تنِ لاوہِ — تِس کو سمرت پرم گت پاوہِ

۳- جہہ پرسادِ بسہہ سُکھ مندرِ — تِسہہ دھیاءِ سدا من اندرِ

۴- جہہ پرسادِ گریہہ سنگ سُکھ بسنا — آٹھ پہر سمرہُ تِسہ رسنا

۵- جہہ پرسادِ رنگ رس بھوگ

نانک سدا دھیائیے دھیاون جوگ

-۱-

۱۔ اے انسان! جس رب کی مہر سے تو اُمرت جیسے قسم قسم کے لذیز کھانے کھاتا ہے۔ اُس کو ہمیشہ اپنے مَن میں یاد رکھ۔

۲۔ جس کی مہر سے تو اپنے جسم پر عطر مَلتا ہے۔ اُس کو یاد کر، اس سے تو اونچا رُتبہ حاصل کرے گا۔

۳۔ جس کی مہر سے تو آرام دہ محفلوں میں رہتا ہے۔ اُس کو ہمیشہ اپنے مَن میں سمرتا جا۔

۴۔ جس پربھو کی مہر سے تو گھر گرہستی میں چین سے زندگی گذارتا ہے۔ اُس کی یاد اپنی زبان سے آٹھ پہر کرتا جا۔

۵۔ اے نانک! جس دینے والے رب کی مہر سے تمہیں لذیز نعمتیں کھانے کو ملتی ہیں، اُس کی شایانِ شان بندگی کر۔

6/1

1. जिस दाता की रहिमत१ से, छतीस२ तू अंमित खाता है।
उस मालक को याद कीए जा, भूल उसे किउं जाता है।

2. जिस दाता की रहिमत से, तू अतर फुलेल लगाता है।
नाम उसी का जपने से, मुकती का रसता पाता है।

*"Who for thy body fragrant balms bestows
Remember Him and blossom like the rose."*

3. जिस दाता की रहिमत से, जा रहिता है सुख मंदर तू।
उस का धिआन कीए जा मन में, नाम बसाए अन्दर तू।

4. जिस दाता की रहिमत से, तू कुनबे३ में आराम करें।
लाजिम४ है फिर आठ पहिर, तू याद उसीका नाम करें।

*"By whose grace thou abidest in thy pleasure-haunt
utter Him thou with thy tongue night and day."*

---

5. जिस दाता की रहिमत से, तन मन का तुझको ऐश५ मिले।
'नानक' है वुहधिआनके काबिल६, हरदमकरलेयादउसे।१।

१. किरपा। २. ३६ प्रकार के। ३. परवार। ४. जरूरी।
आराम। ६. योग।

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ[46] ਹਢਾਵਹਿ[47] ॥ ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਕਤ[48] ਅਵਰ[49] ਲੁਭਾਵਹਿ[50] ॥	Why[48] shouldest thou enamoured[50] of others[49] and forsake Him. by whose grace thou wearest[47] silks and silk clothes[46]?
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ[51] ਸੇਜ[52] ਸੋਈਜੈ[53] ॥	By whose favour thou sleepest[53] on the comfortable[51] bed[52].
ਮਨ[54] ਆਠ ਪਹਰ ਤਾਕਾ[55] ਜਸੁ[55] ਗਾਵੀਜੈ[56] ॥	O my *soul*[54], throughout the eight watches of the day sing[56] His[57] praise[55].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੁਝੁ ਸਭੁ ਕੋਊ ਮਾਨੈ[58] ॥ ਮੁਖਿ[59] ਤਾ ਕੋ ਜਸੁ[60] ਰਸਨ[61] ਬਖਾਨੈ[62] ॥	With thy mouth[59] and tongue[61] celebrate[62] the eulogies[60] of Him, by whose grace the every one honours[58] thee.
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੋ ਰਹਤਾ[63] ਧਰਮੁ[64] ॥ ਮਨ ਸਦਾ[68] ਧਿਆਇ[65] ਕੇਵਲ[66] ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[67] ॥	My soul, continually[68] meditate[65] on the Supreme Lord[67] alone[66], by whose grace thy faith[64] is preserved[63].
ਪ੍ਰਭ ਜੀ[69] ਜਪਤ[70] ਦਰਗਹ[71] ਮਾਨੁ[72] ਪਾਵਹਿ ॥	By contemplating over[70] the Venerable Lord[69], thou shalt obtain honour[72] in His court[71].
ਨਾਨਕ ਪਤਿ[73] ਸੇਤੀ[74] ਘਰਿ[75] ਜਾਵਹਿ ॥੨॥	Like this, O Nanak, thou shalt go to thy home[75] with[74] honour[73].

۵/۲

١- جِہہ پرسادِ پاٹ پٹنبر ہنڈاویہہ ___ تِسہہ تیاگ کت اَور لُبھاویہہ

٢- جِہہ پرسادِ سُکھ سیج سوئیجے ___ مَن آٹھ پہر تاکا جَس گاویجے

٣- جِہہ پرسادِ تجھ سبھ کو مانے ___ مُکھ تا کو جَس رسن بکھانے

۴- جِہہ پرسادِ تیرو رہتا دھرم ___ مَن سدا دھیاءِ کیول پاربرہم

۵- پربھ جی جپت درگہ مان پاوہہ

نانک پت سیتی گھر جاوہہ

-۲-

۱۔ اے میرے مَن! جس رب کی مہر سے تو عُمدہ ریشمی کپڑے پہنتا ہے۔
اُس کو بھول کر تو کہیں اور کیوں دِل لگاتا ہے۔

۲۔ اے مَن! جس رب کی مہر سے تُو آرام دہ بستر پر چین سے سوتا ہے۔
اُس کا نام آٹھ پہر جپتا جا۔

۳۔ جس رب کی مہر سے تجھے ہر ایک اِنسان عزت کرتا ہے۔ اے مَن! تُو
اپنی زبان سے ہمیشہ اس کی حمد کر۔

۴۔ جس رب کی مہر سے تیرا دھرم قایم رہتا ہے۔ اے مَن! تُو سدا اُس پاربرہم
(پرمیشور) کے نام کا سِمرن کر۔

۵۔ اے نانک! پرماتما کا بھجن کرنے سے ہی اُس کی بارگاہ میں عزت پاؤگے
اور بہت احترام کے ساتھ گھر جاؤگے۔

(6/2)

जिस दाता, की रहिमत से, तू रेशम पहिना करता है।
छोड़के उसकी उलफत१ को, किउं गैरों का दम भरता हैं।

Satins p "جس کے لطفِ دایمی سے عمر بھر - ریشم و دیبا سے ہوتی ہے گزر... اسے یاد کر۔"

2- जिस दाता की रहिमत से तू सोएं सुख को सेजों पर।
गाए जा गुन गाए जा, ऐ दिल ! तू उस के आठ पहिर।

3- जिस दाता की रहिमत से, तू पऐं इजत शान सदा।
मूंह से और ज़ुबां से अपनी, करले उसकी हमद२ सना३।

از طفیلش شہرتِ تو در جہاں - بایدت باشد صفاتش در دہاں (عفیف دہلوی)

4- जिस दाता की रहिमत स, तू धरम पे अपने काइम हो।
खालस धिआन उस पाकखुदा का४, चाहीएमनमेंदाइम५ हो।

"By whose grace thou keepes thy faith
Dwell on Him O my mind, yea, He, thy
only God."

5- नाम प्रभू का जपने से, दरगाह में इज़त पाएगा।
'नानक' फिर बाइजत६ हो कर, तू अपने घर जाएगा ॥२॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਰੋਗ[76] ਕੰਚਨ[77] ਦੇਹੀ[78] ॥ ਲਿਵ[79] ਲਾਵਹੁ[80] ਤਿਸੁ[81] ਰਾਮ[82] ਸਨੇਹੀ[83] ॥	Fix[80] thy attention[79] on that[81] loving[83] Lord[82], by whose grace thou hast healthy[76] golden[77] body[78].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਓਲਾ[84] ਰਹਤ[85] ॥ ਮਨ[86] ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ[87] ਜਸੁ[88] ਕਹਤ[89] ॥	O man[86], thou shalt obtain peace by uttering[89] the praise[88] of Lord[87] God, by whose favour thy honour[84] is preserved[85].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੇ ਸਗਲ ਛਿਦ੍ਰ[90] ਢਾਕੇ[91] ॥ ਮਨ ਸਰਨੀ[92] ਪਰੁ[93] ਠਾਕੁਰ[94] ਪ੍ਰਭ ਤਾਕੈ[95] ॥	By whose grace all thy sins[90] are screened[91], O man, seek[93] the protection[92] of that[95] Lord Master[94].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੁਝੁ ਕੋ ਨ ਪਹੂਚੈ[96] ॥ ਮਨ[97] ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ[98] ਸਿਮਰਹੁ[99] ਪ੍ਰਭ ਊਚੇ[100] ॥	By whose kindness none can equal[96] thee, O my soul[97]. At every breath[98] remember[99] the most high[100] Lord.
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਈ ਦ੍ਰੁਲਭ[2] ਦੇਹ[3] ॥	By whose goodness thou hast attained the scarcely procurable[2] human body[3].
ਨਾਨਕ ਤਾਕੀ[4] ਭਗਤਿ[5] ਕਰੇਹ[6] ॥੩॥	O Nanak, perform[6] the devotional service[5] of that[4] Lord.

٦/٣

١ - جہہ پرساد آروگ کنچن دیہی — لو لاوہُ تِس رام سنیہی

٢ - جہہ پرساد تیرا اولا رہت — مَن سُکھ پاوہِ ہر ہر جس کہت

٣ - جہہ پرساد تیرے سگل چھدر ڈھاکے — مَن سرنی پرُ ٹھاکر پربھ تاکے

٤ - جہہ پرساد تجھ کو نہ پہوچے — مَن ساس ساس سمرہُ پربھ اوچے

٥ - جہہ پرساد پائی دُرلبھ دیہہ

نانک تا کی بھگت کریہہ

-٣-

۱۔ جس پربھ کی مہر سے تیرا صحت مند جسم سونے کی طرح دمکتا ہے۔
تو اس شفقت کرنے والے پربھو سے لو لگاؤ۔

۲۔ جس پربھ کی مہر سے تیرے عیبوں کی پردہ پوشی ہوتی ہے۔ اے
میرے من! اس ستّار پربھو کے گن گانے سے ہی تجھے سکھ حاصل ہوگا۔

۳۔ جس ستّار پربھ کی مہر سے تیرے عیب ڈھکے رہتے ہیں۔ اے من!
اس پردہ پوش ٹھاکر کی پناہ میں آجا۔

۴۔ جس رب کی مہر سے کوئی دوسرا تیری ہمسری نہیں کرسکتا ہے۔ اے من!
اس اونچے مرتبہ والے پربھ کو ہر سانس کے ساتھ سمر۔

۵۔ اے نانک! جس رب کی مہر سے تمہیں یہ نایاب بدن ملا ہے۔
ایسے محسن پربھو کی بھگتی کر۔ کیونکہ ایسا جسم انمول ہے۔

6/3

1- जिस दाता की रहिमत से, बेरोग सुनहिरी काइआ पाए।
लाजिम है उस प्यारे रब पर,प्रेमसे अपना धिआन जमाए।

Whose grace gave thee a body sound as gold,
Keep on His hallowed Name thy grateful hold".

2- जिस दाता की रहिमत से, पत१ तेरी काइम रहिती है।
उसको हमद सना करने से, राहत२ दाइम३ रहिती है।

3- जिस दाता की रहिमत से, हर ऐब तेरा मसतूर४ रहे।
आ जा उसके साए५ में, किउं रब आली से दूर रहे।

4- जिस दाता की रहिमत से, तू खलक में हसती आली६ है।
ऐ मेरे मन याद से उस को, सांस तेरा किउं खाली है।

5- जिस दाता की रहिमत से,येह तन तुझको नायाब७ मिला।
उस की भगती कर ले 'नानक', उस को भगती करता जा।३

"By whose Grace thou obtained precious body
Nanak, Call Him (The God of gods)"

१. इजत। २. आराम, शांती। ३. हमेशां। ४. लुकिआ।
५. शरन। ६. सभ जीवां विचों उतम। ७. अमोलक।

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਭੂਖਨ[7] ਪਹਿਰੀਜੈ[8] ॥ ਮਨ ਤਿਸੁ ਸਿਮਰਤ[10] ਕਿਉ ਆਲਸੁ[9] ਕੀਜੈ ॥

My soul. why art thou sluggish[9] in remembering[10] ·Him, by whose favour thou wearest[8] ornaments[7].

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਸ੍ਵ[12] ਹਸਤਿ[13] ਅਸਵਾਰੀ[14] ॥ਮਨ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਸਾਰੀ[15] ॥

O man, never forget[15] that Lord, by whose grace thou hast horses[12] and elephants[13] to ride[14].

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਾਗ[16] ਮਿਲਖ[17] ਧਨਾ[18] ॥ ਰਾਖੁ ਪਰੋਇ[19] ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨੇ ਮਨਾ[20] ॥

By whose favour, thou hast gardens[16], property[17] and wealth[18], string[19] and keep that Lord in thy heart[20].

ਜਿਨਿ ਤੇਰੀ ਮਨ ਬਨਤ[21] ਬਨਾਈ[22] ॥ ਊਠਤ[23] ਬੈਠਤ[24] ਸਦ[25] ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਈ[26] ॥

Standing[23] and sitting[24], O man, ever[25] remember[26] Him, who has made[22] the make[21] of thy frame work.

ਤਿਸਹਿ[27] ਧਿਆਇ[28] ਜੋ ਏਕ ਅਲਖੈ[29] ॥

Remember[28] Him[27]. who is the One Invisible Lord[29].

ਈਹਾ[30] ਊਹਾ[31] ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਰਖੈ[32] ॥੪॥

He shall preserve[32] thee both here[30] and hereafter[31].

۱۔ جہہ پرساد آبھوکھن پہریجے ــ من تس سمرت کیۂ آلس کیجے

۲۔ جہہ پرساد اسو ہست اسواری ــ من تس کوُ کبو نہ بساری

۳۔ جہہ پرساد باغ ملکھ دھنا ــ راکھ پروءِ پربھ اپنے منا

۴۔ جن تیری من بنت بنائی ــ اوٹھت بیٹھت سد تسہہ دھیائی

۵۔ تسہہ دھیاء جو ایک الکھے

ایہا اوہا نانک تیری رکھے

-۴-

۱۔ جس پربھ کی مہر سے تو قیمتی زیورات سے اپنے جسم کو آراستہ کرتا ہے ۔ اے مَن ! اُس کا
سِمرن کرنے میں تو کیوں سُستی کرتا ہے۔

۲۔ جس پربھ کی مہر سے تو گھوڑے اور ہاتھی کی سواری کرتا ہے ۔ اے مَن ! اُس پربھو کو
کبھی فراموش نہ کر۔

۳۔ جس پربھ کی مہر سے تجھے باغ، زمین اور دھن نصیب ہوئے ہیں ۔ اُس پربھو
کے نام کو اپنے مَن میں پرو کے رکھ ۔

۴۔ اے مَن ! جس پربھو نے تجھے ایسی تشکیل دی ہے تو اُٹھتے بیٹھتے غرضیکہ ہر حال میں
اُس کا نام سِمر۔

۵۔ اے نانک ! اُس پربھو کو سِمر جو وحدہٗ لاشریک ہے اور لاحد ہے ۔ وہی دُنیا اور آخرت
میں تیری لاج رکھنے والا ہے

6/4

जिस दाता की रहिमत से, तू गहिने पहिने फिरता हैं ।
ऐ मन मेरे याद कर उस को, किउं मसती में विरता हैं ।

1- *His Kindnes gives you jewels to wear;*
Why hesitate to cherish Him in your heart ?

2- जिस दाता की रहिमत से, चढ़ने को घोड़े हाथी पाए ।
ऐ मन मेरे लाजिम१ है, उस रबारी२ को भूल न जाए ।

3- जिस दाता की रहिमत से, तू दौलत बाग अमोले पाए ।
ऐ दिल उस का नाम प्रो कर सुंदर मन का हार बनाए ।

4- जो दाता ऐ मन मेरे, येह तेरा ढांचह३ आबाद करे ।
लाजिम है जब ऊठें बैठें, हरदम उस को याद करे ।

5- एक अलख४ की याद कीए जा, जो बाला से बाला५ हैं ।
अब भी वुह रखवाला 'नानक', आगे भी रखवाला हैं ॥४॥

"Remember Him – the only one and limit free
Who here and there thy honour's shield will be"

१. जरुरी । २. ईश्वर सिरजनहार । ३. शरीर । ४. प्रमाणां । ५. ऊचे तों ऊचा ।

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਹਿ ਪੁੰਨ[33] ਬਹੁ[34] ਦਾਨ[35] ॥ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਕਰਿ ਤਿਸ ਕਾ ਧਿਆਨ[36] ॥	By whose grace thou givest alms[23] and bestoweth[35] much[34], O man during the eight watches of the day, meditate[36] upon Him.
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂੰ ਆਚਾਰ[37] ਬਿਉਹਾਰੀ[38] ॥ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ[39] ਚਿਤਾਰੀ[40] ॥	By whose grace, thou performest religious rites[37] and worldly duties[38], remember[40] that Lord, with every breath[39] of thine.
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਸੁੰਦਰ[41] ਰੂਪੁ[42] ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਹੁ[45] ਸਦਾ[43] ਅਨੂਪੁ[44] ॥	Contemplate over[45] that, ever[43] Incomparable Lord[44], by whose favour thou hast the beauteous[41] form[42].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੀ ਨੀਕੀ[46] ਜਾਤਿ[47] ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਿ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤਿ[48] ॥	By whose kindness, thou possessest high[46] caste[47], ever think of that Lord day and night[48].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੀ ਪਤਿ[49] ਰਹੈ[50] ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[53] ਨਾਨਕ ਜਸੁ[51] ਕਹੈ[52] ॥੫॥	By whose grace thy honour[49] is preserved[50], utter[52] His praise[51], Nanak, through Guru's kindness[53].

٦/٥

۱ - جہہ پرساد کرہ پن بہہ دان — من آٹھ پہر کر تس کا دھیان

۲ - جہہ پرساد تو آچار بیوہاری — تس پربھ کو ساس ساس چتاری

۳ - جہہ پرساد تیرا سندر روپ — سو پربھ سمرہ سدا انوپ

۴ - جہہ پرساد تیری نیکی جات — سو پربھ سمرہ سدا دن رات

۵ - جہہ پرساد تیری پت رہے
گور پرساد نانک جس کہے -۵-

۱۔ جس پربھو کی مہر سے تو پُن اور دان کرتا ہے۔ اے مَن! تو آٹھ پہر اُس پر اپنی توجّہ مرکوز رکھ۔

۲۔ جس پربھ کی مہر سے تو نیک اعمال اور اچھے کام کرتا ہے۔ اُس کو اپنی ہر ایک سانس میں یاد کر۔

۳۔ جس پربھ کی مہر سے تجھے اتنی سُندر شکل و صُورت ملی ہے۔ اُس تصوّرِ حُسنِ کامل پرپربھُو کے نام کا سمرن کر۔

۴۔ جس پربھ کی مہر سے تمہیں اشرفُ المخلُوق بنایا گیا ہے۔ اُس کو دِن رات یاد کر۔

۵۔ جس پربھ کی مہر سے سنسار میں تیری عزّت بنی ہے اُس کا نام سمر اور گُورو کی برکت لے کر اس کی صفت و ثناء کر۔

6/5

1- जिस दाता की रहिमत से, तू कसरत१ से पुंन दान करे।
आठ पहिर लाज़िम है ऐ दिल, उस दाता का धिआन करे।

2- जिस दाता की रहिमत से, तू अछे करम कमाता है।
कर ले याद उस रब को हरदम, भूल उसे किउं जाता है।

3- जिस दाता की रहिमत से, येह सुंदर रुप जवानी है।
उस दाता को याद कीए जा, मालिक वुह लासानी२ है।

4- जिस दाता की रहिमत से, तू हासिल ऊंची जात करे।
लाज़िम है फिर उस दाता की, याद सदा दिन रात करे।

5- जिस दाता की रहिमत से, दुनीआं में इज़त पाए तू।
'नानक' गुर की रहिमत से, उस दाता के गुन गाए तू ॥५॥

جس دی مہر نال تیری عزّت (جگت وِچ) بنی ہوئی ہے، اُس دا نام سمر۔ گُورو دی بخشش تے برکت لے کے (وڈبھاگی مَنکھ) اُس دی صفت صلاح کردا ہے۔ ______ (پروفیسر صاحب سنگھ)

१. बहुत ज़िआदा। २. बेजोड़।

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਨਹਿ 'ਕਰਨ[53] ਨਾਦ[54] ॥	By whose grace thou hearest melody[54] with thine ears[53].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੇਖਹਿ[55] ਬਿਸਮਾਦ[56] ॥	By whose grace thou beholdest[55] wonders[56].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੋਲਹਿ[57] ਅੰਮ੍ਰਿਤ[58] ਰਸਨਾ[59] ॥	By whose grace thou utterest[57] nectarean[58] words with the tongue[59].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ[60] ਸਹਜੇ[61] ਬਸਨਾ[62] ॥	By whose grace thou abidest[62] in ease[60] and comfort[61].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਸਤ[63] ਕਰ[64] ਚਲਹਿ[65] ॥	By whose grace thine hands[63] move[65] and do the work[64].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ[66] ਫਲਹਿ[67] ॥	By whose grace thou completely[66] flourisheth[67].
ਜਿਸ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਰਮ[68] ਗਤਿ[69] ਪਾਵਹਿ ॥	By whose favour thou shalt obtain the supreme[68] rank[69].
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ[70] ਸਮਾਵਹਿ[71] ॥	By whose favour thou shalt merge[71] in the celestial bliss[70]
ਐਸਾ[72] ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਆਗਿ[73] ਅਵਰ[74] ਕਤ[75] ਲਾਗਹੁ[76] ॥	Forsaking[73] such[72] Lord, why[75] shouldest thou attach[76] thyself to another[74].
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਮਨਿ[77] ਜਾਗਹੁ[78] ॥੬॥	By Guru's grace, awaken[78] thy mind[77] to thy God, O Nanak.

١ - جیہہ پرساد سُنہہ کرن ناد — جیہہ پرساد پیکھہہ بسماد

٢ - جیہہ پرساد بولہہ انمرت رسنا — جیہہ پرساد سُکھ سہج بسنا

٣ - جیہہ پرساد ہست کر چلہہ — جیہہ پرساد سنپورن پھلہہ

٤ - جیہہ پرساد پرم گت پاوہہ — جیہہ پرساد سُکھ سہج سماوہہ

٥ - ایسا پربھ تیاگ اور کت لاگہہ

گور پرساد نانک من جاگہہ

-٦-

۱۔ جس پربھ کی مہر سے تو اپنے کانوں سے آواز سنتا ہے اور اپنی آنکھوں سے دلکش نظارے دیکھتا ہے۔

۲۔ جس پربھ کی برکت سے تو اپنی زبان سے میٹھی باتیں کر سکتا ہے، اور جس کی مہر سے تو آرام اور چین سے زندگی بسر کرتا ہے۔

۳۔ جس پربھ کی مہر سے تیرے ہاتھ وغیرہ یعنی جسم کے سب اعضاء کام کرتے ہیں۔ جس کے کرم سے تو اپنے کاروبار میں کامیاب ہے۔ اسے یاد کر۔

۴۔ جس پربھ کی مہر سے تجھے اونچا رتبہ ملتا ہے، اور تو بے فکری میں مست ہے۔ اسے یاد کر

۵۔ ایسے پربھو کو بھلا کر تو کس طرف کو رجوع کرتا ہے۔ اے نانک! گورو کی برکت سے اپنے من میں ہوشیاری سے اس کو یاد کر۔
"نانک اس کے التفات خاص سے
آشنا ہو جذبۂ اخلاص سے"

6/6

1- जिस दाता की रहिमत से, सुनता हैं नगमे१ प्यारे तू।
जिस दाता की रहिमत से, दिलकश२ देखें नजारे३ तू।
2- जिस दाता की रहिमत से, तू अमृत जैसी बात करे।
जिस दाता की रहिमत से, सुख सहजि यहां दिन रात करें।
3- जिस दाता की रहिमत से, हर काम में तेरा हाथ चले।
जिस दाता की रहिमत से, तू जग में फूले और फले।
4- जिस दाता की रहिमत से, तू आली-मुकती४ पाता है।
जिस दाता की रहिमत से, तू सुख आनंद मनाता है।

"His grace lifts thee to the highest goal
With smooth absorption in His Soul."

5- छोड़ के ऐसे दाता को, कितं गैर५ को ढूंढे बोल ज़रा।
'नानक' गुर की बख़शिश से, तू मन की आंखें खोल ज़रा।६।

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ (پربھو کے ساتھ کوئی اور معبود مت تجویز کر)
प्रभ के तुलिया किसी अन्य को मत जान।

१. मनोहर गीत, प्रेम-तराने। २. मनमोहक। ३. दृश्य।

४. ऊंची अवस्था। ५. प्रभ तों बिना किसे होर नूं।

6-7

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂ ਪ੍ਰਗਟੁ[79] ਸੰਸਾਰਿ[80] ॥ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਮੂਲਿ[81] ਨ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿ[82] ॥

By whose grace thou are distinguished[79] the world over, forget[82] not ever[81], that Lord from thy mind.

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਪਰਤਾਪੁ[83] ॥ ਰੇ ਮਨ[84] ਮੂੜ[85] ਤੂ ਤਾਕਉ[87] ਜਾਪੁ[86] ॥

By whose kindness, thou, hast acquired prestige and power[83], O my foolish[85] soul[84], do thou meditate[86] upon Him[87].

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੇ ਕਾਰਜ[88] ਪੂਰੇ[89] ॥ ਤਿਸਹਿ[90] ਜਾਨੁ[91] ਮਨ ਸਦਾ[92] ਹਜੂਰੇ[93] ॥

By whose kindness all thy works[88] are accomplished[89], within thy mind deem[91] Him[90] to be ever[92] closeby[93].

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂ ਪਾਵਹਿ ਸਾਚੁ[94] ॥ ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂ ਤਾ[95] ਸਿਉ[96] ਰਾਚੁ[97] ॥

By whose kindness thou obtainest the truth[94]. O my soul, get thou merged[97] with[96] Him[95].

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਭ ਕੀ ਗਤਿ[98] ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਪੁ[99] ਜਪੈ ਜਪੁ[100] ਸੋਇ[2] ॥ ॥੭॥

Nanak continually utters[100] the Name[99] of Him[2] by whose kindness all are saved[98].

۶/۷

۱ - جہہ پرساد تو پرگٹ سنسار ___ تِس پربھ کو مُول نہ منہہ بسار

۲ - جہہ پرساد تیرا پرتاپ ___ رے من مُوڑھ تو تا کو جاپ

۳ - جہہ پرساد تیرے کارج پورے ___ تسہہ جان من سدا حضورے

۴ - جہہ پرساد تو پاوہ ساچ ___ رے من میرے توں تا سئہ راچ

۵ - جہہ پرساد سبھ کی گت ہوء
نانک جاپ جپے جپ سوء ۔۷۔

۱۔ جس پربھ کی مہر سے تو جگت میں مشہور و معروف ہے۔ اس کی طرف کبھی غفلت نہ برت۔ از طفیلش شہرتِ تو در جہاں۔ نے فراموشت شود آں مہرباں (عفیفؔ)

۲۔ جس پربھ کی مہر سے تجھے عظمت اور بلندی ملی ہے۔ اے نادان تو اس پربھو کے نام کا سمرن کر۔"

۳۔ جس پربھ کی مہر سے تیرے سب کام سرانجام پائے ہیں۔ اے من! تو اس کو ہمیشہ حاضر و ناظر جان۔ جس داتا کی رحمت سے ہر

۴۔ جس پربھ کی مہر سے تو سچائی (ذاتِ حق) سے واصل ہو جاتا ہے۔ اے میرے من! تو اس پربھو کے ساتھ اپنے آپ کو وابستہ کر۔

۵۔ جس پربھ کی مہر سے ہر ایک بندے کی اس تک رسائی ہوتی ہے اسے جاپ۔ اے نانک! جسے یہ مقام حاصل ہوتا ہے۔ وہ اس ذات کا جاپ ہی جپتا ہے۔

6/7

1- जिस दाता की रहिमत से, संसार में इजत पाए तू।
उस दाता को याद कीए जा, उस को भूल न जाए तू।
2- जिस दाता की रहिमत से, येह शान और शोकत मिलती है।
ओ मन मूरख याद कर उसको याद सें इजत मिलती है।

" By whose grace thou attain Glory
Oh my ignorant mind, ever call thou on Him ."

3- जिस दाता की रहिमत से हर ख्वाहिश१ तेरी पूरी हो।
हाजर नाजर जान उसे हर लहिजा पाकर२ हजूरी हो।
4- जिस दाता की रहिमत से तू सच को दौलत पाऐंगा।
ऐ मन मेरे रच जा उस में प्रेम से निअमत३ पाऐंगा।
5- जिस दाता की रहिमत से दुनीआं का पार उतारा है।
जपता है नाम उस का 'नानक' नाम उसीका प्यारा है।।७।।

१. इछा। २. पवित्र। ३. उतम पदारथ।

6-8

ਆਪਿ[3] ਜਪਾਏ[4] ਜਪੈ ਸੋ[5] ਨਾਉ ॥	He[5], whom God Himself[3] causes to repeat[4], repeats HisName.
ਆਪਿ ਗਾਵਾਏ ਸੁ ਹਰਿਗੁਨ[6] ਗਾਉ[7] ॥	He alone sings· God's praise[6] whom He Himself causes to sing.
ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾ[8] ਤੇ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ[9] ॥	By Lord's grace[8], the light[9] dawns.
ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆ ਤੇ ਕਮਲ[10] ਬਿਗਾਸ[12] ॥	Through Lord's kindness, the heart lotus[10] blooms[12].
ਪ੍ਰਭੁ ਸੁ[13] ਪ੍ਰਸੰਨ[14] ਬਸੈ[15] ਮਨਿ ਸੋਇ[16] ॥	When the Lord is mightily[13] pleased[14], He[16] dwells[15] within man's mind.
ਪ੍ਰਭ ਦਇਆ ਤੇ ਮਤਿ[17] ਊਤਮ[18] ਹੋਇ ॥	By Lord's favour man's intellect[17] becomes sublime[18].
ਸਰਬ[19] ਨਿਧਾਨ[20] ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਮਇਆ[21] ॥	All[19] the treasures[20] are in Thine mercy[21], O Lord.
ਆਪਹੁ[22] ਕਛੂ[23] ਨ ਕਿਨਹੂ[24] ਲਇਆ[25] ॥	By Himself[22] no one[24] attains[25] anything[23].
ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ[26] ਤਿਤੁ ਲਗਹਿ[27] ਹਰਿ ਨਾਥ[28] ॥	The creatures apply[27] themselves to the duties, Thou hast appointed[26] them, O Lord God[28].
ਨਾਨਕ ਇਨ ਕੈ ਕਛੂ ਨ ਹਾਥ[29] ॥੮॥੬॥	In their hand[29] O Nanak, lies but nothing.

۶/۸

۱ - آپ جپائے جپے سو ناؤ — آپ گاوائے سہ ہرگن گاؤ

۲ - پربھ کرپا تے ہوء پرگاس — پربھو دئیا تے کمل بگاس

۳ - پربھ سپرسن بسے من سوء — پربھ دئیا تے مت اوتم ہوء

۴ - سرب ندھان پربھ تیری میہیا — آپہہ کچھو نہ کنہو لییا

۵ - جت جت لاوہ تت لگہہ ہرناتھ

نانک ان کے کچھو نہ ہاتھ

-۸-

۱۔ وہی اِنسان پربھو کا نام جپتا ہے جس سے رب اپنا نام جپوائے۔ وہی اُس کے
گُن گاتا ہے، جسے وہ گُن گانے کی توفیق دیتا ہے۔

۲۔ پربھ کی مہر سے مَن میں گیان کا نور آتا ہے، اور اسی کی مہر سے دِل کا کنول
شگفتہ ہو جاتا ہے ۔ بخشتا ہے جس کو توفیقِ وِصال۔ ہے وہی بیگانۂ رنج و ملال (لبسمل)

۳۔ پربھ اُس انسان کے مَن میں بستا ہے جس کے اعمالِ حسنہ سے وہ خوش ہوتا ہے۔
اُس کی مہر ہی سے اِنسان عقل و دانش سے آراستہ ہو جاتا ہے۔

۴۔ اے پربھ تیری مہر کی نظر میں سارے خزانے مِلتے ہیں۔ اپنی جتن سے اِنسان
کو کچھ نہیں مِلتا ہے۔

۵۔ اے پربھ! اے میرے مالک!! تو ہمیں جدھر لگاتا ہے، ادھر ہی کو ہماری
زندگی لگ جاتی ہے۔ اے نانک! ہمارے بس میں کچھ بھی نہیں ہے۔

6/8

وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا (اور اُس کے خوب گُن گاؤ)

प्रभु के गुण निरन्तर गायन कर।

1- नाम ख़ुदा का जपता है, तौफ़ीक१ जो उस से पाता है।
जिस पर रहिमत होती है, वुह दाता के गुन गाता है।

2- रब की रहिमत जिस पर होगी, नूर२ उसे मिल जाएगा।
रब की रहिमत जिस पर होगी, साफ कमल३ खिल जाएगा।

3- रब की रहिमत हो तो मन में, बसता है हरि४ आन वुही।
रब की रहिमत जिस पर होगी, आकिल५ है इनसान वुही।

4- माल ख़ज़ाने बख़्शिश तेरी, तू ही सब का दाता है।
दाता आप न बख़्शे जब तक, कौन जहां कुछ पाता है।

اَلسَّعْیُ مِنِّیْ وَالْاِتْمَامُ مِنَ اللّٰہِ ۝

ترجمہ: صرف کوشش کرنا ہمارے بس میں ہے، اسے پورا کرنا واہگورو کے اختیار میں ہے۔

5- मालिक जो जो हुक्म करे, वुह करना काम हमारा है।
'नानक' के कुछ हाथ नहीं, बल ज़ोर उसी का सारा है॥८।६॥

१. समरथा। २. प्रकाश। ३. हिरदा कमल।

काम का आरम्भ करना मनुष्य के हाथ में है और इसका सम्पन्न प्रभु के हाथ है।
४. प्रमात्मा। ५. अकलमंद।

੭ सलोकु ॥

अगम[30] अगाधि पारब्रहमु[32] सोइ[32] ॥
जो[34] जो कहै[35] सु[36] मुकता होइ ॥
सुनि मीता[38] नानकु बिनवंता ॥
साध जना[40] की अचरज[41] कथा[42] ॥१॥

اگم اگادھ پار برہم سوءِ جو جو کہے سو مُکت ہوئے
سُن میتا نانک بِنونتا سادھ جناں کی اچرج کتھا

Slok.

That[33] Supreme Lord[32] is Un-approachable[30] and Unfathomable[31]. Whosoever[34] utters[35] His Name, he[36] is emancipated[37].

Nanak supplicates[39], hear O my friend[38], the wounderful[41] story[42] of the saintly persons[40].

7

असटपदी

سلوک

لامحدود پربھ کا تصوّر انسان کے ادراک سے دُور ہے۔
وہ زمان و مکان اور علت سے پاک ہے۔ وہ اتھاہ ہے۔
اور جنم مرن کے چکر سے بالاتر ہے۔ جو انسان اُس کے نام
کو سمرتا ہے، وہ برائیوں کے جال سے خلاصی پاتا ہے۔ اے
میرے دوست! نانک کہتا ہے کہ ایسے ہی سمرن کرنے والے
سادھ کا تذکرہ حیران کرنے والا ہے۔

रब की आली जात१ है,
जिस की थाह२ न आए।

जो जपे उस का नाम ले,
नाम से मुकती पाए।

'नानक' की येह अरज३ है,
सुन ले मेरे मीत।

बात निराली साध की,
कर साधों से प्रीत ॥१॥

"Listen O friend, the sages of such people's traits,
As Guru Nanak narrates, the top wonder gain."

१. उचो ज़ात । २. अंत । ३. बेनती, प्रारथना ।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਸਾਧ ਕੈ[43] ਸੰਗਿ ਮੁਖ[44] ਊਜਲ[45] ਹੋਤ ॥	In the saints' congregation[43] the face[44] becomes bright[45].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਲੁ[46] ਸਗਲੀ[47] ਖੋਤ[48] ॥	In the saints' congregation all[47] the filth[46] is removed[48].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਟੈ[49] ਅਭਿਮਾਨੁ[50] ॥	In the saints' congregation the pride[50] is effaced[49].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਗਟੈ[51] ਸੁਗਿਆਨੁ[52] ॥	In the saints' congregation Divine knowledge[52] is revealed[51].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬੁਝੈ[53] ਪ੍ਰਭੁ ਨੇਰਾ[54] ॥	In the saints, congregation the Lord is known[53] to be near[54].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸਭੁ ਹੋਤ ਨਿਬੇਰਾ[55] ॥	In the saints' congregation all the strifes are settled[55].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਏ ਨਾਮ ਰਤਨੁ[56] ॥	In the saints' congregation the Name jewel[56] is obtained.
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਏਕ[57] ਊਪਰਿ ਜਤਨੁ[58] ॥	In the saints' congregation man strives[58] for one Lord[57] alone.
ਸਾਧ ਕੀ ਮਹਿਮਾ[59] ਬਰਨੈ[60] ਕਉਨੁ[61] ਪ੍ਰਾਨੀ[62] ॥	Which[61] mortal[62] can narrate[60] the saints' praise[59]?
ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ[63] ਪ੍ਰਭ ਮਾਹਿ[64] ਸਮਾਨੀ[65] ॥੧॥	Nanak, the glory[63] of the saint is merged[65] in[64] that of the Lord.

۱۔ سادھ کے سنگ مکھ اوجل ہوت ــــ سادھ سنگ مل سگلی کھوت

۲۔ سادھ کے سنگ مٹے ابھمان ــــ سادھ کے سنگ پرگٹے سُگیان

۳۔ سادھ کے سنگ بجھے پربھ نیرا ــــ سادھ کے سنگ سبھ ہوت نبیرا

۴۔ سادھ کے سنگ پائے نام رتن ــــ سادھ کے سنگ ایک اوپر جتن

۵۔ سادھ کی مہما برنے کون پرانی

نانک سادھ کی سوبھا پربھ ماہ سمانی

-۱-

۱۔ سادھ کی صحبت میں مَن کی زنگ اُٹھ جاتی ہے، اور چہرہ نُورانی ہو جاتا ہے۔

۲۔ سادھ کی صُحبت سے اہنکار دُور ہو جاتا ہے۔ اور انسان صحیحُ العقل بن جاتا ہے۔

۳۔ سادھ کی صحبت میں رب انگ سنگ دِکھائی دینے لگتا ہے۔ اس حالت میں بُرائیوں کا خاتمہ ہو جاتا ہے، اور دُوئی کا احساس ہٹ جاتا ہے۔

۴۔ سادھ کی صحبت میں نام اللہ کا حیات بخش جوہر حاصل ہوتا ہے۔ انسان پربھ سے ملنے کا جتن کرتا ہے۔

۵۔ سادھ کی عظمت کسی سے بیان نہیں ہو سکتی ہے۔ اس کی عظمت پربھ کی سی ہے۔

7/1

1- साध की संगत कर ले बंदे, चेहरा हो पुर नूर१ तेरा। (1|2)
साध की संगत कर ले बंदे, मैल हो मन का दूर तेरा।
2- साध की संगत कर ले बंदे, जाएगा सभ मान गरूर२।
साध की संगत कर ले बंदे, गिआन का हो सभ नूर जहूर।
3- साध की संगत कर ले बंदे, कुरब३ ख़ुदा का पाएगा।
साध की संगत कर ले बंदे, सभ धंधा मिट जाएगा।
4- साध की संगत कर ले बंदे, नाम ख़ुदा का हीरा पाए।
साध की संगत कर ले बंदे, एक ख़ुदा पर जान लगाए।
5- किस फ़ानी४ को कुवत५ है; जो साधों की तारीफ़६ करे।
'नानक' रब को हमद७ करे, जो साधों की तौसीफ़८ करे॥१॥

عظمتِ درویشاں عظمتِ خداست

"O, who can tell the praise of a saint; yea, the praise of the saint is merged in the praise of the Lord."

१. प्रकाशवान, उजला । २. अहंकार । ३. नज़दीक । ४. नाशवान

५. ताकत । ६. उपस्तुति । ७. बड़ाई । ८. गुणगाहक ।

7-2

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਅਗੋਚਰੁ[66] ਮਿਲੈ ॥	In the society of saints the Incomprehensible[66] Lord is met.
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ[67] ਪਰਫੁਲੈ[68] ॥	In the society of saints'[7] the mortal ever[67] flowers[68].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਆਵਹਿ ਬਸਿ[69] ਪੰਚਾ[70] ॥	In the society of saints the five[70] enemies are restrained[69].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ[71] ਰਸੁ[72] ਭੁੰਚਾ[73] ॥	In the society of saints man enjoys[73] the Nectarean[71] Name essence[72].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹੋਇ ਸਭ ਕੀ ਰੇਨ[74] ॥	In the society of saints one becomes the dust[74] of all.
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਨੋਹਰ[75] ਬੈਨ[76] ॥	In the society of saints the speech[76] becomes fascinating[75].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕਤਹੂੰ[77] ਧਾਵੈ[78] ॥	In the society of saints the mind goes[78] not anywhere[77].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅਸਥਿਤਿ[79] ਮਨੁ ਪਾਵੈ ॥	In the society of saints the mind attains stability[79].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ[80] ਤੇ ਭਿੰਨ[81] ॥	In the society of saints it gets rid of[81] the worldly valuables[80].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸੁ[82] ਪ੍ਰਸੰਨ[83] ॥੨॥	In the society of saints O Nanak, the Lord is mightily[82] pleased[83].

۱۔ سَادھ کے سَنگِ اَگوچر مِلے ـــــ سَادھ کے سَنگ سَدا پرپھُلے ۷/۲

۲۔ سُادھ کے سَنگ آوہِ بَسِ پنچا ـــــ سَادھ کے سَنگِ اَمرت رَس بھُنچا

۳۔ سَادھ کے سَنگ ہوئ سبھ کی رین ـــــ سَادھ کے سَنگ منوہر بَین

۴۔ سَادھ کے سَنگِ نہ کتہوں دھاوے ـــــ سَادھ سَنگ اَستھت مَن پاوے

۵۔ سَادھ کے سَنگِ مایا تے بھِنّ

سَادھ کے سَنگِ نانک پربھ سُپرسنّ ۔۲۔

۱۔ سادھ کی ہمنشینی میں انسان کو اس رب کی ذات کا عرفان حاصل ہوتا ہے۔ جو
عالم تصوّر سے بالاتر ہے۔ اس میں اُس کا مَن شگفتہ رہتا ہے۔

۲۔ سادھ کی ہمنشینی میں رہنے سے پانچ قلبی بُرائیاں^۵ قابو میں رہتی ہیں
کیونکہ انسان نام رُوپ اَمرت کا رَس چکھتا ہے۔

۳۔ سادھ کی ہمنشینی سے انسان لوگوں کے پیروں کی خاک بن جاتا ہے۔
وہ ہر ایک سے خوش کلامی اور خندہ پیشانی سے پیش آتا ہے۔

۴۔ سادھ کی ہمنشینی سے انسان صحیح راستے سے اِدھر اُدھر نہیں بھٹکتا
ہے۔ اسے پربھو کے چرنوں میں قرار آتا ہے۔

۵۔ اے نانک! سادھ کی ہمنشینی میں رہ کر انسان کا دِل مایا کے اثرات
سے دُور رہتا ہے۔ اکال پُرکھ اُس کی ایسی روِش سے خوش ہوتا ہے۔

نوٹ ۵:۔ ۱۔غصّہ ۲۔لالچ ۳۔لگاو ۴۔غرور ۵۔شہوت۔

7/2

1- साध की संगत कर ल बंदे, अनदेखा१ रब पाएगा।
साध की संगत कर ले बंदे, फूल के फलता जाएगा।

2- साध की संगत कर ले बंदे, पांचों जजबों२ पर हो बस।
साध की संगत कर ले बंदे, नाम का पाए अमृत रस।

معرفت حاصل کُن اے جانِ پدر۔ تا رہی از ہر بلا و ہر خطر (عطّارؔ)

3- साध की संगत कर ले बंदे, बन कर सभ की ख़ाक३ रहे।
साध की संगत कर ले बंदे, बातें सुंदर पाक४ कहे।

4- साध की संगत कर ले बंदे, मन फिर किउं आवारा५ हो।
साध की संगत कर ले बंदे, क़ाइम मन का पारा हो।

5- साध की संगत कर ले बंदे, माइआ मन से दूर रहे।
साध की संगत कर ले 'नानक', रब तुझ से मसरुर६ रहे।

१. अदिख। २. पंज इंद्रीआं जां पंज दोश—काम करोध आदि। ३. धूड़ी। ४. पवित्र। ५. भटकण वाला। ६. प्रसंन।

7-3

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਦੁਸਮਨ[84] ਸਭ ਮੀਤ[85] ॥	By associating with the saints all the enemies[84] become friends[85].
ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਹਾ[86] ਪੁਨੀਤ[87] ॥	By associating with the saints man becomes very[86] pure[87].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕਿਸ ਸਿਉ ਨਹੀ ਬੈਰੁ[88] ॥	By associating with the saints he bears enmity[88] to none.
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਬੀਗਾ[89] ਪੈਰੁ[90] ॥	By associating with the saints man's feet[90] walk not away[89].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਕੋ ਮੰਦਾ[91] ॥	By associating with the saints no one seems evil[91].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਾਨੇ ਪਰਮਾ-ਨੰਦਾ[92] ॥	By associating with the saints man knows the supreme joy[92].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਹਉ[93] ਤਾਪੁ[94] ॥	By associating with the Saints man loses the fever[24] of ego[93].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਜੈ[95] ਸਭੁ[96] ਆਪੁ[97] ॥	By associating with the saints man sheds[95] all[96] self-conceit[97].
ਆਪੇ[99] ਜਾਨੈ ਸਾਧ ਬਡਾਈ[98] ॥	The Lord Himself[99] knows the greatness[98] of the man of faith.
ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਪ੍ਰਭੂ ਬਨਿ ਆਈ[100] ॥੩॥	Nanak, the man of faith is akin[100] to the Lord.

۷/۳

۱ـ سادھ سنگ دُسمن سبھ میت ــــ سادھو کے سنگ مہا پُنیت

۲ـ سادھ سنگ کس سئے نہی بیرُ ــــ سادھ کے سنگ نہ بیگا پیرُ

۳ـ سادھ کے سنگ ناہی کو مندا ــ سادھ سنگ جانے پرمانندا

۴ـ سادھ کے سنگ ناہی ہئو تاپُ ــ سادھ کے سنگ تجے سبھ آپُ

۵ـ آپے جانے سادھ بڈائی

نانک سادھ پربھو بن آئی ۔۳۔

۱- سادھو کی ہمنشینی میں رہنے سے تمام دُشمن بھی دوست بن جاتے ہیں
کیونکہ اس سے

۲- انسان کا اپنا مَن صاف ہو جاتا ہے۔ وہ غلط قدم نہیں اُٹھاتا ہے۔

۳- سادھو کی ہمنشینی میں کوئی انسان بُرا یا دُشمن دکھائی نہیں دیتا ہے۔
کیونکہ اُس کی سنگت میں مَن شُدھ ہو جاتا ہے اور صرف پرماتما کو جاننے لگتا ہے۔

۴- سادھو کی ہمنشینی میں غرور اور نخوت کی حرارت دُور ہو جاتی ہے۔ اور
سنگت کرنے والے کو اپنی ذات کا بھی خیال نہیں رہتا ہے۔

۵- سادھو کی عظمت صرف پربھو کو معلوم ہے۔ کیونکہ اے نانک! سادھ
اور پربھو میں موافقت ہے۔

7/3

1- साध की संगत कर ले बंदे, दुशमन भी हो यार तमाम।
साध की संगत कर ले बंदे, आला हों करदार१ तमाम।
2- साध की संगत कर ले बंदे, पास न आए बैर कभी।
साध की संगत कर ले बंदे, जाएँ न टेढ़े पैर कभी।
3- साध की संगत कर ले बंदे, बद२ न किसी को पाएगा।
साध की संगत कर ले बंदे, अबदी-चैन३ मनाएगा।
4- साध की संगत कर ले बंदे, तप न ख़ुदी की४ आएगी।
साध की संगत कर ले बंदे, ख़ुदराई५ सभ जाएगी।
5- आप ख़ुदा ही जाने जो, संतों की शान बड़ाई है।
'नानक' साधों और ख़ुदा, इन दोनों की बन आई६ है।३।

عظمتِ صالح بداند خود خدا۔ از خدا یک جہتیٔ با اصفیا

(عفیف دہلوی)

१. आचरण। २. बुरा। ३. परम अनद। ४. हउमैं दी अग। ५. मनमुखता। ६. प्यार हुंदा है।

7-4

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕਬਹੂ ਧਾਵੈ[2] ॥	In the company of the pious person, the mind never warders[2].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ[3] ਸੁਖੁ[4] ਪਾਵੈ ॥	In the company of the pious persons. it ever[3], attains peace[4].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬਸਤੁ[5] ਅਗੋਚਰ[6] ਲਹੈ[7] ॥	In the company of the pious persons. man receives[7] the Incomprehensible[6] Name commodity[5].
ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਅਜਰੁ[8] ਸਹੈ[9] ॥	In the company of the pious persons, man endures[9] the unendurable[8].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬਸੈ[10] ਥਾਨਿ[12] ਊਚੈ[13] ॥	In the company of the pious persons, the mortal abides[10] in the lofty[13] place[12].
ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਹਲਿ[14] ਪਹੂਚੈ[15] ॥	In the company of the pious persons, the mortal reaches[15] the Lord's Mansion[14].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਦ੍ਰਿੜੈ[16] ਸਭਿ[17] ਧਰਮ[18] ॥	In the company of the pious persons, mortal's faith[18] is completely[17] established[16].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕੇਵਲ[19] ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[20] ॥	In the company of the pious persons, one meditates on the Supreme Lord[20] alone[19]
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਏ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ[21] ॥	In the company of saints, man obtains the Name treasure[21].
ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਕੈ ਕੁਰਬਾਨ[22] ॥੪॥	Nanak, is a sacrifice[22] unto the pious persons.

۴/۷

٢ سادھ کے سنگ نہ کبہو دھاوے — سادھ کے سنگ سدا سکھ پاوے

٣ سادھ سنگ بست اگوچر لہے — سادھو کے سنگ اجر سہے

٤ سادھ کے سنگ بسے تھان اوچے — سادھو کے سنگ محل پہوچے

سادھ کے سنگ درڑے سبھ دھرم — سادھ کے سنگ کیول پاربرہم

۵ سادھ کے سنگ پائے نام ندھان

نانک سادھو کے قربان ۔۲۔

۱۔ سادھ کی ہمنشینی میں رہ کر انسان کا مَن کبھی اضطراب اور بے چینی محسُوس نہیں کرتا ہے۔ کیونکہ اس کی سنگت میں انسان ہمیشہ فیضیاب ہوتا ہے۔

۲۔ سادھ کی ہمنشینی میں وہ ذات جو انسان کے تصوّر سے بالاتر ہے، مل جاتی ہے۔ اس سے وہ سب کو مالا مال کرتا ہے۔

۳۔ سادھ کی ہمنشینی میں رہ کر رُوحانیت کے اونچے ٹھکانے پر انسان لگ جاتا ہے اور اکال پُرکھ کے چرنوں کے ساتھ جُڑ جاتا ہے۔

۴۔ سادھ کی ہمنشینی میں رہ کر انسان سارے دھرموں کو سمجھ کر جانچ لیتا ہے اور اُس کو ذاتِ باری کا ظہور چاروں طرف نظر آتا ہے۔

۵۔ سادھ کی ہمنشینی میں انسان کو پربھ کے نام کا خزانہ مل جاتا ہے۔ اے نانک! کہہ دے کہ میں ایسے مہان سادھ پر قربان ہو جاؤں۔

(7/4)

1- साध की संगत कर ले बंदे, मन की भटकन जाएगी।
साध की संगत कर ले बंदे, हरदम राहत१ आएगी।
2- साध की संगत कर ले बंदे, बातन२ का सभ भेद खुले।
साध की संगत कर ले बंदे, अनसहिनी३ आसान सहे।

صحبتِ صالح ترا صالح کند (مولانا رُومیؒ)

3- साध की संगत कर ले बंदे, आला मनजिल४ पाएगा।
साध की संगत कर ले बंदे, रब के घर में जाएगा।
4- साध की संगत कर ले बंदे, पुखता५ फिर ईमान६ रहे।
साध की संगत कर ले बंदे, खालस रब में धिआन रहे।

ہر رنگ میں شرار ہے تیرے ظہور کا (سوداؔ)

5- साध की संगत कर ले बंदे, नाम की पाएं दौलत जर७।
'नानक' मैं कुरबान गिआ, इन साधों पर, इन संतों पर।४।

१. शांती। २. गुपत। ३. असहि। ४. उची अवसथा। ५. पका, द्रिड़। ६. धरम। ७. धन।

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਭ ਕੁਲ[23] ਉਧਾਰੈ[24] ॥	By association with saints one's family[23] is all saved[24].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸਾਜਨ[25] ਮੀਤ[26] ਕੁਟੰਬ[27] ਨਿਸਤਾਰੈ[28] ॥	By association with the saints one's friends[25], intimates[26] and relations[27] are redeemed[28].
ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੋ[31] ਧਨੁ[29] ਪਾਵੈ ॥ ਜਿਸੁ ਧਨ ਤੇ ਸਭੁ ਕੋ ਵਰਸਾਵੈ[30] ॥	By associating with the saints, that[31] wealth[29] is obtained from which wealth, everyone gains advantage[30].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਧਰਮ ਰਾਇ[32] ਕਰੇ ਸੇਵਾ[33] ॥	The Righteous Judge[32] performs service[33] for him, who associates with the saints.
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੋਭਾ[34] ਸੁਰ[35] ਦੇਵਾ[36] ॥	The angles[35] and gods[36] sing the praise[34] of him, who associates with the saints.
ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਪ[37] ਪਲਾਇਨ[38] ॥	By association with the saints, the sins[37] flee[38] away.
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ[39] ਗੁਨ[40] ਗਾਇਨ[41] ॥	By association with the saints, the mortal sings[41] the praise[40] of the ambrosial[39] Name.
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸ੍ਰਬ[42] ਥਾਨ[43] ਗੰਮਿ[44] ।	By association with the saints, man comes to have access[44] to all[42] the places[43].
ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਫਲ[45] ਜਨੰਮ[46] ॥੫॥	Nanak, by association with saints, man's birth[46] becomes profitable[45].

۱۔ سادھ کے سنگ سبھ کل اُدھارے ___ سادھ سنگ ساجن میت کٹنب نستارے ۵/

۲۔ سادھو کے سنگ سو دھن پاوے ___ جس دھن تے سبھ کو ورساوے

۳۔ سادھ سنگ دھرم راءِ کرے سیوا ___ سادھ کے سنگ سوبھا سُردیوا

۴۔ سادھو کے سنگ پاپ پلاین ___ سادھ سنگ انمرت گن گاین

سادھ کے سنگ سرب تھان گمّ

نانک سادھ کے سنگ سپھل جنم ۔۵۔

۱۔ سادھ کی ہمنشینی میں انسان اپنے خاندان کو برائیوں سے بچا سکتا ہے۔
وہ اپنے آشناؤں، دوستوں اور اپنے اہل و عیال کا بیڑا پار لگا سکتا ہے۔
۲۔ سادھ کی ہمنشینی میں انسان کو ایسا انمول دھن مل جاتا ہے۔
جس سے وہ سب لوگوں کو مالا مال کر سکتا ہے۔
۳۔ سادھ کی ہمنشینی اتنی عظیم شے ہے کہ اس میں رہ کے دھرم راج بھی
سیوا بجا لاتا ہے۔ اور دیوتے بھی اس کی تعریف کرتے ہیں۔
۴۔ سادھ کی ہمنشینی میں گناہ دھل جاتے ہیں، کیونکہ اس میں پربھو کے
حیات بخش گن گائے جاتے ہیں۔
۵۔ سادھ کی ہمنشینی میں انسان روحانی مقام تک رسائی حاصل کرتا
ہے۔ اے نانک! اس سے روحانی دنیا کے مقاصد پورے ہو جاتے ہیں۔

7/5

1- साध की संगत करने से, कुल कुनबे१ का हो बेड़ा पार।
साध की संगत करने से, बच जाए कबीला साजन यार।
2- साध की संगत करने से, तू ऐसी दौलत पाएगा।
जिस दौलत से औरों पर भी, तू रहिमत बरसाएगा।
3- साध की संगत करने से, खुद सेवा धरमीराज२ करे।
साध की संगत करने से, इंदर भी तुझ को सोभा दे।
4- साध की संगत करने से, सभ पाप तेरे झड़ जाते हैं।
साध की संगत करने से, हम अंमृत से गुन गाते हैं।
5- साध की संगत करने से, हर मनज़ल को जा लेता है।
साध की संगत करने से, 'नानक' जीना फल देता है३ ।५।।

Household, kin, friends — the whole community,
Are saved through the grace of Sadh's company.

१. सारे परवार २. धरमराज। ३. जीवन सफल हो जांदा है।

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਹੀ ਕਛੁ[48] ਘਾਲ[47] ॥	In the society of saints one faces not any[48] misery[47].
ਦਰਸਨੁ[49] ਭੇਟਤ[50] ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ[51] ॥	By beholding[49] and meeting[50] the saints, the mortal becomes happy[51].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕਲੂਖਤ[52] ਹਰੈ[53] ॥	By associating with saints, blemishes[52] are removed[53].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਰਕ[54] ਪਰਹਰੈ[55] ॥	By associating with saints, the hell[54] is avoided[55].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਈਹਾ[56] ਊਹਾ[57] ਸੁਹੇਲਾ[58] ॥	By associating with saints, the mortal remains happy[58] in this[56] world and the yonder[57] one.
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬਿਛੁਰਤ[59] ਹਰਿ ਮੇਲਾ[60] ॥	By associating with saints, they who are separated[59] from God, meet[60] Him.
ਜੋ ਇਛੈ[61] ਸੋਈ[62] ਫਲੁ[63] ਪਾਵੈ[66] ॥ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਬਿਰਥਾ[64] ਜਾਵੈ[65] ॥	By associating with saints, man departs[65] not empty-handed[64] but obtains[66] the[62] fruit[63] he desires[61].
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[69] ਸਾਧ ਰਿਦ[67] ਬਸੈ[68] ॥	The Supreme Lord[69] abides[68] in the mind[67] of a saint.
ਨਾਨਕ ਉਧਰੈ[70] ਸਾਧ ਸੁਨਿ ਰਸੈ[71] ॥੬॥	Nanak is saved[70] by hearing God's Name from the saint's tongue[71].

۷/۶

۱۔ سادھ کے سنگ نہی کچھ گھال — درسن بھیٹت ہوت نہال

۲۔ سادھ کے سنگ کلوکھت ہرے — سادھ کے سنگ نرک پرہرے

۳۔ سادھ کے سنگ ایہا اوہا سہیلا — سادھ سنگ بچھرت ہر میلا

۴۔ جو اچھے سوئی پھل پاوے — سادھ کے سنگ نہ برتھا جاوے

۵۔ پاربرہم سادھ رد بسے

نانک اودھرے سادھ سن رسے ۔۶۔

۱۔ ساده کی ہمنشینی میں گھور تپسیا وغیرہ کی ضرورت نہیں پڑتی ہے کیونکہ ساده کے درشن کرنے سے ہی انسان روحانی طور نہال ہو جاتا ہے ۔

۲۔ ساده کی ہمنشینی میں انسان اپنے گناہوں کا ناس کرتا ہے ۔ اِس سے وہ نرک (جہنم) سے بچ جاتا ہے ۔

۳۔ ساده کی ہمنشینی میں انسان دُنیا و عاقبت میں سُکھی رہتا ہے ۔ یہاں تک کہ پربھ سے بچھڑا ہُوا انسان بھی اُس سے مِل کر جُڑ جاتا ہے ۔

۴۔ ساده کی ہمنشینی میں رہ کے انسان خوش قسمتی سے محروم نہیں رہتا ہے ۔ وہ جو اُمید کرتا ہے ، وہی بر آتی ہے ۔

۵۔ ساده کے مَن میں اکال پُرکھ بستا ہے ۔ اُس کی نصیحت سُنکر انسان بُرائیوں سے بچ جاتا ہے ۔

7/6

1- साध की संगत करने से, सभ कशट मुसीबत दूर रहे ।
साध के दरशन होने से, इनसान सदा मसरूर१ रहे ।
2- साध की संगत करने से, सभ दाग और धबे धोए जाएँ२ ।
साध की संगत करने से हम दोज़ख३ से छुटकारा पाएँ ।

In the society of the saints thou sheddest thy sins
In the society of the saints thou shakest of hell.

3. साध की सगत करने से, सुख दोनों जग४ में पाते हैं ।
साध की संगत करने से, जो विछुड़े हैं मिल जाते हैं ।
4. साध की संगत करने से, जो चाहेगा फल पाएगा ।
साध की संगत करने से, इनसान न खाली जाएगा ।
5. साध के मन मंदिर के अन्दर, आली रब का नाम रहे ।
साध की मीठी बात से 'नानक', नेक तेरा अंजाम५ रहे ।

عارفوں کے دل میں رہتی ہے وہ ذات
نانک اُن کی رائے دیتی ہے نجات

१. प्रसंन, खुश । २. सभ औगुण नास हो जांदे हन ।
३. नरक । ४. लोक व परलोक । ५. अंत ।

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੁਨਉ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥	In the guild of the saints hear God's Name.
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ[72] ਗਾਉ[73] ॥	In the guild of saints, sing[73] God's praises[72].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਮਨ[74] ਤੇ ਬਿਸਰੈ[75] ॥	In the guild of saints, man forgets[75] not the Lord from his mind[74].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸਰਪਰ[76] ਨਿਸਤਰੈ[77] ॥	In he guild of saints he is assuredly[76] saved[77].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਲਗੈ ਪ੍ਰਭੁ ਮੀਠਾ[78] ॥	In the guild of saints, the Lord becomes sweet[78] unto the man.
ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਘਟਿ ਘਟਿ[79] ਡੀਠਾ[80] ॥	In the guild of saints, God is seen[80] in every heart[79].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਭਏ[81] ਆਗਿਆਕਾਰੀ[82] ॥	In saints' congregation, man becomes[81] obedient[82] to the Lord.
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਗਤਿ[83] ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥	In the saints congregation I have obtained salvation[83].
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਟੇ[84] ਸਭਿ ਰੋਗਾ[85] ॥	In the saints congregation all the maladies[85] are healed[84].
ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਭੇਟੇ[86] ਸੰਜੋਗ[87] ॥੭॥	Nanak, by good destiny[87] the saints are met[86].

۷/۷

۱ - سادکے سنگ سنہہ ہرناؤ — سادھ سنگ ہر کے گن گاؤ

۲ - سادکے سنگ نہ من تے بسرے — ساد سنگ سرپر نسترے

۳ - سادکے سنگ لگے پربھ میٹھا — سادھو کے سنگ گھٹ گھٹ ڈیٹھا

۴ - ساد سنگ بھئے آگیاکاری — سادھ سنگ گت بھئی ہماری

۵ - سادھ کے سنگ مٹے سبھ روگ

نانک سادھ بھیٹے سنجوگ - ۷ -

۱- اے پربھو! مجھے سادھ سنگت میں رہ کے تمہارا نام سننے اور گانے کی توفیق دے!

۲- سادھ کی سنگت میں رہ کے پربھو من سے نہیں بھولتا ہے۔ حالانکہ بھول جانا انسان کی فطرت میں ہے۔ اس میں رہ کے انسان برائیوں سے ضرور بچ نکلتا ہے۔

۳- سادھ سنگت میں رہ کر پربھو کا نام لینا میٹھا لگتا ہے۔ وہ ہر ایک شریر میں نظر آتا ہے۔

۴- سادھ سنگت میں انسان پربھو کا حکم ماننے والوں میں شمار ہوتا ہے، اور اس کی عظمت (اوستھا) سدھر جاتی ہے۔

۵- سادھ کی سنگت میں اخلاقی، ذہنی اور جسمانی برائیاں مٹ جاتی ہیں۔ اے نانک! سادھ خوش قسمتی سے ہی ملتا ہے۔

7/7

1- साध की संगत करने से, रब नाम सदा सुन पाओगे।
साध की संगत करने से, उस दाता के गुन गाओगे।
2- साध की संगत करने से, हम नाम खुदा का भूल न जाएँ।
साध की संगत करने से, इनसान यक़ीनन१ मुकती पाएँ।
3- साध की संगत करने से, हो मीठा रब का नाम सदा।
साध की संगत करने से, हर दिल में देखें नूर खुदा२।
4- साध की संगत करने से, हम सभ फरमाबरदार३ हूए।
साध की संगत करने से सभ बेड़े अपने पार हूए।
5- साध की संगत करने से, जो रोग भी हों मिट जाएँगे।
'नानक', अच्छे भागों वाले, साध की संगत पाएँगे।७।

ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦੀ ਸੁਹਬਤ ਵਿਚ (ਵਿਕਾਰ ਆਦਿਕ) ਸਾਰੇ ਰੋਗ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,
ਤੇ ਨਾਨਕ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਾਧ ਜਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

१. निशचे नाल। २. प्रभू दा प्रकाश। ३. आगिआकारी।

ਸਾਧ[89] ਕੀ ਮਹਿਮਾ[88] ਬੇਦ ਨ ਜਾਨਹਿ ॥	The Vedas know not the praise[88] of the holy men[89].
ਜੇਤਾ[90] ਸੁਨਹਿ ਤੇਤਾ[91] ਬਖਿਆਨਹਿ[92] ॥	They describe[92] them as much[91], as[90] they have heard regarding them.
ਸਾਧ ਕੀ ਉਪਮਾ[93] ਤਿਹੁ[94] ਗੁਣ[95] ਤੇ ਦੂਰਿ[96] ॥	The greatness[93] of the saints is beyond[96] the three[94] qualities[95].
ਸਾਧ ਕੀ ਉਪਮਾ[97] ਰਹੀ ਭਰਪੂਰਿ[98] ॥	All-pervading[98] is the glory[97] of the saints.
ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ[99] ਕਾ ਨਾਹੀ ਅੰਤ[100] ॥	There is no limit[100] to the glory[99] of the saint.
ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਦਾ[2] ਬੇਅੰਤ[3] ॥	Ever[2] infinite[3] is the renown of the saint.
ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਊਚ ਤੇ ਊਚੀ[4] ॥	The glory of a saint is the highest of the high[4].
ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਮੂਚ[5] ਤੇ ਮੂਚੀ ॥	The honour of saint is the greatest of the great[5].
ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਾਧ ਬਨਿ ਆਈ[6] ॥	The celebrity of saint behoves[6] the saint alone.
ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਪ੍ਰਭ ਭੇਦੁ[7] ਨ ਭਾਈ[8] ॥੮॥੭॥	O Nanak, between His saint and the Lord there is no difference[7], my brother[8].

۸/۷

۱۔ سادھ کی مہما وید نہ جانہہ — جیتا سنہہ تیتا بکھیانہہ

۲۔ سادھ کی اُپما تہہ گن تے دور — سادھ کی اُپما رہی بھرپور

۳۔ سادھ کی سوبھا کا ناہی انت — سادھ کی سوبھا سدا بے انت

۴۔ سادھ کی سوبھا اوچ تے اوچی — سادھ کی سوبھا موچ تے موچی

۵۔ سادھ کی سوبھا سادھ بن آئی

نانک سادھ پربھ بھید نہ بھائی

-۸-

۱۔ سادھ کی عظمت وید بھی نہیں جانتے ہیں۔ کیونکہ وہ جتنا سُنتے ہیں اُتنا ہی بیان کر سکتے ہیں۔ سادھ کی عظمت بیان نہیں ہو سکتی ہے۔

۲۔ سادھ کی ذات صفاتِ علوی، صفاتِ جذباتی اور صفاتِ سفلی سے بلند ہے۔ اُس کی ذات پربھو کے ساتھ ہی ہو سکتی ہے۔

۳۔ سادھ کی عظمت کا اندازہ نہیں لگایا جا سکتا ہے۔ وہ سدا لامحدود ہے۔

۴۔ سادھ کی عظمت بہت اونچی ہے اور اس کا رتبہ مہان سے مہان اور اعلیٰ سے اعلیٰ ہے۔

۵۔ سادھ کی عظمت صرف سادھ ہی کو زیب دیتی ہے، کیونکہ، اے نانک! سادھ اور پربھو میں فرق نہیں۔

7/8

1- शान है ऊंची साधों की, जो वेद कहां बतलाते हैं।
सुन पाते हैं जितना जितना, उतने ही गुण गाते हैं।
2 शान है ऊंची साधों की, जो तीन गुनों१ से दूर रहे।
शान है ऊंची साधों की, जग जिस से कुल भरपूर रहे।
3. शान है ऊंची साधों की, जिस शान का अंत अंजाम२ नहीं।
शान है ऊंची साधों की, जो होती खतम तमाम नहीं।
4- शान है ऊंची साधों की, जो हर बाला से बाला३ है।
शान है ऊंची साधों की, जो हर आला से आला है।
5. शान है ऊंची साधों की, जो साधों को रास आई है।
'नानक' रब और साधों में, कहिता है कौन जुदाई४ है।।७।।

"The Sadhu's praise alone to sadh applies,
Between Sadu's and God no difference lies."

१. तिन गुण, सतो गुण, रजो गुण, तमो गुण। २. पारावार।
३. ऊंची तों ऊंची। ४. विभिन्नता, अन्तरता।

੮

ਸਲੋਕੁ ॥
ਮਨਿ[9] ਸਾਚਾ[10] ਮੁਖਿ[14] ਸਾਚਾ ਸੋਇ[12] ॥
ਅਵਰੁ[13] ਨ ਪੇਖੈ[15] ਏਕਸੁ[16] ਬਿਨੁ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਇਹ ਲਛਣ[17]
ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਹੋਇ[18] ॥ ੧ ॥

سلوک

مَن[9] ساچا[10] مُکھ[14] ساچا سوءِ[12]
اَور[13] نہ پیکھے[15] ایکس[16] بِن کوءِ
نانک اِہ لچھن[17] برہم گیانی ہوءِ[18]

Slok.

He, within whose mind[9] is the True Name[10], who with his mouth[14] utters the[12] True Name and who beholds[15] no other[13] but the unique Lord[16];— Nanak, these are the qualties[17] of the man who knows[18] God.

سلوک

جس انسان کے من میں وہ ذاتِ باری تعالےٰ (جو دائم و قایم ہے) اور وہ اُس کا نام جپتا ہو اور اس وَحدہٗ لاشریک کے سوا کسی اور کو نگاہ میں نہ لاتا ہو ۔
اے نانک! وہ انسان ان صفتوں کی وجہ سے برہم گیانی (واصلِ حق) ہو جاتا ہے۔

جس کا دل ہے خانۂ یادِ رحیم
اور زباں ہے خوگرِ ذکرِ کریم
دیکھتا ہے جو اسے ہر حال میں
جو نہیں آتا خودی کے جال میں

(بسملؔ دہلوی)

वह एक बिना किसी और को नहीं देखता ।

हे नानक ! यह लक्षण ब्रहम ज्ञानी के होते हैं ।

جس کا دل ہے خانۂ یادِ رحیم ۔ اور زباں ہے خوگرِ ذکرِ کریم
دیکھتا ہے جو اسے ہر حال میں ۔ جو نہیں آتا خودی کے جال میں
در حقیقت عارفِ کامل ہے وہ ۔ سر بہ سر توقیر کے قابل ہے وہ

१. बेगाना । २. सिफ़तां । ३. पूरन मनुख ।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪ[19] ॥ ਜੈਸੇ[20] ਜਲ[21] ਮਹਿ[22] ਕਮਲ[23] ਅਲੇਪੁ[24] ॥	The knower of God, ever, remains unattached[19] like[20] the lotus[23] which abides detached[24] in[22] water[21].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਨਿਰਦੋਖ[25] ॥ ਜੈਸੇ ਸੂਰੁ[26] ਸਰਬ[27] ਕਉ ਸੋਖ[28] ॥	The knower of God is ever stainless[25] and like the Sun[26] warms and dries[28] all[27].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਮਾਨਿ[29] ॥ ਜੈਸੇ ਰਾਜ[30] ਰੰਕ[31] ਕਉ ਲਾਗੈ[32] ਤੁਲਿ[33] ਪਵਾਨ[34] ॥	The knower of God looks on all with equal eyes[29] like the wind[34] that blows[32] alike[33] on the King[30] and the poor[31].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਧੀਰਜੁ[35] ਏਕ[36] ॥ ਜਿਉ ਬਸੁਧਾ[37] ਕੋਊ ਖੋਦੈ[38] ਕੋਊ ਚੰਦਨ[39] ਲੇਪ[40] ॥	The knower of God has even[36] patience[35], like the earth[37], which one man digs[38] and another smears[40] with sandal[39].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਇਹੈ ਗੁਨਾਉ[41] ॥	This is the attribute[41] of the knower of God.
ਨਾਨਕ ਜਿਉ[42] ਪਾਵਕ[43] ਕਾ ਸਹਜ ਸੁਭਾਉ[44] ॥੧॥	Nanak, his inherent nature[44] is all-purifying like[42] the fire[43].

۱۔ برہم گیانی سدا نرلیپ — جیسے جل مہہ کمل الیپ
۲۔ برہم گیانی سدا نردوکھ — جیسے سور سرب کو سوکھ
۳۔ برہم گیانی کے درسٹ سمان — جیسے راج رنک کو لاگے تل پوان
۴۔ برہم گیانی کے دھیرج ایک — جیۓ بسدھا کو کھودے کو چندن لیپ
۵۔ برہم گیانی کا یہے گناء
ناناک جیۓ پاوک کا سہج سبھاء -۱-

۱۔ ایک واصلِ حق سادھ (برہم گیانی) ہمیشہ دُنیا میں رہنے کے باوجُود دُنیاوی لگاؤ سے لاتعلق ہوتا ہے۔ عین اسی طرح جیسے کہ ایک کنول کیچڑ میں ہوتے ہوئے بے داغ ہوتا ہے۔

۲۔ ایک واصلِ حق سادھ گناہوں سے مبرّا ہوتا ہے۔ عین اسی طرح جس طرح سُورج سبھوں کو خشک کرنے کے باوجُود خود گیلا نہیں ہوتا ہے۔

۳۔ ایک واصلِ حق سادھ سب کو ایک نظر سے دیکھتا ہے۔ عین اسی طرح جیسے ہوا سب کو ایک جیسی لگتی ہے (جسطرح امیر کو لگتی ہے اسی طرح غریب کو)

۴۔ برہم گیانی کی حالت بُرائی یا تعریف سُنکر ایک جیسی رہتی ہے جسطرح دھرتی کی۔ اسے کوئی کھودتا ہے اور کوئی چندن کا لیپ کرتا ہے۔

۵۔ ایک واصلِ حق سادھ میں ایک خاص وصف یکسانیت کا ہے جیسے آگ کا۔ یہ ہر چیز کا زنگ جلا دیتی ہے۔ جو سادھ کی سنگت میں آیا۔ پاک ہو گیا

8/1

जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, दुनीआ से नापाक न हो।
जैसे फूल कंवल का जल में, ख़ुशक रहे, नामनाक१ न हो।

"برہم گیانی دُور ہے ہر بات سے۔ رنج سے راحت سے محسُوسات سے
1- جس طرح پانی میں رہتا ہے کمل۔ ہے جہاں میں یوں وہ مصرُوفِ عمل"

2. जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, वुह दाइमर२ बेदाग३ रहे।
जैसे सूरज सूख सुखा कर, हर शै पाक और साफ करे।

3. जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, सभ को देखे एक नज़र।
यकसां४ जैसे म्राए हवा, राजाओं और कंगालों पर।

4. जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, सबर से हरदम काम वुह ले।
जैसे धरती को इक खोदे, इक चंदन का लेप करे।

5. जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, गुन वाला गुनवान है वुह।
म्रातिश५ जैसी फ़ितरत६ उसकी, 'नानक' पाक इनसान है वुह।

---

१. गिला। २. सदीवा। ३. निरबिकार, निरदोश। तर, गीला ४. इको जिही। ५. अग। ६. सुभाउ।

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਮਲ[45] ਤੇ ਨਿਰਮਲਾ ॥ ਜੈਸੇ ਮੈਲੁ[46] ਨ ਲਾਗੈ[47] ਜਲਾ[48] ॥	God-awakened man is the purest of the pure[45], as filth[46] attaches[47] not to water[48].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਨਿ[49] ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ[50] ॥ ਜੈਸੇ ਧਰ[51] ਊਪਰਿ[52] ਆਕਾਸੁ[53] ॥	The mind[49] of the God-awakened man is enlightened[50] like the firmament[53] above[52] the earth[51].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਿਤ੍ਰ[54] ਸਤ[55] ਸਮਾਨਿ[56] ॥	To the God—awakened man, a friend[54] and a foe[55] are the same[56].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਹੀ ਅਭਿਮਾਨ[57] ॥	The God-awakened man has no pride[57].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਊਚ[58] ਤੇ ਊਚਾ ॥	The God-awakened man is the highest of the high[59].
ਮਨਿ ਅਪਨੈ ਹੈ ਸਭ ਤੇ ਨੀਚਾ[59] ॥	Within his mind, he is the most humble[59] of all.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ[60] ਸੇ ਜਨ[61] ਭਏ[62] ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ[63] ਕਰੇਇ[64] ॥੨॥	Nanak, only those[60] persons[61], become[62] God-divines, whom the Lord Himself[63] makes[64] so,

8/2

۱۔ برہم گیانی نرمل تے نرملا — جیسے میل نہ لاگے جلا

۲۔ برہم گیانی کے من ہوئے پرگاس — جیسے دھر اوپر آکاس

۳۔ برہم گیانی کے متر ستر سمان — برہم گیانی کے ناہی ابھمان

۴۔ برہم گیانی اوچ تے اوچا — من اپنے ہے سبھ تے نیچا

۵۔ برہم گیانی سے جن بھئے

نانک جن پربھ آپ کرے ۔۲۔

۱۔ جس طرح پانی کو میل نہیں لگتی ہے، اسی طرح ایک عارف باللہ دُنیاوی آلائشوں سے آلودہ نہیں ہوتا ہے۔ وہ بُرائی کی میل سے ہمیشہ بچا رہتا ہے۔

۲۔ عارف باللہ کے مَن پر عرفان اس طرح احاطہ کئے ہوئے ہوتا ہے جس طرح آسمان زمین کو۔ اُس کے مَن کی ایک لہر بھی سچ (Eternal Truth) کی گرفت سے باہر نہیں ہوتی ہے۔

۳۔ ایک عارف باللہ کو دوست دشمن ایک جیسے لگتے ہیں۔ اس کا مَن بغض، حسد اور غرور جیسی غلاظتوں سے پاک ہوتا ہے۔ اُس کا مَن صاف اور شُدھ ہوتا ہے۔

۴۔ ایک عارف باللہ کی رُوحانی قدریں بلند ترین ہوتی ہیں، مگر وہ اپنے مَن میں خود کو پست خیال کرتا ہے۔ وہ حد درجہ کا مُتکسر المزاج ہوتا ہے۔

۵۔ اے نانک! وہی لوگ عارف بنتے ہیں جن کو پرماتما ایسا بنا دیتا ہے۔

8/2

1- जिसकेमनमेंगिम्रान ख़ुदाका,दिल का पाक म्रौक साफ हैवुह।
मैल लगे कब पानी को जब निम्रे तो शफाफ१ है वुह।
2- जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, उस में नूर२ समाइम्राहै।
देखो जैसे धरती पर, म्राकाश बराबर छाइम्रा है।
3- जिसके मनमें गिम्रानख़ुदा का, दुशमन दोसत बराबर हैं।
जिसके मनमें गिम्रान ख़ुदा का,उस से दूर खुदी३ की मै४।
4- जिस के मन में गिम्रान खुदा का, वुह म्राला से म्राला है।
सभ से खुद को नीचा समझे, गो बाला से बाला है।
5- रब का गिम्रान उसी को है,रब जिस को गिम्रानीम्रापबनाए।
'नानक'गिम्रानउसीको होगा,मालक जिसकोम्राप सिखाए। २॥

این سعادت بزور بازو نیست - تانہ بخشد خدائے بخشندہ

१. गिला। २. सदीवा। ३. निरबिकार, निरदोश।
४. इको जिही। ५. म्रब। ६. सुभाउ।

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ[65] ॥	The God-divine is the dust[65] of all.
ਆਤਮ ਰਸੁ[66] ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਚੀਨਾ[67] ॥	The God-divine realises[67] the spiritual bliss[66].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸਭ ਊਪਰਿ ਮਇਆ[68] ॥	The God—divine shows kindness[68] to all.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਤੇ ਕਛੁ ਬੁਰਾ[69] ਨ ਭਇਆ[70] ॥	From the God-divine nothing evil[69] emanates[70].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ[71] ਸਮਦਰਸੀ[72] ॥	The God-divine is, ever[71], impartial[72].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ[73] ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ[74] ਬਰਸੀ[75] ॥	Ambrosia[74] rains[75] from the glance[73] of him who knows God.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬੰਧਨ[76] ਤੇ ਮੁਕਤਾ[77] ॥	The knower of God is free[77] from entanglements[76].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਨਿਰਮਲ[78] ਜੁਗਤਾ[79] ॥	Pure[78] is the way of life[79] of the knower of God.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਭੋਜਨੁ[80] ਗਿਆਨ[81] ॥	Divine knowledge[81] is the food[80] of the man who knows God.
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨੁ[82] ॥੩॥	Nanak, the Lord's Knower is absorbed in Lord's meditation[82].

۸/۳

۱۔ برہم گیانی سگل کی رینا ـــ آتم رس برہم گیانی چینا

۲۔ برہم گیانی کی سبھ اوپر مئیا ـــ برہم گیانی تے کچھ برا نہ بھیا

۳۔ برہم گیانی سدا سمدرسی ـــ برہم گیانی کی درسٹ امرت برسی

۴۔ برہم گیانی بندھن تے مکتا ـــ برہم گیانی کی نرمل جگتا

۵۔ برہم گیانی کا بھوجن گیان

نانک برہم گیانی کا برہم دھیان ۔۳۔

۱- عارف اپنے آپ کو سارے بندوں کے پیروں کی خاک خیال کرتا ہے۔ اُس نے آتمک آنند (روحانی فرحت و لذّت) محسوس کیا ہے۔

۲- ایک عارف ہر ایک کے ساتھ خندہ پیشانی کے ساتھ ہمکلام ہوتا ہے۔ اور وہ ہر بُرے کام سے پاک ہوتا ہے۔

۳- ہر ایک قماش کے انسان پر عارف کی نظر ایک جیسی ہوتی ہے۔ اُسکی نگاہ سے ہر قسم کے انسان پر امرت کی ورشا ہوتی ہے۔

۴- عارف مایا کے بندھنوں سے آزاد ہوتا ہے۔ اس کی طرزِ زندگی برائیوں سے مُبرّا ہوتی ہے۔

۵- دھیان اور گیان عارف کی خوراک ہے۔ اس کے مَن کی رُوحانی زندگی ہی اُس کا آسرا ہے ؎

دلا گر تواضع کنی اختیار
شود خلقِ دنیا ترا دوستدار (سعدی)

(8/3)

1- जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, ख़ुद को सभ की ख़ाक१ बनाए।
जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, वुह रुहानी२ लजत३ पाए।

ص/۱ 2. जिसके मनमें गिम्रानख़ुदा का, सभपर शफ़क़त४ करताजाए।
जिसकेमनमें गिम्रानख़ुदा का, शर५ उसके नजदीक न म्राए।

3- जिसके मनमें गिम्रानख़ुदा का, एक नज़र सभ उसको भाएँ।
जिसके मनमें गिम्रान ख़ुदा का, नैन उसके म्रमृत बरसाएँ।

4- जिस के मनमें गिम्रान ख़ुदा का, हर बंधन से मुकती पाए।
जिसके मन में गिम्रान ख़ुदा का, वुह नेकी के रसते जाए।

5- जिसकेमनमें गिम्रानख़ुदा का, उसका भोजनरबका गिम्रान।
जिसके मनमें गिम्रान ख़ुदा का, 'नानक' उसकारबमेंधिम्रान।३।

نوٹ:- ص/۱

حقیقت ہے اِس میں نہ کر شک ذرا
کہ نیکوں سے ہوتی ہے نیکی سدا

१. चरन-धूड़। २. म्रातमक। ३. म्रानंद।
४. मेहरबानी। ५. बदी।

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਏਕ ਊਪਰਿ ਆਸ[84] ॥	Lord's-divine has his hope[84] on the One Master[83].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸ[85] ॥	Lord's-divine suffers no doom[85].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਗਰੀਬੀ[86] ਸਮਾਹਾ[87] ॥	Lord's realiser is steeped[87] in humility[86].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਪਰ-ਉਪਕਾਰ[88] ਉਮਾਹਾ[89] ॥	Lord's realiser takes delight[89] in doing good to others[88].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਹੀ ਧੰਧਾ[90] ॥	Lord's realiser has no worldly entanglements[90].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਲੇ[91] ਧਾਵਤੁ[92] ਬੰਧਾ[93] ॥	Lord's realiser takes[91] captive[93] his wandering[92] mind.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਹੋਇ[94] ਸੁ[95] ਭਲਾ[96] ॥	Very[95] sublime[96] are the acts[94] of the man, who realises the Lord.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੁਫਲ[97] ਫਲਾ ॥	The Lord's realiser fruitions[97] well.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਗਿ[98] ਸਗਲ ਉਧਾਰੁ[99] ॥	In the company[98] of the Lord's realiser, all are saved[99].
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਪੈ[100] ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥੪॥	Nanak, the whole world praises[100] the man, who knows his Lord.

۱- برہم گیانی ایک اوپر آس — برہم گیانی کا نہی بناس
۲- برہم گیانی کے غریبی سماہا — برہم گیانی پر اپکار اماہا
۳- برہم گیانی کے ناہی دھندھا — برہم گیانی لے دھاوت بندھا
۴- برہم گیانی کے ہوء سہ بھلا — برہم گیانی سپھل پھلا
۵- برہم گیانی سنگ سگل ادھار
۶- نانک برہم گیانی جپے سگل سنسار

۱۔ عارف کو صرف ایک حیّ القیوم کی آس کا سہارا ہوتا ہے۔ اُس کی اونچی رُوحانی عظمت کبھی ناس نہیں ہوتی ہے۔

۲۔ عارف کے مَن میں فقر کی دولت سمائی ہوئی رہتی ہے۔ اسے دُوسروں کو بھلا کرنے کا چاو لگا رہتا ہے۔

۳۔ عارف کے مَن میں مایا کا جنجال نہیں ہوتا ہے کیونکہ وہ بھٹکتے مَن پر قابُو کر کے اُسے ضبط میں رکھ لیتا ہے۔

۴۔ جو کچھ خدا کی طرف سے ہوتا ہے۔ عارف اس میں اپنے اور پرائے کے لیے خیر سمجھتا ہے۔ وہ راضی بہ رضا رہ کر اپنی زندگی نہال کرتا ہے۔

۵۔ عارف کی صحبت میں رہ کر مصاحب کا بیڑا پار ہوتا ہے۔ اس کی بدولت سارے جگت کے لوگ پربھ کا نام جپتے ہیں۔

8/4

जिस के मन में गिम्रान खुदा का, एक खुदा पर ग्रास लगाए।
1- जिसके मनमें गिम्रानखुदा का, मौतभी उसके पास न ग्राए।
जिसके मनमें गिम्रानखुदा का, वुह मसकोन तबीग्रत१ पाए।
2- जिसकेमनमें गिम्रानखुदा का, रहिमो-करम२परउमडाम्राए।
जिसके मनमें गिम्रान खुदा का, सभ धंधों से यकसू३ हो।
3- जिसके मन में गिम्रान खुदा का, उस को मन पर काबू हो।
जिस के मनमें गिम्रान खुदा का, उस से हों सभ काम भले।
4- जिसके मन में गिम्रान खुदा का जग में फूले ग्रौर फले।
जिसके मन में गिम्रान खुदा का, उस की संगत करदे पार।
5 जिसके मनमें गिम्रान ख़ुदा का, 'नानक' गुनगाए संसार ॥४॥

All those who are drawn into his fellowship are saved.
He is beau-ideal of the world for contemlation.
(Teja Singh)

---

१. निम्रता वाला सुभाव। २. परउपकार। ३. बेफिकर।

8-5

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਏਕੈ[2] ਰੰਗ[3] ॥	Lord's Divine loves[3] the Lord alone[2]
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਬਸੈ[4] ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗ[5] ॥	The Lord abides[4] with[5] the one who knows God.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ[6] ॥	God's Name is the mainstay[6] of the God's divine.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਮੁ ਪਰਵਾਰੁ[7] ॥	God's Name is the family and retinue[7] of the one who understands the Lord.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ[8] ਸਦ ਜਾਗਤ[9] ॥	For ever and aye[8], the Lord's divine is wakeful[9]
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ[10]ਅਹੰਬੁਧਿ[12] ਤਿਆਗਤ[13] ॥	The Lord's divine discards[13] his haughty[11] intellect[12].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਨਿ[14] [15]ਪਰਮਾਨੰਦ[16] ॥	Within the mind[14] of the Lord's divine, is the supreme[15] bliss[16]
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਘਰਿ[17] ਸਦਾ[18] ਅਨੰਦ[19] ॥	There is eternal[18] happiness[19] in the home[17] of the Lord's divine.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੁਖ ਸਹਜ[20] ਨਿਵਾਸ[21] ॥	The man who knows God abides[21] in celestial peace[20].
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸ[22] ॥੫॥	Nanak, the knower of God meets not death[22].

۸/۵

۱۔ برہم گیانی کے ایکے رنگ — برہم گیانی کے بسے پربھ سنگ

۲۔ برہم گیانی کے نام ادھار — برہم گیانی کے نام پروار

۳۔ برہم گیانی سدا سدا جاگت — برہم گیانی اہنگ بدھ تیاگت

۴۔ برہم گیانی کے من پرمانند — برہم گیانی کے گھر سدا انند

برہم گیانی سکھ سہج نواس

۵۔ نانک برہم گیانی کا نہی بناس ۵۔

۱۔ برہم گیانی کے من میں خدا سمویا ہوا ہوتا ہے۔ وہ اس حالت میں
پُر کیف رہتا ہے۔

139 ۲۔ برہم گیانی کے من میں صرف ایک پربھو کا آسرا قائم رہتا ہے۔ اسی
لیے پربھو کا نام اُس کا پریوار ہے۔

۳۔ برہم گیانی برائیوں کے حملہ سے ہر وقت باخبر رہتا ہے۔ اِس لیے
وہ غرور کرنے والی حِس (بدھی) کو ترک کرتا ہے۔

۴۔ برہم گیانی کے من میں اعلیٰ سُکھ کا مالک (رب) بستا ہے۔ اسی لیے
اُس کے دِل کو تسکین ہوتی ہے۔

۵۔ برہم گیانی سُکھ اور شانتی میں مست رہتا ہے۔ اے نانک!
برہم گیانی کی آتمک عظمت کبھی فنا نہیں ہوتی ہے۔

8/5

जिस के मन में गिश्रान ख़ुदा का उलफत१ में यकरंग२ रहे।
जिस के मन में गिश्रान ख़ुदा का, रब भी उस के संग रहे।

1- ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ (ਸਦਾ) ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਪਿਆਰ (ਵੱਸਦਾ ਹੈ), (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)
(ਤਾਂ ਹੀ ਤੇ:) ਪ੍ਰਭੂ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

2- जिस के मन में गिश्रान ख़ुदा का, नाम उस का श्राधार रहे।
जिस के मन में गिश्रान ख़ुदा का, नाम उस का प्रवार रहे।

3- जिस के मन में गिश्रान ख़ुदा का, रहिता है बेदार३ सदा।
जिस के मन में गिश्रान ख़ुदा का, दूर उस से पंदार४ सदा।

4- जिस के मनमें गिश्रान ख़ुदा का, मन उसका ख़ुरसंद५ रहे।
जिस के मन में गिश्रान ख़ुदा का, घर उस के श्रानंद रहे।

5- जिसके मनमें गिश्रानख़ुदा का, चैन श्रौर सुख में बसताजाए।
जिसके मनमें गिश्रान ख़ुदा का 'नानक' वुह कब मिटनेपाए।

---

१. प्यार। २. इक रंग। ३. तिश्रार बर तिश्रार, जाग्रत। ४. श्रहंकार। ५. प्रसंन।

੬ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੇਤਾ[23] ॥	The man, who knows[23] the Lord is called a Brahm-gyani.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਏਕ[24] ਸੰਗਿ ਹੇਤਾ[25] ॥	The man, who knows the Lord loves[25] the one God[24] alone.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਹੋਇ ਅਚਿੰਤ[26] ॥	The man, who knows the Lord is free from cares[26].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਿਰਮਲ[27] ਮੰਤ[28] ॥	Pure[27] is the doctrine[28] of him, who knows God.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਿਸ ਕਰੈ[29] ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ[30] ॥	He is a Brahm-gyani, whom the Lord Himself[30] makes[29].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬਡ[31] ਪਰਤਾਪ[32] ॥	Great[31] is the glory[32] of the man who knows God.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਦਰਸੁ[33] [34]ਬਡਭਾਗੀ[35] ਪਾਈਐ ॥	The sight[33] of the man, who knows God, is obtained through the greatest[34] good fortune[35].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਬਲਿ ਬਲਿ[36] ਜਾਈਐ ॥	Be thou devoted and dedicated[36] unto the man, who knows God.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਖੋਜਹਿ[37] [38]ਮਹੇਸੁਰ[39] ॥	The great[38] god[39], Shiva searches[37] for the man, who knows God.
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ[40] ਪਰਮੇਸੁਰ[41] ॥੬॥	Nanak the Brahm-gyani, is Himself[40] the Exalted Lord[41].

۸/۶

۱۔ برہم گیانی برہم کا بیتا　　برہم گیانی ایک سنگ ہیتا

۲۔ برہم گیانی کے ہوئے اچنت　　برہم گیانی کا نرمل منت

۳۔ برہم گیانی جس کرے پربھ آپ　　برہم گیانی کا بڈ پرتاپ

۴۔ برہم گیانی کا درس بڈبھاگی پائیے　　برہم گیانی کئہ بل بل جائیے

۵۔ برہم گیانی کئہ کھوجہہ مہیسر

نانک برہم گیانی آپ پرمیسر　۔۶۔

۱۔ برہم گیانی خدائے واحد کا محرم بن جاتا ہے۔ اور اُس ایک پربھو کے ساتھ ہی پیار کرتا ہے۔

۲۔ برہم گیانی کے مَن میں اندیشہ نہیں ہوتا ہے۔ اُس کی نصیحت سے سب لوگ پاک اور صاف ہو جاتے ہیں۔

۳۔ برہم گیانی کا بڑا پرتاپ ہوتا ہے۔ وہی شخص برہم گیانی بن سکتا ہے جس کو رب برہم گیانی بننے کی توفیق دے۔

۴۔ برہم گیانی کے دیدار بڑی خوش قسمتی سے حاصل ہوتے ہیں۔ اس پر ہمیشہ قربان ہونا چاہیئے۔

۵۔ بڑے بڑے دیوتے (شِو وغیرہ) برہم گیانی کی تلاش میں پھرتے ہیں۔ نانک دیو جی فرماتے ہیں سہ اکال پرکھ بذاتِ خود ایک برہم گیانی کا رُوپ ہے۔

8/6

1- जिसके मनमें गिआनखुदा का,ब्रहम गिआनी कहिलाता है।
जिस के मन में गिआन ख़ुदा का एक से प्रेम लगाता है।

بے نیازِ فکر ہے اس کا دماغ
مِل گیا اُس کو حقیقت کا سراغ

2. जिस के मन में गिआन खुदा का, चिंता उस से दूर रहे।
जिसकेमनमें गिआन खुदा का,पाक१ उसका दसतूर२ रहे।

3. जिसके मन में गिआन खुदा का, जिस को देता वाली३ है।
जिस के मन में गिआन खुदा का,उस की शान निराली है।

اکال پُرکھ بذاتِ خود برہم گیانی کا رُوپ ہے۔

4. जिस के मनमें गिआन ख़ुदा का, किसमत ही से पाएं हम।
जिसके मन में गिआन ख़ुदा का, बल बल उसके जाएं हम।

بریگاں باشد ز دیدارش نصیب ۔ من شوم قرباں بداں مردِ ادیب
ہم فرشتہ را تلاشِ آں کسے ۔ آں کسے غرقِ وجودِ حق بسے

5. जिसके मनमें गिआनखुदा का,ढूंडे उस को महेशवर४आप।
जिसके मनमें गिआनखुदा का,'नानक' वुह परमेशवर आप॥६॥

१. साफ़, पवित्र। २. कार विहार। ३. परमातमां। ४. शिव जी।

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਕੀਮਤਿ[42] ਨਾਹਿ ॥	The man who knows God is priceless[42].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਸਗਲ[43] ਮਨ ਮਾਹਿ[44] ॥	All that[43] abides within[44] the mind of the man who knows God.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਕਉਨ ਜਾਨੈ ਭੇਦੁ[45] ॥	Who can know the secret[45] of the man, who knows God?
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਸਦਾ[46] ਆਦੇਸੁ[47] ॥	Ever[46] make obeisance[47] unto the God-divine.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਕਥਿਆ[48] ਨ ਜਾਇ [49]ਅਧਾਖਰੁ[50] ॥	Even half[49] a letter[50] of the praise of the God-divine cannot be narrated[48].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ[51] ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ[52] ॥	The God-divine is the Lord[52] of all[51].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਮਿਤਿ[53] ਕਉਨੁ ਬਖਾਨੈ[54] ॥	Who can describe[54] the limits[53] of the man, who knows God?
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਗਤਿ[55] ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਾਨੈ ॥	Only the Brahm-gyani knows the state[55] of the Brahm-gyani.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਅੰਤੁ[56] ਨ ਪਾਰੁ[57] ॥	The man who knows God is without ends[56] and limits[57].
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਸਦਾ[58] ਨਮਸਕਾਰੁ[59] ॥੭॥	Nanak ever[58] prostrates[59] himself to the man, who knows the Lord.

۱۔ برہم گیانی کی قیمت ناہِ — برہم گیانی کے سگل من ماہ
۲۔ برہم گیانی کا کون جانے بھید — برہم گیانی کو سدا ادیس
۳۔ برہم گیانی کا کتھیا نہ جائے ادھاکھر — برہم گیانی سب کا ٹھاکر
۴۔ برہم گیانی کی مت کون بکھانے — برہم گیانی کی گت برہم گیانی جانے
۵۔ برہم گیانی کا انت نہ پار
نانک برہم گیانی کو سدا نمسکار
۔۷۔

۱۔ برہم گیانی کی ہستی انمول ہے، وہ اوصاف حمیدہ کا مجسمہ ہے۔
۲۔ برہم گیانی کی عظیم زندگی کے بھید سے کوئی واقف نہیں ہوتا ہے۔ وہ ہمیشہ تعظیم و تکریم کے قابل ہے۔
۳۔ برہم گیانی کے اوصاف اگر لکھنے بیٹھیں تو ایک حرف بھی لکھا نہیں جا سکتے ہیں، کیونکہ وہ انسانوں کا معبود ہے۔
۴۔ برہم گیانی کی اونچی زندگی کا اندازہ کوئی نہیں کر سکتا ہے۔ اس کا اندازہ صرف برہم گیانی ہی کر سکتا ہے۔
۵۔ برہم گیانی کے اوصاف سمندر کا ساحل نہیں، بلکہ وہ خود عین سمندر ہے۔ اے نانک! اسے سدا نمسکار ہے۔

8/7

1- जिस के मन में गिआन ख़ुदा का, बंदा है अनमोल वही।
जिसके मन में गिआन ख़ुदा का, रौशन उस पर हाल सभी।

ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਅੰਦਰ ਹਨ ॥
(ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

2- जिस के मन में गिआन ख़ुदा का, जाने उस का भेद ख़ुदा।
जिस के मन में गिआन ख़ुदा का, उस को है आदेस१ सदा।

3- गिआनी की तारीफ में हम से, आधा हरफ़ न लिखा जाए।
जिसकेमनमेंगिआनख़ुदा का, सभ कावह ठाकुर२ कहिलाए।

نیم حرفے زو نہ باشد ہم بیان
حق شناسے مالک سالم جہان (عفیف)

4- जिस के मन में गिआन ख़ुदा का, कौन उसे पहिचानेगा।
जिस के मन में गिआन ख़ुदा का, गिआनी उस को जानेगा।

ولی را ولی می شناسد

5- जिस के मन में गिआन ख़ुदा का, अंत न उस का है अंजाम।
जिसकेमनमें गिआनख़ुदाका, 'नानक' उसकोनित परनाम३ ।७।

१. नमशकार। २. मालक, सुआमी। ३. नमसकार।

8-8

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ[60] ਕਾ ਕਰਤਾ[61] ॥	The knower of God, is the creator[61] of the whole world[60].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦ[62] ਜੀਵੈ ਨਹੀ ਮਰਤਾ[63] ॥	The knower of God lives for ever[62] and dies[63] not.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮੁਕਤਿ[64] ਜੁਗਤਿ[65] ਜੀਅ[66] ਕਾ ਦਾਤਾ[67] ॥	The knower of God, is the (Shower) or (Giver[67] of the way[65] to salvation[64] to the mortal[66].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਪੂਰਨ[68] ਪੁਰਖੁ[69] ਬਿਧਾਤਾ[70] ॥	The knower of God, is the perfect[68] Lord[69] Creator[70].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਨਾਥ ਕਾ ਨਾਥੁ[71] ॥	The knower of God, is the patron[71] of the patronless.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਭ[72] ਊਪਰਿ[73] ਹਾਥੁ[74] ॥	The saving hand[74] of the knower of God extends over[73] the entire[72] humanity.
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਗਲ[75] ਅਕਾਰੁ[76] ॥	The knower of God, owns the entire[75] universe[76].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ[77] ਨਿਰੰਕਾਰੁ[78] ॥	The knower of God, is himself[77] the Formless Lord[78].
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸੋਭਾ[79] ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਨੀ[80] ॥	The glory[79] of the Brahm-gyani behoves[80] the Brahm-gyani alone.
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ[81] ਕਾ ਧਨੀ[82]॥੮॥੮॥	Nanak, the mortal who knows God, is the Lord[82] of all[81].

۸/۸

۱۔ برہم گیانی سبھ سرسٹ کا کرتا — برہم گیانی سد جیوے نہی مرتا

۲۔ برہم گیانی مکت جگت جیء کا داتا — برہم گیانی پورن پرکھ بدھاتا

۳۔ برہم گیانی اناتھ کا ناتھ — برہم گیانی کا سبھ اوپر ہاتھ

۴۔ برہم گیانی کا سگل اکار — برہم گیانی آپ نرنکار

۵۔ برہم گیانی کی سوبھا برہم گیانی بنی

نانک برہم گیانی سرب کا دھنی

۔۸۔

۱۔ برہم گیانی سارے سنسار کا خالق ہے۔ وہ فنا نہیں ہوتا ہے۔
وہ ابدی حیات کا سرچشمہ ہے۔

۲۔ برہم گیانی سنسار کے لوگوں کو راہِ نجات دکھانے والا ہے۔ وہ
مکمل زندگی کی صحیح طور نشاندہی کرتا ہے۔ وہ بذاتِ خود ایک انسان کامل ہے۔

۳۔ برہم گیانی بے مالکوں کا مالک ہے۔ وہی سب کی مدد کرنے والا ہے۔

۴۔ یہ عالمِ موجودات برہم گیانی کا اپنا عالم ہے۔ وہ ظاہر میں
آپ ہی نرنکار ہے۔

۵۔ برہم گیانی کی صفت صرف برہم گیانی ہی کر سکتا ہے۔ اے نانک!
وہی مخلوقات کا مالک ہے۔

1- जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, जग का करता धरता है।
जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का जिंदा है, कब मरता है।

"ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਸਦਾ ਹੀ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ."

2- जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का सुख मुकती का दाता है।
जिस के मन में गिम्रान ख़ुदा का, पूरा काम बनाता है।

3 - जिसके मनमें गिम्रानख़ुदा का, बे-नाथों१ कानाथ२ है वुह।
जिसके मनमें गिम्रानख़ुदा का, रखता सभ पर हाथ है वुह।

4 - जिसके मनमें गिम्रानख़ुदा का, ख़ुद सारा संसार है वुह।
जिसके मन में गिम्रान ख़ुदा का, म्राप ही निरंकार है वुह।

"حق شناس منظرِ ہر دو جہاں ۔ کبریا خود مستتر باشد دراں"

5- जिसके मनमें गिम्रान ख़ुदा का, शान उसकी इरफानी३ है।
नानक' जो गिम्रानी है रब का, हाथ उस के सुलतानी४ है।८।८।

نانک گوید: مردِ خداشناس مالکِ ہمہ چیز و بخشندہ ہمہ چیز است (ماخوذ از گنجِ آسایش ایران)

१. बेम्रासरा। २. सुम्रामी। ३. गिम्रानमई। ४. बादशाही।

੯

ਸਲੋਕੁ ॥

ਉਰਿ ਧਾਰੈ ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਸਰਬ ਮੈ ਪੇਖੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥
ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਠਾਕੁਰ ਨਮਸਕਾਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਅਪਰਸੁ ਸਗਲ ਨਿਸਤਾਰੈ

سلوک

اُردھارے جو اَنتر نام سرب میں پیکھے بھگوان
نِمکھ نِمکھ ٹھاکر نمسکارے نانک اوہ اپرس
سگل نستارے

Slok.

He, who places[84] the Name in[85] his heart[83], who sees[87] the Lord[88] amongst all[86] and who at every moment[89] bows[92] to the Lord;— Nanak, such[93] a saint who touches not[91] anybody, emancipates[92] all.

9

سلوکُ

جو انسان اپنے مَن میں ہمیشہ ایک پربھو کا نام قائم رکھتا ہے اور اسے تمام مخلوقات میں موجود دیکھتا ہے۔ لحظہ بہ لحظہ اُس کو نمسکار کرتا ہے۔ اے نانک! وہ انسان حقیقی معنوں میں سچا اور حد درجہ کا پاکیزہ انسان ہے۔ وہ سب جانداروں کا بیڑا پار لگاتا ہے۔

जिस के मन में बस गिआ,
प्यारे रब का नाम।

सभ में जो भगवान का,
देखे नूर१ तमाम।

पल पल रब को याद जो,
कर ले सीस२ झुकाए।

अपरस३ उस को जानीए,
'नानक' जग तैराए ॥१॥

१. प्रेकाश। २. सिर। ३. पवित्र।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਮਿਥਿਆ[94] ਨਾਹੀ ਰਸਨਾ[95] ਪਰਸ[96] ॥ ਮਨ ਮਹਿ[97] ਪ੍ਰੀਤਿ[9] ਨਿਰੰਜਨ[99]ਦਰਸ[100] ॥	He, whose tongue[95] touches[96] not falsehood[94], within[97] whose mind is the love[98] for the sight[100] of the Pure One[99].
[2]ਪਰਤ੍ਰਿਅ[3] ਰੂਪੁ[4] ਨ ਪੇਖੈ[5] ਨੇਤ੍ਰ[6] ॥	Whose eyes[6] see[5] not the beauty[4] of others[2] wives[3].
ਸਾਧ[10] ਕੀ ਟਹਲ[7] ਸੰਤ ਸੰਗਿ[8] ਹੇਤ[9] ॥ ਕਰਨ[14] ਨ ਸੁਨੈ ਕਾਹੂ[12] ਕੀ ਨਿੰਦਾ[13] ॥ ਸਭ ਤੇ ਜਾਨੈ[15] ਆਪਸ[16] ਕਉ ਮੰਦਾ[17] ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[18] ਬਿਖਿਆ[19] ਪਰਹਰੈ[20] ॥ ਮਨ[21] ਕੀ ਬਾਸਨਾ[22] ਮਨ[23]ਤੇ[24] ਟਰੈ[25]॥ ਇੰਦ੍ਰੀ[26] ਜਿਤ[27] ਪੰਚ[28] ਦੋਖ[29] ਤੇ ਰਹਤ[30] ॥	Who serves[7] the holy[10] and bears love[9] to[8] the saints, who with his ears[14], hears not slander[13] of anyone[12], who deems[15] himself[16] the worst[17] of all, who by Guru's grace[18] renounces[20] wickedness[19], who banishes[25] his heart's[21] desires[22] from[24] his soul[23] and who conquers[27] his lust[26] and is free[30] from the five[28] deadly sins[29].
ਨਾਨਕ ਕੋਟਿ[31] ਮਧੇ[32] ਕੋ[33] ਐਸਾ[34] ਅਪਰਸ ॥੧॥	Nanak, amongst[32] millions[31], there is scarcely any[33] such[34] 'Aparas'.

۱۔ مِتھیا ناہی رَسنا پَرَس — مَن مہہ پریت نرنجن دَرَس 9/1
۲۔ پَرتریا روپ نہ پیکھے نیتر — سادھ کی ٹہل سنت سنگ ہیت
۳۔ کَرَن نہ سُنے کاہُو کی نِندا — سَبھ تے جانے آپس کو مَندا
۴۔ گُور پرسادِ بکھیا پَرہَرے — مَن کی باسنا مَن تے ٹَرے
۵۔ اندری جِت پنچ دوکھ تے رہت
نانک کوٹ مدھے کو ایسا اپرس ۱۰۔

۱۱۔۲

۱۔ انسان کو جھوٹی باتیں نہیں کرنی چاہیے۔ اُسے ایشور کے دیدار کی تمنّا کرنی چاہیے۔

۲۔ انسان کو کسی عورت کے حُسن و جمال کو دیکھ کر للچانا نہیں چاہیے، بلکہ اُس کو سادھوؤں کی سنگت میں رہ کر اُن کی سیوا کرنی چاہیے۔

۳۔ انسان کو اپنے کانوں سے کسی کی غیبت نہیں سُننی چاہیے، بلکہ اپنے آپ کو سب سے ادنیٰ اور کمزور تصوّر کرنا چاہیے۔

۴۔ گورو کی مہر سے انسان برائیوں سے بچ سکتا ہے اور اپنی نفسانی خواہشات پر قابو پا سکتا ہے۔

۵۔ جس آدمی نے نفسانی خواہشات کے چشموں پر قابو پایا ہو اور ان کے اثرات کو قبول نہ کیا ہو۔ گورو جی فرماتے ہیں، اے نانک! ایسا شخص کروڑوں میں ایک آدھ ہی ہوگا۔

۱۔ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਰੂਪ (پر تریہ روپ) = پرائی عورت کا حسن۔ ۲۔ ਨ ਪੇਖੈ ਨੇਤ੍ਰ (نہ پیکھے نیتر) = آنکھ سے نہ دیکھے۔ ۳۔ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਿਤ (اندری جت) = اعضاءِ خمسہ کے ناجائز اثرات پر قابو پانا۔ ۴۔ ਪੰਚ ਦੋਖ (پنچ دوکھ) = کام۔ کرودھ۔ لوبھ۔ موہ۔ اہنکار۔

9/1

1- झूठ न आए जिस के लब१ पर, सच का जिस को जौक२ रहे।
मन में इशक ख़ुदा का हो, दीदार३ का हरदम शौक रहे।
2- नामहरम४ का रुप न देखे, अपनी आंख बचाए वुह।
सेवा कर ले साधों की, संतों से प्रेम लगाए वुह।
3- कानों को गैबत५ से रोके, औरों के वुह ऐब छिपाए।
ख़ुद को सभ से नीचा समझे, अदना६ ख़ुद को कहिता जाए।
4- गुर की उस पर रहिमत हो, सभ बदीआं दूर हटाए वुह।
दूर करे नफसानी ख्वाहिश७, मन को साफ बचाए वुह।
5- बच कर पांचों ऐबों८ से, जो नफस९ को जीते नेक है वुह।
'नानक' लाखों इनसानों से, ऐसा 'अपरस'१० एक है वुह।१।

१. 1. ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਰੂਪ : پرتریہ روپ — पर त्रिआ रूपु — پرائی عورت کا حسن -
2. ਨ ਪੇਖੈ ਨੇਤ੍ਰ : نہ پیکھے نیتر — न पेखै नेत्र - آنکھ سے نہ دیکھے -
3. ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਿਤ : اندری جت — इंद्री जित - اعضاءِ خمسہ کے ناجائز اثرات پر قابو پانا۔
4. ਪੰਚ ਦੋਖ : پنچ دوکھ — पंच दोख - کام، کرودھ، لوبھ، موہ، اہنکار

१. बुल २. सुआद ३. दरशन ४. पराई इसत्री ५. निंदिआ ६. नीवां, तुछ / ७. काम वासना ८. पंज दोश-काम, क्रोध, लोभ, मोह, अहंकार ९. काम १०. पवित्र।

ਬੈਸਨੋ ਸੋ ਜਿਸੁ ਊਪਰਿ ਸੁ[35] ਪ੍ਰਸੰਨ[36] ॥	He is the vegetarian with whom He[35], the Lord is pleased[36].
ਬਿਸਨ ਕੀ ਮਾਇਆ[37] ਤੇ ਹੋਇ ਭਿੰਨ[38] ॥ ਕਰਮ[39] ਕਰਤ ਹੋਵੈ ਨਿਹਕਰਮ[40] ॥	Who abides apart[38] from God's mammon[37] and who in performing good acts[39] looks not for reward[40].
ਤਿਸੁ[44] ਬੈਸਨੋ[41] ਕਾ ਨਿਰਮਲ[42] ਧਰਮ[43] ॥	Pure[42] is the faith[43] of that[44] worshipper of Vishnu[41].
ਕਾਹੂ ਫਲ[45] ਕੀ ਇਛਾ[46] ਨਹੀ ਬਾਛੈ[47] ॥	He entertains[47] no desire[46] of reward[45] for anything.
ਕੇਵਲ[48] ਭਗਤਿ[49] ਕੀਰਤਨ[50] ਸੰਗਿ ਰਾਚੈ[51] ॥	He is solely[48] devoted[51] to Lord's meditation[49] and celebrating His praises[50].
ਮਨ[52] ਤਨ[53] ਅੰਤਰਿ[54] ਸਿਮਰਨ[55] [56]ਗੋਪਾਲ[57] ॥	Within[54] his mind[52] and body[53] is the contemplation[55] of the World[56]-Cherisher[57].
ਸਭ ਊਪਰਿ ਹੋਵਤ ਕਿਰਪਾਲ[58] ॥	He is kind[58] to all the creatures.
ਆਪਿ[62] ਦ੍ਰਿੜੈ[59] ਅਵਰਹ[60] ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ[61] ॥	He Himself[62] holds fast[59] to Lord's Name and causes others[60] to repeat[61] it.
ਨਾਨਕ ਓਹੁ[63] ਬੈਸਨੋ ਪਰਮ[64] ਗਤਿ[65] ਪਾਵੈ ॥੨॥	Nanak such[63] a Vaishnav obtains the supreme[64] salvation[65].

9/2

۱۔ بیسنو سو جِس اُوپر سُپرسن ___ بِسَن کی مائیا تے ہوءِ بھِنّ

۲۔ کرم کرت ہووے نہہ کرم ___ تِس بیسنو کا نرمل دھرم

۳۔ کاہو پھل کی اِچھا نہی باچھے ___ کیول بھگت کیرتن سنگ راچے

۴۔ من تن انتر سمرن گوپال ___ سبھ اوپر ہووت کرپال

آپ دِرڑے اورہ نام جپاوے

نانک اوہ بیسنو پرم گت پاوے ۔۲۔

۱ - جو انسان پربھو کی مایا کی دلآویزی سے بے نیاز ہے ۔ اور جس پر اپنے حسن اعمال کی وجہ سے رب خوش ہے ، وہی حقیقت میں سچا وشنو ہے ۔

۲ - اُس وشنو کا دھرم پاک ہے جو دھرم کے کام کرتا ہے ۔ لیکن ان کاموں کے صلہ سے بے نیاز ہے ۔

۳ - جو انسان صرف پربھو کی بھگتی کے کیرتن میں محو ہے اور اس کے معاوضہ کی فکر نہیں کرتا ہے ، وہی وشنو ہے ۔

۴ - جس کے من اور تن میں پربھو کا سمرن بس رہا ہے اور جو سب مخلوق پر رحم کرتا ہے ، وہی وشنو ہے ۔

۵ - جو شخص خود رب کا نام پکے ارادہ سے اپنے من میں جپتا ہے اور دوسروں سے جپواتا ہے ، نانک فرماتے ہیں کہ وہ وشنو ہے ۔ وہی مکتی حاصل کرتا ہے ۔

9/2

1- 'वैशनो' उस को जानो जिस से, आप खुदा मसरुर१ रहे ।
वैशनो उस को जानो हरदम, जो माइआ से दूर रहे ।

2- लाग से बच कर करम कमाए२ करम हमेशां पाक रहे ।
वैशनो वुह असा है जिस का, धरम हमेशां पाक रहे ।

3- करम कमाए फल को तिआगे२, फल का सोक मिटाए वुह ।
रब की खालस भगती कर के, दाता के गुन गाए वुह ।

4- याद करे तन मन से रब को, जिस ने सभ को पाला है ।
सभ पर रहिमत करने वाला, बखशिश करने वाला है ।

5- आप भी उस का नाम जपे, औरों को नाम जपाए वुह ।
'वैशनों' उस को समझो 'नानक', इ ाला रुतबा३ पाए वुह।२।

He understand the true significance of the Name and makes others realize it. Such a Vaishnav has reached the highest attainment of life. (Teja Singh M.A.)

१. प्रसन । २. निशव .म करम करे । ३. उतम पदवी ।

9-3

ਭਗਉਤੀ[66] ਭਗਵੰਤ[67] ਭਗਤਿ[68] ਕਾ ਰੰਗੁ[69] ॥	He is the Lord's worshipper[66] who enshrines affection[69] for Lord's[67] devotional service[68].
ਸਗਲ[73] ਤਿਆਗੈ[70] ਦੁਸਟ[71] ਕਾ ਸੰਗੁ[72] ॥ ਮਨ ਤੇ ਬਿਨਸੈ[74] ਸਗਲਾ ਭਰਮੁ[75] ॥	He forsakes[70] the company[72] of all[73] wicked men[71] and from his mind all superstition is removed.
ਕਰਿ[76] ਪੂਜੈ[77] ਸਗਲ[78] ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[79] ॥	He realises[76] the Supreme Lord[79] to be amongst all[78] and adores[77] Him alone.
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪਾਪਾ[80] ਮਲੁ[81] ਖੋਵੈ[82] ॥	In the saint's congregation, he washes off[82] the filth[81] of sins[80].
ਤਿਸੁ[83] ਭਗਉਤੀ ਕੀ ਮਤਿ[84] ਊਤਮ[85] ਹੋਵੈ[86] ॥	Supreme[85] becomes[86] the wisdom[84] of such[83] a Bhagauti.
ਭਗਵੰਤ[87] ਕੀ ਟਹਲ[88] ਕਰੈ[89] ਨਿਤ ਨੀਤਿ[90] ॥	For ever and aye[90], he performs[89] the service[88] of his Lord[87].
ਮਨੁ[91] ਤਨੁ[92] ਅਰਪੈ[93] ਬਿਸਨ[94] ਪਰੀਤਿ[95] ॥	His soul[91] and body[92], he dedicates[93] to His Lord's[94] love[95].
ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ[96] ਹਿਰਦੈ[97] ਬਸਾਵੈ[98] ॥	God's feet[96], he places[98] within his mind[97].
ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਭਗਉਤੀ ਭਗਵੰਤ[99] ਕਉ ਪਾਵੈ[100] ॥ ॥੩॥	Nanak such a Bhagauti attains[100] to the Prospercus Lord[99].

۹/۳

۱۔ بھگوتی بھگونت بھگت کا رنگ — سگل تیاگے دُسٹ کا سنگ
۲۔ من تے بِنَسے سگلا بھرم — کر پوجے سگل پار برہم
۳۔ سادھ سنگ پاپاں مل کھووے — تس بھگوتی کی مت اُتم ہووے
۴۔ بھگونت کی ٹہل کرے نت نیت — من تن ارپے بسن پریت
۵۔ ہر کے چرن ہردے بساوے — نانک ایسا بھگوتی بھگونت کو پاوے

۱- بھگوان کا اصل عابد وہ ہے، جس کے مَن میں بھگتی کا پیار ہے، اور جس نے بُروں کی صحبت سے کنارہ کشی کی ہے۔

۲- ایک سچا بھگت وہ ہے جس کے مَن سے ہر طرح کا وہم مٹ جائے۔ اور وہ ایک رب کو ہر سمت موجود جان کر پوجے۔

۳- سچّا بھگت وہ ہے جس کی دانش پختہ ہوتی ہے، اور جو سادھ سنگت میں گناہوں کی میل دھو ڈالتا ہے۔

۴- سچّا بھگت وہ ہے، جو بھگوان کا سمرن کرتا ہے، اور اپنے پربھ کے پیار میں اپنے تن مَن کو فدا کرتا ہے۔

۵- سچّا بھگت وہ ہے جو پربھ کا نام ہمیشہ اپنے دل میں بساتا ہے۔ نانک! ایسا ہی بھگت بھگوان تک رسائی حاصل کرتا ہے۔

9/3

1- जिस का नाम 'भगोती' है, भगवान की भगती करता है।
जिस का नाम भगोती है, हर बद-सुहबत१ से डरता है।
2. मन में भरम न राखे कोई, वहिम गुमान मिटाता है।
अपने रब को सभ में देखे, उस को सीस झुकाता है।
3. जो संतों की संगत से, सभ मैल कपट का धोता है।
उस का नाम भगोती है, वुह अकल में आला२ होता है।
4. हरदम अपनी भगती से, भगवान की सेवा करता है।
तन मन से वुह अपने रब की, उलफत३ का दम भरता है।
5. अपने मन के मंदर में जो, हरि४ के चरन बसाता है।
'नानक' खास 'भगोती' है वुह, भगवान को अपने पाता है।३

"प्रभु के प्यार में निडर और अभय होना।"

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (القرآن)

برہم گیانی خوف و خدشہ اور غم سے بالاتر ہوتا ہے۔

१. बुरी संगत। २. उतम। ३. प्रेम। ४. प्रमातमा।

ਸੋ[2] ਪੰਡਿਤੁ[3] ਜੋ ਮਨੁ[4] ਪਰਬੋਧੈ ॥	He[2] is a scholar[3], who instructs[5] his mind[4].
ਰਾਮ ਨਾਮੁ[6] ਆਤਮ[7] ਮਹਿ[8] ਸੋਧੈ[9] ॥	He searches[9] for Lord's Name[6] in[8] his heart[7].
ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਾਰੁ[10] ਰਸੁ[12] ਪੀਵੈ[13] ॥	And drinks[13] the exquisite[10] Nectar[12] of Master's Name.
ਉਸੁ[14] ਪੰਡਿਤ ਕੈ ਉਪਦੇਸਿ[15] ਜਗੁ[16] ਜੀਵੈ[17] ॥	The world[16] lives[17] by the instruction[15] of that[14] pandit.
ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ[18] ਹਿਰਦੈ[19] ਬਸਾਵੈ[20] ॥ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਫਿਰਿ[21] ਜੋਨਿ[22] ਨ ਆਵੈ[23] ॥	The pandit, who implants[20] God's gospel[18] in his heart[19] enters[23] not in existences[22], again[21].
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੂਝੈ[24] ਮੂਲੁ[25] ॥ ਸੂਖਮ[26] ਮਹਿ[27] ਜਾਨੈ[28] ਅਸਥੂਲੁ[29] ॥ ਚਹੁ ਵਰਨਾ[30] ਕਉ ਦੇ ਉਪਦੇਸੁ[31] ॥	He understands[24] the essence[25] of the Vedas, Puranas and Simirtis, recognises[28] the discernible[29] in[27] the undiscernible[26] one and instructs[31] all the four castes[30].
ਨਾਨਕ ਉਸੁ ਪੰਡਿਤ ਕਉ ਸਦਾ[32] ਅਦੇਸੁ[33] ॥੪॥	Nanak, I ever[32] make obeisance[33] unto that pandit.

۹/۴

۱- سو پنڈت جو من پربودھے — رام نام آتم مہہ سودھے

۲- رام نام سار رس پیوے — اس پنڈت کے اپدیس جگ جیوے

۳- ہر کی کتھا ہردے بساوے — سو پنڈت پھر جون نہ آوے

۴- وید پران سمرت بوجھے مول — سوکھم مہہ جانے استھول

۵- چہہ ورنا کو دے اپدیس
نانک اس پنڈت کو سدا ادیس -۴-

۱- اصلی پنڈت وہ ہے جو اپنے من کو رُوحانی تربیت دیتا ہے، وہ جانچتا ہے کہ پربھو کا نام کس حد تک اُس کے من میں جاگزین ہوا ہے

۲- اس پنڈت کی نصیحت سے سارا سنسار رُوحانی زندگی حاصل کرتا ہے جو "پربھ نام" کا میٹھا اَمرت پیتا ہے۔ وہ ہمیشہ حقیقت کا قائل ہے۔

۳- جو پنڈت ایک اللہ کی حمد و ثناء اپنے من میں بساتا ہے۔ وہ جنم مرن کے چکر میں نہیں پڑتا ہے۔

۴- ایک سچا پنڈت پرانوں، سمرتیوں اور دھارمک گرنتھوں کی اصلی جڑ پربھو ہی سمجھتا ہے۔ اسے ایمان ہے کہ عالمِ وجُود اُسی کے آسرے پر قائم ہے۔

۵- جو چاروں ذاتوں (برہمن، کھشتری، ویش اور شودر) کو پند و نصیحت کرتا ہے۔ اے نانک! ایسے پنڈت کے آگے سر جھکانا چاہئے۔

9/4

पंडित' उसको समझो तुम, जो मन मे जोत१ जगाता है।
प्यारे रब के नाम का अपने, मन में खोज लगाता है।

1- (ਅਸਲੀ) ਪੰਡਿਤ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਦੇਂਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਾਲਦਾ ਹੈ॥ (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

2- नाम है रब का अमृत रस, वुह नाम का अंमृत पीता है।
उस पंडित क उपदेशों से, सारा आलम२ जीता है।

3- वुह पंडित जो रब की बातें, मन में खब बसाता है।
वुह पंडित फिर दुनीआं में, कब जून बदल कर आता है।

4- असल हक़ीक़त देखो पुरानों सिमृतीआं और वेदों में।
ज़ाहिर३ के बातन४ में देखे, हक़ को पाए भेदों में।

5- चारों बरनों५ को जो पंडित, एक तरह उपदेश करे।
'नानक' अैसे पंडित को, आदेस६ सदा आदेस करे॥४॥

---

१ रब्बानी जोत।
१. रबी जोत। २. दुनीआं, ससार। ३. प्रगट। ४. गुपत।
५. चार वरण–ब्राहमण, खत्री, वैश ते शूदर। ६. नमसकार।

9-5

ਬੀਜ[34] ਮੰਤ੍ਰੁ[35] ਸਰਬ[36] ਕੋ ਗਿਆਨੁ[37] ॥	Of the seed[34] of God's Name[35], everyone[36] has been imparted the comprehension[37].
ਚਹੁ ਵਰਨਾ[40] ਮਹਿ ਜਪੈ[38] ਕੋਊ[39] ਨਾਮੁ ॥	Let anyone[39] of the four castes[40] repeat[38] the Name.
ਜੋ ਜੋ[41] ਜਪੈ ਤਿਸ[42] ਕੀ ਗਤਿ[43] ਹੋਇ ॥	Who-so-ever[41] utters it, he[42] gets emancipated[43].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪਾਵੈ[44] ਜਨੁ[45] ਕੋਇ[46] ॥	Some[46] rare person[45] attains[44] it by association with the saints.
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ[47] ਅੰਤਰਿ[48] [49]ਉਰਧਾਰੈ[50] ॥ ਪਸੁ[51] ਪ੍ਰੇਤ[52] ਮੁਘਦ[53] ਪਾਥਰ[54] ਕਉ ਤਾਰੈ[55] ॥	By His grace[47], the Lord places[50] His Name in[48] the mind[49] where with even the beasts[51], goblins[52] and the stony[54] fools[53] swim across[55].
ਸਰਬ[56] ਰੋਗ[57] ਕਾ ਅਉਖਦੁ[58] ਨਾਮੁ ॥	Lord's Name is the panacea[58] of all[56] the ills[57].
ਕਲਿਆਣ[59] ਰੂਪ[60] ਮੰਗਲ[61] ਗੁਣ[62] ਗਾਮ[63] ॥	Singing[63] of Lord's praise[62] is the embodiment[60] of beatitude[61] and salvation[59].
ਕਾਹੂ[64] ਜੁਗਤਿ[65] ਕਿਤੈ[66] ਨ ਪਾਈਐ[67] ਧਰਮਿ[68] ॥	By no other[64] way[65] or another[66] religion[68] can God's Name be gained[67].
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ[69] ਮਿਲੈ[70] ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ[71] ਕਰਮਿ[72] ॥੫॥	Nanak he alone[69] obtains[70] it, in whose destiny[72] it is so writ since the very beginning[71].

۹/۵

١ بیج منتر سرب کو گیان — چہہ ورنا مہہ جپے کوؤ نام

٢ جو جو جپے تس کی گت ہوۓ — سادھ سنگ پاوے جن کوۓ

٣ کر کرپا انتر اردھارے — پس پریت مگدھ پاتھر کو تارے

٤ سرب روگ کا اوکھد نام — کلیان روپ منگل گن گام

٥ کاہو جگت کتے نہ پائیے دھرم

نانک تس ملے جس لکھیا دھر کرم -۵-

۱۔ برہمن، کھشتری، ویش اور شودر۔ - کوئی بھی انسان پربھو کا نام جپے
اور دیکھے کہ نام سب منتروں کی اصل ہے اور گیان دینے والا ہے۔

۲۔ جو انسان نام جپتا ہے، اس کی زندگی اونچے معیار کی ہوتی ہے۔
لیکن شاذ ہی کوئی بشر سادھ سنگت میں اسے حاصل کرتا ہے۔

۳۔ پربھو اپنی مہر سے جب کسی کو نام سمرنے کی توفیق دیتا ہے، خواہ
وہ حیوان ہو، نادان ہو یا کھوٹے دل والا ہو تو وہ سب کا بیڑا پار لگاتا ہے۔

۴۔ پربھو کا نام تمام روگوں (بیماریوں) کی دوا ہے۔ پربھو کے گن گانا
خوش قسمتی اور سکھ کی علامتیں ہیں۔ اس سے مکتی ملتی ہے۔

۵۔ ایشور کا نام کسی دھارمک رسم کے ادا کرنے سے نہیں ملتا ہے۔
نانک! نام اسے حاصل ہوتا ہے جسے مقدر میں یہ دولت بارگاہِ الٰہی میں لکھی گئی ہو۔

9/5

बीज का मंत्र१ नाम है रबका नाम सें सभ को गिआन मिले।
चारों वरनों में जो जाहे, अपने रब का नाम जपे।

1. "(ਬ੍ਰਾਹਮਨ, ਖਤ੍ਰੀ, ਵੈਸ਼, ਸੂਦਰ) ਚਾਰੇ ਹੀ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਭੀ ਮਨੁੱਖ (ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ) ਨਾਮ
ਜਪ (ਕੇ ਵੇਖ ਲਏ), ਨਾਮ (ਹੋਰ ਸਭ ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਦਾ) ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਗਿਆਨ (ਦਾਤਾ) ਹੈ।"

2. जो जो नाम येह जपता है, वुह मुकवी दवारे आता है।
कोई किसमत वाला ही साधों को संगत पाता है।

3. रब की जिस पर किरपा होगी, मन में नाम बसाएगा।
वहिशी२ मूरख, भूत, कठोर३ इन सभ को पार लगाएगा।

4. नाम खुदा का है इक दारु४ रोग करे सभ दूर यही।
अपने रब के गुन गाना, खुशहाली, लुतफ५ सरुर६, यही।

5. उस का और न रसता कोई, पाए न उस को धरमों में।
नाम खुदा का मिल जाएगा, "नानक" हो जब करमों में७।५।

---

१. मूल मंत्र। २. बेहूदा। ३. सखत ४. दवाई। ५. अनंद।
६. मसती। ७. भागां विच।

ਜਿਸ ਕੈ ਮਨਿ[73] ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[74] ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ[75] ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਤਿ[76]ਰਾਮ[77] ਦਾਸੁ[78]॥	He, within whose mind[73] the Supreme Lord[74] has acquired dwelling[75] goes by the Name of a true[76] slave[78] of the Lord[77].
ਆਤਮ[79] ਰਾਮੁ ਤਿਸੁ[80] ਨਦਰੀ[81] ਆਇਆ ॥	He[80] comes to have the vision[81] of the All-pervading[79].
ਦਾਸੁ[82] ਦਸੰਤਣ ਭਾਇ[83] ਤਿਨਿ[84] ਪਾਇਆ ॥	With the sentiment[83] of Lord's slaves slave[82], he[84] obtains Him.
ਸਦਾ[85] ਨਿਕਟਿ[86] ਨਿਕਟਿ ਹਰਿ ਜਾਨੁ[87] ॥ ਸੋ[88] ਦਾਸੁ[89] ਦਰਗਹ[90] ਪਰਵਾਨੁ[91] ॥	The[88] serf[89] of God, who, ever[85], deems[87] Him to be the nearest of the near[86]. becomes acceptable[91] in His court[90].
ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ[95] ਕਉ ਆਪਿ[92] ਕਿਰਪਾ[93] ਕਰੈ[94] ॥	To His servant[95], the Master Himself[22] shows[94] mercy[93].
ਤਿਸੁ[96] ਦਾਸ ਕਉ ਸਭ ਸੋਝੀ[97] ਪਰੈ ॥	Then that[96] servant attains to all knowledge[97].
ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਆਤਮ[98] ਉਦਾਸੁ[99] ॥ ਐਸੀ[100] ਜੁਗਤਿ[2] ਨਾਨਕ ਰਾਮ[3] ਦਾਸੁ[4] ॥੬॥	Such[100] is the way[2] of Lord's[3] attendant[4], O Nanak, that moving among all the men, he remains unattached[99] at heart[98].

9/6
۱ - جس کے من پاربرہم کا نواس — تس کا نام ست رامداس
۲ - آتم رام تس ندری آیا — داس دسنتن بھاء تن پایا
۳ - سدا نکٹ نکٹ ہر جان — سو داس درگہہ پروان
۴ - اپنے داس کو آپ کرپا کرے — تس داس کو سبھ سوجھی پرے
۵ - سگل سنگ آتم اداس
۶ - ایسی جگت نانک رامداس

۱۔ جس انسان کے من میں اکال پُرکھ بستا ہے، اسے صحیح لفظوں میں "رام داس" کہتے ہیں، جس کے معنی "پربھو کا سیوک" ہیں۔

۲۔ جس نے انتہائی جذبۂ اطاعت سے رُوحِ جہاں رب کا نام لے کر اپنے من کو تسکین دینے کی جگہ بنایا ہے۔ اُس نے اپنے من میں خُدا کو بسایا۔

۳۔ جو شخص ہمیشہ پربھو کے قریب آتا ہے، وہ سیوک درگاہِ الٰہی میں شرفِ قبولیت کو پہنچ جاتا ہے۔"

۴۔ پربھو جب اپنے سیوک پر خود مہر کرتا ہے تو اس سیوک میں سارا گیان آ جاتا ہے۔

۵۔ جو شخص گھر گرہستی میں رہنے کے باوجود دھندوں میں پھنسا ہوا نہیں ہے۔ نانک! وہی اپنے طریقۂ عمل سے حقیقی طور پر رام کا "بھگت" بن جاتا ہے۔

سب میں رہ کر اپنے من کو، سب سے دُور ہٹاتا ہے۔ نانک سمجھو رام کا سچا، داس وہی کہلاتا ہے (د لِ)

9/6

1- बसता है रब जिस के मन में, हरदम रब के पास है वुह।
पुछो मुझ से जो उस का, राम का सचा 'दास' है वुह।

2.ص देखे रुह जहां१ की हर सू२, सभ मे उस को पाता है।
रब के जितने दास हैं, उन का दास वुही बन जाता है।

3- हासिल जिस को कुरब३ खुदा का, समझे हरदम पास है वुह।
इजत हो दरगाह में उस की, राम का पिआरा दास है वुह।

4- जग का मालक दास पे अपने, जब रहिमत४ फरमाएगा५।
उस को सभ कुछ सूझेगा, सभ भेद उसका खुल जाएगा।

5- सभ में रहि कर अपने मन को, सभ से दूर हटाता है।
'नानक' समझो राम का सचा, 'दास' वुही कहिलाता है।।६।।

ص: کبیرا من نرمل بھیا، جیوں گنگا کا نیر
پاچھے پاچھے ہری پھریں کہت کبیر کبیر

१. दुनीआं। २. हर जगा। ३. नेड़ता। ४. किरपा। ५. करेगा।

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ[5] ਆਤਮ[6] ਹਿਤਾਵੈ[7] ॥ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ[8] ਸੋਊ[9] ਕਹਾਵੈ[10] ॥	He[9], who in his heart[6] loves[7] Lord's ordinance[5], is said to be[10] the man of present salvation[8].
ਤੈਸਾ[12] ਹਰਖੁ[13] ਤੈਸਾ[14] ਉਸੁ[15] ਸੋਗੁ[16] ॥	As[12] a joy[13], so[14] is sorrow[16] for him[15].
ਸਦਾ[17] ਅਨੰਦੁ[18] ਤਹ[19] ਨਹੀ ਬਿਓਗੁ[20] ॥	In that place[19], there is everlasting[17] happiness[18] and no separation[20] from God.
ਤੈਸਾ ਸੁਵਰਨੁ[21] ਤੈਸੀ ਉਸੁ ਮਾਟੀ[22] ॥	As a gold[21], so is dust[22] for him.
ਤੈਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ[23] ਤੈਸੀ ਬਿਖੁ[24] ਖਾਟੀ[25] ॥	As is nectar[23], so is sour[25] poison[24] for him.
ਤੈਸਾ ਮਾਨੁ[26] ਤੈਸਾ ਅਭਿਮਾਨੁ[27] ॥	To him as is honour[26], so is dishonour[27].
ਤੈਸਾ ਰੰਕੁ[28] ਤੈਸਾ ਰਾਜਾਨੁ[29] ॥	As is the pauper[28], so is the king[29].
ਜੋ[30] ਵਰਤਾਏ[31] ਸਾਈ[32] ਜੁਗਤਿ[33] ॥ ਨਾਨਕ ਓਹੁ[34] ਪੁਰਖੁ[35] ਕਹੀਐ[36] ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ[37] ॥੭॥	He, who deems that[32] what[30] God puts in vogue[11], as the secular success[33]; that[34] man[35], O Nanak, is said[36] to be emancipated while still alive[37].

۹/۷

۱۔ پربھ کی آگیا آتم ہتاوے — جیون مکت سوؤ کہاوے
۲۔ تیسا ہرکھ تیسا اس سوگ — سدا انند تہہ نہی بیوگ
۳۔ تیسا سورن تیسی اس ماٹی — تیسا انمرت تیسی بکھ کھاٹی
۴۔ تیسا مان تیسا ابھمان — تیسا رنک تیسا راجان
جو ورتائے سائی جگت
۵۔ نانک اوہ پرکھ کہیے جیون مکت ۔۷۔

۱۔ جو انسان پربھو کی رضا کو اپنے من میں تسلیم کرتا ہے۔ کہتا ہے ؎
"تیرا بھانا میٹھا لاگے"۔ ایسا انسان جیون مکت کہلاتا ہے۔

۲۔ جب انسان کو خوشی اور غم یکساں محسوس ہوتے ہیں۔ اس کو
دائمی آنند نصیب ہوتا ہے۔ کیونکہ اس حالت میں وہ پربھو سے ملا رہتا ہے۔

۳۔ اس انسان کے لئے سونا اور مٹی برابر ہیں۔ نیز اس کے سامنے امرت
اور زہر بھی یکساں ہیں۔

۴۔ کسی کی جانب سے اسے عزت کا برتاؤ ہو یا تکبر کا، اس کے لئے دونوں
برابر ہیں۔ ایک کنگال شخص اور ایک بادشاہ اس کی نظر میں برابر ہیں۔
عزت و ذلت بداں کس نے جدا۔ ہم بود یکساں بدو شاہ و گدا (عفیف)

۵۔ جو انسان پرماتما کی رضا کو اپنی زندگی کا شیوہ خیال کرتا ہے وہ
جیون مکت ہے۔

9/7

1- प्यारे रब का हुकम जिसे, सौ जान अपनी से प्यारा है।
'जीवन-मुकत' वही है, उस का जीते जी छुटकारा है।
2- सुख दुख उसको यकसां१ हैं, जिनहार२ खुशी या शोकनहीं।
रहिता है आनंद हमेशा, उस को रोग बियोभ३ नहीं।
3- यकसां१ समझे दोनों को, वुह सोना हो या मटी हो।
अंमृत जैसी मीठी भी हो, या जहिरीली खटी हो।

Dust and gold to him are all the same
As is the Amrit so is the bane. (Teja Singh)

4- इ[illegible]त हो या जिलत४ हो, इक जैसा सभ को जानेगा।
राजा हो कंगाल हो वुह, दोनों को यकसां१ मानेगा।

"عزت و ذلت بداں کس نے جدا۔ ہم بود یکساں بدو شاہ و گدا"

5- अछा ही वुह उस को समझे, जो कुछ रब से आता है।
जीवन-मुकत वुही है 'नानक' साफ रिहाई५ पाता है ॥७॥

او بقضای خدا رضا دہد و ای نانک این چنیں کس را نجات یافتہ میتواں دانست۔
(ماخوذ از "گنج آسایش" ایران)

१. इको जिहे, बराबर। २. कदी वी। ३. विछोड़ा। ४. बेइज़ती। ५. छुटकारा मुकती।

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[38] ਕੇ ਸਗਲੇ[39] ਠਾਉ[40] ॥	All[39] the places[40] belong to the Supreme Lord[38].
ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ[41] ਘਰਿ[42] ਰਾਖੈ[43] ਤੈਸਾ[44] ਤਿਨ[45] ਨਾਉ ॥	In whatever[41] houses[42], the Lord, places[43] the creatures, similar[44] is the Name, they[45] acquire.
ਆਪੇ[46] ਕਰਨ[47] ਕਰਾਵਨ[48] ਜੋਗੁ[49] ॥	The Lord Himself[46] is able[46] to act[47] and cause others[48] to act.
ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ[50] ਸੋਈ[51] ਫੁਨਿ[52] ਹੋਗੁ[53] ॥	Whatever pleases[50] the Master, that[51] ultimately[52], comes to pass[53].
ਪਸਰਿਓ[54] ਆਪਿ[55] ਹੋਇ[58] ਅਨਤ[56] ਤਰੰਗ[57] ॥	God has extended[54] Himself[55] - by being[58] in endless[56] waves[57].
ਲਖੇ[59] ਨ ਜਾਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[60] ਕੇ ਰੰਗ[61] ॥	The plays[61] of the supreme one[60] cannot be known[59].
ਜੈਸੀ[62] ਮਤਿ[63] ਦੇਇ[64] ਤੈਸਾ[65] ਪਰਗਾਸ[66] ॥	As[62] is the understanding[63], God gives[64], so[65] is the enlightenment[66].
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[67] ਕਰਤਾ[68] ਅਬਿਨਾਸ[69] ॥	The Exalted Lord[67], the Creator[68], is Imperishable[69].
ਸਦਾ[70] ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਇਆਲ[71] ॥	Ever[70], ever, ever He is merciful[71],
ਸਿਮਰਿ[72] ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਭਏ ਨਿਹਾਲ[73] ॥੮॥੯॥	By remembering[72] and remembering Him Nanak has been enraptured[73].

9/8

ٹھاؤ ۱۔ پاربرہم کے سگلے ٹھاؤں — جت جت گھر راکھے تیسا تن ناؤں

سوء ۲۔ آپے کرن کراون جوگ — پربھ بھاوے سوئی پھن ہوگ

ہوء ۳۔ پسرو آپ ہوء انت ترنگ — لکھے نہ جاہ پاربرہم کے رنگ

دیِآل ۴۔ جیسی مت دیے تیسا پرگاس — پاربرہم کرتا ابناس

۵۔ سدا سدا سدا دئیال

سمر سمر نانک بھئے نہال

-۸-

۱۔ تمام صورتیں ایک اللہ کی ذات کے عکس ہیں۔ جس کو جس رنگ میں رنگتا ہے اس کو ویسا ہی نام پڑتا ہے (کسی کو چرند۔ کسی کو پرند۔۔۔)

۲۔ پربھو آپ ہی سب کچھ کرنے اور کرانے کی قدرت رکھتا ہے۔ وہ جو کچھ چاہتا ہے، وہی ہو کر رہتا ہے۔

۳ کائنات میں زندگی کی لہریں بن کر ایک اکال پرکھ خود ہی پھیلا ہوا ہے۔ اُس کے کھیل تماشے بیان سے باہر ہیں۔

۴۔ پربھو جس انسان کو جس قسم کی عقل و دانش سے نوازتا ہے۔ اس کے دماغ میں ویسا ہی پرکاش ہوتا ہے۔ اُس کی ذات لافانی ہے۔

۵۔ پربھو ہمیشہ مہر کرتا ہے۔ اے نانک! پربھو کا نام سمرنے سے انسان ہمیشہ پھول کی طرح شگفتہ رہتا ہے۔

9/8

1- हाजर नाजर पाक खुदा, हर समत१ मुकाम२ उसी का है ।
जिस जिस जा३ में रखे जिस को वैसा नाम उसी का है ।
2- आप ही दे तौफ़ीक४ अमल५ को, आप वुही सभ करता है ।
जो चाहे सो होता है, जो होता है रब करता है ।

ہے اُسی کے ہاتھ میں تقسیم کار۔ ساری باتوں کا وہی ہے ذمہ دار

3- अपना जलवा६ फैला कर, बेअंत दिखाई मौज तरंग ।
खेल न उसके समझे कोई वाह निराले७ रब के रंग ।

"He steers the world in many a way
Our wit His works cannot survey"

4- जैसी अकल किसी को बखशी, वैसा मन नूरानी८ है ।
पाक खुदा वुह खालक सभ का, बाकी९ है, लाफानी१० है ।
5- हरदम हरदम हरदम उस को, रहिमत, वाला पाउगे ।
नामजपोहक- नाम११ जपो, फिर 'नानक' ऐश मनाओगे ।।८।।९।।

ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਮਿਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜੀਵ ਉਸ ਨੂੰ,
ਹੇ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਿਮਰ ਕੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਖਿੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ.

१. दिशा, पास । २. टिकाणा । ३. जगा, थां । ४. ताकत, शकती । ५. करम । ६. नुमाइश । ७. अजीब । ८. प्रकाश वाला । ९. सदीवी । १०. अविनाशी । ११. सतिनाम ।

੧੦

ਸਲੋਕੁ ॥
ਉਸਤਤਿ[74] ਕਰਹਿ[75] ਅਨੇਕ ਜਨ[76]
ਅੰਤੁ[77] ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ[78] ॥
ਨਾਨਕ ਰਚਨਾ[79] ਪ੍ਰਭਿ ਰਚੀ[80]
ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਅਨਿਕ[83] ਪ੍ਰਕਾਰ[84] ॥ ੧ ॥

سلوک

اُستت[74] کرہِ[75] انیک جن[76] انت[77] نہ پاراوار[78]
نانک رچنا[79] پربھ رچی[80] بہُہ بدھ انیک پرکار[84]

Slok.

Good many[75] men[76] praise[74] the Lord, who has neither end[77] nor limit[78].

The Master has created[80] His creation[79] in many[81] ways[82] and of various[83] kinds[84].

असटपदी

10

بیشمار بندے پربھو کے اوصاف بیان کرتے ہیں۔
لیکن اس کے اوصاف بے انت اور بے حساب
ہیں۔ اے نانک! یہ سارا عالم وجود اس پربھ نے
کئی طریقوں اور انواع و اقسام سے تخلیق کیا ہے۔

हमद१ करें बेअंत उसी की,
जिस का पार न वार२ ॥
'नानक' रचना रब रचे,
किस्म बेअंत शुमार३ ॥१॥

"Millions Praise thee O Lord, but infinite is thy praise,
For sayeth Nanak Thou it is who created univese of myraid kind."

می کنند حمد و ستایش صد ہزار ۔ کے حساب آید ز کار کرد گار
خلقتے کہ آفریدہ آں خدا ۔ از کجا آید از آں حد و شمار

१. उसतती। २. उरार पार। ३. उसदी कोई गिणती नहीं हो सकदी।

ਅਸਟਪਦੀ ॥

Ashtpadi.

ਕਈ[85] ਕੋਟਿ[86] ਹੋਏ ਪੂਜਾਰੀ[87] ॥

Many[86] millions[86] are His worshippers[87].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਆਚਾਰ[88] ਬਿਉਹਾਰੀ[89] ॥

Many millions are the performers of religious[38] and worldly[89] deeds.

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ[90] ਤੀਰਥ[91] ਵਾਸੀ[92] ॥

Many millions have become[90] dwellers[92] at places of pilgrimage[91].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬਨ[93] ਭ੍ਰਮਹਿ[94] ਉਦਾਸੀ[95] ॥

Many millions wander[94] as anchorets[95] in the forest[93].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੇਦ ਕੇ ਸ੍ਰੋਤੇ[96] ॥

Many millions are the listeners[96] of Vedas.

ਕਈ ਕੋਟਿ ਤਪੀਸੁਰ[97] ਹੋਤੇ[98] ॥

Many millions become[98] penitents[97].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਆਤਮ[99] ਧਿਆਨੁ[100] ਧਾਰਹਿ[2] ॥

Many millions enshrine[2] Lord's meditation[100] in their hearts[99].

ਕਈ ਕੋਟਿ[3] ਕਬਿ[4] ਕਾਬਿ[4] ਬੀਚਾਰਹਿ[5] ॥

Many million poets[3] deliberate over[5] the Lord through poetry[1].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਵਤਨ[6] ਨਾਮ ਧਿਆਵਹਿ[7] ॥

Many millions meditate[7] on His ever new[6] names.

ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ[8] ਕਾ ਅੰਤੁ[9] ਨ ਪਾਵਹਿ[10] ॥੧॥

Even then, O Nanak, they find[10] not the Creator's[8] limit[9].

10/1

۱- کئی کوٹ ہوئے پوجاری — کئی کوٹ آچار بیوہاری

۲- کئی کوٹ بھئے تیرتھ واسی — کئی کوٹ بن بھرمہہ اداسی

۳- کئی کوٹ وید کے سروتے — کئی کوٹ تپیسر ہوتے

۴- کئی کوٹ آتم دھیان دھارہہ — کئی کوٹ کب بیچارہہ

۵- کئی کوٹ نوتن نام دھیاوہہ

نانک — کرتے کا انت نہ پاوہہ

۱۔ پربھو کی اِس رچی ہوئی دُنیا میں کروڑوں پُجاری ہیں ۔ اور کروڑوں دھارمک رسمیں انجام دینے والے ہیں۔

۲۔ کروڑوں بندے تیرتھوں اور استھانوں میں مُقیم ہیں۔ کروڑوں ایسے ہیں جو آبادی سے مُنہ موڑ کر جنگلوں میں مارے مارے پھرتے ہیں۔

۳۔ کروڑوں آدمی وید سُنتے ہیں اور کروڑوں تپسیا کرنے والے ہیں۔ جو "تپیسر" کہلاتے ہیں۔

۴۔ کروڑوں انسان اپنے اندر آتم دھیان میں مَن لگائے بیٹھے ہیں۔ اور کروڑوں اِنسان شاعروں کی تخلیقات پر وچار کرتے ہیں۔

۵۔ کروڑوں بندے پربھو کا کوئی نہ کوئی نیا نام ہر روز سمرتے ہیں۔ پر اے نانک! اُس پربھ کا کوئی انت نہیں ہے۔

10/1

1- लाखों और करोड़ों हैं, जो रब के ख़ास पुजारी हैं।
लाखों और करोड़ों ही, आचारी और बिउहारी हैं।

ہیں کروڑوں عابد و خدمت گذار۔ ہیں کروڑوں ساجد و طاعت گذار

2- लाखों और करोड़ों हैं, जो तीरथ में जा रहिते हैं।
लाखों और करोड़ों तारिक१, कशट बनों में सहिते हैं।

3- लाखों और करोड़ों ही, वेदों के सुनने वाले हैं।
लाखों और करोड़ों ज़ाहिद२, जप तप के मतवाले हैं।

4- लाखों और करोड़ों अपने, मन में धिआन जमाते हैं।
लाखों और करोड़ों शाइर३, शि रो४ में गुन गाते हैं।

5- लाखों और करोड़ों उस के, नाम निराले५ लेते जाएं।
'नानक' उस ख़ालिक मालक का, लेकिन कोई अंत न पाएं॥१॥

---

१. तिआगी। २. तपसवी, संजमी। ३. कवी ४. कविता विच। ५. कई प्रकार दे।

10-2

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ ਅਭਿਮਾਨੀ[12] ॥	Many myriads are self-conceited[12].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਅੰਧ[13] ਅਗਿਆਨੀ[14] ॥	Many myriads are blindly[13] ignorant[14].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਕਿਰਪਨ[15] ਕਠੋਰ[16] ॥	Many myriads are stone-hearted[16] misers[15].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਅਭਿਗ[17] ਆਤਮ ਨਿਕੋਰ[18] ॥	Many myriads are dry[17] and unsusceptible[18] at heart.
ਕਈ ਕੋਟਿ [19]ਪਰਦਰਬ[20] ਕਉ ਹਿਰਹਿ[21] ॥	Many myriads steel[21] others[19] wealth[20].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਰ[22] ਦੂਖਨਾ[23] ਕਰਹਿ[24] ॥	Many myriads indulge[24] in slandering[23] others[22].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਇਆ[25] ਸ੍ਰਮ[26] ਮਾਹਿ[27] ॥	Many myriads suffer pain[26] in[27] amassing wealth[25].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਰਦੇਸ[28] ਭ੍ਰਮਾਹਿ[29] ॥	Many myriads wander[29] in foreign lands[28].
ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ[30] ਲਾਵਹੁ[31] ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ[32] ਲਗਨਾ ॥	To whatever[30] Thou attachest[31] the mortals, thereto[32] do they attach.
ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੀ ਜਾਨੈ ਕਰਤਾ[33] ਰਚਨਾ[34] ॥੨॥	Nanak, the Creator[33] alone knows Creator's creation[34].

۱۰/۲

۱۔ کئی کوٹ بھئے ابھمانی ـــ کئی کوٹ اندھ اگیانی

۲۔ کئی کوٹ کرپن کٹھور ـــ کئی کوٹ ابھگ آتم نکور

۳۔ کئی کوٹ پردرب کو ہرہ ـــ کئی کوٹ پر دوکھنا کرہ

۴۔ کئی کوٹ مائیا سرم ماہ ـــ کئی کوٹ پردیس بھرماہ

۵۔ جت جت لاوہ تت تت لگنا

نانک کرتے کی جانے کرتا رچنا ۔۲۔

۱۔ پربھو کے عالم موجودات میں کروڑوں فرعون صفت اہنکاری اور مغرور لوگ ہیں اور کروڑوں بندے شیطان نما مورکھ اور جاہل ہیں۔

۲۔ کروں انسان سنگدل ہیں اور کروڑوں فطرتاً کنجوس۔ وہ اوروں کا دُکھ درد دیکھ کر بھی عبرت نہیں پکڑتے ہیں۔

۳۔ کروڑوں بندے دوسروں کا دھن چراتے ہیں۔ اور کروڑوں ہی دوسروں کی غیبت کرتے ہیں۔

۴۔ کروڑوں دھن کے حصول میں کافی مشقّت کرتے ہیں اور دوسرے دیشوں میں بھٹکتے پھرتے ہیں۔

۵۔ اے پربھو! تو انسانوں کو جس طرف لگاتا ہے، انہیں وہاں ہی لگنا پڑتا ہے۔

10/2

1- लाखों और करोडों बंदे, सरकश१ और मगरुर२ हूए।
लाखों और करोड़ों अंधे, इलम से जो बेनूर३ हूए।
2- लाखों और करोड़ों हैं, जो पथर-दिल कंजूस भी हैं।
लाखों और करोड़ों हैं, जो खुशक भी हैं, मनहूस४ भी हैं।
3. लाखों और करोड़ों हैं, जो गैर की चोरी करते हैं।
लाखों और करोड़ों हैं, जो झूठो तुहमत५ धरते हैं।
4 लाखों और करोड़ों को, धुन६ दोलत माल कमाने को।
लाखों और करोड़ों को धुन६ मुलकों पुलकों जाने को।
5. जिस जिस जा७ पर जिस को रखे, 'नानक' उसजा७ रहिना है।
अपनी रचना आप ही जाने, खालक८ का। किआ कहिना है॥२॥

"They are doing what thou willest, O Lord!
Sayeth Nanak, thou alone knowest the secret
of thy creations heart."

१. सिर कटण वाले। २. घुमंडी। ३. जोती हीन। ४. बुरे। ५. दोष। ६. लगन। ७. जगा। ८. प्रभु।

ਕਈ ਕੋਟਿ ਸਿਧ[35] ਜਤੀ[36] ਜੋਗੀ ॥	Many millions are the seers[35], celebates[36] and Yogis.
ਕਈ ਕੋਟਿ ਰਾਜੇ[37] ਰਸ[38] ਭੋਗੀ[39] ॥	Many millions are the kings[37] who enjoy[39] pleasures[38].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਪੰਖੀ[40] ਸਰਪ[41] ਉਪਾਏ[42] ॥	Many millions of birds[40] and serpants[41] have been created[42]
ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਾਥਰ[43] ਬਿਰਖ[44] ਨਿਪਜਾਏ[45] ॥	Many millions of stones[43] and trees[44] have been produced[45].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਵਣ[46] ਪਾਣੀ[47] ਬੈਸੰਤਰ[48] ॥	There are many millions of winds[46], waters[47] and fires[48].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਦੇਸ[49] ਭੂ[50] ਮੰਡਲ[51] ॥	Many millions are the countries[49] and regions[51] of earth[50].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਸਸੀਅਰ[52] ਸੂਰ[53] ਨਖੵਤ੍ਰ[54] ॥	Many millions are the moons[52], the suns[53] and the stars[54].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਦੇਵ[55] ਦਾਨਵ[56] ਇੰਦ੍ਰ ਸਿਰਿ[57] ਛਤ੍ਰ[58] ॥	Many millions are the demigods[55], demons[56] and Indras wearing crowns[58] over their heads[57].
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ[59] ਅਪਨੈ ਸੂਤਿ[60] ਧਾਰੈ[61] ॥	The Lord has strung[61] the entire creation[59] in His thread[60].
ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਜਿਸੁ[62] ਭਾਵੈ[63] ਤਿਸੁ ਤਿਸੁ[64] ਨਿਸਤਾਰੈ[65] ॥ ॥੩॥	Whomsoever[62] the Lord is pleased[63] with him[64], He emancipates[65].

۱۰/۳

کئی کوٹ سدھ جتی جوگی — کئی کوٹ راجے رس بھوگی

کئی کوٹ پنکھی سرپ اپائے — کئی کوٹ پاتھر برکھ نپجائے

کئی کوٹ پون پانی بیسنتر — کئی کوٹ دیس بھو منڈل

کئی کوٹ سسیئر سور نکھتر — کئی کوٹ دیو دانو اندر سر چھتر

سگل سمگری اپنے سوت دھارے

نانک جس جس بھاوے تس تس نستارے

-۳-

۱۔ اس دنیا میں کروڑوں سدھ (صاحب کمال جوگی) اور جتی (شہوانی خواہشات پر قابو رکھنے والے جوگی) ہوئے ہیں۔ ان کے برعکس کروڑوں راجے ہیں اور عیاش ہیں۔

۲۔ کروڑوں پرندے ہیں اور کروڑوں رینگنے والے سانپ نما ہیں اور بیشمار پتھر اور درخت ہیں۔

۳۔ کروڑوں قسم کی ہوا، قسم قسم کے پانی اور طرح طرح کی آگ ... ہیں۔ اور کروڑوں دیس دھرتیاں ... ہیں۔ جیسے زمین کے براعظم وغیرہ۔

۴۔ کروڑوں دیوتے اور راکھشس ہیں جو اندر دیو کے سر پر چھتر سایہ کئے ہوئے ہیں۔

۵۔ تمام موجودات کو پربھو نے اپنے حکم کے دھاگے میں پرو کے رکھا ہے۔ اے نانک! اس پربھ کو جو جو پسند آتا ہے، اسے پار لگاتا ہے۔

10/3

1- लाखों और करोडों बंदे, सिध जती और जोगी हैं।
लाखों और करोड़ों राजे, ऐश के बंदे भोगी हैं।
2- लाखों और करोड़ों पंछी, लाख करोड़ों नाग१ बनाए।
लाखों और करोड़ों पथर, लाख करोड़ों पेड़२ उगाए।
3- लाखों और करोड़ों क़िसमें, आग, हवा और पानी की।
लाखों और करोड़ों सूबे, खित्ते३ और इकलीमे४ भी।
4- लाखों और करोड़ों रौशन, तारे सूरज चन्दर हैं।
लाखों और करोड़ों दानव५ देव और राजे इंदर हैं।
5- तार में अपने आप प्रोई, सभ दुनीआं की माला है।
'नानक' चाहे जिस जिस को, वुह पार लगाने वाला है॥३॥

سب ہیں قانونِ الٰہی کے اسیر
ہے وہی نانک مقدّم اور قدیر
(بسمل)

१. सप। २. दरखत। ३. प्रदेश। ४. महांदीप, लोक।

ਕਈ ਕੋਟਿ ਰਾਜਸ[66] ਤਾਮਸ[67] ਸਾਤਕ[68] ॥
Many millions abide in the dispositions of activity[66], darkness[67] and calmness[68].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਅਰੁ ਸਾਸਤ ॥
There are many millions of Vedas, Puranas Simirtis and Shashtras.

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ[69] ਰਤਨ[70] ਸਮੁਦ[71] ॥
Many millions of oceans[71] with pearls[70] have been made[69].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਨਾ[72] ਪ੍ਰਕਾਰ[73] ਜੰਤ[74] ॥
Many millions are the beings[74] of various[72] descriptions[73].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ[75] ਚਿਰ ਜੀਵੇ[76] ॥
Many millions are made[75] long-lived[76].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਗਿਰੀ[77] ਮੇਰ[78] ਸੁਵਰਨ[79] ਥੀਵੇ[80] ॥
By Lord's order, many millions of hills[77] and mountains[78] have become[80] of gold[79].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਜਖੁ[81] ਕਿੰਨਰ[82] ਪਿਸਾਚ[83] ॥
Many millions are the high-ranking[81] gods, celestial singer[82] and satans[83].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭੂਤ[84] ਪ੍ਰੇਤ[85] ਸੂਕਰ[86] ਮ੍ਰਿਗਾਚ[87] ॥
Many millions are evil sprites[84], ghosts[85], swines[86] and tigers[87].

ਸਭ[90] ਤੇ ਨੇਰੈ[88] ਸਭ ਹੂ ਤੇ ਦੂਰਿ[89] ॥
The Lord is near[88] all[90], yet far from[89] all.

ਨਾਨਕ ਆਪਿ[91] ਅਲਿਪਤੁ[92] ਰਹਿਆ[93] ਭਰਪੂਰਿ[94] ॥੪॥
Nanak, the Lord is filling[94] every thing, yet He Himself[91] remains[93] apart.

۱۰/۴

۱۔ کئی کوٹ راجس تامس ساتک — کئی کوٹ بید پران سمرت ار ساست

۲۔ کئی کوٹ کیے رتن سمند — کئی کوٹ نانا پرکار جنت

۳۔ کئی کوٹ کیے چر جیوے — کئی کوٹ گری میر سورن تھیوے

۴۔ کئی کوٹ جکھ کنر پساچ — کئی کوٹ بھوت پریت سوکر مرگاچ

۵۔ سبھ تے نیرے سبھ ہو تے دور

نانک آپ الپت رہیا بھرپور ۔۴۔

۱- کروڑوں جاندار مایا کے تین گنوں (یعنی شانتی، اہنکار اور لالچ) میں ہیں۔ کروڑوں بندے وید، پران، سمرتی اور شاستر کے پڑھنے والے ہیں۔

۲- سمندروں میں کروڑوں رتن پیدا کیے گئے ہیں اور کئی قسم کے جاندار (جراثیم اور حشراتُ الارض۔۔۔) بنائے گئے ہیں۔

۳- لمبی لمبی عمروں والے کروڑوں جاندار ہیں۔ اور کروڑوں سونے کے سمیر پربت بن گئے ہیں۔

۴- کروڑوں ہی یکھ، کنر اور پساچ دیوتاؤں کی قسمیں ہیں، کروڑوں ہی بھوت، پریت، سور اور شیر جیسے درندے ہیں۔

۵- پربھوان تمام کے نزدیک بھی ہے اور دُور بھی۔ اے نانک! وہ حاضر و ناظر ہے، پر اُس تک رسائی پانا ناممکن ہے۔ وہ انسان کے تصوّر سے بالاتر ہے نہیں تو وہ ہماری شہ رگ سے قریب تر ہے۔ اِنّی اَقرَبُ اِلَیہِ مِن حَبلِ الوَرِید (القرآن)

10/4

1- लाखों करोड़ों रज गुन, तम गुन सत गुन के इनसान भी हैं।
लाख करोड़ों शासत्र और, सिमृतीआं वेद पुरान भी हैं।
2. लाख करोड़ों सागर१ हैं जो हीरे मोती वाले हैं।
लाख करोड़ों जानवर ऐसे, जिन के रुप निराले हैं।
3. लाख करोड़ों हैं ऐसे, जो लंबी उमरें पाते हैं।
लाख करोड़ों टीले परबत, सोने के मिल जाते हैं।
4. लाख करोड़ों यखश और किनर, लाख पिशाच सरीर भी है।
लाख करोड़ों भूत प्रेत और शेर भी हैं, खिजोर२ भी हैं।
5. रब इन सभ के पास भी है, और रब इन सभ से दूर भी है।
'नानक' सभ से दूर भी है, और जग उस से भरपूर भी है।४।

These all He made, He's near yet far away,
Detached from all, yet in their hearts His sway.
(Peace and Teja Singh)

१. समुंदर २. सूर।

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਾਤਾਲ[95] ਕੇ ਵਾਸੀ[96] ॥	Millions upon millions are the dwellers[96] of the under world[95].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਰਕ[97] ਸੁਰਗ[98] ਨਿਵਾਸੀ[99] ॥	Millions upon millions are the dwellers[99] of hell[97] and heaven[98].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਜਨਮਹਿ[100] ਜੀਵਹਿ[2] ਮਰਹਿ[3] ॥	Millions over millions are born[100], live[2], and die[3].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਬਹੁ[4] ਜੋਨੀ[5] ਫਿਰਹਿ[6] ॥	Millions over millions go round[6] in many[4] existences[5].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੈਠਤ[7] ਹੀ ਖਾਹਿ[8] ॥	Many millions eat[8] whilst sitting[7] idle.
ਕਈ ਕੋਟਿ ਘਾਲਹਿ[9] ਥਕਿ ਪਾਹਿ[10] ॥	Many millions are wearied[10] with labour[9].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ[12] ਧਨਵੰਤ[13] ॥	Many millions are created[12] wealthy[13].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਇਆ[14] ਮਹਿ[15] ਚਿੰਤ[16] ॥	Many millions are engrossed in[15] the anxiety[16] of wealth[14].
ਜਹ[17] ਜਹ ਭਾਣਾ[18] ਤਹ[19] ਤਹ ਰਾਖੇ[20] ॥	Where-so-ever[17] the Lord wills[18], there[19] He keeps[20] the mortals.
ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਿਛੁ[21] ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਹਾਥੇ[22] ॥੫॥	Nanak, everything[21] is in the Lord's hands[22].

۱۰/۵

۱۔ کئی کوٹ پاتال کے واسی — کئی کوٹ نرک سرگ نواسی

۲۔ کئی کوٹ جنمہہ جیوہہ مرہہ — کئی کوٹ بہہ جونی پھرہہ

۳۔ کئی کوٹ بیٹھت ہی کھاہ — کئی کوٹ گھالہہ تھک پاہ

۴ کئی کوٹ کیئے دھنونت — کئی کوٹ مائیا مہہ چنت

۵۔ جہہ جہہ بھانا تہہ تہہ راکھے

نانک سبھ کچھ پربھ کے ہاتھے

-۵-

۱- کروڑوں جاندار پاتال میں رہتے ہیں اور کروڑوں ہی نرکوں اور سرگوں میں بستے ہیں۔ وہ دُکھی بھی ہیں اور سُکھی بھی۔

۲- کروڑوں جاندار کچھ دیر زندہ رہتے ہیں، پھر وہ مر جاتے ہیں اور کروڑوں کئی زندگیوں میں بھٹکتے پھرتے ہیں۔

۳- کروڑوں بیٹھے بٹھائے آرام سے کھاتے ہیں اور کروڑوں ایسے ہیں جو روٹی کھانے کی خاطر محنت و مشقت کرتے ہیں اور تھک کر چُور ہو جاتے ہیں۔

۴- پربھو نے کروڑوں ایسے بنائے ہیں جو دولتمند ہیں اور کروڑوں ایسے ہیں جو رُوپے پیسے کی فکر میں سرگرداں پھرتے رہتے ہیں۔

۵- پربھو جس جس کو جہاں جہاں رکھنا چاہتا ہے وہ وہیں اور اُسی حالت میں رہتا ہے۔ اے نانک! ہر بات پربھو کے بس میں ہے۔

10/5

۱/۵

1- लाखों और करोड़ों हैं, पाताल में जिन की हसती है।
लाखों और करोड़ों की जंनत१ या दोजख२ बसती है।

2- लाखों और करोड़ों आ कर, जीते हैं मर जाते हैं।
लाखों और करोड़ों ही, जूनों के चकर खाते है।

3- लाखों और करोड़ों हैं, जो घर में बैठे खाते हैं।
लाखों और करोड़ों जो, बिपता से रिजक३ कमाते है।

4- लाखों और करोड़ों हैं, जो जोर वाले इनसान बनें।
लाखों और करोड़ों को, येह चिंता है धनवान४ बनें।

5- लाखों को जिस जा५ चाहे राखे, आप ही करता धरता है।
रब के हाथ है सभ कुछ 'नानक', जो चाहे सो करता है।।५।।

کس وقت سے گرداں ہوں مجھے یاد نہیں
یا حالِ پریشاں ہوں مجھے یاد نہیں
(اُلفت ایمن آبادی)

१. सवरग । २. नरक । ३. रोजो । ४. धन, दौलत । ५. जगा

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ[23] ਬੈਰਾਗੀ[24] ॥	Many millions have become[23] the lovers of Lord[24].
ਰਾਮ[25] ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਤਿਨਿ ਲਿਵ[26] ਲਾਗੀ[27] ॥	They come to bear[27] affection[26] for the Lord's[25] Name.
ਕਈ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਖੋਜੰਤੇ[28] ॥ ਆਤਮ[29] ਮਹਿ[30] ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[31] ਲਹੰਤੇ[32] ॥	Many millions search[28] for the Lord and find[32] the supreme[31] one within[30] their mind[29].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਦਰਸਨ[33] ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਸ[34] ॥	Many millions have thirst[34] for Lord's sight[33].
ਤਿਨ[35] ਕਉ ਮਿਲਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸ[36] ॥	Them[35] meets the Imperishable[36] Lord.
ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਗਹਿ[37] ਸਤ ਸੰਗੁ[38] ॥	Good many millions pray[37] for the saints' society[38].
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[41] ਤਿਨ[42] ਲਾਗਾ[39] ਰੰਗੁ[40] ॥	They[42] are imbued[39] with the love[40] of the Transcendent Lord[41].
ਜਿਨ ਕਉ ਹੋਏ ਆਪਿ[42] ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ[43] ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ[44] ਜਨ[47] ਸਦਾ[45] ਧਨਿ[46] ਧੰਨਿ ॥੬॥	Nanak, ever[45], blessed[46], are the[44] persons[47], with whom the Lord Himself[42] is well pleased[43].

۱۰/۶

۱۔ کئی کوٹ بھئے بیراگید — رام نام سنگ تن لو لاگی

۲۔ کئی کوٹ پربھ کو کھوجنتے — آتم مہہ پاربرہم لہنتے

۳۔ کئی کوٹ درسن پربھ پیاس — تن کو ملیو پربھ ابناس

۴۔ کئی کوٹ مانگہہ ست سنگ — پاربرہم تن لاگا رنگ

۵۔ جن کو ہوئے آپ سپرسن

نانک تے جن سدا دھن دھن ۔۶۔

۱- اِس دُنیا میں کروڑوں جاندار ویراگی (تارکُ الدُنیا) ہوتے ہیں۔ جن کی کلا اکال پُرکھ سے لگی رہتی ہے۔
۲- کروڑوں بندے پربھُو کی تلاش میں ہیں اور اپنے ہی من میں اُسے کھوجتے ہیں۔
۳- کروڑوں جانداروں کو پربھُو کے دیدار کی تپش ہوتی ہے۔ اُن کو وہ لافانی پربھُو ملتا ہے۔
۴- کروڑوں انسان ست سنگ کے طلبگار ہیں۔ اُنہیں اکال پُرکھ سے عشق ہوتا ہے۔ وہ اس کے پیار میں مگن ہیں۔
۵- اے نانک! وہ انسان ہمیشہ خوش قسمت ہے جس پر پربھُو خوش ہے۔

10/6

1- लाखों और करोड़ों तारिक१, दुनीआं से मूंह मोड़ चले ।
रब के नाम से प्रीत लगाई, उस से रिशता जोड़ चले ।
2- लाखों और करोड़ों बंदे, रब का खोज लगाते हैं ।
अपने ही वुह मन के अन्दर, पाक२ ख़ुदा को पाते हैं ।
3- लाखों और करोड़ों हैं, दीदार३ की जिन को पिआस रहे ।
वासिल४ हो लाफ़ानी५ रब से, रब खुद उन के पास रहे ।
4- लाखों और करोड़ों बंदे, चाहते है सतसंग मिले ।
उलफत६ पाक ख़ुदा से उनको, प्रेम उनें हर रंग मिले ।
5- जिन से आप ख़ुदा हो राजी, रोशन भाग उनी के हैं ।
'नानक' वुह हैं क़िसमत वाले, धंन धंन भाग उनो के हैं ।।६।।

"They, on whome is the grace of the Lo' d
Blessed , Blessed , Blessed are they"

१. तिआगी । २. पवित्र । ३. दरशन । ४. लीन । ५. अविनाशी ६. प्रेम ।

ਕਈ ਕੋਟਿ ਖਾਣੀ[49] ਅਰੁ[48] ਖੰਡ[50] ॥	There are good many millions of the sources of creation[49] and[48] continents[50].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਅਕਾਸ[51] ਬ੍ਰਹਮੰਡ[52] ॥	Many millions are the skies[51] and solar systems[52].
ਕਈ[55] ਕੋਟਿ ਹੋਏ[53] ਅਵਤਾਰ[54] ॥	There have been[53] various[55] myriads of Incarnations[54].
ਕਈ ਜੁਗਤਿ[56] ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰ[57] ॥	In various ways[56] the Lord has spread[57] Himself.
ਕਈ ਬਾਰ[58] ਪਸਰਿਓ[59] ਪਾਸਾਰ[60] ॥	Many times[58] was the extension[60] extended[59].
ਸਦਾ[61] ਸਦਾ ਇਕੁ[62] ਏਕੰਕਾਰ[63] ॥	Ever[61] and ever the unique[63] Lord remains the same[62].
ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਨੇ[64] ਬਹੁ[65] ਭਾਤਿ[66] ॥	Many millions of beings, the Lord has made[64] of good many[65] descriptions[66].
ਪ੍ਰਭ ਤੇ[67] ਹੋਏ[68] ਪ੍ਰਭ ਮਾਹਿ[69] ਸਮਾਤਿ[70] ॥	From[67] the Lord, they emanated[68] and in[69] the Lord shall they be absorbed[70]
ਤਾਕਾ ਅੰਤੁ[71] ਨ ਜਾਨੈ[72] ਕੋਇ ॥	His limit[71] no one knows[72].
ਆਪੇ ਆਪਿ[73] ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ[74] ॥੭॥	Nanak, that[74] Lord is all by Himself[73]

10/7

١۔ کئی کوٹ کھانی اَرُ کھنڈ — کئی کوٹ اکاس برہمنڈ

٢۔ کئی کوٹ ہوئے اوتار — کئی جُگت کینوں بسھتار

٣۔ کئی بار پسرِاو پاسار — سدا سدا اِک ایکنکار

٤۔ کئی کوٹ کینے بہُ بھاتِ — پربھ تے ہوئے پربھ ماہِ سماتِ

٥۔ تاکا انت نہ جانے کوئے

آپے آپ نانک پربھ سوئے

١۔ پربھو کے پیدا کردہ انگنت نظامِ شمسی ہیں۔ بیشمار آسمان ہیں۔ دھرتی اور اس کے برِاعظم ہیں۔ مخلوقات ہیں: کروڑوں شکمِ مادر سے، کروڑوں پسینے سے، کروڑوں انڈوں سے، کروڑوں جڑوں سے نکلے ہیں۔

٢۔ کروڑہا کروڑ جاندار معرضِ وجود میں آ رہے ہیں۔ الغرض سنسار کا پھیلاؤ ہے۔

٣۔ پربھو نے اب تک اس عالمِ موجودات کی رچنا کئی بار کی ہے۔ یہ سارا جگت بن بن کے پھر اسی ایک اونکار میں سمو جائے گی۔ مگر وہ رب ہمیشہ قائم رہے گا۔

٤۔ پربھو نے کئی قسم کے کروڑوں جاندار پیدا کئے ہیں اور ظہور میں آ گئے ہیں۔ اور پھر اسی میں سمو گئے ہیں۔

٥۔ اس پربھ کا انجام کوئی نہیں جانتا ہے۔ کیونکہ اے نانک! وہ اپنی ذات آپ ہے۔

١٥/7

1- लाखों और करोड़ों ख़ित्ते, सरचश्मे जांदारों के।
लाखों और करोड़ों हिस्से, आकाशों संसारों के।

2- लाखों और करोड़ों ही, अवतार जहां१ में आए हैं।
लाखों और करोड़ों आलम१, खालक२ ने फैलाए हैं।

3. दुनीआं सारी सिमटे फैले, रोज उजड़ती बसती है।
हसती एक ओ अंकार की है, जो क़ाइम३ दाइम४ हसती है।

4- लाखों और करोड़ों चीज़ें, रंगा रंग बनाई हैं।
रब ही से सभ आई हैं, फिर रब में आन समाई हैं।

5- उस की थाह न पाए कोई, उसका अंतु न जानेंगे।
आप से आप५ हूआ सो रब है, 'नानक' उसको मानेंगे ॥७॥

ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀ ਜਾਣਦਾ; ਕਿਉਂਕਿ, ਹੇ ਨਾਨਕ !
ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ · (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

१. दुनीआं। २. सिरजणहार ३. थिर। ४. हमेशां।
५. संभं, सुतं सिद्ध।

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[75]
ਕੇ ਦਾਸ[76] ॥ ਤਿਨ[78] ਹੋਵਤ
ਆਤਮ[77] ਪਰਗਾਸ[79] ॥

Millions upon millions are the slaves[76] of the Transcendent Lord[75] and their[78] souls[77] are enlightened[79].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਤਤ[80] ਕੇ ਬੇਤੇ[81] ॥
ਸਦਾ ਨਿਹਾਰਹਿ[82] ਏਕੋ[83]
ਨੇਤ੍ਰੇ[84] ॥

Many millions are the knower[81] of the reality[80] and with their eyes[84], they ever behold[82] the One Lord[83].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਮ ਰਸੁ[85]
ਪੀਵਹਿ[86] ॥

Many millions drink[86] the Name nectar[85].

ਅਮਰ[87] ਭਏ[88] ਸਦ ਸਦ[89]
ਹੀ ਜੀਵਹਿ ॥

They become[88] immortal[87] and live for ever and aye[89].

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਮ ਗੁਨ[90]
ਗਾਵਹਿ[91] ॥

Millions over millions sing[91] the praise[90] of the Name.

ਆਤਮ[92] ਰਸਿ[93] ਸੁਖਿ
ਸਹਜਿ[94] ਸਮਾਵਹਿ[95] ॥

They are absorbed[93] in Divine[92] delight[93] and eternal beatitude[94].

ਅਪੁਨੇ ਜਨ[96] ਕਉ ਸਾਸਿ
ਸਾਸਿ[97] ਸਮਾਰੇ[98] ॥

His servants[96], He remembers[98] with every breath[97].

ਨਾਨਕ ਓਇ[99] ਪਰਮੇਸੁਰ[100]
ਕੇ ਪਿਆਰੇ[2] ॥੮॥੧੦॥

Nanak, they[99] are the beloveds[2] of the Supreme Lord[100].

۱۰/۸

۱ - کئی کوٹ پاربرہم کے داس — تن ہووت آتم پرگاس

۲ - کئی کوٹ تت کے بیتے — سدا نہارہ ایکو نیترے

۳ - کئی کوٹ نام گن گاوہ — امر بھئے سد سد ہی جیوہ

۴ - کئی کوٹ رس پیوہہ — آتم رس سکھ سہج سماوہ

۵ - اپنے جن کو ساس ساس سمارے

نانک اوء پرمیسر کے پیارے

-۸-

۱۔ اِس جگت رچنا میں کروڑوں جاندار پربھو کے سیوک (بھگت) ہیں۔ اُن کی آتما میں پربھو کا جلوہ موجزن ہے۔

۲۔ کروڑوں ہی ذی جان ایسے ہیں جو اکال پُرکھ کے محرم ہیں۔ وہ اُس کے کثرتِ جلوہ سے اُس کو دیکھتے ہیں ؎

ہیں نصیب انوارِ رُوحانی اُنہیں
کھل ہیں اسرارِ نہانی اُنہیں (بسمل)

۳۔ کروڑوں بندے پربھو کے نام سے آنند لیتے ہیں۔ وہ جنم مرن سے خلاصی پا کر جیتے ہیں۔

۴۔ کروڑوں اِنسان پربھو نام کے گُن گاتے ہیں۔ وہ روحانی سکھ اور دائمی عظمت میں ہمیشہ قائم رہتے ہیں ؎

صد ہزاراں بینِ توصیف و ثنا
راحت و لُطف ست دائم از خدا

۵۔ پربھو اپنے سیوکوں کو لحظہ بہ لحظہ یاد کرتا ہے، کیونکہ اے نانک! وہ اُس کے پیارے ہیں۔

۱۰/۸

10/8

1- लाखों और करोड़ों हैं, जो रब के दास ज़रुर हूए।
रुहें उन की रौशन, दिल उन के पुरनूर१ हूए।

اُس کے لاکھو بندگان خاص ہیں۔ مُتّقی ہیں صاحبِ اخلاص ہیں

2- लाखों और करोड़ों बंदे, असल 'हक़ीक़त२ जानें वुह।
एक ख़ुदा को देखें सभ में, एक ख़ुदा को मानें वुह।
3- लाखों और करोड़ों हैं, जो नाम का अंमृत पीते हैं।
लाफ़ानी हो जाते हैं और, दाइम जग में जीते हैं।

اسمِ اعظم آبِ حیوان نوش شان
می زیند دائم حیاتِ جاودان

4- लाखों और करोड़ों हैं हक़ नाम३ के जो गुन गाते हैं।
रुहानी-आनंद४ मनाऐं, सहिज सहिज सुख पाते हैं।
5- हरदम अपने बंदों की, वुह आप हिफ़ाज़त करता है।
'नानक' रब के प्यारे हैं, रब उनसे उलफ़त६ करता है।।८।।१०।।

१. प्रकाशमई। २. परम सच। ३. सतिनाम। ४. आतमक आनंद। ५. रखवाली। ६. प्रेम-प्यार।

੧੧

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ[4] ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ[5] ਹੈ
ਦੂਸਰ[6] ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ[7] ਬਲਿਹਾਰਣੈ[8]
ਜਲਿ[9] ਥਲਿ[10] ਮਹੀਅਲਿ[12] ਸੋਇ[14] ॥੧॥

سلوک

کرن کارن[4] پربھ ایک[5] ہے دوسر[6] ناہی کوءِ
نانک تِس[7] بلہارنے[8] جل[9] تھل[10] مہیال[12] سوءِ[14]

The Lord alone
works[4]. There is no other[6] than He.
Nanak is a sacrifice[8] unto Him[7]. He[14],
the Lord is contained is water[9], land[10],
under-world[12] and the sky[13].

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

असटपदी

11

اس سارے جگ میں ایک اکال پُرکھ ہی بنانے سنوارنے
کی بُنیادی وجہ ہے۔ کوئی دُوسرا نہیں۔ اے نانکؔ! مَیں اس
کے صدقے جاؤں جو پانی میں، دھرتی کے تھل میں اور آکاش
میں موجُود ہے۔

करने कराने वाला एक प्रभु ही है,
दूसरा और कोई नहीं।
हे नानक ! मैं उससे कुर्बान हूं, जो
जल, थल, धरती और आकाश में भरपूर हैं

"The Cause of all causes is God alone, none else. I am all for Him who is present in sea and land, and fills all space between heaven and earth."

---

१. करण करावनहार। २. जल थल आकाश विच परीपुरण।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਕਰਨ[15] ਕਰਾਵਨ[16] ਕਰਨੈ[18] ਜੋਗੁ[18] ॥	The Doer[15] and Prompter[16] of works is capable[18] to do[17] everything.
ਜੋ[19] ਤਿਸੁ[20] ਭਾਵੈ[21] ਸੋਈ[22] ਹੋਗੁ[23] ॥	Whatever[19] pleases[21] Him[20], that[22] comes to pass[23].
ਖਿਨ[24] ਮਹਿ[25] ਥਾਪਿ[26] ਉਥਾਪਨ[27] ਹਾਰਾ ॥	In[25] an instant[24], He creates[26] and destroys[27],
ਅੰਤੁ[28] ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਪਾਰਾਵਾਰਾ[29] ॥	He has no end[28] or limits[29].
ਹੁਕਮੇ[30] ਧਾਰਿ[31] ਅਧਰ[32] ਰਹਾਵੈ[33] ॥	By His fiat[30] He has installed[31] the earth and has kept[33] it without support[32].
ਹੁਕਮੇ ਉਪਜੈ[34] ਹੁਕਮਿ[35] ਸਮਾਵੈ[36] ॥	What is created[34] by His order, ultimately, merges[36] in His order[35].
ਹੁਕਮੇ[37] ਊਚ[38] ਨੀਚ[39] ਬਿਉਹਾਰ[40] ॥	High[38] and low[39] occupations[40] are according to His will[37].
ਹੁਕਮੇ ਅਨਿਕ[41] ਰੰਗ[42] ਪਰਕਾਰ[43] ॥	By His order, the beings of various[41] colours[42] and types[43] are fashioned.
ਕਰਿ[44] ਕਰਿ[45] ਦੇਖੈ[47] ਅਪਨੀ[48] ਵਡਿਆਈ[46] ॥	Having created[45] the creation[44] He beholds[47] His own[48] greatness[46].
ਨਾਨਕ ਸਭ[49] ਮਹਿ[50] ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ[51] ॥੧॥	Nanak, the Lord is contained[51] in[50] all[49] things.

۱۔ کرن کراون کرنے جوگ ـــ جو تس بھاوے سوئی ہوگ ۱/۱۱

۲۔ کھن مہہ تھاپ اتھاپنہارا ـــ انت نہی کچھ پاراوارا ۲

۳۔ حکمے دھار ادھر رہاوے ـــ حکمے اپجے حکم سماوے

۴۔ حکمے اوچ نیچ بیوہار ـــ حکمے انک رنگ پرکار

۵۔ کر کر دیکھے اپنی وڈیائی

نانک سبھ مہہ رہیا سمائی

-1-

प्रभु स्वय करता धरता है। ॥ अपनी शक्ति और आत्मसमया का आधार पर।

۱- پربھو سب کچھ کرنے کی قدرت رکھتا ہے اور مخلوق سے کام کرانے کی شکتی رکھتا ہے ۔ وہی ہوتا ہے جو منظورِ خدا ہوتا ہے ۔

۲- آنکھ کی ایک جھپک میں پربھو جگت کو پیدا کر سکتا ہے اور فنا کر سکتا ہے ۔ اُس کی قدرت بے حد اور بیکراں ہے ۔

۳- وہ دُنیا کو اپنے حُکم سے پیدا کر کے بلا کسی سہارے قائم رکھتا ہے اور اُسی کے حُکم سے اس میں سمانے کا میلان بھی رکھتی ہے ۔

۴- اُسی کے حُکم سے بلند و پست کے سب کار و بار جاری ہیں اور اس جگت کے کھیل تماشے اسی کے حُکم سے ہو رہے ہیں ۔

۵- پربھو اپنی عظمت کے کام کر کے خود ہی اُن سے حظ اُٹھاتا ہے ۔ اے نانک ! پربھو سب میں سمایا ہوا ہے ۔

11/1

1- يَفْعَلُ اللّٰهُ مَا يَشَآءُ بِقُدْرَتِهٖ وَيَحْكُمُ مَا يُرِيْدُ بِعِزَّتِهٖ

پربھو اپنی قدرت سے جو چاہتا ہے کرتا ہے اور اپنی عزّت سے جو حکم کرنا چاہتا ہے کرتا ہے ۔

2- पल में जोड़े, पल में तोड़े, लगतो उस को बार१ नहीं।
कुदरत का कुछ अंत नहीं कुछ पार नहीं कुछ बार नहीं।

3. उस का हुकम सहारा सभ का, खुद न सहारा पाता है।
हुकम से आलम२ पैदा हो कर, फिर उस में खो३ जाता है।

4- हुकम से ऊच और नीच सभी हैं हुकम से सभ बिउपार चले।
हुकम से रंगा रंग नजारे हुकम से सभ संसार चले।

5- आप बनाए आप ही देखे, कितनी शान बड़ाई है।
'नानक' सभ में आप समाए, किआ भरपूर खुदाई है॥१॥

دیکھتا ہے آپ وہ اپنی بہار
ہے وہ نانک بحرِ ناپیدا کنار

१. करण करावनहार। २. जल थल आकाश विच परीपूरण

ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ[52] ਮਾਨੁਖ ਗਤਿ[53] ਪਾਵੈ ॥	If it please[52] the Lord, man obtains salvation[53].
ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ[54] ਪਾਥਰ[55] ਤਰਾਵੈ ॥	If it please the Lord, then[54] He makes the stone[55] swim.
ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਬਿਨੁ ਸਾਸ[56] ਤੇ ਰਾਖੈ[57] ॥	If it pleasesthe Lord, He preserves[57] the body without breath[56].
ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ[58] ਹਰਿ ਗੁਣ[59] ਭਾਖੈ[60] ॥	If it please the Lord, man, then[58], utters[60] the praises[59] of God.
ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ ਪਤਿਤ[61] ਉਧਾਰੈ[62] ॥	If it please the Lord, He, then, saves[62] the sinners[65].
ਆਪਿ[63] ਕਰੈ ਆਪਨ[64] ਬੀਚਾਰੈ[65] ॥	The Lord Himself[63] does and Himself[64] deliberates[65].
ਦੁਹਾ[66] ਸਿਰਿਆ[67] ਕਾ ਆਪਿ[68] ਸੁਆਮੀ[69] ॥	He Himself[68] is Lord[69] of both[66] the (worlds) or (ends)[67].
ਖੇਲੈ[70] ਬਿਗਸੈ[71] ਅੰਤਰ-ਜਾਮੀ[72] ॥	The knower of hearts[72] sports[70] and enjoys[71].
ਜੋ[73] ਭਾਵੈ[74] ਸੋ[75] ਕਾਰ[76] ਕਰਾਵੈ[77] ॥	He causes man to do[77] the[75] work[76], which[73] He wills[74].
ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ[78] ਅਵਰੁ ਨ ਆਵੈ ॥੨॥	Nanak sees[78] none other than Him.

۱۱/۲

۱- پربھ بھاوے مانکھ گت پاوے — پربھ بھاوے تا پاتھر تراوے

۲- پربھ بھاوے بن ساس تے راکھے — پربھ بھاوے تا ہر گن بھاکھے

۳- پربھ بھاوے تا پتت اُدھارے — آپ کرے آپن بیچارے

۴- دُہاں سریاں کا آپ سوامی — کھیلے بگسے انترجامی

دُہاں سریاں سوامی

۵- جو بھاوے سو کار کراوے

نانک درسٹی اور نہ آوے -۲-

۱- جو شخص پربھو کو اچھا لگتا ہے وہ اُسے ابدی رُوحانی عظمت بخشتا ہے۔
اسے منظور ہو تو ایک پتّھر اور ایک سنگدل کو بھی تیرا دیتا ہے۔

۲- اگر پربھو چاہے تو سانس کے بغیر بھی کسی جاندار کو موت سے بچا سکتا
ہے۔ اُس کی مہر ہو تو جاندار اُس کی صفت وثناء کرتا ہے۔

۳- اگر حیّ القیوم کی رضا ہو تو بدچلن انسان کو بھی بدیوں سے بچالے گا۔
وہ جو کچھ کرتا ہے، اپنی مرضی سے کرتا ہے۔

۴- پربھو خود ہی دُنیا اور عاقبت کا مالک ہے۔ وہ سبھوں کے دلوں
کی گہرائی سے واقف ہے۔ وہ خود ہی جگت رچنا کا کھیل دیکھ کر خوش ہوتا ہے۔

۵- اُس پربھو کو جو کچھ پسند آتا ہے، انسان سے وہی کراتا ہے۔ اے نانک!
اُس پربھو کے سوا کوئی دوسرا نظر نہیں آتا ہے۔ لا الٰہ الا اللہ۔

11/2

1- जब मनजूर ख़ुदा को हो, तब बंदे मुकती पाते हैं।
जब मनजूर ख़ुदा को हो, तब पथर तैरे जाते हैं।
2- जब मनजूर ख़ुदा को हो, तब मुरदे जीवन पाते हैं।
जब मनजूर ख़ुदा को हो, तब दाता के गुन गाते हैं।
3- जब मनजूर ख़ुदा को हो, तब पापो को भी पार करे।
जग को आप बनाए वुह, और ख़ुद ही सोच बिचार करे।
4- दोनों आलम1 हाथ में उस के, वुह दोनों का सवामी2 है।
आप ही खेले आप ही ख़ुश हो, आप ही अंतरजामी3 है।
5- 'नानक' जो कुछ उसकी मरज़ी, बंदा वुह कुछ कार करे।
और नज़र कौन आता है, सभ कार वुही करतार करे ॥२॥

"ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਹੇ ਨਾਨਕ! (ਉਸ ਵਰਗਾ) ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ।"

१. लोक ते प्रलोक। २. मालक। ३. हर इक दे अन्दर दी जाणन वाला।

ਕਹੁ[81] ਮਾਨੁਖ ਤੇ ਕਿਆ[79] ਹੋਇ ਆਵੈ[80] ॥	Say[81], what[79] can be accomplished[80] by man?
ਜੋ[84] ਤਿਸੁ[82] ਭਾਵੈ[83] ਸੋਈ[85] ਕਰਾਵੈ ॥	What[84] pleases[83] Him[82], he causes that[85] to be done.
ਇਸ ਕੈ ਹਾਥਿ[86] ਹੋਇ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ[87] ਲੇਇ ॥	If it lay in mortal's hand[86], then, he would take everything[87].
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰੇਇ[88] ॥	Whatever pleases Him, that He does[88].
ਅਨਜਾਨਤ[89] ਬਿਖਿਆ[90] ਮਹਿ[91] ਰਚੈ[92] ॥	Through not knowing[89], man is engrossed[92] in[91] sin[90].
ਜੇ ਜਾਨਤ ਆਪਨ[93] ਆਪ ਬਚੈ[94] ॥	If he knows God, he would save[94] himself[93].
ਭਰਮੇ[95] ਭੂਲਾ[96] [97]ਦਹਦਿਸਿ[98] ਧਾਵੈ[99] ॥	Deluded[96] by doubt[95], his mind wanders[99] in ten[97] directions[98].
ਨਿਮਖ[100] ਮਾਹਿ[5] ਚਾਰਿ[2] ਕੁੰਟ ਫਿਰਿ[3] ਆਵੈ[4] ॥	In[5] a moment[100] it returns[4] after going round[3] the four corners[2].
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ[6] ਜਿਸੁ ਅਪਨੀ ਭਗਤਿ[7] ਦੇਇ[8] ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ[9] ਜਨ[10] ਨਾਮਿ ਮਿਲੇਇ[12] ॥੩॥	He, whom the Lord mercifully[6] grants[8] His meditation[7]; That[9] man[10], O Nanak is absorbed[12] in His Name.

۱۔ کہہ مانکھ تے کیا ہوۓ آوَے ___ جو تِس بھاوَے سوئی کراوَے ۱۱/۳

۲۔ اِس کے ہاتھ ہوۓ تا سبھ کچھ لےۓ ___ جو تِس بھاوَے سوئی کرےۓ

۳۔ اَنجانت بکھیا مہہ رچے ___ جے جانت آپن آپ بچے

۴۔ بھرمے بھولا دہدِس دھاوَے ___ نِمکھ ماہ چار کنٹ پھر آوَے

۵ کر کرپا جِس اپنی بھگت دےۓ

نانک تے جن نام مِلےۓ ۔۳۔

۱۔ تم ہی کہو کہ انسان اپنے اختیار سے کونسا کام انجام دیتا ہے۔ جو کچھ پربھو کو بھاتا ہے، انسان کو اسی میں مصروف رکھتا ہے۔

۲۔ اگر انسان کے بس میں ہو تو ہر ایک چیز کو اپنے قبضہ میں کرے گا۔ لیکن پربھو وہی کرتا ہے جو اسے خود کو پسند آتا ہے۔

۳۔ انسان اپنی کم فہمی کی وجہ سے بدکاریوں میں مبتلا ہو جاتا ہے۔ اگر اسے جانکاری ہو جائے تو اپنے آپ کو بدکاریوں سے بچا سکتا ہے۔

۴۔ سچّے پربھو کو بھول کر انسان کا مَن مایا کی خاطر دس اطراف میں بھٹکتا ہے اور آنکھ کی جھپک میں سارے عالم میں دوڑ کر آتا ہے۔

۵۔ پربھو اپنی مہر سے جس جس کو بھگتی بخشتا ہے۔ نانک! وہ اس کے نام پر قائم رہتا ہے۔

جس کا نانک خود وہ بنتا ہے حبیب
جامِ عرفاں اس کو ہوتا ہے نصیب (بسمل)

11/3

1- बोलो ! किश्रा बंदे के बस में, बंदे से किश्रा होता है।
जैसा हो मनजूर ख़ुदा को, वैसा वैसा होता है।
2- बस में अगर इनसान के हो, इक पल में सभ कुछ पाए वुह।
जो कुछ हो मनजूर ख़ुदा को, बात अमल में आए वुह।
3- जो रब से अनजान रहे, बदीओं१ में रचता जाएगा।
जिस ने रब को जान लिआ, पापों से बचता जाएगा।
4- मोह भरम में फंसता है, दुबिधा में चकर खाता है।
मन उसका चौगिरद२ भटक कर, पल में वापस आता है।
5- जिस पर रब की किरपा हैं, वुह भगती ही के काम करे।
'नानक' ऐसा भगत ख़ुदा का, महव३ ख़ुदा के नाम में हो ३।

جس کا نانک خود وہ بنتا ہے حبیب
جامِ عرفاں اس کو ہوتا ہے نصیب

१. बुराईआं। २. चारे पासे। ३. मसत लीन।

ਖਿਨ[13] ਮਹਿ[16] ਨੀਚ[14] ਕੀਟ[15] ਕਉ ਰਾਜ[17] ॥	In[16] an instant[13] He can make a grovelling[14] worm[15] a king[17].
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[18] ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ[19] ॥	The Transcendent Lord[18] is the Patroniser of the humble[19].
ਜਾਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ[20] ਕਛੂ[21] ਨ ਆਵੈ ॥ ਤਿਸੁ[22] ਤਤਕਾਲ[23] [24]ਦਹਦਿਸ[25] ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ[26] ॥	Him[22], who is totally[21] obscure[20], the Lord can, atonce[23], render famous[26] in ten[24] directions[25].
ਜਾਕਉ ਅਪੁਨੀ ਕਰੈ ਬਖਸੀਸ[27] ॥ ਤਾਕਾ[28] ਲੇਖਾ[29] ਨ ਗਨੈ[32] [30]ਜਗਦੀਸ[31] ॥	The Lord[31] of the world[30] takes[32] not the accounts[29] of him[28], on whom He bestows His favours[27].
ਜੀਉ[33] ਪਿੰਡੁ[34] ਸਭ ਤਿਸ ਕੀ ਰਾਸਿ[35] ॥	Soul[33] and body[34] are all His capital[35].
ਘਟਿ ਘਟਿ[36] ਪੂਰਨ[37] ਬ੍ਰਹਮ[38] ਪ੍ਰਗਾਸ[39] ॥	Every heart[36], the Perfect[37] Lord[38] illumines[39].
ਅਪਨੀ[40] ਬਣਤ[41] ਆਪਿ[42] ਬਨਾਈ ॥	His[40] own handi work[41], He has Himself[42] made.
ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਦੇਖਿ ਬਡਾਈ[43] ॥੪॥	Nanak lives by beholding His greatness[43].

١۔ کھِن مَہہ نیچ کوُ راج ـــ پار برہم غریب نِواج ١١/٤
٢۔ جا کا دِرِسٹ کچھوُ نہ آوے ـــ تِس تتکال دہ دِس پرگٹاوے
٣۔ جا کوُ اپنی کرے بخشیس ـــ تا کا لیکھا نہ گنے جگدیس
٤۔ جیءُ پنڈ سبھ تِس کی راس ـــ گھٹ گھٹ پورن برہم پرگاس
اپنی بنت آپ بنائی
-٤- نانک جیوے دیکھ بڈائی

۱۔ پربھو کرم کرنے پر آئے تو پل بھر میں ایک ناچیز انسان کو راج پاٹ کا مالک بنا دیتا ہے۔ کیونکہ پربھو غریب نواز ہے۔

۲۔ جس انسان میں کوئی وصف نظر نہیں آتا ہے۔ پربھو چاہے تو اُسے آناً فاناً سارے عالم میں مشہور و معروف کر دیتا ہے۔

۳۔ جس انسان کو پربھو اپنی بخشش عطا کرتا ہے۔ وہ پھر اُس کے اعمال کا حساب اور شمار نہیں لیتا ہے۔

۴۔ یہ جسم و جان پربھو کی بخشی ہوئی پونجی ہے۔ اس محیطِ کُل پربھو کا جلوہ ہر ایک وجود میں موجزن ہے۔

۵۔ یہ جگت رچنا پربھو نے خود ہی رچی ہے۔ اے نانک! وہ اپنی عظمت کو دیکھ کر خود ہی خوش ہوتا ہے۔

11/4

1- पल में आजिज१ कीड़े को, वुह राज जहां का देता है।
आप गरीब निवाज२ ख़ुदा, बंदों की सुध बुध लेता है।

2. डूबा हो गुमनामी३ में संसार ना जिस को जाने भी।
पल में उस का नाम हो रौशन, सभ जग उस को माने भी।

3. जिस पर उसकी बखशिश होगी, जिस पर उसकी रहिमत हो।
लेखा उस से कोई न पूछे, कोई न उस को जहिमत४ हो।

4- तन मन दौलत उस की है, सभ शान ज़हूर५ उसी का है।
हर इक दिल में, हर इक मन में रौशन नूर उसी का है।

5. अपनी सनअत६ आप बनाए, कर दे खलक ख़ुदाई को।
जीता हूं मैं देख के 'नानक', उस को शान बड़ाई को ॥४।

لَمْ یَلِدْ وَلَمْ یُولَدْ (القرآن) - ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ

وہ نہ تو کسی سے پیدا ہوا اور نہ اس سے کوئی پیدا ہوا (القرآن)

१. निमाणा। २. दीन रखिअक, दीन दइआल ३. अप्रसिधता। ४. दुख, कलेश। ५. उजागर ६. कारीगरी।

प्रभु अजन्मा है और न किसी का जन्मदाता है।

ਇਸ ਕਾ ਬਲੁ[44] ਨਾਹੀ ਇਸੁ ਹਾਥ[45] ॥	This mortal's power[44] is not in his hands[45].
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ[46] ਸਰਬ[47] ਕੋ ਨਾਥ[48] ॥	The cause of causes[46] is the Lord[48] of all[47].
ਆਗਿਆਕਾਰੀ[49] ਬਪੁਰਾ[50] ਜੀਉ[51] ॥	The helpless[50] mortal[51] is at Lord's[49] command.
ਜੋ[55] ਤਿਸੁ[52] ਭਾਵੈ[53] ਸੋਈ[54] ਫੁਨਿ[56] ਥੀਉ[57] ॥	What[55] pleases[53] Him[52], that[54] does, ultimately.[56] come to pass[57].
ਕਬਹੂ[58] ਊਚ[59] ਨੀਚ[60] ਮਹਿ[61] ਬਸੈ[62] ॥	Sometimes[58] man abides[62] in[61] exaltation[59] and sometimes in debasement[60].
ਕਬਹੂ ਸੋਗ[62*] ਹਰਖ[63] ਰੰਗਿ[64] ਹਸੈ[65] ॥	Sometimes he is grieved with sorrow[62] and sometimes laughs[65] with delight[63] and joy[64].
ਕਬਹੂ ਨਿੰਦ[66] ਚਿੰਦ[67] ਬਿਉਹਾਰ[68] ॥	Sometimes slander[66] and worry[67] are his occupation[68].
ਕਬਹੂ ਊਭ[69] ਅਕਾਸ[70] ਪਇਆਲ[71] ॥	Sometimes he is up[69] in heaven[70] and sometimes down in the under-world[71].
ਕਬਹੂ ਬੇਤਾ[72] ਬ੍ਰਹਮ[73] ਬੀਚਾਰ[74] ॥	Sometimes he is the knower[72] of Lord's[73] knowledge[74].
ਨਾਨਕ ਆਪਿ[75] ਮਿਲਾਵਣ ਹਾਰ[76] ॥੫॥	Nanak, the Lord is the Uniter[76] of man with Himself[75].

۱۱/۵ ۱۔ اِس کا بَل ناہی اِس ہاتھ ___ کرن کراوَن سَرب کو ناتھ

۲۔ آگیاکاری بَپُرا جی ءُ ___ جو تِس بھاوے سوئی پھُن تھی ءُ

۳۔ کبہُو اوچ نیچ مہہ بسے ___ کبہُو سوگ ہرکھ رنگ ہسے

۴۔ کبہُو نِند چِند بِئُہار ___ کبہُو اُوبھ اکاس پیال

۵ کبہُو بیتا برہم بیچار

نانک آپ مِلاونہار

-۵-

۱۔ اِنسان کی طاقت اُس کے بَس میں نہیں ہے۔ سب کا مالِک پربھو ہے۔ وہی سب کچھ کرنے والا ہے۔

۲۔ یہ بیچارہ جاندار پربھو کے حکم کی تعمیل کرنے پر مجبور ہے کیونکہ وہی ہوتا ہے جو پربھو کو بھاتا ہے۔

۳۔ اِنسان کبھی اونچے اور کبھی پست تاثرات میں رہتا ہے۔ اُسے جب ماتم ہوتا ہے تو روتا ہے۔ اُسے جب خوشی ہوتی ہے تو ہنستا ہے۔

۴۔ اِنسان کبھی دوسروں کی غیبت کرتا ہے اور کبھی لوگوں کی تعریف کرتا ہے۔ اُس کا ذہن کبھی خوشی سے آسمان پر اُڑتا ہے اور کبھی غم سے پاتال میں گرتا ہے۔

۵۔ اِنسان کبھی اَسرارِ الٰہی کے علم کی باتیں جاننے کا اظہار کرتا ہے۔ اے نانک! پربھو خود ہی ایسے لوگوں کو اپنے ساتھ مِلاتا ہے، کیونکہ وہ مِلاوَن ہار ہے۔

11/5

1- बंदे का मकदूर१ नहीं, किम्रा ताकत उस के हाथ में है।
मालक सभ कुछ करता है, बल जोर सभो उस नाथ में है।

اِنَّ اللّٰہَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْر۔ ترجمہ: خدا ہر چیز پر قدرت رکھنے والا ہے۔ (القرآن)

2- ताकत उस के पास कहां, मख़लूक२ बहुत बेचारी है।
जो कुछ हो मनजूर ख़ुदा को, करती दुनीम्रां सारी है।

بُردۂ بیدام ہے رُوحِ غریب
دستِ یزدانی میں ہے اس کا نصیب

3- बंदा ऊंचा चड़ता है, यां फिर पसतो३ में धंसता है।
गाहे४ खुशी से हंसता है। गाहे४ सोग मनाता है वुह,

4- गाहे४ निंदा करता है, और देता है शाबाश कभी।
आवा है पाताल कभी, और जाता है आकाश कभी।

5- गाह वुह सोचे रब की बातें, इलम ख़ुदाई५ पाता है।
दाता जिस को चाहे 'नानक' अपने साथ मिलाता है ॥५॥

१. क़दर, ताकत। २. ख़िलक़त। ३. निवान, पतन। ४. कदी। ५. ब्रहमगिम्रान।

11/6 ਕਬਹੂ ਨਿਰਤਿ[77] ਕਰੈ ਬਹੁ[79] ਭਾਤਿ[78] ॥	Sometimes man dances[77] in various[79] ways[78].
ਕਬਹੂ ਸੋਇ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥	Sometimes, he remains asleep day and night.
ਕਬਹੂ ਮਹਾ[80] ਕ੍ਰੋਧ[81] ਬਿਕਰਾਲ[82] ॥	Sometimes, he is terrible[82] in his mighty[80] wrath[81].
ਕਬਹੂ ਸਰਬ[83] ਕੀ ਹੋਤ ਰਵਾਲ[84] ॥	Sometimes, he is the dust[84] of all[83] men's feet.
ਕਬਹੂੰ ਹੋਇ ਬਹੈ[85] [86]ਬਡਰਾਜਾ[87] ॥	Sometimes he sits[85] as a great[86] king[87].
ਕਬਹੂ ਭੇਖਾਰੀ[88] ਨੀਚ[89] ਕਾ ਸਾਜਾ[90] ॥	Sometimes he wears the attire[90] of a lowly[89] beggar[88].
ਕਬਹੂ [91]ਅਪਕੀਰਤਿ[92] ਮਹਿ[93] ਆਵੈ ॥	Sometimes he falls into[93] evil[91] repute[92].
ਕਬਹੂ ਭਲਾ ਭਲਾ[94] ਕਹਾਵੈ[95] ॥	Sometimes he is called[95] extremely good[94].
ਜਿਉ[96] ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖੈ ਤਿਵ[97] ਹੀ ਰਹੈ ॥	As[96] the Lord keeps him, so[97] does he remain.
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[98] ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕਹੈ ॥੬॥	By the grace[98] of the Guru, Nanak tells the truth.

11/6

١۔ کبہو نرت کرے بہہ بھانت ___ کبہو سوئے رہے دن رات

٢۔ کبہو مہا کرودھ بکرال ___ کبہو سرب کی ہوت رَوال

٣۔ کبہو ہوء بہے بڈراجا ___ کبہو بکھاری نیچ کا ساجا

٤۔ کبہو اپکیرت مہہ آوے ___ کبہو بھلا بھلا کہاوے

٥۔ جیسے پربھ بھاوے توہی رہے

گور پرساد نانک سچ کہے -٦-

۱۔ اِنسان کبھی کبھی طرح طرح کے ناچ کرتا ہے۔ کبھی کبھی دِن رات سوتا ہے۔ تساہُل اور
تغافُل کرتا ہے۔ (یہ اُس کے اپنے اختیار میں نہیں ہے)

۲۔ اِنسان کبھی کبھی غصّے میں آکر خوفناک دِکھائی دیتا ہے۔ کبھی کبھی سب کے پاؤں کی
خاک بَن جاتا ہے (وہ ایسا خود نہیں کرتا ہے بلکہ کوئی اور (پربھ) اُسے ایسا کرنے کی طرف مائل کرتا ہے)

۳۔ وہ کبھی بڑا راجا بَن بیٹھتا ہے اور کبھی نیچ بھکاری کی صُورت بناتا ہے۔۔۔۔
مگر ایسا کرنے پر وہ خود بھی مجبُور ہے۔

۴۔ کبھی وہ اپنی بَدنامی کراتا ہے، اور کبھی نیک نامی کماتا ہے۔۔۔۔ یہ سب کرنے
پر کوئی دُوسرا اُسے مائل کرتا ہے۔

۵۔ غرض کہ اِنسان اِس طرح زِندگی گزارتا ہے جِس طرح پربھو اسے فرمان دے۔ گورو
کی مہر سے نانک! اس حقیقت اور سچائی کا اِظہار کرتے ہیں۔

1- रंगा रंगी नाच वुह नाचे, ख़ूब दिखाए गात कभी।
गाफ़ल हो कर नींद का माता, सोता है दिन रात कभी।

2- गुसे में और तैश में आ कर, गाहे१ जोश दिखाता है।
गाहे सभ के कदमों की, अपने को ख़ाक२ बनाता है।

3- गाहे वुह राजों का राजा, दुनीआं में हो जाता है।
गाहे बदल कर भद गदा३ का, चिथड़ों४ लिपटा आता है।

"And now he becometh the King of Kings
And now weareth the coat of a beggar"

4- गाहे मिले बदनामी उस को, नज़रों से गिर जाए वुह।
गाहे हो उस की नेकी रोशन, नेक बड़ा कहिलाए वुह।

"And now he is slandered
And now getheth praised"

5- जैसा मालक राखे उस को, वैसा ही वुह रहिता है।
गुर की किरपा हो से 'नानक'; सची बातें कहिता है।।६।।

१. कदी। २. चरन धूड़। ३. भिखारी, मंगता। ४. लीरां नाल।

11/7

ਕਬਹੂ ਹੋਇ[99] ਪੰਡਿਤੁ[100] ਕਰੇ ਬਖ੍ਯ੍ਯਾਨੁ[2] ॥	As[99] a scholar[100], sometimes man delivers lectures[2].
ਕਬਹੂ ਮੋਨਿ[3] ਧਾਰੀ[4] ਲਾਵੈ ਧਿਆਨੁ[5] ॥	As a mute ascetic[3], sometimes, he practises[4] contemplation[5].
ਕਬਹੂ ਤਟ[6] ਤੀਰਥ[7] ਇਸਨਾਨ[8] ॥	Sometimes, he takes bath[8] at the banks[6] of holies[7].
ਕਬਹੂ ਸਿਧ[9] ਸਾਧਿਕ[10] ਮੁਖਿ[12] ਗਿਆਨ[13] ॥	Sometimes as an adept[9] and a striver[10], he preaches divine sermons[13] with his mouth[12].
ਕਬਹੂ ਕੀਟ[14] ਹਸਤਿ[15] ਪਤੰਗ[16] ਹੋਇ[17] ਜੀਆ[18] ॥	Sometimes, man[18] becomes[17] an insect[14], an elephant[15] or a moth[16]
11/7 ਅਨਿਕ[19] ਜੋਨਿ[20] ਭਰਮੈ ਭਰਮੀਆ[21] ॥	and continually wanders[21] in many[19] existences[20].
ਨਾਨਾ[22] ਰੂਪ[23] ਜਿਉ[24] ਸ੍ਵਾਗੀ[25] ਦਿਖਾਵੈ[26] ॥	Like[24] a guiser[25], he is seen[26] assuming various[22] disguises[23].
ਜਿਉ[28] ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ[27] ਤਿਵੈ[29] ਨਚਾਵੈ[30] ॥	As[28] it pleases[27] the Lord, so[29] does He make the man dance[30].
ਜੋ[31] ਤਿਸੁ[32] ਭਾਵੈ ਸੋਈ[33] ਹੋਇ ॥	Whatever[31] pleases Him[32], that[33] happens.
ਨਾਨਕ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ[34] ਨ ਕੋਇ ॥੭॥	Nanak, there is no other second[34] than He.

11/7
١۔ کبہوں ہوءِ پنڈت کرے بکھیان — کبہوں مون دھاری لاوے دھیان
٢۔ کبہوں تٹ تیرتھ اسنان — کبہوں سِدھ سادھک مُکھ گیان
٣۔ کبہوں کیٹ ہست پتنگ ہوءِ جیا — انک جون بھرمے بھرمیا
٤۔ ناناں رُوپ جیۂ سوانگی دکھاوے — جیوں پربھ بھاوے توے نچاوے
٥۔ جو تس بھاوے سوئی ہوءِ
نانک دُوجا اور نہ کوءِ
۔٧۔

۱- کُل کائنات میں سمایا ہُوا پربھُو گاہے پنڈت بن کر نصیحت کرتا ہے اور گاہے
چُپ سادھ کر کے سمادھی لگائے بیٹھتا ہے ۔

۲- کبھی تیرتھ گاہوں کے کنارے اشنان کرتا ہے ۔ کبھی سِدھ کے رُوپ میں
اور کبھی سادھک کے رُوپ میں زبان سے گیان کی باتیں کرتا ہے ۔

۳- وہ کبھی کیڑے، کبھی ہاتھی اور کبھی پتنگے کے رُوپ میں نمُودار ہوتا ہے اور خُدا سے
مُنحرف قالبوں میں آکر بیشمار جنموں کے چکر کاٹتا ہے ۔

۴- جس طرح کوئی بہرُوپیا طرح طرح کے رُوپ اختیار کرتا ہے ۔ عین اسی طرح پربھُو
اپنی مرضی سے انسان سے قسم قسم کے ناچ نچواتا ہے ۔

۵- وہی ہوتا ہے جو اُس مالک کو پسند آتا ہے ۔ اے نانک! ایسا کرنے والا کوئی
دُوسرا نہیں ہے ۔

11/7

1- गाहे१ पंडत बन बन कर, उपदेश कथाएँ कहिता है।
गाहे रख कर मौन-बरत२, वुह धिआन में चुपचुप रहिताहै।

2- गाहे तीरथ जा जा कर, तन पाक३ करे इशनान करे।
गाहे सिध और साधू बन कर, जाहिर सभ पर गिआन करे।

3- गाहे हाथी, गाहे कीड़ा, गाहे पतंगा बनता है।
जून अनेक बदल कर देखों, बंदा किआ किआ बनता है।

4- करता है वुह रुप नए, बहुरुपी स्वांग दिखाता है।
जैसे उस की मरजी हो, रब वैसे नाच नचाता है।

5 जो कुछ हो मनजूर खुदा को, वुह कुछ हो कर रहिता है।
उस बिन और नहीं है कोई, बात येह 'नानक' कहिता है॥७'।

اِنْ شَاءَ اللّٰہُ تعالیٰ (اگر پربھ کی مرضی ہو)
ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ
यदि प्रभु चाहे।

---

१. कदी। २. चुप-बरत। ३. पवित्र।

11/8 ਕਬਹੂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਇਹੁ[35] ਪਾਵੈ ॥

Sometimes this[35] man obtains saints' society.

ਉਸੁ[36] ਅਸਥਾਨ[37] ਤੇ[38] ਬਹੁਰਿ[39] ਨ ਆਵੈ[40] ॥

From[38] that[36] place[37] he returns[40] not again[39].

ਅੰਤਰਿ[41] ਹੋਇ[42] ਗਿਆਨ[43] ਪਰਗਾਸੁ[44] ॥

Within his mind[41] dawns[42] the light[44] of Divine knowledge[43].

11/8 ਉਸੁ[45] ਅਸਥਾਨ[46] ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸੁ[47] ॥

That[45] mind abode[46] is imperishable[47]

ਮਨ[48] ਤਨ[49] ਨਾਮਿ ਰਤੇ[50] ਇਕ[51] ਰੰਗਿ[52] ॥

His soul[48] and body[49] are tinged[50] with the love[52] of one[51] Lord's Name.

ਸਦਾ[53] ਬਸਹਿ[54] ਪਾਰ-ਬ੍ਰਹਮ[55] ਕੈ ਸੰਗਿ[56] ॥

He ever[53] abides[54] with[56] the Supreme Lord[55].

ਜਿਉ[57] ਜਲ ਮਹਿ ਜਲੁ[58] ਆਇ[59] ਖਟਾਨਾ[60] ॥
ਤਿਉ[61] ਜੋਤੀ[62] ਸੰਗਿ[63] ਜੋਤਿ[64] ਸਮਾਨਾ[65] ॥

As[57] water[58] comes[59] and gets blended[60] with water, so[61] does his light[64] blends[65] with[63] the supreme light[62].

ਮਿਟਿ ਗਏ[66] ਗਵਨ[67] ਪਾਏ ਬਿਸ੍ਰਾਮ[68] ॥

His coming and going[67] is ended[66] and he attains rest[68].

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਦ[69] ਕੁਰਬਾਨ[70] ॥੮॥੧੧॥

Nanak, is ever[69] devoted[70] unto the Lord.

۱۔ کبہُ سادھ سنگت اِہُ پاوے ___ اُس اَستھان تے بہُر نہ آوے ١١/٨
۲۔ اَنتر ہوءِ گیان پرگاس ___ اُس اَستھاں کا نہی بناس
۳۔ مَن تَن نام رَتے اِک رَنگ ___ سَدا بسہہ پاربرہم کے سنگ
۴۔ جِیہُ جَل ماہ جَل آء کھٹانا ___ تیہُ جوتی سنگ جوتہ سمانا
۵۔ مِٹ گئے گَوَن پائے بسرام
نانک پربھ کے سد قربان ۔۸۔

۱۔ جب اِنسان کو کبھی پربھو کی مہر سے سادھ سنگت کی منزِل تک رسائی ہوتی ہے، تو وہاں پہنچ کر وہ اِنسان مُڑکر واپس نہیں آتا ہے۔

۲۔ سادھ سنگت کی منزِل تک رسائی پاکر اُس کے مَن میں پربھو کا جلوہ نمودار ہوتا ہے۔ اس جلوہ کا اثر اُس پر ہمیشہ چھا جاتا ہے۔ اور کبھی ناس نہیں ہوتا۔

۳۔ جس اِنسان کا تَن و مَن پربھو کے نام اور پیار میں تحلیل ہو جاتا ہے۔ وہ پربھو کے حضُور میں بسنے لگتا ہے

۴۔ اُس منزِل پر پہنچ کر وہ اِنسان واصِل بِاللہ ہو جاتا ہے۔ عین اسی طرح جس طرح پانی کے ساتھ پانی مِل کر ایک ہو جاتا ہے۔

۵۔ پھر اِنسان کے جنم مرَن کے چکر ختم ہو جاتے ہیں۔ اس کا مِلاپ پربھو کے چرنوں کے ساتھ ہو جاتا ہے۔ اے نانک! مَیں ایسے مِلاوَن ہار پربھو پر قُربان ہوں۔

(11/8)

1- गाहे साधू की संगत में, वुह अैसा लुतफ१ उठाता है।
जिस असथान में जा बैठे कब लौट कर२ उस से आता है।
2- गिआन का मन में नूर वुह पाए, गिआनी हो नूरानी हो।
जिस असथान पे जा बैठे, असथान भी वुह लाफानी३ हो।
3. उस के तन मन रंगे जाऐं, नाम का अैसा रंग मिले।
जात से रब की वासिल४ हो कर, रब का उस को संग मिले।

"And his body and mind are imbued with Him
And liveth for ever with the transcendent Lord."

4. दूई५ कहां फिर रहिती है, जब पानी आए पानी में।
दूई कहां फिर रहिती है, जब नूर६ मिले नूरानी७ में।

دِل ہر قطرہ ہے سازِ انا البحر۔ ہم اُس کے ہیں ہمارا پُوچھنا کیا (غالب)

5. जून-जनम८ के चकर टूटें, मिल जाए आराम सकूं९।
'नानक' अपनें पाक खुदा पर, मैं हरदम कुरबान रहूं।।८।।११'।

१. अनंद, सुआद। २. मुड़ के। ३. अबिनाशी। ४. लीन। ५. दुई। ६. जोती (जीव)। ७. महां जोती (ब्रहम)। ८. आवागवन। ९. सुख-शांती।

੧੨

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸੁਖੀ ਬਸੈ ਮਸਕੀਨੀਆ[70]
ਆਪੁ[72] ਨਿਵਾਰਿ[73] ਤਲੇ[73] ॥
ਬਡੇ ਬਡੇ ਅਹੰਕਾਰੀਆ[75]
ਨਾਨਕ ਗਰਬਿ[76] ਗਲੇ[77] ॥ ੧ ॥

سُکھی بَسے مَسکینی[70] آپ[72] نِوارِ[73] تلے[73]
بَڈے بَڈے اہنکاری[75] نانک گرب[76] گلے[77]

Slok.

The humble man[71] abides in peace.
By stilling[73] his ego[72] he behaves meekly[74].
The very haughty persons[75], O Nanak, are consumed[77] by their pride[76].

असटपदी

12

سلوک

ایک انسان اپنے من سے غرور نکال کے جب
اپنے اندر انکسار اور حلم بھر دیتا ہے۔ وہ سکھی
رہتا ہے۔ اس کے برعکس نانک فرماتے ہیں کہ بڑے
بڑے مغرور لوگ اپنے اہنکار سے گل سڑ جاتے
ہیں۔

सुख में वुह मसकीन१ है,
जो आजिज कहिलाऐं।
'नानक' जो मगरुर२ है,
मान में वुह गल जाऐं ॥१॥

The lowly with no self-conceit
All times in peace abide,
The haughty people rot in plague
Engendered by their pride. (Peace)

اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِيْنَ (پربھو غرور والوں کو پسند نہیں کرتا ہے)
प्रभु को कोइ्री भी अहंकारी प्रिय नही।

੧ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

१. निमृता वाला। २. घुमंडो।

ਧਨਵੰਤਾ[10] ਹੋਇ ਕਰਿ ਗਰਬਾਵੈ[12] ॥ ਤ੍ਰਿਣ[13] ਸਮਾਨਿ[14] ਕਛੁ ਸੰਗਿ[15] ਨ ਜਾਵੈ[16] ॥	Not even equal[14] to a straw[13] shall go[16] with[15] him, who being wealthy[10] feels proud[12] of his riches.
ਬਹੁ ਲਸਕਰ[17] ਮਾਨੁਖ[18] ਊਪਰਿ ਕਰੇ ਆਸ[19] ॥ਪਲ[20] ਭੀਤਰਿ[21] ਤਾਕਾ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸ[22] ॥	He who sets his hope[19] on his large army[17] and men[18], shall see them destroyed[22] in[21] a moment[20]
ਸਭ ਤੇ ਆਪ ਜਾਨੈ ਬਲਵੰਤੁ[22] ॥ ਖਿਨ[24] ਮਹਿ ਹੋਇ ਜਾਇ ਭਸਮੰਤੁ[25] ॥	He who deems himself the strongest[23] of all, shall in a trice[24] become ashes[25].
ਕਿਸੈ ਨ ਬਦੈ[27] ਆਪਿ ਅਹੰਕਾਰੀ[26] ॥ ਧਰਮ[28] ਰਾਇ ਤਿਸੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ[29]॥	The Righteous judge[28] will disgrace[29] him, who in his pride[26] thinks[27] naught of any one.
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[30] ਜਾਕਾ ਮਿਟੈ[31] ਅਭਿਮਾਨੁ[32] ॥ ਸੋ ਜਨੁ[33] ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ[34]ਪਰਵਾਨੁ[35] ॥੨॥	The person[33], whose self-conceit[32] is effaced[31] by Guru's grace[30], shall become acceptable[35] in God's court[34], O Nanak.

12/1

۱۔ جس کے انتر راج ابھمان ــــ سو نرک پاتی ہووت سُوآن

۲۔ جو نے ہیں جوبن ونت ــــ سو ہووت بِسٹا کا جنت

۳۔ آپس کوُ کرم ونت کہاوے ــــ جنم مرے بہہ جون بھرماوے

۴۔ دھن بھوم کا جو کرے گمان ــــ سو مورکھ اندھا اگیان

۵۔ کر کرپا جس کے ہردے غریبی بساوے

نانک ایہا مکت آگے سکھ پاوے

-۱-

۱۔ جس انسان کے مَن میں اپنے راج پاٹ کا گھمنڈ ہے، وہ کُتّا ہے۔ اور دوزخ میں پڑنے کا مُستحق ہے۔

۲۔ جو انسان اپنے آپ کو بڑا خوبصورت خیال کرتا ہے۔ وہ گندگی کا ایک کیڑا ہے۔ کیونکہ وہ بُرائیوں کی گند میں پڑا ہوتا ہے۔

۳۔ جو انسان اپنے آپ کو اچھے اعمال کا پُتلا خیال کرتا ہے، وہ ہمیشہ جیتا اور مرتا رہتا ہے۔

۴۔ جو انسان اپنے مال و دھن کی مِلکیت پر ناز کرتا ہے، وہ احمق، اندھا اور جاہل ہے۔

۵۔ پربھو جس انسان کو انکسار کی دولت دیتا ہے۔ اے نانک! وہ اپنی زندگی میں بُرائیوں سے بچتا ہے۔ اور عاقبت میں سُکھ پاتا ہے۔

12/1

जिस को नाज़१ हकूमत पर, जो दौलत पर मग़रूर२ रहे।
दोज़ख़ में गिर जाएगा, वोह कुत्ते की सी मौत मरे।
जिस को नाज़ जवानी पर है, जोबन की ख़ुदबीनी३ है।
बंदा उसको गंदा समझो, वुह नापाक४ यक़ीनी५ है।

ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਸ਼ਟਾ ਦਾ ਹੀ ਕੀੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
(ਕਿਉਂਕਿ ਸਦਾ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗੰਦ ਵਿਚ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ)। (ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

3. जिस को नाज़ अमल६ पर है, वुह करमी ख़ुद को कहिता है।
मरता है फिर जीता है, वुह जून बदलता रहिता है।
4. जिस को नाज़ ज़मीनों पर है, दौलत पर मग़रूर है वुह।
मूरख है वुह अंधा है इरफ़ान७ से बिलकुल दूर है वुह।
5. जिस के मन में मसकीनी८, रहिमत से आप बसाता है।
'नानक' मुकती पाए यहां भी, आगे भी सुख पाता है १।

حکمرانی را کہ کس دارد غرور - می فتد در قعرِ دوزخ او ضرور

१. हंकार, माण। २. घुमंड। ३. अहंकार। ४. अपवित्र। ५. निसचे।

६. करम। ७. गिआन, आतम गिआन। ८. गरीबी, दीनता।

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਅੰਤਰਿ[78] ਰਾਜ[79] ਅਭਿਮਾਨੁ[80] ॥ ਸੋ[81] ਨਰਕ ਪਾਤੀ[82] ਹੋਵਤ[84] ਸੁਆਨੁ[83]॥
ਜੋ ਜਾਨੈ[85] ਮੈ ਜੋਬਨ ਵੰਤੁ[86]॥ ਸੋ ਹੋਵਤ ਬਿਸਟਾ[87] ਕਾ ਜੰਤੁ[88] ॥
ਆਪਸ[89] ਕਉ ਕਰਮਵੰਤੁ[90] ਕਹਾਵੈ[91] ॥ ਜਨਮਿ[92] ਮਰੈ[93] ਬਹੁ ਜੋਨਿ[94] ਭ੍ਰਮਾਵੈ[95] ॥
ਧਨ[96] ਭੂਮਿ[97] ਕਾ ਜੋ ਕਰੈ ਗੁਮਾਨੁ[98]॥ਸੋ ਮੂਰਖੁ[99]ਅੰਧਾ[100] ਅਗਿਆਨੁ[2] ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ[3] ਜਿਸ ਕੈ ਹਿਰਦੈ[4] ਗਰੀਬੀ[5] ਬਸਾਵੈ[6] ॥
ਨਾਨਕ ਈਹਾ[7] ਮੁਕਤੁ[8] ਆਗੈ[9] ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੧॥

Ashtpadi.

He[81], in whose mind[78] is the pride[80] of dominion[79], becomes[84] a hell-dweller[82] and a dog[83].
He, who haughtily deems[85] himself youthful[86], becomes a worm[88] of ordure[87].
He, who calls[91] himself[89] man of good actions[90], comes[92], goes[93] and wanders[95] in many existences[94].
He, who takes pride[98] on his wealth[96] and land[97], is stupid[99], blind[100] and ignorant[2].
He, in whose heart[4], the Lord mercifully[3] plants[6] meekness[5], O Nanak, obtains salvation[8] here[7] and peace hereafter[9].

12/2
۱ - دھن ونتا ہوء کر گرباوے ___ ترن سمان کچھ سنگ نہ جاوے
۲ - بہہ لشکر مانکھ اوپر کرے آس ___ پل بھیتر تا کا ہوء ناس
۳ - سبھ تے آپ جانے بلونت ___ کھن مہہ ہوء جاء بھسمنت
۴ - کسے نہ بدے آپ اہنکاری ___ دھرم رائے تس کرے خواری
۵ - گور پرساد جا کا مٹے ابھمان
سو جن نانک درگہ پروان
-۲۰-

١- جو انسان دولتمند ہو کر تکبّر کرتا ہے۔ آخر میں اُس کے ساتھ ایک تنکا بھی نہیں جائیگا ۔ یہ کارگہِ دُنیا دکانِ شیشہ گر ہے۔

٢- انسان ایک کثیر لاؤ لشکر والا ہو یا بہت بھائی بند والا ۔ اور بڑی اُمیدیں بھی رکھتا ہو ۔ مگر ایک لمحہ میں اُس کا ناس ہو جاتا ہے۔

٣- انسان اپنے آپ کو سب سے زیادہ طاقتور خیال کرتا ہے۔ لیکن انجام پر پل بھر میں سڑ کر راکھ ہو جاتا ہے۔

٤- جو انسان اتنا مغرور ہے کہ کسی کی پروا نہیں کرتا ہے۔ آخر پر دھرم راج اُس کی قلعی کھول دیتا ہے "مغروران را نکیرین بی آبرو کنند"

٥- ستگورو کی مہر سے جس شخص کا غرور مٹ جاتا ہے۔ وہ ، اے نانک! پربھو کی درگاہ میں پروان چڑھتا ہے۔ ع ہو گا وہ سرکار اقدس میں قبول۔

12/2

1- धन वाला इनसान जो, अपनी दौलत पर इतराएगा१ ।
इस दुनीआं से तिनका सा भी, उस के साथ न जाएगा ।

یہ کارگہِ دُنیا دُکانِ شیشہ گر ہے۔

2. जो फौजों और लशकर की, बहुतात पे हरदम आस करे ।
उस के सर पर मौत जब आए, पल में उसका नास करे ।

3. जो ख़ुद को बलवान समझ कर, सभ को जोर दिखाता है ।
उस पर मौत जब आए पल में, वुह मिटी हो जाता है ।

"He who deems himself to be all-powerful,
Knoweth he not that he becometh dust in a moment."

4- औरों को जो हेच२ समझ ले, वुह बंदा पंदारी३ है ।
धरमी राजा आएगा तो, उस के हिसे ख़्वारी४ है ।

مغروران و خود پسندان را نکیرین بی آبرو کنند

5- अपने गुर की रहिमत से, जो मान गरुर मिटाता है ।
वुह दरगाह में रब को जा कर, 'नानक' इजत पाता है ।२।

१.हंकार, माण । २.घुमड । ३.अहंकार । ४.अपवित्र । ५
४. अपमान, जिलत ।

ਕੋਟਿ[36] ਕਰਮ[37] ਕਰੈ ਹਉ[38] ਧਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰਮੁ[39] ਪਾਵੈ ਸਗਲੇ ਬਿਰਥਾਰੇ[40] ॥

If man does millions[36] of good acts[37] and possesses pride[38], he incurs only trouble[39]. All his acts are vain[40].

ਅਨਿਕ[41] ਤਪਸਿਆ[42] ਕਰੇ ਅਹੰਕਾਰ ਨਰਕ[43] ਸੁਰਗ[44] ਫਿਰਿ[46] ਫਿਰਿ ਅਵਤਾਰ[45] ॥

He, who does various[41] penances[42] in pride, is born[45] again[46] and again in hell[43] and paradise[44].

ਅਨਿਕ ਜਤਨ[47] ਕਰਿ ਆਤਮ[48] ਨਹੀ ਦ੍ਰਵੈ[49] ॥ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਕਹੁ[50] ਕੈਸੇ[51] ਗਵੈ[52] ॥

Say[50], how[51] can one, whose soul[48], inspite of making many efforts[47], is not softened[49], go[52] to God's court?

ਆਪਸ[53] ਕਉ ਜੋ ਭਲਾ ਕਹਾਵੈ[54] ॥ ਤਿਸਹਿ[55] ਭਲਾਈ[56] ਨਿਕਟਿ[57] ਨ ਆਵੈ ॥

Goodness[56] does not draw near[57] him[55], who calls[54] himself[53] good.

12/3 ਸਰਬ[58] ਕੀ ਰੇਨ[59] ਜਾਕਾ ਮਨੁ ਹੋਇ[63] ॥ ਕਹੁ[60] ਨਾਨਕ ਤਾਕੀ ਨਿਰਮਲ[61] ਸੋਇ[62] ॥ ॥੩॥

Says[60] Nanak, pure[61] is the celebrity[62] of him, whose mind is rendered[63] the dust[59] of all[58] mens' feet.

12/3

۱۔ کوٹ کرم کرے ہئہ دھارے — سرم پاوے سگلے برتھارے
۲۔ انک تپسیا کرے اہنکار — نرگ سرگ پھر پھر اوتار
۳۔ انک جتن کر آتم نہی درفے — ہر درگہہ کیسے گوفے
۴۔ آپس کوئ جو بھلا کہاوے — تسہہ بھلائی نکٹ نہ آوے
۵۔ سب کی رین جا کا من ہوۓ
کہہ نانک تا کی نرمل سوۓ ۔۳۔

۱۔ جو انسان کروڑوں دھرمی کام کرے اور ان پر اُسے اہنکار ہو جائے۔ اس کے وہ سارے کام بے سُود اور رائیگان ہیں۔

۲۔ اگر انسان اَنگنت تپسیا اور سادھن کرے مگر ان پر تکبّر کرے۔ وہ ہربار نرک میں جیتا اور مرتا رہے گا۔

۳۔ اِنسان خود بیشمار جتن کرے اور خود سنگدل ہو۔ تم ہی بتاؤ کہ وہ بارگاہِ الٰہی میں کیونکر عزّت پائے گا؟

۴۔ جو انسان اپنے آپ کو نیک بتاتا ہے، سچ مانو کہ نیکی اُس کے پاس نہیں پھٹکتی ہے۔

۵۔ جس انسان کا من خود کو مخلوقات کے چرنوں کی دھول خیال کرتا ہے۔ اے نانکؔ! اُس شخص کی عزت اور شہرت سچّی شوبھا ہے۔

(12/3)

1. जो ख़ुदबीनी१ करता है, गो लाखों करम कमाता है।
वह जोखों२ में पड़ता है, सभ काम अकारथ३ जाता है।

2. जो करता है लाख तपसिआ, साथ मगर इतराता४ है।
जनत और दोज़ख़ में घूमे, जून बदलता जाता है।

دَر تکبّر زہد ہائے بیشمار۔ گہہ بہشت و گہہ جہنّم بار بار

3. लाख जतन भी करता हो, वह दिल न अगर नरमाएगा।
बोलो फिर दरगाह में रब की, किउं कर इजत पाएगा।

4. जो नेकी पर नाज करे, गो नेक बड़ा कहिलाता है।
नेकी उस के पास न आए, जैसा हो रहि जाता है।

5. ख़ुद को सभ के कदमों की, जो ख़ाक५ समझता रहिता है।
असल बड़ाई६ उस को है, येह 'नानक' सभ से कहिता है।३।

"ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਆਸ,
ਹੇ ਨਾਨਕ! ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਹਣੀ ਸੋਭਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ"॥

१. अहंकार। २. खतरा। ३. बिअरथ। ४. हउमै करदा हैं, ग्राकड़दा हैं। ५. धूड़। ६. वडिग्राई।

ਜਬ ਲਗੁ[63*] ਜਾਨੈ[64] ਮੁਝ ਤੇ ਕਛੁ ਹੋਇ ॥ ਤਬ[65] ਇਸ ਕਉ ਸੁਖੁ[66] ਨਾਹੀ ਕੋਇ[67] ॥	So long as[63] he thinks[64], that he does something, till then[65] he has absolutely[67] no peace[66].
ਜਬ ਇਹ[68] ਜਾਨੈ ਮੈ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ[69] ॥ ਤਬ ਲਗੁ ਗਰਭ[70] ਜੋਨਿ[71] ਮਹਿ[72] ਫਿਰਤਾ[73] ॥	As long as this[68] man deems that he is the doer[69] of something, until then he wanders[73] in[72] the womb[70] existences[71].
ਜਬ ਧਾਰੈ[76] ਕੋਊ ਬੈਰੀ[74] ਮੀਤੁ[75] ॥ ਤਬ ਲਗੁ ਨਿਹਚਲੁ[77] ਨਾਹੀ ਚੀਤੁ[78] ॥	As long as he deems[76] one man an enemy[74] and another a friend[75], so long his mind[78] is not at rest[77].
ਜਬ ਲਗੁ ਮੋਹ[75*] ਮਗਨ[79] ਸੰਗਿ[80] ਮਾਇ[81] ॥ ਤਬ ਲਗੁ ਧਰਮ ਰਾਇ[82] ਦੇਇ[83] ਸਜਾਇ[84] ॥	So long as the man is intoxicated[79] with[80] the love[75] of mammon[81], till then the Lord[82] of law inflicts[83] punishment[84] on him.
ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ[85] ਤੇ[86] ਬੰਧਨ[87] ਤੂਟੈ[88] ॥	By[86] Lord's grace[85], mortal's shackles[87] are shattered[88].
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[89] ਨਾਨਕ ਹਉ[90] ਛੂਟੈ[91] ॥੪॥	By Guru's kindness[89], O Nanak egotism[90] is effaced[91].

۱۲/۴

۱۔ جب لگ جانے مجھ تے کچھ ہوئے ــ تب اس کو سکھ ناہی کوئے
۲۔ جب اِہ جانے میں کچھ کرتا ــ تب لگ گربھ جون مہہ پھرتا
۳۔ جب دھارے کوئ بیری میت ــ تب لگ نہچل ناہی چیت
۴۔ جب لگ موہ مگن سنگ مائے ــ تب لگ دھرم رائے دے سزائے
۵۔ پربھ کرپا تے بندھن ٹوٹے
گور پرساد نانک ہؤ چھوٹے
۔۴۔

۱- انسان جب تک یہ سمجھتا ہے کہ مجھ سے کچھ ہو سکتا ہے، تب تک اُسے کوئی بھی سُکھ حاصل نہیں ہوتا ہے۔ وہ سُکھ کی نعمت سے محروم رہتا ہے۔

۲- جب تک وہ اس خیال میں رہتا ہے کہ وہ اپنی طاقت سے کچھ کر سکتا ہے، تب تک وہ آواگون کے چکر میں گھومتا پھرتا ہے۔

۳- جب تک انسان کسی کو اپنا دوست اور کسی کو اپنا دشمن خیال کرتا ہے، تب تک اُس کا مَن قرار نہیں پاتا ہے۔

۴- جب تک انسان مایا کے خیال میں غرق ہوتا ہے، تب تک اُس کو دھرم راج سے سزا ملتی ہے۔

۵۔ پربھو کی مہر سے مایا کے بندھن ٹوٹ جاتے ہیں۔ اے نانک! انسان کی نخوت پربھو کی عنایت سے ختم ہو جاتی ہے۔

12/4

1- जब तक बंदा समझे मन में, आप वुह सभ कुछ करता है।
तब तक दिल में चैन न आए, करता है और मरता है।

"As long as thinks he himself can do aught, So long
wanting in peace must be his lot"

2- जब तक बंदा समझे मन में, काम मुझी से चलता है।
फेर के जीने मरने के वुह, जूनें१ रोज बदलता है।

3.-जब तक बंदा समझे मन में बैरी है येह, बीर है वुह।
उस के मन में चैन न आए, चंचल है, दिलगीर है वुह।

"So long as he thinks one is his friend another foe
His mind, yea, stays not in peace"

4.-जब तक बंदा धन दौलत की, मसती में ग़रकाब३ रहे।
उस पर धरमो राजा४ का, फिर गुसा कहिर५ अजाब६ रहे।

بشر تا آں ہنگام کہ مست مال و ثروت است از فکیرین در عذاب و محنت است

5-रब की रहिमत जब भी होगी, सारे बंधन टूटेंगे।
'नानक' गुरु की क्रिपा हो तो, मान७ तकबर८ छूटेंगे ॥४॥

१. जूनाआं। २. दुखी। ३. डुबिआ रहिंदा है। ४. धरमराज। ५. दैवी कोप। ६. प्रकोप। ७. अभिमान ८. घमंड।

12/5 ਸਹਸ[92] ਖਟੇ[93] ਲਖ ਕਉ ਉਠਿ ਧਾਵੈ[94] ॥	Earning[93] a thousand[92], man runs[94] after a lakh.
ਤ੍ਰਿਪਤਿ[96] ਨ ਆਵੈ ਮਾਇਆ[97] ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ[98] ॥	Satisfaction[96] he attains not in his pursuit[98] of wealth[97].
ਅਨਿਕ[99] ਭੋਗ[100] ਬਿਖਿਆ[2] ਕੇ ਕਰੈ[3] ॥ ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ[4] ਖਪਿ ਖਪਿ[5] ਮਰੈ[6] ॥	Man indulges[3] in the enjoyment[100] of many[99] evil passions[2], but he is not satiated[4], and kills[6] himself by hankering[5] after them.
ਬਿਨਾ ਸੰਤੋਖ[7] ਨਹੀ ਕੋਊ ਰਾਜੈ[8] ॥	Without contentment[7], no one is sated[8].
12/5 ਸੁਪਨ[9] ਮਨੋਰਥ[10] ਬ੍ਰਿਥੇ[12] ਸਭ ਕਾਜੈ[13] ॥	Like the objects[10] of a dream[9], all his works[13] are vain[12].
ਨਾਮ ਰੰਗਿ[14] ਸਰਬ[15] ਸੁਖੁ[16] ਹੋਇ ॥	Through the love[14] of God's Name, all[15] the peace[16] is gained.
[17]ਬਡਭਾਗੀ[18] ਕਿਸੈ[19] ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥	By great[17] good fortune[18] only a few[19] obtain the Name.
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ[20] ਆਪੇ ਆਪਿ[21] ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ[22] ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਾਪਿ[23] ॥5॥	The Lord Himself[21] is the cause of causes[20]. For ever and aye[22], O Nanak, repeat[23] God's Name.

12/5

١ ۔ سہس کھٹے لکھ کوء اُٹھ دھاوے — ترپت نہ آوے مایا پاچھے پاوے

٢ ۔ انک بھوگ بکھیا کے کرے — نہہ ترپتاوے کھپ کھپ مرے

٣ ۔ بنا سنتوکھ نہیں کوءو راجے — سپن منورتھ برتھے سبھ کاجے

٤ ۔ نام رنگ سرب سکھ ہوء — بڈبھاگی کسے پراپت ہوء

٥ ۔ کرن کراون آپے آپ

سدا سدا نانک ہر جاپ

۔٥۔

۱- انسان ہزاروں روپے کمانے کے باوجود لاکھوں اور کمانے کی طرف دوڑتا ہے۔ وہ اسی دوڑ دھوپ میں لگا رہتا ہے۔ پر جی نہیں بھرتا۔

۲- انسان مایا کی لذت (جو زہر کے برابر ہے) سے حظ اٹھاتا ہے۔ پر اس کو تسلی نہیں ہوتی ہے۔ جس سے وہ دکھ کا شکار ہو جاتا ہے۔

۳- جب انسان کا دل صبر و سکون کی نعمت سے محروم ہو۔ وہ کبھی سیر نہیں ہوتا ہے۔ من کی تمام خواہشات خواب کی طرح بے ثبات ہیں۔

۴- پربھو کے نام کے پیار میں ہی سارا سکھ ہے۔ یہ سکھ کسی کسی اقبالمند کو نصیب ہوتا ہے۔ راحتے را الفتِ یزداں رہے
گر بصد طالع شود حاصل کہے

۵- پربھو سب کچھ خود کرتا ہے، اور اپنے بندوں سے کراتا ہے۔ اے نانک! اس کے نام کو ہمیشہ سمرتا جا۔

12/5

1- जब इनसान हजार कमाए लाख के पीछे जाएगा।
जितनी माइआ पाएगा, जी और उस का ललचाएगा।
2- गो शहिवाना-लजत१ के, वुह भोग हजारों करता है।
इतमीनान२ न हासल हो, वुह खपते खपते मरता है।
3. सबर-करार३ न आए जब तक, राहत४ कैसे पाएगा।
काम हों उस के सुपने जैसे, ख़ाब५ में मन परचाएगा।
4- नाम ख़ुदा का लेने से, सुख चैन मिले, आराम मिले।
धंन धंन भाग उसी के हैं, येह प्यारा जिस को नाम मिले।

راحتِ الفتِ یزداں رہے ۔ گر بصد طالع شود حاصل کہے (گوہر حق)

5. हर कारज का करने वाला, सभ का है करतार वुही।
'नानक' रब का नाम जपे जा, आलो६ है सरकार वुही ।।५।।

ਵਾਲੇ ਤੇ ਜੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ
ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ
ਸਮਰੱਥ ਹੈ! ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਿਮਰ ॥

१. भोग विलास दा अनंद। २. तसली। ३. धीरज, तोख ४. चैन, शांती। ५. सुपना। ६. उचा।

12/6 ਕਰਨ[24] ਕਰਾਵਨ[25] ਕਰਨੈਹਾਰੁ[26] ॥	The Doer[24] and Prompter[25] is the Creator[26] alone.
ਇਸ[27] ਕੈ ਹਾਥਿ[28] ਕਹਾ[29] ਬੀਚਾਰੁ[30] ॥	What[29] is that deliberation[30], which is in this[27] man's hand[28]?
ਜੈਸੀ[31] ਦ੍ਰਿਸਟਿ[32] ਕਰੇ[33] ਤੈਸਾ[34] ਹੋਇ[35] ॥	As[31] is the glance[32] God casts[33], so[34] does man become[35].
ਆਪੇ ਆਪਿ[36] ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ[37] ॥	That[37] Master is all by Himself[36].
12/6 ਜੋ ਕਿਛੁ[38] ਕੀਨੋ ਸੁ[39] ਅਪਨੈ ਰੰਗਿ[40] ॥	Whatever[38] He has done that[39] is according to His pleasure[40].
ਸਭ ਤੇ ਦੂਰਿ[41] ਸਭਹੂ ਕੈ ਸੰਗਿ[42] ॥	He is far[41] from all and yet with[42] all.
ਬੂਝੈ[43] ਦੇਖੈ[44] ਕਰੈ ਬਿਬੇਕ[45] ॥	He understands[43], beholds[44] and exercises discrimination[45].
ਆਪਹਿ[46] ਏਕ ਅਪਹਿ ਅਨੇਕ[47] ॥	He Himself[46] is one and Himself many[47].
ਮਰੈ ਨ ਬਿਨਸੈ[48] ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥	He neither dies nor perishes[48]. He comes and goes not.
ਨਾਨਕ ਸਦ[49] ਹੀ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ[50] ॥੬॥	Nanak, He ever[49] remains diffused[50] among all.

12/6 ۱۔ کرن کراون کرنے ہار — اِس کے ہاتھ کہا بیچار

۲۔ جیسی درسٹ کرے تیسا ہوۓ — آپے آپ پربھ سوۓ

۳۔ جو کچھ کینو سُہ اپنے رنگ — سبھ تے دور سبھہو کے سنگ

۴۔ بوجھے دیکھے کرے ببیک — آپہہ ایک آپہہ انیک

۵۔ مرے نہ بنسے آوے نہ جاۓ

نانک سد ہی رہیا سماۓ

-۶-

۱- پربھو خود سب کچھ کرنے اور اپنے بندوں سے کرانے کی قدرت رکھتا ہے۔ غور کیجیے کہ انسان کے بس میں کچھ نہیں ہے۔ وہ بے اختیار ہے۔

۲- پربھو انسان پر جیسی نظر کرتا ہے وہ ویسا ہی ہو جاتا ہے۔ پربھو آپ ہی آپ سب کچھ ہے۔

۳- پربھو نے جو کچھ کیا ہے، اپنی مرضی سے کیا ہے۔ وہ سب جانداروں کے قریب بھی ہے اور الگ بھی۔

۴- پربھو خود ہی ایک اور انیک ہے۔ وہ سب کچھ سمجھتا ہے، دیکھتا ہے اور پہچانتا ہے۔

۵- وہ نہ تو کبھی مرتا ہے اور نہ کبھی ناس ہو جاتا ہے۔ نہ مرتا ہے نہ پیدا ہوتا ہے۔ اے نانکؔ! پربھو ہمیشہ اپنی ذات میں قائم رہتا ہے ؎

او نہ بدنیا آید و نہ بمیرد و اے نانکؔ! خداوند ہمیشہ در ہمہ جا ہست (گنجِ آسایش)

12/6

1- हर कारज का कारन है, करतार है वुह, करतार है वुह ।
बस में किश्रा है बंदे के नाचार१ है वुह, नाचार है वुह ।
2- जिस पर बखशिश जितनी कर दे, वैसा वुह हो जाता है ।
आप ही अपने आप है वुह, खुद आप खुदा कहिलाता है ।

ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਹੋ ਜਹੀ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੰਦਾ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ
ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ॥

3- जो कुछ नूर२ जहूर३ हूआ, वुह खालिक कोमनजूर हूआ ।
सभ से वुह नजदीक हूआ, और सभ से ही वुह दूर हूआ ।

"What'er He acts is His joy-feet
Though for, yet near us Him we meet."

प्रभु जीवन और अमर है

4- देखे बूझे दुनीआं को, वुह धिआन लगाए खलकत में ।
जात उसी की वहिदत४ में है, शान उसी की कसरत५ में ।
5- पाक जनम से, पाक मरन से, आए और न जाए वुह ।
'नानक' उस की जात है यकसां६, सभ में आप समाए वुह ॥६॥

هُوَ حَیٌّ لَا یَمُوْتُ ؕ سُبْحٰنَ اللّٰہِ الْاَبَدِیِّ الْاَبَدِ

१. लाचार, बवस । २. प्रकाश । ३. प्रगट । ४. एकता ।

ਆਪਿ ਉਪਦੇਸੈ[51] ਸਮਝੈ[52] ਆਪਿ ॥	He Himself instructs[51] and Himself understands[52].
ਆਪੇ ਰਚਿਆ[53] ਸਭ ਕੈ ਸਾਥਿ[54] ॥	The Lord Himself is blended[53] with[54] all.
ਆਪਿ ਕੀਨੋ ਆਪਨ ਬਿਸਥਾਰ[55] ॥	His expanse[55], He has Himself made.
ਸਭੁ ਕਛੁ ਉਸ ਕਾ ਓਹੁ ਕਰਨੈਹਾਰ[56] ॥	Everything is His. He is the Creator[56].
ਉਸ ਤੇ ਭਿੰਨ[57] ਕਹਹੁ[58] ਕਿਛੁ[59] ਹੋਇ ॥	Say[58], can anything[59] be done without[57] Him?
ਥਾਨ[60] ਥਨੰਤਰਿ[61] ਏਕੈ[62] ਸੋਇ[63] ॥	In places[60] and interspaces[61], the[63] one Lord[62] is contained.
ਅਪੁਨੇ ਚਲਿਤ[64] ਆਪਿ ਕਰਣੈਹਾਰ[65] ॥	Of His dramas[64], He Himself is the Actor[65].
ਕਉਤਕ[66] ਕਰੈ[67] ਰੰਗ[68] ਆਪਾਰ[69] ॥	He exhibits[67] plays[66] and infinite[69] are His pleasures[68].
ਮਨ[70] ਮਹਿ[71] ਆਪਿ[72] ਮਨ ਅਪੁਨੇ[74] ਮਾਹਿ ॥	He[72] is in[71] the soul[70] and the soul is in His ownself[74].
ਨਾਨਕ ਕੀਮਤਿ[73] ਕਹਨੁ[75] ਨ ਜਾਇ ॥੭॥	Nanak, His worth[73] cannot be told[75].

۱۔ آپ اُپدیسے سمجھے آپ — آپے رچیا سبھ کے ساتھ ۱۲/۷
۲۔ آپ کینو آپن بستھارُ — سبھ کچھ اُس کا اوہُ کرنیہارُ
۳۔ اُس تے بھِنّ کہہُ کچھ ہوءِ — تھان تھننتر ایکے سوءِ
۴۔ اپنے چلت آپ کرنیہار — کوتک کرے رنگ آپار
۵۔ من مہہ آپ من اپنے ماہے
نانک قیمت کہن نہ جائے
۔۷۔

۱۔ پربھو سب جانداروں کے ساتھ خود ملا ہوا ہے۔ وہ خود سمجھتا ہے
اور سمجھائے ہوئے کو خود ہی سمجھاتا ہے۔

۲۔ پربھو نے اپنا پھیلاؤ خود ہی کیا ہے۔ دُنیا کی ہر ایک چیز
اُسی کی بنائی ہوئی ہے۔

۳ کہو! کہ اُس کے بغیر کیا کچھ ہو سکتا ہے۔ وہ ہر سمت موجود
ہے۔ وہ محیطِ کُل ہے۔

۴۔ پربھو اپنے کھیل خود کھیلتا ہے۔ اور خود ہی طرح طرح کے کرتبوں
کا مُظاہرہ کرتا ہے۔

۵۔ وہ جانداروں کے مَن میں بستا ہے۔ اُس نے جانداروں کو اپنے
اندر بسا کے رکھا ہے۔ اے نانک! اُس کی قیمت کا اندازہ نہیں کیا جا سکتا
ہے۔

(12/7)

1- आप ही उस ने समझा है, और आप उस ने समझाइआ है।
सभ के अंदरि आप रचा है, सभ में आप समाइआ है।

"He alone Instructs and alone understands
O, He alone pervadeth all in all."

2- आप से आप बना कर उस ने, सारा जग फैलाइआ है।
हर शै१ का करतार है वुह, संसार उसी की माइआ हैं।

3- बोलो आखिर बे२ उस के भी, कोई किसी से बात हूई।
जिस जिस जा३ पर हम ने देखा, एक उसी की जात हूई।

4 - करने वाला आप वुही है, काम उसी के सारे हैं।
रंग सभ उस के प्यारे हैं, और खेल सभ उस के निआरे४ है।

5- आप समाए मन के अन्दर, मन भी उस में आप समाए।
'नानक' खुद अनमोल५ है वुह, फिर कीमत उसकी कौन बताए।७।

قلبِ عالم میں ہے اُس کا ہی مکان۔ قلبِ عالم میں وہی اک ہے نہاں
نانک اس کی عظمت و حکمت کہاں۔ اور کہاں انسان کی عاجز زبان

ਉਹ ਬਣਾਉਣ ਜੋਗਾ ਹੈ (ਅਮ ਸਿੰਘ)
ਆਪਣਾ ਖਿਲਾਰਾ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ,

सतू, चीज २. दूसरा। ३. थां। ४. असचरज। ५. बे-कीमत।

ਸਤਿ[76] ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ[77] ॥	True[76], true, true is the Lord Master[77].
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ[78] ਕਿਨੈ[79] ਵਖਿਆਨੀ[80] ॥	By Guru's favour[78] some rare[79] person describes[80] Him.
ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਭੁ[81] ਕੀਨਾ[82] ॥	True, true, true is He, who has created[82] all[81].
ਕੋਟਿ[83] ਮਧੇ[84] ਕਿਨੈ ਬਿਰਲੈ[85] ਚੀਨਾ[86] ॥	Out[84] of millions[83], scarcely any one[85] knows[86] Him.
ਭਲਾ[87] ਭਲਾ ਭਲਾ ਤੇਰਾ ਰੂਪ[88] ॥	Beautiful[87], beautiful, beautiful is Thine form[88] O Lord.
ਅਤਿ[89] ਸੁੰਦਰ[90] ਅਪਾਰ[91] ਅਨੂਪ[92] ॥	Thou art exceedingly[89] beauteous[90], limitless[91] and Incomparable[92]-
ਨਿਰਮਲ[93]* ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ[94] ॥	Pure[93]*, pure, pure is Thy Gur-bani[94];
ਘਟਿ ਘਟਿ[91] ਸੁਨੀ ਸ੍ਰਵਨ[92] ਬਖ੍ਹਾਣੀ[95] ॥ ਪਵਿਤ੍ਰੁ[93] ਪਵਿਤ੍ਰੁ[93] ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਪੁਨੀਤ[94] ॥	Everyone[91] who repeats[95] and hears it with his ears[92] becomes pure[93], pure, pure, pure[94].
ਨਾਮੁ ਜਪੈ[95] ਨਾਨਕ ਮਨਿ[96] ਪ੍ਰੀਤਿ[97] ॥੮॥੧੨॥	With hearty[96] love[97] Nanak, repeats[95] the Name.

۱۲/۸

۱۔ ست ست ست پربھ سوامی ___ گور پرساد کنے وکھیانی

۲۔ سچ سچ سچ سبھ کیتا ___ کوٹ مدھے کنے برلے چینا

۳۔ بھلا بھلا بھلا تیرا روپ ___ ات سندر اپار انوپ

۴۔ نرمل نرمل نرمل تیری بانی ___ گھٹ گھٹ سنی سرون بکھانی

۵۔ پوتر پوتر پوتر پنیت

نام جپے نانک من پریت

-۸-

۱۔ مالک پربھو کی ذات ہر زمانے میں قایم رہنے والی حقیقت ہے۔ ان باتوں کا اظہار شاذ ہی کسی انسان نے کیا ہے۔ اور وہ بھی گورو کی بخشش، کرم اور مہر سے کیا ہے۔

۲۔ پربھو نے جو کچھ بنایا ہے وہ سب اپنی نوعیت میں مکمل ہے۔ اس حقیقت کو شاذ ہی کسی نے ذہنشین کیا ہے۔

۳۔ اے مجسمہ جمال، بے انت اور بے مثال پربھو۔ تیرا روپ کس قدر پیارا اور دلنشین ہے!

۴۔ تیرا کلام میٹھا، پاکیزہ اور شفاف ہے۔ یہ کانوں کے راستے ہر شریر میں اترتا ہے اور سنائی دیتا ہے۔ یہ کلام زبان سے پڑھا جاتا ہے۔ پربھو ہر شریر میں خود بولتا بھی ہے اور سنتا بھی ہے۔

۵۔ اے نانک! جو انسان اپنے من میں پربھو کا نام خلوص اور پیار سے جپتا ہے، وہ سراپا پاکیزگی کا نمونہ ہے ؎ پاک پاک و پاک پاکیزہ تریں۔ صادقاں در یادِ آں رب مہیں (عفیف دہلوی)

६ प्रभु! तू शाश्वत सचाई और अनश्वर है।

(12/8)

وَیا قَائِماً بِلاَ زَوَال

(ਸਭਦਾ) ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਕ਼ਾਇਮ ਰਹਣ ਵਾਲਾ ਹੈ— ਗੁਰੂ ਦੀ ਮੇਹਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ (ਇਹ ਗਲ) ਦੱਸੀ ਹੈ। (ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

1- सचा सचा सचा मालक, हरदम उसका धिआन करें।
गुर की किरपा जिन पर होगी, उस की शान बिआन करें।

2- सचा सचा सचा है वुह, सभ उसका ताना बाना है।
लाखों में इक निकलेगा, वुह जिसने उस को जाना है।

3- ٣ प्यारा प्यारा प्यारा प्यारा, रूप तेरा नूरानी१ है।
सुंदर है, बे पाइआं है, लासानी२ है लासानी है।

4- पाक है बानी, पाक है बानी, पाक येह तेरी बानी है।
हर हर दिल में सुन सुन कर, जो कानो कान सुनानी है।

5- पाक पवितर, पाक पवितर, पाक वुही हो जाता है।
नाम जपे जो मन में 'नानक', रब से प्रीत लगाता है।।८।।१२।।

٣ :- ਹੇ ਅੰਤ ਸੋਹਣੇ ਬੇਅੰਤ ਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ! ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਕਿਆ ਪਿਆਰਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ "

१. प्रकाश मई। २. अपार बहद, असाम।

੧੩

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸੰਤ ਸਰਨਿ[98] ਜੋ[99] ਜਨੁ[100] ਪਰੈ[2]
ਸੋ ਜਨੁ ਉਧਰਨਹਾਰ[3] ॥
ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ[4] ਨਾਨਕਾ
ਬਹੁਰਿ[5] ਬਹੁਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥੧॥

سلوک

سنت سرن جو جن پرے
سو جن ادھرن ھار
سنت کی نندا نانکا
بہر بہر اوتار
-۱-

Slok.

The[99] person[100] who seeks[2] the shelter[98] of the saints; that person is saved[3].

By slandering[4] the saints, O Nanak, the mortal is born[6] again[5] and again.

असटपदी

13

سلوکُ

جو انسان سنتوں کی پناہ میں آتا ہے ، وہ مایا کے بندھنوں
سے بچ جاتا ہے۔ لیکن اے نانک! سنتوں کی غیبت اور عیب چینی
کرنے والا پھر پھر کے جینے اور مرنے کے چکر میں پڑتا ہے۔

साए१ में आ कर संत के
सो जन मुकती पाए।
संत का निंदक 'नानका',
फिर जूनों२ में जाए ॥१॥

Dr. Gopal Singh expresses :-

He who seek the Refuge of the saints is saved
And he, who slanders the Saints, goeth the round again over again.

ہر کہ آید در پناہ عارفاں ۔ مُخلصی یابد ز جنجالِ جہاں
غیبتِ عارف کسے گر می کُند ۔ در تناسخ میرود گردش کناں

१. शरन। २. जूनीआं।

ਅਸਟਪਦੀ ॥

Ashtpadi.

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ[7] ਆਰਜਾ[8] ਘਟੈ[9] ॥

By accusing[7] the saints man's life[8] is shortened[9].

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਜਮ[10] ਤੇ ਨਹੀ ਛੁਟੈ[12] ॥

By accusing the saints, man escapes[12] not from the Deaths couriers[10].

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਸੁਖੁ[13] ਸਭੁ ਜਾਇ[14] ॥

By accusing the saints all the happiness[13] vanishes[14].

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਨਰਕ[15] ਮਹਿ[16] ਪਾਇ[17] ॥

By accusing the saints, the mortal falls[17] into[16] hell[15].

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਮਤਿ[18] ਹੋਇ ਮਲੀਨ[19] ॥

By accusing the saints, understanding[18] becomes impure[19].

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਸੋਭਾ[20] ਤੇ ਹੀਨ[21] ॥

By accusing the saints, man loses[21] his celebrity[20].

ਸੰਤ ਕੇ ਹਤੇ[22] ਕਉ ਰਖੈ[23] ਨ ਕੋਇ ॥

None can save[23] him who is accursed[22] of the saint.

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਥਾਨ[24] ਭ੍ਰਸਟੁ[25] ਹੋਇ ॥

By accusing the saints the place[24] is defiled[25].

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ[26] ਕ੍ਰਿਪਾ[27] ਜੇ[28] ਕਰੈ[29] ॥ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਸੰਗਿ[30] ਨਿੰਦਕੁ[31] ਭੀ ਤਰੈ[32] ॥੧॥

Nanak, even a slanderer[31] is saved[32] in the company of the saints[30], if[28] the compassionate[26] saints show[29] him mercy[27].

۱۳/۱ ١ - سنت کے دوکھن آرجا گھٹے ــــ سنت کے دوکھن جم تے نہی چھٹے

٢ - سنت کے دوکھن سکھ سبھ جاءِ ــــ سنت کے دوکھن نرک مہہ پاءِ

٣ - سنت کے دوکھن مت ہوءِ ملین ــــ سنت کے دوکھن سوبھا تے ہین

۴ - سنت ہتے کوءُ رکھے نہ کوءِ ــــ سنت کے دوکھن تھان بھرسٹ ہوءِ

۵ - سنت کرپال کرپا جے کرے

نانک سنت سنگ نندک بھی ترے

-۱۰-

۱- سَنت کی بَدگوئی کرنے سے انسان کی عُمر یُوں ہی گُذر جاتی ہے،
کیونکہ اِس سے وہ ملکُ الموت سے بچ نہیں سکتا ہے۔

۲- سَنت کی بَدگوئی کرنے سے ہی سُکھوں کا ستیاناس ہو جاتا
ہے۔ اِس سے انسان نرک (دوزخ)، دُکھ اور اَذّیت کا شکار ہو جاتا ہے۔

۳- سَنت کی بدگوئی کرنے سے انسان کی عقل پلید ہو جاتی ہے اور
وہ جگت میں عزّت اور شہرت سے محُروم ہو جاتا ہے۔

۴- سَنت کے بیٹھے ہوئے انسان کی مدد کوئی نہیں کرتا ہے کیونکہ
بَدگوئی کرنے والے کا دِل میلا ہوتا ہے۔

۵- لیکن اگر سَنت اُس پر مہر کرے تو اے نانکؔ! سنت کی
سَنگت میں بدگو دہنِدک بھی خلاصی پا سکتا ہے۔

(13/1)

1- संत की निंदा करने से, घट जाए उमर ख़सारा१ हो।
संत की निंदा करने से, कब मरने से छुटकारा हो।

2- संत की निंदा करने से, सुख मन का जाता रहिता है।
संत की निंदा करने से, दोखज२ की बिपता सहिता है।

"By slandering one looseth peace
By slandering one is thrown into hell."

3- संत की निंदा करने से, खुद अकल पे परदा पड़ता जाए।
संत की निंदा करने से, सभ इजत भागे, ज़िल्लत३ आए।

ਸੰਤ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਤ ਮੈਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ
ਮਨੁੱਖ ਸੋਭਾ ਤੇ ਸੁਖ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

4- संत की जिस पर लाहनत४ होगी, उस को कौन बचाएगा।
संत की निंदा करने से, घर बार नजिस५ हो जाएगा।

5- संत हैं रहिमत वाले 'नानक', रहिम वुह जब फुरमाएँगे।
निंदा करने वाले भी फिर साथ उन के बच जाएँगे ॥१॥

१. घाटा। २. नरक। ३. बेइजती। ४. फिटकार। ५. अपवित्र।

ਸੰਤ ਕੇ ਦੂਖਨ[35] ਤੇ ਮੁਖੁ[33] ਭਵੈ[34] ॥	By slandering[35] the saints, man becomes wry[34]-faced[33].
ਸੰਤਨ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਕਾਗ[36] ਜਿਉ[37] ਲਵੈ[38] ॥	By slandering the saints, he crows[38] like[37] a raven[36].
ਸੰਤਨ ਕੈ ਦੂਖਨ ਸਰਪ[39] ਜੋਨਿ[40] ਪਾਇ[41] ॥	By slandering the saints, man gets[41] a snake's[39] birth[40].
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਤ੍ਰਿਗਦ[42] ਜੋਨਿ[13] ਕਿਰਮਾਇ[44] ॥	By slander ing the saints, he is born in worm[44] like creeping[12] existences[43].
ਸੰਤਨ ਕੇ ਦੂਖਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ[45] ਮਹਿ[46] ਜਲੈ[47] ॥	By slandering the saints, he burns[47] in[46] the fire of desire[45].
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਸਭੁ[48] ਕੋ ਛਲੈ[49] ॥	By slandering the saints, the mortal deceives[49] everyone[48].
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਤੇਜੁ[50] ਸਭੁ[52] ਜਾਇ[51] ॥	By slandering the saints man's entire[52] influence[50] departs[51].
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਨੀਚੁ[53] ਨੀਚਾਇ ॥	By slandering the saints, man becomes the meanest of the mean[53].
ਸੰਤ ਦੋਖੀ[54] ਕਾ ਥਾਉ[55] ਕੋ ਨਾਹਿ ॥	For the slanderer[54] of the saint there is no place[55] of rest.
ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ[56] ਤਾ[57] ਓਇ ਭੀ ਗਤਿ[58] ਪਾਹਿ[59] ॥ ॥੨॥	Nanak, if it please[56] the saint, then[57], he too obtains[59] salvation[59].

۱۳/۲

۱۔ سنت کے دوکھن تے مکھ بھوے — سنتن کے دوکھن کاگ جیون لوے

۲۔ سنتن کے دوکھن سرپ جون پائے — سنت کے دوکھن ترگد جون کرمائے

۳۔ سنتن کے دوکھن ترسنا مہہ جلے — سنت کے دوکھن سبھ کو چھلے

۴۔ سنت کے دوکھن تیج سبھ جائے — سنت کے دوکھن نیچ نیچائے

۵۔ سنت دوکھی کا تھاؤ کو ناہہ

نانک سنت بھاوے تا اوہ بھی گت پاہہ

۱- سَنت کی غیبت کرنے سے غیبت کرنے والے (نِندَک) انسان کا چہرہ ٹیڑھا ہوجاتا ہے۔ وہ کوّے کی طرح کائیں کائیں (بدگوئی) کہتا پھرتا ہے۔

۲- سَنت کی غیبت کرنے سے انسان سانپ اور ساہت جیسے حشرات الارض جانداروں کی قسم کے جنم مرن کے چکر میں بھٹکتا پھرتا ہے۔

۳- سَنت کی غیبت کرنے والا طمع کی آگ میں جلتا رہتا ہے۔ وہ ہر ایک کو اپنی بہتان تراشی سے دھوکا دیتا پھرتا ہے۔

۴- سَنت کی غیبت کرنے سے انسان کی شان و شوکت خاک میں ملتی ہے۔ اور وہ ذلیل اور رسوا ہوتا ہے۔

۵- سَنت کی غیبت کرنے سے کوئی آسرا نہیں رہتا ہے۔ نانکؔ فرماتے ہیں "ہاں! اگر سَنت چاہے تو نِندَک بھی نجات کے دائرہ میں آکر مُکتی حاصل کرسکتا ہے۔"

13/2

سنت دی نندا کرن والیاں دا کوئی آسرا نہیں رہندا، (ہاں) ہے نانک! جو سنتاں نوں بھاوے تاں اوہ نندک بھی چنگی اوستھا تے اپڑ جاندے ہن (صاحب سنگھ)

1- संत की निंदा करने से, मूंह टेडा मेडा होता है।
करता है जो संत को निंदा, काश्रों काश्रों रोता है।
2- करता है जो संत को निंदा, सांप की जूनी पाएगा।
करता है जो संत को निंदा, कीडा सा बण जाएगा।
3- करता है जो संत को निंदा, पिश्रास के दुख से जलता है।
करता है जो संत को निंदा, सभ लोगों को छलता१ है।
4- करता है जो संत की निंदा, शान गंवा कर रसवार२ हो।
करता है जो संत को निंदा, नीचों से भी नीचा हो।

From him all light and grandeur fade
"In degradation deep he is laid."

5- करता है जो संत को निंदा, किउंकर ठौर-ठिकाना३ पाए।
संत अगर चाहें तो नानक, वुह भी मुकती-दुआरे श्राए ।।२।।

१. ठगदा है। २. बदनाम। ३. ठीक थां, टिकाणा।

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ[60] ਮਹਾ[61] ਅਤਤਾਈ[62] ॥	The slanderer[60] of the saint is the great[61] over-reacher[62].
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਖਿਨੁ[63] ਟਿਕਨੁ[64] ਨ ਪਾਈ ॥	The slanderer of the saint has not a moment's[63] rest[64],
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਮਹਾ ਹਤਿਆਰਾ[65] ॥	The slanderer of the saint is a great butcher[65].
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਪਰਮੇਸੁਰਿ[66] ਮਾਰਾ[67] ॥	The slanderer of the saint is accursed[67] of the Lord[66].
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਰਾਜ[68] ਤੇ ਹੀਨੁ[69] ॥	The slanderer of the saint loses[69] his dominion[68].
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਦੁਖੀਆ[70] ਅਰੁ[71] ਦੀਨੁ[72] ॥	The slanderer of the saint becomes afflicted[70] and[71] poor[72] ?
ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਸਰਬ[73] ਰੋਗ[74] ॥	The slanderer of the saint contracts all[73] the ailments[74].
ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਸਦਾ[75] ਬਿਜੋਗ[76] ॥	The slanderer of the saint ever[75] suffers separation[76].
ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਦੋਖ ਮਹਿ ਦੋਖੁ[77] ॥	The slander of the saint is the sin[77] of all the sins.
ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ ਤਾ ਉਸ ਕਾ ਭੀ ਹੋਇ ਮੋਖੁ[78] ॥੩॥	Nanak, if it please the saint then, even he shall be emancipated[78].

۱۳/۳

۱۔ سنت کا نندک مہا اتتائی — سنت کا نندک کھن ٹکن نہ پائی

۲۔ سنت کا نندک مہا ہتیارا — سنت کا نندک پرمیسر مارا

۳۔ سنت کا نندک راج کے ہین — سنت کا نندک دکھیا ار دین

۴۔ سنت کے نندک کو سرب روگ — سنت کے نندک کو سدا بجوگ

۵۔ سنت کی نندا دوکھ مہہ دوکھ

نانک سنت بھاوے تا اس کا بھی ہوء موکھ

۔۳۔

۱۔ سنت کی مذمت کرنے والا بے اعتدال اور ظالم ہوتا ہے۔ وہ حسد میں بڑھ جاتا ہے۔ اُس کی بدفطرت اسے ایک لمحہ بھی چین سے بیٹھنے نہیں دیتی ہے۔

۲۔ سنت کی مذمت کرنے والا بڑا سفاک بن جاتا ہے، اور مردود ہوتا جاتا ہے۔

۳۔ سنت کی مذمت کرنے والا دنیاوی سکھوں سے محروم ہو جاتا ہے اسے دل کی خوشی نصیب نہیں ہوتی ہے، اور وہ ہمیشہ محتاج رہتا ہے۔

۴۔ سنت کی مذمت کرنے والا ہمیشہ جسمانی اور ذہنی کمزوریوں کا شکار ہو جاتا ہے۔ وہ ہمیشہ راحت اور آرام سے دور ہو جاتا ہے۔

۵۔ سنت کی مذمت کرنا ایک قبیح کام ہے۔ اے نانک! اگر سنت چاہے تو بدگوئی کرنے والا عذاب سے بچ جائے گا۔

13/3

1- करता है जो संत की निंदा, वुह पापी हो जाता है।
करता है जो संत की निंदा, चैन न पल भर पाता है।
2. करता है जो संत की निंदा, खूनी और खूंखार समझ।
करता है जो संत की निंदा, उस पर रब की मार समझ।
3. करता है जो संत की निंदा, अपना राज गंवाएगा।
करता है जो संत की निंदा, दुख और तंगी पाएगा।
4- करता है जो संत की निंदा, रोगी है, रंजूर१ है वुह।
करता है जो संत की निंदा, दाइम२ रब से दूर है वुह।
5- करता है जो संत की निंदा, पाप ही पाप कमाते हैं।
'नानक' चाहे संत अगर तो, पापी मुकती पाते हैं ॥३॥

بدگوئی مردانِ خدا بزرگترین گناہاں است، نانک گوید ؎
اگر مردانِ خدا بخواہند بدگویاں را نیز نجات میدہند۔
(ماخوذ از کتاب گنج آسائیش)

१. दुखी। २. हमेशा, सदा।

13/5 ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਅਪਵਿਤੁ[79] ॥	The saint's slanderer is ever impure[79].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਕਿਸੈ ਕਾ ਨਹੀ ਮਿਤੁ[80] ॥	The saint's slanderer is no man's friend[80].
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਡਾਨੁ[81] ਲਾਗੈ[82] ॥	The saint's slanderer is awarded[82] punishment[81].
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਸਭ ਤਿਆਗੈ[83] ॥	The saint's slanderer is abandoned[83] by all.
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਮਹਾ[84] ਅਹੰਕਾਰੀ[85] ॥	The saint's slanderer is exceedingly[84] proud[85].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਬਿਕਾਰੀ[86] ॥	The saint's slanderer is ever a sinner[86].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਜਨਮੈ[87] ਮਰੈ[88] ॥	The saint's slanderer continues coming[87] and going[88].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੂਖਨਾ ਸੁਖ[89] ਤੇ ਟਰੈ[90] ॥	The saint's slanderer gets devoid[90] of peace[89].
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਨਾਹੀ ਠਾਉ[91] ॥	The saint's slanderer has no abiding place[91].
ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ[94] ਤਾ[92] ਲਏ ਮਿਲਾਇ[93] ॥੪॥	Nanak, if it so please[94] the saint, then[92], he unites[93] him with himself.

۱۳/۴

۱۔ سنت کا دوکھی اپوِتُ ــــ سنت کا دوکھی کسی کا نہی مِت

۲۔ سنت کے دوکھی کو ڈان لاگے ــــ سنت کے دوکھی کو سبھ تیاگے

۳۔ سنت کا دوکھی مہا ہنکاری ــــ سنت کا دوکھی سدا بکاری

۴۔ سنت کا دوکھی جنمے مرے ــــ سنت کی دوکھنا سکھ تے ٹرے

۵۔ سنت کے دوکھی کؤ ناہی ٹھاءُ

نانک سنت بھاوے تا لئے ملاءِ ۔۴۔

۱- سنت کی نکتہ چینی کرنے والا مَن کا پلید ہوتا ہے ۔ وہ کسی کا سچّا دوست نہیں بن سکتا ہے ۔

۲- سنت کی نکتہ چینی کرنے والا آخر سزا پاتا ہے ۔ اُس کا ساتھ کوئی نہیں دیتا ہے ۔ سب لوگ اُسے چھوڑ کر منہ موڑ لیتے ہیں ۔

۳- سنت کی نکتہ چینی کرنے والے کو غرور ہوتا ہے ۔ وہ ہمیشہ بُرائی کی طرف مائل ہوتا ہے ۔

۴- سنت کی نکتہ چینی کرنے والا جنم مرن کے چکّر میں پڑا رہتا ہے ۔ وہ اپنے دل کا قرار کھو بیٹھتا ہے ۔

۵- سنت کی نکتہ چینی کرنے والے کا کوئی ٹھکانا نہیں ہے ۔ ہاں! اے نانک! اگر سنت کی مرضی ہو تو اسے اپنے ساتھ ملاتا ہے ۔

13/4

1- करता है जो संत की निंदा, नेक नहीं बदकार१ है वुह।
करता है जो संत की निंदा बोलो, किस का यार है वुह।
2. करता है जो संत की निंदा, उस पर डंड लगाएंगे।
करता है जो संत की निंदा, छोड़ सभ उस को जाएंगे।
3. करता है जो सत की निंदा उस में है पिनदार२ सदा।
करता है जो संत की निंदा, रहिता है बदकार१ सदा।
4- करता है जो संव की निंदा, वुह जी जी कर मरता है।
करता है जो संत को निंदा, कब सुख हासिल करता है।

ਸੰਤ ਦਾ ਨਿੰਦਕ ਜਨਮਦਾ ਮਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਸੰਤ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਖਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

5- करता है जो संत की निंदा, कब वुह ठौर-ठिकाना३ पाए।
संत जे चाहे 'नानक' उस को, फिर भी अपने साथ मिलाए।

संत के दुश्मन को कोई स्थान नहीं।
हेनानक!संतको अच्छा लगेतो ईश्वरमिलालेताहै

१. बुरा । २. अहंकार । ३. असल ठिकाना ।

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅਧ ਬੀਚ[95] ਤੇ ਟੂਟੈ[96] ॥	The saint's calumniator breaks[96] down half-way[95].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਕਿਤੈ ਕਾਜਿ[97] ਨ ਪਹੂਚੈ[98] ॥	The saint's calumniator can accomplish[98] no task[97].
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ[99] ਕਉ ਉਦਿਆਨ[100] ਭ੍ਰਮਾਈਐ[2] ॥	The saint's evil-wisher[99] is made to wander[2] into the wilderness[100].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਉਝੜਿ[3] ਪਾਈਐ[4] ॥	The saint's evil-wisher is thrown[4] in a desolate place[3].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅੰਤਰ[5] ਤੇ[6] ਥੋਥਾ[7] ॥ ਜਿਉ[8] ਸਾਸ[9] ਬਿਨਾ ਮਿਰਤਕ[10] ਕੀ ਲੋਥਾ[12] ॥	The saint's evil-wisher is hollow[7] from[6] within[5], as[8] the corpse[12] of a dead[10] man is without breath[9].
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਜੜ[13] ਕਿਛੁ[14] ਨਾਹਿ ॥	The saint's calumniator has no root[13] whatever[14].
ਆਪਨ[15] ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹਿ[16] ॥	He himself eats[16] what he himself[15] did sow.
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਅਵਰੁ[17] ਨ ਰਾਖਨਹਾਰੁ[18] ॥	None else[17] can be the protector[18] of the calumniator of the saint.
ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ[21] ਤਾ[19] ਲਏ ਉਬਾਰਿ[20] ॥੫॥	Nanak, if it please[21] the saint, then[19], he saves[20] him.

۱۳/۵

۱ ۔ سَنت کا دوکھی اَدھ بیچ تے ٹوٹے ـــ سَنت کا دوکھی کِتے کاج نہ پہُوچے

۲ ۔ سَنت کے دوکھی کوُ اُدیان بھرمائیے ـــ سَنت کا دوکھی اُجڑھ پائیے

۳ ۔ سَنت کا دوکھی اَنتر تے تھوتھا ـــ جیئو ساس بِناں مِرتک کی لوتھا

۴ ۔ سَنت کے دوکھی کی جڑ کِچھ ناہِہ ـــ آپن بیج آپے ہی کھاہِہ

۵ ۔ سَنت کے دوکھی کوُ اَوَر نہ راکھنہار

نانک سَنت بھاوے تا لئے اُبار

۱۔ سَنت کی بُہتان تراشی کرنے والے کا کوئی کام انجام نہیں پاتا ہے ۔ وہ راستے میں ہی ٹوٹتا ہے ۔

۲۔ سَنت کی بُہتان تراشی کرنے والا گویا ویرانوں میں بھٹکتا پھرتا ہے ۔ اُس کی قِسمت میں راہِ راست (صِراطُ المُستَقیم) پر چلنا نہیں ہوتا ہے ۔

۳۔ سَنت کی بُہتان تراشی کرنے والے کے دِل میں کوئی وصف نہیں ہوتا ہے ۔ گویا وہ سانس کے بغیر ایک زِندہ لاش ہے ؎ مفتریٔ زاہداں را دل تہی ۔ لاش مُردہ بے نفَس چوں بے بہی (عفیفؔ)

۴۔ سُنت کی بُہتان تراشی کرنے والے کی نیک کمائی اور سمرن کرنے والا کوئی پختہ وصف نہیں ہوتا ہے ۔ وہ غیبت کرنے کماتا ہے اور اس کا ثمرۂ بد کھاتا ہے ۔

۵۔ سَنت کی بُہتان تراشی کرنے والے کو کوئی اِنسان اس بَد عادَت سے بچا نہیں سکتا ہے ۔ لیکن اے نانکؔ ! اگر سَنت چاہے تو اس کو اس بُرائی سے نجات دِلا سکتا ہے ۔

And no one can Save the traducer of a Saint :
But if the Saint so willeth, he can save him too . (Gopal Singh)

13/5

1- करता है जो संत की निंदा, बीच अधर१ में टूटेगा ।
करता है जो संत की निंदा, हर मकसद२ से छुटेगा ।
2- करता है जो संत की निंदा, उजड़े बन में फिरता है ।
करता है जो सत की निंदा, वीरानी३ में घिरना है ।
3- करता है जो संत की निंदा, वुह अन्दर से ख़ाली है ।
लाश हो जैसे मुरदे की, जो सास न लेने वाली है ।
4- उस की जड़ कब लगती है. जो संत की निंदा करता है ।
बोता४ है, सो खाता है, जो करता है, सो भरता है ।
5- करते हैं जो संत की निंदा, उन को कौन बचाएँगे ।
संत हो गर५ चाहें तों 'नानक'. बेड़ा पार लगाएँगे ॥५॥

ਸੰਤ ਦੇ ਦੁਸਮਨ ਦੇ ਦੋਖੀ ਰਾਖਣੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ
ਹੇ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਦੇ ਅਛਾ ਲਗੇ ਤੇ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਹੈ

१. अधविचाले । २. प्रयोजन, इछा, मतलब । ३. उजाड़ । ४. बोता है । ५. अगर ।

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਇਉ[22] ਬਿਲਲਾਇ[23] ॥ ਜਿਉ[24] ਜਲ[25] ਬਿਹੂਨ[26] ਮਛੁਲੀ[27] ਤੜਫੜਾਇ[28] ॥

The saint's slanderer bewails[23], in such a way[22], as[24] a fish[27], wriggles[28] in agony without[26] water[25],

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਭੂਖਾ[29] ਨਹੀ ਰਾਜੈ[30] ॥ ਜਿਉ ਪਾਵਕੁ[31] ਈਧਨਿ[32] ਨਹੀ ਧ੍ਰਾਪੈ[33] ॥

The saint's calumniator is ever hungry[29] and is not satiated[30], as the fire[31] is not satisfied[33] with fuel[32],

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਛੁਟੈ[34] ਇਕੇਲਾ[35] ॥ ਜਿਉ[41] ਬੂਆੜੁ[36] ਤਿਲੁ[37] ਖੇਤ[38] ਮਾਹਿ[39] ਦੁਹੇਲਾ[40] ॥

The saint's calumniator is left[34] alone[35] like[41] the miserable[40] spurious[36] sesame[37] stalk in[39] the field[38]

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਧਰਮ[42] ਤੇ ਰਹਤ[43] ॥

The saint's calumniator is void[43] of faith[42].

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦ[44] ਮਿਥਿਆ[45] ਕਹਤ[46] ॥

The saint's calumniator ever[44] utters[46] falsehood[45].

ਕਿਰਤੁ[47] ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਧੁਰਿ[48] ਹੀ ਪਇਆ[49] ॥

The fate[47] of the calumniator is so ordained[49] from the beginning[48].

ਨਾਨਕ ਜੋ[50] ਤਿਸੁ[51] ਭਾਵੈ ਸੋਈ[52] ਥਿਆ[53] ॥੬॥

Nanak, whatever[50] pleases Him[51], that[52] takes place[53].

١٣/٦

١ ـ سنت کا دوکھی اِہ بلاءِ ـــ جیۓ جل بہن مچھلی تڑپھڑاءِ

٢ ـ سنت کا دوکھی بھوکھا نہی راجے ـــ جیۓ پاوک ایندھن نہی دھراپے

٣ ـ سنت کا دوکھی چھٹے اکیلا ـــ جیۓ بوآڑ تل کھیت ماہ دہیلا

٤ ـ سنت کا دوکھی دھرم تے رہت ـــ سنت کا دوکھی سد متھیا کہت

٥ ـ کِرت نندک کا دھر ہی پئیا

نانک جو تس بھاوے سوئی تھیا ـ٦ـ

۱- سَنت کی نِندا کرنے والا اِس طرح بلکتا ہے، جس طرح پانی کے بغیر مچھلی تڑپتی ہے۔

۲- سَنت کی نِندا کرنے والا مایا کا بھوکا پیاسا ہوتا ہے۔ وہ کبھی سیر نہیں ہو پاتا ہے۔ جس طرح ایک بڑی آگ ایندھن سے۔

۳- سَنت کی نِندا کرنے والا سب لوگوں کا ہیٹا ہے۔ وہ اس بھرے سنسار میں اپنے آپ کو اِس طرح تنہا محسوس کرتا ہے جیسے تل کے کھیت میں ایک گلاسڑا پودا (لوآرہ)

۴- سَنت کی نِندا کرنے والا بے دِین ہوتا ہے، کیونکہ وہ جو کچھ کہتا ہے جھوٹ ہوتا ہے۔

۵- سَنت کی نِندا کرنے والے کے مکروہ کام روزِ ازل ہی سے اُس کے مقسُوم میں ہیں۔ اے نانک! پربھو کو جو کچھ منظور ہوتا ہے، وہی ہوتا ہے۔

13/6

1- करता है जो संत को निंदा, चीखेगा चिलाएगा।
बेपानी१ की मछली बन कर, तड़पेगा बल खाएगा।

2- करता है जो संत की निंदा, भूखा है, वुह सेर२ न हो।
जैसे जलती आग को काफी, कुछ ईंधन३ का ढेर न हो।

"ਸੰਤ ਦੀ ਸੋਭਾ ਦਾ ਸਾੜਿਆ ਈਰਖਾ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਈਰਖਾ ਘਟਦੀ ਨਹੀ"

3- करता है जो संत को निंदा, संगी और न बेला हो
तिन का डंफल खेत में खाली, जैसे एक अकेला हो

4- करता है जो संत की निंदा, धरम से खाली रहिता है
करता है जो संत की निंदा, झूठ हमेशा कहिता है

5- करता है जो संत की निंदा, वुह बदकिसमत रोजि-अजल४ का।
जो चाहे हो जाए 'नानक', रब का हुकम न टलता है ॥६

"این سرنوشت بدگوی مردان خدا است. ای نانک هر چه خداوند بخواهد همان خواهد شد"

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ (ਔਸ ਸਿੰਘ)

१. बिना पाणी। २. त्रिपत। ३. बालण।

४. वुह आरंभ तों ही बदकिसमत है।

13-7

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ[54] ਬਿਗੜ[55] ਰੂਪੁ[56] ਹੋਇ ਜਾਇ ॥	The maligner[54] of saints becomes [55]deformed[56].
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਦਰਗਹ[57] ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ[58] ॥	The maligner of saints receives punishment[58] in God's court[57].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਸਹਕਾਈਐ[59] ॥	The maligner of saints is ever on the verge of death[59].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਨ ਮਰੈ ਨ ਜੀਵਾਈਐ[60] ॥	The maligner of saints hangs between life and death[60].
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਪਜੈ[61] ਨ ਆਸਾ[62] ॥	The hope[62] of the saints maligner is not fulfilled[61].
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਉਠਿ ਚਲੈ[63] ਨਿਰਾਸਾ[64] ॥	The maligner of saints departs[63] disappointed[64].
ਸੰਤ ਕੈ ਦੋਖਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਟੈ[65] ਕੋਇ ॥	By maligning saints none attains stabillity[65].
ਜੈਸਾ[66] ਭਾਵੈ[67] ਤੈਸਾ[68] ਕੋਈ[69] ਹੋਇ[70] ॥	As[66] is the Lord's will[67], so[68] does man[69] become[70].
ਪਇਆ[71] ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟੈ[72] ਕੋਇ ॥	No one can effact[72] the past actions[71]
ਨਾਨਕ ਜਾਨੈ ਸਚਾ[74] ਸੋਇ[73] ॥੭॥	Nanak, He[73], the True Lord[74] knows everything.

۱۳/۷
۱ - سنت کا دوکھی بگڑ روپ ہوء جائے — سنت کے دوکھی کوء درگہ ملے سزاء
۲ - سنت کا دوکھی سدا سہکائی ئے — سنت کا دوکھی نہ مرے نہ جیوائیے
۳ - سنت کے دوکھی کی پجے نہ آسا — سنت کا دوکھی اُٹھ چلے نراسا
۴ - سنت کے دوکھ نہ ترسٹے کوء — جیسا بھاوے تیسا کوئی ہوء
۵ - پئیا کرت نہ میٹے کوء
نانک جانے سچّا سوء - ۷ -

۱- سَنت کے عیب چین کی شکل و صُورت مسخ ہو جاتی ہے۔ اسے پربھو کی بارگاہ میں سزا ملتی ہے۔

۲- سَنت کا عیب چین ہمیشہ سسکتا ہے۔ وہ نہ تو زندوں میں شامل ہے اور نہ مردوں میں ؎ ایڑیوں کے بل سرکتا ہے مدام۔ اور سسکتا ہے بلکتا ہے مدام۔

۳- سَنت کے عیب چین کی کوئی اُمید بر نہیں آتی ہے۔ وہ اس دُنیا سے نامراد اُٹھ جاتا ہے۔

۴- سَنت کا عیب چین بیقرار اور مضطرب رہتا ہے۔ ظاہر ہے کہ جیسی نیّت ہوتی ہے، ویسا ہی پھل ملتا ہے ؎ جیسی کرنی ویسی بھرنی۔

۵- پچھلے اعمال کو کوئی بھی مٹا نہیں سکتا ہے۔ اے نانکؔ! اس راز کو صرف باری تعالےٰ ہی جانتا ہے۔

13/7

1. करता है जो संत की निंदा, बिगड़े उसका रुप सदा।
करता है जो संत की निंदा, रब के दवारे पाए सजा।
2. करता है जो संत की निंदा, ऊपर के दम भरता है।
करता है जो संत की निंदा, जीता और न मरता है।
3. करता है जो संत की निंदा, आस मुराद न पाएगा।
करता है जो संत की निंदा, मायूसी१ में जाएगा।
4. करता है जो संत की निंदा, छुटकारा कब पाता है।
जैसा रब के मन को भाए२, वैसा ही हो जाता है।

संत का दोखी करूप हो जाता है।
संत का दुश्मन दरगाह में सजा पाता है।

5. करमां का जो लिखा है, फिर उसको कौण मिटाएगा।
'नानक' वुह रब सचा जाने, भेद न कोई पाएगा ॥७॥

The fruit of one's deeds who can ever disown
This truth is known to God — and God alone.
(M.L. Peace & Teja Singh)

१. ना उमैदी। २. जिवें प्रभू नूं चंगा लगदा है।

ਸਭ ਘਟ[74*] ਤਿਸ ਕੇ[75] ਓਹੁ ਕਰਨੈਹਾਰੁ[76] ॥	All the hearts[74*] are His[75], He is the Creator[76].
ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰੁ[77] ॥	Ever and ever, I bow[77] unto Him.
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਸਤਤਿ[78] ਕਰਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥	Praise[78] thou the Lord day and night.
ਤਿਸਹਿ[79] ਧਿਆਵਹੁ[80] ਸਾਸਿ[81] ਗਿਰਾਸਿ[82] ॥	With every breath[81] and morsel[82] of thine meditate[80] on Him[79].
ਸਭੁ[83] ਕਛੁ ਵਰਤੈ[85] ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ[84] ॥	Everything[83] which he chooses to do[84], comes to pass[85].
ਜੈਸਾ[86] ਕਰੇ[87] ਤੈਸਾ[88] ਕੋ ਥੀਆ[89] ॥	As[86] God makes[87] the man, so[88] does he become[89].
ਅਪਨਾ[90] ਖੇਲੁ[92] ਆਪਿ[91] ਕਰਨੈਹਾਰੁ[93] ॥	He Himself[91] is the Doer[93] of His[90] play[92].
ਦੂਸਰ[94] ਕਉਨੁ[95] ਕਹੈ[96] ਬੀਚਾਰੁ[97] ॥	Who[95] else[94] can say[96] or deliberate[97] upon it?
ਜਿਸ[98] ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ[99] ਕਰੈ[100] ਤਿਸੁ ਆਪਨ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ॥	God gives His Name, to those, unto whom[98] He shows[100] His mercy[99].
ਵਡਭਾਗੀ[2] ਨਾਨਕ ਜਨ[3] ਸੇਇ[4] ॥੮॥੧੩॥	Those[4] persons[3], O Nanak, are very fortunate[2].

۱۳/۸
۱۔ سبھ گھٹ تس کے اوہ کرنے ہار ـــ سدا سدا تس کو نمسکار
۲۔ پربھ کی اُستت کرہُ دن رات ـــ تسہہ دھیاوہُ ساس گراس
۳۔ سبھ کچھ ورتے تس کا کیا ـــ جیسا کرے تیسا کو تھیا
۴۔ اپنا کھیل آپ کرنیہار ـــ دوسر کوئن کہے بیچار
جس نو کرپا کرے تس آپن نام دے
۵۔ بڈبھاگی نانک جن سوء ۔۸۔

۱- پربھو سب جانداروں کا خالق ہے، صرف اسی کی طرف مُتوجہ
ہو جا اور اُسے نمسکار کر۔

۲- پربھو کے وصف دِن رات بیان کر یہاں تک کہ ہر سانس کی جُنبش
اور دِل کی ہر دھڑکن میں اُس کا نام سمر۔

۳- اس سنسار میں جو کچھ ہو رہا ہے سب پربھو کے منشاء سے ہو رہا ہے.
وہ جیسا کسی کو بنانا چاہے، وہ ویسا ہی بن جاتا ہے.

۴- پربھو اپنا کھیل خود ہی کھیلتا ہے۔ اُسے اس بارے میں کوئی
مشورہ نہیں دے سکتا ہے۔ کیونکہ کوئی بھی اس کے کھیل کو نہیں سمجھتا ہے۔

۵- پربھو جس پر اپنی مہر کرتا ہے، اسے اپنی مہر کی بخشش عنایت کرتا ہے۔
اے نانک! وہ انسان خوش قسمت ہے جس کو نام کی پراپتی ہوئی ہے۔

13/8

1- सभ के दिल का मालक है, करतार है वुह, करतार है वुह ।
उस को है परनाम१ हमेशां, किश्रा श्राली सरकार है वुह ।
2. हमद२ करो दिन रात उसो की, महिमां गाश्रो श्राठ पहिर ।
याद करो हर सांस में उस को, नाम भी लो हर लुक़मे३ पर ।

شب و روز توصیفِ خدا کنید و دم بہ دم بیادِ او باشید (گنجِ آسایش)

3. दुनीश्रां में जो होता है सभ काम उसो का होता है ।
जैसा जिस को करता है, वुह वैसा वैसा होता है ।
4. खुद हो खेले खेल वुह श्रपना, खेल भी उस का निश्रारा४ है ।
मैंब निकाले काम में उस के, बंदा कौन बिचारा है ।
5. जिस पर उस को रहिमत हो, वुह नाम की निश्रमत५ पाएगा ।
'नानक' उस के भाग बड़े हैं, जिस को वुह मिल जाएगा । ८.१३

He on whom is His Grace, Him He Blesseth with His Name
And he, Nanak is the Blessed of the Lord. (Gopal Singh)

१. नमशकार । २. उसतती । ३. गराही, बुरकी ।
४. अशचरज । ५. उतम वसतू ।

੧੪

ਸਲੋਕੁ ॥

ਤਜਹੁ ਸਿਆਨਪ ਸੁਰਿਜਨਹੁ
ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਏਕ ਆਸ ਹਰਿ ਮਨਿ ਰਖਹੁ
ਨਾਨਕ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਜਾਇ ॥੧॥

سلوک

تجہُ سیانپ سُرجنہُ
سمرہُ ہر ہر رائے
ایک آس ہر من رکھہُ
نانک دوکھ بھرم بھؤ جائے

Slok.

Abandon[5] thy cleverness[6], O good man[7] and remember[8] Lord God[9], the king[10].

Treasure[14] in thy heart[13] thy hope[12] in one God and thine distress[15], doubt[16] and dread[17] shall depart[18], O Nanak.

असटपदी ॥

14

سلوک

اے اچھے انسانو! اپنی چترائی چھوڑ دو اور
اکال پرکھ کے اسم اعظم کا سمرن کرو۔ اسی کی امید
اپنے من میں قایم رکھو۔ اے نانک! اس سے
دکھ بھرم اور خوف دور ہو جائیں گے ۔

छोड़ के सभ चतुराईआं,
रब को याद मनाऐं।
नानक रब की आस रख,
डर, शक दुख मिट जाऐं ।।१।।

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ط
جو شخص پربھو پر توکل کریگا۔ پربھو اس کے لئے کافی ہے (القرآن)

Give up thy cleverness, O good man and dwell upon the Lords Name,
Nanak: have trust in God, that thy fear, ~~pain~~ and doubt depart.
(Dr. Gopal Singh)

'जिस मनुष्य को प्रभु का अटल विश्वास है – प्रभु उस के लिए पर्याप्त है।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਮਾਨੁਖ[19] ਕੀ ਟੇਕ[20] ਬ੍ਰਿਥੀ[21] ਸਭ ਜਾਨੁ[22] ॥	Know[22] that reliance[20] on man[19] is all in vain[21].
ਦੇਵਨ[23] ਕਉ ਏਕੈ[24] ਭਗਵਾਨੁ[25] ॥	The Illustrious Lord[25] alone[24] is the Giver[28].
ਜਿਸ ਕੈ ਦੀਐ[26] ਰਹੈ ਅਘਾਇ[27] ॥ ਬਹੁਰਿ[28] ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ[29] ਲਾਗੈ ਆਇ[30] ॥	By whose gifts[26] man remains satiated[27] and he feels[30] not thirst[39], again[38].
ਮਾਰੈ[31] ਰਾਖੈ[32] ਏਕੋ[33] ਆਪਿ[34]	The one[33] Lord Himself[34] destroys[31] and protects[32].
ਮਾਨੁਖ[35] ਕੈ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਹਾਥਿ[36] ॥	Nothing is in man's[35] hand[36].
ਤਿਸ[37] ਕਾ ਹੁਕਮੁ[38] ਬੂਝਿ[39] ਸੁਖੁ[40] ਹੋਇ[41] ॥	Peace[40] ensues[41] from understanding[39] His[37] order[38].
ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖੁ[42] ਕੰਠਿ[43] ਪਰੋਇ[44] ॥	String[44] His Name and wear it on thy neck.
ਸਿਮਰਿ[45] ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ[46] ॥ ਨਾਨਕ ਬਿਘਨੁ[47] ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥੧॥	Remember[45], remember, remember that[46] Lord and O Nanak, no obstacle[47] shall come in thy way.

۱۔ مانکھ کی ٹیک برتھی سبھ جانُ — دیون کؤ ایکے بھگوانُ 14/1
۲۔ جس کے دیئے رہے اگھاء — بہُر نہ ترستا لاگے آء
۳۔ مارے راکھے ایکو آپ — مانکھ کے کچھ ناہی ہاتھ
۴۔ تس کا حکم بوجھ سکھ ہوء — تس کا نام رکھ کنٹھ پروء
۵۔ سمر سمر سمر پربھ سوء
نانک بگھن نہ لاگے کوء
۔۱۔

۱- اے مَن! کسی غیر کے آسرے کی اُمید رکھنا عبث ہے۔ صرف ایک اکال پُرکھ ہی سب مخلوقات کو دینے والا ہے۔

۲- پربھو کی بخشش سے انسان مطمئن ہو جاتا ہے۔ پھر طمع اس کے قریب نہیں پھٹکتی ہے۔

۳- پربھو انسان کو مارتا بھی ہے اور زندہ بھی رکھتا ہے۔ یہ سب اُسی کے اختیار میں ہے۔ انسان کے بس میں کچھ بھی نہیں ہے۔

۴- پربھو کا حکم جان کر ہی سُکھ ملتا ہے۔ اے میرے مَن! تو اُس کا نام اپنے گلے کا ہار بنا اور اسے یاد کر۔ "منسلک کر رشتۂ دل میں اُسے۔ نام لے تو اسکا اُٹھتے بیٹھتے"

۵- اُس پربھو کا نام ہر وقت سمر۔ اے نانک! سمرن کی برکت سے زندگی کے سفر میں کوئی رکاوٹ نہیں آئے گی۔

14/1

1- झूठ है तकीआ१ बंदों पर, कब देता है इनसान तुझे।
देता है भगवान तुझे, बस देता है भगवान तुझे।
2. देन उसी की देन है, जिस से पूरी सारी आस रहे।
देन उसी की देन है, जिस से कोई न बाकी पिआस रहे।
3. रखे तो वुह आप ही रखे, मारे ते वुह मारे आप।
बंदे के कुछ हाथ नहीं वुह काम करे ख़ुद सारे आप।

"'Tis He alone with power to save or kill
Lo, nothing hangs upon the human will."

4. उस का हुकम समझ लेने से दुनीआं में सुख होता है।
किउं नहीं फिर शाह-रग२ में अपनी, उस का नाम परोता है
5 याद कर उसकी, याद कर उसकी याद जब उसकी आएगी।
'नानक' फिर कब राह मे तुझ को कोई रोक सताएगी ॥१॥

"Meditation on Him and Him alone
That thou may'st be taken out of the harms way."

१. आसरा सहारा टेक। २. गल विच।

ਉਸਤਤਿ[48] ਮਨ[50] ਮਹਿ[49] ਕਰਿ[51] ਨਿਰੰਕਾਰ[52] ॥	Utter[51] the praise[48] of the Formless[52] One in[49] thy heart[50].
ਕਰਿ[56] ਮਨ[53] ਮੇਰੇ ਸਤਿ[54] ਬਿਉਹਾਰ[55] ॥	My soul[53], practise[56] thou the works[55] of righteousness[54].
ਨਿਰਮਲ ਰਸਨਾ[58] ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ[59] ਪੀਉ[60] ॥ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਾ[61] ਕਰਿ ਲੇਹਿ ਜੀਉ[62] ॥	By drinking[60] the Name Nectar[59] thy tongue[58] will become pure and thou shalt render thy soul[62] ever comfortable[61].
ਨੈਨਹੁ[63] ਪੇਖੁ[64] ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਰੰਗੁ[65] ॥	With thine eyes[63] see[64] the wonderous play[65] of the Lord.
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬਿਨਸੈ[66] ਸਭ[67] ਸੰਗੁ[68] ॥	By associating with the Saints congregation, all[67] other associations[68] vanish[66].
ਚਰਨ[69] ਚਲਤੁ[70] ਮਾਰਗਿ[71] [72]ਗੋਬਿੰਦ[73] ॥	With thy feet[69] walk[70] the way[71] of the World[72] Lord[73].
ਮਿਟਹਿ[74] ਪਾਪ[75] ਜਪੀਐ[76] ਹਰਿ ਬਿੰਦ[77] ॥	By contemplating over[76] God. even for a moment[77], the sins[75] are washed off[74].
ਕਰ[78] ਹਰਿ ਕਰਮ[79] ਸ੍ਰਵਨਿ[80] ਹਰਿ ਕਥਾ[81] ॥	Perform[78] God's service[79] and hear[80] God's discourse[81].
ਹਰਿ ਦਰਗਹ[82] ਨਾਨਕ ਉਜਲ[83] ਮਥਾ[84] ॥੨॥	Like this. thy countenance[84] shall be bright[83] in God's court[82]. O Nanak.

۱۴/۲

۱۔ اُستُت من مہہ کر نرنکار — کر من میرے سَت بیُوہار

۲۔ نرمل رسنا انمرت پی ءُ — سدا سُہیلا کر لیہہ جی ءُ

۳۔ نین ہہ پیکھُ ٹھاکر کا رنگ — سادھ سنگ بنسے سبھ سنگ

۴۔ چرن چلئہ مارگ گوبند — مٹہہ پاپ جپی ئے ہر بند

۵۔ کر ہر کرم سروِنہ ہر کتھا

ہر درگہہ نانک اوجل متھا

۔۲۔

۱- اے انسان تو اپنے من میں اُس عظیم پربھو کی حمد و ثنا کر۔ پھر اپنا کھرا کام انجام دے۔
۲- پربھو کے نام کا میٹھا امرت رس پی کر تو اپنی زبان کو پاک رکھ اقبال نے اسی مفہوم کو لے کر کہا ہے ـ "پاک رکھ اپنی زبان تلمیذ رحمانی ہے تو" تاکہ تمہاری زندگی سکھی رہے۔
۳- تو اپنی آنکھ سے اکال پرکھ کے جگت کے تماشے دیکھ۔ اس میں سادھ کی سنگت ہی تمہیں (مادی) چیزوں کے لگاو پیار سے دور رکھے گی۔
۴- تو اپنے پیروں سے راہِ حق پر چل۔ اس میں پربھو کے نام کو لمحہ بھر سمرنے سے تمہارے سارے پاپ اور گناہ دھل جائیں گے۔
۵- تو اپنے ہاتھوں سے اچھے کام کر اور اپنے کانوں سے پربھو کی بات سن۔ اے نانک! پربھو کی درگاہ میں انہی باتوں سے سرخروئی حاصل ہوگی

14/2

मन मेरे कर हमद१ ख़ुदा की, निर-अकार समझ।
मन मेरे कर याद उसी की, यो सचा बिउपार समझ।
2. कर ले पाक जबां अपनी को, नाम का अंमृत पीता जा।
जी में राहत२ पाता जा, सुख चैन सं हरदम जोता जा।

پاک رکھ اپنی زبان تلمیذِ رحمانی ہے تو

3. मालक के नैरंग३ हैं सारे, जग की रंगत दख जरा।
भूलेगी हर संगत तुझ को, साधु की संगत देख ज़रा।
4. चलता जा तू राह में हक को, हरदम पाउं बड़ाता जा।
नाम ख़ुदा का लेता जा, और सारे पाप मिटाता जा।
5. कान कर उस का बात सुन उस को, मन तेरा मसरुर४ रहे।
'नानक' फिर दरगाह में रब को, तरा रुप५ पुरनूर६ रहे।

"دست و گوش تو بہ کار و ذکر او - باشد و باشی بہ درگہ سرخرو"

१. उसतती। २. आराम। ३. माइआ, तलिसम।
४. प्रसन्न। ५. चेहरा, मुंह।
६. प्रकाशमान, उज्जला।

ਬਡਭਾਗੀ[86] ਤੇ[87] ਜਨ[88] ਜਗ[89] ਮਾਹਿ[90] ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ[91] ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ[92] ਗਾਹਿ[93] ॥	Very[85] fortunate[86] are those[97] persons[88] in[90] the world[69], who ever and ever[91] chant[93] God's glory[92].
ਰਾਮ[94] ਨਾਮ ਜੋ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰ[95] ॥ ਸੇ[96] ਧਨਵੰਤ[97] ਗਨੀ[98] ਸੰਸਾਰ ॥	They[96] who meditate[95] on Lord's[94] Name, are accounted[98] wealthy[97] in the world.
ਮਨਿ[99] ਤਨਿ[100] ਮੁਖਿ[2] ਬੋਲਹਿ[3] ਹਰਿ ਮੁਖੀ[4] ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ[8] ਜਾਨਹੁ[5] ਤੇ[6] ਸੁਖੀ[7] ॥	Who with their soul[99], body[100] and mouth[2] repeat[3] the Name of Supreme[4] God;—know[5] that they[6] are ever and ever[8] happy.
ਏਕੋ ਏਕੁ[9] ਏਕੁ[10] ਪਛਾਨੈ[12]॥ ਇਤ[13] ਉਤ[14] ਕੀ ਓਹੁ ਸੋਝੀ[15] ਜਾਨੈ[16] ॥	He, who recognises[12] the one and[9] one Unique[10] Lord, obtains[16] the knowledge[16] of this world[13] and the next one[14].
ਨਾਮ ਸੰਗ ਜਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ[17] ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨਹਿ[18] ਨਿਰੰਜਨੁ[19] ਜਾਨਿਆ[20] ॥੩॥	He[18] whose mind is won over[17] to the Name, shall, O Nanak, know[20] the Pure One[19].

۱۔ بڈبھاگی جن جگ ماہِ — سدا سدا ہر کے گن گاہِ ۱/۳

۲۔ رام نام جو کرہِ بیچار — سے دھنونت غنی سنسار

۳۔ مَن تَن مُکھ بولہہ ہر مُکھی — سدا سدا جانہہ تے سُکھی

۴۔ ایکو ایک ایک پچھانے — اِت اُت کی اوہ سوجھی جانے

۵۔ نام سنگ جس کا مَن مانیا

نانک تِنہہ نرنجن جانیا ۳۔

۱- جو انسان پربھو کا نام ہمیشہ گاتے ہیں، وہی جگت میں اقبالمند اور
قسمت والے گردانے جاتے ہیں۔

۲- وہی لوگ جگت میں دھنی اور اچھے نصیب والے ہیں جو اکال پرکھ کے
نام کا دھیان رکھتے ہیں۔ گوربانی کے مصداق ـ "مایا وڈیائی ـ سو وڈا جِت رام لِو لائی"

۳- جو لوگ تن، من اور زبان سے پربھو کا نام سمرتے ہیں، جانو،
وہ ہمیشہ سُکھی ہیں۔

۴- جو لوگ صرف ایک پربھو کو پہچانتے ہیں، وہ زندگی کے سارے سفر
سے واقف ہیں۔

۵- انسان کا من جب شک و شبہ کو چھوڑ کر پربھو کے نام کے ساتھ
موافقت تسلیم کرتا ہے۔ اے نانک! من پربھو کو پہچان لیتا ہے۔

14/3

1- दुनीआं में ख़ुशकिसमत१ हैं और अच्छे भाग उनीं के हैं।
रब के जो गुन गाएं हरदम, मीठे राग उनीं के हैं।
2. याद करे जो नाम ख़ुदा का, मन में रखे धिआन वुही।
दुनीआं में धनवान वुही है, दुनीआं में धनवान वुही।
3- तन मन से और मूंह से अपने, नाम जो रब का लेता है।
रहिता है ख़ुशहाल हमेशां, नाम उसे सुख देता है।

ਜਿਹੜੇ ਭਲੇ ਲੋਕ ਮਨ ਤਨ ਤੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਜਾਣੋ।

4. एक ख़ुदा को मानेगा, बस एक ही को पहिचानेगा।
इस दुनीआं२ की जानेगा, वुह उस दुनीआं३ की जानेगा।
5. नाम से मन लग जाए जिस का, जिस ने मन से माना है।
'नानक' उस ने सचे दिल से, पाक४ निरंजन५ जाना है।३।

They whose mind hath accepted the Company of the Name
They have known the Lord, the Immaculate God (G. Singh)

१. भागां वाले। २. लोक। ३. परलोक। ४. पवित्र। ५. ईशवर।

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[21] ਆਪਨ ਆਪੁ[22] ਸੁਝੈ[23] ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਜਾਨਹੁ[24] ਤ੍ਰਿਸਨਾ[25] ਬੁਝੈ[26] ॥

Know[24] that his desire[25] is quenched[26] who by Guru's favour[21], understands[23] his ownself[22].

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ[27] ਜਸੁ[28] ਕਹਤ[29] ॥ ਸਰਬ[30] ਰੋਗ[31] ਤੇ ਓਹੁ ਹਰਿ ਜਨੁ[32] ਰਹਤ[33] ॥

The man of God[32], who in the guild of saints utters[29] Lord God's[27] praises[28], gets exempt[33] from all[30] the ailments[31].

ਅਨ[34] ਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ[35] ਕੇਵਲ[36] ਬਖਾਨੁ[37] ॥ ਗ੍ਰਿਹਸਤ[38] ਮਹਿ[39] ਸੋਈ[40] ਨਿਰਬਾਨੁ[41] ॥

He[40], who, night[34] and day, chants[37] only[36] the praise[35] of the Lord, remains detached[41] in[39] his household[38].

ਏਕ[42] ਊਪਰਿ ਜਿਸੁ ਜਨ[43] ਕੀ ਆਸਾ[44] ॥ ਤਿਸ[45] ਕੀ ਕਟੀਐ ਜਮ[46] ਕੀ ਫਾਸਾ[47] ॥

The man[43], who pins his hope[44] on God alone[42], for him[45], Death's[46] noose[47] is cut.

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[48] ਕੀ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਭੂਖ[49] ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਸਹਿ[50] ਨ ਲਾਗਹਿ[51] ਦੁਖ[52] ॥੪॥

He[50], in whose mind is the hunger[49] of the Supreme Lord[48], suffers[51] no pain[52], O Nanak.

۱۔ گُور پرسادِ آپن آپُ سُجھے ــ تِس کی جانہُ ترِسنا بُجھے ۱۴/۴

۲۔ سادھ سنگ ہر ہر جسُ کہت ــ سرب روگ تے اوہُ ہر جنُ رہت

۳۔ اَن دِن کیرتنُ کیول بکھیانُ ــ گرہست مہہ سوئی نربانُ

۴۔ ایک اُوپر جسُ جن کی آسا ــ تِس کی کٹیے جم کی پھاسا

۵۔ پاربرہم کی جسُ منِ بھوکھ
نانک تِسہہ نہ لاگے دُوکھ

۔۴۔

۱۔ گورو کی مہر سے جس انسان کو اپنے آپ کی پہچان ہوتی ہے جان لو کہ
اسے طمع کی پیاس بجھ گئی۔ آگاہ باشید آں کہ از لطف پیغمبر (گورو) خود را شناخت شعلہ ہوی او فرو نشستہ است

۲۔ جو انسان پربھ کا پیارا سادھ سنگت میں اکال پرکھ کی عظمت
کی وصف گاتا ہے۔ وہ سارے امراض (خاص کر طمع) سے بچ جاتا ہے۔

۳۔ جو بشر ہر روز پربھو کے نام کا کیرتن کرتا رہتا ہے۔ اس پر گھر گرہستی
میں رہنے کے باوجود مایا کی پیاس کا اثر نہیں ہوتا ہے۔

۴۔ جس بشر نے صرف اکال پرکھ سے اپنی ساری امیدیں وابستہ
کی ہیں، اس کی موت کی پھانسی کی رسّی خود بخود کٹ جاتی ہے۔

۵۔ جس بشر کے من میں پربھو سے ملنے کی تمنّا ہے۔ اے نانک!
اسے کوئی دکھ نہیں پہنچا سکتا ہے۔

14/4

1- जिस को गुर को रहिमत१ से, खुद खोज अपना मिल जाएगा।
उस को पिआस बुझेगी सारी, मन की सोरी२ पाएगा।

2. साधू की संगत पा कर जो, रब नाम को जपता जाता है।
सभ रोगों से पाक रहे तन मन की सेहत पाता है।

3. जो बंदा उस एक खुदा की, हमद सना३ दिन रात करे।
अपने ही घर बार में रहि हर, हासल आप नजात४ करे।

4. वुह बंदा जो एक ख़ुदा पर, आस लगाए रहिता है।
मौत का फंदा कट जाएगा, वुह कब ज़हिमत५ सहिता है।

5. पाक ख़ुदा की भूख ज़िसे है चैन वुह रब से पाएगा।
दुख उसका मिट जाए 'नानक' दुख उसका मिट जाएगा।४।

"Who hungers for the Lord Most High
Away from Him all pangs shall fly."

१. किरपा। २. त्रिपती। ३. उसतती। ४. मुकती। ५. दुख कलेश

ਜਿਸ ਕਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਿ[53] ਚਿਤਿ[54] ਆਵੈ[55] ॥ ਸੋ[56] ਸੰਤੁ ਸੁਹੇਲਾ[57] ਨਹੀ ਡੁਲਾਵੈ[58] ॥	Who, within his mind[53] and heart[54] remembers[55] Lord God, he[56], the saint, is comfortable[57] andwavers[58] not.
ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਕਿਰਪਾ[59] ਕਰੈ[60] ॥	The[61] servant[62], unto whom his Master shows[60] mercy[59];—
ਸੋ[61] ਸੇਵਕੁ[62] ਕਹੁ[63] ਕਿਸ ਤੇ ਡਰੈ[64] ॥	Say[63] of whom should he be afraid[64] ?
ਜੈਸਾ[65] ਸਾ ਤੈਸਾ[66] ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ[67] ॥	As[65] the Lord is, so[66] does He appear[67] unto him.
ਅਪੁਨੇ ਕਾਰਜ[68] ਮਹਿ[69] ਆਪਿ ਸਮਾਇਆ[70] ॥	In[69] His creation[68], the Master Himself is contained[70].
ਸੋਧਤ[71] ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੀਝਿਆ[72] ॥	Searching[71], searching and searching, ultimately the mortal succeeds[72].
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[73] ਤਤੁ[74] ਸਭੁ ਬੂਝਿਆ[75] ॥	By Guru's grace[73], he comes to know[75] the whole reality[74].
ਜਬ[76] ਦੇਖਉ ਤਬ[77] ਸਭੁ ਕਿਛੁ[73] ਮੂਲੁ[79] ॥	When[76] I look, then[77], I see God at the root[79] of all the things[78].
ਨਾਨਕ ਸੋ[80] ਸੂਖਮੁ[81] ਸੋਈ[82] ਅਸਥੂਲੁ[83] ॥੫॥	Nanak He[80] Himself is minute[81] and Himself[82] great[83].

۱۴/۵ ۱۔ جس کئہ ہر پربھ من چت آوے ___ سو سنت سُہیلا نہی ڈُلاوے

۲۔ جس پربھ اپنا کرپا کرے ___ سو سیوک کہہ کس تے ڈرئے

۳۔ جیسا سا تیسا درسٹائیا ___ اپنے کارج مہہ آپ سمائیا

۴۔ سودھت سودھت سیجھیا ___ گُر پرساد تت سبھ بوجھیا

۵۔ جب دیکھؤ تب سبھ کچھ مول

نانک سو سوکھم سوئی استھول ۔۵۔

۱۔ جس بشر کے من میں پربھو ہمیشہ یاد رہتا ہے، وہ سنت ہے۔ وہ کبھی اپنا توازن کھو نہیں بیٹھتا ہے۔

۲۔ پربھو جس بشر پر مہر کرتا ہے۔ کہو! کہ اس کو کس غیر کا اندیشہ یا خوف خطر رہتا ہے۔

۳۔ ایک بشر کو اپنے من کی شدھی، صفائی اور پاکیزگی کی وجہ سے پربھو ویسا ہی دکھائی دیتا ہے، جیسا کہ وہ حقیقت میں ہے

۴۔ اگر بندۂ خدا مسلسل طور سوچ وچار کر کے عالم مرکوزیت میں پڑتا ہے، پھر گورو کی مہر سے اسے اصلیت سمجھ آتی ہے۔

۵۔ اے نانک! مجھ پر بھی پربھو کی مہر ہوئی ہے۔ اب میں جدھر دیکھتا، مجھے ہر چیز میں رب ہی رب نظر آتا ہے۔ عالم موجودات بھی وہی خود ہے

14/5

1- मन में याद करे जो रब को हक१ में धिम्रान लगाए वह ।
संत वही खुशहाल रहे, मन दुबिधा में कब पाए वह ।

"Within whose heart and mind the Lord doth dwell
Happy is he and with him all goes well."

2- जिस पर रब की किरपा हो, वह रहिमत उसकी पाएगा ।
वह बंदा कब डरता है, और उस को कौन डराएगा ।

3- ऐन हकीकत२ के जैसा रब है, वैसा दरशन पाता है ।
अपनी ही मखलूक३ के अन्दर खालिक४ आप समाता है ।

یوں کہ حق آتا ہے اس کو حق نظر۔ خود وہ اپنے فعل میں ہے مستتر

4- ढूंडा ढूंडा ढूंडा जिस ने, पाई ढूंड रसाई६ है ।
उस ने गुर की रहिमत से, सभ असल हकीकत५ पाई है ।

سلسلۂ فکر گردد کامیاب۔ از دم مرشد ہما نا آب و تاب

5- हर शै की जड़ मूल वुही है, उस का सारा जलवा७ है ।
जाहिर८ उस का जलवा'नानक बातिन९ उसकाजलवाहै।५।।

خالق خلق مہ خلق خالق پور رہیو سرب ٹھائی
نہ کو میرا دشمن رہیا نہ ہم کس کے برائی

१. सति सरुप । २. परम सति । ३. श्रशटी ४. परमातमा । ५. पहुँच । ६. सचाई । ७. प्रकाश रूप । ८. प्रतख । ९. छिपिआ होइआ ।

ਨਹ ਕਿਛੁ ਜਨਮੈ ਨਹ ਕਿਛੁ ਮਰੈ ॥	Nothing is born and nothing dies.
ਆਪਨ ਚਲਿਤੁ[84] ਆਪ[86] ਹੀ ਕਰੈ[85] ॥	His plays[84], He Himse'f[86] enacts[85].
ਆਵਨੁ[86*] ਜਾਵਨੁ[87] ਦ੍ਰਿਸਟਿ[88] ਅਨਦ੍ਰਿਸਟਿ[89] ॥ ਆਗਿਆਕਾਰੀ[90] ਧਾਰੀ[91] ਸਭ[92] ਸਿਸਟਿ[93] ॥	Coming[86*] and going[87], visible[88] and invisible[89] and the entire[92] world[93]. He has made[93] obedient[90] to Himself.
ਆਪੇ ਆਪਿ[94] ਸਗਲ[95] ਮਹਿ[96] ਆਪਿ ॥	He is all by Himself[94]. Himself He is contained amongst[96] all[95].
ਅਨਿਕ[97] ਜੁਗਤਿ[98] ਰਚਿ[99] ਥਾਪਿ[100] ਉਥਾਪਿ[2] ॥	Employing[99] various[97] devices[98] He makes[100] and unmakes[2].
ਅਬਿਨਾਸੀ[3] ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਖੰਡ[4] ॥	He is Imperishable[3] and nothing of Him is frangible[4].
ਧਾਰਣ[5] ਧਾਰਿ ਰਹਿਓ[6] ਬ੍ਰਹਮੰਡ[7] ॥	He is lending[6] support[5] to the Universe[7].
ਅਲਖ[8] ਅਭੇਵ[9] ਪੁਰਖ[10] ਪਰਤਾਪ[12] ॥	Lord's[10] glory[12] is unapprehensible[8] and Inscrutable[9].
ਆਪਿ ਜਪਾਏ ਤ[13] ਨਾਨਕ ਜਾਪ[14] ॥੬॥	Nanak, if He causes man to remember Him, then[13] does he remember[14] Him.

۱۔ نہہ کچھ جنمے نہہ کچھ مرے ___ آپن چلت آپ ہی کرے ۱۴/۶

۲۔ آون جاون درسٹ ان درسٹ ___ آگیاکاری دھاری سبھ سرسٹ

۳۔ آپے آپ سگل مہہ آپ ___ انک جگت رچ تھاپ اتھاپ

۴۔ ابناسی ناہی کچھ کھنڈ ___ دھارن دھار رہاو برہمنڈ

۵۔ الکھ ابھیو پرکھ پرتاپ

۶۔ آپ جپائے ت نانک جاپ

۱- نہ کچھ پیدا ہوتا ہے اور نہ کچھ مرتا ہے ۔ وہ پربھو یہ جنم مرن کے کھیل خود کھیلتا ہے۔

۲- پیدا ہونا اور مرنا نظر آنے والی دنیا اور عالمِ عاقبت پربھو نے اپنے ماتحت رکھے ہیں۔ یہ قدرت کے سارے کھیل وہی قائم رکھے ہوئے ہیں ۔

۳- پربھو قائم بذات ہے اور عالم موجودات میں آپ ہی آپ ہے۔ وہ کئی طریقوں سے موجودات کو بناتا ہے اور خود ہی اسے فنا بھی کرتا ہے ۔

۴- پربھو کی ذات ابدی طور لافانی ہے ۔ اس کا کچھ بھی فنا یا برباد نہیں ہوتا ہے۔ وہ نظام کائنات کو قائم رکھے ہوئے ہے۔

۵- بیان سے بالاتر پربھو کی شان کے بھید کا سراغ نہیں ملتا ہے۔ اے نانک! اگر وہ اپنا نام خود جپائے تو انساں اسے جپ سکتا ہے ۔

14/6

1- कौन जहां में आता है, और कौन जहां से मरता है।
खालक मालक आप ही अपना, खेल येह सारा करता है।

ਨਾ ਕੁਝ ਜਮਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕੁਝ ਮਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ
ਖੇਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ॥

2- इक ज़ाहिर इक बातिन है, इक आता है इक जाता है।
सभ उसके फुरमान१ में हैं हर शै को आप चलाता है।
3- हर शै में वुह आप बसा है, उस के रंग निराले हैं।
आप बनाए आप बिगाड़े, उस के ढंग निराले हैं।
4- बाकी२ है वुह बाकी है, लाफानी३ है लाफानी है।
उस से कल चलती है जग की, वुह दुनीआं का बानी४ है।
5- आली५ है वुह मखफी६ है, शान उसी की बाला७ है।
जिस को आप जपावे 'नानक', नाम को जपता माला है ॥६॥

---

१. हुकम। २. सथाई ३. अबिनाशी ४. बनाउन वाला।
५. उतम। ६ गुपत। ७. उची।

५, उतम। ६ गुपत। ७. उची।

ਜਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ[15] ਸੁ[16] ਸੋਭਾਵੰਤ[17] ॥	They[16], who know[15] the Lord are glorious[17].
ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ਉਧਰੈ[18] ਤਿਨ ਮੰਤਿ[19] ॥	The whole world is saved[18] by their instruction[19].
ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਗਲ ਉਧਾਰਨ[20] ॥	Lord's slaves save[20] all.
ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਦੂਖ[21] ਬਿਸਾਰਨ[22] ॥	By the association of the slaves of the Lord calamity[21] is forgotten[22].
ਆਪੇ[23] ਮੇਲਿ ਲਏ[24] ਕਿਰਪਾਲ[25] ॥	The Merciful[25] Master unites[24] them with Himself[23].
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ[26] ਜਪਿ[27] ਭਏ ਨਿਹਾਲ[28] ॥	By uttering[27] the Guru's hymns[26] they become Jubilant[28].
ਉਨ ਕੀ[29] ਸੇਵਾ ਸੋਈ[30] ਲਾਗੈ[31] ॥ ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ[32] ਕਰਹਿ ਬਡਭਾਗੈ[33] ॥	Only[30] that fortunate man[33], applies[31] himself to their service[29], to whom Cod shows mercy[30].
ਨਾਮੁ ਜਪਤ[34] ਪਾਵਹਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ[35] ॥	They who utter[34] the Name obtain rest[35].
ਨਾਨਕ ਤਿਨ[36] ਪੁਰਖ[37] ਕਉ ਊਤਮ[38] ਕਰਿ[39] ਮਾਨੁ[40] ॥੭॥	Nanak deem[40] those[35] persons[37] as[39] noble[38].

۱۴/۷

١ - جن پربھ جاتا سُ سوبھاونت ــــ سگل سنسار اُدھرے تن منت

٢ - پربھ کے سیوک سگل اُدھارن ــــ پربھ کے سیوک دوکھ بسارن

٣ - آپے میل لئے کرپال ــــ گور کا سبد جپ بھئے نہال

٤ - اُن کی سیوا سوئی لاگے ــــ جس نو کرپا کرہ بڈبھاگے

٥ - نام جپت پاوہ بسرامُ

نانک تن پرکھ کو اُوتم کریان -٧-

۱- جن بندوں نے پربھو کو پہچان لیا، وہی عظمت والے ہیں۔ سارا سنسار
اُن کے اُپدیشوں کے طفیل بُرائیوں سے بچتا ہے۔

۲- پربھو کے سیوک، لوگوں کی رکھشا کرتے ہیں۔ اور اُن کے دُکھ
درد دُور کرتے ہیں۔

۳- وہ مہربان خدا اپنے بندوں کو خود اپنے ساتھ ملاتا ہے۔ پھر وہی
بندگانِ خدا ستگورو کا شبد جپ کر نہال ہو جاتے ہیں۔

۴- وہی بندگانِ خدا اُن کے سیوکوں کی سیوا میں لگے ہیں، جن کو خدا
کی مہر سے اقبالمندی نصیب ہوئی ہے

۵- وہ سیوک نام جپ کر دل کا سکوں حاصل کرتے ہیں۔ اے نانک!
اُن عابدوں کو عظمت والے لوگ سمجھ۔

14/7

1- जिस ने रबको जान लीआ, शान उसकी निआरी निआरी१ है।
हरफ कहे जब एक भी मूंह से, बनती दुनीआं सारी है।

2 रब के ऐसे बंदे ही, दुनीआं को पार लगाऐंगे।
रब के ऐसे बंदे ही, दुनीआं का रोग मिटाऐंगे।

3- रहिमत वाला रब उन सभ को, अपने साथ मिलाएगा।
गुर से सुन कर नाम जपे, सो दुनीआं में सुख पाएगा।

4- ऐसे रब के बंदों की, इनसान वुह सेवा करता है।
जिस पर रहिमत रब की है, और जिस का भाग निराला है।

خدمتِ شاں می کند کس ارجمند - رحمتِ حق بر چناں بختِ بلند

5- नाम जपे जो नाम जपे, पाता है अमन अमान२ वुही।
'नानक' सभ से अछा है, रखता है ऊंची शान वुही।।७।।

He findeth peace by meditation
On the NAME. Nanak know that such a one is
the Highest of the high. (Dr. Gopal Singh)

१. वखरी वखरी। २. सुख शांती।

ਜੋ ਕਿਛੁ[41] ਕਰੈ ਸੁ[42] ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ[43] ॥	whatever[41] the saint does, he[42] does for Lord's love[43]
ਸਦਾ ਸਦਾ[44] ਬਸੈ[45] ਹਰਿ ਸੰਗਿ[46] ॥	For ever and aye[44], he abides[45] with[46] God.
ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ[47] ਹੋਵੈ[48] ਸੋ[49] ਹੋਇ[50] ॥	He is pleased at the[49] occurrence[50], of what ’s naturally[47] to occur[48].
ਕਰਣੈਹਾਰੁ[51] ਪਛਾਣੈ[52] ਸੋਇ[51] ॥	He[53] recognises[52] Him as the Creator[51]
ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ[54] ਜਨ[55] ਮੀਠ[56] ਲਗਾਨਾ ॥	Lord's doing[54] is sweet[56] unto His slave[55].
ਜੈਸਾ[57] ਸਾ ਤੈਸਾ[58] ਦ੍ਰਿਸਟਾਨਾ[59] ॥	As[57] the Lord is, so[58] He appears[59] unto him.
ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ[60] ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ[61] ਸਮਾਏ[62] ॥	He is absorbed[62] in[61] Him from whom he had sprung[60].
ਓਇ[63] ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ[64] ਉਨਹੂ[65] ਬਨਿ ਆਏ[66] ॥	He[63] is the treasure of[64] peace. This honour becomes[66] him[65] alone.
ਆਪਸ[67] ਕਉ ਆਪਿ[68] ਦੀਨੋ[69] ਮਾਨੁ[70] ॥	To His[67] slave, God Himself[68] has given[69] honour[70].
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਜਨੁ[72] ਏਕੋ[71] ਜਾਨੁ[73] ॥੮॥੧੪॥	Nanak, know[73] that the Lord and His slave[72] are one and the same[71].

14/8

۱۔ جو کچھ کرے سو پربھ کے رنگ — سدا سدا بسے ہر سنگ

۲۔ سہج سبھاء ہووے سو ہوء — کرنے ہار پچھانے سوء

۳۔ پربھ کا کیا جن میٹھ لگانا — جیسا سا تیسا درسٹانا

۴۔ جس تے اپجے تس ماہ سمائے — اوء سکھ ندھان انہو بن آئے

۵۔ آپس کو آپ دینو مان

نانک پربھ جن ایکو جان

۔۸۔

۱- پربھو کا سیوک ہمیشہ اُس کی حضوری میں رہتا ہے - وہ جو کچھ کرتا ہے پربھو کی رضا میں رہ کے کرتا ہے -

۲- جو کچھ بھی وقوع میں آتا ہے، پربھو کے سیوک وہ خوشی سے واقع ہونے دیتے ہیں، کیونکہ وہ پربھو کو ہی حقیقی کراون ہار ہونے پر ایمان رکھتے ہیں -

۳- پربھو کے سیوک کو اُس کا کیا ہوا میٹھا لگتا ہے، کیونکہ پربھو ہر جگہ موجود ہے، اور وہ اُنہیں ویسا ہی لگتا ہے جیسا کہ وہ ہے -

۴- جس پربھو سے وہ سیوک پیدا ہوتے ہیں وہ اُسی کی طرف راغب ہوتے ہیں - وہ تسکین وسکوں کا خزانہ ہوتے ہیں - ایسا رُتبہ اُنہیں رب دیتا ہے -

۵- اے نانک! پربھو اور اُس کے سیوک کو ایک رُوپ خیال کر - سیوک کو مان دے کر پربھو اپنے آپ کو مان دیتا ہے، کیونکہ سیوک کا مان پربھو کا ہی مان ہے -

14/8

रंग में रब के रंगा है, जो करता है या कहिता है।
रंग में रब के रंगा है, वुह साथ ख़ुदा के रहिता है।

1- *Whatever (A Guru's Devotee) doth, he doeth in the love of God.*
And the Lord for ever Abideth with him.

होता है सो होने दे बेचैन न जी ज़िनहार१ करे।
समझे जो कुझ होता है, करतार करे, करतार करे।
2- पाक ख़ुदा जो करता है, सतों को मीठा लगता है।
जैसा है वुह ऐन हक़ीकत२, उन को वैसा लगता है।
3 ज़ात से जिस को आए हैं, फिर उस में आप समाऐंगे।
चैन उसी को हासल है, वुह सुख की दौलत पाऐंगे।
शान बढ़ा कर अपनों को, ख़ुद अपनी शान बडाई है।
4- रबमें और रबवालों में, कब 'नानक' फरक३ जुदाई है।८।१४

5- *"There is nothing accidental under the Sun,*
It is all pre-planned by the Lord."

१. त्राह त्राह। २. परम सति सरुप। ३. अडरता, वखेवां।

੧੫

ਸਲੋਕੁ ॥

[74]ਸਰਬ ਕਲਾ[75] ਭਰਪੂਰ[76] ਪ੍ਰਭ
ਬਿਰਥਾ[77] ਜਾਨਨਹਾਰ[78] ॥
ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ[79] ਉਧਰੀਐ[80]
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ[81] ਬਲਿਹਾਰ[82] ॥ ੧ ॥

سلوک

سرب[74] کلا[75] بھرپور[76] پربھ
برتھا[77] جانن ہار[78]
جا کے سمرن[79] اُدھریے[80]
نانک تس[81] بلہار[82]

Slok.

The Lord is replete[76] with all[74] powers[75] and is the knower[78] of our troubles[77].

Nanak is a sacrifice[82] unto Him[81], by whose meditation[79] man is saved[80].

असटपदी

15

سلوکُ

پربھو اپنی تمام قدرتِ کاملہ کے ساتھ مکمل ہے۔
وہ مشکلات کو جانتا ہے۔ اے نانک! جس پربھو کے نام
کے سمرن سے لوگ برائیوں سے بچ سکتے ہیں، اُس پر
ہمیشہ قربان ہو جائیں۔

ذات حق ہے حسنِ کل حسنِ تمام ۔ واقفِ ہر رمز و اجمال و مرام
جس کی جھلکی ہیں نہاں مکتی کا سار ۔ نانک اس پر ہوں ہیں تن من سے نثار
(بسمل دہلوی)

प्रभुसबशक्तियोंमेंबसताहै, मनकीदशा जानताहै
जिसके स्मरण से बेड़ा पार हो जाता है,
नानक उसके कुर्बान जाता है।

"God is the fount of every thing
He knows the ills that us befall,
In simran or salavation lies
To Him let's sacrifice our all"

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਟੂਟੀ[83] ਗਾਢਨਹਾਰ[84] [85]ਗੁਪਾਲ[86] ॥	The World[85]-cherisher[86] is the Mender[84] of the broken[83].
ਸਰਬ ਜੀਆ[78] ਆਪੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ[88] ॥	He Himself cherishes[88] all the sentient beings[87].
ਸਗਲ ਕੀ ਚਿੰਤਾ[89] ਜਿਸੁ ਮਨ ਮਾਹਿ[90] ॥ ਤਿਸ[92] ਤੇ ਬਿਰਥਾ[91] ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥	None returns empty-handed[91] from Him[92], within[90] whose mind is the anxiety[89] of all.
ਰੇ ਮਨ[93] ਮੇਰੇ ਸਦਾ[94] ਹਰਿ ਜਾਪਿ[95] ॥	O my soul[93], ever[94] meditate[95] thou on the Lord.
ਅਬਿਨਾਸੀ[96] ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ[97] ॥	The Imperishable[96] Lord is all-in-all[97].
ਆਪਨ[98] ਕੀਆ[99] ਕਛੂ ਨ ਹੋਇ[100] ॥ ਜੇ[2] ਸਉ[5] ਪ੍ਰਾਨੀ[3] ਲੋਚੈ[4] ਕੋਇ ॥	By mortal's[3] own[98] doing[99] nothing can be done[100], even though[2] he may desire[4] it hundreds[5] of times.
ਤਿਸੁ[6] ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਤੇਰੈ ਕਿਛੁ ਕਾਮ[7] ॥	Without Him[6], nothing is of any avail[7] unto thee.
ਗਤਿ[8] ਨਾਨਕ ਜਪਿ[9] ਏਕ[10] ਹਰਿ ਨਾਮ ॥੧॥	Salvation[8] is attained by repeating[9] the Name of God alone[10], O Nanak.

۱۵/۱ ۱۔ ٹوٹی گانڈھنہار گوپال — سرب جی آ آپے پرتپال
۲۔ سگل کی چنتا جس من ماہ — تس تے برتھا کوئی ناہ
۳۔ رے من میرے سدا ہر جاپ — ابناسی پربھ آپے آپ
۴۔ آپن کیا کچھو نہ ہوء — جے سئو پرانی لوچے کوء
۵۔ تس بن ناہی تیرے کچھ کام
گت نانک جپ ایک ہر نام ۔۱۔

۱۔ سارے جانداروں کو پالنے والا رب وہ خود ہی ہے۔ وہ اُن کی شکست و ریخت کو جوڑ کر پھر سے سالم بنانے والا ہے۔ وہی بذاتِ خود خالق ہے۔

۲۔ جس پربھو کو اپنے مَن میں ساری مخلوقات کو روزی پہنچانے کی فکر ہے۔ اُس کے دروازے سے کوئی جاندار نا امید نہیں جاتا ہے۔

۳۔ اے میرے مَن! تو پربھو کو ہمیشہ جپ۔ وہ لافانی بھی ہے اور قائم بذات بھی۔

۴۔ جو جاندار سَو بار جتن کرے کہ اُس کی کوشش پروان چڑھے۔ تو بھی اُس کا کام ٹھکانے کو نہیں لگتا ہے۔

۵۔ اے نانک! تو صرف ایک پربھو کا نام جپ لے۔ تمہیں اِس سے مکتی حاصل ہوگی۔ اُس پربھو کے سِوا کوئی دوسرا تیرے کام نہیں آئے گا۔

15/1

जोड़ेगा सभ टूटे बंधन, दुनीआं का करतार है वुह।
मेहर१ से उस की ज़िंदा हैं सभ, आप ही पालनहार है वुह।
उस के मन में सभ की चिंता, वुह करता रखवाली है।
पाते हैं सभ उस के दर से, ख़ाली कौन सवाली२ है।
मन मेरे कर याद उसी को, तेरा रब लाफ़ानी३ है।
आप से आप हुआ वुह ज़ाहिर, ज़ात उसकी लासानी४ है।

प्रभु के बिना कोई नहीं है।

प्रकाशमान प्रभु सदा ही है।

وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

4- उस की मेहर ना जब तक होगी, आप कोए कुछ कार न हो।
सौ सौ ज़ोर लगाए बंदा, काम मगर इक बार न हो।
5. उस के सिवा ओ बंदे तेरे, कुछ भी काम न आएगा।
एक खुदा का नाम लोए जा, 'नानक' मुकती पाएगा ॥१॥

"ਹੇ ਨਾਨਕ! ਇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪ ਤਾਂ ਗਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

१. दइआ। २. मंगण वाला। ३. अबिनाशी। ४. अदुती।

ਰੂਪਵੰਤੁ[13] ਹੋਇ ਨਾਹੀ ਮੋਹੈ[12] ॥	If one is **beauteous**[13], by himself he fascinates[12] not others.
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਜੋਤਿ[14] ਸਗਲ[15] ਘਟ[16] ਸੋਹੈ[17] ॥	It is Lord's light[14], which looks beautiful[17] among all[15] the bodies[16].
ਧਨਵੰਤਾ[18] ਹੋਇ[19] ਕਿਆ[20] ਕੋ[21] ਗਰਬੈ[22] ॥ ਜਾ[23] ਸਭੁ[24] ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕਾ ਦੀਆ[25] ਦਰਬੈ[26] ॥	Becoming[19] rich[18], why[20] should any one[21] feel proud[22], when[23] all[24] the riches[26] are His gifts[25].
ਅਤਿ[27] ਸੂਰਾ[28] ਜੇ ਕੋਊ ਕਹਾਵੈ[29] ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੀ[30] ਕਲਾ ਬਿਨਾ ਕਹ[31] ਧਾਵੈ[32] ॥	If one call[29] himself a great[27] hero[28], what[31] effort[32] can he make without obtaining power[30] from the Lord?
ਜੇ ਕੋ ਹੋਇ ਬਹੈ[33] ਦਾਤਾਰੁ[34] ॥ ਤਿਸੁ[35] ਦੇਨਹਾਰੁ[36] ਜਾਨੈ[37] ਗਾਵਾਰੁ[38] ॥	If some one sets himself[33] as a man of charity[34], him[35], the Donor[36] deems[37] to be a fool[38].
ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[39] ਤੂਟੈ[40] ਹਉ[41] ਰੋਗੁ[42] ॥ ਨਾਨਕ ਸੋ[43] ਜਨੁ[44] ਸਦਾ ਅਰੋਗੁ[45] ॥ ॥੨॥	Whose aliment[42] of ego[41] is cured[40] by Guru's favour[39], Nanak, that[43] man[44] is ever healthy[45].

۱۵/۲

۱۔ رُوپ وَنت ہوۓ ناہیں موہے   پربھ کی جوت سَگل گھٹ سوہے

۲۔ دھنونتا ہوۓ کیا کوۓ گربے   جا سبھ کچھ تِس کا دیا دربے

۳۔ اَت سُورا جے کوۓ کہاوے   پربھ کی کلا بِنا کہہ دھاوے

۴۔ جے کو ہوۓ بہے داتارُ   تِس دینہارُ جانے گاوارُ

۵۔ جِس گُور پرسادِ توٹے ہوں روگ
نانک سو جن سدا اروگُ

-۲-

۱۔ ایک انسان کو اپنے حسن و جمال پر ناز نہیں کرنا چاہئے، کیونکہ تمام شریروں میں پربھو کی جوت شوبھا دے رہی ہے۔

۲۔ دھن والا انسان اپنے دھن پر کیوں غرور کرے جب کہ سارا دھن پربھو کی بخشش سے ہی ملتا ہے۔ "اہلِ دولت ہو کے کیوں کرتا ہے ناز - دینے والا ہے وہی بندہ نواز"

۳۔ جو انسان اپنے آپ کو بڑا بہادر کہلواتا ہے، وہ ذرا سوچے کہ پربھو کی دی ہوئی طاقت کے بِنا، وہ کیسے دوڑ بھاگ سکتا ہے۔

۴۔ جو کوئی بندہ دھنوان ہو کر داتا بن بیٹھے، وہ احمق اپنے پربھو کو پہچانے جو ساری مخلوقات کو دینے کی قدرت رکھتا ہے۔

۵۔ اے نانک! گورو کی مہر سے جس شخص کے غرور کی بیماری دور ہو جاتی ہے وہ شخص پھر کبھی اس مرض کا شکار نہیں ہو جاتا ہے۔

15/2

1- मान१ न कर मगरुर२ न हो, गो रुप सुहाना३ पाइआ है।
रुप ख़ुदा का रुप है येह, जो सभ के मन को भाइआ है।
2- इस पर नाज़ गरुर न कर भर पास तेरे कुछ माइआ है।
धन दौलत सभ मालिक की है, सारा माल पराइआ४ है।

"اہلِ دولت ہو کے کیوں کرتا ہے ناز - دینے والا ہے وہی بندہ نواز"

3- बीर बहादर बनना है, बलवान अगर कहिलाता है।
रब का जोर न हो गर तुझ में, बोल कहां फिर जाता है।
रब का जोर न हो गर तुझ में, बोल कहां फिर जाता है।
4- गर तू ख़ुद को समझा है तू दाता है, या दानी है।
सचा दाता समझेगा, येह ऐन तेरी नादानी५ है।
5- अपने गुर की रहिमत से, जो अपना मान मिटाएगा।
'नानक' सिहत६ पाएगा, वुह सारे रोग गुवाएगा ॥२॥

فیضِ مرشد سے مٹی جس کی خودی
ہے وہی نانک خرد ور اور غنی

१, अभिमान। २. घुमंडी। ३. सुंदर, सोहणा। ४. बिगाना। ५. मरखता। ६. अरोगता।

15/3 ਜਿਉ[45] ਮੰਦਰ[47] ਕਉ ਥਾਮੈ[48] ਥੰਮਨੁ[49] ॥ ਤਿਉ[50] ਗੁਰ ਕਾ[51] ਸਬਦੁ ਮਨਹਿ[52] ਅਸਥੰਮਨੁ[53] ॥	As[46] a pillar[49] supports[48] a palace[47]. similarly[50] the word of the Guru[54], supports[53] the soul[52].
ਜਿਉ ਪਾਖਾਣੁ[54] ਨਾਵ[55] ਚੜਿ[56] ਤਰੈ[57] ॥ ਪ੍ਰਾਣੀ[58] ਗੁਰਚਰਣ[59] ਲਗਤੁ[60] ਨਿਸਤਰੈ[61] ॥	As a stone[54] floats[57] when put[56] into a boat[55], so is the mortal[58] saved[61] by clinging[60] to the Guru's feet[59].
ਜਿਉ ਅੰਧਕਾਰ[62] ਦੀਪਕ[63] ਪਰਗਾਸੁ[64] ॥ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ[65] ਦੇਖਿ ਮਨਿ[66] ਹੋਇ ਬਿਗਾਸੁ[67] ॥	As a lamp[63] gives light[64] in darkness[62], so does the soul[66] bloom[67] on beholding Guru's sight[65]
ਜਿਉ ਮਹਾ[68] ਉਦਿਆਨ[69] ਮਹਿ[70] ਮਾਰਗੁ[71] ਪਾਵੈ ॥ ਤਿਉ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ[72] ਜੋਤਿ[73] ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ[74] ॥	As the man finds his way[71] in[70] a great[68] wilderness[69], so is his light[73] burnished[74] by meeting[72] the society of saints.
ਤਿਨ[75] ਸੰਤਨ ਕੀ ਬਾਛਉ[76] ਧੂਰਿ[77] ॥ ਨਾਨਕ ਕੀ ਹਰਿ ਲੋਚਾ[78] ਪੂਰਿ[79] ॥੩॥	Of the feet of those[75] saints, I desire[76] the dust[77]. Fulfil[79] Nanak's desire[78], O God,

۱۵/۳

۱۔ جیئو مندر کئو تھامے تھمّن ــــ تیئو گور کا سبد منہہ استھمّن

۲۔ جیئو پاکھان ناو چڑھ ترے ــــ پرانی گور چرن لگت نسترے

۳۔ جیئو اندھکار دیپک پرگاس ــــ گور درسن دیکھ من ہوء بگاس

۴۔ جیئو مہا اُدیان مہہ مارگ پاوے ــــ تیئو سادھو سنگ مل جوت پرگٹاوے

۵۔ تن سنتن کی باچھئو دھور

نانک کی ہر لوچا پور ۳۔

۱۔ جس طرح گھر کی چھت کو ایک ستون سہارا دیتا ہے۔ اسی طرح گورو کا شبد من کو سہارا دیتا ہے۔

۲۔ جس طرح ایک پتھر ایک کشتی پر چڑھ کر ندی کے پار ہو جاتا ہے۔ اسی طرح گورو کے چرنوں میں لگ کر انسان سنسار کے سمندر کے پار ہو جاتا ہے۔

۳۔ جس طرح ایک چراغ اندھیرا دور کرتا ہے۔ اسی طرح گورو کا دیدار (یعنی گورو کا شبد) ایک تاریک من کو روشن اور منوّر کر دیتا ہے۔

۴۔ جس طرح ایک بڑے جنگل میں کسی کھوئے ہوئے انسان کو اچانک ایک پگڈنڈی مل جاتی ہے۔ اسی طرح سادھ کی سنگت میں پربھو کی جوت منزل کا پتہ دیتی ہے۔

۵۔ گورو جی فرماتے ہیں، اے نانک! میں اُن سنتوں کے پاؤں کی دھول بننے کا متمنّی ہوں۔ اے پربھو! تو ہی میری یہ تمنّا پوری کر۔

1- जैसे एक सतून१ छत भर का, सब पर बोझ उठाता है।
मन भी गुर की बातों से, वैसे ही सहारा२ पाता है!

سقفِ خانہ را چناں تکیہ ستوں
ذاتِ مرشد تکیۂ دل ہم چنوں

2- नाउ३ पे चढ़ कर पथर भी, दरिआ से पार उतरते हैं।
गुर के पाउं में फानी४ भी, दुनीआ से पार उतरते हैं।
3. जैसे दीपक५ जलने से, सभ दूर अंधेरा होता है।
वैसे गुर के दरशन से, मन रौशन तेरा होता है।
4. जैसे बन के जंगल में, इक राही रसता पाता है।
साध की संगत में भी वैसे, नूर६ हमें मिल जाता है।
5. दाता ऐसे संतों की कुछ, बखशिश मुझको धूल७ करो।
'नानक' की इस आशा को, मनजर करो, मकबल८ करो॥ ३॥

१. थमा । २. आसरा । ३. बेड़ा । ४. नाशवान । ५. दीया । ६. प्रकाश । ७. चरन-धूड़ । ८. प्रवान ।

ਮਨ[80] ਮੂਰਖ[81] ਕਾਹੇ[82] ਬਿਲਲਾਈਐ[83] ॥	O foolish[81] man[80], why[82] bewailest[83] thou?
ਪੁਰਬ[84] ਲਿਖੇ[85] ਕਾ ਲਿਖਿਆ[86] ਪਾਈਐ[87] ॥	Thou shalt obtain[87] what is ordained[86] for thee in thy destiny[85] since the very beginning[84].
ਦੂਖ[88] ਸੂਖ[89] ਪ੍ਰਭ ਦੇਵਨਹਾਰੁ[90] ॥	Lord 's the Dispenser[90] of woe[88] and weal[89].
ਅਵਰ[91] ਤਿਆਗਿ[92] ਤੂ ਤਿਸਹਿ[93] ਚਿਤਾਰੁ[94] ॥	Abandon[92] others[91] and do thou remember[94] Him[93] alone.
ਜੋ ਕਛੁ[95] ਕਰੈ ਸੋਈ[96] ਸੁਖੁ[97] ਮਾਨੁ[98] ॥	Whatever[95] He does, deem[98] that[96] as good[97].
ਭੂਲਾ[99] ਕਾਹੇ[100] ਫਿਰਹਿ[2] ਅਜਾਨ[3] ॥	Why[100] wanderest[2] thou astray[99], O ignorant[3] man?
ਕਉਨ[4] ਬਸਤੁ[5] ਆਈ ਤੇਰੈ ਸੰਗ[6] ॥ ਲਪਟਿ[7] ਰਹਿਓ[8] ਰਸਿ ਲੋਭੀ[9] ਪਤੰਗ[10] ॥	What[4] thing[5] came with[6] thee, O greedy[9] moth[10], that thou art clinging[7] to worldly pleasures[8]?
ਰਾਮ[12] ਨਾਮ ਜਪਿ[13] ਹਿਰਦੇ[14] ਮਾਹਿ[15] ॥	In[15] thy mind[14], dwell[13] thou on Lord's[12] Name.
ਨਾਨਕ ਪਤਿ[16] ਸੇਤੀ[17] ਘਰਿ[18] ਜਾਹਿ[19] ॥੪॥	Nanak, thus shalt thou go[19] to thy home[18] with[17] honour[16].

۱۔ مَن مُورکھ کاہے بِلاّئیے ___ پُرب لِکھے کا لِکھیا پائیے

۲۔ دُوکھ سوکھ پربھ دیونہار ___ اور تیاگِ تو تِسہہ چِتار

۳۔ جو کچھ کرے سوئی سُکھ مان ___ بھُولا کاہے پھِرہِ اَجان

۴۔ کَون بَست آئی تیرے سنگ ___ لپٹ رہِو رَس لوبھی پتنگ

۵۔ رام نام جپ ہِردے ماہ
نانک پت سیتی گھر جاہ ۔۴۔

۱۔ اے نادان مَن! جب تجھے دُکھ پہنچتا ہے، تو کیوں بلکتا ہے۔ آخر پچھلے کرموں کا پھل کھانا ہی پڑتا ہے۔

۲۔ دُکھ اور سُکھ اللہ کی طرف سے آتے ہیں۔ اس لئے تُو غیروں کے آسرے سے مُنہ موڑ کر اُسی کو یاد کر۔

۳۔ اے نادان انسان! تو کیوں اِدھر اُدھر بھولا بھٹکا پھرتا ہے۔ تو اسی کو اچھا خیال کر جو پربھو کرتا ہے۔

۴۔ اے خواہش کے بندے! تو مایا کے ساتھ اس طرح چمٹ کر رہتا ہے، جیسے ایک پتنگا پھولوں کے رس کے ساتھ۔ جب تو پیدا ہوا، اُس وقت تیرے ساتھ کونسا دھن تھا۔

۵۔ اے نانک! تو اپنے مَن میں پربھو کا نام جپ! اس سے تو عاقبت میں عزّت کے ساتھ جائے گا۔

15/4

1- मूरख किउं चिलाता है, मन मूरख किउं चिलाता है ।
जो किसमत का लिखा है, मिल जाता है, मिल जाता है ।
ਜੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਕਿਉਂ ਵਿਲਕਦਾ ਹੈ? ਪਿਛਲੇ ਬੀਜੇ ਦਾ ਫਲ ਹੀ ਖਾਣ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

2- दुख भी उस से मिलता है, तो सुख भी उससे मिलता है ।
अपने रब से धिआन लगा, किउं दिल गैरों१ को देता है ।
خَیرِہٖ وَشَرِّہٖ مِنَ اللّٰہِ تعالیٰ (ترجمہ: سُکھ اور دُکھ سری واہگورو کی دین ہیں

3- जो कुछ उस से मिलता है, सुख जान उसे, सुख जान उसे ।
भूला भूला किओं फिरता है, छोड़ न ओ नादान२ उसे ।
شکر کُن بر آں کہ آید از خدا ۔ بے خبر گردی تو اے ناداں چرا (گرنتھ عفیف)

4- तू दुनीआं में आइआ है, तू साथ अपने किआ लाइआ है ।
लिपटा है परवाना३ बन कर, मन तेरा ललचाइआ है ।

5- मन में जप ले नाम खुदा का, कैसा नाम सुहाना४ है ।
इज़त शान बड़ा ले 'नानक', आख़िर को घर जाना है ।।४।।

"Repeat within thy heart the Name divine
Back to thy home with honour thou shalt shine."

१. बिगानिआं नूं । २. मूरख । ३. पतंगा । ४. सुंदर, सोभनीक ।

15-5

ਜਿਸੁ[20] ਵਖਰ[21] ਕਉ ਲੈਨਿ ਤੂ ਆਇਆ ॥ ਰਾਮ[22] ਨਾਮੁ ਸੰਤਨ ਘਰਿ[23] ਪਾਇਆ[24] ॥	In the house[23] of the saints, the Name of the Omnipresent[22] Lord is found[24];—the[20] merchandise[21] thou camest into the world to obtain[25].
ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ[26] ਲੇਹੁ ਮਨ[27] ਮੋਲਿ[28] ॥ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੇ[29] ਮਹਿ ਤੋਲਿ[30] ॥	Renounce[25]* self-conceit[26], weigh[30] Lord's Name within thy mind[29] and p urchase[28] it with thy soul[27].
ਲਾਦਿ[31] ਖੇਪ[32] ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ[33] ਚਾਲੁ[34] ॥	Load[31] thy merchandise[32] and set out[34] with[33] the saints.
ਅਵਰ[35] ਤਿਆਗਿ ਬਿਖਿਆ[36] ਜੰਜਾਲ[37] ॥	Abandon other[35] entanglements[37] of deadly sins[36].
ਧੰਨਿ[38] ਧੰਨਿ ਕਹੈ ਸਭੁ[39] ਕੋਇ ॥	Blessed[38], blessed, will everyone[39] call thee.
ਮੁਖ[40] ਊਜਲ[41] ਹਰਿ ਦਰਗਹ[42] ਸੋਇ[43] ॥	Thy face[40] shall be bright[41] in that[43] God's court[42].
ਇਹੁ ਵਾਪਾਰੁ[44] ਵਿਰਲਾ[45] ਵਾਪਾਰੈ[46] ॥	Only a few[45] engage in[46] this trade[44].
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ[47] ॥੫॥	Nanak, is ever devoted[47] unto them.

۱۵/۵ ۱۔ جِس وکھر کءُ لین تُو آئیا ـــ رام نام سنتن گھر پائیا

۲۔ تج ابھمانُ لیہُ من مول ـــ رام نامُ ہردے مہہ تول

۳۔ لاد کھیپ سنتہہ سنگ چالُ ـــ اور تیاگ بکھیا جنجال

۴۔ دھن دھن کہے سبھ کوءِ ـــ مُکھ اُوجل ہر درگہ سوءِ

۵۔ اِہُ واپار وِرلا واپارے

نانک تا کے سد بلہارے ۔۵۔

۱- اے بھائی! تو جو اس سنسار میں 'رام نام' کا سودا کرنے آیا ہے۔
وہ سودا سنتوں کے گھر ملتا ہے۔

۲- اے بھائی! تو اپنا اہنکار چھوڑ کے پربھو کے نام کا سودا کر لے۔ ساتھ
ہی پربھو کا نام اپنے من میں جانچ لے، تول لے اور پرکھ لے۔

۳- اے بھائی! تو مایا کے سب جنجال چھوڑ۔ پھر رام نام کا سودا کر۔ اسے
اپنے ساتھ اٹھا کر سنتوں کی سنگت میں بیٹھ۔

۴- اے بھائی! اگر تم رام نام جپنے میں لگ جاؤ گے تو سب لوگ تمہیں
شاباش اور آفرین کریں گے۔ پھر پربھو کی بارگاہ میں تیرا چہرہ نورانی ہوگا۔

۵ مگر یاد رہے کہ شاذ ہی کوئی انسان ایسا سودا کرنے کی طرف راغب ہوتا
ہے۔ اے نانک! میں ایسے بیوپاری لوگوں کے صدقے جاؤں۔

15/5

1- जिनस१ ख़ुदा के नाम की है, तू जिस को लेने आइआ है।
संतों के घर मिलती है, येह संतों ही को भाइआ है।
2- शान और शौकत छोड़ के अपनी, रब दे आगे मन का मोल।
जिनस ख़ुदा के नाम को ले कर, उस को अपने मन में तोल।
3- लाद के अपनी खेप२ ज़रा तू, संतों के हमराह३ निकल।
पाप के जंजालों से तू, आज़ाद हो ख़ातिर ख़्वाह४ निकल।
4- धंन धंन अच्छे भागों का, शुहरा५ हो पास और दूर तेरा।
इज़त हो दरगाह में रब की, चेहरा हो पुरनूर६ तेरा।
5- रब का जो बिउपार कमाए, कम७ ऐसा बिउपारी है।
रब के ऐसे बिउपारी पर, 'नानक' भी बलिहारी८ हैं ॥५॥

"His Name's the wares you came buy
There at the stalls of saints they lie".

---

१. सौदा (नाम रुपी सौदा)। २. सौदा। ३. साथ नाल।
४. मनमरज़ी नाल ५. मशहूरी प्रसिद्धता
६. प्रकाशमई, उजल। ७. छद। ८. कुरबान।

ਚਰਨ[48] ਸਾਧ ਕੇ ਧੋਇ[49] ਧੋਇ ਪੀਉ[50] ॥	Wash[49], wash thou the saint's feet[48] and drink[50] the wash.
ਅਰਪਿ[51] ਸਾਧ ਕਉ ਅਪਨਾ ਜੀਉ[52] ॥	Dedicate[51] thy soul[52] to the saint.
ਸਾਧ ਕੀ ਧੂਰਿ[53] ਕਰਹੁ ਇਸਨਾਨੁ[54] ॥	Take bath[54] in the dust[53] of saint's feet.
ਸਾਧ ਊਪਰਿ[55] ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨੁ[56] ॥	Become thou a sacrifice[56] unto[55] the saint.
ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਵਡਭਾਗੀ[57] ਪਾਈਐ ॥	Saint's service is obtained by the greatest good luck[57].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ[58] ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ[59] ਗਾਈਐ[60] ॥	In the saints congregation[58] God's praises[59] are sung[60].
ਅਨਿਕ[61] ਬਿਘਨ[62] ਤੇ[63] ਸਾਧੂ ਰਾਖੈ[64] ॥	From[63] various[61] dangers[62], the saint preserves[64] the man.
ਹਰਿ ਗੁਨ[65] ਗਾਇ[66] ਅੰਮ੍ਰਿਤ[67] ਰਸੁ[68] ਚਾਖੈ[69] ॥	He who chants[66] God's glories[65] tastes[69] the sweetness[68] of ambrosia[67].
ਓਟ[70] ਗਹੀ[71] ਸੰਤਹ ਦਰਿ[72] ਆਇਆ ॥	Who comes to the saint's door[72] and seeks[71] their protection[70];—
ਸਰਬ[73] ਸੂਖ ਨਾਨਕ ਤਿਹ[74] ਪਾਇਆ ॥੬॥	He[74] obtains all[73] the comforts, O Nanak.

۱۵/۶ ۱ - چرن سادھ کے دھوۓ دھوۓ پیو ـــ ارپ سادھ کئو اپنا جیو
۲ - سادھ کی دھور کرہ اسنان ـــ سادھ اوپر جائیے قربان
۳ - سادھ سیوا وڈبھاگی پائیے ـــ سادھ سنگ ہر کیرتن گائیے
۴ - انک بگھن تے سادھو راکھے ـــ ہر گن گاۓ امرت رس چاکھے
۵ - اوٹ گہی سنتہ در آئیا
سرب سوکھ نانک تہہ پائیا -۶-

۱- اے بھائی! سادھوؤں کے پیر دھو دھو کر پی لے اور اپنا مَن بھی سادھوؤں کے بھینٹ چڑھالے۔ برہم گیانی کے چرن دھو دھو کے پی۔ اور بھگتوں پر نچھاور ہو کے جی۔

۲- اے بھائی! تُو سادھوؤں کے پیروں کی خاک میں اشنان کر اور اُن پر قربان ہو جا۔

۳- سادھوؤں کی سیوا کرنے کا موقعہ تو خوش قسمتی سے ہی ملتا ہے۔ اُن کی سنگت میں ہی خدا کی حمد و ثناء کی جا سکتی ہے۔

۴- سادھو ہی انسان کو بیشمار روحانی اور دُنیاوی مشکلات سے بچا لیتا ہے۔ وہ پربھو کے گُن گا کے نام کے آبِ حیات (امرت) کا مزہ چکھواتا ہے۔

۵- جو انسان سادھ کا آسرا لے کر اُس کی پناہ میں آتا ہے۔ اے نانک! وہی طرح طرح کے سُکھ پاتا ہے۔

15/6

साधों के चरनों को धो कर, उन का धोंवन१ पीते जाओ।
जीबन माइआ साधों पर, कुरबान करो और जीते जाओ।
साधों के चरनों की मिटी, ले ले कर इशनान करो।
1- दिल उन पर कुरबान करो,तुम जान उन पर कुरबान करो
साध की सेवा करते हैं, जो भाग खुदा से पाते हैं।
2- साधों की संगत में रहि कर, हमदर खुदा की गाते हैं।

ਸੰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਸੰਤ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਹੀ
3- ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤਿ-ਸਾਲਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

4- सभ जोखों२ और ख़तरों से, येह साध बचा कर रखेंगे।
रब के जो गुन गाते हैं, वुह अमृत का रस चखेंगे।
5- जो संतों का साइआ४ लेन, उन के दवारे आते हैं।
'नानक' अपने संतों से, सुख चैन वुह सारे पाते हैं ॥६॥

اے نانک! آنکس را آسایش جاوداں نصیب شود کہ در پناہ مردانِ خدا جائے گرفتہ و بخدمت آنا پذیرفتہ شود (ماخوذ از گنج آسایش مطبوعہ در ایران)

१. चरनामृत। २.उसतती। ३. नकलीफां। ४. आसरा, ओट।

15/7 ਮਿਰਤਕ[75] ਕਉ ਜੀਵਾਲਨ ਹਾਰ[76] ॥	God is the Re-animator[76] of the dead[75].
ਭੂਖੇ[77] ਕਉ ਦੇਵਤ ਅਧਾਰ[78] ॥	He gives food[78] to the hungry[77].
ਸਰਬ[79] ਨਿਧਾਨ[80] ਜਾਕੀ[81] ਦ੍ਰਿਸਟੀ[82] ਮਾਹਿ[83] ॥	All[79] the treasures[80] are in[83] His[81] gracious glance[82].
ਪੁਰਬ[84] ਲਿਖੇ[85] ਕਾ ਲਹਣਾ[86] ਪਾਹਿ[87] ॥	Man obtains[87] the cargo[86] which is originally[84] destined[85] for him.
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕਾ ਓਹੁ ਕਰਨੈ[88] ਜੋਗੁ ॥	All the things belong to Him. He is Omnipotent[88].
ਤਿਸੁ[91] ਬਿਨੁ ਦੂਸਰ[92] ਹੋਆ[89] ਨ ਹੋਗੁ[90] ॥	Neither there was[89], nor there shall[90] be any[92] but Him[91].
ਜਪਿ[93] ਜਨ[94] ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰੈਣੀ ॥	Ever and ever, O man[94], meditate[93] on Him day and night.
ਸਭ ਤੇ ਊਚ[95] ਨਿਰਮਲ[96] ਇਹ ਕਰਣੀ[97] ॥	The most exalted[95] and the immaculate[96] is this way of life[97].
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ[98] ਜਿਸ ਕਉ ਨਾਮੁ ਦੀਆ[4] ॥ ਨਾਨਕ ਸੋ[99] ਜਨੁ[100] ਨਿਰਮਲੁ[2] ਥੀਆ[3] ॥	The[99] man[100], unto whom, the Lord has mercifully[98] granted[4] His Name, becomes[3] pure[2], O Nanak.
॥੭॥	

١۔ مرتک کئے جیوالنہار — بھوکھے دیوت ادھار 15/7

٢۔ سرب ندھان جاکی درسٹی ماہ — پُرب لکھے کا لہنا پاہ

٣۔ سبھ کچھ تِس کا اوہ کرنے جوگ — تِس بن دوسر ہوآ نہ ہوگ

٤۔ جپ جن سدا سدا دن رینی — سبھ تے اوچ نرمل اِہ کرنی

٥۔ کر کِر جس کئے نام دیا

نانک سو جن نرمل تھیا

۔٧۔

۱- پربھو مُردہ انسان کو زندہ کرنے کی قدرت رکھتا ہے۔ وہی ایک بھوکے انسان کو خوراک کا آسرا بھی دیتا ہے۔

۲- پربھو کی نظر میں سب خزانے ہیں۔ لیکن انسان اپنے کیے ہوئے اعمال کے مطابق پھل پاتا ہے ؎ "صد خزینہ می دہد از یک نظر۔ بندہ از مقسوم خود یابد نگر"

۳- سب کچھ اس پربھو کا ہے۔ وہ سب قدرت رکھتا ہے۔ اُس کے سوا کوئی دوسرا نہیں ـــ نہ تھا، نہ ہے اور نہ ہوگا۔

۴- اے انسان! تو پربھو کو ہمیشہ دن رات یاد کر۔ تیرے سب کاموں سے یہ کام اعلیٰ اور مقدّس ہے۔

۵- پربھو اپنے کرم سے جس شخص کو اپنے نام کی برکت سے نوازتا ہے۔ وہ پاک اور پوتّر ہو جاتا ہے۔

(15/7)

1- जिस में जान न बाकी होगी, उस में जान वुह डालेगा ।
भूखों का आधार१ वुही है, कंगालों को पालेगा ।

زندگی دیتا ہے مُردے کو خدا
اور صبح و شام بھوکے کو غذا

2- उस की एक नज़र में सारे, जग की दौलत माइआ है ।
किसमत में जो लिखा है, हर एक ने उस से पाइआ है ।
3- जो कुछ है सभ माल है उस का, वुह हर शै का बानी२ है ।
वैसा गुज़रा, और न होगा, यकता३ है, लासानी३ है ।
The Doer, He holds all in fee, He is the one, none else can be.
4- ओ बंदे दिन रात हमेशां, विरद४ कोए जा नाम येही ।
नाम लीए जा, नाम लीए जा, काम है ऊंचा काम येही ।
5- जिस को अपनी रहिमत से, खुद रब ने नाम सिखाइआ है ।
उसका जीवन पाक५ है 'नानक', नाम से रुतबा६ पाइआ है ।७।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਾਮੁ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ ,
ਹੇ ਨਾਨਕ! ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ .

१. आसरा । २. मूल, बनाउण वाला । ३. अदुती । ४. जप । ५. पवित्र । ६. ऊँची पदवी ।

ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ[5] ॥ ਤਿਸੁ ਜਨ ਆਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚੀਤਿ[6] ॥	He, whose heart has faith[5] in the Guru;—that man comes to meditate[6] on the Lord God.
ਭਗਤੁ ਭਗਤੁ[7] ਸੁਨੀਐ[8] ਤਿਹੁ[9] ਲੋਇ[10] ॥ ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ[12] ਏਕੋ ਹੋਇ[13] ॥	He, within whose mind[12] is the Unique[13] Lord, is renowned[8] as a saint and devotee[7] in the three[9] worlds[10].
ਸਚੁ ਕਰਣੀ[14] ਸਚੁ ਤਾਕੀ[15] ਰਹਤ[16] ॥	True is his doing[14] and true his[15] way of life[16].
ਸਚੁ ਹਿਰਦੈ[17] ਸਤਿ ਮੁਖਿ[18] ਕਹਤ[19] ॥	True is his mind[17] and truth he utters[19] with his mouth[18].
ਸਾਚੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ[20] ਸਾਚਾ ਆਕਾਰੁ[21] ॥	True is his vision[20] and true is his form[21].
ਸਚੁ ਵਰਤੈ[22] ਸਾਚਾ ਪਾਸਾਰੁ[23] ॥	He distributes[22] truth and truth he spreads[23].
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[24] ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਕਰਿ[25] ਜਾਤਾ[26] ॥ ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਸਚਿ[27] ਸਮਾਤਾ[28] ॥ ੮॥੧੫॥	He who recognises[26] the Supreme[24] Lord as[25] true;--Nanak, that man gets absorbed[28] in the True Being[27].

۱۵/۸ ۱ - جاکے من گور کی پرتیت ـــ تس جن آوے ہر پربھ چیت

۲ - بھگت بھگت سنیئے تہہ لوء ـــ جاکے ہردے ایکو ہوء

۳ - سچ کرنی سچ تاکی رہت ـــ سچ ہردے ست مکھ کہت

۴ - ساچی درسٹ ساچا آکار ـــ سچ ورتے ساچا پاسار

۵ - پاربرہم جن سچ کر جاتا

نانک سو جن سچ سماتا

-۸-

۱۔ جِس اِنسان کا مَن سَتگُورو کے ایمان سے مالامال ہو جاتا ہے۔ اُس میں خُود پرَبھو بستا ہے۔

۲۔ جِس انسان کے من میں پرَبھو بستا ہے، وہ ہر انسان کی نظر میں بھگت تسلیم ہوتا ہے۔

۳۔ اُس بھگت کی زِندگی کے اصُول ہمہ گیر طور یکساں اور سچّے بن جاتے ہیں۔ جِس کے مَن میں پرَبھو قیام کرتا ہے۔ اُس بھگت کی زبان پر پربھو کا نام ہر دَم آتا ہے۔

۴۔ اُس انسان کی نِگاہ سچّے پربھُو کے رَنگ میں رنگی ہوتی ہے۔ اس لئے یہ دُنیا پربھو کا رُوپ نظر آتی ہے۔ کیونکہ پربھُو ہی ہر جگہ موجُود نظر آتا ہے۔

۵۔ جِس انسان نے اکال پُرکھ کو ہمیشہ ابدی سچ کی ایک حقیقت سمجھا۔ اے نانک! وہ دائمی طور اُس "سچ رُوپ" پرماتما میں سما جاتا ہے۔

15/8

1- सचे दिल से मान के जो, ईमान१ गुरु पर लाता हैं।
याद खुदा की करता है, वुह रब में धिम्रान जमाता हैं।

اپنے مرشد پر ہے جِس کو اعتبار
ہے وہی عابد، وہی طاعت گزار

2. जिस के मन में एक बसे, जो एक में धिम्रान लगाता हैं।
जग के तीनों तबकों२ में, फिर भगत वुही कहिलाता है।
3. काम सभ उस के सचे हों, वुह सच मे जीता रहिबा है।
सच है उस के दिल के अन्दर, सच ही मूंह से कहिता है।
4- सच है उस की आखों में, वुह सच की दुनीआं पाएगा।
सच ही सभ में बरतेगा, वुह सच ही सच फैलाएगा३।
5- जिस ने रब को सच के अन्दर, सचे दिल से पाइआ है।
'नानक' वुह इनसान है सचा, सच में आप समाइआ हैं।८।

——-——

१. सिदक, यकीन। २. तिनां लोकां। ३. उह सच दा ही प्रचार करेगा।

੧੬

ਸਲੋਕੁ ॥

ਰੂਪੁ[29] ਨ ਰੇਖ[30] ਨ ਰੰਗੁ[31] ਕਿਛੁ
ਤ੍ਰਿਹੁ[32] ਗੁਣ[33] ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਭਿੰਨ[34] ॥
ਤਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ[35] ਨਾਨਕਾ
ਜਿਸੁ ਹੋਵੈ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ[36] ॥ ੧ ॥

سلوک

رُوپ[29] نہ ریکھ[30] نہ رنگ[31] کچھ
ترہ[32] گُن[33] تے پربھ بھِنّ[34]
تِسہہ بُجھائے[35] نانکا
جِس ہووے سُپرسنّ[36]

The Lord has no form[29] or outline[30]; nor any colour[31]. He is exempt[34] from three[32] qualities[33]

O Nanak, with whom He is well pleased[36], He causes him to understand[35] Him.

سروِ اندریہ گُنا بھاسم سروِ اندریہ و ورجتم ۱
اسکتم سرو بھرچیوّ نرگُنم گن بھگوکتر چہ ۱۱
(شری گیتا جی ۱۴/۱۳)

असटपदी

16

سلوکُ

پربھُو شکل وصُورت اور رُوپ رنگ سے مُنزّہ اور پاک ہے۔ وہ مایا
کے تینوں گنُوں[2] سے بالاتر اور بے داغ ہے۔ اے نانک! وہ اُس انسان کو اپنے
اسرار سے آگاہ کرتا ہے جس پر وہ خُوش ہوتا ہے۔

He has no form, no hue, no mark and
Gunas three He is above,
Himself the Lord reveals to him on whom
He bestows His love."

प्रभु का न कोई रूप रेख न रंग है,
प्रभु तीन गुणों से अलग है।
स्वयं को उसे समझाता है,
जिस पर वह प्रसन्न होता है।

۲۔ گُن تین قسم کے ہیں:۔ ۱۔ تمگُن ۲۔ رجگُن اور ۳۔ ستگُن۔ یہ گُن انسانی ضمیر کی
تین[3] کیفیتیں ہیں۔ تمگُن سے منسُوب کیفیت کے آئینہ میں انسان ٹھوس روش کا قائل
ہے۔ رجگن اور ستگن رُوپہلی اور سُنہری اثرات سے وابستگی کے رجحانات ہیں۔

१. 'तिन गुण—सतो गुण, रजो गुण, तमो गुण। २. प्रकाश।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
16/1 ਅਬਿਨਾਸੀ[37] ਪ੍ਰਭੁ ਮਨ ਮਹਿ[38] ਰਾਖੁ[39] ॥ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਤੂ ਪ੍ਰੀਤਿ[40] ਤਿਆਗੁ[41] ॥	Keep[39] thou the Imperishable Lord[37] in[38] thy mind and renounce[41] thou the love[40] of man.
ਤਿਸ ਤੇ ਪਰੈ[42] ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਕੋਇ ॥	Beyond[42] Him there is nothing.
ਸਰਬ[43] ਨਿਰੰਤਰਿ[44] ਏਕੋ[45] ਸੋਇ[46] ॥	That[46] One[45] Lord is contained amongst[44] all[43].
ਆਪੇ[47] ਬੀਨਾ[48] ਆਪੇ ਦਾਨਾ[49] ॥	He Himself[47] is far-seeing[48] and Himself all-knowing[49].
ਗਹਿਰ[50] ਗੰਭੀਰੁ[51] ਗਹੀਰੁ[52] ਸੁਜਾਨਾ[53] ॥	He is Unfathomable[55], profound[51], deep[52], and all-wise[53].
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[54] ਪਰਮੇਸੁਰ[55] ਗੋਬਿੰਦ[56] ॥	He is the Transcendent Lord[54], the Supreme Being[55] and the Master of Universe[56].
16/1 ਕ੍ਰਿਪਾ[57] ਨਿਧਾਨ[58] ਦਇਆਲ[59] ਬਖਸੰਦ[60] ॥	God is the Treasure[58] of mercy[57], compassionate[59] and the Pardoner[60].
ਸਾਧ ਤੇਰੇ ਕੀ ਚਰਨੀ[61] ਪਾਉ[62] ॥ ਨਾਨਕ ਕੈ ਮਨਿ[63] ਇਹੁ ਅਨਰਾਉ[64] ॥੧॥	In the mind[63] of Nanak is this longing[64], that he may fall[62] at the feet[61] of Thine saints, O Lord.

16/1 ۱۔ ابناسی پربھ من مہہ راکھ — مانکھ کی تو پریت تیاگ

۲۔ تس تے پرے ناہی کچھ کوء — سرب نرنتر ایکو سوء

۳۔ آپے بینا آپے دانا — گہر گنبھیر گہیر سجانا

۴۔ پاربرہم پرمیسر گوبند — کرپا ندھان دئآل بکھسند

۵۔ سادھ تیرے کی چرنی پاؤ

نانک کے من اہ انراؤ

۱۔

۱۔ اے انسان! اپنے من میں حَیُّ القیوم داکال پُرکھ کا پیار رکھ۔ اس کے علاوہ جتنے بھی غیر ہیں۔ اُن سے مُنہ موڑ۔

۲۔ سب جانداروں کے اندر ایک اکال پُرکھ ہی سمایا ہُوا ہے۔ اُس کے سوا کوئی نہیں ہے۔ وہی محیطِ کُل ہے۔

۳۔ ہے اُسی کا حسن سب میں جلوہ بار۔ ہے وہی بے پردہ سب میں پردہ دار پربھو ہر چیز کو دیکھتا ہے۔ وہی ہر چیز کو سمجھتا ہے۔ وہ اتنا سنجیدہ اور سمجھدار ہے کہ اسے کوئی سمجھ نہیں سکتا ہے نہ اُس کے علم کا اندازہ لگا سکتا ہے۔

۴۔ اے لامحدود پربھو! اے سب کو پالنے والے پربھو! اے سب کو دینے والے پربھو! تُو ہی مالکِ ارض و سماء ہے اور تُو ہی تمام بخششوں کا مخزن ہے۔

۵۔ پربھو! گُورو جی کہتے ہیں کہ میرے من میں تمنّا ہے کہ سادھوؤں کے چرنوں پر پڑوں۔

सब सम्बन्धित त्याग कर प्रभु का नाम उच्चारण करें।

16/1

1- रब की याद बसा ले मन में, रब तेरा लाफ़ानी है।
उलफत छोड़ इनसानों की, सभ प्यार येह तेरा फ़ानी है।

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ۝ (القرآن)۔ ترجمہ:- اور اپنے پربھو کے نام کا سمرن کرو اور سب سے قطع کر کے اُس کی طرف متوجہ رہو۔ سُورۂ المزّمّل۔ آیہ ۸۔

2- उस से बढ़ कर और नहीं कुछ, उस से आली कोई नहीं।
हर शै में बेरोक वुही है, उस से ख़ाली कोई नहीं।

3- सभ कुछ उस पर रोशन है, वुह बीना१ है, वुह दाना है।
गहिरा और अथाह भी है, दानिशमंद२ सिआना है।

4- पाक ख़ुदा परमेशर है, गोबिंद हैं, पालनहार हैं वुह।
रहिमत३ का वुहमख़ज़न४ है, रहिमान५ है वुह गुफार६ हैं वुह।

5- साध जो मेरे प्यारे हैं, सुख पाउं मैं उन के कदमों में।
'नानक' की येह ख़्वाहिश है, लग जाऊं मैं उन के कदमों में।।१।।

---

१. देखण वाला (सरब द्रिशटा)। २, बुध-बिबेक मई। ३, दइआ। ४, भंडार, ख़ज़ाना। ५. दइआवान। ६. खिमा वाल।

ਮਨਸਾ[65] ਪੂਰਨ ਸਰਨਾ ਜੋਗ[66] ॥	God is the fulfiller[65] of desire and potent to give protection[66].
ਜੋ ਕਰਿ[67] ਪਾਇਆ[68] ਸੋਈ[69] ਹੋਗੁ[70] ॥	What the Lord has Inscribed[68] with His hand[67] that[69] does take place[70].
ਹਰਨ[71] ਭਰਨ[72] ਜਾਕਾ ਨੇਤ੍ਰ[73] ਫੋਰੁ[74] ॥	He fills[72] and empties[71] in the twinkling[74] of an eye[73].
ਤਿਸੈ[75] ਕਾ ਮੰਤ੍ਰੁ[76] ਨ ਜਾਨੈ ਹੋਰੁ[77] ॥	None else[77] knows His[75] resolve[76].
ਅਨਦ[78] ਰੂਪ[79] ਮੰਗਲ[80] ਸਦ[81] ਜਾਕੈ[82] ॥	He is the embodiment[79] of happiness[78] and in His[82] Mansion is the enternal[81] beatitude[80].
ਸਰਬ[83] ਥੋਕ[84] ਸੁਨੀਅਹਿ[85] ਘਰਿ[86] ਤਾਕੈ[87] ॥	All[83] the articles[84], I have heard[85], are in His[87] palace[86].
ਰਾਜ ਮਹਿ[88] ਰਾਜੁ[89] ਜੋਗ ਮਹਿ ਜੋਗੀ ॥	Amongst[88] kings He is the Supreme King[89] and among yogis the Supreme Yogi.
ਤਪ ਮਹਿ ਤਪੀਸਰੁ[90] ਗ੍ਰਿਹਸਤ[91] ਮਹਿ ਭੋਗੀ[92] ॥	Among penitents He is the great penitent[90] and among house-holders[91] He is the Enjoyer[92].
ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ[93] ਭਗਤਹ[94] ਸੁਖੁ[95] ਪਾਇਆ[96] ॥	By constant meditation[93] the saints[94] obtain[96] peace[95].
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ[97] ਪੁਰਖ[98] ਕਾ ਕਿਨੈ ਅੰਤੁ[99] ਨ ਪਾਇਆ[100] ॥੨॥	Nanak, of that[97] Lord[98], no one has found[100] the limits[99].

۱۶/۲ ۱۔ منسا پورن سرنا جوگ ہے — جو کر پائیا سوئی ہوگ

۲۔ ہرن بھرن جا کا نیتر پھور — تِس کا منتر نہ جانے ہور

۳۔ انند روپ منگل سد جا کے — سرب تھوک سُنی یہہ گھر تا کے

۴۔ راج مہہ راج جوگ مہہ جوگی — تپ مہہ تپیسر گرہست مہہ بھوگی

۵۔ دھیاء دھیاء بھگتہہ سکھ پائیا

نانک تس پرکھ کا کنے انت نہ پائیا ۔۲۔

۱- پربھو انسان کے مَن کی مُرادیں پُوری کرنے والا ہے اور اُنہیں سہارا دینے والا ہے۔ اس نے جو کچھ ہمارے مقسُوم میں لکھا ہے، وہی ہو کر رہے گا۔

۲- پربھو انسان کو چشمِ زدن میں بچا بھی سکتا ہے اور تباہ بھی کر سکتا ہے۔ اُس کے ربّانی راز کو کوئی نہیں جانتا ہے۔

۳- پربھو کے یہاں ابدی سُکھ، اور لازوال خوشیاں ہیں سنسار کی سب نعمتیں اُس کے پاس موجُود ہیں

۴- پربھو ہی راجوں کا راجہ ہے۔ جوگیوں میں یوگی ہے۔ تپ کرنے والوں میں تپی ہے اور گرہستیوں میں گرہستی ہے۔

۵- بھگت لوگوں نے اُس پربھو کا نام سمر سمر کر سُکھ پایا ہے۔ اے نانک! کسی انسان نے اُس بحرِ بیکراں اکال پُرکھ کی تھاہ نہیں پائی۔

16/2

1- सभ का मनशा१ पूरा कर के, सभ को आप बचाता है।
जो उस ने लिख रखा है, वुह पूरा होता जाता है। २७
2. आए दुनीआं, जाए दुनीआं, उस के एक इशारे से।
वाकिफ२ और नहीं कोई भी, उस के मंतर निआरे३ से।

طرفۃ العینے بسازد انہدام ۔ از خدِ داند نہ کس رازو مرام

3. रुप आनंद उसी का है, कुछ उस को रंज मलाल४ नहीं।
सुनता हूं मैं घर में उस के, चीज किसी का काल५ नहीं।
4- राजों में वुह राजा है, और जोगी हों तो जोगी है।
तप वालो में तप वाला है, घर वालों में भोगी है।
5. भगत जो हरदम धिआन लगाए, चैन उसे मिल जाएगा।
ऐसी आला हसती का कुछ, 'नानक' अंत न पाएगा ॥२॥

१. इछा। २. जाणकार। ३. अनोखे मंत्र। ४. गम-फिक्र। ५. घाटा, अभाव।

16/3 ਜਾ[2] ਕੀ ਲੀਲਾ[3] ਕੀ ਮਿਤਿ[4] ਨਾਹਿ ॥	To His[2] plays[3] there is no limit[1].
ਸਗਲ ਦੇਵ[5] ਹਾਰੇ[6] ਅਵਗਾਹਿ[7] ॥	All the demigods[5] are tired[6] of their search[7].
ਪਿਤਾ[8] ਕਾ ਜਨਮੁ[9] ਕਿ ਜਾਨੈ ਪੂਤੁ[10] ॥	What does the son[10] know of his father's[8] birth[9]?
ਸਗਲ[11] ਪਰੋਈ[12] ਅਪੁਨੈ ਸੂਤਿ[13] ॥	All[11] the things, God has strung[12] on His string[13].
[15]ਸੁਮਤਿ[16] ਗਿਆਨੁ[17] ਧਿਆਨੁ[18] ਜਿਨ ਦੇਇ[19] ॥ ਜਨ[20] ਦਾਸ[21] ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ[22] ਸੇਇ[23] ॥	His slaves[20] and servants[21], whom the Lord grants[19] good[15] sense[16], Divine knowledge[17] and meditation[18]; they[23] remember[22] His Name.
ਤਿਹੁ ਗੁਣ[24] ਮਹਿ[25] ਜਾਕਉ ਭਰਮਾਏ[26] ॥ ਜਨਮਿ[27] ਮਰੈ[28] ਫਿਰਿ[29] ਆਵੈ ਜਾਇ[30] ॥	He, whom the Lord leads astray[26] in[25] three qualities[24] dies[28] to be born[27] again[29] and continues coming and going[30].
ਊਚ[31] ਨੀਚ[32] ਤਿਸ[33] ਕੇ ਅਸਥਾਨ[34] ॥	High[31] and low[32] places[34] are His[33].
ਜੈਸਾ[35] ਜਨਾਵੈ[36] ਤੈਸਾ[37] ਨਾਨਕ ਜਾਨ[38] ॥੩॥	As[35] God causes Nanak to know[36] Him so[37] does he understand[38] Him.

16/3

۱۔ جا کی لیلا کی مت ناہ ـــ سگل دیو ہارے اوگاہ

۲۔ پتا کا جنم کہ جانے پوت ـــ سگل پروئی اپنے سوت

۳۔ سمت گیان دھیان جن دےء ـــ جن داس نام دھیاوہ سوء

۴۔ تہہ گن مہہ جا کو بھرمائے ـــ جنم مرے پھر آوے جائے

۵۔ اوچ نیچ تس کے استھان

جیسا جناوے تیسا نانک جان ـ ۳ ـ

۱۔ جس پربھ کے جگ روپی کھیل کا کوئی اندازہ نہیں کر سکتا ہے۔ اُسکی کھوج کرتے کرتے سب دیو اور دیوتا تھک کر رہ گئے ہیں۔

۲۔ باپ کا جنم کس طرح بیٹا جان سکتا ہے۔ پربھو موجودات کے دانے اپنی تنظیم کے دھاگے میں پرو کر رکھے ہے۔

۳۔ جن سیوکوں کو پربھو اچھی دانش اور اونچی سمجھ دیتا ہے۔ وہی اس کا نام جپتے ہیں۔

۴۔ پربھو جن کو مایا اور مایا کے تین گنوں میں بھٹکا دیتا ہے۔ وہ جنم مرن کے چکر میں آتے جاتے رہتے ہیں۔

۵۔ اونچے اور نیچے سب پربھو کے مقام (استھان) ہیں۔ اے نانک! وہ جس کو جتنی عقل و دانش بخشتا ہے۔ وہ ایسا ہی بن جاتا ہے ۔

وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ (القرآن)

16/3

ترجمہ:۔ اُس کے علم و عرفان کے رازوں میں سے انسان اتنا ہی جان سکتا ہے جتنا رب چاہے۔

1- उस ने ऐसी लीला१ धारी, जिस का अंत न आइआ है ।
देवता सभ थक थक कर हारे, भेद कब उस का पाइआ है ।
2- बच्चे को मालूम हो किउं कर, बाप कहां से आइआ है ।
तार में कुल संसार परो कर, रब ने हार बनाइआ है ।
3- जिनको उसने होश दीआ है, गिआन और धिआन वुह पाते हैं ।
उस के सच्चे दास वुही हैं, उस में धिआन लगाते हैं ।

Deep musing, wisdom and the inner light
Who have are blest, they' lone His Name recite.

4- सतगुन, रजगुन, तमगुन में२ वुह जिस का मन भरमाता है।
जीता है गाहि३ मरता है, गाहि आता हैं गाहि जाता है ।
5- ऊचे हो या नीचे हों, सभ उस के हैं असथान सदा ।
जैसा आप समझाए 'नानक', वैसा उस को जान सदा ।।३।।

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ (القرآن) ترجمہ:۔ اونچے اور نیچے سب پرماتما کے استھان ہیں۔ وہ جیسی جیسی بدھی انسان کو دیتا ہے، وہ ویسا ہی بنتا ہے۔ وہی ہر شے میں کارفرما ہے۔

१. खेल, रचना । २. तिनां गुणां विच । ३. कभी ।

प्रभु का प्यारा वह है जो सात्विक कर्म करे ।

ਨਾਨਾ[39] ਰੂਪ[40] ਨਾਨਾ ਜਾ[41] ਕੇ ਰੰਗ[42] ॥	Various[39] the forms[40] and various are His[41] colours[42].
ਨਾਨਾ ਭੇਖ[43] ਕਰਹਿ[44] ਇਕ ਰੰਗ[45] ॥	He assumes[44] various guises[43] and yet remains one and the same[45].
ਨਾਨਾ[46] ਬਿਧਿ[47] ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰੁ[48] ॥ ਪ੍ਰਭੁ[49] ਅਬਿਨਾਸੀ[50] ਏਕੰਕਾਰੁ[51] ॥	The Imperishable[50] Unique[51] Lord[49] has extended[48] Himself in myriads[46] of ways[47].
ਨਾਨਾ ਚਲਿਤ[54] ਕਰੇ[52] ਖਿਨ[53] ਮਾਹਿ ॥	In a moment[53] He stages[52] myriads of plays[54].
ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ[55] ਪੂਰਨੁ[56] ਸਭ ਠਾਇ[57] ॥	The Perfect[56] Lord is filling[55] all the places[57].
ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ[58] ਕਰਿ ਬਨਤ[59] ਬਨਾਈ[60] ॥	In various ways[58], He has made[60] the creation[59].
ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ[61] ਆਪੇ[62] ਪਾਈ[63] ॥	His worth[61], He has HImself[62] appraised[63].
ਸਭ ਘਟ[64] ਤਿਸ[65] ਕੇ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ ਠਾਉ[66] ॥	All the hearts[64] are His[65] and His are all the places[66].
ਜਪਿ ਜਪਿ[67] ਜੀਵੈ[68] ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੪॥	Nanak lives[68] by continually repeating[67] God's Name.

۱۶/۴ ۱۔ نانا روپ نانا جا کے رنگ ـــ نانا بھیکھ کرہ اِک رنگ
۲۔ نانا بدھ کینو بستھارُ ـــ پربھ ابناسی ایکنکار
۳۔ نانا چلت کرے کھن ماہ ـــ پور رہ او پورن سبھ ٹھاہ
۴۔ نانا بدھ کر بنت بنائی ـــ اپنی قیمت آپے پائی
۵۔ سبھ گھٹ تس کے سبھ تس کے ٹھاءُ
جپ جپ جیوے نانک ہر ناءُ ۔۴۔

۱۔ اے پربھو! تیرے رنگ رُوپ طرح طرح کے ہیں۔ تُو اپنی یک رنگی میں بے شمار صورتیں اُبھارتا ہے۔

۲۔ اے پربھو! تو لافانی ہے، تو ذاتِ واحد ہے، مگر تُو نے مختلف طریقوں سے اپنا پھیلاؤ کیا ہے۔

۳۔ اے پربھو! تو آنکھ کی ایک جھپک میں کئی طرح کے کھیل تماشے کرتا ہے۔ تو مکمل طور سب جگہوں میں سمایا ہوا ہے۔

۴۔ اے پربھو! تُو نے جگت کی رچنا کئی طریقوں سے رچی ہے۔ تُو اپنی عظمت کی حقیقت خود جانتا ہے۔

۵۔ اے پربھو! سارے شریر تیرے ہی ہیں۔ ساری جگہیں (استھان) تمہاری ہیں۔ اے نانک! تو اس رام کا نام بار بار جپ کر جیتا جا۔

16/4

1- रुप नए और रंग नए, नैरंग१ नए और ढंग नए।
आप रहे यकरंग२ मगर बहुरुप हैं रंगा रंग नए।
2- गूनागूनी३ जलवों४ से, फैलाता है संसार वुही।
जात उस की लाफ़ानी है, यकता है एक ओअंकार वुही।
3- चाल नई और ढाल नई पलपल में स्वांग५ वुह करता जाए।
कामिल जात उस की है, वुह सारे भरने भरता जाए।
4- रंगा रंगी ख़लक६ बनाए, ख़ूब दिखाए सनअत७ वुह।
आप अपनी कदर वुह जाने आप ही आपनी कीमत वुह।
5- हर मन में घर उस का है, हर घर में उस की बसती है।
नाम को जप कर जीता है बस येह 'नानक' की हसती है।४।

پربھو بے شمار رنگوں میں دُنیا کا کھیل کھیلتا ہے۔ وہ اپنی عظمت کا اندازہ خود کرتا ہے کہ وہ کیا کرتا ہے، کیسے کرتا ہے اور کیوں کرتا ہے ۔۔۔ جو اُسے پہچان گئے، اُسی میں سما گئے۔

● १. माइआ। २. इक रंग, इक भेस। ३. रग बरगे।
४. द्रिश। ५. भेस। ६. दुनीआं। ७. कारागरी।

16-5

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ[69] ਸਗਲੇ ਜੰਤ[70] ॥

By the Name are sustained[69] all the creatures[70].

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਖੰਡ[71] ਬ੍ਰਹਮੰਡ[72] ॥

By the Name are supported the regions[71] of the earth and solar-systems[72]

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ॥

By God's Name are supported the Simirtis, the Veds and the Purans.

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸੁਨਨ[75] ਗਿਆਨ[73] ਧਿਆਨ[74] ॥

By the Name's support, the mortals hear[75] of Divine knowledge[73] and meditation[74].

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਆਗਾਸ[76] ਪਾਤਾਲ[77] ॥

Lord's Name is the prop of the skies[76] and under-worlds[77].

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਗਲ[78] ਆਕਾਰ[79] ॥

Lord's Name is the prop of all[78] the bodies[79].

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਪੁਰੀਆ[80] ਸਭ ਭਵਨ[81] ॥

By the name are supported all the worlds[80] and spheres[81].

ਨਾਮ ਕੈ ਸੰਗਿ[82] ਉਧਰੇ[83] ਸੁਨਿ[84] ਸ੍ਰਵਨ[85] ॥

Men have been saved[83] by associating[82] with the Name and hearing[84] it with their ears[85].

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ[86] ਜਿਸੁ ਆਪਨੈ ਨਾਮਿ ਲਾਏ[87] ॥ ਨਾਨਕ ਚਉਥੇ ਪਦ[88] ਮਹਿ[89] ਸੋ[90] ਜਨੁ[91] ਗਤਿ[92] ਪਾਏ ॥੫॥

The[90] servant[91], whom the Master mercifully[86] attaches[87] to His Name, O Nanak, obtains salvation[92] and gets into[89] the fourth state[88] of beatitude.

۱۔ نام کے دھارے سگلے جنت ۔۔۔ نام کے دھارے کھنڈ برہمنڈ

۲۔ نام کے دھارے سمرت بید پران ۔۔۔ نام کے دھارے سنن گیان دھیان

۳۔ نام کے دھارے آگاس پاتال ۔۔۔ نام کے دھارے سگل آکار

۴۔ نام کے دھارے پری آسبھ بھون ۔۔۔ نام کے سنگ اُدھرے سُن سرون

۵۔ کر کرپا جس آپنے نام لائے
نانک چوتھے پد مہہ سو جن گت پائے
۔۵۔

۱- اے پربھو! تمام جاندار تیرا ہی آسرا لیئے ہوئے ہیں۔ روئے زمین کے سب برِ اعظم، بلکہ ساری کائینات تمہارے ہی سہارے قایٔم ہے۔

۲- وید، پران اور سمرتیاں تمہارے ہی آدھار پر ہیں۔ انسان کانوں سے عرفان کی باتیں سُنتا ہے اور پھر مرکوزیت حاصل کرتا ہے۔ یہ سب پربھو کے آسرے سے ہے۔

۳- سارے آکاش، پاتال پربھو کے آسرے پر انحصار رکھتے ہیں۔ سارے شریر اُسی کے آسرے پر قایٔم ہیں۔

۴- ساری موجودات جس میں تین ۳ بھون (دھرتی، پاتال اور آکاش) اور چودہ ۱۴ جگت شامل ہیں، اُسی ایک اکال پُرکھ نے قایٔم کئے ہیں۔ اس کا نام سُننے سے بُرائیوں سے نجات ملتی ہے۔

۵- پربھو جس پر مہر کر کے اپنے نام کے ساتھ واصل کرتا ہے وہ مایا کے تین ۳ گُنوں سے بالاتر ہو کر چوتھے درجہ (یعنی مقامِ الوہیت میں) پہنچ جاتا ہے۔ اور مُکتی پاتا ہے۔

14/5

1- नाम के बल पर काइम र'हि कर खलकत१ बसती रहिती है ।
नाम के बल पर खितों तबकों, संसारों की हसती है ।

2- नाम के बल पर हिंदू को, सिम्रितीआं वेद पुरान मिले ।
नामके बलपरगिआन मिले,और नामके बलपर धिआन मिले।

3 नाम के बल पर काइम येह,आकाश भी है, पाताल भी है ।
नाम के बल पर हासल सारे,जग को इसतकलाल२ भी है ।

"All forms of life the Name alone sustains
As also skies and earth domains."

4- नाम के बल पर काइम हो, नगरी में आबादी हो ।
नाम खुदा का सुन कर हासल, बंदे को आज़ादी हो ।

5- जिस को अपनी रहिमत से, वुह नाम की उलफत देता है ।
'नानक' चौथे दरजे३ में, वुह कामल मुकती लेता है ।।५।।

ایسا انسان مایا کے تین ارکان یعنی دھرتی، پاتال اور آکاش سے بالاتر ہو کر چوتھے درجہ (مقامِ الوہیت میں) پہنچ کر مکتی حاصل کرتا ہے۔

१. स्रिसटी । २. ठहिराउ । ३. सहिज अवसथा, उची अवसथा ।

ਰੂਪੁ[93] ਸਤਿ[94] ਜਾਕਾ[95] ਸਤਿ ਅਸਥਾਨੁ[96] ॥	True[94] is His form[93] and true His[95] seat[96].
ਪੁਰਖੁ[97] ਸਤਿ ਕੇਵਲ[98] ਪਰਧਾਨੁ[99] ॥	True is His personality[97] and He alone[98] is supreme[99].
ਕਰਤੂਤਿ[100] ਸਤਿ ਸਤਿ ਜਾਕੀ ਬਾਣੀ[2] ॥	His acts[100] are true and true is His word[2].
ਸਤਿ ਪੁਰਖ[3] ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ[4] ॥	The True Lord[3] is contained[4] amongst all.
ਸਤਿ ਕਰਮੁ[5] ਜਾਕੀ ਰਚਨਾ[6] ਸਤਿ ॥	His deeds[5] are true and true is His creation[6].
ਮੂਲੁ[7] ਸਤਿ ਸਤਿ ਉਤਪਤਿ[8] ॥	True is His foundation[7] and true what springs[8] therefrom.
ਸਤਿ ਕਰਣੀ[9] ਨਿਰਮਲ[10] ਨਿਰਮਲੀ ॥	True is His life-routine[9], the purest of the pure[10].
ਜਿਸਹਿ[12] ਬੁਝਾਏ[13] ਤਿਸਹਿ[14] ਸਭ[16] ਭਲੀ[15] ॥	Everything[16] turns out well[15] for him[14], whom[12] the Lord instructs[13].
ਸਤਿ ਨਾਮੁ[17] ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸੁਖਦਾਈ[18] ॥	Peace-giver[18] is the True Name[17] of the Lord.
ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ[19] ਸਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ[20] ਪਾਈ[21] ॥੬॥	True faith[19], Nanak has obtained[21] from[20] the Guru.

۱۶/۶
۱۔ رُوپ سَتِ جاں کا سَتِ اَستھاں — پُرکھ سَتِ کیول پردھان
۲۔ کرتُوت سَتِ سَتِ جاں کی بانی — سَت پُرکھ سبھ ماہِ سمانی
۳۔ سَت کرم جاں کی رَچنا سَتِ — مُول سَتِ سَتِ اُتپت
۴۔ سَتِ کرنی نِرمل نِرملی — جِسہہ بُجھائے تِسہہ سبھ بھلی
۵۔ سَت نام پربھ کا سُکھدائی
بِسواس سَتِ نانک گُر تے پائی

۔۶۔

١- پربھو کا رُوپ یکساں ہے ۔ اُس کا مقام یکساں ہے ۔ وہ تغیّر سے مُبرّا ہے ۔
وہ سب کے سروں پر قائم ہے ۔ وہی سب کا مالک ہے ۔
٢- جس سدا اٹل اکال پُرکھ کی سچّی بانی سب جانداروں میں کلام کرنے والی ہے ۔
اُس کے کام بھی اٹل ہیں ۔
٣- پربھو کی رچنا مکمّل ہے ۔ وہی سب کی بُنیاد ہے ۔ اُس کی خلقت مکمّل ہے
اور اُس کی بخشش سدا قائم ہے ۔
٤- پربھو کی رضا پاک تر ہے ۔ جس اِنسان کو یہ بھلی لگتی ہے اُسکو سُکھ ملتا ہے ۔
٥- اُس سچّے پربھو کا سچّا نام سُکھ دینے والا ہے ۔ اے نانک تمام جانداروں
کو یہ اٹل صدق صرف گُورُو کی حضوری میں حاصِل ہوتا ہے ۔

16/6

1- सचा उस का रुप भी है, और सचा ही असथान भी है।
खालक सची उस की हसती, जो सभ में प्रधान ही है।
2- सचे उस के काम भी हैं, और सचो उस को बात भी है।
सची उस की जात भी है, पुर१ जिस से मोजूदात२ भी है।
3- सचे फिअल३ सभ उस के हैं, और सचा खूब पसारा४ है।
जड़ भी सच है, मूल भी सच है, सचा पेड़ भी सारा है।
4- खालस५ से भी बड़ कर खालस, सचे काम बनाए वुह।
जिस को आप सुभाए वुह, हर शै को नेक बनाए वुह।
5- सचा नाम खुदा का है, जो दुनीआं का सुखदाता है।
येह सचा ईमान६ हमेशां, 'नानक' गुर से पाता है ॥६॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸਦਾ ਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੈ, ਹੇ ਨਾਨਕ!
ਜੀਵ ਨੂੰ ਇਹ ਅਟਲ ਸਿਦਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਐਸ ਸਿੰਘ)

لَا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ حَقًّا حَقًّا ۔

ترجمہ: کوئی نہیں سوائے پربھو کے ۔ وہ سچّ ہے ۔ اُس کے افعال سچّ ہیں ۔ الغرض وہ ایک سچّی حقیقت ہے

प्रभु ही सत्य है। उस से अतीत कोई नहीं है।

१. परीपूरन। २. सारा दिसदा जगत। ३. कंम। ४. फैलाउ। ५. खास। ६. यकीन, भरोसा।

ਸਤਿ ਬਚਨ[22] ਸਾਧੂ ਉਪਦੇਸ[23] ॥	True are the words[22] and instruction[23] of the saint.
ਸਤਿ ਤੇ[24] ਜਨ[25] ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ[26] ਪ੍ਰਵੇਸ[27] ॥	True are the[24] persons[25], into whose minds[26] the Lord enters[27].
ਸਤਿ[28] ਨਿਰਤਿ[34] ਬੂਝੈ[29] ਜੇ ਕੋਇ[30] ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ[31] ਤਾਕੀ[32] ਗਤਿ[33] ਹੋਇ ॥	If any one[30] knows[29] and greatly loves[34] the truth[28], then, he[32] obtains salvation[33] by meditating[31] on the Name.
ਆਪਿ[35] ਸਤਿ ਕੀਆ[36] ਸਭੁ[37] ਸਤਿ ॥	The Lord Himself[35] is true and true is everything[37], He has made[36]
ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਅਪਨੀ ਮਿਤਿ[38] ਗਤਿ[39] ॥	He Himself knows His own measure[38] and condition[39].
ਜਿਸ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ[40] ਸੁ[41] ਕਰਣੈਹਾਰੁ[42] ॥	He[41], to whom the world[40] belongs, is the Creator[42] thereof.
ਅਵਰ[43] ਨ ਬੂਝਿ[44] ਕਰਤ ਬੀਚਾਰੁ[45] ॥	None else[43] understands[44] Him, think[45] as he may.
ਕਰਤੇ[46] ਕੀ ਮਿਤਿ[47] ਨ ਜਾਨੈ ਕੀਆ[48] ॥	The Creator's[46] extent[47], the created[48] cannot know.
ਨਾਨਕ ਜੋ[49] ਤਿਸੁ[50] ਭਾਵੈ[51] ਸੋ[52] ਵਰਤੀਆ[53] ॥੭॥	Nanak, whatever[49] pleases[51] Him[50], that[52] alone does prevail[53].

۱۔ سَت بچن سادھو اُپدیش   سَت تے جن جاکے رِدے پرویش ۱/۲
۲۔ سَت نِرت بُوجھے جے کوء   نام جپت تا کی گت ہوء
۳۔ آپ سَت کِیا سبھ سَت   آپے جانے اپنی مِت گت
۴۔ جس کی سِرسٹ سو کرنے ہار   اور نہ بُوجھ کرت بیچار
۵ کرتے کی مِت نہ جانے کیا
نانک جو تِس بھاوے سو ورتیا ۔۷۔

۱۔ گورو کا اُپدیش ایک اٹل شبد ہے۔ جس کے دل میں یہ جاگزیں ہو جاتا ہے وہ آواگون (جنم مرن) کے چکر سے آزاد ہو جاتا ہے۔ وہ شخص بھی سچائی کو پاتا ہے۔

۲۔ جب انسان کو لافانی پربھو کا پیار جزوِ ذہن بن جاتا ہے وہ نام جپ کر اونچا روحانی مقام حاصل کر لیتا ہے۔ نہ کہ مستی میں آکر جھومنے لگتا ہے۔

۳۔ پربھو ہمیشہ قائم رہنے والی ذات ہے۔ اس کا پیدا ہوا جگت ایک حقیقت ہے۔ پربھو اپنی عظمت کی حد سے خود ہی واقف ہے۔ وہ خود اس کا خالق ہے۔

۴۔ جس پربھو کا یہ جگت ہے وہ خود اس کا خالق ہے۔ کسی اور کو اس جگت کا رکھوالا خیال کرنا عبث ہے۔

۵۔ اس کو کرنے والے کرتار (پربھو) کی کیفیت کا اندازہ اس کی مخلوق کیسے کر سکتی ہے۔ اے نانک! وہ مختارِ کل ہے۔ وہ وہی کرتا ہے جو اسے بھاتا ہے۔

16/7

1. कौल१ है सचा साधों का, उपदेश वुह सच फुरमाते हैं।
सचे वुह भी जिन के मन में, मंदर साध बनाते हैं।
2. खालस सच२ को जो समझे, येह भेद जिसे मिल जाता है।
नाम खुदा का जपता है वुह, और छुटकारा पाता है।
3. सची ज़ात खुदा की है, सभ सचा काम बनाइआ है।
अपनी हद और हालत को, खुद आप उसी ने पाइआ है।
4 अपनी रचना आप रचे, करता है वुह, करतार है वुह।
राइ३ न पूछे और किसी से, पूरा खुदमुखतार४ है वुह।
5. आप जो खुद मखलूक५ हूआ, खालक६ के भेद न पाएगा।
जो उस को मनजूर है 'नानक', वुह पूरा हो जाएगा ॥७॥

مخلوق اپنے خالق کی کیفیت جاننے سے قاصر ہے۔
پِتا کا جنم کہ جانے پوت۔

१. बचन। २. परम सत। ३. सलाह। ४. पूरन सुतंतर। ५. पैदा कीता होइआ। ६. पैदा करन वाला।

ਬਿਸਮਨ[54] ਬਿਸਮ[55] ਭਏ 'ਬਿਸਮਾਦ[56] ॥	I am amazed[56] by beholding Lord's astounding[54] wonders[55].
ਜਿਨਿ[57] ਬੂਝਿਆ[58] ਤਿਸੁ[59] ਆਇਆ[60] ਸ੍ਵਾਦ[61] ॥	He[59], who[57] understands[58] the Lord tastes[60] of the joy[61].
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ[62] ਰਾਚਿ[63] ਜਨ[64] ਰਹੇ ॥	Lord s slaves[64] remain absorbed[63] in His love[62].
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ[65] ਪਦਾਰਥ[66] ਲਹੇ[67] ॥	Through Guru's instruction[65], they receive[67] the four cardinal boons[66].
ਓਇ ਦਾਤੇ[68] ਦੁਖ ਕਾਟਨਹਾਰ[69] ॥	They are generous[68] and dispeller of pain[69].
ਜਾਕੈ[73] ਸੰਗਿ[70] ਤਰੈ[71] ਸੰਸਾਰ[72] ॥	In their[73] association[70] the world[72] is saved[71].
ਜਨ[74] ਕਾ ਸੇਵਕੁ[75] ਸੋ[77] ਵਡਭਾਗੀ[76] ॥	The attendant[75] of Lord's serf[74]; he[77] is very fortunate[76].
ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਏਕ[78] [79]ਲਿਵਲਾਗੀ[80] ॥	In the society of His serf, man comes to profess[80] love[79] for one Lord[78].
ਗੁਨ[81] ਗੋਬਿਦੁ[82] ਕੀਰਤਨੁ[85] ਜਨੁ[83] ਗਾਵੈ[84] ॥	Lord's[82] slave[83] sings[84] His excellences[81] and praises[85].
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[86] ਨਾਨਕ ਫਲੁ[87] ਪਾਵੈ[88] ॥੮॥੧੬॥	By Guru's favour[86], he obtains[88] the reward[87], O Nanak.

۱۶/۸
۱۔ بِسمَن بِسمَ بھئے بِسماد ___ جِن بُوجھیا تِس آئیا سُواد
۲۔ پربھ کے رَنگِ راچ جن رہے ___ گُور کے بچن پدارتھ لہے
۳۔ اوءِ داتے دُکھ کاٹنہار ___ جا کے سَنگ ترے سنسار
۴۔ جن کا سیوک سو وڈبھاگی ___ جن کے سنگ ایک لِو لاگی
گُن گوبند کیرتن جن گاوے
گور پرساد نانک پھل پاوے
۔۸۔

۱۔ دُنیوی لوگ پربھُو کی قدرت کے کارناموں کو دیکھ کر حیران رہ جاتے ہیں۔ مگر جس جس انسان نے اُنہیں سمجھا ہے، اُسے تسکینِ قلب ہوئی، اور آنند آیا۔

۲۔ پربھُو کے داس اس کے پیار میں مست رہتے ہیں اور ستگُورو کے اُپدیش کی برکت سے نام، عظمت حاصل کر لیتے ہیں۔

۳۔ پربھُو کے سیوک خود نام کی بخشش لوگوں میں بانٹ دیتے ہیں اور اُن کے دُکھ درد دُور کرتے ہیں۔ اُن کی صحبت میں سنسار سمندر کے پار ہو جاتے ہیں۔

۴۔ وہ شخص اقبالمند ہوتا ہے جو پربھُو کا سیوک بنتا ہے اور اُس کی کل اکال پُرکھ سے پڑتی ہے۔

۵۔ پربھُو کا سیوک اُس کے گُن گاتا ہے، کیرتن کرتا ہے اور حمد و ثناء بجالاتا ہے۔ اے نانک! ستگُورو کی مہر سے وہ پربھُو کے نام رُوپی اصلاحِ حیات کا پھل پاتا ہے۔

16/8

1- हैरत१ को भी हैरत१ है, हैरानी को हैरानी है।
जिस ने उस को जाना है, बस लज़त२ उस ने जानी है।

2- रब का रंग निराला है, इस रंग में जो रच जाते हैं।
गुर की बातें सुन सुन कर वुह आला मकसद३ पाते हैं।

3- ऐसे दाता लोगों ही से, दुख का दूर अज़ार४ हूआ।
उन की संगत पाने से, दुनीआं का बेड़ा पार हूआ।

4- अछे भाग उनों के हैं, जो उन की सेवा करते हैं।
संगत उस की पा पा कर, रब वाहिद५ का दम भरते हैं।

5- हमद६ ख़ुदा की करते हैं, जो मालक के गुन गाते हैं।
'नानक' गुरको रहिमत७से, वुह दुनीआं मेंफल पाते हैं।८।१६।

کیونکہ ع: بیدائی بخت از بخت بیداراں شود پیدا

---

१. असचरज। २. आनंद। ३. उतम उदेश। ४. रोग।
५. इक प्रभू। ६. उसतती। ७. किरपा।

289

੧੭

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥
ਹੈ ਭਿ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭਿ ਸਚੁ ॥੧॥

سلوک

آدِ سچُ جُگادِ سچُ ہے بھی سچُ
نانک ہوسی بھِ سچُ

لاالٰہ الا اللہ قبل کل شئ
لاالٰہ الا اللہ بعد کل شئ

17 Slok.

True in the prime, true in the beginning of ages, true He is even now and true He shall, verily, be, O Nanak.

"ਭਿ" and "ਭੀ" have been used by Satguru-

असटपदी

सलोकु ॥

17

کُل کائنات وجُود میں آنے سے پہلے بھی پربھو موجُود تھا۔
جس وقت یُگوں کا آغاز ہُوا، وہ اُس وقت بھی موجُود تھا۔
وہ اِس وقت بھی موجُود ہے اور آنے والے زمانہ میں بھی موجود ہو گا
یعنی تینوں زمانو (ماضی، حال اور مستقبل) میں ذاتِ باری سچ ہے۔ وہ جاودانی ذات حَیّ القیُّوم ہے۔ سروویاپک اور محیطِ کُل ہے

مَعرُوفٌ بِلاَ غَایَۃٍ وَمَوصُوفٌ بِلاَ نِہَایَۃٍ وَاَوَّلٌ
قَدِیمٌ بِلاَ اِبتِدَآءٍ وَاٰخِرٌ کَرِیمٌ بِلاَ انتِہَاءٍ ۝

پربھو لامحدُود اور بے انت ہے۔ وہ روزِ ازل سے پہلے بھی قائم بذّات تھا۔
بس وہی آخری اور بے اِنتہا ہے۔

आरम्भ में सत्य था, यगों आदि में सत्य था।
अभ भी सत्य है और आगे भी सत्य होगा।
प्रभु अनादी और अनन्त है ।

نانک گوید۔

خداوند از روزِ ازل تا ابد حقیقت بودہ و خواہد بود

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਚਰਨ[89] ਸਤਿ ਸਤਿ ਪਰਸਨਹਾਰ[90] ॥	True are the Lord's feet[89] and true is he, who touches[90] them.
ਪੂਜਾ[91] ਸਤਿ ਸਤਿ ਸੇਵਦਾਰ[92] ॥	True is His worship[91] and true the worshipper[92].
ਦਰਸਨੁ[93] ਸਤਿ ਸਤਿ ਪੇਖਨਹਾਰ[94] ॥	True is His sight[93] and true the beholder[94] thereof.
ਨਾਮੁ ਸਤਿ ਸਤਿ ਧਿਆਵਨਹਾਰ[95] ॥	True is His Name and true is he who meditates[95] on it.
ਆਪਿ[96] ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਭ[97] ਧਾਰੀ[98] ॥	He Himself[96] is true and true is everything[97] that He sustains[98].
ਆਪੇ ਗੁਣ[99] ਆਪੇ ਗੁਣਕਾਰੀ[100] ॥	He Himself is goodness[99] and Himself the Bestower of goodness[100].
ਸਬਦੁ[2] ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ[4] ਬਕਤਾ[3] ॥	True is the Lord's[4] word[2] and true its utterer[3].
ਸੁਰਤਿ[5] ਸਤਿ ਸਤਿ[6] ਜਸੁ[7] ਸੁਨਤਾ[8] ॥	True are the ears[5], that hear[8] the praise[7] of the True one[6].
ਬੁਝਨਹਾਰ[9] ਕਉ ਸਤਿ[10] ਸਭ ਹੋਇ ॥	To him, who understands[9] the Lord, all is truth[10].
ਨਾਨਕ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ[12] ॥੧॥	Nanak, true, true is He[12], the Lord.

۱۔ چرن ست ست پرسنہار ــــ پوجا ست ست سیوادار

۲۔ درسن ست ست پیکھنہار ــــ نام ست ست دھیاونہار

۳۔ آپ ست ست سبھ دھاری ــــ آپے گن آپے گن کاری

۴۔ آپ ست ست پربھ بکتا ــــ سرت ست ست جس سنتا

۵۔ بجھنہار کو ست سبھ ہوئے

نانک ست ست پربھ سوئے

۱- پربھو کے چرن (مظاہرات) سچ اور موجود ہیں۔ ان کے چھونے والے (سیوک) سچ اور موجود ہیں۔ اس کی پوجا سچ اور موجود ہے۔ اور اس کے نام کی پرستش کرنے والے ہمیشہ کے لئے اٹل ہو جاتے ہیں۔

۲- پربھو کا دیدار سچ ہے۔ اس کا دیدار کرنے والا مکت ہے۔ اس پربھو کا نام اٹل ہے۔ اس کا سمرن کرنے والا انسان بھی قائم ہوتا ہے۔

۳- پربھو خود ہمیشہ سچ ہے۔ اس کی قائم کردہ موجودات سچّی ہے۔ وہ خود مجسمۂ اوصاف ہے۔ وہ خود ہی اوصاف حمیدہ پیدا کرنے والا ہے۔

۴- پربھو کی حمد و ثناء کے کلمات جاودانی ہیں۔ ان کلمات کو بیان کرنے والا جاودانی ہے۔ انہیں دھیان سے استتی کرنے اور سننے والا بھی جاودانی ہے۔

۵- پربھو کو صحیح طور پر سمجھنے والا سچ ہے۔ اور اس کا جگت بھی وجود رکھتا ہے۔ اے نانک! پربھو بذاتِ خود ایک ابدی حقیقت ہے۔

17/1

पाउं भी उस के सचे हैं, जो उन को चूमे सचा है।
पूजा उस की सची है, जो उस को पूजे सचा है।
1- दरशन उस का सचा है, और सचा है जो दरशन पाए।
नाम भी उस का सचा है, और सचा है जो धिम्रान लगाए।
2- जात भी उस की सची, जिस ने सभ संसार संभाला है।
आप ही नेकी, आप ही खुद वुह, नेकी देने वाला है।
3- सचा पाक कलाम१ है उस का, सचा है जो कहिता है।
होश२ भी सचा, सचा वुह, जो उस की सुनता रहिता है।
4- सोच समझ जो रखता है, उस दाता को सभ सचा है।
कहि 'नानक' रब३ सचा है, रब सचा है, रब सचा है ॥१॥
5-

۵- پربھو ایک سچّی ذات ہے۔ اس کی پیدا کردہ کائنات بامعنی ہے۔ وہ ذاتِ باری تمام اوصاف کا روپ ہے۔ وہی خلقت کو اوصاف بخشتا ہے۔

१. पवित्र बाणी । २. सुरत । ३. प्रभु ।

ਸਤਿ[13] ਸਰੂਪੁ[14] ਰਿਦੈ[15] ਜਿਨਿ ਮਾਨਿਆ[16] ॥ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ[17] ਤਿਨਿ ਮੂਲੁ[18] ਪਛਾਨਿਆ[19] ॥	He, who in his heart[15], believes[16] in God, the Embodiment[14] of truth[13], recognises[19] the cause of causes[17] as the root[18] of all.
ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ[20] ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ[21] ਪ੍ਰਭ ਆਇਆ[22] ॥ ਤਤੁ[23] ਗਿਆਨੁ[24] ਤਿਸੁ ਮਨਿ[25] ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ[26] ॥	The essence[23] of Divine knowledge[24] is revealed[26] unto the mind[25] of him, into whose heart[20] the faith[21] in the Lord has entered[22].
ਭੈ[27] ਤੇ ਨਿਰਭਉ[28] ਹੋਇ ਬਸਾਨਾ[29] ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਆ[30] ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ[31] ਸਮਾਨਾ[32] ॥	Shedding fear[27], he abides[29] fearlessly[28] and is absorbed[32] in[31] Him from whom he sprang[30].
ਬਸਤੁ ਮਾਹਿ ਲੇ ਬਸਤੁ[33] ਗਡਾਈ[34] ॥ ਤਾਕਉ[35] ਭਿੰਨ[36] ਨ ਕਹਨਾ[37] ਜਾਈ ॥	When a thing[33] blends[34] with another of its own kind, that[35] cannot be said[37] to be separate[36] from it.
ਬੂਝੈ[38] ਬੂਝਨਹਾਰੁ[39] ਬਿਬੇਕ[40] ॥	Only an acute[40] discerner[39] understands[38] it.
ਨਾਰਾਇਨ[42] ਮਿਲੇ ਨਾਨਕ ਏਕ[43] ॥੨॥	By meeting the Omnipresent Lord[42], Nanak has become one[43] with Him.

۱۷/۲

۱۔ سَت سَرُوپ رِدے جن مانیا — کرن کراوَن تِن مُول پچھانیا

۲۔ جاکے رِدے بِسواسُ پربھ آئیا — تتُ گیان تِسُ مَن پرگٹائیا

۳۔ بھے تے نربھو ہوئ بسانا — جس تے اُپجیا تِسُ ماہِ سمانا

۴۔ بستُ ماہِ لے بستُ گڈائی — تاکو بھِنّ نہ کہنا جائی

۵۔ بُوجھے بُوجھنہارُ ببیک

نارائن ملے نانک ایکُ

۔۲۔

۱۔ جس انسان نے ایک اٹل پربھو کی صورت اپنے من میں قائیم کی، وہ پہچان گیا کہ دُنیا کا کرتا دھرتا اصل میں خود ایک پربھو ہے۔

۲۔ جس انسان کے من میں پربھو کا یقین پختہ ہو گیا، جانو کہ اُس کے من میں حقیقی گیان آ گیا۔

۳۔ جس انسان نے اپنے دل میں پربھو کا یقین بٹھا دیا، وہ ہر قسم کے خوف و خدشات سے بیباک ہو گیا، کیونکہ وہ جس بے خوف ذات سے پیدا ہوا، اُسی میں جذب ہو گا۔

۴۔ جس طرح ایک جنس دوسری جنس سے گھُل مِل کے ہم جنس بن جاتی ہیں اور دونوں میں فرق نہیں رہتا ہے۔ اسی طرح انسان پربھو کے ساتھ مل کر وہی ہو جاتا ہے۔

۵۔ اے نانکؔ! جو انسان پربھو سے مِل جاتا ہے، عین پربھو ہو جاتا ہے یعنی وہ انسان پربھو رُوپ ہو جاتا ہے۔

یہ حقیقت جانتے ہیں مرد نیک
نانکؔ اُس میں مِل کے ہو جاتا ہے ایک

1- सच का रुप समझ कर जिस ने, दिल में रब को माना है।
करता धरता दुनीआं का, उस खालक को पहिचाना है।
2- जिस के मन में रब पर अपने, तकीआ१ है, ईमान भी है।
उस के मन में गिआन है रौशन, हासल सभ इरफान भी है।
ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮਨ
ਵਿਚ ਸੱਚਾ ਗਿਆਨ ਪਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ (ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)
3- ख़ौफ़ से वुह बेख़ौफ़ रहे, कब ख़ौफ़ को उस ने जाना है।
ज़ात से जिस की आइआ उस में, आखिरकार समाना है।
4- जिनस२ कोई हमजिनस३ में अपने, जिस दम आन समाई है।
हरफ दूई४ का कौन कहे, दोनों को दूर जुदाई५ है।
5- बंदा जिस में सोच समझ है, साफ उस पर येह बात हूई।
नाराइण की ज़ात में मिल कर, एक हो 'नानक' ज़ात हूई।२।

समझने वाला ही यह विषय समझता है।
हे नानक! वह हरि से मिलकर एक होजाताहै।

—— - ——

१. टेक। २. जिनस (ज़ात)। ३. आपणी वरगी जिनस या ज़ात (जीव मनुख जिनस)। ४. दुवैत-भाव। ५. विछोड़ा, जुदापण।

17/3 ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ[44] ਆਗਿਆਕਾਰੀ[45] ॥ — Lord's slave[44] is ever obedient[45] to Him.

ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਸਦਾ[46] ਪੂਜਾਰੀ[47] ॥ — Lord's slave is, ever[46], an adorer[47] of His.

ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੈ ਮਨਿ ਪਰਤੀਤਿ[48] ॥ — Lord's slave has faith[48] within his mind.

ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਨਿਰਮਲ[49] ਰੀਤਿ[50] ॥ — Pure[49] is the way of life[50] of Lord's slave.

ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਸੇਵਕੁ ਜਾਨੈ[51] 17/3 ਸੰਗਿ[52] ॥ — The slave knows[51] that his Lord is ever with[52] him.

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਨਾਮ ਕੇ ਰੰਗਿ[53] ॥ — Lord's servant abides in love[53] with His Name.

ਸੇਵਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਪਾਲਨਹਾਰਾ[54] ॥ — Of His servant, the Lord is the Cherisher[54].

ਸੇਵਕ ਕੀ ਰਾਖੈ[55] ਨਿਰੰਕਾਰਾ[56] ॥ — The Formless Lord[56] preserves[55] the honour of His slave.

ਸੋ[57] ਸੇਵਕੁ ਜਿਸੁ ਦਇਆ[58] ਪ੍ਰਭੁ ਧਾਰੈ[59] ॥ — He[57] is the servant, unto whom the Lord shows[59] mercy[58].

ਨਾਨਕ ਸੋ[60] ਸੇਵਕੁ ਸਾਸਿ[61] ਸਾਸਿ ਸਮਾਰੈ[62] ॥੩॥ — Nanak that[60] slave remembers[62] the Lord at every breath[61].

١٧/٣ ١۔ ٹھاکُر کا سیوکُ آگیا کاری — ٹھاکُر کا سیوکُ سَدا پُجاری

٢۔ ٹھاکُر کے سیوکُ کے مَن پرتیت — ٹھاکُر کے سیوک کی نِرمل ریت

٣۔ ٹھاکُر کئہ سیوکُ جانے سَنگ — پربھ کا سیوکُ نام کے رَنگ

٤۔ سیوک کئہ پربھ پالنہارا — سیوک کی راکھے نِرنکارا

٥۔ سو سیوک جِس دئیا پربھ دھارے

نانک سو سیوک سَاسِ سَاسِ سمارے

۔٣۔

۱۔ پربھو کا سیوک پربھو کے حکم پر چلتا ہے اور ہمیشہ اس کی پوجا کرتا ہے۔

۲۔ پربھو کے سیوک کے من میں اُس کی ذات کا یقین رہتا ہے، اسی لئے اُس کی زندگی کا دستور پاکیزہ ہو جاتا ہے۔

۳۔ سیوک اپنے مالک پربھو کو ہر دم اپنے قریب سمجھتا ہے او اُس کے نام کے کیف میں مست رہتا ہے۔

۴۔ پربھو اپنے سیوک کی پالن پوشن کرتا ہے اور ہمیشہ اُس کی لاج رکھتا ہے۔

۵۔ سیوک وہی انسان بن سکتا ہے جس پر پربھو خود اپنی مہر کرتا ہے۔ اے نانک! ایسا سیوک ہر دم سمرن کرتا رہتا ہے۔

(17/3)

हम केवल प्रभु की उप

1- मालक का जो सेवक है, हर हुकम वुह पूरा करता है।
मालक का जो सेवक है, मालक की सेवा करता है।

وَلَا نَعْبُدُ اِلَّا اِیَّاہُ (ہم صرف پربھ کو پوجتے ہیں)

2- मालक का जो सेवक है, ईमान से मन भरपूर करे।
मालक का जो सेवक है, वुह सभ अछ दसतूर१ करे।

3- मालक का जो सेवक है, खुद मालक उस के संग में है।
मालक का जो सेवक है, वुह रंगा उस के रंग में है।

"They feel God by their side, and with NAME's glory they are dyed".

4- मालक का ज़ो सेवक है, रब उस को रोज़ी२ देता है।
मालक का जो सेवक है, रब उस की पत३ रख लेता है।

5- मालक का जो सेवक है, रब मिहर४ से जिसको शाद५ करे।
'नानक' ऐसा सेवक हो, मालक को हरदम याद करे ॥३॥

"خدمت گزار خدا کیست؟ آنکس کہ خداوند مہر رحمت کند۔ ای نانک آنکہ فضیلت رحمت حق یافتہ باشد خدا را یاد کن۔"

१. [illegible] आचरण। २. रिज़क। ३, ४. इज़त। किरपा। ५. प्रसंन।

ਅਪੁਨੇ ਜਨ[63] ਕਾ ਪਰਦਾ[64] ਢਾਕੈ ॥	Of His serf[63], the Lord screens[64] the faults.
ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸਰਪਰ[65] ਰਾਖੈ ॥	Of His serf, He assuredly[65] preserves the honour.
ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਦੇਇ[66] ਵਡਾਈ[67] ॥	On His attendant, the Lord bestows[66] glory[67].
ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਾਮੁ ਜਪਾਈ[68] ॥	His attendant, He causes to remember[68] His Name.
ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪਿ[70] ਪਤਿ[69] ਰਾਖੈ ॥	Of His serf, He Himself[70] preserves the honour[69].
ਤਾਕੀ[71] ਗਤਿ[72] ਮਿਤਿ[73] ਕੋਇ ਨ ਲਾਖੈ[74] ॥	His[71] condition[72] and measure[73], no one knows[74].
ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਕੋ ਨ ਪਹੂਚੈ[75] ॥	None is equal[75] to Lord's servant.
ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਊਚ[76] ਤੇ ਊਚੇ ॥	Lord's slaves are the highest of the high[76].
ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ[78] ਲਾਇਆ[77] ॥	He, whom the Lord applies[77] to His service[78];—
ਨਾਨਕ ਸੋ[79] ਸੇਵਕੁ [80]ਦਹਦਿਸਿ[81] ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ[82] ॥੪॥	Nanak, that[79] servant is renowned[82] in ten[80] directions[81].

۱۷/۴ ۱۔ اَپنے جَن کا پردا ڈھاکے ـــ اَپنے سیوک کی سَرپَر راکھے

۲۔ اَپنے داس کو دےءِ وڈائی ـــ اپنے سیوک کو نامُ جپائی

۳۔ اَپنے سیوک کی آپ پت راکھے ـــ تا کی گت مت کوءِ نہ لاکھے

۴۔ پربھ کے سیوک کو کو نہ پہوچے ـــ پربھ کے سیوک اُونچ تے اُوچے

۵۔ جو پربھ اپنی سیوا لائیا

نانک سو سیوک دہدس پرگٹائیا

-۴-

۱۔ پربھو اپنے سیوک کی عزّت ہمیشہ بچاتا ہے۔ اور اُس کی لاج رکھتا ہے۔

۲۔ پربھو اپنے سیوک کی عزّت قائم رکھتا ہے اور اسے اپنا نام جپواتا ہے۔

۳۔ پربھو اپنے بندے کو عزّت بخشتا ہے۔ اُس کی حدِ عظمت اور حدِ فضیلت کا اندازہ کوئی نہیں کر سکتا ہے۔

۴۔ پربھو کے سیوک کی برابری کوئی نہیں کر سکتا ہے۔ کیونکہ اس کا رتبہ بلند سے بلند تر ہوتا ہے۔

۵۔ اے نانک! ایسا سیوک جس کو پربھو نے ایسی سیوا کی عظمت بخشی ہے۔ وہ دنیا میں مشہور و معروف ہو جاتا ہے۔

۱۷/۴

17/4

1. अपने प्यारे बंदे का, वुह परदा ढाके, अैब° छुपाए।
इज़त अपने सेवक की, वुह सर पर रख कर हाथ बचाए।
2. शान बड़ाई१ देने वाला, दास को इज़त देता है।
अपना नाम जपाने की, सेवक को हिमत देता है।
3. मालक अपने सेवक को, ख़ुद शान और इज़त रखता है।
रुतबा२ उस का कौन बताए, अैसी अज़मत३ रखता है।
4. रब के प्यारे सेवक को, फिर कौन पहुंचने वाला है।
ऊंचे से वुह ऊंचा है, वुह बाला४ से भी बाला४ है।

ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।
ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਉਚਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

5. जिस सेवक को पाक ख़ुदा ने, अपनी खिदमत५ बख़शी है।
'नानक' उस सेवक को उस ने, हर सू६ इज़त बख़शी है।४॥

१. वडिआई। २. पदवी। ३. करामात, बजुरगी।

४. उचा॥ ५. सेवा। ६. हर पासे।

Whom God takes on His Servants role,
His name resound from pole to pole.

بِسمِل کا ترجمہ :-
اپنے نوکر کا وہی ہے پاسباں۔ اُس کی عظمت ہے یقیناً بے کراں

17/5

ਨੀਕੀ[83] ਕੀਰੀ[84] ਮਹਿ[85] ਕਲ[86] ਰਾਖੈ[87] ॥ ਭਸਮ[88] ਕਰੈ ਲਸਕਰ[89] ਕੋਟਿ[90] ਲਾਖੈ ॥	If God infuse[87] might[86] in[85] the tiny[83] ant[84], it can reduce to ashes[88] armies[89] of lakhs and millions[90] of men.
ਜਿਸ ਕਾ ਸਾਸੁ[91] ਨ ਕਾਢਤ ਆਪਿ[92] ॥ ਤਾਕਉ ਰਾਖਤ[93] ਦੇ ਕਰਿ[94] ਹਾਥ[95] ॥	Holding[94] out His hand[95], the Lord preserves[93] him, whose (life) or (breath)[91] He Himself[92] likes not to end.
ਮਾਨਸ[96] ਜਤਨ[97] ਕਰਤ[98] ਬਹੁ[99] ਭਾਤਿ[100] ॥ ਤਿਸ[2] ਕੇ ਕਰਤਬ[3] ਬਿਰਥੇ[4] ਜਾਤਿ ॥	The man[96] makes[98] efforts[97] of many[99] kinds[100], but his[2] doings[3] go in vain[4].
ਮਾਰੈ ਨ ਰਾਖੈ[5] ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥	None else can kill or preserve[5] but God.
ਸਰਬ[6] ਜੀਆ[7] ਕਾ ਰਾਖਾ[8] ਸੋਇ[9] ॥	Of all[6] the senficut beings[7] that[9] Lord is the Protector[8]
ਕਾਹੇ[10] ਸੋਚ[12] ਕਰਹਿ[14] ਰੇ[13] ਪ੍ਰਾਣੀ[15] ॥	Why[10] entertainest[14] thou anxiety[12], O[13] mortal[15]?
ਜਪਿ[16] ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਅਲਖ[17] ਵਿਡਾਣੀ[18] ॥੫॥	Nanak, meditate[16] thou on the invisible[17] and wonderful[18] Lord.

۱۷/۵

۱۔ نیکی کیری مہہ کل راکھے ___ بھسم کرے لسکر کوٹ لاکھے

۲۔ جس کا ساس نہ کاڈت آپ ___ تا کئو راکھت دے کر ہاتھ

۳۔ مانس جتن کرت بہو بھات ___ تس کے کرتب برتھے جات

۴۔ مارے نہ راکھے اور نہ کوء ___ سرب جیآ کا راکھا سوء

۵ کاہے سوچ کرہ رے پرانی

جپ نانک پربھ الکھ وڈانی

۵۔

۱۔ جب پربھو ایک ننھی سی چیونٹی میں طاقت بھر دیتا ہے، وہ لاکھوں اور کروڑوں لشکریوں کو خاکستر کر دینے کے قابل بن جاتی ہے۔

۲۔ جس انسان کو پربھو مارنا نہیں چاہتا ہے، اُسے اپنے دستِ قدرت سے بچا لیتا ہے۔

۳۔ انسان طرح طرح کے جتن کرتا ہے، پربھو اگر اُسے حمایت نہ کرے تو اُس کے سب کام بے کار ہو جاتے ہیں ؎
جد و جہد صد نمط دارد بشر
کُل تدابیرش شود صرفِ نظر

۴۔ پربھو کے سوا نہ کوئی مار سکتا ہے اور نہ رکھ سکتا ہے۔ پربھو جیسا اور کوئی نہیں ہے۔ وہی تمام جانداروں کو بچانے والا ہے۔

۵۔ اے انسان! تو کیوں فکر کرتا ہے۔ اے نانک! تو اس پربھو کو سمر جس کی عظمت بیان کرنا ناممکن ہے

17/5

1- एक नंनीं सी१ चिऊंटी२ को, जब ज़ोर अता३ रब पाक४ करे।
लशकर लाख करोड़ों का वुह पल के अन्दर खाक करे।
2- जिसकी जान न ले वुह मालक जिस को मार न डाले आप।
हाथ करम५ का उस पर रख कर उसकी जान बचाले आप।
"Whose life the Lord God does not end
To him protection He does lend."
3- बंदा कोशिश लाख करे वुह हिमत सौ सौ वार करे।
करतब उस के जाएं अकारथ६ कार वुह सभ बेकार करे।
4- मारे किस की ताकत है और रखे किस की हिमत है।
सभ की रखशा करने वाली उस ख़ालक़ की क़ुदरत है।
5. ओ फानी७ ! किस सोच में है तूं सोच ने तुझ को मारा है।
'नानक' जप ले नाम उसी का जो बिन-देखा८ निआरा है।५।

بسمل :- کس لیے غمگین ہے، کیوں ہے نامراد - نانکؔ اس کا نام لے، کر اس کو یاد

१. छोटा जिही। २. कीड़ी। ३. प्रदान, बख़शदा है। ४. पवित्रतर प्रभू। ५. किरपा। ८. अद्रिश (नां दिखण वाला)।

ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਾਰ[20] ਪ੍ਰਭੁ ਜਪੀਐ[19] ॥

Again, again[20] and again utter[19] thou Lord's Name.

ਪੀ[21] ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ[22] ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧ੍ਰਪੀਐ[23] ॥

By drinking[21] the Name Nectar[22], this soul and body are sated[23].

ਨਾਮ ਰਤਨੁ[24] ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ[25] ਪਾਇਆ ॥ ਤਿਸੁ[26] ਕਿਛੁ ਅਵਰੁ[27] ਨਾਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ[28] ॥

He, who receives the Name jewel[24]; That[26] Guru-ward[25] beholds[28] no other[27] than God.

ਨਾਮੁ ਧਨੁ[29] ਨਾਮੋ ਰੂਪੁ[30] ਰੰਗੁ[31] ॥ ਨਾਮੋ ਸੁਖੁ[32] ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸੰਗੁ[33] ॥

The Name is his wealth[29] and the Name his beauty[30] and delight[31]. The Name is his comfort[32] and God's Name his comrade[33].

ਨਾਮ ਰਸਿ[34] ਜੋ[35] ਜਨ[36] ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ[37] ॥ ਮਨ[38] ਤਨ[39] ਨਾਮਹਿ[40] ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੇ[41] ॥

The[35] persons[36] who are satiated[37] with the Name Nectar[34], their body[39] and soul[38] merge[41] in the Name alone[40].

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ ॥ ਕਹੁ[42] ਨਾਨਕ ਜਨ[43] ਕੈ ਸਦ[44] ਕਾਮ[45] ॥੬॥

To repeat the Name, whilst standing, sitting and sleeping, says[42] Nanak, is ever[44], the avocation[45] of God's slave[43].

۱۷/۶

۱ ۔ بارنگ بار پربھ جپیئے ___ پی انمرت اِہ من تن دھرپیئے

۲ ۔ نام رتن جن گورمکھ پایا ___ تس کچھ اور ناہی درسٹایا

۳ ۔ نام دھن ناموں روپ رنگ ___ ناموں سکھ ہر نام کا سنگ

۴ ۔ نام رس جو جن ترپتانے ___ من تن ناہمہ نام سمانے

۵ ۔ اوٹھت بیٹھت سووت نام

کہہ نانک جن کے سد کام

-۶-

۱- اے بھائی! تُو دم بدم اپنے پربھو کا نام سمر اور نام کا امرت پی کے اپنے تن اور من کو سیر کر۔

۲- جس بندۂ خدا نے نام کا رتن (منکا) پالیا اس کو پربھو کے سوا کسی اور چیز کی طرف توجہ سے ذول نہیں ہوتی ہے۔

۳- خداپرست سیوک کے لیئے پربھو کا نام ہی ایک لازوال نعمت ہے۔ مجسمّہ حسن و جمال ہے اور دولت کا لازوال خزانہ ہے۔ نام اُسکا ساتھی ہے۔

۴- جو شخص نام کے مزے سے لُطف اندوز ہوتا ہے اُس کے تن اور من میں پربھو کا نام ہی سمایا ہُوا رہتا ہے۔

۵- اے نانک! اٹھتے بیٹھتے اور سوتے وقت الغرض ہر حال میں پربھو کا نام سمرنا ہی سیوکوں کا شغل ہوتا ہے۔

(17/6)

1- हरदम नाम उसी का लो, हर बार उसी की याद करो ।
अंमृत है येह पी पी कर, तन सीर१ करो, दिलशाद२ करो ।

2- गुर के मूंह से सुन कर जिस ने, नाम का हीरा पाइआ है ।
उसको फिर इस दुनीआं में, कुछ और नज़र कब आइआ है ।

3- नाम ही उस की दौलत है हक नाम३ ही रुप और रंग भी है।
नाम ही उस की राहत४ है, हक नाम ही उसके संग भी है।

4- नाम के रस को प्रेम के लब५ से, जो ख़ुशकिसमत पीता है ।
नाम बसे तन मन में उस के, नाम के बल पर जीता है ।

Who with the drink of Name are satisfied
with Him in heart and soul that are allied.

5- जब वुह ऊठे, बैठे, सोए, नाम ही लेता रहिता है ।
काम येह रब के बंदे का है, सुन जो 'नानक' कहिता है ।६॥

خُفتن ایستادن نشستن در ہمہ‌ساں
خادمش مصروفِ خدمت دایماں

१. ठंढा । २. प्रसन । ३, सचा नाम, सतिनाम । ४. सुख-शांति । ५. होंठ ।

17/7 ਬੋਲਹੁ[46] ਜਸੁ[47] ਜਿਹਬਾ[48] ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥	Utter[46] thou Lord's praise[47] with thy tongue[48] day and night.
ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੈ ਜਨ[49] ਕੀਨੀ[50] ਦਾਤਿ[51] ॥	This is the gift[51] that the Lord has conferred[50] on His serf[49].
ਕਰਹਿ[52] ਭਗਤਿ[53] ਆਤਮ[54] ਕੈ ਚਾਇ[55] ॥ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਸਿਉ[56] ਰਹਹਿ ਸਮਾਇ[57] ॥	He performs[52] devotional service[53] with heart-felt[54] yearning[56] and remains absorbed[57] (in) or (with)[56] his Lord.
ਜੋ ਹੋਆ[58] ਹੋਵਤ[59] ਸੋ ਜਾਨੈ ॥ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮੁ[60] ਪਛਾਨੈ[61] ॥	He knows the past[58] and the present[59] and recognises[61] the order[60] of his Lord.
ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ[62] ਕਉਨ[63] ਬਖਾਨਉ[64] ॥	Who[63] can narrate[64] His praise[62]?
17/7 ਤਿਸ[66] ਕਾ ਗੁਨੁ[65] ਕਹਿ[68] ਏਕ ਨ ਜਾਨਉ[67] ॥	I know[67] not how to describe[68] even one of His[66] excellences[65].
ਆਠ ਪਹਰ[69] ਪ੍ਰਭ ਬਸਹਿ[70] ਹਜੂਰੇ[71] ॥ ਕਹੁ[72] ਨਾਨਕ ਸੇਈ[73] ਜਨ[74] ਪੂਰੇ[75] ॥੭॥	They who abide[70] in the presence[71] of the Lord, the whole day long[69], says[72] Nanak they[73] are the perfect[75] persons[74].

17/7

١۔ بولہہ جس جہبا دن رات ــــ پربھ اپنے جن کینی دات

٢۔ کرہ بھگت آتم کے چاۓ ــــ پربھ اپنے سنگ رہہ سماۓ

٣۔ جو ہوا ہووت سو جانے ــــ پربھ اپنے کا حکم پچھانے

٤۔ تس کی مہما کون بکھانؤ ــــ تس کا گن کہہ ایک نہ جانؤ

٥۔ آٹھ پہر پربھ بسہہ حضورے

کہہ نانک سیئی جن پورے ۔٧۔

۱۔ اے بھائی! اپنی زبان سے دن رات پربھو کے گُن گا۔ حمد و ثناء کرنے کی یہ بخشش پربھو نے اپنے سیوکوں کو ودیعت کی ہے۔

۲۔ بندگانِ خدا دلی خلوص کے ساتھ بھگتی کرتے ہیں اور اپنے پربھو کے ساتھ وابستہ رہتے ہیں۔

۳۔ سیوک اپنے پربھو کا حکم پہچان لیتا ہے اور اسے بجا لاتا ہے۔ وہ پربھو کی رضا کے آگے اپنا سرِ تسلیم خم کرتا ہے۔

۴۔ مَیں اُس پربھو کی تعریف کس طرح کر سکوں۔ اُس کی اوصاف کی تعریف کرنا محال ہے۔

۵ اے نانکؒ! وہ سیوک انسان کامل ہیں جو آٹھ پہر پربھو کی حضوری میں بستے ہیں۔

17/7

1- जो बंदे दिन रात ज़बां१ से, दाता के गुन गाते हैं।
निअमत२ खास खुदा ने दी है, काम में उस को लाते हैं। 304
2- शौक से भगती करते हैं, जो रब से प्रेम लगाते हैं।
रब मे आप समाते हैं३, सुख चैन हमेशा पाते हैं।
.... *Blended deep with Him they always feel.*

3- गुज़रा४ है सो जाने वुह, जो आएगा४ सो जाने वुह।
हुकम खुदा का मानें वुह, उस मालक को पहिचानें वुह।
4- उस की किआ तारीफ करूं, वुह तारीफों से बाला५ है।
एक सिफत मालूम नहीं, वुह लाखों सिफतों वाला है।

No one His gradeur can survey
His glory is beyond our lay.

5- जिस के मन में आठ पहिर, उस रब की खास हजूरी हो।
'नानक' कासल६ बंदे हैं वह, बात उनीं की पूरी हो॥७॥

آنکہ باشند در حضورش ہر زمان
میشوند محسوب دایم مسلان

१. रसना नाल। २. उतम वसतू। ३. ओन ... ४. भूत-
भविखत ... रहिंदा है। ५. उचा। ६. पूरन।

17-8

ਮਨ[76] ਮੇਰੇ ਤਿਨ[77] ਕੀ ਓਟ[78] ਲੇਹਿ[79] ॥	O my soul[76], seek[79] thou their[77] protection[78].
ਮਨੁ[80] ਤਨੁ[81] ਅਪਨਾ ਤਿਨ ਜਨ[82] ਦੇਹਿ[83] ॥	Give[83] thy heart[80] and body[81] unto those persons[82].
ਜਿਨਿ[84] ਜਨਿ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਤਾ[85] ॥ ਸੋ[86] ਜਨੁ ਸਰਬ[87] ਥੋਕ[88] ਕਾ ਦਾਤਾ[89] ॥	The[84] man, who recognises[85] his Lord;—That[86] man is the giver[89] of all[87] the things[88].
ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨਿ[90] ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ॥	In his sanctuary[90], thou shalt find all the comforts.
ਤਿਸ ਕੈ ਦਰਸਿ[91] ਸਭ ਪਾਪ[92] ਮਿਟਾਵਹਿ[93] ॥	By his sight[91] all the sins[92] shall be blotted out[93].
ਅਵਰ[94] ਸਿਆਨਪ[95] ਸਗਲੀ[97] ਛਾਡੁ[96] ॥	Renounce[96] thou all[97] other[94] cleverness[95].
ਤਿਸੁ[97]*ਜਨ[99]ਕੀ ਤੂ ਸੇਵਾ[98] ਲਾਗੁ[100] ॥	Attach[100] thyself to the service[98] of that[97] slave[99].
ਆਵਨੁ ਜਾਨੁ ਨ ਹੋਵੀ ਤੇਰਾ ॥	Thy coming and going shall come to an end.
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੇ ਪੂਜਹੁ[2] ਸਦ[3] ਪੈਰਾ[4] ॥੮॥ ੧੭॥	Nanak, ever[3] worship[2] the feet[4] of the Lord's slave.

۱۔ مَن میرے تِن کی اوٹ لیہہ ــــ مَنُ تَنُ اپنا تِن جَن دیہہ

۲۔ جِنِ جَنِ اپنا پربھو پچھاتا ــــ سو جَنُ سَرب تھوک کا داتا

۳۔ تِس کی سَرَن سَرب سُکھ پاوہہ ــــ تِس کے دَرَس سَبھ پاپ مِٹاوہہ

۴۔ اَوَر سِیانپ سَگلی چھاڈُ ــــ تِس جَن کی تُو سیوا لاگُ

۵۔ آوَنُ جانُ نہ ہووی تیرا

نانک تِس جَن کے پوجہہ سَد پَیرا ۸۔

۱- اے میرے مَن! جو سیوک پربھُو کی حضوری میں ہر وقت رہتے ہیں۔ اُن کی پناہ میں آ۔ اور اپنا تن من اُن پر قربان کر۔

۲- جس انسان نے اپنے پربھُو کو پہچان لیا ہے، وہ ساری نعمتیں دینے کی قُدرت رکھتا ہے۔

۳- ایک عارف یا اللہ سیوک کی پناہ میں آکر تُو (اے میرے مَن) ہر قسم کا سُکھ پائے گا۔ اُس کے درشن سے تمہارے سب پاپ دُور ہو جائیں گے۔

۴- اے میرے مَن! تُو ہر ایک چترائی کو ترک کر دے اور اُس سیوک کی سیوا میں اپنے آپ کو مُنسلک کر۔

۵- اے نانک! ہمیشہ اُس سنت کے پیر لُوج۔ اِس طرح اُس کے سہارے سے تیرا آنا جانا اور جنم مرن کا چکّر ختم ہو گا۔

17/8

1- ग्रै मन मेरे ग्रोट१ लीग्रा कर ग्रैसे कामल२ बंदों को।
तन मन कर कुरबान उनों पर, छोड़ दे सुहबत३ गंदों को।
2- जिस ने रब को जाना है, ग्रौर शान उस की पहिचानी है।
दिल वाला फयाज़४ वुही है, सभ चीजों का दानी है।
3- उस की सुहबत३ पाएगा तू, चैन तुझे मिल जाएगा।
उस के दरशन पाएगा तू, ग्रपने पाप मिटाएगा।
4- छोड़ दे उस चतुराई को, हां, छोड़ दे उस चतुराई को।
ग्रैसे कामल बंदों की, तू सेवा कर शैदाई५ हो।
5- छूटेगा सभ मरना जीना, ग्राए ग्रौर न जाएगा।
पाउं६ उनीं के पूज सदा, फिर 'नानक' मुकती पाएगा।८।१७।

تو مردِ کامل کی شرن لے اور اپنا تن من اُس کے سُپرد کر

بسپُردم بتو مایۂ خویش را - تو دانی حساب کم و بیش را

हे मेरे मन ! उनका आसरा ले।

अपना तन मन उस भक्त को दे।

१. ग्रासरा। २. पूरे। ३. संग, साथ, संगत। ४. सखी, दाता। ५. उनमत, मसताना। ६. चरन।

੧੮

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਤਿਪੁਰਖੁ ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਆ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਉ ॥
ਤਿਸ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਿਖੁ ਉਧਰੈ
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥ ੧ ॥

سلوک

سَت پُرکھ جِن جانِیا
ستگُور تِس کا ناءُ
تِس کے سَنگ سِکھ اُدھرے
نانک ہر گُن گاءُ

18 Slok.

He who[6] has realised[9] the True Lord[5], is called the True Guru.

In his association[8], his disciple[7] - is saved[10] by singing[13] God's praise[12], O Nanak.

असटपदी

سلوک

18

جس شخص نے سدا قایم اور حاضر و ناظر پربھو کو پہچانا
اُس کا نام ہادیٔ برحق ہے۔ سیوک اُس کی سنگت میں رہ کر
بُرائیوں سے بچ جاتا ہے۔ اے نانک! گورو کی صحبت میں رہ
اکال پُرکھ کی صفت بیان کر۔

जिसने सत्य अकाल पुरुष लाना है,
उसका नाम ही सत्यगुरू है।
तिसके साथ सिक्ख का बेड़ा पार हो जाता है,
हे नानक ! हरि के गुन गाओ ।

ذاتِ مُطلق کا جسے عرفان ہے ۔ ہادیٔ برحق وہی انسان ہے
محوِ یادِ یار ہے جو ذی حیات
نانک- اُس طالب کو ملتی ہے نجات

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕੀ ਕਰੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ[14] ॥	The True Guru cherishes[14] his disciple.
ਸੇਵਕ ਕਉ ਗੁਰੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲ[15] ॥	Unto his attendent the Guru is ever merciful[15].
ਸਿਖ ਕੀ ਗੁਰੁ [16]ਦੁਰਮਤਿ[17] ਮਲੁ[18] ਹਿਰੈ[19] ॥	The Guru washes[19] off the filth[18] of the evil[16] intellect[17] of his sikh.
ਗੁਰਬਚਨੀ[20] ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਰੈ[21] ॥	Under Guru's instruction[20], the sikh repeats[21] the Name of God.
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕੇ ਬੰਧਨ[22] ਕਾਟੈ ॥	The True Guru cuts off the fetters[22] of his sikh..
ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖੁ ਬਿਕਾਰ[23] ਤ ਹਾਟੈ[24] ॥	The Guru's sikh recoils[24] from evil deeds[23].
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕਉ ਨਾਮ ਧਨੁ[25] ਦੇਇ ॥	To his sikh, the True Guru gives the wealth[25] of God's Name.
ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖੁ ਵਡਭਾਗੀ[26] ਹੈ[27] ॥	Very fortunate[26] is[27] the sikh of the Guru.
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕਾ ਹਲਤੁ[28] ਪਲਤੁ[29] ਸਵਾਰੈ[30] ॥	Of his sikh, the True Guru, adjusts[30] this world[28] and the next one[29].
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕਉ ਜੀਅ[31] ਨਾਲਿ ਸਮਾਰੈ[32] ॥੧॥	Nanak, with the fulness of his heart[31], the True Guru, mends[32] his sikh.

18/1 ۱۔ ستگور سکھ کی کرے پرتپال — سیوک کو گور سدا دئیال

۲۔ سکھ کی گور درمت مل ہرے — گور بچنی ہر نام اچرے

۳۔ ستگور سکھ کے بندھن کاٹے — گور کا سکھ بکار تے ہاٹے

۴۔ ستگور سکھ کو نام دھن دیے — گور کا سکھ بڈبھاگی ہے

۵۔ ستگور سکھ کا ہلت پلت سوارے

نانک ستگور سکھ کو جی نال سمارے ۔۱۔

۱- ستگورو اپنے معتقد (مرید) کی نگہبانی کرتا ہے اور ہمیشہ اس پر مہر کرتا ہے۔

۲- ستگورو اپنے سکھ (سیوک) کی غلط کاریوں کو دور کرتا ہے۔ اس لئے کہ وہ اس کے فرمان کے مطابق پربھو کا نام سمرتا ہے۔

۳- ستگورو اپنے سکھ کی برائی کی زنجیروں کو کاٹ کر دور کر دیتا ہے۔ اس لئے وہ برائیوں سے دور ہٹ جاتا ہے۔

۴- ستگورو اپنے سکھ کو پربھو کی نام روپی دولت بخشتا ہے۔ جس سے اس کا سکھ اقبالمند بن جاتا ہے۔

۵- ستگورو اپنے سکھ کی دنیا و عاقبت سنوار دیتا ہے۔ اے نانک! ستگورو اپنے سکھ کو کبھی بھی بھولتا نہیں ہے۔

18/1

1- सतिगुर१ अपने सिखों को, खुद आप हिफाजत२ करता है।
सतिगुर अपने सेवक पर, हर आन इनाइत३ करता है।
2- सतिगुर अपने सिखों का, कुल मैल कपट धो देता है।
गुर के मूंह से सुन कर, रब का नाम जबां से लेता है।
3- सतिगुर अपने सिखों के, सभ कैद और बंधन तोड़ेगा।
सतिगुर का जो चेला है, शहिवानीं-लजत४ छोड़ेगा।

His followers the Guru tends,
To Sikh his help he always lends.

4- सतिगुर अपने सिखों को, हक-नाम५ की दौलत देता है।
सतिगुर का सिख अपने गुर से, अछो किसमत६ लेता है।

Unto his sikh the Guru gives
The treasures of the Name divine.

5- सतिगुर दोनों जग७ में अपने, सिख को नेको कार करे।
'नानक' सतिगुर सिखों की, खुद अपनी जान८ शुमार करे।१।

ستگورو اپنے سکھ دا لوک پرلوک سنوار دیندا ہے
ستگورو اپنے سکھ نوں اپنی جند دے نال یاد رکھدا ہے

१. सचा गुर। २. रखिआ। ३. बखशिश करदा है। ४. इन्द्रीओं का सुख। ५. सचे नाम की। ६. उत्तम भाग। ७. लोक-परलोक। ८. आपणा प्राणाँ वांग।

18 ਗੁਰ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ[33] ਸੇਵਕੁ ਜੋ ਰਹੈ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ[34] ਮਨ ਮਹਿ[35] ਸਹੈ[36] ॥

The servant who lives in Guru's house[33], should heartily[35] obey[36] Guru's command[34].

ਆਪਸ ਕਉ ਕਰਿ ਕਛੁ[37] ਨ ਜਨਾਵੈ[38] ॥

He ought not to show himself[38] in any way[37].

ਹਰਿ ਹਰਿ[39] ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ[40] ਸਦ[41] ਧਿਆਵੈ[42] ॥

In his mind[40], he should ever[41] meditate[42] on Lord[39] God's Name.

ਮਨੁ[47] ਬੇਚੈ[43] ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥ ਤਿਸੁ[44] ਸੇਵਕ ਕੇ ਕਾਰਜ[45] ਰਾਸਿ[46] ॥

Who sells[43] his soul[47] to the True Guru;—the affairs[45] of that[44] slave are set aright[46].

ਸੇਵਾ[48] ਕਰਤ[49] ਹੋਇ ਨਿਹਕਾਮੀ[50] ॥ ਤਿਸ[51] ਕਉ ਹੋਤ ਪਰਾਪਤਿ[52] ਸੁਆਮੀ ॥

He[51], who performs[49] Guru's service[48] without desire for reward[50], attains[52] to the Lord.

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ[53] ਜਿਸੁ ਆਪਿ[54] ਕਰੇਇ[55] ॥ ਨਾਨਕ ਸੋ[56] ਸੇਵਕੁ ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ[57] ਲੇਇ[58] ॥੨॥

He, on whom the Guru himself[54] showers[55] his grace[53]; that[56] slave acts[58] upto the instruction[57] of the Guru.

18/2

١۔ گور کے گرہ سیوک جو رہے ــــ گور کی آگیا من مہہ سہے

٢۔ آپس کو کر کچھ نہ جناوے ــــ ہر ہر نام ردے سد دھیاوے

٣۔ من بیچے ستگور کے پاس ــــ تس سیوک کے کارج راس

٤۔ سیوا کرت ہوء نہکامی ــــ تس کو ہوت پراپت سوامی

٥۔ اپنی کرپا جس آپ کرے
نانک سو سیوک گور کی مت لے

۔٢٠

۱۔ جو سیوک گُورو کے دَر پر شِکھشا حاصِل کرنے کی خاطِر حاضِر رہتا ہے۔ اور گُورو کے احکام کو من میں مانتا ہے۔

۲۔ جو سیوک بڑے بڑے کام کرنے کے باوجُود اپنے آپ کو بڑا ظاہر نہیں کرتا ہے۔ اور پربھُو کے نام کو سدا دل میں سمِرتا ہے۔

۳۔ جو سیوک ستگُورو کے آگے اپنا مَن بیچتا ہے۔ اُس کے سارے کام پروان چڑھتے ہیں۔

۴۔ جو سیوک گُورو کی سیوا کرتے ہوئے کسی بدلہ یا پھَل کی خواہِش نہیں کرتا ہے اُسے پربھُو مِل جاتا ہے۔

۵۔ اے نانک! وہ سیوک سَتگُورو کی شِکھشا (تعلیم) حاصِل کرتا ہے۔ جس پر اُس کی نظرِ کرم ہو۔

18/2

गुर के जब असथान१ में जा कर, कोई सेवक रहिता है।
लाज़म२ है सभ करता जाए, जो जो सतिगुर कहिता है।
1- नाम की खातर काम न हो, मत अपना आप जताए वुह।
हरदम रब का नाम जपे, और उस में धिआन जमाए वुह।
2- सतिगुर को मन अपना दे कर, मन का मोल चुकाता जाए।
ठीक उसी के काम हों सारे, जो चाहे सो पाता जाए।
3- फल की ख़्वाहिश३ दूर करे, जो काम करे निशकाम४ करे।
आख़र उस को रब मिल जाए, रब के जो सभ काम करे।
4- रब की किरपा जिस पर होगी, रहिम उस पर फरमाएगा५।
'नानक' अपने गुर से सेवक, आप हिदाइत६ पाएगा।२।

5. "Who serve but care not for reward
Attain the blessings of the Lord."

---

१. टिकाणा। २. ज़रूरी। ३. इछा। ४. निरइछत।
५. उस ते किरपा करेगा। ६. सिखिआ।

ਬੀਸ ਬਿਸਵੇ[59] ਗੁਰ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨੈ[60] ॥ ਸੋ[61] ਸੇਵਕੁ ਪਰਮੇਸੁਰ[62] ਕੀ ਗਤਿ[63] ਜਾਨੈ ॥	The[61] servant who fully[59] conciliates[60] Guru's mind, comes to know the state[63] of the Supreme Being[62],
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ[64] ਹਰਿ ਨਾਉ ॥	He is the True Guru within whose mind[64] is God's Name.
ਅਨਿਕ[65] ਬਾਰ[66] ਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਉ[67] ॥	Many[65] times[66] I am a sacrifice[67] unto my Guru.
ਸਰਬ[68] ਨਿਧਾਨ[69] ਜੀਅ[70] ਕਾ ਦਾਤਾ[71] ॥	The Guru is the treasure[69] of everything[68] and the giver[71] of life[70].
ਆਠ[72] ਪਹਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[73] ਰੰਗਿ[74] ਰਾਤਾ[75] ॥	Throughout the eight watches[72] of the day, he remains dyed[75] with the love[74] of the Transcendent Lord[73].
ਬ੍ਰਹਮ[76] ਮਹਿ[77] ਜਨੁ[78] ਜਨ ਮਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥	The saint[78] abides in[77] the Lord[76] and the Lord within the saint.
ਏਕਹਿ[79] ਆਪਿ[80] ਨਹੀ ਕਛੁ ਭਰਮੁ[81] ॥	The Lord Himself[80] is but One[79], of this there is no doubt[81].
ਸਹਸ[82] ਸਿਆਨਪ[83] ਲਇਆ ਨ ਜਾਈਐ ॥	By thousands[82] of clevernesses[83] the Guru is not obtained.
ਨਾਨਕ ਐਸਾ[84] ਗੁਰੁ ਵਡਭਾਗੀ[85] ਪਾਈਐ ॥੩॥	Nanak, by the greatest[85] good fortune the such[84] Guru is attained to.

18/3 بیس بسوے گور کا من مانے ــ سو سیوک پرمیسر کی گت جانے ۔۱

سو ستگور جس ردے ہر ناءُ ــ انک بار گور کو بل جاءُ ۔۲

سرب ندھان جیءَ کا داتا ــ آٹھ پہر پاربرہم رنگ راتا ۔۳

برہم مہہ جن جن مہہ پاربرہم ــ ایکہہ آپ نہیں کچھ بھرم ۔۴

سہس سیانپ لیا نہ جائیے ۔۵

نانک ایسا گور بڈبھاگی پائیے ۔۳

۱۔ جس سیوک کے بارے میں ستگورو پورا یقین کرے کہ وہ آگیہ کاری ہے۔ اسے پربھو کا پورا گیان مل جاتا ہے۔

۲۔ ستگورو وہ ہے جس کے دل میں ہری (پربھو) کا نام بستا ہے۔ میں ایسے ستگورو پر کئی بار (بار بار) صدقے جاتا ہوں۔

۳۔ ستگورو تمام نعمتوں کے خزانوں اور آتمک زندگیوں کا مالک ہے۔ کیونکہ وہ آٹھوں پہر اکال پرکھ کے پیار میں رنگا رہتا ہے

۴۔ ایشور اپنے بھگتوں میں بسا ہوا ہے، اور بھگت بھی اس کا روپ بن جاتے ہیں۔ وہ ایک ہی سب میں سمایا ہوا ہے۔ اس میں شک کی گنجائش نہیں

۵۔ اے نانک! ہزاروں حیلے بہانے اور چترائیاں کرنے سے گورو حاصل نہیں ہوتا ہے۔ وہ بڑی خوش قسمتی سے ملتا ہے۔

18/3

1- बीसों बिसवे१ सतिगुर जिस कों, अपना सेवक मानेगा।
पाएगा परमेशर को, वुह हाल ख़ुदा का जानेगा।

"When Guru's confidence the sikh obtains"
To the true conception of God he attains.

2- सचा वुह सतिगुर है जिसको, नाम२ का हरदम धिआन रहे।
औसे गुर के सदके३ जाऊं, जान उस पर कुरबान रहे।

3- जितने माल ख़ज़ाने हैं, लोगों को बख़शिश करता है।
आठ पहिर वुह पाक ख़ुदा को उलफत४ का दम भरता है।

4- बंदा रब में, रब बंदे में, ज़ात स बाहर ज़ात नहीं।
गो वाहिद५ है ज़ात ख़ुदा को, इस में शक की बात नहीं।

5- चालाकी से पाएं न उस को, चतुराई स हाथ न आए।
ऊचें अछे भाग हों जिस क, 'नानक' औसा गुर वुह पाए।३।

نے بدست آید بصد عقل و ذکا ۔ مرشد کامل بہ بخت رہنما

१. पूरन तौर तं। २. प्रभू दा नाम। ३. कुरबान।

ਸਫਲ[86] ਦਰਸਨੁ[87] ਪੇਖਤ[88] ਪੁਨੀਤ[89] ॥
ਪਰਸਤ[90] ਚਰਨ[91] ਗਤਿ[92] ਨਿਰਮਲ[93] ਰੀਤਿ[94] ॥

Accredited[86] is Guru's sight[87]. By beholding[88] it one is purified[89].
By touching[90] his feet[91], man's conduct[92] and way of life[94] are rendered blotless[93].

ਭੇਟਤ[95] ਸੰਗਿ[96] ਰਾਮ[97] ਗੁਨ[98] ਰਵੇ[99]॥ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[100] ਕੀ ਦਰਗਹ[2] ਗਵੇ[3] ॥

By moving[95] in his company[96] one utters[99] Lord's[97] praise[98] and reaches[3] the court[2] of the supreme

ਸੁਨਿ[4] ਕਰਿ ਬਚਨ[5] ਕਰਨ[6] ਆਘਾਨੇ[7] ॥ਮਨਿ[8] ਸੰਤੋਖੁ[9] ਆਤਮ[10] ਪਤੀਆਨੇ[12] ॥

On hearing[4] Guru's words[5] the ears[6] are sated[7], the mind[8] gains contentment[9] and the soul[10] is propitiated[12].

ਪੂਰਾ[13] ਗੁਰੁ ਅਖਓ[14] ਜਾਕਾ[15] ਮੰਤ੍ਰ[16] ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ[17] ਦ੍ਰਿਸਟਿ[18] ਪੇਖੈ[19] ਹੋਇ ਸੰਤ ॥
ਗੁਣ[20] ਬਿਅੰਤ[21] ਕੀਮਤਿ[22] ਨਹੀ ਪਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ[23] ਭਾਵੈ[24] ਤਿਸੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੪॥

Perfect[13] is the Guru and eternally[14] true is his[15] instruction[16].
He, whom he beholds[19] with his ambrosial[17] glance[18] becomes a saint.
Infinite[21] are his virtues[20] His worth[22] cannot be appraised.
Nanak, who[23] so pleases[24] him, him the Guru unites with himself.

۱۸/۴ ۱۔ سپھل درسن پیکھت پنیت — پرست چرن گت نرمل ریت
۲۔ بھیٹت سنگ رام گن روے — پاربرہم کی درگہ گوے
۳۔ سن کر بچن کرن آگھانے — من سنتوکھ آتم پتیانے
۴۔ پورا گور اکھراو جا کا منتر — انمرت درسٹ پیکھے ہوء سنت
۵۔ گن بے انت قیمت نہیں پاء
نانک جس بھاوے تس لئے ملاء
-۴-

۱- گورو کا دیدار تمام پھل دینے والا ہے۔ دیدار کرنے والے سیوک پاک اور پوتر ہو جاتے ہیں۔ گورو کے چرن چھونے سے من کی اوستھا اور کردار بہت شدھ ہو جاتی ہے۔

۲- گورو کی سنگت میں رہ کر پربھو کے گن گائے جا سکتے ہیں اور اس سے پربھو کی درگاہ میں رسائی ہو جاتی ہے۔

۳- گورو سے پربھ نام کے گیت سن کر کان سیر اور خوشحال ہو جاتے ہیں۔ اور من میں شانتی آ جاتی ہے۔

۴- ستگورو ایک انسان کامل ہے۔ اس کی نصیحت ہمیشہ کے لئے اٹل ہے۔ اس کی امرت بھری نگاہ جس بشر پر پڑتی ہے وہ سنت بن جاتا ہے۔

۵- پربھو کے گن بے انت ہیں، وہ بے بہا اور انمول ہیں۔ ان کا اندازہ نہیں کیا جا سکتا ہے۔ نانک! جو انسان پربھو کو اچھا لگتا ہے اس کو گورو کے ساتھ ملاتا ہے۔

18/4

1- गुर का दरशन फल देता है, मन को पाक१ बनाता है।
छू कर उस के चरनों को, सभ चालचलन धुल जाता है।
2- रहि कर उस की संगत में, जो खालक के गुन गाता है।
पाक ख़ुदा की दरगह का, वुह बंदा रसता पाता है।

In his sangat sing praises of the Lord,
Entry into His court He will award.

3. उस की बातें सुनने से, कानों को लज़त२ मिलती है।
मनको चैन मुयसर हो३. और रुह४ को राहत५ मिलती है।
4. कामिल सतिगुर जिस का मंतर, लाफानी६ कहिलाता है।
अंमृत उस की आखों का, मूरख को संत बनाता है।
5. गुन उस के बेअंत हैं 'नानक', मोल न उन का पाएंगे।
अपने साथ मिलाए उन को, जो जो उस को भाएंगे ॥४॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਬੇਅੰਤ ਹਨ, ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਚੰਗਾ ਲਗ ਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ

१. पवितर। २. आनंद। ३. मन नूं शांती मिलदी है। ४. आतमा। ५. शांती। ६. अविनाशी।

ਜਿਹਬਾ[25] ਏਕ ਉਸਤਤਿ[26] ਅਨੇਕ[27] ॥	Tongue[25] is one, but manifold[27] are God's praises[26].
ਸਤਿਪੁਰਖ[28] ਪੂਰਨ[29] ਬਿਬੇਕ[30] ॥	He is the True Lord[28] of perfect[29] discrimination[30].
ਕਾਹੂ ਬੋਲ[31] ਨ ਪਹੁਚਤ[32] ਪ੍ਰਾਨੀ[33] ॥	Through no speech[31] can mortal[33] reach[32] the Master.
ਅਗਮ[34] ਅਗੋਚਰ[35] ਪ੍ਰਭ ਨਿਰਬਾਨੀ[36] ॥	The Lord is inaccessible[34], incomprehensible[35] and immaculate[36].
ਨਿਰਾਹਾਰ[37] ਨਿਰਵੈਰ[38] ਸੁਖਦਾਈ[39] ॥	He needs no food[37], is without enmity[38] and the Giver of peace[39].
ਤਾਕੀ ਕੀਮਤਿ[40] ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ[41] ॥	His worth[40] no one has found[41].
ਅਨਿਕ[42] ਭਗਤ[43] ਬੰਦਨ[44] ਨਿਤ[45] ਕਰਹਿ ॥	Many[42] devotees[43] ever[45] make obeisance[44] unto Him.
ਚਰਨ[46] ਕਮਲ[47] ਹਿਰਦੈ[48] ਸਿਮਰਹਿ[49] ॥	On His lotus[47] feet[46], they meditate[49] in their heart[48].
ਸਦ[50] ਬਲਿਹਾਰੀ[51] ਸਤਿ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[52] ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ[53] ਜਪਨੇ[54] ॥੫॥	Nanak is ever[50] devoted[51] unto his True Guru, by whose grace[52], he meditates[54] upon the Name of such[53] Lord.

۱۸/۵

۱۔ جِہبا ایک اُستت اَنیک — سَت پُرکھ پُورن بِبیک

۲۔ کاہُوں بول نہ پہُچت پرانی — اگم اگوچر پربھ نِربانی

۳۔ نِراہار نِرویر سُکھدائی — تاں کی قیمت کِنے نہ پائی

۴۔ اَنِک بھگت بندن نت کرہِ — چرن کمل ہِردے سِمرہِ

۵۔ سد بلہاری ستگور اپنے

نانک جِس پرساد ایسا پربھ جپنے

۔۵۔

۱۔ اِنسان کی زبان ایک ہے اور وہ بھی نامکمّل ہے۔ مگر پربھو کی صِفات بیشمار ہیں۔ زبان اس کی حمد کرنے سے قاصِر ہے۔

۲۔ اِنسان کسی کلام یا اپنی چرب زبانی سے پربھو کی صِفاتِ کاملہ تک نہیں پہنچ سکتا ہے۔ پربھو ہماری رسائی سے پرے ہے اور دنیاوی لذتوں سے بالاتر ہے۔ اِنسانی اعضائے جسمانی اس تک نہیں پہنچتے۔

۳۔ اکال پُرکھ کی ذات کسی خوراک کی محتاج نہیں۔ وہ ذات نروَیر ہے۔ وہ ذات سکھدائی ہے۔ کوئی شخص اس کی صفات کا مول نہیں پا سکتا ہے۔

۴۔ بیشمار بھگت اس پربھو کو ہمیشہ نمسکار کرتے ہیں اور اس کے چرن کملوں کو اپنے مَن میں سمرتے ہیں۔

۵۔ اے نانک! جس گُورو کی مہر سے ایسے پربھو کو اپنے دل میں جپ سکتا ہوں۔ مَیں اس گُورو پر ہمیشہ قربان ہو جاؤں۔

18/5

1- मेरे मूंह में एक ज़बां, वसफों के उस के अंत नहीं१ ।
कामिल२ आकिल३ सची हसती, उस जैसा भगवंत नहीं ।

لاکھ حمد اور اک زبان ناسپاس
وہ محیطِ کُل ہے بالائے قیاس

2- फानी४ की किआ ताकत है, लाफानी५ की तारीफ बताए ।
वुह आली६ वुह मख़फी७ हसती, चिंता उसके पास न आए।

3- पाक है खाने पीने से, बेलाग८ है वुह सुखदाई है ।
वुह अनमोल ख़ुदा है, उस की, कीमत किस ने पाई है ।

4- संत अनेक उसी के आगे, हरदम सास झुकाते हैं ।
पाक कंवल से चरनों पर, वुह दिल से धिआन जमाते हैं ।

5- ऐसे प्यारे सतिगुर पर, फिर जान न किउं बलिहारी हो ।
मिहर से जिस की 'नानक' रब का, नाम ज़बां पर जारी हो।५।

ایسے مُرشد پر نچھاور قلب و جان
جس کی شفقت سے ہے نانک مدح خوان

१. प्रभू दे गुण अनंत हन, गुण गाउण लई मेरी जीभ इक है । २. पूरन । ३. गिआन मई । ४. नाशवान । ५. अबिनाशी।
६. ऊचा । ७. गुपत । ८. निरलेप ।

ਇਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ[55] ਪਾਵੈ ਜਨੁ[56] ਕੋਇ[57] ॥	This Divine ambrosia[55] some rare[57] person[56] obtains.
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ[60] ਅਮਰੁ[58] ਸੋ[59] ਹੋਇ ॥	He[59] who quaffs[60] this Nectar becomes immortal[58].
ਉਸੁ[61] ਪੁਰਖ[62] ਕਾ ਨਾਹੀ ਕਦੇ ਬਿਨਾਸ[63] ॥ ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਪ੍ਰਗਟੇ[64] [65]ਗੁਨਤਾਸ[66] ॥	The[61] man[62], within his mind, the treasure[66] of values[65] becomes manifest[64], never perishes[63].
ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੇਇ[67] ॥ ਸਚੁ ਉਪਦੇਸੁ[68] ਸੇਵਕ[69] ਕਉ ਦੇਇ[70] ॥	During the eight watches he takes[67] God's Name and gives[70] true instruction[68] to his servant[69].
ਮੋਹ[71] ਮਾਇਆ[72] ਕੈ ਸੰਗਿ[73] ਨ ਲੇਪੁ[74] ॥ ਮਨ ਮਹਿ[75] ਰਾਖੈ[76] ਹਰਿ ਹਰਿ[77] ਏਕੁ ॥	He is not polluted[74] with[73] worldly love[71] and mammon[72] and keeps[76] in[75] his mind the One Lord God[77].
ਅੰਧਕਾਰ[78] ਦੀਪਕ[79] ਪਰਗਾਸੇ[80] ॥	In pitch[78] darkness a lamp[79] shines[80] for him.
ਨਾਨਕ ਭਰਮ[81] ਮੋਹ[82] ਦੁਖ[83] ਤਹ[84] ਤੇ[85] ਨਾਸੇ[86] ॥੬॥	Nanak, superstition[81], worldly attachment[82] and pain[83] flee away[86] from[85] him[84].

18/6

۱۔ اُہ ہَر رَس پاوَے جَنُ کوءِ — اَمرت پی وَے اَمر سو ہوءِ

۲۔ اُس پُرکھ کا ناہی کدے بِناس — جاں کے مَن پرگٹے گُن تاس

۳۔ آٹھ پہر ہر کا نامُ لےءِ — سچ اُپدیسُ سیوک کو دےءِ

۴۔ موہ مایا کے سنگ نہ لیپُ — مَن مَہہ راکھے ہر ہر ایکُ

۵۔ اندھکار دیپک پرگاسے

نانک بھرم موہ دُکھ تہہ تے ناسے

۔۶۔

۱۔ شاذ ہی کوئی ایسا انسان مِلتا ہے جو پربھو کے نام کے کیف سے سرشار ہوتا ہے اور وہی نام کا امرت پی کر اَمر ہو جاتا ہے۔

۲۔ وہ اَوصاف کا سرچشمہ پربھو جس انسان کے مَن کو روشن کرتا ہے، اُس کا کبھی بھی ستیاناس نہیں ہوتا ہے۔

۳۔ ستگورو آٹھ پہر پربھو کا نام سِمرتا ہے۔ وہ اپنے مُرید (سیوک) کو بھی یہی سچّا اُپدیش دیتا ہے۔

۴۔ ایک سادھ حرص کے جال میں پھنسا ہُوا نہیں رہتا ہے۔ وہ تو اپنے مَن میں ایک پربھو کو ہی بسائے رکھتا ہے۔

۵۔ اے نانکؔ! نام رُوپ چراغ سے لاعلمی کا اندھیراہٹ کر جس انسان کا باطن روشن ہو جاتا ہے، اس کے بلبلکھے (ناسمجھی) اور طمع کے باعث پیدا شدہ دُکھ درد دُور ہو جاتے ہیں۔

18/6

1- कोई कोई बंदा है जो येह अंमृत रस पीता है।
जो अंमृत रस पीता है लाफानी१ हो कर जीता है।
2- बाकी२ है लाफानी है वुह कब दुनीआं में मरता है।
वसफों वाला३ मालिक जिस के सीने में घर करता है।
3- आठ पहिर जो अपने दिल से नाम खुदा का लेता है।
सची सची पाक हिदाइत वुह सेवक को देता है।

The Name divine he sings all hours,
And words of truth on men he showers.

4- माइआ से कुछ प्यार न रखे और न दिल ललचाए वुह।
एक ख़ुदा की याद कर बस उस पर धिआन जमाए वुह।
5- जैसे दूर हो सभ तारीकी४ जब दीपक पुरनूर५ रहे।
वैसे गुर मिलने से 'नानक' मोह भरम दुख दूर रहे॥६॥

در شبِ دیجور روشن ایں چراغ
از عنادے ہم ولا یابد فراغ

१. अमर। २. सदीवी। ३. सिफतां वाला। ४. अंधेरा। ५. प्रकाशवान।

ਤਪਤਿ[87] ਮਾਹਿ ਠਾਢਿ[88] ਵਰਤਾਈ[89] । ਅਨਦੁ[90] ਭਇਆ[91] ਦੂਖ[92] ਨਾਠੁ[93] ਭਾਈ[94] ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਮਿਟੇ[95] ਅੰਦੇਸੇ[96] ॥ ਸਾਧੂ ਕੇ ਪੂਰਨ[97] ਉਪਦੇਸੇ[98] ॥

O brother[91], by the perfect[97] instruction[93] of the saint coolness[88] prevails[89] in the midst of heat[87], happiness[90] ensues[91], pain[92] departs[93] and fear[96] of birth and death is removed[95].

ਭਉ[99] ਚੂਕਾ[100] ਨਿਰਭਉ[2] ਹੋਇ ਬਸੇ[3] ॥

The fear[99] is anuulled[100] and man abides[3] fearless[2].

ਸਗਲ[4] ਬਿਆਧਿ[5] ਮਨ ਤੇ ਖੈ[6] ਨਸੇ[7] ॥

All[4] the evils[5] are destroyed[6] and vanish[7] from the mind.

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਨਿ ਕਿਰਪਾ[8] ਧਾਰੀ[9] ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਪਿ[10] ਨਾਮੁ [12]ਮੁਰਾਰੀ[13] ॥

He, to whom he belonged has shown[9] mercy[8] unto him and in the company of saints, he repeats[10] the Name of God, the Enemy[13] of pride[12].

ਥਿਤਿ[14] ਪਾਈ ਚੂਕੇ[15] ਭ੍ਰਮ[16] ਗਵਨ[17] ॥ ਸੁਨਿ[21] ਨਾਨਕ ਹਰਿ[18] ਹਰਿ ਜਸੁ[19] ਸ੍ਰਵਨ[20] ॥੭॥

By listening[21] with cars[20], the praise[19] of Lord God[18], O Nanak, stability[14] is attained and doubt[16] and wandering[17] cease[15].

۱۔ تپت ماہ ٹھاڈھ ورتائی ـــ انند بھیا دکھ ناٹھے بھائی ۸/۷

۲۔ جنم مرن کے مٹے اندیسے ـــ سادھو کے پورن اپدیسے

۳۔ بھؤ چوکا نربھؤ ہوئ بسے ـــ سگل بیادھ من تے کھئے نسے

۴۔ جس کا سا تن کرپا دھاری ـــ سادھ سنگ جپ نام مراری

۵۔ تھت پائی چوکے بھرم گون

سن نانک ہر ہر جس سرون

ـ۷ـ

۱۔ جس پربھو نے اپنی قدرتِ کاملہ سے سارے جگ کو موہ لیا ہے۔ وہ خود مایا کے تین گنوں سے پاک ہے۔ وہ بذاتِ خود اِس تین گنی سنسار کا رُوپ بھی خود ہی ہے۔

۲۔ پربھو نے جگت رچنا کے کھیل تماشے خود ہی بنائے ہیں۔ وہ اپنی بزرگی کا مول بھی خود ہی تعین کر سکتا ہے۔

۳۔ پربھو سارے عالمِ اِمکان میں موجود ہے۔ اُس کے سِوا یہاں کوئی اور نہیں ہے۔

۴۔ وہ تانے بانے کی طرح ہر رُوپ رنگ میں سرایت کیے ہوئے ہے۔ اُسکی سمجھ اور شناسائی ستگورو کی سنگت میں ہی ظاہر ہوتی ہے۔

۵۔ ساری کائنات بنا کر اُس نے اپنی شکتی اس میں مدغم کر دی ہے۔ اے نانکؔ! مَیں اس پربھو پر بار بار صدقے جاؤں۔

18/7

1- आग लगी हो सीने में, तो ठंढक येह पहुंचाता है।
मन को सुख आनंद मिले, दुख दूर सभी हो जाता है। 322
2- साधू अपने सेवक से, उपदेश जो पूरा कहिता है।
कब फिर जीने मरन का, अंदेशा१ बाकी रहिता है।
٣ 3- मन का सारा ख़ौफ़ मिटे, बेखौफ२ हो तो बेबाक३ रहे।
दूर हो सभ तकलीफें मन को, मन हर दुख से पाक रहे।
4- जब साधों की संगत में, तू नाम ख़ुदा का याद करे।
अपना प्यारा करके तुझ को, बहिमत वाला याद४ करे।
5- दूर तनासुख५ होता है, सुख पाता, भरम मिटाता है।
'नानक' बंदा वसफ६ ख़ुदा का, दिल से जब सुन पाता है।७।

3- ٣ "Ugly conscience alway fears".

१. फिकर। २. निरभै, बे-डर। ३. बे-भरम। ४. प्रसंन।
५. आवागवन, जनम-मरन। ६. सिफत।

ਨਿਰਗੁਨੁ[22] ਆਪਿ[23] ਸਰਗੁਨੁ[26] ਭੀ[24] ਓਹੀ[25] ॥	He Himself[23] is the Absolute[22] Lord and verily[24] He[25] is the Related[26] One.
ਕਲਾ[27] ਧਾਰਿ[28] ਜਿਨਿ[29] ਸਗਲੀ[30] ਮੋਹੀ[31] ॥	Who[29] by manifesting[28] His power[27], has fascinated[31] the entire[30] world.
ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ[32] ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ[34] ਬਨਾਏ[33] ॥	His plays[32] the Lord has Himself[34] set afoot[33].
ਅਪੁਨੀ ਕੀਮਤਿ[35] ਆਪੇ ਪਾਏ[36] ॥	His worth[35] He Himself knows[36].
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ[37] ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥	There is no other[37] than God.
ਸਰਬ[38] ਨਿਰੰਤਰਿ[39] ਏਕੋ[40] ਸੋਇ[41] ॥	He[41], the One Lord[40] is amongst[39] all[38].
ਓਤਿ[42] ਪੋਤਿ[43] ਰਵਿਆ[44] ਰੂਪ[45] ਰੰਗ[46] ॥	Like warp[42] and woof[43] He is contained[44] in all the forms[45] and colours[46].
ਭਏ ਪ੍ਰਗਾਸ[47] ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗ[48] ॥	He becomes manifest[47] by associating[48] with the saints.
ਰਚਿ[49] ਰਚਨਾ[50] ਅਪਨੀ[51] ਕਲਧਾਰੀ[52] ॥	Having created[49] the Creation[50], the Lord has infused[52] His might[51] into it.
ਅਨਿਕ[53] ਬਾਰ[54] ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀ[55] ॥੮॥੧੮॥	Nanak is many[53] times[54] a sacrifice[55] unto Him.

۱۸/۸ نرگن آپ سرگن بھی اوہی — کلا دھار جن سگلی موہی
اپنے چرت پربھ آپ بناء — اپنی قیمت آپے پاء
ہر بن دوجا ناہی کوء — سرب نرنتر ایکو سوء
اوت پوت روِیا روپ رنگ — بھئے پرگاس سادھ کے سنگ

رچ رچنا اپنی کل دھاری
انک بار نانک بلہاری

۱- اے بھائی! گورو کے پورے اُپدیش کی بدولت غلط کاریوں سے پیدا شدہ دل کی تپش کو ٹھنڈ پڑتی ہے اور مَن شانت ہو جاتا ہے۔

۲- ستگورو کے پورے اُپدیش سے جنم مرن کی فکر دُور ہو جاتی ہے۔ کیونکہ اُس نے ابدی تسکین کا راستہ بتا دیا ہے۔

۳- ہمارے مَن سے خوف و ہراس کافور ہو گیا ہے۔ ہم نڈر ہو گئے ہیں۔ ہمارے رُوحانی، ذہنی اور جسمانی امراض ہم سے دُور بھاگ گئے ہیں۔

۴- ہم جس گورو کے ہو گئے ہیں، اُس نے ہم پر مہربانی کی ہے۔ ست سنگ میں پربھو کا نام جپتے رہو۔

۵- اے نانک! پربھو کی حمد و ثناء کے گیت کان سے سُن کر ہم نے صبر و سکون حاصل کر لیا ہے اور ہماری ساری ناسمجھی، غلط فہمی اور گمرہی کا خاتمہ ہو گیا ہے۔

प्रभु वह सब जानता है जो हम नहीं जानते।

(18/8)

हर गुन१ से वुह पाक भी है, और आप वुह हरगुन वाला है।
उस की निआरी कुदरत ने, हैरत२ में सभ को डाला है।
1- अपने रंग वुह आप ही जाने, अपना खेल बनाए आप।
अपना रुतबा३ आप वुह समझे, अपना दाम४ लगाए आप।

2- اللہ یعلم ما لا تعلمون

3- बे उस के रब कोई नहीं, वुह यकता५ है लासानी६ है।
रुह७ वुही है सभ के अन्दर सभ जानों का जानी८ है।
4- शकलें उस की, रंग उसी के, उस का ताना बाना है।
साधों की संगत में रहि कर, नूर९ उस का पहिचाना है।
5- रचना खूब रचाई उस ने कुदरत उस की निआरी है।
सौ सौ बार खुदा अपने पर, खुद 'नानक' बलिहारी है।८।१८।

---

१. सत, रज, तम–तिनां गुणां तों। २. हैरानी। ३. पदवी। ४. मुल, कीमत। ५. अनोखा। ६. अद्वुती। ७. आतमा। ८. प्राणा दा प्राण। ९. तेज, प्रकाश।

੧੯

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਾਥਿ[56] ਨ ਚਾਲੈ[57] ਬਿਨੁ ਭਜਨ[58]
ਬਿਖਿਆ[59] ਸਗਲੀ[61] ਛਾਰੁ[60] ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ[62] ਨਾਮੁ ਕਮਾਵਨਾ[63]
ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਧਨੁ[64] ਸਾਰੁ[65] ॥ ੧ ॥

سلوک

ساتھ[56] نہ چالے[57] بن بھجن[58] بکھیا[59] سگلی[61] چھار[60]
ہر ہر[62] نام کماونا[63] نانک اہ دھن[64] سار[65]

Slok.

Without Lord's meditation[58], nothing shall go[57] with[56] thee, O man. The deadly[59] sins are all[61] ashes[60]. Practise[63] thou the Name of Lord Master[62]. This is the excellent[65] wealth[64].

असटपदी

19

سلوکُ

پربھو شکل و صورت اور روپ رنگ سے
منزّہ اور پاک ہے۔ وہ مایا کے تین گنوں سے بالاتر
اور بے داغ ہے۔ اے نانکؔ! وہ اُس انسان
کو اپنے اسرار سے آگاہ کرتا ہے، جس پر وہ
خوش ہوتا ہے۔

भजन के बिना और कोई चीज़ साथ नहीं जाती।
सारी माया राख की ढेरी है।
हरि के नाम का स्मरण करना,
हे नानक! यह वास्तविक धन है।

"The pleasures of the flesh are ashes mere
Nothing but Simran, lone with thee shall go
Says Nanak, make the fortune of the Name
A stream of wealth of everlasting flow".

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਸੰਤ ਜਨਾ[66] ਮਿਸਿ[67] ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ[68] ॥	Reflect[68] upon God in the company[67] of pious persons[66].
ਏਕੁ[69] ਸਿਮਰਿ[70] ਨਾਮ ਆਧਾਰੁ[71] ॥	Remember[70] the One Lord[69] and have the prop[71] of the Name.
ਅਵਰਿ[72] ਉਪਾਵ[73] ਸਭਿ ਮੀਤ ਬਿਸਾਰਹੁ[74] ॥	Forget[74] all other[72] efforts[73], O my friend.
ਚਰਨ[75] ਕਮਲ[76] ਰਿਦ[77] ਮਹਿ[78] [79]ਉਰਿਧਾਰਹੁ[80] ॥	Place[80] Lord's lotus[76] feet[75] into[78] thy mind[77] and heart[79].
ਕਰਨ[81] ਕਾਰਨ[82] ਸੋ[83] ਪ੍ਰਭੁ ਸਮਰਥੁ[84] ॥	That[83] Lord is potent[84] to do[81] all the works[82].
ਦ੍ਰਿੜੁ[85] ਕਰਿ ਗਹਹੁ[87] ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਵਥੁ[88] ॥	Grasp[87] thou firmly[85] the article[88] of God's Name.
ਇਹੁ ਧਨੁ[86] ਸੰਚਹੁ[89] ਹੋਵਹੁ ਭਗਵੰਤ[90] ॥	Amass[89] this wealth[86] and become fortunate[90].
ਸੰਤ ਜਨਾ[91] ਕਾ ਨਿਰਮਲ[92] ਮੰਤ[93] ॥	Pure[92] is the instruction[93] of the saintly persons[91].
ਏਕ[94] ਆਸ[95] ਰਾਖਹੁ[97] ਮਨ ਮਾਹਿ[96] ॥	Keep[97] the hope[95] of One Lord[94] in[96] thy mind.
ਸਰਬ[100] ਰੋਗ[98] ਨਾਨਕ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ[99] ॥੧॥	Nanak, all[100] thy maladies[98] shall be dispelled[99].

19/1

۱۔ سنت جناں مِل کرہُ بیچار — ایک سمر نام آدھار

۲۔ اَور اُپاؤ سبھ میت بِسارہُ — چرن کمل رِد مہہ اُر دھارہُ

۳۔ کرن کارن سو پربھ سمرتھ — درڑھ کر گہہُ نام ہر وتھ

۴۔ اِہ دھن سنچہُ ہووہُ بھگونت — سنت جناں کا نرمل منت

۵۔ ایک آس راکھہُ من ماہِ

سرب روگ نانک مٹ جاہِ

۱- سنتوں کے ساتھ مل کر پربھو کے اوصاف بیان کرو ، اور اس
پربھو کو ہی اپنا آسرا بناؤ ۔

۲- اے دوست! سارے حیلے بہانے چھوڑ دو اور پربھو کے کنول روپ
پیر من میں رکھو ۔

۳- پربھو جو کچھ کرتا ہے خود اپنی مرضی سے کرتا ہے۔ وہ انسانوں سے کرانے
کی قدرت بھی رکھتا ہے۔ اس کی "نام روپی نعمت" ہاتھ سے جانے نہ دو۔ بلکہ
مضبوطی سے پکڑو ۔

۴- اے بھائی! "نام روپی دھن" سمیٹ لو اور قسمت والے بنو۔ یہ
سنتوں کا اپدیش ہے ۔

۵- اپنے من میں ایک پربھو کی امید قائم رکھو۔ اے نانک! اس
سے جملہ امراض شفا پائیں گے ۔

(19/1)

1- संतों की संगत में मिल कर, रब का सच बिचार करो ।
एक ख़ुदा को याद करो, हक नाम१ का तुम आधार२ करो । 328
2. और जतन सभ छोड़ो बाबा, झूठे हैं सभ और उपाओ३ ।
पाक कंवल से चरनों को, तुम दिल में खूब बसाते जाओ ।
3. वह दुनीआं का करता धरता, खालक है, करतार भी है ।
नाम पै उसके काइम रहिना, सभ स अच्छा कार४ भी है ।
4. इस धन के अंबार५ लगा लो, धंन धंन भाग तुमारे हों ।
साफ है येह संतों का कहिना, जिस से वारे निआरे हों ।

"Collect this weath and blessed live,
This sound advice the sages give."

5- अपने मन में आस करो, तो एक ख़ुदा को आस करो ।
रोग मिटें सारे 'नानक', सभ रोगों का नास करो ।।१।।

در دل خویش بخدائے یکتا امیدوار باش
نانک گوید آنگاہ ہمہ رنجہائے تو یابد بزیرو

———

१. सचा नाम । २. आसरा । ३. यतन । ४. कंम । ५. ढेर ।

ਜਿਸੁ ਧਨ ਕਉ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ[2] ਉਠਿ[3] ਧਾਵਹਿ ॥ ਸੋ ਧਨੁ[4] ਹਰਿ ਸੇਵਾ[5] ਤੇ ਪਾਵਹਿ ॥

By serving[5] God, thou shalt obtain the wealth[4], the wealth after which thou runnest[3] in four directions[2].

ਜਿਸੁ ਸੁਖ ਕਉ ਨਿਤ[6] ਬਾਛਹਿ[7] ਮੀਤ[8] ॥ ਸੋ ਸੁਖੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ[9] ਪਰੀਤਿ[10] ॥

The peace which thou, ever[6], desirest[7], O friend[8] that peace thou shalt have by loving[10] the guild of saints[9].

ਜਿਸੁ ਸੋਭਾ[12] ਕਉ[15] ਕਰਹਿ ਭਲੀ[13] ਕਰਨੀ[14] ॥ ਸਾ ਸੋਭਾ ਭਜੁ[16] ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਨੀ[17] ॥

The glory[12], for which[15] thou performest good[13] acts[14], that glory thou shalt find by hastening[16] to God for protection[17].

ਅਨਿਕ[18] ਉਪਾਵੀ[19] ਰੋਗੁ[20] ਨ ਜਾਇ[21] ॥ ਰੋਗੁ ਮਿਟੈ[22] ਹਰਿ ਅਵਖਧੁ[23] ਲਾਇ[24] ॥

The malady[20] which is not cured[21] by many[18] remedies[19], that malady is healed[22] by administering[24] the medicine[23] of God's Name.

ਸਰਬ[25] ਨਿਧਾਨ[26] ਮਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

Of all[25] the treasures[26], God's Name is the best treasure.

ਜਪਿ[27] ਨਾਨਕ ਦਰਗਹਿ[28] ਪਰਵਾਨੁ[29] ॥੨॥

Utter[27] it, O Nanak and thou shalt be acceptable[29] in God's court[28].

19/2
١۔ جس دھن کو چار کنٹ اٹھ دھاوہ ___ سو دھن ہر سیوا تے پاوہ
٢۔ جس سکھ کو نت باچھہ میت ___ سو سکھ سادھو سنگ پریت
٣۔ جس سوبھا کو کرہ بھلی کرنی ___ سا سوبھا بھج ہر کی سرنی
٤۔ انک اپاوی روگ نہ جاۓ ___ روگ مٹے ہر اوکھد لاۓ
٥۔ سرب ندھان مہہ ہر نام ندھان
جپ نانک درگہہ پروان ۔٢۔

۱- اے دوست ! جس دھن کی خاطر تو چاروں طرف تگ و دو کرتا ہے، وہ دھن صرف پربھو کی سیوا کرنے سے حاصل ہو سکتا ہے۔

۲- اے دوست ! جس سُکھ کا تو طلبگار ہے، وہ سُکھ تمہیں سادھ سنگت سے پریم اور وابستگی رکھنے سے حاصل ہوگا۔

۳- جس عظمت کے لیے نیک کمائی کرتا ہے، وہ اکال پرکھ کے سایہ میں آکر ہی کر اور ہر ایک کام انجام دینے کے لیے پربھو کا سہارا طلب کر۔

۴- جو مرض بہت سے علاج کرنے کے باوجود تم سے دُور نہیں ہوتا ہے، وہ صرف پربھو کے نام کی دوائی سے شفا پاتا ہے

۵ مادی دُنیا کے سب خزانوں سے صرف پربھو کے نام کا خزانہ ایک بہت بڑا خزانہ ہے۔ اے نانک ! وہی نام جپنے سے تم اس کی بارگاہ میں پروان چڑھو گے۔

(19/2)

1- चार तरफ जिस धन की खातर, उठ कर भागे जाता है ।
रब की सेवा करने से, वह धन तेरे हथ आता है । ३३०

2- तू जिस सुख की ख्वाहिश दिल में, हरदम मेरे मीत करे ।
वह सुख सारा मिल जाएगा, जब संतों से प्रीत करे ।

تو کہ خواہی راحت باشد فروں - در ولائے صحبتِ صالح سکوں

3- जिस इज़त की खातर हरदम तू करता है काम भले ।
वह इज़त मिल जाएगी, जब दौड़ के रब के पास चले ।

4- लाख दुआऐं[1] करता जा तू दूर न होगा रोग तेरा ।
नाम के दारु दरमल से, मिट जाए रोग और सोग[2] तेरा ।

جو مرض ہے لاعلاج و لا دوا
دُور کرتی ہے اسے یادِ خدا

5- रब का नाम खज़ाना आला, सार माल खज़ाना मे ।
नाम को जपकर, 'नानक' मिलजा तू मकबूल[3] इनसानों में ।२।

Of all the best things coveted by the world, the Name is the very best.
Cherish It, and you will get acceptance in heaven.

१. इलाज, कोशिशें । २. शोक ।

३. प्रवान होए, कबूल होए ।

ਮਨੁ ਪਰਬੋਧਹੁ[30] ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥	Instruct[30] thy mind with God's Name[34].
ਦਹ ਦਿਸਿ[31] ਧਾਵਤ[32] ਆਵੈ ਠਾਇ[33] ॥	Wandering[32] in ten directions[31] it shall, thus, come home[33].
ਤਾਕਉ[35] ਬਿਘਨ[36] ਨ ਲਾਗੈ[37] ਕੋਇ ॥ ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ[38] ਬਸੈ[39] ਹਰਿ ਸੋਇ[40]॥	No harm[36] befalls[37] him[35], in whose heart[38] that[40] God abides[39].
ਕਲਿ[41] ਤਾਤੀ[42] ਠਾਂਢਾ[43] ਹਰਿ ਨਾਉ ॥	This Dark-age[41] is hot[42] and cool[43] is the God's Name.
ਸਿਮਰਿ[44] ਸਿਮਰਿ ਸਦਾ[45] ਸੁਖ[46] ਪਾਉ[47] ॥	Remember[44], remember it and obtain[47] the ever-lasting[45] peace[46].
ਭਉ[48] ਬਿਨਸੈ[49] ਪੂਰਨ[50] ਹੋਇ ਆਸ[51] ॥	Thy fear[48] shall depart[49] and thy hope[51] shall be fulfilled[50].
ਭਗਤਿ[52] ਭਾਇ[53] ਆਤਮ[54] ਪਰਗਾਸ[55] ॥	By devotional service[52] and Divine love[53], thy soul[54] shall be enlightened[65].
ਤਿਤੁ[56] ਘਰਿ[57] ਜਾਇ[58] ਬਸੈ[59] ਅਬਿਨਾਸੀ[60] ॥	Thou shalt go[58] and dwell[59] in that[56] imperishable[60] Home[57] and
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਾਟੀ ਜਮ[61] ਫਾਸੀ[62] ॥੩॥	says Nanak, the death's[61] noose[62] shall be cut.

19/3

۱۔ مَنُ پربودھہو ہَر کے ناءِ ــــ دَہ دِس دھاوت آوے ٹھاءِ

۲۔ تا کوءُ بگھن نہ لاگے کوءِ ــــ جا کے رِدے بسے ہَر سوءِ

۳۔ کَل تاتی ٹھانڈا ہَر ناءُ ــــ سِمر سِمر سدا سُکھ پاءُ

۴۔ بھءُ بِنسے پُورن ہوءِ آس ــــ بھگت بھاءِ آتَم پرگاس

۵۔ تِتُ گھر جاءِ بسے ابناسی

کہُ نانک کاٹی جم پھاسی ۔۳۔

١- اے بھائی! تم اپنے مَن کو پربھو کے نام سے بیدار کر۔ تاکہ دس اطراف (دہ جہات) میں بھٹکنے پھرنے والا مَن ٹھکانے لگے۔

٢- اس اِنسان کو کوئی رُکاوٹ پیش نہیں آتی ہے جس کے مَن میں وہ پربھو بستا ہے۔

٣- کلجگ گرم آگ جیسا ہے۔ یہ پاپیوں (گنہگاروں) کو جلا دیتا ہے۔ پربھو کا نام ٹھنڈا ہے۔ اُسے دائمی صُورت میں سمرنے سے سُکھ ملتا ہے۔

٤- پربھو کا نام سمرنے سے خوف ختم ہو جاتا ہے اور سُکھ پانے کی اُمید بر آتی ہے۔ پھر پربھو کی بھگتی کی روشنی سے آتما چمک اُٹھتی ہے۔

٥- پربھو کے نام کی روحانی چمک سے وہ لازوال خود مَن میں بستا ہے۔ اے نانک! کہہ دے کہ نام سمرن سے جنم مَرن کی پھانسی کٹ جاتی ہے۔

19/3

नूर खुदा के नाम का ले कर, मन को जब पुरनूर१ करे।
हासल हो तसकीन२ तुझे, हक-नाम हो दुबिधा दूर करे।
1- रोक रुकावट दूर रहे, रसते में मुशकल कोई न आए।
जिस के दिल में नाम बसे, हक-नाम से वुह सुख पाता जाए।
2- जलती है कलजुग की दुनीआं, नाम से ठंढक आएगी।
सिमरन कर लो, सिमरन कर लो, फिर राहत३ मिलजाएगी।
3- खौफ खतर सभ जाते हैं, हर आशा पूरी होती है।
भगती भी हो, प्रेम भी हो, फिर रुह४ भी नूरी५ होती है।
4- वुह घर जो लाफानी६ है, इनसान वहां जा रहिता है।
मौत की फांसी कट जाती है, सुन जो 'नानक' कहिता है॥ ३॥
5-

१. प्रकाश भई रोशन । २. तसल्ली । ३. शांती

४. आत्मा । ५. प्रकाश वान । ६. अमर ।

"The Home Eternal man attains
And is released from yama's chains."

ਤਤੁ[63] ਬੀਚਾਰੁ[64] ਕਹੈ[65] ਜਨੁ[66] ਸਾਚਾ ॥	He is the true man[66], who preaches[65] the meditation[64] of the Real Thing[63].
ਜਨਮਿ ਮਰੈ[67] ਸੋ[68] ਕਾਚੋ ਕਾਚਾ[69] ॥	The falsest of the false[69] is he[68], who suffers transmigration[67].
ਆਵਾ[70] ਗਵਨੁ[71] ਮਿਟੈ[72] ਪ੍ਰਭ ਸੇਵ[73] ॥	Coming[70] and going[71] are ended[72] by Lord's service[73].
ਆਪੁ[74] ਤਿਆਗਿ[75] ਸਰਨਿ[76] ਗੁਰਦੇਵ[77] ॥	Shed[75] thy self-conceit[74] and seek the shelter[76] of the Divine Guru[77].
ਇਉ[78] ਰਤਨ[79] ਜਨਮ[80] ਕਾ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ[81] ॥	Like this[78] thy invaluable[79] life[80] be saved[81].
ਹਰਿ ਹਰਿ[82] ਸਿਮਰਿ[85] ਪ੍ਰਾਨ[83] ਆਧਾਰੁ[84] ॥	Remember[85], thou the Lord Master[82], who is the prop[84] of thy life[83].
ਅਨਿਕ[86] ਉਪਾਵ[87] ਨ ਛੂਟਨ[88] ਹਾਰੇ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ[89] ॥	By many[86] efforts[87] and by studying[89] Simirtis. Shashtras and Vedas, man cannot be saved[88].
ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ[90] ਕਰਹੁ ਮਨੁ[91] ਲਾਇ ॥	Heartily[91] apply thyself to God's meditation[90].
ਮਨਿ[92] ਬੰਛਤ[93] ਨਾਨਕ ਫਲ[94] ਪਾਇ[95] ॥੪॥	Thus shalt thou obtain[95] thy heart[92]-desired[93] fruit[94], O Nanak.

19/4

۱۔ تت بچار کہے جن ساچا ___ جنم مرے سو کاچو کاچا
۲۔ آوا گون مٹے پربھ سیو ___ آپ تیاگ سرن گوردیو
۳۔ عو رتن جنم کا ہوء اُدھار ___ ہر ہر سمر پران آدھار
۴۔ انک اپاو نہ چھوٹنہارے ___ سمرت ساست بید بچارے
۵۔ ہر کی بھگت کرہ من لاء
من بنچھت نانک پھل پاء ۔۴۔

۱- جو شخص برہم (پربھو) کے بارے میں وچار کرتا ہے، وہی ایک سچا انسان ہے۔ جو شخص اپنی عمر میں مرکوزیت کئے بغیر مر جائے وہ کچا انسان ہے۔

۲- غرور چھوڑ کر ستگورو کی پناہ میں پربھو کا سمرن کرنے سے ہی جنم مرن کا چکر ختم ہو جاتا ہے۔

۳- ایسا کرنے سے یہ انمول جسم پار آور ہوگا، اسی لئے سمرن کر۔ یہی تمہارے عملِ تنفّس کا سہارا ہے۔

۴- سمرتیاں، شاشتر اور ویدوں کو پڑھنے اور مطالعہ کرنے سے، نیز انگنت تدابیر کرنے سے انسان آواگون سے بچ نہیں سکتا ہے۔

۵- پربھو کی بھگتی من لگا کر اور مرکوزیت کے ساتھ کر۔ اے نانک! جو کوئی بھگتی کرتا ہے، اسے من چاہا پھل ملتا ہے۔

"دِل کو تڑپائے گی گر مالک کی یاد۔ پوری ہو جائے گی نانک! ہر مُراد"

19/4

1- असल हकीकत१ वह सोचेगा, जो सचों का सचा है। ۳۳۵
जीता है और मरता है, जो झूठा है, और कचा है।
२- रब की सेवा करने से, सभ दूर तनासुख२ होता है।
जिस पर हो गुरदेव का साइआ, मान खुदी३ सभ खोता है।

"Serve Him and go to ~~come~~ no more,
Forget thy self and Guru adore

3- हीरे जैसी जान है तेरी, जान तेरी बच जाएगी।
याद खुदा की कर ले, उस से रूह४ सहारा पाएगी।

ਜਿ·ਇਸ ਤਰਾਂ ਕੀਮਤੀ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਿਮਰ, ਇਹੀ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਹੈ

4- कब छुटकारा होता है, तुम करते जाओ लाख उपाओ।
गो५ सभ वेदों शासतरों, और सिमृतीओं को पड़ते जाओ।
5- अपने रब की भगती में, जब मन को खूब लगाओगे।
'नानक' फल मिल जाएगा, तुम मन की आशा पाओगे ।।४।।

१. सचाई। २. जनम मरन। ३. अहंकार। ४. आतमा। ५. भावें।

ਸੰਗਿ[96] ਨ ਚਾਲਸਿ[97] ਤੇਰੈ ਧਨਾ[98] ॥	Thy wealth[98] shall not go[97] with[96] thee.
ਤੂੰ ਕਿਆ[99] ਲਪਟਾਵਹਿ[100] ਮੂਰਖ[2] ਮਨਾ[3] ॥	Why[99] art thou clinging[100] to it, O foolish[2] soul[3]?
ਸੁਤ[4] ਮੀਤ[5] ਕੁਟੰਬ[6] ਅਰੁ[7] ਬਨਿਤਾ[8] ॥ ਇਨ[9] ਤੇ[10] ਕਹਹੁ[12] ਤੁਮ[13] ਕਵਨ ਸਨਾਥਾ ॥	Sons[4], friends[5], family[6] and[7] wife[8], say[12] thou[13], who[14] has ever been benefitted[15] by[10] these[9] ?
ਰਾਜ[16] ਰੰਗ[17] ਮਾਇਆ[18] ਬਿਸਥਾਰ[19] ॥ ਇਨ ਤੇ ਕਹਹੁ ਕਵਨ ਛੁਟਕਾਰ[20] ॥	Dominion[16], revelment[17], and extension[19] of wealth[18], from these, say who has ever escaped[20].
ਅਸੁ[21] ਹਸਤੀ[22] ਰਥ[23] ਅਸਵਾਰੀ[24] ॥ ਝੂਠਾ[25] ਡੰਫੁ[26] ਝੂਠੁ ਪਾਸਾਰੀ[27] ॥	Horses[21], elephants[22], carriages[23] and equipages[24] are false[25] shows[26] and false displays[27].
ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਤਿਸੁ[28] ਬੁਝੈ[29] ਨ ਬਿਗਾਨਾ[30] ॥	The ignorant[30] man knows[29] not Him[28], who gave them.
ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ[31] ਨਾਨਕ ਪਛੁਤਾਨਾ[32] ॥੫॥	By forgetting[31] the Name, O Nanak, the man, ultimately, repents[32].

19/5

۱۔ سنگ نہ چالس تیرے دھنا ــــ توں کیا لپٹاوہ مورکھ منا

۲۔ ست میت کٹنب ار بنتا ــــ ان تے کہہ تم کون سناتھا

۳۔ راج رنگ مایا بستھار ــــ ان تے کہہ کون چھٹکار

۴۔ اسہ ہستی رتھ سواری ــــ جھوٹھا ڈنف جھوٹھ پاساری

۵ جن دیئے تس بجھے نہ بگانا

نام بسار نانک پچھتانا ۔۵۔

۱۔ اے نادان مَن! دھن تمہارے ساتھ نہیں جائے گا۔ یہ جان کر بھی تم اس کے ساتھ کیوں لپٹ جاتے ہو؟

۲۔ بیٹا، دوست، اہلِ خانہ اور عورت ... مانا کہ یہ سب تمہارے ہیں مگر ان میں سے تمہارے ساتھ کون جائے گا۔

۳۔ اے نادان! مایا کا پھیلاو بھی کرتے ہو، اور رنگ رلیاں بھی مناتے ہو۔ مگر بتا ان میں سے کونسی چیز تمہیں خلاصی دے سکتی ہے۔

۴۔ گھوڑے ہاتھی اور رتھوں کی سواری کا کرنا سب جھوٹا دکھاوا ہے۔ مگر ایسا کرنے والا خود فانی ہے

۵۔ اے نادان! تم اس پربھو کو نہیں پہچانتے ہو جس نے ساری نعمتیں تمہیں بخش دی ہیں۔ مگر تو نے اس کا نام بھلا دیا ہے۔ اے نانک! نام کو بھول کر تم آخر پچھتاتے ہو۔

19/5

जब दुनीआ से जाएगा, धन दौलत साथ न जाएगी।
जिस से लिपटा फिरता है, मन मूरख ! काम न आएगी।

۱. نے رود ہمراہ تو گر مال و زر۔ پس چرا چسپاں شوی یا بیخبر

2. कुनबा१ है, या बीबी२ है, या बेटा है या साथी है।
फिर बनता हैं मालक उन का, कोई न तेरा नाती३ है।
3. राज भी हो और रंग भी हो धन दौलत का पुश्ताबा४ हो।
ऐश जब इतने मिलते हों, कब दुनीआं से छुटकारा हो।
4. हाथी है या घोड़ा है, रथ गाड़ी शुतर५ सवारी है।
झूठा ढोंग रचाइआ है, येह झूठ नुमाइश सारी है।
5. जो मूरख उस बख़्शिश वाले, दाता को बिसराएगा।
भूल के उस के नाम को 'नानक', आख़िर को पछताएगा॥१॥

For Him who gave you all if you don't care,
O fool, your portion shall be keen despair.

१. टबर, परवार। २. पतनी। ३. रिश्तेदार। ४. ढेर, बोझ। ५. ऊंठ।

ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ[33] ਤੂੰ ਲੇਹਿ[35] ਇਆਨੇ[34] ॥	Take[35] thou the advice[33] of the Guru, O silly man[34].
ਭਗਤਿ[36] ਬਿਨਾ ਬਹੁ[37] ਡੂਬੇ[38] ਸਿਆਨੇ[39] ॥	Without Lord's meditation[36] good many[37] wise[39] men have been drowned[38].
ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਮਨ[40] ਮੀਤ[41] ॥ ਨਿਰਮਲ[42] ਹੋਇ ਤੁਮਾਰੋ ਚੀਤ[43] ॥	Perform God's service with thy heart[40], O my friend[41] and thy mind[43] shall become pure[42].
ਚਰਨ[44] ਕਮਲ[45] ਰਾਖਹੁ[46] ਮਨ[47] ਮਾਹਿ[48] ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ[49] ਕੇ ਕਿਲ ਬਿਖ[50] ਜਾਹਿ[51] ॥	Place[46] Lord's lotus[45] feet[44] in[48] thy mind[47] and thy sins[50] of many births[49] shall depart[51]
ਆਪਿ[52] ਜਪਹੁ[53] ਅਵਰਾ[54] ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹੁ ॥	Thy-self[52] repeat[53] God's Name and cause others[54] to repeat it.
ਸੁਨਤ ਕਹਤ[55] ਰਹਤ[56] ਗਤਿ[57] ਪਾਵਹੁ ॥	By hearing, uttering[55] and abiding[56] by it, thou shalt obtain emancipation[57].
ਸਾਰ[58] ਭੂਤ[59] ਸਤਿ[60] ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਉ ॥ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ[61] ਨਾਨਕ ਗੁਨ[62] ਗਾਉ[63] ॥ ੬ ॥	The real[58] thing[59] is God's True[60] Name. With Natural ease[61], O Nanak, sing[63] Lord's praise[62].

19/6

١ - گُر کی مت توں لیہہ ایانے ___ بھگت بنا بہُ ڈُوبے سیانے

٢ - ہر کی بھگت کرہُ من میت ___ نرمل ہوءِ تمہارو چیت

٣ - چرن کمل راکھو من ماہِ ___ جنم جنم کے کلبکھ جاہِ

٤ - آپ جپہُ اورا نام جپاوہُ ___ سُنت کہت رہت گت پاوہُ

٥ - سار بھوت ست ہر کو ناءُ

سہج سُبھاءِ نانک گُن گاءُ

٦

۱۔ اے میرے بھائی! پربھو کے گُن گانے سے تیرے وجُود سے پاپوں اور گناہوں کی میل اُتر جائے گی اور تمہارے مَن سے غرور کا زہر دُور ہو جائے گا۔

۲۔ اے بھائی! تو لمحہ بہ لمحہ ہر سانس اور ہر لقمہ کے ساتھ پربھو کا نام یاد رکھ۔ اس سے تو بے فکر ہوکر اپنی عمر سُکھ اور آرام سے بسر کرے گا۔

۳۔ اے بھائی! تو اپنی سب چترائیاں، تدابیر اور بہانے ترک کر دے۔ سَنتوں کے ساتھ رہ کر اُن کی سَنگت کا خالص دھن حاصل کر۔

۴۔ اے بھائی! تو نام کی پونجی اکٹھی کرکے پربھو کے ساتھ سودا کر۔ اس سے تمہیں زندگی میں آرام ملے گا، اور بارگاہ الٰہی میں باریابی ہوگی۔

۵۔ اے بھائی! تو سب انسانوں میں اکال پرکھ کو دیکھ۔ اے نانک! کہہ دے کہ ایسا صرف وہی انسان کر سکتا ہے جس کی قسمت بلند ہوگی۔

19/6

1- सुन नादान१ नसीहत२ गुर की, यूं तुझ से फ़ुरमाते हैं।
दाना३ भी जब छोड़ें भगती, सौ सौ गोते खाते हैं। 339
2- यारो ! रब की भगती कर लो, भगती ही से फल पाउगे।
साफ तुमारा सीना४ होगा, मन को पाक बनाउगे।
3- पाक कंवल से चरनों का, जब मन में प्रेम बसाउगे।
पिछले सारे जनमों को तुम, पाप मिटाते जाउगे।
4- नाम का सिमरन आप करो, और औरों को भी नाम जपाउ।
नाम को सुन कर, नाम सुनाकर, नाम पढ़कर मुकती पाउ।
5- नाम ही असली सची शै५ है नाम येह लेते जाउ तुम।
मन के इतमीनान६ से 'नानक, मालक के गुन गाउ तुम ॥६॥

جس کو نہ معرفت ہے نہ علم و عرفان۔ اس کے لئے نہ تو یہ مادی دنیا ہے نہ رُوحانی دُنیا۔ اُس کو نہ اِس دُنیا میں سُکھ ہے نہ اُس دنیا میں۔ خسر الدنیا والآخرہ۔ شری گیتاجی

हरि का नाम ही सच्चा और मूल तत्व है।

हे नानक ! सहज स्वभाव ही हरि के गुण गाओ।

१. मूरख। २. सिखिआ। ३. सिआणा। ४. हिरदा। ५. वसतू। ६. टिकाउ।

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਤੇਰੀ ਉਤਰਸਿ[64] ਮੈਲੁ[65] ॥ ਬਿਨਸਿ[66] ਜਾਇ ਹਉਮੈ[67] ਬਿਖੁ[68] ਫੈਲੁ[69] ॥	By chanting God's glories thy filth[65] shall be washed away[64] and the all-spreading[69] poison[68] of ego[67] shal depart[66].
ਹੋਹਿ ਅਚਿੰਤੁ[70] ਬਸੈ ਸੁਖ ਨਾਲਿ ॥ ਸਾਸਿ[71] ਗ੍ਰਾਸਿ[72] ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ[73] ॥	By remembering[73] God's Name with every breath[71] and morsel[72], thou shalt become free from care[70] and abide in comfort.
ਛਾਡਿ[74] ਸਿਆਨਪ[75] ਸਗਲੀ ਮਨਾ[76] ॥	O man[76], lay aside[74] all the cleverness[75].
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪਾਵਹਿ ਸਚੁ ਧਨਾ[77] ॥	In the company of saints, thou shalt gain the true wealth[77].
ਹਰਿ ਪੂੰਜੀ[78] ਸੰਚਿ[79] ਕਰਹੁ ਬਿਉਹਾਰੁ[80] ॥	Amass[79] God's Name as thy capital[78] and have dealings[80] therein.
ਈਹਾ[81] ਸੁਖੁ ਦਰਗਹ[82] ਜੈਕਾਰੁ[83] ॥	Thou shalt obtain peace here[81] and applause[83] in God's court[82].
ਸਰਬ[84] ਨਿਰੰਤਰਿ[85] ਏਕੋ[86] ਦੇਖੁ ॥ ਕਹੁ[89] ਨਾਨਕ ਜਾਕੈ ਮਸਤਕਿ[87] ਲੇਖੁ[88] ॥੭॥	Says[89] Nanak, he on whose forehead[87] such destiny is recorded[88] sees the one Lord[86] amongst[85] all[84].

۱۹/۷

۱۔ گن گاوت تیری اترس میل — بنس جائے ہؤمے بکھ پھیل ۔ ہؤمے

۲۔ ہوہ اچنت بسے سکھ نال — ساس گراسہ ہر نام سمال

۳۔ چھاڈ سیانپ سگلی منا — سادسنگ پاوہ سچ دھنا سیانپ

۴۔ ہر پونجی سنچ کرہ بیوہار — ایہاں سکھ درگہ جے کار بیوہار

۵۔ سرب نرنتر ایکو دیکھ

کہہ نانک جاں کے مستک لیکھ ۔۷۔

۱۔ اے نادان! تم گُوروکی شکھشا لو۔ کیونکہ اُس کے بغیر بہت سے نادان اور سیانے لوگ بُرائیوں میں ڈُوب جاتے ہیں۔

۲۔ اے دوست! پربھُو کی بھگتی کر۔ اس سے تمہارا مَن شُدھ اور پاک ہو جائیگا۔ پس اے دوست! نفسِ خویش فرمانبرِ عبادتِ خدا کُن تا پاک شوی (گنجِ آسائش)

۳۔ اے دوست! تم پیاسے پربھُو کے کنول جیسے پیر اپنے مَن میں پیوست کر۔ اِس سے تمہارے جنموں کے پاپ دُھل جائیں گے۔

۴۔ تم خُود پربھُو کا نام جَپ اور دُوسروں سے جَپاؤ۔ پربھ کا نام کہنے سُننے میں اپنی عُمر صرف کر۔ ایسا کرنے سے تمہیں عظمت نصیب ہوگی۔

۵۔ پربھُو کا نام تمام نعمتوں میں سے ایک ہمہ گیر نعمت ہے۔ اے نانک! پربھُو کے نام میں رنگے رہنے سے سُکھ مِلتا ہے۔ رُوحانی سکُون میں قائم رہ کر پربھ کے گُن گا۔

19/7

1- गुन गाने से तेरे मन का, मैल सभी छुट जाएगा।
ज़हिर गरूर१ तकबर१ का, जो फैला है मिट जाएगा।

2- मन से चिंता दूर रहे, सुख पाएगा सुख पाएगा।
हरदम नाम खुदा के, दुख जाएगा, दुख जाएगा।

اے دوست عبادتِ خدا کُن، تا پاک شوی

3- छोड़ दे ऐ दिल सभ चतुराई, चतुताई कुछ काम न आए।
साध को संगत मिल जाए, सची सुची दौलत पाए।

4- सचे रब को कर सरमाइआ२ फिर सचा बिउहार भी हो।
दुनीआं में सुख हासल हो, दरगाह३ में जै जै कार भी हो।

5- एक का जलबा४ देखे हरसू५ सभ में रब को पाए वुह।
भाग हो 'नानक' माथे पर फिर खुशकिसमत कहिलाए वुह।

سب کے اندر پرماتما کو وہ ایک سمجھ۔ گُورو جی کہتے ہیں جس کے ماتھے کے اچھے بھاگ ہوں، وہی ایسا کرتا ہے۔

१. हउमैं अहंकार। २. पूंजा। ३. प्रमातमा दे दरबार

ਏਕੋ[89]* ਜਪਿ[90] ਏਕੋ[91] ਸਾਲਾਹਿ[92] ॥	Repeat[90] thou the Name of One Lord[89] and magnify[92] Him alone[91].
ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ[93] ਏਕੋ ਮਨ ਆਹਿ[94] ॥	Remember[93] One God and yearn[94] for Him alone in thy mind.
ਏਕਸ ਕੇ ਗੁਨ[95] ਗਾਉ ਅਨੰਤ[96] ॥	Sing the excellences[95] of the infinite[96] One Lord.
ਮਨਿ[97] ਤਨਿ[98] ਜਾਪਿ[99] ਏਕ ਭਗਵੰਤ[100] ॥	With mind[97] and body[93] think[99] thou of the one fortunate Lord[100].
ਏਕੋ[2] ਏਕੁ ਏਕੁ ਹਰਿ ਆਪਿ[3] ॥	God Himself[3] is the only[2], only, only one.
ਪੂਰਨ[4] ਪੂਰਿ[7] ਰਹਿਓ ਪ੍ਰਭੁ[5] ਬਿਆਪਿ[6] ॥	The pervading[6] Lord[5] is fully[4] filling[7] every place.
ਅਨਿਕ[7] ਬਿਸਥਾਰ[8] ਏਕ ਤੇ[9] ਭਏ[10] ॥	From[9] the One Lord, there have[10] been many[7] expansions[8].
ਏਕੁ[15] ਅਰਾਧਿ[12] ਪਰਾਛਤ[13] ਗਏ[14] ॥	By remembering[12] the Unique Being[15] the sins[16] depart[14].
ਮਨ[16] ਤਨ[17] ਅੰਤਰਿ[18] ਏਕੁ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਤਾ[19] ॥	My soul[16] and body[17] are imbued[19] in[18] One Lord.
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[20] ਨਾਨਕ ਇਕੁ ਜਾਤਾ[21] ॥੮॥੧੯॥	By Guru's favour[20], Nanak knows[21] but One God.

19/8

۱۔ ایکو جپ ایکو صالاح — ایک سمر ایکو من آہ

۲۔ ایکس کے گن گاؤ ننت — من تن جاپ ایک بھگونت

۳۔ ایکو ایک ایک ہر آپ — پورن پور رہاو پربھ بیاپ

۴۔ انک بستھار ایک تے بھئے — ایک ارادھ پراچھت گئے

۵۔ من تن انتر ایک پربھ راتا

گور پرساد نانک اک جاتا ۔۸۔

۱۔ اے مَن! پربھو کا نام جَپ! اُسی ایک کی صفت بیان کرتا جا۔
اُسی ایک کو یاد کر، اور اُسی ایک کی چاہ اپنے میں پیوست کر۔

۲۔ اے مَن! ایک پربھو کا نام جَپ۔ اُسی ایک کی حمد و ثناء کر۔ اور
دِل کی گہرائیوں سے اُس کے بیشمار وصفوں کا کیرتن کر۔

۳۔ ساری کائنات میں پربھو آپ ہی آپ ہے۔ وہ مکمّل طور سے ہر جگہ
اور ہر دل میں سمایا ہُوا ہے۔

۴۔ اُسی پربھو نے اس کائنات کے اَنگنت پھیلاؤ کیے ہیں۔ اُسے یاد کرنے
سے گُناہ دُور ہو جاتے ہیں۔

He's One, yet many forms creates,
Our sins His worship expiates.

۵۔ جس اِنسان کے وجود (جسم و جان) میں اُس پربھو کا رنگ چڑھا ہُوا ہے
اے نانک! اُس نے گُورو کے کرم سے پربھو کو پہچان لیا ہے۔

19/8

1- एक ख़ुदा का नाम लीए जा, हमद१ उसी की गाए जा।
एक ख़ुदा की याद कीए जा, मन में नाम बसाए जा।

2. गाए जा गुन गाए जा, रब वाहद२ है, बेअंत भी है।
तन मन से जप नाम उसी का, वुह मालक है, भगवंत भी है।

3 एक वुही है, एक वुही है, एक अकेला आइआ है।
हर सू३ उस का जलवा है, हर शै में आप समाइआ है।

4 वहदत४ ही से कसरत५ निकली, एक से ही सभ आते हैं।
रब वाहद२ की पूजा कर ले, पाप सभी मिट जाते हैं।

۶:- ساری سرشٹی میں پربھو آپ ہی آپ ہے۔ اس کے سوا کوئی اور نہیں۔ لَا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہ
مت پرترم نانیت کنچد ستی دھننجے یہی سروبدم پروتم سوتر مے منی گنا اِو (شری گیتا جی)

5- एक ख़ुदा के प्रेम में जिस ने, तन मन रंगे सिआना है।
'नानक' गुर की रहिमत से, इक रब को उस ने जाना है।८।

"He saturates our flesh and mind,
Through Guru's grace this one we find."

१. उसतती। २. इक। ३. हर थां। ४. एकता। ५. अनेकता।

੨੦

ਸਲੋਕੁ ॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ[22] ਪ੍ਰਭ ਆਇਆ
ਪਰਿਆ[23] ਤਉ[24] ਸਰਨਾਇ[25] ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ[26]
ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ[27] ਲਾਇ[28] ॥੧॥

سلوک

پھرت پھرت[22] پربھ آئیا
پریا[23] توء[24] سرنائ[25]
نانک کی پربھ بینتی[26]
اپنی بھگتی[27] لائ[28]

Slok.

After wandering[22] and wandering O Lord, I have come and entered[23] Thine[24] sanctuary[25].

Nanak's prayer[26], O Master is "Attach[28] me to Thine devotional service[27]".

असटपदी

20

سلوکُ

اے پربھو! مَیں ہزاروں سرگردانیوں کے بعد اب تیری پناہ میں آیا ہوں۔ تم سے نانک کی یہی صدا ہے کہ تو مجھے اپنی بھگتی کے دھاگے میں پرو لے!

دَر بَدَر گشتم بتو پیش آمدم۔ دَر پناہ توُ خدا پیس آمدم
بَندہ را دَر خدمتِ خود بہ گزین۔ نزدِ تو مالک بدیں عرض آمدم
(گیانی عفیف)

¹ हेप्रभु! मैं भटकता हुआ तुम्हारी शरण आ पड़ा हूं।
² हेप्रभु! नानक की विनय है कि अपनी भक्ति में लग

I roamed the earth bewildered Lord,
But now in Thee have shelter found
'Tis Nanaks prayer that to thy feet
By staunch devotion he be bou d.
(Peace & Teja Singh)

---

१ पवित्तर-घर। २. ईशवर-भगती करन दी समरथा होवे।

20-1

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਜਾਚਕ[29] ਜਨੁ[30] ਜਾਚੈ[31] ਪ੍ਰਭ ਦਾਨੁ[32] ॥	I, a beggarly[29] man[30] beg[31] a gift[32] of Thee, O Lord.
ਕਰਿ[33] ਕਿਰਪਾ[34] ਦੇਵਹੁ[35] ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥	Show[33] mercy[34] and grant[35] me Thy Name.
ਸਾਧ ਜਨਾ[36] ਕੀ ਮਾਗਉ[37] ਧੂਰਿ[38] ॥	I ask for[37] the dust[38] of pious persons[36] feet.
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[39] ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ[40] ਪੂਰਿ[41] ॥	My Supreme Lord[39], fulfill[41] my desire[40].
ਸਦਾ[42] ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ[43] ਗਾਵਉ[44] ॥	Ever[42], ever, I celebrate[44] Lord's excellences[43].
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ[45] ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਹਿ ਧਿਆਵਉ[46] ॥	At every breath[45], I meditate[46] on Thee, O Lord.
ਚਰਨ[47] ਕਮਲ[48] ਸਿਉ ਲਾਗੈ[49] ਪ੍ਰੀਤਿ[50] ॥	I have embraced[49] affection[50] for Thine lotus[48] feet[47].
ਭਗਤਿ[50*] ਕਰਉ[51] ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਨਿਤ ਨੀਤਿ[52] ॥	For ever and aye[52] I perform[51] Lord's service[50*]
ਏਕ[53] ਓਟ[54] ਏਕੋ ਆਧਾਰੁ[55] ॥	Thou, O Lord art my only[53] shelter[54], mine only prop[55].
ਨਾਨਕੁ ਮਾਗੈ[56] ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਸਾਰੁ[57] ॥੧॥	Nanak asks[56] for Thy excellent[57] Name, my Master.

۲۰/۱

۱۔ جاچک جن جاچے پربھ دان — کر کرپا دیوہ ہر نام

۲۔ سادھ جنا کی مانگو دھور — پاربرہم میری سردھا پور

۳۔ سدا سدا پربھ کے گن گاوؤ — ساس ساس پربھ تمہہ دھیاوؤ

۴۔ چرن کمل سنگ لاگے پریت — بھگت کرؤ پربھ کی نت نیت

۵۔ ایک اوٹ ایکو آدھار

نانک مانگے نام پربھ سار

-۱-

۱۔ اے پربھو! میں طلبگار ہوں تیری خیرات کا ۔ تو اپنی عنایت سے اپنے نام کا صدقہ دے ۔

۲۔ اے پاربرہم پربھو! میری تمنّا پوری کر ۔ مجھے سادھوؤں سنتوں اور درویشوں کے پیروں کی خاک سے نواز ۔

۳۔ پربھو! میں اپنی زندگی میں تیرے ہی گن گاؤں اور ہر سانس کے ساتھ تیرے نام کا سمرن کروں ۔

۴۔ اے پربھو! میری پریت تیرے کنول نما پیروں کے ساتھ لگی رہے ۔ اور میں تیری بھگتی کرتا رہوں ۔

۵۔ اے پربھو! تیرا نام ہی میرا مکمّل سہارا ہے ۔ نانک! اسی نعمت کا طلبگار ہے ۔ اسے کسی اور نعمت کی خواہش نہیں ہے ۔

20/1

1- तू दाता मैं एक भिखारी, लन आइआ दान तेरा।
नाम तेरे का दान मिले, उस दान से हो अहिसान तेरा।

2 साध तेरे प्यारे हैं उन कें दे चरनों की ख़ाक१ मुझे।
पाक ख़ुदा ! ऐ पाक ख़ुदा ! दे ख़ाक दी चूटकी पाक मुझे।

دم بدم تیری ثناخوانی کروں ۔ عارفوں کے سامنے پانی بھروں (بسمل)

3- गाऊं मैं गेन गाऊं मैं हर वकत तेरे गुन गाऊं मैं।
नाम तेरा हर सांस मैं लं बस तुझ पर धिग्रान जमाऊं मैं।

دم بدم تیری ثناخوانی کروں
عارفوں کے سامنے پانی بھروں

4- पाक कंवल से चरनो से, ऐ दाता प्रीत लगाऊं मैं।
तेरी भगती काद मेरा हो, भगत तेरा बन जाऊं मैं।

5- ओट२ मैं तेरी लेता हूं, है तू हो पुशतीबान३ मेरा।
पाक मुकदस४ नाम का या रब, 'नानक' पाए दान तेरा।१।

"Alone thou art my pillar, prop and stay
Grant me thy true Name, Lord, I, Nanak pray."

१. चरन धूड़। २ आसरा, शरन। ३. रखिअक। ४. पवितर।

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ[58] ਮਹਾ[59] ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥	In Lord's kind look[58] there is great[59] comfort.
ਹਰਿ ਰਸੁ[60] ਪਾਵੈ ਬਿਰਲਾ[61] ਕੋਇ ॥	Rare[61] is the person, who obtains God's elixir[60].
ਜਿਨ[62] ਚਾਖਿਆ[63] ਸੇ[64] ਜਨ[65] ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ[66] ॥	The[64] mortals[65], who[62] partake[63] of it, are satiated[66].
ਪੂਰਨ[67] ਪੁਰਖ[68] ਨਹੀ ਡੋਲਾਨੇ[69] ॥	They become perfect[67] persons[68] and waver[69] not.
ਸੁਭਰ[70] ਭਰੇ[71] ਪ੍ਰੇਮ[72] ਰਸ[73] ਰੰਗਿ[74] ॥	They are completely[70] filled[71] with the sweetness[73] and delight[74] of Lord's love[72].
ਉਪਜੈ[75] ਚਾਉ[76] ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥	In the society of saints, spiritual delight[76] is produced[75] in their mind.
ਪਰੇ[77] ਸਰਨਿ[78] ਆਨ[79] ਸਭ ਤਿਆਗਿ[80] ॥	Forsaking[80] all[79] others, they enter[77] Lord's sanctuary[78]
ਅੰਤਰਿ[81] ਪ੍ਰਗਾਸ[82] ਅਨਦਿਨੁ[83] ਲਿਵ[84] ਲਾਗਿ[85] ॥	Their heart[81] is illumined[82] and on the Lord they fix[85] their attention[84] night and day[83].
ਬਡਭਾਗੀ[86] ਜਪਿਆ[87] ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ[88] ॥	Through the greatest good luck[86], He[88], the Lord is meditated[87] upon.
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ[89] ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥	They, who are imbued[89] with the Name, O Nanak procure peace.

۲۰/۲

۱۔ پربھ کی درسٹ مہا سکھ ہوئے — ہر رس پاوے برلا کوئے

۲۔ جن چاکھیا سے جن ترپتانے — پورن پرکھ نہیں ڈولانے

۳۔ سبھر بھرے پریم رس رنگ — اپجے چاؤ سادھ کے سنگ

۴۔ پرے سرن آن سبھ تیاگ — انتر پرگاس اندن لو لاگ

۵۔ بڈبھاگی جپیا پربھ سوئے

نانک نام رتے سکھ ہوئے ۔۲۔

١- پربھو کی نظر کرم سے ہی سارا سُکھ ملتا ہے۔ مگر شاذ ہی اِنسان اُس کے نام کا مزا چکھتا ہے۔

٢- جو اِنسان نام کا امرت روپی رس پیتا ہے، وہ اطمینان پاتا ہے۔ دراصل وہی ایک کامل انسان ہے جو مایا کی لغزشوں سے پاک ہے اور اپنے اصول نہیں چھوڑتا۔

٣- وہ انسان پربھو کے پیار میں بھرپور ہے اور سادھ سنگت میں رہتا ہے وہ پربھو سے واصل ہونے کا فیض جتلاتا ہے۔

٤- وہ پربھو کے سوا سارے آسرے چھوڑ کر اسی کی پناہ میں آجاتا ہے۔ اُس کے اندر نام کا جلوہ پڑتا ہے۔ وہ دن رات اُس کے دھیان میں مگن رہتا ہے۔

٥- وہ انسان بہت خوش قسمت ہے جو پربھو کا سمرن کرتا ہے۔ اے نانک! وہ پربھو کے نام میں گھل مل جاتا ہے۔

"Simran who do are fortunate
Absorbed in Name their joy
is great."

20/2

1- जिस पर रब को रहिमत होगीं खूब उने सुख आएगा।
लेकिन कोई कोई होगा, जो रब-रस१ को पाएगा।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਨਜਰ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਸੁਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਪੁਰਖ
ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚਖਦਾ ਹੈ (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

2- जिस जिस ने यह रस चखा है, उस को इतमीनान२ हुआ।
जम कर पाउं न उखड़ें उसके वुह कामिल३ इनसान हुआ।

3- प्रेम के रस और रंग से उन का, जो दाइम४ भरपूर रहे।
संतों की संगत में ऊचा, उन को शौक जरूर रहे।

4- सब का तकीआ५ छोड़ के जो, बस एक सहारा पाते हैं।
मन उन का नूरानी हो, वुह हरदम धिआन जमाते हैं।

5- नाम खुदा का जपने वाले, खुशकिसमत कहिलाएंगे।
नाम से जो रंगीन हुए हैं६, 'नानक' वुह सुख पाएंगे ।२।।

---

१. परम आनंद। २. तसली, टिकाअ। ३. पूरा। ४. हमेशा।
५. आसरा ६. नाम रंग विच जो रंगे गए हुन।

ਸੇਵਕ[90] ਕੀ ਮਨਸਾ[91] ਪੂਰੀ[92] ਭਈ ॥ ਸਤਿ ਗੁਰ ਤੇ[93] ਨਿਰਮਲ[94] ਮਤਿ[95] ਲਈ[96] ॥	The Lord's slave's[90] desire[91] is fulfilled[92] and from[93] the True Guru, he has obtained[96] the pure[94] instruction.[95]
ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇਓ ਦਇਆਲੁ[97] ॥	Unto His slave the Lord has become merciful[97].
ਸੇਵਕੁ ਕੀਨੋ ਸਦਾ[98] ਨਿਹਾਲੁ[99] ॥	His servant He has rendered ever[98] happy[99].
ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ[100] ਜਨੁ ਭਇਆ ॥	The Lord has cut his fetters and the servant is emancipated[100].
ਜਨਮ[2] ਮਰਨ[3] ਦੂਖੁ[4] ਭ੍ਰਮੁ[5] ਗਇਆ[6] ॥	Gone[6] are his birth[2], death[3], pain[4] and doubt[5].
ਇਛ[7], ਪੁਨੀ[8] ਸਰਧਾ[9] ਸਭ[10] ਪੂਰੀ[12] ॥	His desire[7] is satiated[8] and faith[9] is all[10] fulfilled[12].
ਰਵਿ[13] ਰਹਿਆ ਸਦ[14] ਸੰਗਿ[15] ਹਜੂਰੀ[16] ॥	He remains permeated[13] in God and ever[14] remains with[15] Him and in His presence[16].
ਜਿਸ[17] ਕਾ[18] ਸਾ ਤਿਨਿ[19] ਲੀਆ[20] ਮਿਲਾਇ ॥	He[19], of whom[17] he is[18], has blended[20] him with Himself.
ਨਾਨਕ ਭਗਤੀ[21] ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ[22] ॥੩॥	Nanak is absorbed[22] in Lord's devotion[21] and Name.

۲۰/۳ ۱۔ سیوک کی منسا پوری بھئی ___ ستگور تے نرمل مت لئی

۲۔ جن کو پربھ ہوئیو دیال ___ سیوک کینو سدا نہال

۳۔ بندھن کاٹ مکت جن بھئیا ___ جنم مرن دوکھ بھرم گئیا

۴۔ اچھ پنی سردھا سبھ پوری ___ رو رہیا سد سنگ حضوری

۵۔ جس کا سا تن لییا ملاء

نانک بھگتی نام سماء ۔۳۔

۱۔ جب ایک سیوک اپنے گُورو سے عرفان کا علم حاصل کرتا ہے۔ اس کے مَن کی خواہش پوری ہو جاتی ہے۔

۲۔ اِس کا مطلب ہے کہ پربھو نے اپنے سیوک پر مہر کی ہے اور وہ ہمیشہ کے لیۓ نہال ہو گیا۔

۳۔ سیوک سے مادیت کے بندھن ٹُوٹ جاتے ہیں اور اس کے جنم مرن کے چکروں کا دُکھ اور شُبہات ختم ہو جاتے ہیں۔

۴۔ جب سیوک کا یقین کامل ہو جاتا ہے، اُس کی تمنّائیں پوری ہو جاتی ہیں۔ وہ حاضر و ناظر پربھو کا انگ سنگ ہو جاتا ہے۔

۵۔ اے نانک! وہ جب اپنے مالک کا ہو جاتا ہے تو وہ اُس کو اپنے ساتھ ملاتا ہے۔ پھر وہ سیوک بھگتی کر کے نام میں ہمیشہ قایم رہتا ہے۔

(20/3)

जो जो खवाहिश१ सेवक की हो, रब पूरी कर देता है।
अपने प्यारे सतिगुर से, वुह पाक नसीनत२ लेता है।
1- जिन पर रब की रहिमत होगी, काम उन के हो जाएँगे।
रब के सेवक खुश रहिते हैं, राहत३ हरदम पाएँगे।
2 सेवक के सभ बंधन टूटें, दुनीआं से छुटकारा हो।
जीना मरना छूटेगा, दुख दूर भरम का सारा हो।
3. जो चाहे सो हो जाए, हर खवाहिश दिल की पूरी हो।
वासिल४ हो वुह ज़ात से रब की, हासल ख़ास हजूरी५ हो।
4- जिस का वुह कहिलाता था, उस मालिक से मिल जाएगा।
भगती से वुह नाम खुदा में, 'नानक' आप समाएगा॥३॥

5. "بندہ خود را بخود دادہ وصال
محو گردد چوں بہ یادِ ذوالجلال"

"Back to the source whence he arose
Throug Bhagti into God he goes

१. इछा। २. शुभ सिखिश्रा। ३. सुख-आराम, शांती।

४. मिला। ५. रब की ख़ास नज़दीकी।

20-4

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ[23] ਜਿ ਘਾਲ[24] ਨ ਭਾਨੈ[25] ॥	Why forget[23] Him, who disregards[25] not mortal's service[24]?
ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਕੀਆ[26] ਜਾਨੈ[27] ॥	Why forget Him who acknowledges[27] what is done[26] for Him?
ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ[28] ਦੀਆ[29] ॥	Why forget Him, who has given[29] us everything[28].
ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਜੀਵਨ[30] ਜੀਆ[31] ॥	Why forget Him, who is the life[30] of the sentient beings[31]?
ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਅਗਨਿ[32] ਮਹਿ[33] ਰਾਖੈ[34] ॥	Why forget Him who preserves[34] us in[33] the womb fire[32]?
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[35] ਕੋ ਬਿਰਲਾ[36] ਲਾਖੈ[37] ॥	By Guru's grace[35], some rare[36] one sees[37] Him.
ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਬਿਖੁ[38] ਤੇ[39] ਕਾਢੈ[40] ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ[41] ਕਾ ਟੂਟਾ[42] ਗਾਢੈ[43] ॥	Why forget Him who extricates[40] man from[39] sin[38] and unites[43] with Himself the souls, separated[42] from Him since many births[41]?
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ[44] ਤਤੁ[45] ਇਹੈ[46] ਬੁਝਾਇਆ[47] ॥	The Perfect Guru[44] has taught[47] me this[46] reality[45].
ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਨਾਨਕ ਜਨ[48] ਧਿਆਇਆ[49] ॥੪॥	Serf[48] Nanak has meditated[49] on His Lord.

۱۔ سو کیوں بِسَرے جِہ گھال نہ بھانے — سو کیوں بِسَرے جِہ کیا جانے

۲۔ سو کیوں بِسَرے جِن سبھ کچھ دیا — سو کیوں بِسَرے جِہ جیون جیا

۳۔ سو کیوں بِسَرے جِہ اگن مہہ راکھے — گور پرساد کو برلا لاکھے

۴۔ سو کیوں بِسَرے جِہ بِکھ تے کاڈھے — جنم جنم کا ٹوٹا گانڈھے

۵۔ گور پورے تت اِہے بُجھایا

پربھ اپنا نانک جن دھیایا

۔۴۔

۱۔ آدمی کو مالک کیوں بھول جائے جو اس کی انجام دی ہوئی محنت ضائع نہیں ہونے دیتا ہے، جو اُس سے حاصل ہوئی کمائی کو یاد رکھتا ہے اور جانتا ہے۔

۲۔ وہ پربھو کیسے فراموش کیا جا سکتا ہے جس نے ہمیں سب کچھ دیا ہے اور جس پر ہماری زندگی کا انحصار ہے۔

۳۔ وہ اکال پُرکھ کس طرح بھلایا جا سکے جس نے انسان کو شکمِ مادر کی گرمی سے بچا کر محفوظ رکھتا ہے۔ مگر شاذ ہی کوئی انسان گُورو کی مہر سے یہ حقیقت سمجھ سکتا ہے۔

۴۔ وہ اکال پُرکھ کس طرح بھلایا جا سکے جو انسان کو مایا رُوپ زہر سے بچا لیتا ہے اور کئی جنموں کے بچھڑے ہوئے جاندار اپنے ساتھ ملا لیتا ہے۔

۵۔ جن سیوکوں کو پُورے گُورو نے یہ بات ذہنشین کرائی ہے۔ اے نانک! اُنہوں نے اپنے پربھ کا نام سمرا ہے۔

20/4

1- उस को किउं कर भुलें हम, जो मिहनत का फल भूल नजाए।
उस को किउं कर भूलें हम, जो काम कीए पर फूल चड़ाए।

"Him why forget who granteth everything
Him why forget who is creations spring."

2- उस को किउं कर भुलें हम, हर चोज का जिस से दान मिले।
उस को किउं कर भलें हम, जिदों कों जिस सै जान मिले।

3- उस को किउं कर फुलें हम, जो आग के अन्दर जान बचाचे।
गुर की जिह पर रहिमत हो, वुह कोई उस के दरशन आए।

"How can we forget Him who takes us out of the slough of sin; And filling the breach of lives reunites us with Himself."

4- उस को किउं कर भुलें हम, जो सभ के पाप मिटाता है।
जनमों के सभ टुटे फूटे१, अपने साथ मिलाता है।

5- मुरशिद२ कासल३ मेरा है येह गुर४ उस ने समझाइआ है।
'नानक' मैं ने अपने फब पर अपना धिआन जमाइआ है।४।

१. जनम जमांत्रां दे पतितां नूं। २. गुचू। ३. पूरा। ४. तरीका, मंत्र साधना।

ਸਾਜਨ[50] ਸੰਤ ਕਰਹੁ ਇਹੁ ਕਾਮੁ ॥	O friendly[50] saints, do this work;—
ਆਨ[51] ਤਿਆਗਿ[52] ਜਪਹੁ[53] ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥	Abandon[52] all else[51] and repeat[53] God's Name.
ਸਿਮਰਿ[54] ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖ[55] ਪਾਵਹੁ ॥	Remember[54], remember, remember the Name and obtain peace[55].
ਆਪਿ[56] ਜਪਹੁ[57] ਅਵਰਹ[58] ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹੁ ॥	Thyself[56] repeat[57] the Name and cause others[58] to repeat it.
ਭਗਤਿ[59] ਭਾਇ[60] ਤਰੀਐ[61] ਸੰਸਾਰੁ[62] ॥	By meditation[59] and Divine love[60], thou shalt cross[61] over the world[62] ocean.
ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਤਨੁ[63] ਹੋਸੀ[64] ਛਾਰੁ[65] ॥	Without meditation, the body[63] shall become[64] as ıes[65].
ਸੰਰਬ[66] ਕਲਿਆਣ[67] ਸੂਖ[68] ਨਿਧਿ[69] ਨਾਮੁ ॥ ਬੂਡਤ[70] ਜਾਤ ਪਾਏ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ[71] ॥	Lord's Name is the treasure[69] of all[66] the comforts[68] and joys[67] and even the drowning[70] one obtains rest[71].
ਸਗਲ[77] ਦੂਖ[72] ਕਾ ਹੋਵਤ ਨਾਸੁ[73] ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ[74] ਗੁਨ[75] ਤਾਸੁ[76]॥੫॥	O Nanak, utter[74] thou the Name of the Lord[76] of excellences[75] and all[77] thy sorrows[72] shall vanish[73].

۲۰/۵

۱۔ ساجن سنت کرہُ اِہ کامُ — آن تیاگ جپہُ ہر نامُ

۲۔ سِمر سِمر سِمر سُکھ پاوہُ — آپ جپہُ اَورہ نام جپاوہُ

۳۔ بھگت بھاءِ تریئے سنسارُ — بِن بھگتی تن ہوسی چھارُ

۴۔ سرب کلیان سُوکھ ندھ نامُ — بُوڈت جات پائے بسرامُ

۵۔ سگل دُوکھ کا ہووت ناسُ

نانک نام جپہُ گن تاسُ ۔۵۔

۱۔ اے یارو! اے سنتو! تم سب باتیں چھوڑ کر پربھو کا نام جپو!
ਹੇ ਸਜਨ ਜਨੋ! ਇਹ ਕੰਮ ਕਰੋ, ਹੋਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪੋ।

۲۔ ہمیشہ نام سمرو اور سمر کے اپنے من میں سکھ حاصل کرو۔ پربھو کا نام خود جپو
اور دوسروں کو بھی نام جپنے کی تلقین کرو۔

۳ اے سجنو! تم بھگتی کی کشتی کے ذریعہ اس سنسار کے قلزم کو پار کرو۔ بھگتی
کے بغیر یہ شریر بیکار ہے۔ یہ خاک ہو جائے گا۔

وردِ دادش می رسی تو بر کنار۔ غیرِ وردش خاک گرد خاکسار

۴۔ پربھو کا نام بلند اقبالی اور تمام راحت کا خزانہ ہے۔ نام جپنے سے برائیوں
میں ڈوبے ہوئے انسان کو کنارا مل جاتا ہے۔

۵۔ پربھو کے نام سے سارے دکھ کافور ہو جاتے ہیں۔ اے نانک! نام جپ!
نام میں صفتوں اور گنوں کا خزانہ پوشیدہ ہے۔

2∘/5

1- यार ! संतो ! काम करो, इक सभ से अच्छा काम करो।
सभ को छोड़ो, सभ को छोड़ो, याद ख़ुदा का नाम करो।

2- सिमरन कर लो, सिमरन कर लो, सिमरन से सुख पाते जाओ।
नाम जपो, ख़ुद नाम जपो औरों को उस का नाम जपाओ।

پرماتما کا نام بار بار سمرو۔ خود بھی جپو اور دوسروں سے بھی جپاؤ۔
دوسروں کو بھی اس بیش بہا نعمت سے بہرہ ور کرو۔

3- भगतो प्रेम की नईआ१ पर, संसार का सागर पार करो।
छोड़ के भगती दाता की, मत अपनी मिटी ख़्वार करो२।

4- रब का नाम ख़ज़ाना है, सुख राहत३ जो पहुंचाएगा।
डूबे जाने वालों का, नाम उस का पार लगाएगा।

5- नाम जपो, हक नाम४ जपो, दुख दूर करो, दुख दूर करो।
नाम ख़ज़ाना वसफ़ों५ का है, 'नानक' जाप ज़रुर करो।५।

१. बेड़ी। २. आपणे आप दी दुरदशा ना करो। ३. सुख शांती। ४. सच्चा नाम। ५. गुणों, सिफतां दा ख़ज़ाना है नाम।

ਉਪਜੀ[78] ਪ੍ਰੀਤਿ[79] ਪ੍ਰੇਮ[80] ਰਸੁ[81] ਚਾਉ[82] ॥	The savour[81] of love[79] and affection[80] and yearning[82] for God have sprung[78] up in me.
ਮਨ[83] ਤਨ[84] ਅੰਤਰਿ[85] ਇਹੀ[86] ਸੁਆਉ[87] ॥	This[86] is the very object[87] (of) or (within)[85] my mind[83] and body[84].
ਨੇਤ੍ਰਹੁ[88] ਪੇਖਿ[89] ਦਰਸੁ[90] ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥	By beholding[89] Lord's sight[90] with mine eyes[88], I procure peace.
ਮਨੁ ਬਗਸੈ[91] ਸਾਧ ਚਰਨ[92] ਧੋਇ[93] ॥	My soul is gladdened[91] by washing[93] saints' feet[92].
ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ[94] ਮਨਿ[95] ਤਨਿ[96] ਰੰਗੁ[97] ॥	Within the mind[95] and body[96] of the pious persons[94], is the love[97] of the Lord.
ਬਿਰਲਾ[98] ਕੋਊ ਪਾਵੈ ਸੰਗੁ[99] ॥	Rare[98] is the person, who attains their association[99].
ਏਕ ਬਸਤੁ[100] ਦੀਜੈ ਕਰਿ ਮਇਆ[2] ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[3] ਨਾਮੁ ਜਪਿ[4] ਲਇਆ ॥	Mercifully[2], O Lord, grant me one thing[100], that by Guru's grace[3] I may repeat[4] Thy Name.
ਤਾਕੀ[5] ਉਪਮਾ[6] ਕਹੀ[7] ਨ ਜਾਇ ॥	His[5] praise[6] cannot be expressed[7].
ਨਾਨਕ ਰਹਿਆ ਸਰਬ[8] ਸਮਾਇ[9] ॥੬॥	Nanak, the Lord is contained[9] amongst all[8].

۲۰/۶

۱۔ اُپجی پریت پریم رس چاؤ — من تن انتر اِہی سُواؤ

۲۔ نیترہُ پیکھ درس سُکھ ہوۓ — من بگسے سادھ چرن دھوۓ

۳۔ بھگت جناں کے من تن رنگ — برلا کوؤ پاوے سنگ

۴۔ ایک بست دیجے کر میا — گور پرساد نام جپ لیا

۵۔ تاں کی اُپما کہی نہ جاۓ

نانک رہیا سرب سماۓ

-۶-

۱- جس انسان کے من میں پربھو کا پیار اور اشتیاق موجزن ہوتا ہے۔
اس کے انگ انگ میں یہی خواہش ہوتی ہے کہ پربھو کے نام کی بخشش ملے۔
۲- آنکھوں سے ستگورو کا دیدار کر کے انسان کو سکھ کی دولت ملتی ہے اور
ستگورو کے پیر دھو کے اس کا من شگفتہ ہو جاتا ہے۔
۳- بھگت کے من اور شریر میں پربھو کا پیار قائم ہو جاتا ہے۔ لیکن شاذ ہی
کسی اقبالمند کو سادھ کی سنگت نصیب ہوتی ہے جسمیں وہ سرفراز ہو جاتا ہے۔
۴- اے پربھو! تو مجھ پر مہر کر کے نام روپی سوغات عطا کر تا کہ گورو کے طفیل
تمہارا نام جپ سکوں۔
۵- اے نانک! وہ پربھو ہر جگہ موجود ہے۔ اس کی عظمت بیان کرنا ناممکن ہے

None thy Name's praise on earth can sing,
O Lord Almighty, Cosmic King. (Peace & Teja Singh)

20/6

प्रीत उगी और प्रेम का रस भी, दिल में आइआओक येही।
मन के अन्दर चाह येही है, तन के अन्दर जोक१ येही।
1- आंखों से दीदार करूं, दीदार कोए सुख पाऊं मैं।
साधों के चरनों को धो कर सुख आनंद मनाऊं मैं।
2- मन जिन के रंगीन हूए हैं, रब को पाक मुहबत में।
कोई किसमत वाला पहूंचे, उन भगतों की मुहबत२ में।
3- बख़शिश कर इक निअमत मुझ पर, इक ही शै का तालिब३ हूं।
अपने गुर की रहिमत से, इक नाम जपूं" इक नाम जपूं।
4- उसकी महिमा किउं कर हो, वुह फहिम४ में किसके आइआ है।
हाज़र५ नाज़र६ है रब नानक', सभ में आप समाइआ है। ६।
5- *"In man love for God is born,*
To taste the same who eager fare."

جس پرش کے من میں پربھو کا پریم پیدا ہوتا ہے۔ وہ ابدی آنند کا متوالا ہو جاتا ہے۔

१. चाह इछा। २. संगत। ३. चाहवान।
४. समझ। ५. हाज़र या मौजूद। ६. सब कुछ देखण वाला।

ਪ੍ਰਭ ਬਖਸੰਦ[10] ਦੀਨ[12] ਦਇਆਲ[13] ॥	The Lord is the Pardoner[10] and Merciful[13] to the meek[12].
ਭਗਤਿ ਵਛਲ[14] ਸਦਾ[16] ਕਿਰਪਾਲ[15] ॥	He is the lover of saints[14] and ever[16] compassionate[15].
[17]ਅਨਾਥ[18] ਨਾਥ [19]ਗੋਬਿੰਦ[20] [21]ਗੁਪਾਲ[22] ॥	He is the Patron of the [18]patronless[17], Preserver[20] of the Universe[19] and the Cherisher[22] of the world[21].
ਸਰਬ ਘਟਾ[23] ਕਰਤ ਪਤਿਪਾਲ[24] ॥	He nourishes[24] all the hearts[23].
ਆਦਿ ਪੁਰਖ[25] ਕਾਰਣ[26] ਕਰਤਾਰ[27] ॥	He is the Primal Being[25] and the world[26] Creator[27].
ਭਗਤ[28] ਜਨਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ[29] ਅਧਾਰ[30] ॥	He is the prop[30] of the life[29] of holy men[28].
ਜੋ ਜੋ[31] ਜਪੈ[32] ਸੁ[33] ਹੋਇ ਪੁਨੀਤ[34] ॥	Whosoever[31] meditates[32] on Him, he[33] becomes pure[34].
ਭਗਤਿ ਭਾਇ[35] ਲਾਵੈ[36] ਮਨ[37] ਹੀਤ[38] ॥	He focuses[36] his hearty[37] affection[38] on the devotional service[35] of God.
ਹਮ[39] ਨਿਰਗੁਨੀਆਰ[40] ਨੀਚ[41] ਅਜਾਨ[42] ॥	I[39] am virtueless[40], low[41] and ignorant[42].
ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ[43] ਸਰਨਿ[44] ਪੁਰਖ[45] ਭਗਵਾਨ[46] ॥੭॥	Nanak has entered Thine[43] sanctuary[44], O the Omnipotent[45] Auspicious Master[46].

۱۔ پربھ بخشند دین دئیال — بھگت وچھل سدا کرپال ۲۰/۷

۲۔ اناتھ ناتھ گوبند گپال — سرب گھٹا کرت پرتپال

۳۔ آد پرکھ کارن کرتار — بھگت جنا کے پران آدھار

۴۔ جو جو جپے سہ ہوء پنیت — بھگت بھاء لاوے من ہیت

۵۔ ہم نرگنیار نیچ اجان

نانک تمری سرن پرکھ بھگوان ۔۷۔

۱ - اے بخشن ہار پربھو ! اے غریبوں پر ترس کھانے والے پربھو - اے بھگتی
سے پیار کرنے والے پربھو اور سرچشمۂ کرم پربھو !

۲ - اے بے والیوں کے والے پربھو ! اے پرتھوی کے مالک گوبند ! اے
تمام جیوانوں کے پالنہار پربھو - بیکساں را مالک پروردگار - بندہ را می پرورد دہر دیار

۳ - اے ذاتِ ازل پروردگار ! اے کردگار عالم پربھو - اے بھگتوں کی زندگی
کے آسرا پربھو !

۴ - تمہیں جو بھی انسان پوری بھگتی کے ساتھ اپنے من میں پیارا رکھتا ہے .
اور تیرے نام کو جپتا ہے وہ پاک پوتر ہو جاتا ہے -

۵ - اے نانک ! بینتی کر کہ اے اکال پُرکھ ! اے بھگوان ہم نیچ اور انجان ہیں -
اور بے وصف ہیں - جو کچھ بھی ہیں مگر تیرے ہیں -

(20/7)

1- सभ पर बखशिश करने वाला, आप गरीब निवाज़१ खुदा ।
भगतों पर है रहिमत२ उसकी सभ पर उसका लुतफ सदा॥
2- बेवाली३ का वाली४ है गोबिंद है गोपाल है वुह ।
सभ का पालनहार वुही है देवा रिज़क५ और माल है वुह ।

3- सभ से अवल हसती उस की ख़ालक है करतार है वुह ।
भगतों के मन काइम उस से रुहों६ का आधार है वुह ।

از ازل قائم کفیل و کردگار - قدسیا را تکیۂ جاں پائیدار

4- जो जो उस को जपता जाए पाक वुह होता जाता है ।
भगती प्रेम उसी से रखे मन से प्रीत लगाता है ।
5- गुन तो पास नहीं कुछ मेरे नीच हूं मैं अनजान हूं मैं ।
तेरे साए७ और अमांद में आइआ अब भगवान हूं मैं ।७।

نیچ اور انجان ہیں بے وصف ہیں - ہم جو کچھ بھی ہیں پر تیرے ہی ہیں

—— - ——

१. गरीब-रखिअक, दीन दइआल । २. बख़शिश । ३. अनाथ,

४. नाथ, मालक । ५. रोज़ी ६. आतमाओं । ७. आसरा । ८.

ਸਰਬ[47] ਬੈਕੁੰਠ[48] ਮੁਕਤਿ[49] ਮੋਖ[50] ਪਾਏ ॥ ਏਕ ਨਿਮਖ[51] ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ[52] ਗਾਏ[53] ॥

By singing[53] God's excellences[52], even for a moment[51] I have obtained everything[47];--heaven[48],emancipation[49] and salvation[50].

ਬਡਿਆਈ[57] ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ[58] ਮਨਿ[59] ਭਾਈ[60] ॥

discourse[59] is pleasing[60] enjoys various[54] sovereignties[55], dainties[56] and honours[57].

ਬਹੁ[61] ਭੋਜਨ[62] ਕਾਪਰ[63] ਸੰਗੀਤ[64] ॥ ਰਸਨਾ[65] ਜਪਤੀ[66] ਹਰਿ ਹਰਿ[67] ਨੀਤ[68] ॥

He whose tongue[65] ever[68] utters[66] God's Name[67], enjoys plenteous[61] food[62], raiment[63] and music[64].

ਭਲੀ[69] ਸੁ[70] ਕਰਨੀ[71] ਸੋਭਾ[72]ਧਨਵੰਤ[73] ॥ ਹਿਰਦੈ[74] ਬਸੈ[75] ਪੂਰਨ[76] ਗੁਰ ਮੰਤ[77]॥

Good[69] are his[70] deeds[71] and glorious[72] and wealthy[73] is he within whose mind[74] the instruction[77] of the Perfect[76] Guru abides[75].

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਦੇਹੁ ਨਿਵਾਸ[78] ॥ ਸਰਬ[79] ਸੂਖ[80] ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸ[81] ॥੮॥ ॥੨੦॥

Grant Nanak an abode[78] in the society of saints, O Lord, whereby all[79] the comforts[80] shall become manifest[81] unto him.

۲۰/۸

۱۔ سرب بیکنٹھ مکت موکھ پاۓ ___ ایک نمکھ ہر کے گن گاۓ

۲۔ انک راج بھوگ بڈیائی ___ ہر کے نام کی کتھا من بھائی

۳۔ بہہ بھوجن کاپر سنگیت ___ رسنا جپتی ہر ہر نیت

۴۔ بھلی سہ کرنی سوبھا دھنونت ___ ہردے بسے پورن گور منت

۵۔ سادھ سنگ پربھ دیہہ نواس

سرب سوکھ نانک پرگاس ۔۸۔

۱- جس بشر نے ایک لمحہ کے لئے بھی پربھو کے گُن گائے ہیں، مانو کہ اُس نے
سرگ اور مُکتی سے بدلہ پایا۔

۲- جس بشر کے مَن کو پربھو کے نام کا تذکرہ میٹھا لگتا ہے۔ سمجھو کہ اُس کو
بیشمار راج، بھوگ، نعمتیں اور عظمتیں حاصل ہوئیں۔

۳- جس بشر کی زبان پر پربھو کا نام ہمیشہ جپتی ہے، مانو کہ اُس نے کئی
قسم کے کھانے، کپڑے اور راگ رنگ پا لیئے۔

۴- جس بشر کے مَن میں کامل گورو کا اپدیش بستا ہے، وہی نیک اعمال
والا، وہی صاحب عزّت اور وہی صاحب دَول ہے۔

۵- اے پربھو! تو ہمیں اپنے سنتوں میں جگہ دے۔ اے نانک!
سادھ سنگت میں رہنے سے تمام سکھوں کا پرگاش حاصل ہو جاتا ہے۔

(२०/8)

पल भर भी जो अपने मन में, मालक के गन गाएगा।
जनत१ पा कर, मुकती पा कर, वुह छुटकारा पाएगा।
प्यारे रब के नाम को बानी, गर२ तेरे मन भाई है।
1- शाही३ तू नै पाई है, और तेरी शान बडाई है।
येह जो तेरे लब४ पर हरदम, नाम खुदा का आना है।
2- भोजन है, पोशाक है येह, और मीठा मीठा गाना है।

ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜੀਭ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ (ਮਾਨੋ) ਕਈ
3- ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਰਾਗ-ਰੰਗ ਹਾਸਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

4- काम सभ उस के अछे हैं, जीशान५ है वुह धन वाला है।
जिस के अपने मन के अन्दर, गुर का मंतर डाला है।
5- देह संतों की संगत या रब, उन के साथ बसेरा हो।
नानक को सुख हासल हो और गम का दूर अंधेरा हो।८।२०॥

Give me, O Lord, a place in the Charmed Circle the Guru-touched Saints, And all joys shall spring up in me.

१. सवरग। २. जकर। ३. पातशाही। ४. बुल होंठ (जबान) ५. शान वाला।

੨੧

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਰਗੁਨ ਨਿਰਗੁਨ ਨਿਰੰਕਾਰ
ਸੁੰਨ ਸਮਾਧੀ ਆਪਿ ॥
ਆਪਨ ਕੀਆ ਨਾਨਕਾ
ਆਪੇ ਹੀ ਫਿਰਿ ਜਾਪਿ ॥ ੧ ॥

Slok.

The Formless[84] Lord is Himself[86] related[82] and absolute[83] He is in primordial[85] trance.
Nanak, through His own[87] creation[88], He, again[90], meditates[91] on Himself[89].

—·—

سرگن نرگن نرنکار سُن سمادی آپ
آپن کیا نانکا آپے ہی پھر جاپ

असटपदी

21

سلوک

وہ بے جسم وصورت پربھو مایا کے تینوں صفات کے
روپ والا خود ہی ہے ۔ اور مایا کے تینوں صفات سے
بالاتر خود ہی ہے ۔ وہ اپنی توجہ کی برقراری میں خود ہی
قایم ہے اور اپنی مکمل یکسوئی کے سوا اس میں اور کوئی
امنگ نہیں ہے ۔ اے نانک ! اس سارے جگت کا کھیل
اس نے خود ہی رچا ہے اور اس کی مخلوقات میں سمو کر
اپنی مرکوزیت میں محو رہ کر خود اپنی ذات کو جپ رہا ہے ۔

सब स्वरूप वाला, रूपहीन और अकारहीन है।
स्वयं ही अफुर समाधि में है।
हे नानक ! उसने स्वयं किया है,
फिर स्वयं ही जाप जपाता है।

۱۔ ستگن ۲۔ رجگن ۳۔ تمگن ۔ یہ تین[۳] گن ہیں :
سرگن : وہ ذات جو مایا کے تین[۳] گنوں سے ارفع اور اعلیٰ ہے ۔
نرنکار : وہ ذات جو شکل و صورت سے بے نیاز ہے ۔
نرگن : وہ ذات جو روپ ، ریکھ اور رنگ سے بالاتر ہے ۔

१. प्रतीत।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਜਬ[98] ਅਕਾਰੁ[92] ਇਹੁ ਕਛੁ[93] ਨ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ[94] ॥ ਪਾਪ[95] ਪੁੰਨ[96] ਤਬ[100] ਕਹ ਤੇ[97] ਹੋਤਾ[99] ॥	When[98] this world[92] had not appeared[94] in any form[93], then, by whom[97] were bad acts[95] and good ones[96] committed[99]?
ਜਬ ਧਾਰੀ ਆਪਨ[2] ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ[3] ॥ ਤਬ ਬੈਰ[4] ਬਿਰੋਧ[5] ਕਿਸੁ ਸੰਗਿ ਕਮਾਤਿ[6] ॥	When the Lord Himself[2] was in profound[3] concentration against whom, then, were enmity[4] and jealousy[5] harboured[6]?
ਜਬ ਇਸ[7] ਕਾ ਬਰਨੁ[8] ਚਿਹਨੁ[9] ਨ ਜਾਪਤ[10] ॥ ਤਬ ਹਰਖ[12] ਸੋਗ[13] ਕਹੁ[11] ਕਿਸਹਿ ਬਿਆਪਤ[14] ॥	When no colour[8] or outline[9] of this[7] man was seen[10], say[14], who, then, was affected[15] by joy[12] and sorrow[13]?
ਜਬ ਆਪਨ[16] ਆਪ ਆਪਿ[17] ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ[18] ॥ ਤਬ ਮੋਹ[19] ਕਹਾ[20] ਕਿਸੁ ਹੋਵਤ[21] ਭਰਮ[22] ॥	When the Supreme Lord[18] Himself[17] was all in all[16], then, where[20] was worldly love[19] and who had[21] superstition[22]?
ਆਪਨ[23] ਖੇਲੁ[24] ਆਪਿ[25] ਵਰਤੀਜਾ[26] ॥ ਨਾਨਕ ਕਰਨੈਹਾਰੁ[27] ਨ ਦੂਜਾ[28] ॥੧॥	His[23] play[24], He Himself[25] has spread[26] out. Nanak, there is no other[28] Creator[27].

۱۔ جب اکار یہہ کچھ نہ درسٹیتا ـــــ پاپ پن تب کہہ تے ہوتا ۲۱/۱

۲۔ جب دھاری آپن سُن سمادھی ـــــ تب بیر برودھ کس سنگ کمات

۳۔ جب اس کا برن چہن نہ جاپت ـــــ تب ہرکھ سوگ کہہ کسہہ بیاپت

۴۔ جب آپن آپ آپ پاربرہم ـــــ تب موہ کہا کس ہووت بھرم

۵۔ آپن کھیل آپ ورتیجا

نانک کرنیہار نہ دوجا ۔۱۔

۱۔ جس وقت دُنیا کی مخلوقات کی ابھی کوئی شکل نظر نہیں آتی تھی۔ اس وقت کس جاندار سے گناہ یا ثواب سرزد ہو سکتے تھے؟

۲۔ جس وقت پربھو کی ذاتِ محض تھی (یعنی وہ اپنے ہی آپ میں مست تھی) تب کس جاندار نے کس کے ساتھ دشمنی یا مخالفت کرنی تھی؟

۳۔ جس وقت اس جگت کا کوئی رنگ رُوپ نہ تھا، اُس وقت غم یا فکر کس کو ہو سکتی تھی

۴۔ جس وقت اکال پُرکھ اپنے آپ میں صرف آپ ہی تھا، اُس وقت حرص کیسے ہو سکتی تھی اور بھرم بلیکھے (غلط فہمیاں) کس کو ہو سکتے تھے؟

۵۔ اے نانک! پربھو نے اپنا کھیل جگت کے رُوپ میں کھیلا۔ اُس کے سوا اُس کھیل کا بنانے والا کون ہے؟

21/1

1- दुनीआ ज़ाहिर१ जब न हुई थी, सारा आलम२ सोता था।
पुंन फिर कौन कमाता था, और पाप कहां से होता था।
2- जब वुह आप समाधी में, बैठा खुद धिआन जमाता था।
कौन लड़ाई करता था, और किस से वैर कमाता था।
3- बरनों३ की तकसीम४ कहां थी, रिशता और न नाता था।
ख़ुशीआं कौन मनाता था, गम कौन जहां में खाता था।
4- येह दुनीआ मौजूद न थी, बस एक वुही रब आली था।
माइआ का कुछ मोह न था, ससार भरम से खाली था।
5- खेल उसी का है येह दुनीआं, उस में आप समाइआ है।
'नानक' पैदा करने वाला, गैर५ कहां से आइआ है।१।

"T'is all His play, by Himsef is run,
Nanak! this job by no one else is done."

اے نانک ایں گردشِ کائنات از اوست و جز او ہیچ گرداننده ای نیست۔

१. प्रगट। २. दुनीआं, ब्रहिमंड। ३. चार वरण—ब्राहमण, खत्री, वैश ते शूद्र। ४. वंड। ५. होर कोई, ओपरा, दूजा।

ਜਬ ਹੋਵਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇਵਲ[29] ਧਨੀ[30] ॥ ਤਬ ਬੰਧ[31] ਮੁਕਤਿ[32] ਕਹੁ[33] ਕਿਸ ਕਉ ਗਨੀ[34] ॥	When the Lord was the sole[29] Master[30], then, say[33] who was accounted[34] as bound[31] or delivered[32]?
ਜਬ ਏਕਹਿ ਹਰਿ ਅਗਮ[35] ਅਪਾਰ[36] ॥ ਤਬ ਨਰਕ[37] ਸੁਰਗ[38] ਕਹੁ ਕਉਨ ਅਉਤਾਰ[39] ॥	When there was the only One inaccessible[35] and infinite[36] Lord, then say, who did enter[39] hell[37] or paradise[38]?
ਜਬ ਨਿਰਗੁਨ[40] ਪ੍ਰਭ ਸਹਜ[41] ਸੁਭਾਇ ॥ ਤਬ ਸਿਵ[42] ਸਕਤਿ[43] ਕਹਹੁ ਕਿਤੁ[44] ਠਾਇ[45] ॥	When the unqualitative[40] Lord was with His inherent nature[41], then say, at what[44] place[45], was mind[42] and where the matter[43]?
ਜਬ ਆਪਹਿ[46] ਆਪਿ ਅਪਨੀ[47] ਜੋਤਿ[48] ਧਰੈ[49] ॥ ਤਬ ਕਵਨ ਨਿਡਰੁ[50] ਕਵਨ ਕਤ[51] ਡਰੈ[52] ॥	When He Himself[46] did hold[49] His own[47] light[48], who was, then fearless[50] and who did fear[52] any one[51]?
ਆਪਨ ਚਲਿਤ[53] ਆਪਿ ਕਰਨੈਹਾਰ[54] ॥	He Himself in the performer[54] of H s plays[53].
ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ[55] ਅਪਾਰ[56] ॥੨॥	Nanak, the Lord is unapproachable[55] and illimitable[56].

۲۱/۲

۱ ۔ جب ہووت پربھ کیول دھنی ـــــ تب بندھ مکت کہہ کس کو گنی

۲ ۔ جب ایکہہ ہر اگم اپار ـــــ تب نرک سرگ کہہ کون اوتار

۳ ۔ جب نرگن پربھ سہج سبھاء ـــــ تب سو سکت کہہ کت ٹھاء

۴ ۔ جب آپہہ آپ اپنی جوت دھرے ـــــ تب کون نڈر کون کت ڈرے

۵ ۔ آپن چلت آپ کرنے ہار

نانک ٹھاکر اگم اپار ۔۲۔

۱۔ جب مالک پربھو صرف آپ ہی تھا، بتاؤ تب کس کو بندھنوں میں
پھنسا ہوا اور کس کو آزاد سمجھیں۔

۲۔ اس عالم میں وہ بے انت پربھو ایک ناقابل رسائی تنہا ذات تھی
کہو! جہنّم اور جنّت میں آنے والے کون انسان تھے؟

۳۔ جب پربھو نے مایا کی رچنا ابھی نہیں کی تھی، اس وقت جاندار کہاں
تھے اور مایا کہاں تھی۔

۴۔ پربھو جب اپنی جوت آپ ہی جگائے بیٹھا تھا تو ایک دوسرے سے
ڈرنے اور ڈرانے والا کون تھا۔

۵۔ اے نانک! وہ نارسا اور بے انت اکال پرکھ سارے کرتب اور
کھیل خود ہی کرنے والا ہے۔

21/2

वाहद१ जात खुदाई थी, जब शान उस की यकताई२ थी।
किस को बंदश३ हासल थी, तब किस ने मुकती पाई थी।

"As only Lord when there was He,
Who could be held bound and free."

2- बे-गायत४, बे-थाह५ ख़ुदा, जब एक अकेला छाइआ था।
जनत में कौन आइआ था, और दोज़ख़ किस ने पाइआ था।

3. सभ वसफों से बाला रब की, एक सकून६ में हसती थी।
शिव किस घरमें रहिता था, तब शकती किस जा७ बसती थी।

چوں خدائے پاک بودہ در سکوں
از کجا بودہ ہمہ ماوئی منوں

4- आप ही अपनी आंखों में, जब अपना नूर८ दिखाता था।
कौन किसी से डरता था, और कौन निडर कहिलाता था।

5- आप चलाए, आप चले, और कोई करतार नहीं।
'नानक' रब की थाह नहीं, कुछ वार नहीं, कुछ पार नहीं॥

" ਹੇ ਨਾਨਕ! ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਗਮ ਤੇ ਬੇਅੰਤ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਤਮਾਸ਼ੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥"

१. इक मात्र। २. अनूपम। ३. बधन। ४. अनंत। ५, अथाह। ६. सुंन। ७. जगा, थां। ८. प्रकाश।

ਅਬਿਨਾਸੀ[57] ਸੁਖ[58] ਆਪਨ ਆਸਨ[59] ॥ ਤਹ[60] ਜਨਮ[61] ਮਰਨ ਕਹੁ ਕਹਾ[62] ਬਿਨਾਸਨ[63] ॥	When the Imperishable[57] Lord was seated on His comfortable[58] seat[59], say, where[62] was then[60], transmigration[61] and destruction[63]?
ਜਬ ਪੂਰਨ[64] ਕਰਤਾ[65] ਪ੍ਰਭੁ[70] ਸੋਇ[66] ॥ ਤਬ ਜਮ[67] ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ[68] ਕਹਹੁ ਕਿਸੁ ਹੋਇ[69] ॥	When there was that[66] Perfect[64] Lord[70], the Creator[65], say, who, then did entertain[69] the fear[68] of death[67]?
ਜਬ ਅਬਿਗਤ[71] ਅਗੋਚਰ[72] ਪ੍ਰਭ ਏਕਾ ॥ ਤਬ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ[73] ਕਿਸੁ[76] ਪੂਛਤ[74] ਲੇਖਾ[75] ॥	When there was only the One Unmanifest[71], and Incomprehensible[72] Lord, whom[76] did the recording angels[73] call[74] on for account[75]?
ਜਬ ਨਾਥ[76*] ਨਿਰੰਜਨ[77] ਅਗੋਚਰ[78] ਅਗਾਧੇ[79] ॥ ਤਬ ਕਉਨ ਛੁਟੇ[80] ਕਉਨ ਬੰਧਨ[81] ਬਾਧੇ[82] ॥	When there was only the pure[77], unapprehensible[78] and unfathomable[79] Master[76*], who was then emancipated[80] and who was bound[82] with fetters[81]?
ਆਪਨ[83] ਆਪ ਆਪ ਹੀ ਅਚਰਜਾ[84] ॥	The Lord is all by Himself[83], He Himself is wonderous[84].
ਨਾਨਕ ਆਪਨ ਰੂਪ[85] ਆਪ ਹੀ[86] ਉਪਰਜਾ[87] ॥੩॥	Nanak, His form[85], He Himself[86] has created[87].

۲۱/۳

۱۔ اَبِناسی سُکھ آپن آسَن ــــ تَہہ جنم مَرَن کَہُہ کہا بِناسَن

۲۔ جب پُورَن کرتا پربھ سوءِ ــــ تَب جَم کی تَراس کَہُہ کِس ہوءِ

۳۔ جب ابِگَت اَگوچَر پربھ ایکا ــــ تَب چِتر گُپَت کِس پُوچھت لیکھا

۴۔ جب ناتھ نِرنجن اَگوچَر اَگادھے ــــ تب کوُن چھُٹے کوُن بَندھن بادھے

۵۔ آپن آپ آپ ہی اَچرجا

نانک آپن رُوپ آپ ہی اُپرجا ۔۳۔

١ - جب اکال پُرکھ اپنے اَبدی کیف اور شانت سرُوپ میں قایٔم ہو کر مزے لے رہا تھا۔ بتایئے اُس وقت پیدا ہونا، مرنا اور موت کہاں تھے ؟

٢ - جب اس کرتار کی مکمّل ذات صرف آپ ہی آپ تھی تو کہو کہ موت کا ڈر کس کو ہو سکتا تھا ؟

٣ - جب وہ ذاتِ باری صرف ایک ہی اور آپ ہی تھی، تب چِتر اور گپت کن جاندارو‌ں سے اُن کے اعمال کا حساب مانگتے تھے ؟

٤ - جب وہ ایک مالک مایا کی صُورت سے مُنزّہ اور پاک تھا۔ تب کون مایا کے بندھن میں جکڑا ہُوا تھا اور کون مایا کی گرفت سے آزاد تھا ؟

٥ - وہ حیران کُن رُوپ پربھو اپنی مثال آپ ہی ہے ۔ اے نانک ! اُس نے اپنا روپ آپ ہی پیدا کیا ہے ۔

21/3

सुख के आसन पर जब काइम, वुह हसती लाफानी१ थी ।
मरना जीना कैसा था, कब दुनोआं आनी जानी थी ।
1- कामिल२ ज़ात खुदा की थी, बस खालिक एक अकेला था ।
मौत का किस को खटका था, मरने का दूर झमेला था ।
2. फहिम३से बाला४ बातिन५रब, वुह आप अकेलारहिताथा ।
चित्र६ हिसाब न करता था, और लेखा गुपत६न रखताथा।
٣ तनहाई७ में वाहिद८ मालक, पाक निरंजन९ प्यारा था ।
किस को कौन जकड़ता था, और किस को कब छुटकाराथा।
4- आप ही आप अचंभा है, हैरानी, पर हैरानी है।
अपना रुप वुह आप ही धर, 'नानक' वुह लासानी१० है ।३।
5-

٣ *When there was only the one impersonal and incompsihensible God, whom did the scribes of heaven call on for account ? (Teja Singh M.A)*

१. अबिनाशी २. पूरन । ३. बुध-बिबेक । ४. उचा । ५. अंतरजामी । ६. चित्र-गुप्त । ७. इकलता । ८. इक मात्र । ९. माइआ तों रहित १०. अदुती ।

ਜਹਿ[88] ਨਿਰਮਲ[89] ਪੁਰਖੁ[90] ਪੁਰਖ[91] ਪਤਿ[92] ਹੋਤਾ[93] ॥ ਤਹ[94] ਬਿਨੁ ਮੈਲੁ[95] ਕਹਹੁ[96] ਕਿਆ[97] ਧੋਤਾ[98] ॥	Where[88] there was[93] only the Immaculate[89] Being[90], the Lord[92] of men[91] and there being no filth[95] there[94], say[96] what[97] was then to be washed[98]?
ਜਹ ਨਿਰੰਜਨ[99] ਨਿਰੰਕਾਰ[100] ਨਿਰਬਾਨ[2] ॥ ਤਹ ਕਉਨੁ ਕਉ ਮਾਨ[3] ਕਉਨੁ ਅਭਿਮਾਨ[4] ॥	When there was only the Bright[99], Formless[100] and Detached[2] one, there who was held in honour[3] and who in dishonour[4]?
ਜਹ ਸਰੂਪ[5] ਕੇਵਲ[14] [6]ਜਗਦੀਸ[7] ॥ ਤਹ[8] ਛਲ[9] ਛਿਦ[10] ਲਗਤ[12] ਕਹੁ[15] ਕੀਸ[13] ॥	Where there was only[14] the form[5] of the World[6] Lord[7], say[15] who[13] was afflicted[12] there[8] by fraud[9] and sin[10]?
ਜਹ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੀ[16] ਜੋਤਿ[21] ਸੰਗਿ[20] ਸਮਾਵੈ[17] ॥ ਤਹ ਕਿਸਹਿ[18] ਭੂਖ ਕਵਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ[19] ॥	When the Embodiment of Light[16] was immersed[17] with[20] His own Light[21], who[18] did there, then feel hungry and satiated[19]?
ਕਰਨ[22] ਕਰਾਵਨ ਕਰਨੈਹਾਰੁ[23] ॥	The cause of causes[22] is the Creator[23].
ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ[24] ਕਾ ਨਾਹਿ ਸੁਮਾਰੁ[25] ॥੪॥	Nanak, the Maker[24] is beyond calculation[25].

۲۱/۴

۱۔ جہہ نرمل پرکھ پرکھ پت ہوتا — تہہ بن میل کہو کیا دھوتا

۲۔ جہہ نرنجن نرنکار نربان — تہہ کون مان کون ابھمان

۳۔ جہہ سروپ کیول جگدیس — تہہ چھل چھدر لگت کہو کیس

۴۔ جہہ جوت سروپی جوت سنگ سماوے — تہہ کسہہ بھوک کون ترپتاوے

۵۔ کرن کراون کرنے ہار

نانک کرتے کا ناہ سمار

-۴-

۱- جس حالت میں انسانوں کا پاک پربھو آپ ہی تھا وہاں وہ میل کی آلائشوں سے پاک تھا، تو بتاؤ اُس نے کونسی میل دھوتی تھی؟

۲- جہاں بابا سے پاک اور نرمل پربھو، جہاں جسم و شکل سے مُنزّہ نرنکار پربھو۔ جہاں لاگ سے بالاتر نربان پربھو آپ ہی آپ تھا۔ وہاں تکبّر اور غرور کس کو تھا؟

۳- جہاں تنہا جگت کے مالک پربھو کی ذات تھی وہاں عیب اور دھوکا کس کو لگ سکتے تھے؟

۴- جہاں شعلہ صفت پربھو اپنی ہی جوت میں سمایا ہوا تھا، وہاں کس کو بابا کی بھوک تھی اور کون سیر ہوا تھا۔

۵- کرنے کرانے والا کرتار تو آپ ہی سب کچھ ہے۔ اے نانک! اس کرنے والے کا کوئی اندازہ نہیں کر سکتا ہے۔

21/4

1- पाक खुदा, बेलाग१, ख़ुदा, जब आप अकेला होता था।
पाप कपट का मैल न था, कौन उन को मल मल धोता था।
2- जब बेलोस२ निरंजन की, बेसूरत सूरत होती थी।
किस को इज़त होती थी, तब किस की ज़िलत३ होती थी।
3- इक मालक की हसती थी मौजूद ही कोई ग़ैर न था।
कौन किसी को छलता था, दम झासा धोखा बैर न था।
4- नूर४ था गुम नूरानी में, कुछ मेरी और न तेरी थी।
भूख किसे फिर लगती थी, और किस को होती सेरी५ थी।

ہر جگہ جب ہے وہی ذاتِ کبیر
پھر وہاں ہے کون مفلس یا امیر

5- जो कुछ होता रहिता है, सभ करता है करतार वुही।
करता है करतार ही 'नानक', है बेअंत शुमार वुही।४।

ਕਰਤਾਰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ
ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ॥

१. निरपख, निरवैर। २. पवितर। ३. बेइज़ती। ४. जोती, जोती-पुंज विच, जोत ईशवर विच ही लीन सी। ५. त्रिपती।

ਜਬ ਅਪਨੀ ਸੋਭਾ[26] ਆਪਨ[29] ਸੰਗਿ[27] ਬਨਾਈ[28] ॥ ਤਬ ਕਵਨ ਮਾਇ[30] ਬਾਪ[31] ਮਿਤ੍ਰ[32] ਸੁਤ[33] ਭਾਈ[34] ॥	When God's glory[26] lay[28] (in) or (with)[27] Himself[29] alone, who was, then, mother[30], father[31], friend[32], son[33] and brother[34]?
ਜਹ ਸਰਬ[35] ਕਲਾ[36] ਆਪਹਿ[43] ਪਰਬੀਨ[37] ॥ ਤਹ[38] ਬੇਦ ਕਤੇਬ[39] ਕਹਾ[40] ਕੋਊ[41] ਚੀਨ[42] ॥	Where He Himself[43] was well-versed[37] in all[35] the powers[46], why[40] did, then, anyone[41] see[42] the Vedas and Muslim books[39] there[38]?
ਜਬ ਆਪਨ[43]* ਆਪੁ ਆਪਿ [44]ਉਰਿਧਾਰੈ[45] ॥ ਤਉ[46] ਸਗਨ[47] ਅਪਸਗਨ[48] ਕਹਾ[49] ਬੀਚਾਰੈ[50] ॥	When the Lord kept[45] His ownself[43]* to His own mind[44], then[46] who[49] thought[50] of favourable[47] and unfavourable[48] omens ?
ਜਹ ਆਪਨ ਊਚ[51] ਆਪਨ ਆਪਿ ਨੇਰਾ[52] ॥ ਤਹ ਕਉਨ[53] ਠਾਕੁਰੁ[54] ਕਉਨੁ ਕਹੀਐ[55] ਚੇਰਾ[56] ॥	Where the Lord Himself was high[51] and Himself low[52], there who[53] could be called[55] a Master[54] and who a servant[56]?
ਬਿਸਮਨ[57] ਬਿਸਮ[58] ਰਹੇ ਬਿਸਮਾਦ[59] ॥	I am astonished[59] at the wonderous[57] mystery[58] of the Lord.
ਨਾਨਕ ਅਪਨੀ ਗਤਿ[60] ਜਾਨਹੁ ਆਪਿ ॥੫॥	Nanak, Thine condition[60], Thou Thyself knowest, O Lord.

۲۱/۵

۱۔ جب اپنی سوبھا آپن سنگ بنائی — تب کون ماء باپ متر سُت بھائی

۲۔ جہہ سرب کلا آپہہ پربین — تہہ بید کتیب کہاں کوءُ چین

۳۔ جب آپن آپ آپ اُردھارے — تؤ سگن اپسگن کہاں بیچارے

۴۔ جہہ آپن اوچ آپن آپ نیرا — تہہ کون ٹھاکر کون کہیے چیرا

۵۔ بسمن بسم رہے بسماد

نانک اپنی گت جانہو آپ

۔۵۔

۱۔ جب پربھو خود ہمہ شان ہی تھا، تب کون ماں، باپ، دوست، بیٹا اور بھائی تھا؟

۲۔ جب وہ حیّ القیوم پربھو اپنی قدرت میں آپ سمایا ہوا تھا، تب کون ہندو دھرم کی پستکیں اور اسلامی کتابوں کا وچار کرتا تھا؟

۳۔ جب پربھو خود اپنے من میں قائم بذات تھا، اس وقت نیک اور بد شگون کون جانتا تھا

۴۔ جس وقت پربھو اپنی شان میں بذاتِ خود اونچا تھا۔ بتاؤ اس وقت کون مالک تھا اور کون خادم؟

۵۔ اے نانک! پربھو کے حضور میں التجا کر اور کہو کہ اے پربھو تم اپنی تمام تر خوبیاں خود جانتے ہو۔ انسان تمہارے پوشیدہ اوصاف کو بھانپ کر حیران و پریشان ہو جاتا ہے۔

21/5

— —

मखफी१ शान खुदाई थी, सभ ज़ात में ज़ात समाई थी।
1- कौन था उस दिन खदेश२ बरादर३, बेटा बाप न माई थी।

كُنتُ كَنزاً مَخفِيّاً (میں ایک پوشیدہ خزانہ تھا)

मैं इक गुपत कोष था

2. हर फन४ में वुह कामिल५ था, मुहताज न था वुह गैरों का।
वेद भी किस ने बांचे थे, और कौन किताबें पड़ता था।
आप छिपाए रखता था, तदबीरों के मज़मूनों को।
कौनविचारा करता था फिरनेक और नहिश६ शुगूनों७ को।

Then for good or bad oms no one cared. -

4- दूर भी था, वुह पास न था, और पास भी था, वुह दूर न था।
कौन था आका८, कौन था चाकर९, रुतबों१० का दसतूर न था।
5- दुनीआं की नैरंगो११ से, हैरानी ही हैरानी है।
'नानक' अपनी आप ही जाने, शान बड़ी रबानी१२ है।५।

"The Lord alone Says Nanak Knows His ways,
Upon His works man cannot fix his gaze."

१. गुपत। २. सजण। ३. भरा। ४. कारज। ५. पूरा।
६. दूर। ७. अगन। ८. मालक। ९. नौकर, गुलाम।
१०. पहेलीआं। ११. माइआ-जाल। १२. ईश्वरी।

ਜਹ ਅਛਲ[61] ਅਛੇਦ[62] ਅਭੇਦ[63] ਸਮਾਇਆ[64] ॥ ਊਹਾ[65] ਕਿਸਹਿ[66] ਬਿਆਪਤ[67] ਮਾਇਆ[68] ॥	Where the undeceivable[61], impenetrable[62] and inscrutable[63] Lord was contained[64] in Himself there[65] who[66] felt the influence[67] of mammon[68].
ਆਪਸ[69] ਕਉ ਆਪਹਿ ਆਦੇਸੁ[70] ॥ ਤਿਹੁ ਗੁਣ[71] ਕਾ ਨਾਹੀ ਪਰਵੇਸੁ[72] ॥	When God Himself paid homage[70] to His ownself[69], then the three qualities[71] had not entered[72] the world.
ਜਹ[73] ਏਕਹਿ ਏਕ[74] ਏਕ ਭਗਵੰਤਾ[75] ॥ ਤਹ[76] ਕਉਨੁ ਅਚਿੰਤੁ[77] ਕਿਸੁ ਲਾਗੈ[78] ਚਿੰਤਾ[79] ॥	Where[73] there was but one[74] Unique Lord[57], who was free from care[77] and who felt[78] care[79] there[76]?
ਜਹ ਆਪਨ[80] ਆਪੁ ਆਪਿ[81] ਪਤੀਆਰਾ[82] ॥ ਤਹ ਕਉਨੁ[83] ਕਥੈ[84] ਕਉਨੁ ਸੁਨਨੈਹਾਰਾ[85] ॥	Where, the Lord with Himself[80] was self[81]-satisfied[82] then who[83] was the utterer[84] and who the hearer[85], there?
ਬਹੁ[86] ਬੇਅੰਤ[87] ਊਚ[88] ਤੇ ਊਚਾ ॥	The Lord is vastly[86] · infinite[87] and the highest of the high[88].
ਨਾਨਕ ਆਪਸ[89] ਕਉ ਆਪਹਿ[90] ਪਹੂਚਾ[91] ॥੬॥	Nanak, He alone[90] reaches[91] His ownself[89].

۲۱/۶ ۱۔ جہہ اچھل اچھید ابھید سمایا — اوہاں کسہہ بیاپت مایا

۲۔ آپس کوُ آپہہ آدیس — تہہ گُن کا ناہیں پرویس

۳۔ جہہ ایکہہ ایک بھگونتا — تہہ کوُن اچنت کِس لاگے چِنتا

۴۔ جہہ آپن آپ آپ پتیارا — تہہ کوُن کتھے کوُن سُننے ہارا

۵ - بہہ بے انت اوچ تے اوچا

نانک آپس کوُ آپہہ پہوچا

۱۔ جس حالت میں وہ دھوکے میں نہ آنے والا، لافانی پربھو، اپنے آپ میں سمایا ہوا تھا، اس وقت تک کس کو مایا موہ سکتی تھی۔

۲۔ جب مالکِ کائنات پربھو اپنے آپ کو خود ہی نمسکار کرتا تھا، اُس پر مایا کے تین[۲] گنوں کا کوئی اثر نہ پڑا۔

۳۔ جب پربھو (بھگوان) صرف آپ ہی آپ تھا۔ تب کون بے فکر تھا اور کِس کو فکر لگی ہوئی تھی۔؟

۴۔ جب وہ مست پربھو اپنے آپ میں مگن تھا، تب کون بولنے والا یا سُننے والا تھا؟

۵۔ اے نانکؒ! پربھو کی ذات لامحدود ہے، سب سے اُونچی ہے اور اپنے آپ تک پہنچنے والی ہے۔

21/6

1- भेदों छेदों छल से बाला, आप में आप समाइआ था।
तब माइआ के धोखे में, कौन आइआ था. कौन आइआ था।
आप उसे आदेश थो अपनी, गैरों का फरमान१ न था।
2- सतगुन, रजगुन, तमगुन का, इस दुनीआं में कुछ काम न था।
आप ही था भगवान अकेला, गैरों का कुछ ज़िकर न था।
3- किसको चिंतालगती थी, और कौन था जिसको फिकर न था।

When there was only He, all absolute and one
care freed or anxious then there could be none.

4- अपने आप तसली थी, और खुद से इतमीनान२ भी था।
कौन कथाएं करता था, और करता कौन बिआन भी था।

ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਤਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਸੀ
ਉਦੋਂ ਕੌਣ ਬੋਲਦਾ ਸੀ, ਤੇ ਕੌਣ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ?

5- हद दरजा बेअंत है वुह, ऊंचों से ऊंची बात उस की।
अपनी आप नज़ीर३ वुह नानक, बेहमता४ है ज़ात उसकी।६।

عظمتِ خداوند را خداوند اندازہ نیست ۔ نانکؒ گوید ہیچکس و ہیچ چیز با خداوند برابری نتواند کرد ۔

१. हुकम । २. तसली । ३. उदाहरण, मिसाल । ४. अनूपम,

ਜਹ ਆਪਿ[91] ਰਚਿਓ[92] ਪਰਪੰਚੁ[93] ਅਕਾਰੁ[95] ॥ ਤਿਹੁ ਗੁਣ[96] ਮਹਿ[97] ਕੀਨੋ[98] ਬਿਸਥਾਰੁ[99] ॥	When the Lord Himself[94] fashioned[92] the universe[93] and forms[95], He made[98] the world[99] (subject to) or (in)[97] three dispositions[96].
ਪਾਪੁ[100] ਪੁੰਨੁ[2] ਤਹ ਭਈ ਕਹਾਵਤ[3] ॥	Demerits[100] and merits[2], then began to be spoken of[3].
ਕੋਊ[4] ਨਰਕ[5] ਕੋਊ ਸੁਰਗ[6] ਬੰਛਾਵਤ[7] ॥	Some[4] work for hell[5] and some crave[7] for paradise[6].
ਆਲ[8] ਜਾਲ ਮਾਇਆ[9] ਜੰਜਾਲ[10] ॥ ਹਉਮੈ[12] ਮੋਹ[13] ਭਰਮ[14] ਭੈ[15] ਭਾਰ[16] ॥	God made the worldly snares[8], entanglements[10] of mammon[9], pride[12], earthly affection[13], doubt[14] and loads[16] of fear[15].
ਦੂਖ[17] ਸੂਖ[18] ਮਾਨ[19] ਅਪਮਾਨ[20] ॥ ਅਨਿਕ[21] ਪ੍ਰਕਾਰ[22] ਕੀਓ ਬਖ੍ਯਾਨ[23] ॥	Pain[17] and pleasure[18], honour[19] and dishonour[20] began to be described[23] in many[21] ways[22].
ਆਪਨ[24] ਖੇਲੁ[25] ਆਪਿ[26] ਕਰਿ[27] ਦੇਖੈ[28] ॥	His[24] own play[25], the Lord Himself[26] creates[27] and beholds[28].
ਖੇਲੁ ਸੰਕੋਚੈ[29] ਤਉ[30] ਨਾਨਕ ਏਕੈ[31] ॥੭॥	When God winds up[19] the play, then[30], O Nanak He alone[31] is left.

١۔ جہہ آپ رچیو پرپنچ اکارُ ___ تہہ گُن مہہ کیلو بستھارُ ۲۱/۷

۲۔ پاپ پُنّ تہہ بھئی کہاوت ___ کواُو نرک کواُو سُرگ بنچھاوت

۳۔ آل جال مایٔا جنجال ___ ہؤمے موہ بھرم بھے بھار

۴۔ دُوکھ سُوکھ مان اپمان ___ انک پرکار کیاو بکھان

۵۔ آپن کھیل آپ کر دیکھے

کھیل سنکوچے تئہ نانک ایکے

۔۷۔

۱- جس وقت پربھو نے عالم موجودات (جسمیں تمام متحرّ اور غیر متحرّ چیزیں دیکھنے میں آتی ہیں) پیدا کیا، اُس میں اپنی مایا کے تین گنوں کا پھیلاو کیا۔

۲- اُس وقت یہ ظاہر ہُوا کہ گناہ کا کام کیا ہے اور ثواب کا کیا۔ تب کوئی انسان جہنّم کا حقدار اور کوئی جنّت کا حقدار خیال کرنے والا بنا۔

۳+۴- پھر گھروں کے دھندے، مایا کے بندھن، غرور، حرص، غلط فہمیاں، خوف دُکھ، سُکھ، احترام، بے حرمتی علیٰ ہٰذالقیاس باتیں وجُود میں آئیں۔

۵- اے نانک! پربھو اپنا کھیل اور اپنے تماشے کر کے خُود ہی ان کا حظ اُٹھا رہا ہے۔ وہ اِن کھیل تماشوں کو خُود ہی سمیٹتا بھی ہے اور پھر ایک کا ایک خُود ہی رہ جاتا ہے۔

(21/7)

1- येह रचना जो उस ने रचाई, झूठम झूठ पसारा है।
सतगुन, रजगुन, तमगुन से, फैलाइआ आलम१ सारा है।
2- गुन फैले तो पाप और पुंन की, बातों का मजकूर२ हूआ।
जिकर करे इक दोजक का, इक जनत से मसरुर३ हूआ।
3- जाल विछाइआ माइआ ने, धोखे के फैले तार कहीं।
मोह कहीं है, दुनीआं का डर, खौफ कहीं, पिनदार४ कहीं।
4- दुख भी आइआ, सुख भी आइआ जिलत५ आई, शान हूई।
लाख तरह की हिकमत६ आई, सो सो बात बिआन हूई।
5- आप ही नानक खेल को देखे आप ही उस से खेला है।
जब वुह खेल समेटे अपना, रहिता आप अकेला है ॥७॥

یدِ تُو न होता तो मैं न यह सारे आकाश न बनाए होता।

پرماتما اپنے خاص الخاص بندوں کی عظمت نمُودار کرنے کے لیئے ساری کائنات پیدا کرتا ہے ـــ لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ (القرآن)۔ ترجمہ:- اے میرے محبُوب! اگر تُو نہ ہوتا، تو سارا عالم وجُود نہ ہوتا ـــ آسمان نہ ہوتے۔

---

१. दुनीआ। २. जिकर चरचा। ३. प्रसन। ४. अहंकार।
५. बेइजती, खवारी। ६. सिआणप।

ਜਹ[32] ਅਬਿਗਤੁ[33] ਭਗਤੁ[34] ਤਹ[35] ਆਪਿ[36] ॥	Wherever[32] is the saint[34] of the Imperishable[33] Lord, there[35] He Himself[36] is.
ਜਹ ਪਸਰੈ[37] ਪਾਸਾਰੁ[38] ਸੰਤ ਪਰਤਾਪਿ[39] ॥	Wherever He spreads[37] out creation[38], that is for the glory[39] of His saint.
ਦੁਹੂ[40] ਪਾਖ[41] ਕਾ ਆਪਹਿ[42] ਧਨੀ[43] ॥	Of both[40] the sides[41] He Himself[42] is the Master[43].
ਉਨ[44] ਕੀ ਸੋਭਾ[45] ਉਨਹੂ[46] ਬਨੀ[47] ॥	His[44] praise[45] becomes[47] Him alone[46].
ਆਪਹਿ ਕਉਤਕ[48] ਕਰੈ ਅਨਦ[49] ਚੋਜ[50] ॥	The Lord Himself performs plays[48], recreations[49] and frolics[50].
ਆਪਹਿ ਰਸ[51] ਭੋਗਨ[52] ਨਿਰਜੋਗ[53] ॥	He Himself enjoys[52] pleasures[51] and yet remains uncontaminated[53].
ਜਿਸੁ[54] ਭਾਵੈ[55] ਤਿਸੁ[56] ਆਪਨ ਨਾਇ ਲਾਵੈ[57] ॥	Whomsoever[54] He pleases[55], him[56] He attaches[57] with His Name.
ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਖੇਲ[58] ਖਿਲਾਵੈ[59] ॥	Whomsoever He pleases, him He causes to play[59] the play of the world[58].
ਬੇਸੁਮਾਰ[60] ਅਥਾਹ[61] ਅਗਨਤ[62] ਅਤੋਲੈ[63] ॥	God is incalculable[60], unfathomable[61], uncountable[62] and unmeasurable[63].
ਜਿਉ[64] ਬੁਲਾਵਹੁ ਤਿਉ[65] ਨਾਨਕ ਦਾਸ[66] ਬੋਲੈ[67] ॥੮॥	As[64] Thou, O Lord, causeth him to speak, so[65] does servant[66] Nanak speak[67].

۲۱/۸

۱۔ جہہ ابگت بھگت تہ آپ ـــ جہہ پسرے پاسار سنت پرتاپ

۲۔ دُہُو پاکھ کا آپہہ دھنی ـــ اُن کی سوبھا اُنہُو بنی

۳۔ آپہہ کوتک کرے انند چوج ـــ آپہہ رس بھوگن نرجوگ

۴۔ جس بھاوے تس آپن نا لاوے ـــ جس بھاوے تس کھیل کھلاوے

۵۔ بے شمار اتھاہ اگنت اتولے

جیؤ بلاوہو تیؤ نانک داس بولے ۔۸۔

۱- جہاں پربھو کی مخفی ذات ہے، وہیں بھگت ہے۔ اور جہاں بھگت ہے وہیں پربھو ہے۔ ہر جگہ سنتوں کی صفت بیان کرانے کے لئے پربھو جگت کا پھیلاو کرتا ہے۔

۲- پربھو اپنی عظمت آپ ہی جانتا ہے، وہی سنتوں کی عظمت اور مایا کے اثرات کا خود ہی مالک ہے۔

۳- پربھو طرح طرح کے رنگ اور تماشے خود ہی کرتا ہے۔ آپ اُن کا حظ اُٹھاتا ہے اور آپ ہی اُن سے بے نیاز ہے۔

۴- اُس پربھو کو جو بھاتا ہے اُسے اپنے نام کے ساتھ ملاتا ہے اور جسے چاہتا ہے مایا کے کھیل میں مصروف رکھتا ہے۔

۵- اے نانک! پربھو بے انت ہے، اتھاہ ہے، لامحدود ہے اور نہ ڈگمگانے والا ہے۔ وہ خالق ہے اور اپنے بندوں کو جس طرح بلواتا ہے وہ ویسا ہی بولتے اور کرتے ہیں۔

21/8

1- मखफी१ रब के भगत जहां२ में, आप वुह उनमें प्यारा है।
संतों के प्रताप की खातर, फैला आलम२ सारा है।
2- दोनों३ का है आप ही मालक, दोनो, का है आप धनी४।
उन को सोभा होती है तो, समझे मेरी शान बनी।
3- आप ही खेले खेल तमाशे, खुशीआं आप मनाए वुह।
आप मगर बेलाग५ रहे, गो सारे लुतफ उठाए वुह।

خود تماشہ گر تماشہ ساز ہم
خود نشاط و زندگی پرداز ہم

4- जिन को चाहे नाम से अपने, उन का प्रेम लगाए वुह।
हुकम जिनें फुरमाए वुह, दुनीआं का खेल खिलाए वुह।
5- उस को थाह शुमार न कोई, कौन गिने या तोलेगा।
जैसे आप बुलाए 'नानक' दास भी वैसे बोलेगा ॥८॥२१॥

१. छिपे होए गुपत। २. दुनीआं संसार। ३. दो पख–असती ते नेसती ४, मालक। ५: निरपख अलेप।

੨੨ ਸਲੋਕੁ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੇ ਠਾਕੁਰਾ
ਆਪੇ ਵਰਤਣ ਹਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਪਸਰਿਆ
ਦੂਜਾ ਕਹ ਦ੍ਰਿਸਟਾਰ ॥ ੧ ॥

سلوک

جی جنت کے ٹھاکرا آپے ورتنہار
نانک ایکو پسریا دوجا کہہ درِسٹار

Slok.

O Lord[70] of men[68] and creatures[69]
Thou Thyself[71] art contained[72] amongst all.
Nanak, the One Lord[73] is all pervading[74], where[76] is there another[75] seen[77]?

असटपदी

22 सलोकु ॥

سلوک

چھوٹے بڑے جانداروں کو پالنے والے پربھو! تُو
ہر جگہ اور ہر چیز میں سمایا ہُوا ہے اور مصروفِ عمل ہے۔
نانک! اُس کے بغیر کوئی دُوسرا نظر نہیں آتا ہے۔

———

हेजीवोंओरजंतुओं केमालिक!तूस्वयं वरतरहाहैं
नानक!एकही पसराहै, दूसरा कहांनज़र आताहै

ਹੇ ਜੀਆਂ ਜੰਤਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਥਾਂਈ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੇ ਨਾਨਕ! ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਥਾਂਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਕਿਸੇ ਵਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

१. श्रिशटी। २. प्रकाश। ३. दवत-भाव।

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਆਪਿ[78] ਕਥੈ[79] ਆਪਿ ਸੁਨਨੈਹਾਰੁ[80] ॥	He Himself[78] is the speaker[79] and Himself the listener[80].
ਆਪਹਿ ਏਕੁ[81] ਆਪਿ ਬਿਸਥਾਰੁ[82] ॥	He Himself is One[81] and Himself many[82].
ਜਾ[83] ਤਿਸੁ[84] ਭਾਵੈ[85] ਤਾ[86] ਸ੍ਰਿਸਟਿ[87] ਉਪਾਏ[88] ॥	When[83] it pleases[85] Him[84], then[86] does He create[88] the world[87].
ਆਪਨੈ ਭਾਣੈ[89] ਲਏ ਸਮਾਏ[90] ॥	By His pleasure[69], He absorbs[90] it in Himself.
ਤੁਮ ਤੇ ਭਿੰਨ[91] ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥	Without[91] Thee, nothing can be done.
ਆਪਨ ਸੂਤਿ[92] ਸਭ ਜਗਤੁ ਪਰੋਇ[93] ॥	On Thy thread[92], Thou hast strung[93] the whole world.
ਜਾ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ[94] ਆਪਿ[95] ਬੁਝਾਏ[96] ॥	He whom the Venerable[94] Lord Himself[95] instructs[96].
ਸਚੁ[97] ਨਾਮੁ ਸੋਈ[98] ਜਨੁ[99] ਪਾਏ[100] ॥	That[98] man[99] attains[100] the True Name[97].
ਸੋ[2] ਸਮਦਰਸੀ[3] ਤਤ[4] ਕਾ ਬੇਤਾ[5] ॥	He[2] is an impartial looker[3] and knower[5] of reality[4].
ਨਾਨਕ ਸਗਲ[6] ਸ੍ਰਿਸਟਿ[7] ਕਾ ਜੇਤਾ[8] ॥੧॥	Nanak, he is the victor[8] of the whole[6] world[7].

۱۔ آپ کتھے آپ سننے ہار — آپہہ ایک آپ بستھار ۲۲/۱
۲۔ جا تس بھاوے تا سرسٹ اپاۓ — آپنے بھانے لئے سماۓ
۳۔ تم تے بھنّ نہی کچھ ہوۓ — آپن سوت سبھ جگت پروۓ
۴۔ جا کو پربھ جیؤ آپ بجھاۓ — سچ نام سوئی جن پاۓ
۵ سو سمدرسی تت کا بیتا
نانک سگل سرسٹ کا جیتا ۱۰۔

۱۔ پربھو تمام جانداروں میں خود ہی بول رہا ہے، وہ خود ہی سننے والا ہے اور
خود ہی ایک ہی ہے اور تمام دُنیا کا خود ہی پھیلاؤ (پسارا) ہے۔

۲۔ جب اُس کو منظور ہوتا ہے، جگت کو پیدا کرتا ہے۔ اور اپنی ہی رضا سے
جگت کو اپنے میں سمیٹ لیتا ہے۔

۳۔ اے پربھو! تم سے الگ کوئی شے نہیں ہے۔ تُو نے تمام کائنات کو اپنے
حکم رُوپی دھاگے میں پرو کر رکھا ہے۔

۴۔ جس انسان کو پربھو سُوجھ بُوجھ بخشتا ہے۔ وہ اُس کا اَمَر نام حاصل کرتا ہے۔

۵۔ مذکورہ صفات کا حامل انسان سب کو ایک نظر سے دیکھتا ہے۔ وہی انسان اکال پُرکھ
کا محرم ہو جاتا ہے۔ اے نانک! وہی سارے عالم پر غالب آتا ہے۔

22/1

1- आप कहे और आप सुने, तू अपनी आप हिकाइत१ है।
वहिदत२ में तूं वहिदत२ है, और कसरत३ में कसरत है।
2- दुनीआं तू ने पैदा की है, जब खुद तुझ को भाइआ है।
फिर जब तुझ को भाइआ है,जग तुझ मेंआन समाइआ है।
3- बे४ तेरे किआ होता है, तू सभ कुछ करने वाला है।
जग की तू ने तार में, अपने, आप परोई माला५ है।
4- जिस को रब ने ख़ुद समझाइआ, सच से रखे काम वुही।
पाए सचा नाम वुही, हां, पाए सचा नाम वुही।

Himself to whom the Lord reveals
The true Names bliss alone he feels

5. सभ को इक नज़र जो देखे, असल हकीकत६ पाता है।
सभ दुनीआं को जीते 'नानक' फातह७ वुह कहिलाता है ॥१॥

کشف گردد حق بدانکس بے گمان۔ بس مظفرؔ گشت آنکس در جہان

१. कहाणी । २. एकता । ३. अनेकता । ४. बगैर बिना ।

५. हार । ६. परम सति । ७. विजेता, जितण वाला जेतू ।

ਜੀਅ[9] ਜੰਤ੍[10] ਸਭ ਤਾ ਕੈ ਹਾਥ ॥	All the men[9] and creatures[10] are in His hands.
ਦੀਨ[12] ਦਇਆਲ[13] ਅਨਾਥ[15] ਕੋ ਨਾਥੁ[14] ॥	He is merciful[13] to the meek[12] and the Patron[14] of the patronless[15].
ਜਿਸੁ[16] ਰਾਖੈ[17] ਤਿਸੁ ਕੋਇ ਨ ਮਾਰੈ ॥	None can kill him, whom[16] God preserves[17].
ਸੋ[18] ਮੂਆ ਜਿਸੁ ਮਨਹੁ[19] ਬਿਸਾਰੈ[20] ॥	He[18], whom the Lord forgets[20] in His mind[19], is already dead.
ਤਿਸੁ[21] ਤਜਿ[22] ਅਵਰ[23] ਕਹਾ[25] ਕੋ[26] ਜਾਇ[24] ॥	Leaving[22] Him[21] why[25] should any one[26] go[24] to another[23].
ਸਭ ਸਿਰਿ[27] ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨ[28] ਰਾਇ[29] ॥	Over the heads[27] of all is the One Pure[28] King[29].
ਜੀਅ[30] ਕੀ ਜੁਗਤਿ[31] ਜਾ ਕੈ[32] ਸਭ ਹਾਥਿ[37] ॥ ਅੰਤਰਿ[33] ਬਾਹਰਿ[34] ਜਾਨਹੁ[35] ਸਾਥਿ[36] ॥	Know[35] that He, in whose[32] power[37] are all the plans[31] of the mortals[30] is with[36] thee within[33] and without[34].
ਗੁਨ[38] ਨਿਧਾਨ[39] ਬੇਅੰਤ[40] ਅਪਾਰ[41] ॥	He is an ocean[39] of excellences[38], infinite[40] and endless[41].
ਨਾਨਕ ਦਾਸ[42] ਸਦਾ[43] ਬਲਿਹਾਰ[44] ॥੨॥	Serf[42] Nanak is ever[43] a sacrifice[44] unto Him.

۲۲/۲
۲- جب جنتر سبھ تا کے ہاتھ — دین دیال اناتھ کو ناتھ
۳- جس راکھے تس کوءِ نہ مارے — سو موا جس منہہ بسارے
۴- تس تج اور کہا کو جاءِ — سبھ سر ایک نرنجن راءِ
جیءَ کی جگت جا کے سبھ ہاتھ — انتر باہر جانہہ ساتھ
۵- گن ندھان بے انت اپار
نانک داس سدا بلہار ۔۲۔

۱۔ چھوٹے بڑے جاندار سب اُس پربھُو کے بس میں ہیں۔ وہ لاوارثوں کا وارث ہے اور غریبوں پر رحم کرنے والا ہے۔

۲۔ جس جاندار کو پربھُو خود رکھنا چاہتا ہے، اُسے کوئی مار نہیں سکتا ہے۔ دراصل مُردہ وہی جاندار ہے، جسے پربھُو بھُلا دیتا ہے۔

۳۔ اُس پربھُو کو چھوڑ کر کوئی اور کہاں جائے۔ سب جانداروں کے سر پر وہی ایک پربھُو ہے جو مایا کے اثرات سے بالاتر ہے۔

۴۔ اُس پربھُو کو اندر اور باہر ہر جگہ اپنے قریب تر جانو جسمیں تمام جانداروں کی زندگی کا راز ہے۔

۵۔ اے نانکؔ! پربھُو کے خادم اُس پر فدا ہیں، جو تمام وصفوں کا خزانہ ہے۔ وہی لامحدود ہے اور انتہا ہے۔

22/2

1- हाथ में उस के सारी खलकत१, मालक सभ जांदारों२ का।
बेवालो३ का वाली४ है वुह, चारा है बेचारों का।
2- मालक जिस को रखना चाहे, कोई न उस को मारेगा।
मौत के मूंह में जा पहुंचेगा, जिस को आप बिसारेगा।
3- उस का दामन५ छोड़ के हम गैरों के पीछे जाएं किउं।
सभ के सर पर एक निरंजन, गैर का साइआ पाएं किउं।
4- सभ की चाबी हाथ में उस के, जीता रखे मारे वुह।
अन्दर बाहर, ज़ाहर–बातन६, हरदम साथ हमारे वुह।
5- सभ वसफों का खज़ीना७ अंत न कोई पाएगा।
'नानक' दास उसी का है, वुह उस के वारी८ जाएगा ॥२॥

وہ گنوں کا خزانہ ہے، بے انت اور بے پایاں ہے۔ اُس کا یہ داس۔ نانکؔ اُس پر قُربان ہے"

He is the store-house of all excellence infinite and boundless.
I, a humble slave, offer my life as an oblation to Him.

१. दुनीआं। २ जीव। ३. निआसरा। ४. मालक। ५. पल्ला। ६. प्रगट गुपत। ७. खज़ाना। ८. बलिहारी।

ਪੂਰਨਿ[45] ਪੂਰਿ ਰਹੇ[46] ਦਇਆਲ[47] ॥ ਸਭ ਊਪਰਿ ਹੋਵਤ ਕਿਰਪਾਲ[48] ॥
The Perfect[45] compassionate[47] Lord is fully pervading[46] every where and is merciful[48] to all.

ਅਪਨੇ ਕਰਤਬ[49] ਜਾਨੇ ਆਪਿ ॥
His affairs[49] He Himself knows.

ਅੰਤਰਜਾਮੀ[50] ਰਹਿਓ ਬਿਆਪਿ[51] ॥
The searcher of hearts[50] is contained[51] in everything.

ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਲੈ[52] ਜੀਅਨ[53] ਬਹੁ[54] ਭਾਤਿ[55] ॥
The Lord cherishes[52] the beings[53] in diverse[54] ways[55].

ਜੋ ਜੋ[56] ਰਚਿਓ[57] ਸੁ[58] ਤਿਸਹਿ[59] ਧਿਆਤਿ[60] ॥
Whomsoever[56] He has made[57], that[58] meditates[60] on Him[59].

ਜਿਸੁ[61] ਭਾਵੈ[62] ਤਿਸੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ[63] ॥
Whosoever[61] pleases[62] Him, him He blends[63] with Himself.

ਭਗਤਿ[64] ਕਰਹਿ[65] ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ[66] ਗਾਇ ॥
Such person performs[65] God's service[64] and sings His praise[66].

ਮਨ ਅੰਤਰਿ[67] ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ[68] ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ[69] ॥
With faith[68] within[67] his mind he worships[69] the Lord.

ਕਰਨਹਾਰੁ[70] ਨਾਨਕ ਇਕੁ[71] ਜਾਨਿਆ[72] ॥੩॥
The One Master[71], Nanak recognises[72] as the Creator[70].

۲۲/۳ ۱۔ پورن پور رہے دئیال — سبھ اوپر ہووت کرپال
رہاو ۲۔ اپنے کرتب جانے آپ — انترجامی رہیو بیاپ
رچیاو ۳۔ پربھ پالے جیئن بہو بھات — جو جو رچیو سو تسہہ دھیات
ملاۓ-گاۓ ۴۔ جس بھاوے تس لئے ملاۓ — بھگت کرہہ ہر کے گن گاۓ
مانیا ۵۔ من انتر بسواس کر مانیا
جانیا کرنہار نانک اک جانیا

-۳-

۱۔ دیالو پربھو کی مکمّل ذات ہر جگہ بھرپور ہے۔ تمام جانداروں کی زندگیوں پر اُسی کی مہر ہے۔
حاضر و ناظر بہر جا آں عطیف۔ بر سر ہر بندہ باشد ہم لطیف

۲۔ پربھو اپنے کھیل تماشے خود ہی جانتا ہے۔ اسے ہر جاندار کے دل (باطن) کا علم ہے۔ وہ ہر جگہ میں سمایا ہُوا ہے۔

۳۔ وہ جانداروں کی پالن پوشن مختلف طریقوں سے کرتا ہے۔ جو جو ذی جان اُس نے پیدا کیا ہے، ہر ایک اُس کو سمرتا ہے اور یاد کرتا ہے۔

۴۔ جس انسان پر پربھو مہربان ہوتا ہے، اُس کو اپنے ساتھ جوڑ لیتا ہے۔ وہ شخص اُس کے گُن گا کر اُس کی بھگتی کرتا ہے۔

۵۔ اے نانکؔ! جس انسان نے مَن میں اعتقاد رکھ کر پربھو پر ایمان لایا، اُس نے اُس کرتار (قادرِ مطلق) کو پہچان لیا۔

(22/3)

रहिमत१ वाला बखशिश वाला,हरजा२ उस की हसती है।
बारश उस की रहिमत को, हम सभ पर खूब बरसती है।
1- अपने काम वुह आप ही जाने, कुछ कहिना खुदकामी है।
सभ भेदो, से वाकिफ है वुह, आप ही अंतरजामी है।
2- पालनहार वुह सभ का है, हर रंग वुह रोजी देता है।
जो जो पैदा होता है, वुह नाम उसी का लेता है।
3- जिस को वुह मनज़ूर करे, खुद अपने साथ मिलाता है।
रब की भगती करता है वुह, मालक के गुन गाता है।
4- मन जिस का इमान से पुर३ है, खास यकीं४ से मानेगा।
'नानक' करता धरता सभ का, एक ख़ुदा को जानेगा।।३।।
5-

جس انسان نے اپنے مَن میں اعتقاد رکھ کر پربھو پر ایمان لایا،
اُس نے قادرِ مطلق کو پہچان لیا۔

---

१. मिहर। २. हर जगा। ३. पूरन। ४. विशवास।

ਜਨੁ[73] ਲਾਗਾ[74] ਹਰਿ ਏਕੈ[76] ਨਾਇ[75] ॥	Lord's slave[73] is attached[74] with His Name[75] alone[76].
ਤਿਸ ਕੀ ਆਸ[77] ਨਾ ਬਿਰਥੀ[78] ਜਾਇ ॥	His hope[77] goes not in vain[78].
ਸੇਵਕ[79] ਕਉ ਸੇਵਾ ਬਨਿ ਆਈ[80] ॥	It behoves[80] the servant[72] to perform service.
ਹੁਕਮੁ[81] ਬੂਝਿ[82] [83]ਪਰਮਪਦੁ[84] ਪਾਈ ॥	By obeying[82] God's order[81] he obtains the supieme[83] status[84].
ਇਸ ਤੇ ਊਪਰਿ[85] ਨਹੀ ਬੀਚਾਰੁ[86] ॥ ਜਾਕੈ[87] ਮਨਿ ਬਸਿਆ ਨਿਰੰਕਾਰੁ[88] ॥	He within whose[87] mind abides the formless Lord[88];—Over and above[85] this, there is no other meditation[36].
ਬੰਧਨ[89] ਤੋਰਿ[90] ਭਏ ਨਿਰਵੈਰ[91] ॥ ਅਨਦਿਨੁ[92] ਪੂਜਹਿ[93] ਗੁਰ ਕੇ ਪੈਰ ॥	He cuts[90] his fetters[89], becomes free from enmity[91] and night and day[92] adores[93] Guru's feet.
ਇਹ ਲੋਕ[94] ਸੁਖੀਏ[95] ਪਰਲੋਕ[96] ਸੁਹੇਲੇ[97] ॥	He is at ease[95] in this world[94] and shall be happy[97] in the world[96] here after.
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ[98] ਆਪਹਿ[99] ਮੇਲੇ[100] ॥੪॥	Nanak, the Lord[93] God unites[100] him with Himself[99].

۱ جَنُ لاگا ہَرِ ایکے ناءِ ___ تِس کی آس نہ بِرتھی جاءِ ۲۲/۴

۲ سیوک کوُ سیوا بَن آئی ___ حُکمُ بُوجھ پرم پد پائی

۳ اِس تے اُوپر نہی بیچارُ ___ جا کے مَن بَسیا نِرنکارُ

۴ بَندھن توڑ بھئے نِروَیر ___ اندِنُ پُوجہہ گُر کے پیر

۵ ۔ اِہ لوک سُکھیے پرلوک سُہیلے

نانک ہَر پربھ آپہہ میلے ۔۴۔

۱- جو سیوک ایک پربھو کے نام کا سمرن کرنے میں لگ جاتا ہے، اُس کی آس کبھی خالی نہیں جاتی ہے۔

۲- سیوک کو یہی زیب دیتا ہے کہ وہ سب کی سیوا کرے۔ پربھو کی رضا سمجھ کر اُس کو اونچا درجہ مل جاتا ہے۔

۳- جن کے من میں اکال پُرکھ بستا ہے، اُن کو اُس نام سمرن سے بڑا اور کوئی وِچار سوجھتا ہی نہیں ہے۔

۴- وہی انسان مایا کے بندھن توڑ کر دشمنی کرنے سے بالاتر ہو جاتے ہیں۔ اور ہر گھڑی ستگورو کے چرن پُوجتے ہیں اور نام جپتے ہیں۔

۵- ایسے ہی لوگ اس جنم میں سُکھی رہتے ہیں اور عاقبت میں آرام پاتے ہیں۔ اِسلئے کہ اے نانک! پربھو خود ہی اُن کو اپنے ساتھ مِلاتا ہے۔

(22/4)

1- रब का बंदा याद जिसे, हर वकत ख़ुदा का नाम रहे
पूरी हों उमीदें उस की, जग में कब नाकाम१ रहे

لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَتِ اللّٰہِ (پربھو کی رحمت سے نا اُمید نہ ہو۔)

2 ख़ादम२ पर ख़िदमत३ है लाज़म४, सेवक करता सेवा है।
हुकम जो माने रुतबा५ पाए, सेवा ही से मेवा है।

3 बेसूरत को सूरत वाला, जिस के मन में बसता है।
सब से ऊंची अकल है उस की, आलो६ उस का रुतबा है।

4- सारे बंधन तोड़ेगा वुह वैर न रखे गैरों से।
रात हो, दिन हो प्रेम उसे है, अपने गुर के पैरों से।

All fetters gone, all ill-will dead
At Guru's feet e'er bows his head (Peace)

5- इस दुनीआं में सुख पाए और आगे भी अराम मिले।
नानक वुह मिल जाए रब से, वसल७ का उस को जाम८ मिले।४।

१. असफल। २. सेवक। ३. सेवा। ४. ज़रूरी। ५. उची पदवी। ६. ऊंचा। ७. मिलाप। ८. पियाला।

प्रभु की आशा से निराशा मत हो जा।

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਅਨੰਦ[2] ॥	Make merry[2] in the congregation of the saints.
ਗੁਨ[1] ਗਾਵਹੁ[4] ਪ੍ਰਭ ਪਰਮਾਨੰਦ[5] ॥	Sing[1] thou the praise[3] of Lord, the embodiment of supreme bliss[5].
ਰਾਮ ਨਾਮ ਤਤੁ[6] ਕਰਹੁ[7] ਬੀਚਾਰੁ[8] ॥	Embrace[7] thou the meditation[8] of God's Name the real thing[6].
ਦ੍ਰੁਲਭ[9] ਦੇਹ[10] ਕਾ ਕਰਹੁ ਉਧਾਰੁ[12] ॥	Like this save[12] thy scarcely obtainable[9] human body[10].
ਅੰਮ੍ਰਿਤ[13] ਬਚਨ[14] ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ[15] ਗਾਉ[16] ॥	Sing[16] thou the ambrosial[13] hymns[14] of God's praise[15].
ਪ੍ਰਾਨ[17] ਤਰਨ[18] ਕਾ ਇਹੈ[19] ਸੁਆਉ[20] ॥	This is the[19] only way[20] to save[18] thy soul[17].
ਆਠ[21] ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਹੁ[22] ਨੇਰਾ[23] ॥	The whole day[21] long, behold[22] thou the Lord just near[23] thee.
ਮਿਟੈ[24] ਅਗਿਆਨੁ[25] ਬਿਨਸੈ[26] ਅੰਧਰਾ[27] ॥	Thy ignorance[25] shall depart[24] and darkness[27] be dispelled[26].
ਸੁਨਿ[28] ਉਪਦੇਸੁ[29] ਹਿਰਦੈ[30] ਬਸਾਵਹੁ[31] ।	Hearken[28] thou Guru's instruction[29] and treasure[31] it in thy heart[30].
ਮਨ[32] ਇਛੇ[33] ਨਾਨਕ ਫਲ[34] ਪਾਵਹੁ[35] ॥੫॥	So shalt thou, O Nanak, obtain[35] the fruit[34] of thy heart's[32] desire[33].

۲۲/۵

۱۔ سادھ سنگ مِل کرہُ اَنند — گُن گاوہُ پربھ پرمانند

۲۔ رام نام تت کرہُ بیچار — دُرلبھ دیہہ کا کرہُ اُدھار

۳۔ انمرت بچن ہر کے گُن گاءُ — پران ترن کا ءِہے سواءُ

۴۔ آٹھ پہر پربھ پیکھو نیرا — مِٹے اگیان بنسے اندھیرا

۵۔ سُن اُپدیس ہِردے بساوہُ

مَن اِچھے نانک پھل پاوہُ

۔۵۔

۱- سب سے اعلیٰ خوشیوں والے پربھو کی حمد و ثناء کرو اور ست سنگ میں مل کر ایک روحانی تسکین کا کیف حاصل کرو۔

۲- پربھو کے نام کا وچار کر کے اس کے بھید کا علم حاصل کرو۔ اپنے انسانی جسم کو برائیوں سے دور رکھو۔ ایسا پیکر بڑی مشکل سے ملتا ہے۔

۳- پربھو کے گن گاؤ، ایسے گن جو امر کرنے والے ارشادات ہیں۔ اس عمل سے تمہیں مکتی حاصل ہوگی۔

۴- اپنے پربھو کو آٹھ پہر انگ سنگ دیکھو، اس سے جہالت کا اندھیرا ہٹ جائے گا۔ اور مایا کے دھن میں چھائی ہوئی تاریکی کافور ہو جائے گی۔

۵- اے نانک! ستگرو کا اپدیش سن اور اسے اپنے من میں بسا لے ایسا کرنے سے تجھے من چاہے پھل نصیب ہوں گے۔

22/5

1- संतों की संगत में मिल कर, जी१ अपना खुरसंद करो।
मालक परमा नंद तुमारा गुन गाम्रो आनंद२ करो।

2- नाम खुदा का हक है उस को, सोचो ग्रौर बिचारो तुम।
किसमत से मिलता है जीना, जीवन खूब संवारो तुम।

فکر کے لائق ہے ذکر کردگار
جسم انساں کب ملے گا بار بار
(بسمل دہلوی)

3- जिकर खुदा का अंमृत हैं गुन गाना काम तुमारा है।
रुह३ किनारे लग जावेगी, उस से पार उतारा है।

With nectar-hymns His praises Sing
This for you all shall mukti bring.

4- देखो पास ख़ुदा को हरदम, दिल पुरनूर४ तुमारा है।
मिट जाए अगिम्रान तुमारा, दूर अंधेरा सारा है।

5- उपदेशों को सुन सुन कर, जब मन में नाम बसाम्रोगे।
'नामक' जैसा दिल चाहेगा, वैसा ही फल पाम्रोगे॥५॥

१. मन। २. प्रसंन। ३. ग्रातमा। ४. प्रकाशवान।

22-6

ਹਲਤੁ[36] ਪਲਤੁ[37] ਦੁਇ[38] ਲੇਹੁ ਸਵਾਰਿ[39] ॥ ਰਾਮ[40] ਨਾਮੁ ਅੰਤਰਿ[41] [42]ਉਰਿਧਾਰਿ[43] ॥	Embellish[39] both[38] this world[36] and the next one[37], of thine, by enshrining[13]the Lord's[40] Name within[41] thy mind[42].
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਪੂਰੀ[44] ਦੀਖਿਆ[45] ॥	Perfect[44] is the instruction[45] of the Perfect Guru.
ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ[46] ਤਿਸੁ ਸਾਚੁ ਪਰੀਖਿਆ[47] ॥	He, in whose heart, it abides[46], he assays[47] the truth.
ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ[48] ਲਿਵ ਲਾਇ[49] ॥	With thy mind and body, lovingly[49] repeat[48] God's Name.
ਦੂਖੁ[50] ਦਰਦੁ[51] ਮਨ ਤੇ ਭਉ[52] ਜਾਇ ॥	Thus shall sorrow[50] pain[51] and fear[52] depart from thy mind.
ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੁ[53] ਕਰਹੁ[55] ਵਾਪਾਰੀ[54] ॥	Deal[55] thou in true trade[53], O dealer[54].
ਦਰਗਹ[56] ਨਿਬਹੈ[57] ਖੇਪ[58] ਤੁਮਾਰੀ ॥	Thy merchandise[58] shall safely[57] reach God's court[56].
ਏਕਾ[59] ਟੇਕ[60] ਰਖਹੁ[62] ਮਨ ਮਾਹਿ[61] ॥	Put[62] the prop[60] of One Lord[59] within[61] thy mind.
ਨਾਨਕ ਬਹੁਰਿ[63] ਨ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ[64] ॥੬॥	Nanak, thou shalt not again[63] come and go[64].

۱۔ ہَلَتُ پَلَتُ دُوءِ لیہُہ سَوارِ ___ رام نامُ اَنتَرِ اُرِ دھارِ ۲۲/۶
۲۔ پُورے گُور کی پُوری دِیکھیا ___ جِسُ مَنِ بسے تِس ساچُ پَریکھیا
۳۔ مَنِ تَنِ نامُ جَپہُہ لِو لاءِ ___ دُوکھ دَردُ مَن تے بھؤُ جاءِ
۴۔ سَچُ وَاپارُ کرو وَاپارِی ___ دَرگہ نِبہے کھیپ تُمہاری
۵۔ ایکا ٹیک رَکھہُ مَن ماہِ
نانکؔ بَہُرِ نہ آوہِ جاہِ ۔۶۔

۱۔ پربھو کا نام اپنے من میں بٹھالو ۔ ایسا کرنے سے دُنیا اور عاقبت سُدھر جائیں گے ۔

۲۔ کامل ستگورو کی تعلیم (اُپدیش) بھی مکمّل ہے۔ جس کے من میں یہ تعلیم گھر کر جاتی ہے، اُسے ہمیشہ زندہ رہنے والا (لاَیموُت) پربھو کا ادراک ہو جاتا ہے ۔

۳۔ اپنے من میں اور اپنے شریر کے انگ انگ میں نام کا سمرن رکھ ۔ اس سے تمہارے دُکھ درد خوف و ہراس اور من کے خدشات دُور ہو جائیں گے ۔

۴۔ اے بیوپاری انسان! تو سچا بیوپار کر۔ اس نام رُوپی بیوپار سے تمہارا سودا بارگاہِ الٰہی میں مُول پائے گا ۔

۵ نانک! اپنے من میں ایک اکال پُرکھ پر آسرا رکھ ۔ اس سے تمہیں آواگون کا چکر نہ ہوگا ۔

22/6

1- येह दुनीआ भी खूब संवारो, अगली दुनीआं आप वसाओ ।
नाम खुदा का मनमें ले कर,मन को दुनीआं आप बसाओ ।

"ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਅੰਦਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਟਿਕਾਓ, ਲੋਕ ਤੇ ਪਰਲੋਕ ਸੁਧਾਰ ਲਵੋ"

2- गुर कामल१ तालीम२ भी कामल३,पका उस का रसताहै।
येह तालीम२ जो हासल हो, फिर हिरदे में रब बसता है ।

3- नाम जपो हक नाम जापो,तन मन में इस से प्रेम लगाउ ।
नाम जपोहक नाम जपो,सभ खौफ कटे दुखदरद मिटाओ ।

4 - सच ही का बिउहार करो, गर४सतुम सचे बिउपारी हो ।
फिर दरगाह में रब के प्यारे, सारी खेप५ तुमारी हो ।

5- मन को टेकन६ दो इक रब की एक सहारा पाओ तुम ।
मरना जीना खतम हो सारा,'नानक' आओ न जाओ तुम ६।।

Trust in the Lord, thy only stay,
Thy births and deaths shall fade away.

१. पूरा । २. सिखिआ । ३. पूरी । ४. जेकर । ५. पूंजी । ६. आसरा ।

ਤਿਸ[65] ਤੇ ਦੂਰਿ[66] ਕਹਾ[67] ਕੋ ਜਾਇ[68] ॥	Where[67] can anyone[68] go far[66] from Him[65]?
ਉਬਰੈ[69] ਰਾਖਨਹਾਰੁ[70] ਧਿਆਇ[71] ॥	By remembering[71] the Preserver[70] the man is saved[69].
ਨਿਰਭਉ[72] ਜਪੈ[73] ਸਗਲ ਭਉ ਮਿਟੈ[74] ॥	By meditating[73] on the Fearless[72] Lord, all the fear departs[74].
ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ[75] ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ[76] ਛੁਟੈ[77] ॥	By Lord's grace[75], the mortal[76] is released[77].
ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖੈ ਤਿਸੁ[78] ਨਾਹੀ ਦੂਖ[79] ॥	He[78], whom the Lord preserves suffers not trouble[79].
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨਿ ਹੋਵਤ ਸੂਖ[80] ॥	By remembering the Name, the mind attains peace[80].
ਚਿੰਤਾ[81] ਜਾਇ ਮਿਟੈ ਅਹੰਕਾਰੁ[82] ॥	Anxiety[81] departs and ego[82] is annulled.
ਤਿਸੁ[83] ਜਨ[84] ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਪਹੁਚਨਹਾਰੁ[85] ॥	No one can equal[85] that[83] slave[84] of God.
ਸਿਰ[86] ਊਪਰਿ ਠਾਢਾ[87] ਗੁਰੁ ਸੂਰਾ[88] ॥	Over his head[86] stands[87] the brave[88] Guru.
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੇ[89] ਕਾਰਜ[90] ਪੂਰਾ[91] ॥੭॥	His[89] affairs[90] O Nanak, are all adjusted[91].

۲۲/۷ تِس تے دُورِ کہاں کو جاءِ ___ اُبرَے راکھنہارُ دھیاءِ ۔۱

نِربھَءُ جپَے سگل بھءُ مِٹے ___ پربھ کِرپا تے پرانی چھُٹے ۔۲

جِس پربھ راکھے تِس ناہی دُوکھ ___ نام جپت من ہووت سُوکھ ۔۳

چِنتا جاءِ مِٹے اہنکار ___ تِس جن کءُ کوءِ نہ پہُچنہار ۔۴

سر اُوپرِ ٹھاڈا گورُ سُورا ۔۵

نانک تا کے کارج پُورا ۔۷۔

۱۔ اُس محیطِ کُل پربھُو سے دُور کوئی اِنسان کہاں جا سکتا ہے۔ کیونکہ زندگی تو اُسی بچانے والے کے سِمرن سے ہی ٹھکانے لگتی ہے۔

۲۔ جو انسان بے خوف و ہراس پربھُو کا نام جپتا ہے، اس کے خوف و ہراس کی ذاتی جبلت مِٹ جاتی ہے۔ کیونکہ پربھُو کی مہر سے ہی بندہ خوف سے خلاصی پاتا ہے۔

۳۔ پربھُو جس بندے کو رکھتا ہے، اسے کوئی دُکھ مرعوب نہیں کرتا ہے۔ نام جپنے سے مَن میں سُکھ پیدا ہو جاتا ہے۔

۴۔ نام سِمرن کر کے ساری فکر دُور ہو جاتی ہے۔ غرُور مِٹ جاتا ہے۔ نام جپنے والے کی ہمسری کوئی نہیں کر سکتا ہے۔

۵۔ اے نانک! جس انسان کے سَر پر پُوری قُدرت رکھنے والا ستگُورو جی اپنی کامِل تسکینِ کامِل کا ہاتھ رکھے، اِس کے سارے کام پُورے ہو جاتے ہیں۔

(22/7)

1- तोड़ के उस से जोड़ो किस से, दूर किधर को जाओगे।
उस वाली१ पर धिआन जमाओ, नाम से मुकती पाओगे।
2- नाम जपो बेखौफ२ ख़ुदा का, डर सभ दूर तुमारा हो।
तुम पर लुतफ३ ख़ुदा का हो,सभ रोग मिटे छुटकारा हो।
3- जिस को मालक आप बचाए, वुह किउं कर दुख पाता है।
नाम जपो हक नाम जपो, दुख जाता है, सुख आता है।
4- उस की चिंता दूर हो सारी, खौफ न तुछ पंदार४ रहे।
रुतबा उस का किस ने पाइआ, वुह सभ का सरदार रहे।
5- सर पर बीर बहादर गुर, जब अपना साइआ डालेगा।
कामहों फिरसभ पूरे 'नानक',हरमकसद५ को पाले गा ॥७॥

جس گدائے حق پہ ہے لطفِ حبیب
نانک اُس کو فتح مندی ہے نصیب

१. मालक। २. निडर। ३. आनंद। ४, हउमै। ५. उदेश, इछा।

ਮਤਿ[92] ਪੂਰੀ[93] ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ[94] ਜਾਕੀ[95] ਦ੍ਰਿਸਟਿ[96] ॥ ਦਰਸਨੁ[97] ਪੇਖਤ[98] ਉਧਰਤ[99] ਸ੍ਰਿਸਟਿ[100] ॥	The world[100] is delivered[99] by beholding[98] the sight[97] of the Guru, whose understanding[92] is perfect[93] and whose[95] glance[96] is ambrosial[94].
ਚਰਨ[2] ਕਮਲ[3] ਜਾਕੇ ਅਨੂਪ[4] ॥	His lotus[3] feet[2] are beautiful beyond description[4].
ਸਫਲ[5] ਦਰਸਨੁ[6] ਸੁੰਦਰ[7] ਹਰਿ[9] ਰੂਪ[8] ॥	Accredited[5] is his sight[6] and God-like fascinating[7] is his form.
ਧੰਨੁ[10] ਸੇਵਾ[12] ਸੇਵਕੁ[13] ਪਰਵਾਨੁ[14] ॥	Blessed[10] is his service[12] and acceptable[14] his servant[13].
ਅੰਤਰਜਾਮੀ[15] ਪੁਰਖੁ[16] ਪ੍ਰਧਾਨੁ[17] ॥	The Guru is the knower of hearts[15] and the most exalted[17] person[16].
ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ[18] ਸੁ[19] ਹੋਤ ਨਿਹਾਲੁ[20] ॥	He[19], within whose mind, the Guru dwells[19], becomes happy[20].
ਤਾਕੈ[21] ਨਿਕਟਿ[22] ਨ ਆਵਤ[23] ਕਾਲੁ[24] ॥	Death[24] draws[23] not near[22] him[21].
ਅਮਰ[25] ਭਏ ਅਮਰਾਪਦੁ[26] ਪਾਇਆ ॥ ਸਾਧ[28] ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ[27]॥ ੮॥੨੨॥	Meditating[27] on God in the guild of saints[28] O Nanak, I have become immortal[25] and obtained the immortal tank[26].

۲۲/۸

١- مَتِ پُوری اَمرِت جاکی دِرسٹ ___ دَرسَن پیکھت اُدھرت سرِسٹ

۲- چرَن کمَل جاکے اَنُوپ ___ سَپھل دَرسَن سُندر ہَر رُوپ

۳- دھن سیوا سیوک پروانُ ___ اَنتر جامی پُرکھ پردھان

۴- جِس مَن بسے سُ ہوت نِہال ___ تاکے نِکٹ نہ آوت کال

۵- امَر بھئے امرا پد پائیا
سادھ سنگِ نانک ہَر دھیائیا
-۸-

۱- جس پربھو کی دانست بھول چوک سے مُبرّا ہے اور جس کی نظر سے امرت

1- برستا ہے، اُس کا دیدار کرنے سے جگت کا بھلا ہو جاتا ہے۔

۲- جس پربھو کے چرن کنول نُما ہیں اور اُس کی ذات حسین و جمیل ہے۔

2 اُسی کے درشن سے مُرادیں پُوری ہو جاتی ہیں۔

۳- وہ اکال پُرکھ علّام الغیوب ہے۔ وہ ہر ایک کے دِل کی دھڑکن سے

خُوب واقف ہے۔ اُس کا سیوک ایک عظیم انسان بھی ہوتا ہے اور اس کا منظورِ نظر بھی

۴- جس انسان کے دِل میں وہ پربھو بستا ہے، وہ پھول کی طرح شگفتہ ہو جاتا

ہے۔ جس سے وہ موت کے خوف سے بے نیاز ہو جاتا ہے۔

۵- جن لوگوں نے ست سنگ میں پربھو کی عبادت کی وہ جنم مرن سے خلاصی

پاتے ہیں۔ وہی ہمیشہ قائم رہتے ہیں اور اعلیٰ رُتبہ حاصل کرتے ہیں۔

(22/8)

1- आकल१ कामल२ज़ात है उसकी नैन में अंमित निआरा है।
उस का दरशन करने से, दुनीआं का पार उतारा है।

2- ज़ात उस की लासानी३ है, और पाउं कमल से प्यारे हैं।
सुंदर उस का दरशन है, दरशन ने काम संवारे हैं।

3- सेवा भी बा-बरकत४ है, सभ उस की खास गुलामी है।
सभ में वुह प्रधान भी है वुह सभ का अंतरजामी है।

4- जिस के मन में रब बसता है, वुह आनंद मनाएगा।
मौत भी उस के पास न फटके, जग जग जीता जाएगा।

5- साधकी संगत में जो 'नानक', रबमेंधिआन लगाता है। है।
लाफानी५ हो जाता है. लाफानी-रुतबा६ पाता है।८।२२।

اُس مردِ کامل کی عقل مکمّل ہے، اُس کی نظر حیات افروز ہے،
جس کا درشن کرکے ساری سرسٹی کا اُدھار ہو جاتا ہے

نانکؒ گوید آناکہ در صحبتِ مردانِ خدا یاد کردہ از حیاتِ جاوید
یافتہ اند۔

१. दानशमद । २. पूरन । ३. बमिसाल । ४. बरकतां वाली, भागी वाली । ५. अबिनासी । ६. अबिनासी पदवी ।

ਗਿਆਨ[29] ਅੰਜਨੁ[30] ਗੁਰਿ ਦੀਆ
ਅਗਿਆਨ[31] ਅੰਧੇਰ[32] ਬਿਨਾਸੁ[33] ॥
ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ[34] ਤੇ ਸੰਤ ਭੇਟਿਆ[35]
ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ[36] ॥੧॥

Slok.

The Guru has given me the collyrium[30] of divine knowledge,[29] by which the darkness[32] of ignorance[31] is dispelled[33].

By God's grace[34], I have met[35] the saint Guru and my mind, O Nanak, is enlightened[36].

گیان[29] انجن[30] گور دیا اگیان[31] اندھیر[32] بناس[33]
ہر کرپا[34] تے سنت بھیٹیا[35] نانک من پرگاس[36]

1- ਅੰਜਨ (انجن) = سرمہ 2- ਗੁਰਿ (گور) = مرشدِ کامل

3- ਗਿਆਨੁ (گیان) = عرفان 4- ਅਗਿਆਨ (اگیان) = لاعلمی، جہالت

5- ਬਿਨਾਸੁ (بناس) = 6- ਭੇਟਿਆ (بھیٹیا) = ملاقات ہوئی۔ 7- ਮਨਿ (من) = دل میں۔ من میں

असटपदी

23

سلوک

سَتگُورو نے جِس اِنسان کو گیان کا سُرمہ بخشا ہے۔ اُس کی لاعلمی کا اندھیرا کافُور ہو جاتا ہے۔ اے نانکؔ! جو کوئی اُکال پُرکھ کی مہر کے صدقے گُورو سے مِلا اُس کے دِل میں گیان کا اُجالا ہو گیا۔

गुर ने बखशा गिआन का,
वुह सुरमा पुरनूर१।
जिस से सभ अगिआन का,
हूआ अंधेरा दूर।

रब का जिस पर लुतफ२ हो।
संत की सुहबत३ पाए।
'नानक' मन में नूर४ हो,
दिल रौशन४ हो जाए ॥१॥

"مُرشِدِ کامِل نے وہ سُرمہ دیا۔ جس سے ہر سُو نُور سا برسا دیا
فضلِ مالِک سے ہوئے مُرشد کے دِید۔ بندھ گئی نانکؔ مسرّت کی امید"

१. प्रकाशमई। २. किरपा। ३. संगत। ४. प्रकाश वाला।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਰਹਰਾਸਿ ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਅੰਤਰਿ[37] ਪ੍ਰਭੁ ਡੀਠਾ[38] ॥	In the society of saints, I have seen[38] the Lord within[37] me.
ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਲਾਗਾ ਮੀਠਾ[39] ॥	Lord's Name has become sweet[39] unto me.
ਸਗਲ[40] ਸਮਿਗ੍ਰੀ[41] ਏਕਸੁ[42] ਘਟ[43] ਮਾਹਿ[44] ॥ ਅਨਿਕ[45] ਰੰਗ[46] ਨਾਨਾ[47] ਦ੍ਰਿਸਟਾਹਿ[48] ॥	All[40] the things[41], which appear[48] in[44] many[45] and diverse[47] colours[46] are in the mind[43] of One Lord[42].
ਨਉ ਨਿਧਿ[49] ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ[50] ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਮੁ ॥	The nine treasures[49] and the Nectar[50] are Lord's Name.
ਦੇਹੀ[51] ਮਹਿ[52] ਇਸ ਕਾ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ[53] ॥	Within[52] the human body[51] itself is its seat[53].
ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ[54] ਅਨਹਤ[55] ਤਹ[56] ਨਾਦ[57] ॥	There is deep meditation[54] and melody[57] of celestial music[55] there[56].
ਕਹਨੁ[58] ਨ ਜਾਈ ਅਚਰਜ[59] ਬਿਸਮਾਦ[60] ॥	The wonder[59] and marvel[60] of it can not be narrated[58].
ਤਿਨਿ[61] ਦੇਖਿਆ[62] ਜਿਸੁ[63] ਆਪਿ[64] ਦਿਖਾਏ ॥	He[61] to whom[63] God Himself[64] shows, beholds[62] it.
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥੧॥	Nanak such a man obtains understanding.

۱۔ سنت سنگ انتر پربھ ڈیٹھا ___ نام پربھو کا لاگا میٹھا ۲۳/۱

۲۔ سگل سمگری ایکس گھٹ ماہ ___ انک رنگ نانا درسٹاہ

۳۔ نئو ندھ انمرت پربھ کا نام ___ دیہی مہہ اس کا بسرام

۴۔ سن سمادھ انہت تہہ ناد ___ کہن نہ جائی اچرج بسماد

۵ تن دیکھیا جس آپ دکھائے

نانک تس جن سوجھی پائے ۱۔

۱- گورو کی سنگت میں رہ کر جس انسان نے اپنے اندر اکال پُرکھ کو دیکھا ہے۔
اُسے اس کا نام پیارا لگنے لگتا ہے۔

۲- اُسے جگ کی ساری نعمتیں ایک پربھو ہی میں موجود نظر آتی ہیں۔ اُسے ایک
پربھو ہی سے قسم قسم کے رنگ تماشے نکلے ہوئے نظر آتے ہیں۔

۳- اُس انسان کے شریر میں پربھو کے ایسے نام کا قیام ہوتا ہے جو جگت کے
نو خزانوں کے برابر ہے اور جو آبِ حیات (امرت رس) کے مترادف ہے۔

۴- مذکورہ بالا اوصاف کا مجسّم انسان عالمِ شانت میں پیوست رہتا ہے۔
اور ایسا حیران کُن رس راگ (مکمل سکون) بنا رہتا ہے جو بیان نہیں ہو سکتا ہے۔

۵- مگر اے نانک! یہ مکمل سکون اُس شخص نے محسوس کیا جس کو پربھو نے
خود محسوس کرایا ہے۔ کیونکہ پربھو اسے اس کا شعور بخشتا ہے۔

23/1

1. संतों की संगत में रहि कर, रब को मन में पाइआ है।
मीठा मीठा नाम ख़ुदा का, उस से लुतफ१ उठाइआ है।
2. रंग बरंगी दुनीआं जिस को, सूरत निआरी निआरी है।
एक ख़ुदा बस एक ख़ुदा के, मन में देखो सारी है।
3. नाम ख़ुदा का नौं गंजीने२, खालस अंमृत रब का नाम।
उस के तन में नाम बसेरा, उस के मन में हो आराम।
4. उस खामोश समाधी में, अनहद झंकार समाती है।
वुह कैफीअत३ कौन बताए, ख़ुद हैरत४ गुंम हो जाती है।
5. उस के दरशन पाएगा वुह, जिस को आप दिखाएगा।
जिस को ख़ुद समझाए 'नानक' सूझ वुही कुझ पाएगा ॥१॥

"Through Saints within me God I meet
His name is sweet-superbly sweet."

१. आनंद । २. ख़जान, नौ निधां । ३. समाचार, वेदना । ४. हैरानी ।

ਸੋ[65] ਅੰਤਰਿ[66] ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਅਨੰਤ[67] ॥	The[65] Infinite Lord[67] is equally within[66] and without.
ਘਟਿ ਘਟਿ[68] ਬਿਆਪਿ[69] ਰਹਿਆ ਭਗਵੰਤ[70] ॥	The Auspicious Master[70] is contained[69] in every heart[68].
ਧਰਨਿ[71] ਮਾਹਿ[72] ਆਕਾਸ[73] ਪਇਆਲ[74] ॥	He is in[72] earth[71], sky[73] and the under-world[74].
ਸਰਬ[75] ਲੋਕ[76] ਪੂਰਨ[77] ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ[78] ॥	Of all[75] the worlds[76], he is the perfect[77] cherisher[78].
ਬਨਿ[79] ਤਿਨਿ[80] ਪਰਬਤਿ[81] ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[82] ॥	In forests[79], grass blades[80] and mountains[81], the Supreme Lord[82] is contained.
ਜੈਸੀ[83] ਆਗਿਆ[84] ਤੈਸਾ[85] ਕਰਮੁ[86] ॥	As[83] is His will[84] so[85] are His creatures' acts[86].
ਪਉਣ[87] ਪਾਣੀ[90] ਬੈਸੰਤਰ[88] ਮਾਹਿ[89] ॥	The Lord is in[89] wind[87], water[90] and fire[88].
ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ[91] ਦਹ ਦਿਸੇ[92] ਸਮਾਹਿ[93] ॥	He is permeating[93] the four quarters[91] and the ten directions[92].
ਤਿਸ[94] ਤੇ ਭਿੰਨ[95] ਨਹੀ ਕੋ ਠਾਉ[96] ॥	There is no place[96] without[95] Him[94].
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[97] ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ[98] ਪਾਉ ॥੨॥	By Guru's grace[97] Nanak has obtained peace[98].

۲۳/۲ ۱ - سو انتر سو باہر اننت ___ گھٹ گھٹ بیاپ رہیا بھگونت

۲ - دھرن ماہ آکاس پیال ___ سرب لوک پورن پرتپال

۳ - بن تن پربت ہے پاربرہم ___ جیسی آگیا تیسا کرم

۴ - پؤن پانی بیسنتر ماہِ ___ چار کنٹ دہ دسے سماہ

۵ - تس تے بھن نہیں کو ٹھاؤ

گور پرساد نانک سکھ پاؤ

-۲-

۱۔ وہ بے اَنت قسّام اَزل اندر باہر (ہر جگہ) اور ہر ایک جسم میں موجُود ہے۔

۲۔ وہ دھرتی۔ آکاش اور پاتال میں ہے۔ وہی کائنات کے تمام خطوں میں موجُود ہے۔ وہی تمام مخلوقات کی پالنا کرتا ہے۔

۳۔ وہ پاربرہم (لامحدُود ذات) جنگل میں ہے۔ گھاس پھُوس کے تنکوں میں ہے اور پربت میں ہے۔ وہ جس طرح کا حکم کرتا ہے، مخلوقات اسی طرح تعمیل کرتے ہیں۔

۴۔ وہ ہوا میں ہے۔ پانی میں ہے اور آگ میں ہے۔ وہی اطرافِ عالم یعنی دہ جہات میں سمایا ہُوا ہے۔

۵۔ کوئی ایسی جگہ نہیں جہاں وہ موجُود نہیں۔ لیکن اے نانک! ان تمام چیزوں کا لُطف گُورو کی مہربانی سے حاصل ہوتا ہے۔

23/2

1– अन्दर भी बेअंत वुही है, बाहर भी बेअंत वुही।
सभ के दिल में आप समाइआ, मन में है भगवंत वुही।

2– उस का जलवा१ धरती में, आकाश में है, पाताल में हैं।
सारे जग को पाल रहा है, जो जो जिस जिस हाल में है।

3– बन में वुह, परबत में वुह, तिनके में वुह रब आली है।
जो जो होता रहिता है, कब हुकम से उस के ख़ाली है।

4– पानी, आग, हवा इन सभ में, अपना आप रचाता है।
चारों कूंट२ में उस का जलवा१, हर सू३ आप समाता है।

ਪਉਣ ਵਿਚ, ਪਾਣੀ ਵਿਚ, ਅੱਗ ਵਿਚ ਚਹੁ ਕੁੰਟਾਂ ਵਿਚ ,
ਦਸਾਂ ਪਾਸੀਂ ਸਮਾ ਰਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ । (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

5– हर जा३ है वुह हाज़र नाज़र, उस को सभ में पाओगे।
'नानक' गुर की रहिमत हो, तब आप सुखी हो जाओगे ॥२॥

Bereft of Him there is no place
Enjoy this faith through Guru's grace.

१. तेज, कांती। २. चौहीं पासीं। ३. हर थां।

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਮਹਿ[99] ਦੇਖੁ[100] ॥	Behold[100] Him in[99] Vedas, Puranas and Simirtis.
ਸਸੀਅਰ[2] ਸੂਰ[3] ਨਖ੍ਯ੍ਯਤ੍ਰ[4] ਮਹਿ ਏਕੁ[5] ॥	In the moon[2], the sun[3] and the stars[4], He, the one Lord[5] is.
ਬਾਣੀ*[5] ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਭੁ ਕੋ ਬੋਲੈ[6] ॥	Lord's Gurbani,[5] every one repeats[6].
ਆਪਿ[7] ਅਡੋਲੁ[8] ਨ ਕਬਹੂ[9] ਡੋਲੈ[10] ॥	He[7] is unwavering[8] and wavers[10] not ever[9].
ਸਰਬ[12] ਕਲਾ[13] ਕਰਿ[14] ਖੇਲੈ ਖੇਲ[15] ॥	With[14] all[12] the skill[13] He plays His plays[15].
ਮੋਲਿ[16] ਨ ਪਾਈਐ[17] ਗੁਣਹ[18] ਅਮੋਲ[19] ॥	His worth[16] cannot be appraised[17]. Priceless[19] are His merits.[18]
ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਕੀ[20] ਜੋਤਿ[21] ॥	Amongst all the light is His[20] Light[21].
ਧਾਰਿ ਰਹਿਓ[22] ਸੁਆਮੀ ਓਤਿ[23] ਪੋਤਿ[24] ॥	The Lord is holding[22] the warp[23] and woof[24] of the world.
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ[25] ਭਰਮ[26] ਕਾ ਨਾਸੁ[27] ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ[28] ਮਹਿ[29] ਏਹੁ ਬਿਸਾਸੁ[30] ॥੩॥	Whose doubt[26] is dispelled[27] by Guru's grace[25] ;—In[29] them[28], O Nanak, is this firm faith[30].

۲۳/۳

۱ ۔ بید پُران سمرت مہہ دیکھُ ـــ سسیئر سور نکھتر مہہ ایکُ

۲ ۔ بانی پربھ کی سبھُ کو بولے ـــ آپ اڈولُ نہ کبہوں ڈولے

۳ ۔ سرب کلا کر کھیلے کھیل ـــ مول نہ پائیے گُنہہ امول

۴ ۔ سرب جوت مہہ جاکی جوت ـــ دھار رہیو سوامی اوت پوت

۵ ۔ گُر پرساد بھرم کا ناسُ

نانک تن مہہ ایہُ بساسُ ۔۳۔

۱۔ ویدوں، پرانوں اور سمرتیوں میں اُسی پربھُو کو دیکھو۔ چاند، سورج اور ستاروں میں وہی ایک ہے۔

۲۔ ہر ایک جاندار اسی پربھُو کی بولی بولتا ہے، لیکن وہ بذاتِ خود اپنے سبھاو میں یکساں رہتا ہے، اڈول رہتا ہے اور ایک رس رہتا ہے۔

۳۔ پربھُو اپنی ساری قدرت کام میں لاکر جگت کے سب کھیل تماشے کرتا ہے۔ وہ کسی مول سے نہیں ملتا ہے، کیونکہ وہ امول گنوں اور صفتوں والا ہے۔

۴۔ پربھُو کی روشنی تمام قسم کی روشنیوں میں نمُودار ہے۔ وہ پربھُو ہر شے کا تانا بانا ہے۔ اسی ایک پر سب کا انحصار ہے۔

۵۔ اے نانک! پربھُو کی ذات کا یقین اُن ہی انسانوں میں بس رہا ہے، جن کا مادی بھرم گُرو کی مہربانی سے ٹوٹ جاتا ہے۔

23/3

1- बेद, पुरान सिमृतीओं को, हम ने देखा भाला है।
सूरज, चांद, सितारों में, उस रब का नूर उजाला है।

2- दुनीआं में जो बोलेगा, सो उस को बोली बोलेगा।
काइम है, वुह दाइम है, ना डोला है, ना डोलेगा।

3- खेल वुह खेले हर सूरत में, खेल भी उस का निआरा है।
उस के गुन अनमोल हैं सारे, मोल का किस को यारा१ है।

4- नूर उस का हर नूर में है, वुह आप है नूर ज़माने का।
ताना उस का, बाना उस का, मालक ताने बाने का।

5- गुर की रहिमत जिस दम होगी, शक जाए, ईकान२ मिले।
गुर की रहिमत जिस दम होगी नानक' येह ईमान३ मिले।३।

ہر درخشندگی در خشش جمالِ اوست و او ہمہ آفریدگانِ خود چوں تار و پودی در آمیختہ است۔

१. समरथा। २, द्रिड़ विशवाश। ३, यकीन।

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਪੇਖਨੁ[31] ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮ ॥	In the sight[31] of the holy man, the Lord is in every-thing.
ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਸਭਿ ਧਰਮ[32] ॥	In the mind of the holy man, there is all faith.[32]
ਸੰਤ ਜਨਾ ਸੁਨਹਿ ਸੁਭ[33] ਬਚਨ ॥	The holy man hears good[33] words.
ਸਰਬ[34] ਬਿਆਪੀ[35] ਰਾਮ[36] ਸੰਗਿ[37] ਰਚਨ[38] ॥	He merges[38] with[37] the All[34]-pervading[35] Lord[36].
ਜਿਨਿ[39] ਜਾਤਾ[40] ਤਿਸ[41] ਕੀ ਇਹ ਰਹਤ[42] ॥	This is the way of life[42] of him[41] who[39] knows[40] the Lord.
ਸਤਿ[43] ਬਚਨ[44] ਸਾਧੂ ਸਭਿ ਕਹਤ[45] ॥	True[43] are all the words,[44] which the saint utters.[45]
ਜੋ ਜੋ[46] ਹੋਇ ਸੋਈ[47] ਸੁਖੁ[48] ਮਾਨੈ[49] ॥	What ever[46] happens, he takes[49] that for the best.[48]
ਕਰਨ[50] ਕਰਾਵਨਹਾਰੁ[51] ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨੈ[52] ॥	He deems[52] that the Lord is the doer[51] of deeds.[50]
ਅੰਤਰਿ[53] ਬਸੇ[54] ਬਾਹਰਿ ਭੀ ਓਹੀ ॥	He abides[54] within[53] and He is also abroad.
ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ[55] ਦੇਖਿ ਸਭ[56] ਮੋਹੀ[57] ॥੪॥	Nanak, on beholding His sight,[55] every one[56] is bewitched[57].

۲۳/۴

۱۔ سنت جنا کا پیکھن سبھ برہم ــــ سنت جنا کے ہردے سبھ دھرم

۲۔ سنت جنا سنہہ سبھ بچن ــــ سرب بیاپی رام سنگ رچن

۳۔ جن جاتا تس کی اہ رہت ــــ ست بچن سادھو سبھ کہت

۴۔ جو جو ہوء سوئی سکھ مانے ــــ کرن کراونہار پربھ جانے

۵۔ انتر بسے باہر بھی اوہی

نانک درسن دیکھ سبھ موہی

۔۴۔

۱۔ سنت لوگوں کو اکال پُرکھ کا جلوہ ہر طرف اور ہر جاندار میں نظر آتا ہے۔ اُن کے مَن میں صرف دھرم کے خیالات موجزن ہوتے ہیں۔

۲۔ سنت لوگ ہمیشہ اچھا کلام سُنتے ہیں، کیونکہ وہ خود اچھا کلام کرتے ہیں وہ ہر لمحہ اکال پُرکھ سے وابستہ رہتے ہیں۔

۳۔ سنت لوگ ہمیشہ سچّے وچن کرتے ہیں، کیونکہ اُنہوں نے سچّے پربھو کو پہچان لیا ہوتا ہے۔

۴۔ سنت لوگ اُس تمام کو عینِ رحمت سمجھتے ہیں، جو کچھ پربھو کی طرف سے ہوتا ہے۔

۵۔ سادھو لوگوں کے اندر باہر وہی ایک پربھو بس رہا ہے۔ اے نانک! اُن کے درشن کر کے ساری مخلوقات مست ہو جاتی ہے۔

23/4

1- संतों को आंखों से देखो, सभ में रब का नूर मिले।
संतों के हिरदे में देखो, धरम का नूर जहूर१ मिले।

2- संतों के कानों में हरफ, जो आइआ अछा आइआ है।
संत रचे हैं रब में जो, सभ जग में आप समाइआ है।

می نماید ہر سخن دلر گوشش نیک
می شود بر او بہر جائے لبیک

3- जिस ने रब को पहिचाना, वुह सच में रहिता सहिता है।
सचे बोल सभ उस के हैं, जो कहिता है सच कहिता है।

4- दुनीआं में जो होता है, वुह उस को अछा जानेगा।
हर कारज का करने वाला अपने रब को मानेगा।

Whatever happens he takes in good part,
As he knows that God is at the bottom of all happeing.

5- अन्दर जलवा, बाहर जलवा, उस के सभ नज़ारे२ हैं।
मनमोहन का दरशन पा कर, 'नानक' सभ मन हारे३ हैं।४॥

१. प्रतख। २. द्रिश। ३. बलिहारे गए हन।

ਆਪਿ[58] ਸਤਿ[59] ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਤਿ ॥	He Himself[98] is true[59] and true is all that He has made.
ਤਿਸੁ[60] ਪ੍ਰਭ ਤੇ[61] ਸਗਲੀ[62] ਉਤਪਤਿ[63] ॥	From[61] that[60] Lord has originated the entire[62] creation[63].
ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ[63*] ਤਾ[64] ਕਰੇ ਬਿਸਥਾਰੁ[65] ॥	When it pleases[63] Him, then[64] does He make the expanse[65].
ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਏਕੰਕਾਰੁ[66] ॥	If it please Him He becomes One alone[66], then.
ਅਨਿਕ[67] ਕਲਾ[68] ਲਖੀ[69] ਨਹ ਜਾਇ ॥	Manifold[67] are His powers[68], which cannot be known[69].
ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ[70] ਤਿਸੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥	He unites with Himself whomsoever He pleases[70].
ਕਵਨ ਨਿਕਟਿ[71] ਕਵਨ ਕਹੀਐ[72] ਦੂਰਿ[73] ॥	Who is near[71] and who can be said[72] as distant[73] from Him ?
ਆਪੇ[74] ਆਪਿ ਆਪ[75] ਭਰਪੂਰਿ[76] ॥	All by[74] Himself[74], He[75] is fully pervading[76] everywhere.
ਅੰਤਰ ਗਤਿ[77] ਜਿਸੁ ਆਪਿ[78] ਜਨਾਏ[79] ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ[80] ਜਨ[81] ਆਪਿ[82] ਬੁਝਾਏ[83] ॥੫॥	Nanak, God causes that[80] man[81] to understand[83] Him[82], whom He instructs[79] that He Himself[78] is within[77] Him.

۲۳/۵

۱۔ آپ ستہ کیا سبھ ست ـــ تس پربھ تے سگلی اُتپت

۲۔ تس بھاوے تا کر بستھارُ ـــ تس بھاوے تا ایکنکارُ

۳۔ انک کلا لکھی نہ جاءِ ـــ جس بھاوے تس لئے ملاءِ

۴۔ کون نکٹ کون کہئے دور ـــ آپے آپ آپ بھرپور

۵۔ انتر گت جس آپ جناۓ

نانک تس جن آپ بجھاۓ ۔۵۔

۱- پربھو کی ذات فنا ہونے والی نہیں۔ جو کچھ اُس نے پیدا کیا ہے وہ
بھی ہستی والا ہے۔ ساری کائنات اس پربھو سے ہی نکلی ہے۔

۲- اگر پربھو کی مرضی ہو تو وہ جگت کا پھیلاؤ کر دیتا ہے اور اگر چاہے
تو خود ہی تنہا رہ جاتا ہے۔

۳- پربھو کی قدرت انوکھی ہے۔ اتنی انوکھی کہ جس کا بیان نہیں ہو
سکتا ہے۔ وہ اپنی قدرت سے جسے چاہتا ہے اپنے ساتھ ملاتا ہے۔

۴- پربھو کو کس کے نزدیک اور کس سے دُور کہا جا سکتا ہے۔ وہ ہر
طرف موجود ہے۔

۵ پربھو جس بشر کو خود شناسائی اور باطنی سجاو بخشتا ہے۔
اے نانک! اس بشر کو پربھو سرو ویاپک کی روشنی سے نوازتا ہے۔

23/5

1- सचा है रब सचा है जो करता है सभ सचा है ।
दुनीआं पैदा करने वाला आप वुही रब सचा है ।

2- जब तक उस की मरजी हो फैला येह संसार रहे ।
फिर जब उसकी मरजी होगी बस खाली एक ओंकार रहे ।

As oft He wills He can expand
Or shrink to oneness on demand."

3- ताकत लामहिदूद१ है उस की कब लिखने में आए वुह ।
जिस को उस का मन चाहे ख़ुद अपने साथ मिलाए वुह ।

4- किस को समझे पास है येह और किस को जाने दूर है वुह ।
अपने में वुह आप समाइआ हर शै में भरपूर है वुह ।

اُس صنم سے کون ہے نزدیک و دُور
ذرّے ذرّے ہیں اُسی کا ہے ظہور

5- जिस को मन के अन्दर अपनी हसती२ आप जताएगा ।
राज़३ वुही समझेगा 'नानक' भेद वुही कुछ पाएगा ॥५॥

१. बे-हद, असीम । २. होंद । ३. भेद ।

ਸਰਬ ਭੂਤ[83*] ਆਪਿ ਵਰਤਾਰਾ[84] ॥	Amongst all the forms[83*], the Lord Himself is contained[84].
ਸਰਬ ਨੈਨ[85] ਆਪਿ ਪੇਖਨਹਾਰਾ[86] ॥	Through all the eyes[85], He Himself is the beholder[86].
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ[87] ਜਾਕਾ ਤਨਾ[88] ॥	The whole creation[87] is His body[88].
ਆਪਨ ਜਸ[89] ਆਪ ਹੀ ਸੁਨਾ ॥	His praise[90] He Himself hears.
ਆਵਨ[90] ਜਾਨੁ ਇਕੁ ਖੇਲੁ[91] ਬਨਾਇਆ ॥	He has made coming and going[90] as a play[91].
ਆਗਿਆਕਾਰੀ[92] ਕੀਨੀ ਮਾਇਆ[93] ॥	He has rendered mammon[93] subservient[92] to Him.
ਸਭ ਕੈ ਮਧਿ[94] ਅਲਿਪਤੋ[95] ਰਹੈ ॥	Though middest[94] everything He remains unattached[95].
ਜੋ ਕਿਛੁ[96] ਕਹਣਾ ਸੁ ਆਪੇ ਕਹੈ ॥	What ever[96] is to be said, He Himself says.
ਆਗਿਆ[97] ਆਵੈ ਆਗਿਆ ਜਾਇ ॥	By His order[97] man comes and by His order he goes.
ਨਾਨਕ ਜਾ[98] ਭਾਵੈ[99] ਤਾ[100] ਲਏ ਸਮਾਇ[2] ॥੬॥	Nanak, when[98] it pleases[99] Him, He blends[2] the mortal with Himself, then[100].

۲۳/۶ ۱۔ سَرَب بھُوتِ آپ وَرتارا ___ سَرَب نَین آپ پیکھن ہارا

۲۔ سَگَل سمگری جا کا تَنا ___ آپَن جَس آپ ہی سُنا

۳۔ آوَن جانُ اِکُ کھیلُ بنائیا ___ آگیاری کینی مایا

۴۔ سَبھ کے مَدھ اَلپتو رہے ___ جو کچھ کہنا سُ آپے کہے

۵۔ آگیا آوے آگیا جاۓ

نانک جا بھاوے تا لئے سماۓ ۔۶۔

۱- پربھو خود ہی تمام جانداروں میں بس رہا ہے - اُن تمام جانداروں کی آنکھوں سے خود ہی دیکھنے والا ہے -

۲- جگت کا سارا وجود پربھو کا شریر جیسا ہے - وہ اس کے انگ سنگ میں سمایا ہوا ہے - وہ اس میں اپنے آپ کی عظمت و حشمت آپ ہی سن رہا ہے -

۳- پربھو نے جانداروں کا مرنا جینا ایک کھیل بنا رکھا ہے اور مایا کو اپنے حکم کے تابع کر دیا ہے -

۴- پربھو سب کے درمیان بھی ہے اور سب سے علحدہ بھی اور جو بھی حکم کرنا ہوتا ہے وہ خود ہی کرتا ہے -

۵ اے نانک! پربھو کے حکم سے جو شخص جنم لیتا ہے وہ اس کے حکم سے مرتا بھی ہے، اگر اس کی رضا ہو تو اسے اپنی ذات میں سمیٹ لیتا ہے -

23/6

1- जो फ़ितरत१ के अनसर२ हैं, हर अनसर में वुह आपसमाए।
सभ को वुह आंखों से झांके, आप ही देखे, आप दिखाए।

2- सारी दुनीआं उस का तन३ है, उस का रुप निराला है।
आप करे तारीफ वुह अपनी, आप ही सुनने वाला है।

3- जग में आना, जग से जाना, उस ने खेल बनाइआ है।
उस के एक इशारे पर, येह चलती सारी माइआ है।

4- सभ में वुह मौजूद भी है, और दूर भी सभ से रहिता है।
जो कुछ हम तुम कहिते हैं, खुद कहिता है, खुद कहिता है।

ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਤੁਰਨ ਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਬਣਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ॥

5- आएं उस की मरजी से हम, जाएं उस की मरजी से।
ज़ात में उस की 'नानक', आन समाए उसकी मरजी से ॥६॥

از رضایش زندگانی و ممات - می دہد ہر کس کہ می خواہد نجات

१. कुदरत, प्रक्रिती। २. तत (पंज महांभूत)। ३. सरीर।

ਇਸ ਤੇ ਹੋਇ[3] ਸੁ ਨਾਹੀ ਬੁਰਾ[4] ॥	Whatever comes from Him, that[3] cannot be bad[4].
ਓਰੈ[5] ਕਹਹੁ[6] ਕਿਨੈ ਕਛੁ ਕਰਾ ॥	Without[5] Him, say[6], has any one done anything ?
ਆਪਿ[7] ਭਲਾ[8] ਕਰਤੂਤਿ[9] ਅਤਿ[10] ਨੀਕੀ[12] ॥	He Himself[7] is good[8] and very[10] good[12] are His acts[9].
ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਅਪਨੇ ਜੀ[13] ਕੀ ॥	He alone knows what is in His mind[13].
ਆਪਿ ਸਾਚੁ ਧਾਰੀ[14] ਸਭੁ ਸਾਚੁ ॥	He Himself is true and true is everything which He has stationed[14].
ਓਤਿ[15] ਪੋਤਿ[16] ਆਪਨ ਸੰਗਿ[18] ਰਾਚੁ[17] ॥	Like warp[15] and woof[16], He is merged[17] with[18] Himself.
ਤਾਕੀ[19] ਗਤਿ[20] ਮਿਤਿ[21] ਕਹੀ[22] ਨ ਜਾਇ ॥	His[19] condition[20] and extent[21] cannot be told[22].
ਦੂਸਰ[23] ਹੋਇ ਤ[24] ਸੋਝੀ[25] ਪਾਇ ॥	If there were another[23] like Him, then[24] he could understand[25] Him.
ਤਿਸ[29] ਕਾ ਕੀਆ[30] ਸਭੁ ਪਰਵਾਨੁ[26]॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[27] ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਜਾਨੁ[28] ॥੭॥	Through Guru's grace[27], Nanak has come to know[28] this that all that He[29] does[30] must be accepted[26].

۱۔ اِس تے ہوءِ سُہ ناہی بُرا — اورَے کہہُ کِنَے کچھُ کرا ۲۳/۷

۲۔ آپ بھلا کرتوت اَت نیکی — آپے جانَے اپنے جی کی

۳۔ آپ ساچُ دھاری سبھ ساچُ — اوت پوت آپن سنگ راچُ

۴۔ تاکی گت مت کہی نہ جاءِ — دوسر ہوءِ تہ سوجھی پاءِ

۵۔ تِس کا کیا سبھ پروان

گور پرساد نانک اِہُ جان ۔۷۔

۱۔ پربھو کی طرف سے جو کچھ ہوتا ہے، وہ مخلوق کے لئے بُرا نہیں ہوتا ہے۔
کہو! کیا پربھو کے بغیر کسی غیر نے کچھ کیا ہے؟

۲۔ پربھو اپنی ذات میں خوبیوں کا سرچشمہ ہے۔ اس کا ہر ایک کام نیک
اور قابل قبول ہوتا ہے۔ وہ اپنے اسرار سے آپ ہی واقف ہے۔

۳۔ وہ سچّا ہے۔ سَت ہے۔ ساری موجودات، جو اس کے آسرے پر ہے،
سچّی ہے۔ وہ اس میں تانے بانے کی طرح بیچوں بیچ سمایا ہوا ہے۔

۴۔ وہ پربھو کس شکل و صورت کا ہے، کتنا بڑا ہے۔ اس کا اندازہ کون کر سکتا
ہے۔ اگر کوئی غیر اس کی مانند ہوتا تو شاید سمجھ میں آتا۔ مگر ایسا نہیں ہے۔

۵۔ پربھو کا کیا ہوا کام تمام مخلوق کو مرغوب ہونا لازمی ہے۔ اے نانک!
اس کی پہچان تو گورو کی مہر سے ہی ہوتی ہے۔

23/7

1- जो कुछ उस से होता है, वुह काम बुरा कब होता है।
बोलो और कोई है किस ने, आप करे तब होता है।

From Him no evil e'er proceeds,
He lone performeth all the deeds.

2- अच्छा है रब अच्छा है, काम अच्छे हैं जो करता है।
अपने मन की आप ही जाने जो चाहे सो करता है।

3- सचा आप वुह सचा सब कुछ देता आप सहारा है।
ज़ात में अपनो आप रचाइआ, ताना बाना सारा है।

4 - उस की हालत कौन बताए, उस का अंत न सूझेगा।
उस से बाहर कोई अगर हो, फिर वुह उस की बूझेगा।

5- जो कुछ भो वुह करता है, मनजूर१ समझ मकबूल१ समझ।
'नानक' गुर की रहिमत से, तू बात येही माकूल२ समझ।७।

We can only know - if the Guru were to impart the knowledge
That whatever He does is acceptable.

१. प्रवान। २. ठीक।

ਜੋ ਜਾਨੈ ਤਿਸੁ ਸਦਾ[29*] ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥	He, who knows Him obtains eternal[29*] peace.
ਆਪਿ[30] ਮਿਲਾਇ[31] ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ[32] ॥	The[32] Lord blends[31] him with Himself[30].
ਓਹੁ ਧਨਵੰਤੁ[33] ਕੁਲਵੰਤੁ[34] ਪਤਿਵੰਤੁ[35] ॥ ਜੀਵਨ[36] ਮੁਕਤਿ[37] ਜਿਸ ਰਿਦੈ[38] ਭਗਵੰਤੁ[39] ॥	He, in whose mind[38] the Illustrious Lord[39] abides is wealthy[33], of high family[34] and honourable[35] and obtains salvation[37] while alive[36].
ਧੰਨੁ[40] ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਜਨੁ[41] ਆਇਆ[42] ॥ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ[43] ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ[44] ॥	Blessed[40], blessed, blessed is the advent[42] of Lord's serf[41] by whose grace[43], the entire world is saved[44].
ਜਨ ਆਵਨ ਕਾ ਇਹੈ[45] ਸੁਆਉ[46] ॥ ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ[47] ਚਿਤਿ[48] ਆਵੈ ਨਾਉ ॥	The object[46] of the advent of Lord's serf is this[45], that in the company[47] of Lord's serf the Name is remembered[48].
ਆਪਿ[49] ਮੁਕਤੁ[51] ਮੁਕਤੁ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰੁ[50] ॥	He Himself[49] is emancipated[51] and emancipates the world[50].
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ[52] ਜਨ ਕਉ ਸਦਾ[53] ਨਮਸਕਾਰੁ[54] ॥੮॥ ॥੨੩॥	Unto that[52] slave of the Lord, Nanak ever[53], makes an obeisance[54].

۲۳/۸ ۱۔ جو جانے تِس سدا سُکھ ہوءِ ــ آپ ملاءِ لئے پربھ سوءِ
۲۔ اوہ دھنونت کلونت پتونت ــ جیون مکت جس ردے بھگونت
۳۔ دھن دھن دھن جن آئیا ــ جس پرساد سبھ جگت ترائیا
۴۔ جن آون کا ایہے سواءُ ــ جن کے سنگ چت آوے ناءُ
۵۔ آپ مکت مکت کرے سنسار
نانک تس جن کو سدا نمسکار ۔۸۔

١- جو بشر ا پربھو کی رضا کے آگے سرِ تسلیم خم کرتا ہے، اُسے دائمی سُکھ ملتا ہے۔
پربھو اسے اپنے ساتھ ملاتا ہے۔

٢- جس بشر کے دل میں بھگوان کا ٹھکانہ ہے، وہ جیتے جی مُکت ہو جاتا ہے۔
وہی حقیقت میں اصلی دھن والا ہے۔ وہی اچھی خصلت اور با عزّت بھی ہے۔

٣- جس انسان کی مہر سے سارا جگت پار ہو جاتا ہے۔ اُس کا اس دُنیا
میں آنا مُبارک ہے۔

٤- ایسے ہی مردانِ خدا انسان کے جنم لینے کا صحیح مقصد یہ ہے کہ سنگت
میں رہ کر مخلوق پربھو کا نام لیں۔

۵ وہ بندۂ خدا خود مایا سے مُبرّا ہوتا ہے اور وہی اپنے فیضان سے
تمام عالم کو آزاد کرتا ہے۔ ایسے مردِ کامل کو ہمارا نمسکار ہے۔

23/8

जिस ने उस को जाना है, सुख चैन उसी ने पाइआ है।
आप ख़ुदा ने उस प्यारे को, अपने साथ मिलाइआ है।
जिस दिल में भगवान बसे, बस जीते जी वुह मुकती पाए।
ऊंचे घर का-धन वाला हो, इज़त शान बड़ाई१ पाए।
1- धंन धंन भाग२ वुह आइआ है, लो धंन भाग वुह आइआ है।
जिसकी बख़शिश रहिमत ने, कुल जग को पार लगाइआ है।
2- नाम ख़ुदा का रौशन करने, इस दुनीआं में आइआ है।
जिस ने उस को संगत पाई, दिल में नाम बसाइआ है।
3- मुकत है ख़ुद भी, मुकती पाएं, उस से खास और आम सदा।
'नानक' उस रब वाले को, प्रनाम३ सदा, प्रनाम३ सदा।८।२३।

4-

5- "ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਆਪ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ, ਜਗਤ ਨੂੰ ਭੀ ਮੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਹੇ ਨਾਨਕ ਐਸੇ ਉੱਤਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ ॥"

१. वडिआई। २. ख़ुशकिस्मत। ३. नमशकार।

੨੪

ਸਲੋਕੁ ॥

ਪੂਰਾ[55] ਪ੍ਰਭੁ ਆਰਾਧਿਆ[56]
ਪੂਰਾ ਜਾ ਕਾ[57] ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ[58] ਪਾਇਆ
ਪੂਰੇ[59] ਕੇ ਗੁਨ[60] ਗਾਉ[61] ॥੧॥

سلوک

پورا[55] پربھ آرادھیا[56] پورا جا کا[57] ناءُ
نانک پورا[58] پایا پورے[59] کے گن[60] گاءُ[61]

Slok.

I have meditated[56] on the Perfect[56] Lord, perfect is whose[57] Name.

By singing[61] the praise[60] of the perfect one[59], Nanak has obtained the Perfect Master[58].

असटपदी

24

सलोकु ॥

416

سلوک

جس انسان نے اٹل صفت والی ذاتِ اکمل
پربھو نام کو سمر لیا، اُس کو مل گیا۔ اے نانک!
تُو بھی اُس کے گن گا۔

पूरा प्रभु स्मर, जिसका नाम पूरा है।
हे नानक! पूरा प्रभु पाया है, उस पूरे के गुन गाओ।

ورد کردیم از خدائے ذی کمال ۔ نامِ آنکہ اکمل و ہم لایزال
دایماں باشیم در وردِ خدا ۔ از طفیلش قلب را نورِ جلال

Let me adore the perfect one
Whose Name is perfect too;
This perfect one I have attained
His praise I must do (Peace & Teja)

لا الٰہ الا اللّٰہ و لا نعبد الا ایاہ

प्रभु के बिना और कोई प्रभु नहीं, हम केवल उसी की उपासना करते है।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥	Ashtpadi.
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ[63] ॥	Listen to the instruction[62] of the Perfect Guru.
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ[62] ਨਿਕਟਿ[64] ਕਰਿ[66] ਪੇਖੁ[65] ॥	See[65] the Supreme Lord[63] as[66] near[64] thee.
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ[67] ਸਿਮਰਹੁ[68] [69]ਗੋਬਿੰਦ[70] ॥	At every breath[67] meditate[68] upon the World[69] Lord[70].
ਮਨ[71] ਅੰਤਰ[72] ਕੀ ਉਤਰੈ[73] ਚਿੰਦ[74] ॥	The anxiety[74] of thy mind[71] and heart[72] small depart[73].
ਆਸ[75] ਅਨਿਤ[76] ਤਿਆਗਹੁ[77] ਤਰੰਗ[78] ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ[79] ਕੀ ਧੂਰਿ[80] ਮਨ[81] ਮੰਗ[82] ॥	Abandon[77] the waves[78] of the transient[76] desires[75] and heartily[81] pray[82] for the dust[80] of saints'[79] feet.
ਆਪੁ[83] ਛੋਡਿ[84] ਬੇਨਤੀ[85] ਕਰਹੁ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅਗਨਿ[86] ਸਾਗਰੁ[87] ਤਰਹੁ[88] ॥	Renounce[84] thy pride[83], make supplication[85] and in the saints' society cross[88] the ocean[87] of fire[86].
ਹਰਿ ਧਨ[89] ਕੇ ਭਰਿ[90] ਲੇਹੁ ਭੰਡਾਰ[91] ॥	With Gods' wealth[89], fill[90] thine treasures[91].
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪੂਰੇ[92] ਨਮਸਕਾਰ[93] ॥੧॥	Nanak makes obeisance[93] unto the perfect[92] Guru.

۲۴/۱

۱ پُورے گُور کا سُن اُپدیس — پاربرہم نکٹ کر پیکھ

۲ ساس ساس سمرہُ گوبند — مَن انتر کی اُترے چِند

۳ آس انت تیاگہُ ترنگ — سنت جنا کی دھُور مَن منگ

۴ آپ چھوڑ بینتی کرہُ — سادھ سنگ اگن ساگر ترہُ

۵ ہر دھن کے بھر لیہُ بھنڈار

نانک گُور پُورے نمسکار

١- اے میرے مَن! پُورے اور کامل سَتگُورو کی تعلیمات سُن اور اکال پُرکھ کو ہر جگہ نزدیک دیکھ۔

٢- اے بھائی! پربھُو کو لحظہ بہ لحظہ یاد کر۔ اس سے تیرے مَن کے اندر کی فکر ہٹ جائے گی۔

٣- اے مَن! ہمیشہ نہ رہنے والی چیزوں کی آتش کی لہروں کو چھوڑ اور سنتوں کے پاؤں کی خاک تلاش کر۔

٤- اے بھائی! غرُور چھوڑ دے۔ پربھُو سے التماس کر اور سادھ کے سَنگ ہو کر برائیوں اور بدیوں سے آتشکدے کو عبُور کر۔

٥- اے نانکؒ! پربھُو کے نام کے سمرن سے اپنے خزانے بھر لے اور سَتگُور کو نمسکار کر۔

24/1

1- कामल१ गुर की बात सुणो, उपदेश वुह तुम से कहिता है।
पाक ख़ुदा परमेशर हरदम, पास तुमारे रहिता है।

"ਹੇ ਮਨ! ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਣ, ਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਕੇ ਵੇਖ।"

2- हरदम रब को, याद करो,हक नाम से दिल मसरुर२ करो।
मन की चिंता दूर करो, यूं मन की चिंता दूर करो।
3- मौजें तेज़ हवस३ की छोड़ो, करती हैं दिलगीर४ येही।
संतों के कदमों की मांगो, धूल, कि है अकसीर५ येही।
4- रब से अपनी हाजत६ मांगो, दूर अपना पिंदार७ करो।
साधों की संगत में तैरो, आग का दरया पार करो।
5- ले ले कर रुहानी दौलत८, माल खज़ाने भरते जाओ।
'नानक' कामल गुर को तुम,प्रनाम९ हमेशां करते जाओ।१॥

آؤ زیرِ سایۂ لطفِ تمام۔ مُرشدِ حق کو کرو نانکؒ سلام

१. पूरा, पूरन। २. प्रफुलत। ३. लालसा। ४. उदास, दुखी
। ५. महां औषधी। ६. कामना। ७. अहंकार।
८. आत्मक-धन। ९. नमस्कार।

ਖੇਮ[94] ਕੁਸਲ[95] ਸਹਜ[96] ਆਨੰਦ[97] ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਭਜੁ[98] [99]ਪਰਮਾਨੰਦ[100] ॥

By meditating[98] on God, the Supreme Joy[100], in the company of saints thou shalt have salvation[94], happiness[95], calmness[96] and bliss[97].

ਨਰਕ[2] ਨਿਵਾਰਿ[3] ਉਧਾਰਹੁ[4] ਜੀਉ[5] ॥ ਗੁਨ[6] ਗੋਬਿੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ[7] ਰਸੁ[8] ਪੀਉ[9] ॥

Quaff[9] the ambrosial[7] essence[8] of Lord's praise[6] and thou shalt avoid[3] hell[2] and save[4] thy soul[5].

ਚਿਤਿ[10] ਚਤਵਹੁ[12] ਨਾਰਾਇਣ[13] ਏਕ ॥ ਏਕ ਰੂਪ[14] ਜਾਕੇ[15] ਰੰਗ[16] ਅਨੇਕ[17] ॥

In thy mind[10] remember[12] the One Pervading Lord[13], who[15] has one form[14] and many[17] manifestations[16].

[17]ਗੋਪਾਲ[18] [19]ਦਾਮੋਦਰ[20] ਦੀਨ[21] ਦਇਆਲ[22] ॥ ਦੁਖ[23] ਭੰਜਨ[26] ਪੂਰਨ[24] ਕਿਰਪਾਲ[25] ॥

He is the World[17] Cherisher[18], the Holder of universe[19] in His belly[20], Kind[22] to the poor[21], Destroyer[26] of pain[23] and perfectly[24] merciful[25].

ਸਿਮਰਿ[28] ਸਿਮਰਿ ਨਾਮੁ ਬਾਰੰਬਾਰ[27] ॥

Remember[28], remember the Name over and over again[27].

ਨਾਨਕ ਜੀਅ[29] ਕਾ ਇਹੈ ਅਧਾਰ[30] ॥੨॥

Nanak, it is the only support[30] of the soul[29].

٢٤/٢

١ - کھیم کُسل سہج آنند ـــ سادھ سنگ بھج پرمانند

٢ - نرک نوار ادھارہ جیئُ ـــ گُن گوبند امرت رس پیئُ

٣ - چت چتوہ نارائن ایک ـــ ایک روپ جاکے رنگ انیک

٤ - گوپال داموذر دین دئیال ـــ دکھ بھنجن پورن کرپال

٥ - سمر سمر نام بارنبار

نانک جیئہ کا اہے ادھار -٢-

۱۔ اے بھائی! سادھ سنگت میں دائمی سُکھ کے مخزن پربھو کا نام جَپ۔ اس سے دائمی سُکھ، آرام زندگی اور اطمینان قلب حاصِل ہو گا۔

۲۔ اے بھائی! گوبند کے گن گا اور گوبند نام امرت کا رس پی لے۔ اس سے دلی عذاب دُور کر کے اپنی زِندگی بچا لے۔

۳۔ جس ذاتِ واحِد نارائن کے بیشمار رنگ ہیں اُس میں محو ہو کر اس کا نام سِمر۔ دِل سے اُس کو یاد کرو۔ نارائن ایک تمہارا ہے۔ رُوپ ہے اُسکا ایک فقط۔ گو رنگا رنگ پسارا ہے۔

۴۔ مفلسوں پر رحم کرنے والا گوپال دامودر دُکھوں کا ناس کرنے والا سب میں حاضر و ناظِر ہے۔ وہ مہر کا سرچشمہ ہے۔

۵۔ اس کا نام بار بار یاد کر۔ اے نانک! بندوں کی زِندگی کا سہارا یہی نام ہے۔

وِرد کُن نامِ خدا را بار بار۔ نانکا تا زندگی باید قرار (گیانی نِہال سِنگھ عفیف)

24/2

1- चैन करो तुम अंध मनाओ, सूख पाओ आनंद रहो।
संतों की संगत में रब का, नाम जपो खुरसंद१ रहो।
2- अंमृत रस है हमद४ खुदा को, येह अंमृत तुम पीते जाओ।
मुकती पाए रुह२ तुमारी, दोज़ख३ के नज़दीक न आओ।
3- दिल से उस की याद करो, नाराइण एक तुमारा है।
रुप है उस का एक फकत५, जो रंगा रंग पसारा६ है।
4- उस की मेहर७ गरीबों पर दमोदर वुह, गोपाल है वुह।
सब के दुख वुह दूर करे, रहिमत में अैन कमाल है वुह।

گوپال اور دامودر پربھو کے صِفتی نام ہیں۔

5- सिमरन कर लो, सिमरन कर लो, नाम जपो हर बार येही।
जो८ का है अधार येह 'नानक' जी का है अधार येहो ॥२॥

وِرد کُن نامِ خدا را بار بار۔ نانکا تا زِندگی باید قرار (عفیف دہلوی)

४. उसतती। ५. इक मातर।
१. ख़ुश। २. आतमा। ३. नरक।
६. फैलाव। ७. इच्छा। ८. मन।

ਉਤਮ[31] ਸਲੋਕ[32] ਸਾਧ ਕੇ ਬਚਨ[33] ॥	The saints' words[33] are the sublime[31] hymns[32].
ਅਮੁਲੀਕ[34] ਲਾਲ[35] ਏਹਿ ਰਤਨ[36] ॥	Invaluable[34] are these rubies[35] and gems[36].
ਸੁਨਤ ਕਮਾਵਤ[37] ਹੋਤ ਉਧਾਰ[38] ॥	He who hears them and acts[37] thereon, is saved[38].
ਆਪਿ[39] ਤਰੈ[40] ਲੋਕਹ[41] ਨਿਸਤਾਰ[42] ॥	He swims[40] himself[39] and floats[42] other people[41].
ਸਫਲ[43] ਜੀਵਨੁ[44] ਸਫਲੁ ਤਾਕਾ ਸੰਗੁ[45] ॥ ਜਾਕੈ ਮਨਿ ਲਾਗਾ[46] ਹਰਿ ਰੰਗੁ[47] ॥	Fruitful[43] is his life[44] and profitable his company[45], whose heart is imbued[46] with God's love[47].
ਜੈ ਜੈ[48] ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ[49] ਵਾਜੈ[51] ॥	Hail[48], hail unto him for whom the celestial music[49] plays[51].
ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ[52] ਅਨਦ ਕਰੇ[53] ਪ੍ਰਭੁ ਗਾਜੈ[54] ॥	He continually hears[52] it, makes merry[53] and proclaims[54] Lord's praise.
ਪ੍ਰਗਟੇ[55] ਗੁਪਾਲ ਮਹਾਂਤ[50] ਕੈ ਮਾਥੇ[56] ॥	The Lord manifests[55] Himself on the brow[56] of the pious persons[50].
ਨਾਨਕ ਉਧਰੇ[57] ਤਿਨ ਕੈ[58] ਸਾਥੇ[59] ॥੩॥	Nanak is saved[57] in their[58] company[59].

۱۔ اُتم سلوک سادھ کے بچن   اَمُلیک لال ایہہ رتن   ۲۴/۳

۲۔ سنت کماوت ہوت اُدھار   آپ ترے لوکہہ نستار

۳۔ سپھل جیون سپھل تا کا سنگ   جا کے من لاگا ہر رنگ

۴۔ جے جے سبد اناہد واجے   سن سن انند کرے پربھ گاجے

۵۔ پرگٹے گوپال مہانت کے ماتھے

نانک اُدھرے تن کے ساتھے

-۱-

۱- سادھ (گورو) کے ارشادات حمد وثناء کی سب سے اچھی بانی ہیں۔ یہ انمول لعل
اور بیش بہا رتن ہیں۔

۲ گورو کے انمول اقوال سنکر اور انہیں جزو ذہن بنا کے کلیان نصیب ہوتا ہے۔ اور وہ
لوگوں کو پار اُتارا کرتے ہیں۔

۳- جس بشر کے من میں پربھو کا پریم گھر کر لیتا ہے۔ اس کی زندگی بامقصد بن جاتی ہے۔
اُس کی سنگت میں دوسرے لوگوں کی مرادیں پوری ہو جاتی ہیں۔

۴- اُس کے اندر انتہائی یکسوئی کا عالم پیدا ہوتا ہے جس میں فتح کی صدا (چڑھ دی کلاں
کی لہر) چلتی ہے۔ جسے محسوس کر کے خوشی حاصل ہوتی ہے۔

۵- گوپال (پربھو جی) اونچی عظمت والے بندے کے ماتھے پر ظاہر ہوتے ہیں۔ اے نانک!
ایسے بندے کے ساتھ اور کئی انسانوں کا بیڑا پار ہو جاتا ہے۔

24/3

1- पाक शलोकों जैसे मंतर, तू साधों के बोल समझ।
अनमोल समझ।
बेश बहा१ येह हीरे हैं, तू लाल उनें अनमोल समझ।

"The word of saints are hymns on earth
The purest gems of priceless worth.

2- सुन सुन कर जो लाएं अमल में, आखर मुकती पाएगा। ۲
पार वुह खुद भी जाएगा, औरों को पार लगाएगा।

3- अछा उस का जोना है, और अछो उस की संगत है।
जे यकरंग२ हो असा जिस के मन पर रब की रंगत है।

4- जै जै की आवाज हो गैबी३, नगमे४ सुनता जाए वुह।
सुन सुन कर खुश हो कर, उस दाता के गुन गाए वुह।

5- ज़ाहिर५ जिस के माथे रबका, नूरानी चमकारा हो।
उस का साथी हो जा 'नानक', फिर तेरा छुटकारा हो ॥३॥

God radiates from the brow of the saint;
And all who follow him are saved.

१. अमुल। २. एक रंग। ३. गुपत। ४. मधुर संगीत। ५. प्रगट।

ਸਰਨਿ ਜੋਗੁ[60] ਸੁਨਿ ਸਰਨੀ ਆਏ ॥	Hearing that God is able to give shelter[60], I have come to seek His shelter.
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ[61] ਪ੍ਰਭ ਆਪ[62] ਮਿਲਾਏ[63] ॥	Showing His mercy[61], the Lord has united[63] me with Himself[62].
ਮਿਟਿ ਗਏ ਬੈਰ[64] ਭਏ ਸਭ ਰੇਨ[65] ॥	My enmity[64] is gone and I have become the dust[65] of all.
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਲੈਨ[66] ॥	In the saints company I have obtained[66] the Nectareous Name.
ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ[67] ਭਏ ਗੁਰਦੇਵ[68]॥ ਪੂਰਨ[69] ਹੋਈ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵ[70] ॥	The Divine[68] Guru is well-pleased[67] with me and the service[70] of the servant has borne fruit[69].
ਆਲ ਜੰਜਾਲ[71] ਬਿਕਾਰ[72] ਤੇ ਰਹਤੇ[73] ॥ ਰਾਮ[76] ਨਾਮ ਸੁਨਿ ਰਸਨਾ[74] ਕਹਤੇ[75] ॥	By hearing Lord's[76] Name and repeating[75] it with my tongue[74], I have become freed[73] from worldly entanglements[71] and sins[72].
ਕਰਿ[77] ਪ੍ਰਸਾਦੁ[78] ਦਇਆ[79] ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ[80] ॥	By[77] His grace[78], the Lord has shown[80] mercy[79] unto me.
ਨਾਨਕ ਨਿਬਹੀ[81] ਖੇਪ[82] ਹਮਾਰੀ ॥੪॥	Nanak, my merchandise[82] has safely arrived[81].

۲۴/۴

۱۔ سَرَنِ جوگُ سُنِ سَرنِی آئے ___ کرِ کِرپا پربھ آپ آئے

۲۔ مِٹ گئے بیر بھئے سَبھ رین ___ انمرت سادھ سَنگ لَین

۳۔ سُپرسّن بھئے گوردیو ___ پُورن ہوئی سیوک کی سیو

۴۔ آل جنجال بِکارتے رہتے ___ رام نام سُنِ رسنا کہتے

۵۔ کرِ پرساد دَئیا پربھ دھاری

نانک نِبہی کھیپ ہماری ۔۴۔

۱۔ اے پربھو! یہ جان کر کہ تم اپنے در پر آئے ہوئے لوگوں کی دستگیری کرتے ہو۔ ہم تمہارے در پر حاضر ہوئے تھے۔ تم نے مہر کی اور اپنے ساتھ ملایا۔

۲۔ اے پربھو! اب ہمارا احساسِ غیریت اور جذبۂ مخاصمت (دُشمنی) دُور ہو گیا۔ ہم سب لوگوں کے خاکِ پا بن گئے۔ اب ہم سادھ سنگت میں شامل ہو کر امر نام جپ رہے ہیں۔

۳۔ ستگورو جی ہم پر خوش ہیں۔ اب ہم محسوس کر رہے ہیں کہ ہم سب سیوکوں کی سیوا پروان چڑھ گئی ہے۔

۴۔ اے پربھو! اب ہم گھر کے دھندوں اور بُرائیوں کے جنجال سے آزاد ہو گئے ہیں۔ تیرا نام سُنتے ہیں اور زبان سے بیان کرتے ہیں۔

۵۔ اے نانکؒ! پربھو نے اپنا کرم کر کے ہم پر مہر کی ہے اور ہمارا کیا ہُوا سودا (بیوپار) بارگاہِ الٰہی میں قبول ہو گیا ہے۔

(24/4)

1- सुन कर पुशतीवान१ खुदा को, पुशतीवान१ बनाइम्रा है।
उस ने फज़ल२ कीम्रा है म्रैसा म्रपने साथ मिलाइम्रा है।

2- बैर म्रदावत३ छूटे सारे खाक में हो कर जीता हूं।
संतों की संगत में रहि कर नाम का अंमृत पीता हूं।

3- देख के मेरी सेवा को गुरदेव मेरे खुरसंद४ हुए।
सेवा मेरी पूरी उतरी सेवक को म्रानंद हुए।

The Guru's now with pleasure moved
The servant's Service is APPROVED

4- नाम खुदा का सुनने से म्रौर नाम खुदा का कहिने से।
छूटे सभ जंजालों से म्रौर पाप कपट में रहिने से।

5- म्रपने गुर की रहिमत से येह बखशिश खास जरुर हूई।
'नानक' खेप५ हमारी सारी पहुंची म्रर मनजूर हूई।४।

لطفِ خدا بر استی شاملِ ما شُد۔ نانکؒ گوید ما بدرگاہِ او پذیرفتہ شُدہ ایم۔

I was able to complete my journey and bring my cargo to haven.

४. प्रसंन।

ਪਭ ਕੀ ਉਸਤਤਿ[83] ਕਰਹੁ ਸੰਤ ਮੀਤ[84] ॥ ਸਾਵਧਾਨ[85] ਏਕਾਗਰ ਚੀਤ[86] ॥	Sing the praise[83] of the Lord, O friendly[84] saints, with alterness[85] and single-mindedness[86].
ਸੁਖਮਨੀ ਸਹਜ[87] ਗੋਬਿੰਦ[88] ਗੁਨ[89] ਨਾਮ ॥	In the Sukhmani are peace[87], Lord's[88] praise[89] and Name.
ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ[90] ਸੁ[91] ਹੋਤ ਨਿਧਾਨ[92] ॥	He[91], within whose mind it abides[90] becomes wealthy[92].
ਸਰਬ ਇਛਾ[93] ਤਾਕੀ[94] ਪੂਰਨ[95] ਹੋਇ ॥	All his[94] desires[93] are fulfilled[95].
ਪ੍ਰਧਾਨ[96] ਪੁਰਖੁ[97] ਪ੍ਰਗਟੁ[98] ਸਭ[100] ਲੋਇ[99] ॥	He becomes the most[96] distinguished man[97] and gets renowned[99] in the entire[100] world[99].
ਸਭ ਤੇ ਊਚ[2] ਪਾਏ ਅਸਥਾਨੁ[3] ॥	He obtains the highest[2] place[3] ot all.
ਬਹੁਰਿ[4] ਨ ਹੋਵੈ ਆਵਨ ਜਾਨੁ[5] ॥	He does not, again[4], come and go[5].
ਹਰਿ ਧਨੁ[6] ਖਾਟਿ[7] ਚਲੈ[8] ਜਨੁ[9] ਸੋਇ[10] ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਸਹਿ[12] ਪਰਾਪਤਿ[13] ਹੋਇ ॥੫॥	Nanak, the[10] man[9] who[12] obtains[13] the Sukhmani, departs[8] after earning[7] the wealth[6] of God's Name.

۲۴/۵

۱- پربھ کی اُستت کرہُ سنت میت ـــ ساودھان ایکاگر چیت

۲- سُکھمنی سہج گوبند گن نام ـــ جس من بسے سُہ ہوت ندھان

۳- سرب اِچھا تا کی پورن ہوءِ ـــ پردھان پُرکھ پرگٹ سبھ لوءِ

۴- سبھ تے اوچ پاءِ استھانُ ـــ بہُرِ نہ ہووے آون جانُ

۵- ہرِ دھن کھاٹ چلے جن سوءِ

نانک جسہہ پراپت ہوءِ ۔۵۔

۱۔ اے سنت دوستو! تم اپنے من کو بڑی مرکوزیت اور یکسوئی کے ساتھ ایک نشان پر قائم کر کے اکال پرکھ کی حمد و ثناء کرو۔

۲۔ پربھو کی صفت و صلاح اور اس کا نام یکسوئی کا باعث ہے، اور سکھوں کی منی ہے۔ جس کے من میں (نام) بستا ہے، وہ اوصاف کا خزانہ ہو جاتا ہے۔

۳۔ اس انسان کی تمام امیدیں پوری ہو جاتی ہیں، وہ سب سے بڑا پردھان ہو جاتا ہے۔ اور سارے عالم میں مشہور ہو جاتا ہے۔

۴۔ اس انسان کو اونچے سے اونچا درجہ ملتا ہے اور اس کے آواگون کا چکر ختم ہوتا ہے۔

۵۔ اے نانک! جس انسان کو درگاہِ الٰہی سے یہ بخشش (دات) ملتی ہے۔ وہ پربھو کا نام روپی دھن کما کر اس جگت سے چلا جاتا ہے۔

24/5

——— – ———

आओ प्यारे संतो आओ, मालक के गुन गाएं हम।
एक खुदा को याद करें, और उस पर धिआन जमाएं हम।
'सुखमनी' जिस में धीरज हमद, औरनाम खुदा का आइआ है।
1- जिस के मन में बस जाए, गंजीना१ उस ने पाइआ है।
जो जो मन की ख्वाहिश है, वुह हासल करता जाता है।
2- बनता है प्रधान वुही, और जग में शुहरत२ पाता है।
सभ से आली, सभ से ऊंचा, असा रुतबा३ पाता है।
3- जिस में काइम रहिता है, वुह आता और न जाता है।
'सुखमनी' ऐसी निआमत४ है, जो 'नानक' उस को पाएगा।
4- दौलत रब के नाम की ले कर, वुह दुनीआं से जाएगा ॥५॥

5- वह सेवक हरि धन कमाकर ले चले हैं।
सुखमनी में शान्ति गोबिन्द के नाम के गुण हैं।

१. ख़ज़ाना (नाम दा ख़ज़ाना)। २. कीरती, प्रसिधता। ३. पदवी। ४. उत्तम वसतू।

ਖੇਮ[14] ਸਾਂਤਿ[15] ਰਿਧਿ[16] ਨਵਨਿਧਿ[17] ॥ ਬੁਧਿ[18] ਗਿਆਨੁ[19] ਸਰਬ[20] ਤਹ[21] ਸਿਧਿ[22] ॥	Repose[14], peace[15], wealth[16], nine treasures[17], understanding[18], divine knowledge[19], all[20] the immediate[21] occult powers[22];
ਬਿਦਿਆ[23] ਤਪੁ[24] ਜੋਗੁ[25] ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਨੁ[26] ॥ ਗਿਆਨੁ[27] ਸ੍ਰੇਸਟ[28] ਊਤਮ[29] ਇਸਨਾਨੁ[30] ॥	Learning[23], penance[24], union[25] with and meditation[26] on the Master, the exquisite[28] divine Insight[27], the excellent[29] ablutions[30];
ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ[31] ਕਮਲ[32] ਪ੍ਰਗਾਸ[33] ॥	The four cardinal boons[31], the blossoming[33] of the heart lotus[32];
ਸਭ[37] ਕੈ ਮਧਿ[34] ਸਗਲ[35] ਤੇ ਉਦਾਸ[36] ॥	Detachment[36] from all[35] things thou in the midst[34] of them all[37];
ਸੁੰਦਰੁ[38] ਚਤੁਰੁ[39] ਤਤ[40] ਕਾ ਬੇਤਾ[41] ॥	Beauty[38], shrewdness[39], knower[41] of reality[40];
ਸਮਦਰਸੀ[42] ਏਕ[43] ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ[44] ॥	Impartial looker[42] and the beholder[44], of one God[43].
ਇਹ ਫਲ[45] ਤਿਸੁ[46] ਜਨ[47] ਕੈ ਮੁਖਿ[48] ਭਨੇ[49] ॥ ਗਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਚਨ[50] ਮਨਿ[51] ਸੁਨੇ[52] ॥੬॥	These gifts[45] are obtained by the[46] man[47], who with his mouth[48] recites[49] the Sukhmani and heartily[51] hears[52] Guru Nanak's hymns[50] in praise of God's Name.

۲۴/۶

۱۔ کھیم سانت ردِ نو ندھ ــــ بدھ گیان سرب تہہ سدھ

۲۔ بدیا تپ جوگ پربھ دھیان ــــ گیان سریسٹ اُوتم اسنان

۳۔ چار پدارتھ کمل پرگاس ــــ سبھ کے مدھ سگل تے اُداس

۴۔ سندر چتر تت کا بیتا ــــ سم درسی ایک درسٹیتا

۵۔ اِہ پھل تس جن کے مکھ بھنے
گور نانک نام بچن من سنے

-۶-

اَٹَل سُکھ، اَنَم تسکینِ قلب، قُوّت اعجاز، نو خزانے، عقل، عرفان اور تمام کرامات اس بشر میں آجاتی ہیں۔

۲- علم، تپسّیا، قُربِ الٰہی، پربھُو کا دِھیان، گیان اور پوِتّر تیرتھوں کا اشنان۔

۳- چار نعمتیں (دھرم، اَرتھ، کام، موکھش) دل کے کنول کا کھِلنا، سب میں رہتے ہوئے سب سے الگ تھلگ رہنا۔

۴- خُوبصُورت، دانشمند اور جگت کے حقیقی مالک کا محرم، سب کو ایک جیسا جاننا، سب کو ایک نظر سے دیکھنا۔

۵- مذکُورہٴ بالا تمام پھل، اے نانکؔ! اُس بشر کے اندر آبستے ہیں۔ جو گُورو (مرشد) کے ارشادات پر عمل کرتا ہے اور پربھُو کا نام مُنہ سے بولتا ہے اور دل لگا کر سنتا ہے۔

(24/6)

1- उस को सुख आनंद मिले, नौं गंजीने१ दौलत भी।
अकल२ बड़े और इलम३ बड़े, वुह पाए जोर करामत४ भी।

2- गिआन मिले, औरजुहद५कमाएं, योग भी, रब का धयानभीहो।
हासल हो इरफान३ भी उस को पाकीज़ा इशनान६ भीहो।

3- चार मुरादें७ हासल हों और नूर से मन भरपूर रहे।
सभ के अन्दर रहि कर भी वुह लाग लपट से दूर रहे।

4- हुसन मिले चतुराई भी, और असल हकीकत जाने वुह।
सभ को एक नज़र से देखे, सभ को यकसां८ माने वुह।

5- 'सुखमनी' दिल से पड़ने वाला, येह सारे फल पाएगा।
गुर 'नानक' से नाम की महिमा, सुन करधिआन जमाएगा।६।

ملاحظہ کیجئے:- سری گُورو ارجن دیو جی مہاراج نے اس بند میں اپنے اختیار کردہ تخلّص کی بجائے گُورو نانکؔ (" ਗੁਰ ਨਾਨਕ ") سے اِن بچنوں کو منسوب کیا ہے۔

---

१. नौं निधां। २. बुधी। ३. गिआन। ४. चमतकार। ५. संजम, तप। ६. पवितर इशनान। ७. चार पदारथ। ८. इक समान।

ਇਹੁ ਨਿਧਾਨੁ[53] ਜਪੈ[54] ਮਨਿ[55] ਕੋਇ[56] ॥	Let any one[56] meditate[54] heartily[55] on this Name treasure[53].
ਸਭ ਜੁਗ[57] ਮਹਿ[58] ਤਾਕੀ ਗਤਿ[59] ਹੋਇ ॥	In[58] all the ages[57] he shall obtain salvation[59].
ਗੁਣ[60] [61]ਗੋਬਿੰਦ[62] ਨਾਮ ਧੁਨਿ[63] ਬਾਣੀ[64] ॥ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਬਖਾਣੀ[65] ॥	This composition[64] is the praise[60] of the world[61] Lord[62] and the recitation[63] the Name of which the Simirtis, Shashtras and Vedas speak[65].
ਸਗਲ[66] ਮਤਾਂਤ[67] ਕੇਵਲ[68] ਹਰਿ ਨਾਮ ॥	The essence of all[66] the religions[67] is the God's Name, alone[68].
ਗੋਬਿੰਦ[69] ਭਗਤ[70] ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ[71] ॥	It abides[71] in the mind of Lord's[69] devotee[70].
ਕੋਟਿ[72] ਅਪ੍ਰਾਧ[73] ਸਾਧ ਸੰਗਿ[75] ਮਿਟੈ[74] ॥	Millions[72] of sins[73] are effaced[74] in the saints guild[75].
ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ[76] ਤੇ ਜਮ[77] ਤੇ ਛੁਟੈ[78] ॥	By saint's mercy[76], man escapes[78] the death's courier[77].
ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ[78] ਕਰਮ[79] ਪ੍ਰਭਿ ਪਾਇ ॥ ਸਾਧ ਸਰਣਿ[80] ਨਾਨਕ ਤੇ ਆਇ ॥੭॥	They, on whose brow[78]. the Lord has recorded such destiny[79], have, O Nanak entered the saints sanctuary[80].

۱ ۔ اِہ نِدھانُ جپے مَن کوءِ ــــ سبھ جُگ مہہ تا کی گت ہوءِ

۲ ۔ گُن گوبِند نام دُھن بانی ــــ سِمرت ساستر بید بکھانی

۳ ۔ سَگل متانت کیول ہر نام ــــ گوبند بھگت کے مَن بسرام

۴ ۔ کوٹ اپرادھ سنگ سنگ میٹے ــــ سنت کرپا تے جم تے چھٹے

۵ ۔ جا کے مستک کرم پربھ پائے

سادھ سرن نانک تے آئے

۔ ۷ ۔

۱- جو کوئی بشر اس نام کو، جو اوصاف کا خزانہ ہے، جپتا ہے۔ ساری عمر میں اُس کی اونچی رُوحانی حالت بنی رہتی ہے۔

۲- اُس انسان کے معمول کے اقوال بھی گوبند کے اوصاف اور نام کی رَو ہی ہوتے ہیں۔ سمرتیوں، شاستروں اور ویدوں نے بھی یہی بات کہی ہے۔

۳- تمام متوں، فرقوں اور مذہبوں کا لُبِ لُباب پربھو کا نام ہی ہے۔ اِس نام کا قیام (نواس) پربھو کے بھگت کے مَن میں ہوتا ہے۔

۴- جو بشر نام کا سمرن کرتا ہے اُس کے کروڑوں گناہ سَت سنگ میں رہ کر مِٹ جاتے ہیں۔ گورو کی بخشش سے وہ بشر مَلکُ الموت سے بچ جاتا ہے۔

۵- اے نانک! مگر جن کے ماتھے پر پربھو نے نام کی بخشش کے لیکھ لکھ دیے ہیں۔ ہی لوگ گورو کی پناہ میں آجاتے ہیں۔

24/7

सुखमनी एक खज़ाना है, जो हाथ में उस को लाएगा।
जिस जुग में भी जाएगा, संसार से मुकती पाएगा।
1- इस में नाम खुदा का है, तुम हमद१ उसीका गाओगे।
शासतरों, सिम्रितीओं, वेदों, सभ में नाम येह पाओगे।
2- असल हकीकत२ नाम है रबका, हर मजहब येह कहिता है।
सभ भगतों के मन अन्दर, नाम खुदा का रहिता है।
3- पाप करोड़ों लाखों हों, सभ साध की संगत दूर हटाए।
संतों की जब किरपा होगी, मौत से भी छुटकारा पाए।
4- भाग हैं जिन के माथे पर, वुह ख़ुश किसमत कहिलाते हैं।
साधों की किरपा से 'नानक' उनके साए३ में आते हैं।७।
5-

صحبت عارف بہ بخشد ہر خطا
ہم ز عزرائیل باشد او رہا

१उसतती। २असल सिधांत। ३शरन।

24-8

ਜਿਸੁ ਮਨਿ[81] ਬਸੈ[82] ਸੁਨੈ ਲਾਇ ਪ੍ਰੀਤਿ[83] ॥ ਤਿਸੁ[84] ਜਨ[85] ਆਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ[86] ਚੀਤਿ[87] ॥	He, within whose mind[81] the Sukhmani abides[82] and who listens to it with love[83]; That[84] mortal[85] remembers[87] the Lord Master[86].
ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਾਕਾ[88] ਦੂਖੁ[89] ਨਿਵਾਰੈ[90] ॥	His[88] pangs[89] of birth and death are destroyed[90].
ਦੁਲਭ[91] ਦੇਹ[92] ਤਤਕਾਲ[93] ਉਧਾਰੈ[94] ॥	His (life) or (body)[92], so difficult to obtain[91], is forthwith[93] exonerated[94].
ਨਿਰਮਲ[95] ਸੋਭਾ[96] ਅੰਮ੍ਰਿਤ[97] ਤਾਕੀ[98] ਬਾਨੀ[99] ॥	Spotless[95] is his repute[96] and sweet[97] his[98] speech[99].
ਏਕੁ[100] ਨਾਮੁ ਮਨ[2] ਮਾਹਿ[3]	The Name alone[100] is contained[4] in[3]
ਸਮਾਨੀ[4] ॥ ਦੂਖ[5] ਰੋਗ[6] ਬਿਨਸੇ[7] ਭੈ[8] ਭਰਮ[9] ॥	his mind[2], Sorrow[5], sickness[6], dread[8], and doubt[9] depart[7] from him.
ਸਾਧ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ[12] ਤਾਕੇ[13] ਕਰਮ[14] ॥	He goes by the Name of a saint and His[13] acts[14] are pure[12].
ਸਭ ਤੇ ਊਚ[10] ਤਾਕੀ ਸੋਭਾ[15] ਬਨੀ[16] ॥	The highest[10] of all becomes[16] his glory[15].
ਨਾਨਕ ਇਹ ਗੁਣਿ[17] ਨਾਮੁ[18] ਸੁਖਮਨੀ[19] ॥੮॥੨੪॥	Because of these virtues[17], O Nanak, this is called[18] the hymn of peace[19].

۱۔ جِسُ مَن بَسے سُنے لاءِ پریت ــــ تِسُ جَن آوے ہر پربھ چیت ۲۴/۸
۲۔ جَنَم مَرَن تاکا دُوکھ نِوارے ــــ دُلبھ دیہہ تتکال اُدھارے
۳۔ نِرمَل سوبھا انمرت تاکی بانی ــــ ایکُ نام مَن ماہِ سَمانی
۴۔ دُوکھ روگ بِنسے بھے بھرَم ــــ سادھ نام نِرمَل تاکے کرم
۵۔ سبھ تے اُوچ تاکی سوبھا بنی
نانک اِہ گُن نام سُکھمنی ۔۸۔

۱۔ جس بشر کے مَن میں نام بستا ہے، جو محبت سے نام سُنتا ہے۔ اسے پربھو یاد کرتا ہے۔

۲۔ اُس بشر کے پیدا ہونے اور مرنے کا دُکھ ختم ہو جاتا ہے۔ وہ حاصل ہوئے اپنے انسانی جسم کو بُرائیوں سے بچا لیتا ہے۔

۳۔ اُس کی بے داغ شہرت اور اُس کی بانی (نام) آبِ حیات سے بھرپور ہو جاتی ہے۔ کیونکہ اُسکے مَن میں پربھو کا نام ہے۔

۴۔ دُکھ، اَمراض، خوف اور وہم اسکے دل سے مٹ جاتے ہیں۔ اس کا نام سادھ پڑتا ہے۔ اُسکے کام شُدھ ہو جاتے ہیں۔

۵۔ وہ بشر شہرت پاتا ہے۔ اے نانک! اسی بناء پر پربھو کا نام سُکھوں کا مَنکا ہے۔ جس سے ہمہ گیر سُکھ اور آرام ملتا ہے۔

ਏਕ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਜਿਹ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕੈ ਨਾਹਿ ਮਨਿ ਜੈਸੇ ਸੂਕਰ ਸੁਆਨ

1- परेम से उसको सुन सुन कर, जो मन उससे आबाद करे।
मन में रब को याद करे, वह मन में रब को याद करे।
2- मरने का नाम दूर हो उस से, जनमों का दुख जाएगा।
येह जीवन नायाब१ है उस का, पल में मुकती पाएगा।
3- जिस के मन में एक ख़ुदा का प्यारा नाम समाता है।
उस की बोली अंमृत है, वह आलम सोभा पाता है।
4- दुख जाएँ, सभ रोग मिटें, शक दूर हों, खुदबेबाक२ रहे।
उस का साधू नाम पड़े, हर काम में साफ और पाक रहे।
5- सभ से ऊंची शान है उसकी, रुतबा उस का आली है।
'सुखमनी' उसकानाम है 'नानक', येहऐसोगुनवालीहै। ८ २४

—इती—

Thus shall his life be crowned with the highest glory.
Wherefore this Hymn has been called 'The Psalm of Peace'.

———o———

१. दुरलभ, २. अलग।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਯਾਦਗਾਰ-ਪੋਥੀ ਸਾਹਿਬ

ਸਤਵਰਕ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਦੇ ਸੰ: 1640 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਕਰ ਕਮਲਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਹਨ

ਸੂਬੇਦਾਰ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਗੰਥੀ ਬਾਗ ਰੋਪੜ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟਾ

یہ دستخطِ مُبارک گُورو ارجن دیو جی مہاراج نے
سنہ 1640 بکرمی میں رام سر کے کنارے بیٹھ کر شری سکھمنی صاحب
کے آخری صفحہ پر ثبت کیے ہیں۔

اظہارِ تشکر

میں

جناب ایس ایس بجرال

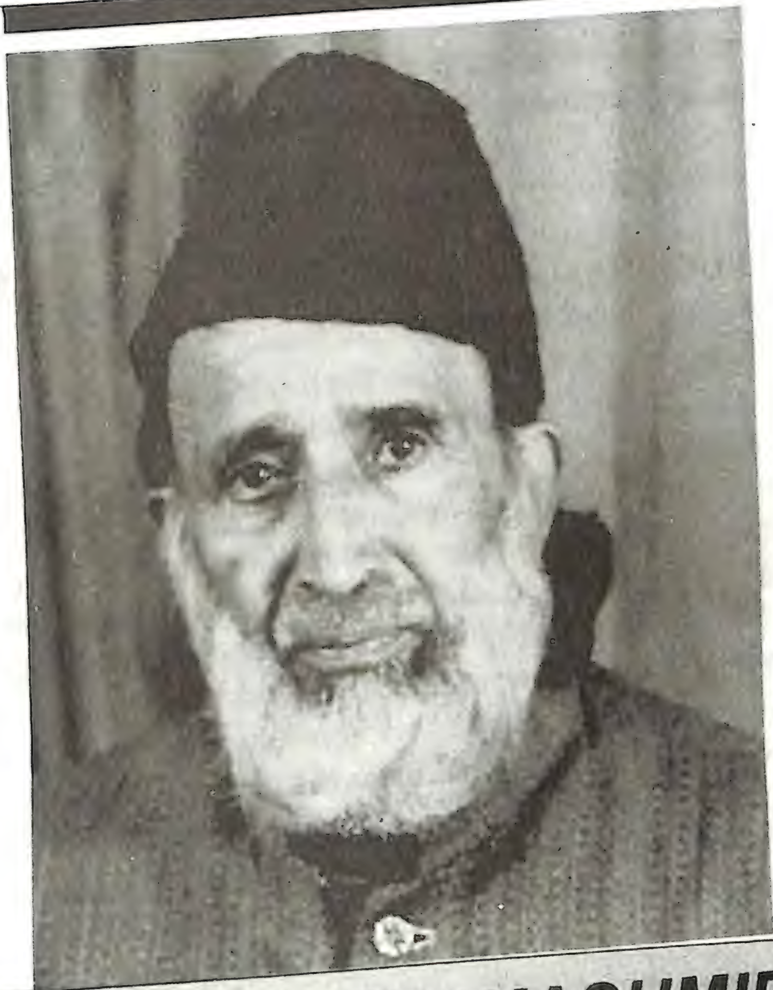
کا تہہ دل سے مشکور ہوں

جنھوں نے سُکھ منی صاحب کے

اِس ایڈیشن کے لیے اپنا دستِ تعاون پیش کیا۔

I am grateful to
Shri S.S. Bijral
who cooperated by his helping hand
and made the printing of this volume of
Shri Sukhmani Sahib
possible.
May vahayguru satguru bless him with his kindness

Syed Zeeshan Fazil
(Publisher)

ALHAJ FAZIL KASHMIRI

3rd Aug.1916 -11th JULY 2004

The Moments Unforgettable

S S Bijral IPS (Retd)

narrates his encounter with Fazil Kashmiri, one of the most celebrated poets of Kashmiri Language

Common but some thing unusual to happen. A sikh, forty six years old in a warm merging embrace of eighty years old capped Muslim and the chant.

By the grace of the supreme
Being:
The All Pervading Pursha
The Creator
Without Fear
Without Hate. The Being beyond
Time, Not Incarnated.
Self Existent.
The Enlightener

"The Mool Mantra" the opening lines of "Holy Guru Granth Sahib" as recited by Guru Nanak Dev ji the first Sikh Guru so reverberated that in no time both were being heard and recited in one voice. Men and women of the pious saint and most noble Al-Haj Fazil Kashmiri family watched this all as if in trance. The recitation repeated five times in succession outside the entrance of the house in evening hours. It was then that I was led into the house with his blessing hand on my shoulder.

Strange and mysterious are ways of God Almighty. How beautifully may lead to the doorstep of Fazil Kashmiri Sahib was chalked out, I lived with no inklings what so ever until the day I found my self being received so warmly.

Extreme winter chill with whiteness all around and with the populace largely forced indoors in Kargil where I was posted as District Superintendent of Police (May 1989 to Aug. 1991), alone by

myself passing time was itself a heavy burden. S. Hassan Beigh, the Lines Officer as directed, got two English novels for me from District Library. Along with her referred to another book, which for reason of my being a Sikh he thought would interest me, was the one titled "SUKHMANI". I fell for his choice and returned back the English novels unread there and then.

Born in a religious Sikh family, I lived under persistent goading of my illiterate mother during school days for paying daily obeisance at Gurudwara and forced to listen her recitations of religious hymns. But for the simple words of devotional prayer of hers, I hardly understood the hymns. However the charged atmosphere, granting immense solace, spread around her did influence my growing child-mind. Obeying and following fully the motherly dictates thus I grew as a sikh following the tenants with comprehension "SUKHMANI SAHIB" is the 'GURBANI' recited by 'GURU' Arjan Dev ji' the fifth Guru of Sikh Faith and is part of Adi Granth' complied by him and later granted status of Guru by tenth 'Guru Gobind Singh ji'. I was then reciting 'SUKHMANI' SAHIB' daily but it remained only a mechanical exercise, until the unforgettable occasion when Hassan Beigh as if ordained by God Almighty facilitated my reading of it from its translated version by Jenab Fazil Kashmiri, a beacon of light for eternal peace, for universal brotherhood and for realization of one and only one remembered by human world over through varied names, the names they derived the love most.

I salute One Prmeval Lord
He Who was through the Ages he
Who is the True One. Yea He who is
The God of Gods

(Guru Granth Sahib)

Thou, O man, hast given up thy
Benefactor

And taken to other deeds
But nothing avails thee;
Without the Name , thy Honour is lost (Guru Granth Sahib)

He whose mind and mouth are filled
with truth, He who see-eth no other
But the One Lord, such, Nank be
The qualities of the Wise of the Lord (Guru Granth Sahib)

He who keep-eth the Name in his Heart.
And see-eth the Lord in all
And saluted the Master for ever and
Every more
He, Nank, is the Aparsa himself
Who saveth all

(Guru Granth Sahib)

True in the Beginning, true in
Primeaval age. True he is, and true
He shall be. (Guru Granth Sahib)

The reading of the book led me to understand the religion I happened to be born in for the first time. What a thought; what a service; rendered by Fazil Kashmiri Sahib that he translated the Holy Hymn's in Gurnnukhi to Urdu, English, Kashmiri and Hindi in true sprit of service to the Lord, so that the massage of universal truth of God, as enshrined in 'SUKHMANI' for all mankind without any worldly distinctions, was received by one and all through the medium of their language. He excellently thus held him self out as an apostle of all pervading truth.

Speaking for myself with a heart full of pleasure and pride. I acclaim that I had the trust ever understanding of my religious faith as enunciated by Guru Nanak Dev ji, first "Sikh Guru through Jenab Fazil Kashmiri a staunch Muslim, the one who unmistakably and in full comprehension well understood the sprit of Islam and

that of Sikhism.

Having read the book titled SUKHMANI the translated version, my appetite grew fast and far more limitlessly. No sooner I joined as district superintendent of Police Pulwama, in 1991. I facilitated by Ghulam Jeelani Bakshi, Deputy Superintendent of Police, Pulwama found myself on the propitious day at the door setp of my "Rehbar" I am not inclined to touching feet of the elders, followed as a custom in Indian society. But as unintentional, I found my self bowing down to touch has feet. But before I could actually touch him with unimagined power of his aged arms had flung my arms apart and taken me in embrace. But with the desire generated remaining unfinished upon first meeting. I in reverence always touched his feet thereafter on all numerous meeting that followed until his last. That surely must have been somewhat discomforting for him but to not deny me the pleasure of doing what my heart cherished and desired he allowed me have my way thereafter.

Once led into the room he disappeared for a while. He brought along and old' Pashimina Shawl, with its age apparent and spread that on my legs declaring that the shawl was the one in which his mother had wrapped and comforted him when he was born. The word spoken, the motherly affection he had received and showered on me do ever spread the warmth to not only to me but also my dear ones and shall do so even after me. He hardly failed to repeat this gesture on all my visits undertaken, of course, during winter.

Our meeting then were a regular feature in spite of militancy when people police relations were suspect, I restrained, hesitatingly myself from strengthening publicity the relationship even when all such meeting were urged and blessing of God in reverence and remembrance of Him. Talking politics or situation prevailing was belittling the great and generous opportunity granted by God Almighty Having been privileged to have got those opportunities with his blessing I always availed them to groom myself as worthy

creation of His one Jenab Fazil Kashmiri Sahib with reference to preaching of Islam gleefully accorded that grooming. His gleaming eyes cast on me in the course of meeting revealed absolute faith and trust that I shall be in life one as per his expectations. That strengthened my resolve further in the life course that appeared being chalked out by unseen forces with growing faith in teachings of Gurus (Shabad word) revealed through Holy Granth Sahib as message of none but God (Wahe Guru, Allah) alone.

Over the period when I availed some of his literary exemplary gifts as translations of Japji Sahib recited by Guru Nank, Slok, Mahala 9 recited by Guru Teg Bahadurji, the ninth Sikh Guru, which form part of Holy Granth Sahib,besided Anwari Muhammadi, the eleven Horizons etc.

Shalokas M.9.

If thou hast not sung the lord praise.
Thy life has been in vain
Saveth Nanak Love thou thy lord
O mind, as fish coveth the water
Why are thou engrossed in vice and
Become not detached even for a while.
Sayeth Nanak. Dwell thou on thy
Lord, that thou ari caught in the Namas Noose.
He whose affected neither by joy nor by sorrow and
Looketh upon friend and foe alike.
He sayeth, Nanak is the emancipated,
The released one
He who frightens no one, nor is of any on afraid,
He alone is wise, O Mind, he alone knoweth his God..

A man of unmatched rich qualities of culture, heritage believing avowedly in theory and practice in message of Guru Nanak.

I see no one that is bad though I am not good
Sayeth Nanak, He who slayeth his eggo, is himself like
The True God
(Guru Granth Sahib)
Thou are the only unwise one,
O Nanak, the rest of the world is not
For a body like thine out of which
Weleith not the Name is sure to be wasted away

(Guru Granth Sahib)

My desire was to have him visit my family. He did oblige us firstly in the year 1999 when we were staying in Shivpora, Shahdad Mansion and then in 2000 at Pari Mahal huts when I was posted as DIG SSG. CM Security. Having him with us was a wonderful loving experience beyond word. To recall, once he complained of heaviness in his head on one of his visits, I took t applying Raiki on him. He was not aware of orientally, popular faith healing and as coming from his loved one he readily agreed and cherished the relief got which he mentioned frequently thereafter. I for my loving and respectful regards for him also experienced something different and self-charging while applying cosmic energy, the Reiki heating system rests on, the beauty of which cannot be explained.

It was during my posting as District, Superintendent of Police, Pulwama that I was required by the librarian of District Library Kargil to return the book titled SUKHMANI translated by Jenab Fazil Kashmiri as it was outstanding against me. How could lose a rich treasure so laboriously prepared by him. I had the cost of book deposited in treasury and then receipt sent to District Library for record. I learnt that when Jenab Fazil Kashmiri Sahib had got this book printed, he with his wife had presented it to Delhi gurdwara Parbandakh Committee at Gurdwara Shis Ganj Chandni Chowk. They then were profusely garlanded, had received adulations of sangat the large number of people who were paying obeisance at

Gurdwara.

During later years of his life his movement had much restricted and even hearing vision and memory also, as natural to happen, got impaired. But whenever I happen to ring him up, he would desiringly make it and communicate: visiting himk personally I never sensed any impairment in him which his family members confirmed but he revealed so in case of other visitors.

He lived ever, for long years, well prepared to face the only truth the truth of death for which the holy verses say that saints never die, they only leave the body to be back home. The Home of God Almighty, Allah, Ram, Wahe Guru, any Name you call Him with and that no one to weep or very over for them. He had in his courtyard, had his grave dug but, well kept ready for use any time and was regularly cleaning and tending it, may be the readers have learnt. Of such cases before, but I had no and I reverently bow my head to the supreme lord for having lessed me with opportunity to avail of his literary gifts of unmatched value to the mankind, to be in his company on numerous occasions and be blessed by him and now to gather reminiscence as above. He passed away in July 2004, His first death anniversary was observed at Tagore Hall when numerous state luminaries paid Rich tributes to him.

I have grown with love for Gur Bani bestowed upon through Sikh Gurus Hindu saints as Ravidas, Namdev and Muslim Sufi Saints Kabir, Baba Farid, Mardana many others and forming part of Guru granth Sahib to which we reverently bow our head which has beyond words been strengthened through influence of Holy and Pious Alhaj Fazil Kashmiri. The wonderfully blessed life thus lived had so far given me rich experience of religion which I have now come to define as:

"Religion is accepting,
believing in the existence of God,
The Creator,

the Ultimate of all creations and to ever live in love with Him

For Guru Granth Sahib says.

For they sake. O lord,
The whole universe is imbued with thee.
For myriads are thy names and myriads Are the forms.
And myriads yea, thy Merits.

I have befriended only the one God
Yee, I love only the one Lord.
Yee, the one alone is my constant Companion and Friend.
Through contention and strife He is found not,
And thy mind and body are valueless if torn by duality
So through the Gurus world sattune thyself to the Lords Truth.

See thou of each the light within
And ask not his caste.
For hereafter the case is of no avail

He whose nature is of an animal
The case of man and
He goes about Hum bugging with this and that

I see the Lord where ever I see.
But the false world fights without knowing (The truth)

The noble and holy Jenab Fazil Kashmiri is not being seen by world, but shall ever lie in the hearts of those who are belessed onec heppened to growo under his shade

A man may die,
Nations may rise and fall,
But an idea lives on
....John F. Kennedy

courtesy: **Greater Kashmir**

بسم الله

੧ੳ Ik o'nkaar	God is One,	قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ
Sat-naam	Truth is His Name,	حَقًّا حَقًّا
Karta-purkh	He is the Creator,	اَلْخَالِقُ كُلِّ
Nir-bhau	The Fearless,	اَللّٰهُ الصَّمَدُ
Nir-vair	Without Enmity,	لَيْسَ لَهُ نِدٌّ
Akaal-moorat	The Immortal,	حَيٌّ قَيُّومًا
Ajooni	The Unborn,	لَمْ يَلِدْ
Sai-bhang	Self-illuminated	وَلَمْ يُولَدْ
Gur-parsaad	By the Grace of the Guru;	وَأَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ

॥ ਹਮਰੇ ਦੁਸਟ ਸਭੈ ਤੁਮ ਘਾਵਹੁ ॥ ਆਪ

الحاج فاضل کاشمیری کی

گوروبانی سے متعلق دیگر تصانیف:

ا) شری جپ جی صاحب (کشمیری ترجمہ)

۲) وردِنجات (ترجمہ بانی گوروتیغ بہادر جی)

۳) سکھمنی صاحب (گوروارجن دیوجی) کشمیری منظوم ترجمہ

۴) ست گورو (منظوم کشمیری نظم بابا گورونانک دیوجی)

۵) گورورام داس جی (منظوم اُردونظم)

ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ

شری سُکھمنی صاحب
گورو ارجن دیو جی

SHRI SUKHMANI SAHIB

Guru Arjun Dev Ji

(1563-1606 A.D)

Translation in Urdu, Hindi & English

ترجمہ: (اُردو، ہندی وانگریزی)

By: **Alhaj Fazil Kashmiri**

ترجمہ کار الحاج فاضل کاشمیریؒ

with Compliments from

S.S. Bijral

IGP, IPS (Retd.)

Fazil Memorial

Gulshan Nagar By Pass Srinagar Kashmir 190019

